Julia Navarro

SÂNGELE NEVINOVAȚILOR

JULIA NAVARRO

SÂNGELE NEVINOVAȚILOR

Traducere din limba spaniolă
ADRIANA ERSILIA STERIOPOL

CLASS

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
NAVARRO, JULIA
Sângele nevinovaţilor / Julia Navarro, trad.: Adriana Ersilia Steriopol.
Bucureşti: RAO International Publishing Company, 2008
ISBN 978-973-103-674-8

I. Steriopol, Adriana Ersilia (trad.)

821.134.2-31=135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117–119, Bucureşti, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

JULIA NAVARRO
La sangre de los Inocentes
© Julia Navarro, 2007
© Random House Mondadori S.A., 2007

© RAO International Publishing Company, 2007
pentru versiunea în limba română

2008

ISBN 978-973-103-674-8

Mamei mele, Martina Elia Fernández,
in memoriam, *cu toată dragostea.*
Mulțumesc

MULȚUMIRI

În spatele unei cărți, în afara autorului, se află multe persoane. În timpul unui nesfârșit an și jumătate în care am scris *Sângele nevinovaților*, m-am bucurat de generozitatea, răbdarea și sprijinul lui Fernando și Alex, precum și al câtorva prieteni foarte dragi care nu și-au precupețit puterile și mi-au fost foarte aproape, ca Fernando Escribano, Margarita Robles, Carmen Martínez Terrón, Dolores Travesedo și Lola Pedrosa, sau ca verii mei Juan Manuel și Mercedes.

Abraham Dar, cu afecțiune și răbdare, m-a călăuzit prin Israelul de azi și de ieri, cel al pionierilor din primele kibbutzuri, recomandându-mi cărți, căutându-mi documentație și răspunzându-mi la toate întrebările și nelămuririle în legătură cu situația evreilor din Franța guvernului de la Vichy sau din Berlinul primelor luni ale celui de al Doilea Război Mondial, și vă asigur că au fost multe.

Nu îi pot uita pentru sprijinul și încrederea lor pe editorul meu David Trías, pe Núria Tey și Riccardo Cavallero; pe Luciano de Cea împreună cu toată echipa de manageri de la Plaza y Janés; pe Alicia Martí și pe Leticia Rodero, mereu cu zâmbetul pe buze; pe Emilia Lope care m-a ajutat să trec manuscrisul pe curat și, bineînțeles, pe Justyna Rzewuska, cea care mi-a deschis porțile pentru ca romanele mele să fie citite în peste douăzeci și șase de țări. Adevărul este că mi-ar lipsi spațiul ca să-mi pot arăta recunoștința față de atâtea persoane care lucrează la Plaza y Janés și care fac cu putință ca romanele mele să ajungă în mâinile cititorilor.

Cu Tifis, câinele meu, un ciobănesc german nobil și credincios, am făcut lungi plimbări care mă ajutau să-mi limpezesc ideile în legătură cu ceea ce scriam.

Recunosc că fără familia și prietenii mei nu aș fi în stare să fac nimic și, cu atât mai puțin, să scriu un roman precum cel pe care îl țineți în mâini.

PRIMA PARTE

1

Languedoc[1]*, mijlocul secolului al XIII-lea*

Sunt o iscoadă și îmi este frică. Îmi este frică de Dumnezeu, pentru că în numele lui am făcut lucruri cumplite.

Dar nu, nu îl voi învinui pe El pentru nenorocirile mele. În realitate, vina este a ei și doar a ei, pentru că s-a comportat întotdeauna ca o ființă atotputernică față de toți cei care i-am fost alături. Niciodată nu am îndrăznit să o contrazicem, nici măcar soțul ei, bunul meu senior.

Voi muri, o simt în sufletul meu. Știu că mi-a sunat ceasul, chiar dacă medicul îmi dă asigurări că voi mai trăi încă timp îndelungat, pentru că răul care mă chinuie nu este mortal. Dar el doar îmi studiază culoarea irisului și pe cea a limbii și îmi ia sânge ca să scoată umorile rele din trup, dar nu îmi alină durerea neîncetată pe care o am în capul pieptului.

Răul care mă mistuie îl port în suflet pentru că nu știu nici cine sunt, nici care este adevăratul Dumnezeu. Și cu cât îi slujesc mai mult pe amândoi, cu atât mai mult sfârșesc prin a-i trăda.

Scriu ca să îmi alin cugetul, numai din acest motiv, deși știu bine că, dacă aceste pagini ar cădea în mâinile dușmanilor mei sau chiar ale prietenilor mei, mi-aș semna condamnarea la moarte.

Este frig și, poate pentru că am sufletul înghețat, oricât m-aș învălui în mantie, nu reușesc să îmi încălzesc oasele.

În această dimineață, fray[2] Pèire, când mi-a adus o supă caldă, a încercat să mă îmbărbăteze amintindu-mi de sosirea Crăciunului. Spune că fray Ferrer mă va vizita mai târziu, dar i-am cerut să mă scuze față

[1] Regiune din sud-vestul Franței de azi, care își trage numele de la *langue d'oc / limba oc*, dialect romanic vorbit în Evul Mediu din care a luat naștere limba provensală. (n.tr.)

[2] Prescurtare a cuvântului spaniol *fraile / călugăr*, ce se folosește precedând numele acestuia. (n.tr.)

de inchizitor. Ochii lui fray Ferrer mă fac să ameţesc, iar glasul său domol mă îngrozeşte. În coşmarurile mele, mă trimite în Infern, şi chiar şi acolo simt frigul.

Dar acum bat câmpii, cui îi pasă că îmi este frig?

Fraţii întru credinţă nu sunt bănuitori văzându-mă scriind. Este meseria mea. Sunt grefier al Inchiziţiei[1].

Nici ceilalţi fraţi ai mei nu bănuiesc nimic. Ei ştiu că stăpâna mea mi-a cerut să scriu o cronică despre tot ce se întâmplă în acest colţ de lume. Vrea ca într-o zi oamenii să cunoască fărădelegile celor care zic că îl reprezintă pe Dumnezeu.

Când îmi înalţ privirea spre cer, în ceaţă apare fortăreaţa Montségur[2], iar imaginea ei nedesluşită mă umple de nelinişte.

Mi-o închipui pe stăpâna mea mergând de colo până colo şi dând ordine unora şi altora. Pentru că, deşi doña María a devenit *perfectă*[3], îi stă în fire să poruncească. Nu vreau să mă gândesc în ce complicaţii ne-ar fi vârât dacă ar fi fost bărbat.

Din când în când, prin pânza groasă a cortului meu se strecoară glasul răspicat al mareşalului nobilimii. Hugues des Arcis nu pare binedispus în această dimineaţă, dar, cine este? E frig şi zăpada acoperă valea şi munţii. Ne aflăm aici din luna mai a anului trecut, oamenii sunt istoviţi şi se tem că seniorul Pèire Rotger de Mirapoix va îndura asediul încă multe luni de-acum înainte. Seniorul de Mirapoix se bizuie pe complicitatea locuitorilor de pe aceste meleaguri care, sub nasul mareşalului nobilimii, sunt în stare să plece şi să vină în fortăreaţă aducând provizii şi veşti despre rude şi prieteni.

Ieri am primit o misivă de la stăpâna mea, doña María chemându-mă să ne întâlnim la noapte. Poate că neliniştea mea se datorează faptului că va trebui să răspund acestei ultime porunci.

---

[1] Tribunal special instituit de Papalitate pentru a lupta împotriva ereziilor printr-o procedură specială, denumită în latineşte *inquisitio / anchetă.* Introdusă în tribunalele ecleziastice de papa Inocenţiu al III-lea în anul 1199, a fost încredinţată călugărilor dominicani în lupta împotriva catarilor sau albigenzilor, consideraţi eretici. (n.tr.)

[2] Comună situată în departamentul Ariège din sudul Franţei de azi, ultima fortificaţie a catarilor căzută în anul 1244. (n.tr.)

[3] Denumire dată conducătorilor spirituali ai catarilor. Aceştia, cunoscuţi şi ca albigenzi, după numele oraşului Albi din sudul Franţei de azi, sunt adepţi ai unei mişcări religioase apărute în secolul al XII-lea. Împotriva lor, Biserica Catolică, la îndemnul papei Inocenţiu al III-lea, a declanşat o cruciadă în anul 1209, dar persecuţiile au durat până în 1244, când a căzut ultimul lor refugiu, castelul fortificat de la Montségur. (n.tr.)

Unul dintre țăranii din zonă, care îl aprovizionează pe mareșalul nobilimii cu brânză de la caprele sale, a reușit să se strecoare în cortul meu ca să îmi înmâneze scrisoarea de la doña María. Instrucțiunile ei sunt precise: când se va lăsa întunericul, trebuie să părăsesc tabăra și să merg până la intrarea în vale. De acolo, cineva mă va conduce prin trecătorile secrete care știu că duc la Montségur. Dacă Hugues des Arcis ar afla de existența lor, mi-ar plăti bine această informație sau poate m-ar trimite la moarte pentru că nu i-am dezvăluit-o de mai multă vreme.

După-amiaza mi se pare nesfârșită. Aud pași, oare cine să fie?

– Sunteți bine, Julián? Fray Pèire m-a alarmat spunând că suferiți de fierbințeli.

Călugărul se ridică dintr-o săritură și îl îmbrățișă pe bărbatul înalt și robust care tocmai intra în cort fără să ceară permisiunea. Era fratele său. Pentru o clipă, se simți mai bine, ca atunci când era copil și se simțea ocrotit de figura impunătoare a lui Fernando, capabil să pună la pământ dintr-o singură lovitură pe oricine s-ar fi apropiat de el. Dar mai cu seamă privirea sa senină și plină de încredere era cea care îi dezarma pe adversari și îi făcea pe prietenii săi să se simtă în siguranță.

– Fernando, dumneavoastră aici? Ce bucurie! Când ați sosit?

– Am ajuns în tabără de abia cu o oră în urmă.

– Ați ajuns?

– Da, cu alți cinci cavaleri. Episcopul de Albi, Durand de Belcaire, i-a cerut ajutorul marelui maestru. Fratele nostru întru credință, Arthur Bonard, este un genist priceput, la fel ca și episcopul.

– De câteva zile au sosit întăririle pe care episcopul i le-a trimis seniorului nostru Hugues des Arcis. Dar nu știam că va cere ajutor și de la Ordinul Templierilor[1]. Este un om cu frica lui Dumnezeu căruia îi place războiul, dat fiind că e în stare să născocească tot felul de mașinării și dispozitive ca să-l distrugă pe dușman.

– Presupun că o fi având și alte calități… răspunse Fernando cu un zâmbet.

[1] Cavaleri ai Ordinului militar al Templului, întemeiat la Ierusalim în anul 1119 de către francul Hugues de Payens, purtând la început denumirea de Cavalerii sărmani ai lui Hristos; după ce regele Baudoin al II-lea al Ierusalimului le-a cedat o parte a vechiului Templu al lui Solomon, și-au luat numele de Cavaleri Templieri. (n.tr.)

– Oh, da! Îi îmbărbătează pe soldați aproape mai bine decât seniorul Des Arcis.

– Mă rog, nu e rău pentru un episcop, glumi Fernando.

– Spuneți-mi, voi, templierii, doriți să-i terminați pe *bons homes*[1]? Am auzit zvonuri că nu vă place să îi persecutați pe creștini.

Fernando zăbovi până să răspundă. Apoi oftă și îi spuse cu voce joasă:

– Nu luați în seamă zvonurile.

– Acesta nu e un răspuns. Nu aveți încredere în mine?

– Firește că am! Sunteți fratele meu! Bine, vă voi da un răspuns: noi, creștinii, avem adversari puternici, prea mulți ca să ne pierdem energiile luptând între noi. Ce rău fac *bons homes*? Trăiesc ca niște adevărați creștini, în sărăcie.

– Dar se leapădă de Cruce! Nu îl văd în acest simbol pe Domnul Nostru.

– Ei urăsc Crucea ca simbol, ca loc unde Domnul a fost răstignit. Dar eu nu sunt teolog, sunt un simplu soldat.

– Dar și călugăr.

– Îmi fac datoria față de Dumnezeu, așa cum îmi poruncește Sfânta Maică Biserica, dar aceasta nu înseamnă că nu pot gândi. Nu îmi place să persecut creștini.

– Nici vouă, nici celor din ordinul nostru, sublinie Julián.

– Și vouă vă place să vedeți femei și copii arși pe rug?

Întrebarea lui Fernando îi provocă greață.

– Fie ca Dumnezeu să-i țină aproape! exclamă Julián în vreme ce își făcea cruce.

– Biserica dă asigurări că ei se află în Infern, afirmă Fernando pe un ton batjocoritor. Să nu ne întristăm și să luăm lucrurile așa cum sunt. Nici vouă, nici mie nu ne place moartea celor nevinovați. Cât despre Ordinul Templierilor… suntem fii supuși ai Bisericii, am fost chemați și iată-ne aici. Altceva este ceea ce facem.

[1] *Oameni buni,* denumire pe care și-o dădeau catarii, pe lângă cea de Buni Creștini sau Credentes, expresii aparținând probabil dialectului occitan, nefiind nici în latină, nici în franceză. (n.tr.)

– Slavă Domnului! Așadar, vă aflați aici, dar ca și cum n-ați fi…

– Cam așa ceva.

– Aveți grijă, Fernando; între noi se află fray Ferrer, pentru care chiar și tăcerea poate fi o erezie.

– Fray Ferrer? Trebuie să vă mărturisesc că veștile care mi-au parvenit despre el sunt neliniștitoare. De ce este aici?

– Comandă ordinul nostru și a jurat să facă dreptate trimițându-i să fie arși pe rug pe asasinii fraților noștri.

– Vă referiți la dominicanii[1] asasinați la Avinhonet[2]?

– Așa este. Au sosit în orașul acela în căutarea ereticilor. Îi însoțeau opt grefieri care au căzut victime unui complot. Raimundo de Alfaro, administratorul contelui de Toulouse la Avinhonet, a îngăduit asasinarea lor.

– Dar acest lucru nu este dovedit, protestă Fernando.

– Vă îndoiți, domnule? auziră o voce în spatele lor.

Julián și Fernando se întoarseră, surprinși. Fray Ferrer tocmai intrase în cort și auzise ultimele cuvinte.

Fernando nu se tulbură, în ciuda privirii încărcate de reproș cu care îl examina inchizitorul.

– Dumneavoastră sunteți…?

– Fray Ferrer, răspunse dominicanul, și vă întrebam dacă vă îndoiți de complicitatea lui Alfaro în asasinarea celor doi frați ai mei.

– Nu există dovezi că ar fi așa.

– Dovezi? răcni fray Ferrer. Aflați că Alfaro i-a găzduit pe frații mei în donjonul castelului, unde nimeni nu ar fi putut să le acorde ajutorul, departe de orice privire. Aflați de asemenea că au fost asasinați în toiul nopții de un detașament de eretici ieșit de aici, din Montségur, acest cuib de fărădelegi pe care Dumnezeu îl va nimici. Biserica nu va ierta această ocară. Aceia care se numesc Buni Creștini sunt o adunătură de asasini.

[1] Călugări ai Ordinului Dominicanilor sau al Predicatorilor, întemeiat la Toulouse în anul 1215 de Sfântul Domingo de Guzmán (1170–1221), predicator spaniol, pentru a lupta împotriva catarilor sau albigenzilor. (n.tr.)

[2] Localitate în Spania, în provincia Barcelona (n.tr.)

Julián îl privea înspăimântat, incapabil să facă vreo mișcare. Fernando îl cântări din priviri pe dominican și hotărî că ar fi o greșeală să intre în conflict cu el.

– Nu cunosc amănuntele celor întâmplate. Dacă voi spuneți că așa a fost, așa să fie.

Fray Ferrer își aținti ochii asupra lui Julián, care părea pe punctul de a leșina.

– Fray Pèire a insistat să nu vin să vă văd pentru că aveți nevoie să vă odihniți, dar aș fi lipsit de milă și de dragoste creștinească dacă nu mi-aș face griji pentru dumneavoastră. Văd că sunteți însoțit, vă voi vizita cu altă ocazie.

Fray Ferrer ieși cu aceeași grabă cu care îi surprinsese.

– Haideți, nu vă speriați, v-am văzut albindu-vă la față, râse Fernando. Este fratele vostru întru Dumnezeu.

– Voi… voi nu îl cunoașteți, șopti Julián.

– Nu aș vrea să fiu în locul ereticilor. Mă tem că, dacă fray Ferrer duce lipsă de ceva, aceasta este compasiunea.

– Presupun că știți că mama dumneavoastră se află în continuare la Montségur, însoțită de cea mai tânără dintre surorile dumneavoastră.

Fernando încuviință cu o expresie serioasă și îngrijorată. Evocarea mamei sale, doña María, îi provoca brusc o durere în piept. Niciodată nu a simțit-o aproape, în ciuda faptului că o iubea chiar mai mult decât pe tatăl său. Energică și neastâmpărată, nu s-a întrecut în prea multe mângâieri față de fiii săi, cu toate că îi iubea pe toți și îi ocrotea căutându-le un viitor.

– Eu… mă rog… am văzut-o în câteva ocazii, mărturisi Julián.

– Nu mă miră, castelul nu a fost niciodată izolat. Știu că unii dintre oamenii ei urcă și coboară prin trecători secrete pe care doar ei le cunosc. Nu e multă vreme de când mama mea mi-a trimis o scrisoare.

– V-a scris? întrebă Julián, speriat. Doar stăpâna putea să îndrăznească să facă așa ceva!

– Nu vă faceți griji. Mama mea este inteligentă și nu ne-a pus în primejdie. Am primit misiva printr-un paj din casa surorii mele Marian. Știți de-acum că soțul ei, don Bertrand d'Amis, îl slujește pe contele

Raimond[1], astfel că Marian primește des vești de la mama mea. Acum, că sunt aici, voi încerca să o văd, nu știu cum… poate că mă veți ajuta.

– Nici să nu încercați! Seniorul meu Hugues des Arcis v-ar omorî, iar episcopul v-ar excomunica.

– Voi ști eu să găsesc un mijloc, bunul meu Julián. Voi încerca să o conving să părăsească fortăreața Montségur sau măcar să-i permită acest lucru surorii mele Teresa, care de abia a ieșit din vârsta copilăriei. Mai devreme sau mai târziu, castelul va fi cucerit și… mă rog, o știți ca și mine: nu va exista îndurare pentru catari. Voi încerca să o conving, îi datorez acest lucru tatălui meu, tatălui nostru.

Julián își plecă rușinat capul. Îl durea sufletul știindu-se un bastard al lui don Juan de Aínsa[2].

– Haideți, Julián, nu vreau să vă văd abătut!

Luă loc și își turnă o cană cu apă pe care o bău cu sete, fără să-i ofere și lui Fernando. Acesta așteptă în tăcere ca fratele său să-și recapete liniștea înainte de a continua.

– Ați fost la don Juan? întrebă Julián cu un firicel de glas.

– În urmă cu câteva luni, la întoarcerea mea în țara aceasta, am putut să mă abat din drum și să trec prin Aínsa ca să îl vizitez pe tatăl nostru. Am stat doar două zile, dar a fost îndeajuns ca să ne deschidem sufletul unul față de celălalt. O iubește în continuare pe mama mea ca în ziua când s-au căsătorit și îl frământă soarta ei. Mi-a încredințat sarcina de a le salva, pe ea și pe sora mea mai mică. I-am promis că voi face imposibilul ca să părăsească fortăreața Montségur, deși știm amândoi că mama nu va părăsi castelul, că va înfrunta moartea privind-o drept în față, pentru că nu se teme de nimic și de nimeni, nici chiar de Dumnezeu.

– Don Juan era sănătos?

– Este foarte bolnav, guta aproape că îl împiedică să umble, și suferă de spasme la inimă. Cea mai mare dintre surorile mele îl îngrijește cu devotament. Știți de-acum că doña Marta a rămas văduvă și s-a întors la casa bătrânească împreună cu cei doi fii ai ei, căutând ocrotirea tatălui nostru.

[1] Raimond al VII-lea (1197–1249), fiul contelui Raimond al VI-lea de Toulouse (n.tr.)
[2] Familie nobilă aragoneză din Aínsa, localitate din provincia Huesca (n.tr.)

– Doña Marta a fost întotdeauna fiica sa preferată.

– Este cea mai mare dintre noi toți și o vreme părea că va fi singura fiică, deoarece mama mea nu rămânea însărcinată. Cu excepția, bineînțeles, a celorlalți fii pe care i-a avut tatăl nostru…

– Da, a bastarzilor săi. Don Juan o iubea pe doña María, dar nu s-a jenat niciodată să își ia alte ibovnice.

– Mama dumneavoastră era foarte frumoasă.

– Da, trebuie să fi fost, nu am avut norocul să o cunosc.

Cei doi bărbați au rămas tăcuți, cufundați fiecare în gândurile lui. Aerul rece și tusea lui fray Pèire i-a readus la realitate.

– Scuzați-mă, don Fernando, voiam să văd dacă fray Julián se simte bine; nu știu dacă va avea puterea să ia cina cu noi sau preferă să-i aducem aici bucatele…

– Dacă nu vă deranjează, aș dori să rămân în cort, afirmă Julián. Mă simt rău; poate că somnul mă va ajuta.

– Îi voi spune medicului să vă examineze din nou, spuse fray Pèire.

– Nu! Vă rog! Nu aș mai suporta altă luare de sânge. Puțină supă și o bucată de pâine cu tărâțe pe care o voi înmuia în vin vor fi cele mai bune leacuri. Sunt foarte obosit, fray Pèire…

– Cred că are dreptate, interveni Fernando; cel mai bun lucru pe care îl putem face pentru dragul meu frate este să îl lăsăm să se odihnească. Nu există nimic căruia un somn odihnitor să nu îi vină de hac.

– Dumneavoastră, don Fernando, sunteți așteptat ca să luați cina împreună cu seniorul meu Hugues des Arcis și restul cavalerilor.

– Nu voi întârzia mai mult de un minut, timpul cât veți zăbovi să aduceți supa și vinul pentru bunul meu Julián.

Cu un pas hotărât, fray Pèire ieși din nou din cort, îngrijorat de paloarea fratelui Julián. Dumnezeu să îl ierte, dar credea că văzuse moartea reflectată pe chipul acestuia.

– Îmi pare rău că v-am pricinuit o supărare, spuse Fernando când rămaseră din nou singuri.

– Nu vă faceți griji.

– Ba da, îmi fac griji pentru că vă apreciez și, vă place sau nu, suntem frați vitregi. Asta nu ar trebui să vă mâhnească. Sunteți fiul unui senior nobil din localitatea Aínsa.

– Și al unei slujnice din casa dumneavoastră.

– Al unei tinere frumoase și încântătoare care nu a avut încotro și a trebuit să se dăruiască stăpânului său. Nu am făcut eu legile, nici nu sunt de acord cu ele. Dar voi știți ca și mine că seniorii au copii în afara căsniciei. Ați avut noroc, pentru că mama mea nu i-a abandonat niciodată pe copiii nelegitimi, nici pe mamele lor. A căutat să le facă tuturor un rost și s-a străduit în mod special în cazul dumneavoastră. Ați crescut pe pământul familiei noastre, ați învățat să călăriți în același timp cu mine și ați fost învățat să citiți și să scrieți, iar mama mea v-a cumpărat chiar și funcția ecleziastică…

– Dar sunt un bastard.

– Toți suntem egali în ochii lui Dumnezeu. În ziua Judecății nu veți fi întrebat nici de clipa, nici de împrejurarea nașterii dumneavoastră, ci de ceea ce ați făcut în această viață.

Julián, îngrozit, fu cuprins de un acces de tuse, în vreme ce Fernando încerca în zadar să-l facă să bea apă.

– Liniștiți-vă și beți! Dar, ce vi se întâmplă?

– Judecata lui Dumnezeu… voi merge în Infern, știu.

Călugărul tremura și lacrimile i se prelingeau pe obraji. Zbuciumul și teama l-au prefăcut pe grefierul Inchiziției într-un copil.

– Dar, Julián! Care este vina dumneavoastră ca să vă simțiți astfel?

– Mama dumneavoastră, ea este vinovată pentru suferința mea!

– Tăceți din gură! Cum îndrăzniți să spuneți o asemenea grozăvie!

Lacrimile inundau chipul călugărului care, cuprins de niște puternice convulsii, se prăbuși în austerul pat de campanie pe care dormea. Fernando nu știa ce să facă. Îl mâhnea să-l vadă în această stare pe Julián, pe care îl iubise și îl ocrotise întotdeauna și pe care îl prefera celorlalți frați ai săi.

– Ce noroc că a venit cu noi cavalerul Armand. Este un bun medic și în Orient și-a sporit cunoștințele. Îi voi cere să vă viziteze și să vă dea un leac pentru răul care vă chinuie. Acum trebuie să plec; mâine voi veni să vă văd.

Fernando ieși din cort descumpănit de durerea sa. Mai mult decât suferința fizică a fratelui său îl îngrijora faptul de a-l ști cu sufletul sfâșiat.

2

Julián rămase o bună bucată de vreme chircit pe patul de campanie. Nici măcar nu s-a clintit când fray Pèire i-a adus supa, pâinea și vinul. A preferat să se prefacă adormit ca să nu trebuiască să facă față unei alte conversații despre dezastruoasa sa stare de sănătate. Când a încetat să mai audă pașii lui fray Pèire, s-a ridicat în capul oaselor ca să înmoaie pâinea cu tărâțe în vinul cu aromă aspră care uneori reușea să-i ridice moralul. Bău supa dintr-o sorbitură și se întinse din nou, așteptând să se stingă zgomotele din tabără ca să ajungă la întâlnirea cu doña María. Țăranul care îi înmânase misiva doamnei îl va aștepta dincolo de tabără ca să-l conducă printre stâncile ascuțite până la locul în care ea obișnuia să-i dea întâlnire.

Nu a știut cât timp trecuse când a auzit un zgomot aproape de cortul său. Se ridică tresărind în capul oaselor, conștient că adormise. Cu mare greutate reuși să se scoale și să-și toarne o cană cu apă, pe care o bău în silă. Apoi își clăti fața și, punându-și veșmintele mototolite, ieși tiptil din cort simțind că bătăile inimii puteau trezi tabăra care în momentul acela era liniștită, luminată de focurile ce încercau să domolească frigul năprasnic al acelei nopți de iarnă.

Se furișă afară din tabără cu un pas grăbit și merse până în pădure, fiind sigur că în orice clipă va apărea trimisul doñei María.

– Ați întârziat, îi reproșă țăranul care îi ieșise în întâmpinare de parcă ar fi fost vorba de o nălucă. Era un păstor de capre care cunoștea bine potecile de pe munte.

– Nu am putut veni mai devreme.

– Ați adormit, replică omul, prost dispus.

– Nu, nu am adormit, doar că nu pot ieși din tabără după bunul meu plac.

– Dar alții o fac.

– Măi să fie, asta chiar că e o surpriză!

– Vă surprinde faptul că printre soldații recrutați cu forța sunt dintre cei care au rude acolo, sus?

Julián tăcu. Așadar, Fernando avea dreptate: erau persoane care intrau și ieșeau din Montségur ca din propriile lor case.

– Unde mă așteaptă doamna?

– Urmați-mă, nu contează locul.

Merseră aproape o oră printre acele vârfuri ascuțite alcătuite din blocuri calcaroase care se terminau în marea stâncă unde, sfidător pentru ochiul omenesc, se adăpostea castelul Montségur.

Țăranul se opri lângă niște copaci care se cățărau pe unul dintre vârfurile stâncoase. De abia își revenise din gâfâit când se întâlni față în față cu doña María.

– Julián, fiule, cât mă bucur să te văd!

– Doamna mea…

– Vino, așază-te lângă mine, nu avem mult timp și trebuie să profităm de el. Vreau să îmi povestești cum stau lucrurile acolo, jos. Iscoadele noastre spun că Hugues des Arcis dispune de zece mii de oameni. Sper ca domnul conte să nu se dea înapoi din fața acestei forțe și să își facă datoria față de această țară. Nu e vorba doar de credință, ci și de putere.

– Ce spuneți, doamnă?

– Dacă Hugues des Arcis cucerește castelul Montségur, s-a terminat cu libertatea țării noastre. Regele dorește aceste pământuri pentru că, fără ele, regatul său nu este nimic. Crezi că îi pasă de catari? Nu, fiule, nu te lăsa înșelat, aici nu se luptă pentru Dumnezeu, ci pentru putere. Ei ne doresc țara pentru Coroană.

– Dar papa vrea să stârpească erezia!

– Papa, da, dar regelui Franței îi e totuna.

– Doamnă, spuneți niște lucruri…!

– Bine, nu te voi mai obosi cu gândurile mele, prefer să te ascult sau, și mai bine, să îmi răspunzi la întrebări.

Timp de o oră, doña María l-a interogat pe Julián; nu a existat nici un amănunt despre forțele lui Hugues des Arcis despre care să nu-l fi întrebat.

– Și tu, Julián? Continui să fii un credente[1]?

– Ce știu eu?! Sunt descumpănit, doamnă, nu mai știu nici cine este Dumnezeu.

– Dar cum este cu putință să spui așa ceva? Să mă fi înșelat oare în privința ta? Întotdeauna te-am considerat inteligent, de aceea am vrut dorit să înveți și să devii dominican…

– Dar singurul lucru pe care îl dorițI este să îi trădez pe frații mei!

– Ceea ce doresc este să îl slujești pe Dumnezeu cel adevărat și nu pe diavolul pe care îl ai în chip de Dumnezeu.

Julián se închină, înspăimântat. Doña María îl chinuia cu ideile ei eretice și îl făcea să aibă îndoieli. Încă își mai amintea ziua în care l-a chemat ca să-i spună că l-a întâlnit pe adevăratul Dumnezeu și că din acel moment și el trebuia să-l slujească. I-a explicat că lumea a fost creată de o divinitate inferioară, de un demon care îi întemnițase pe îngerii adevărați și că acești îngeri erau sufletele omenești care se vor elibera doar prin moarte. Trupul, i-a spus ea, este o închisoare, cea mai rea dintre temnițe. Dumnezeu nu are nimic de-a face cu *terra oblivionis*[2]. El este creatorul spiritului, nu al realității materiale. Coexistă două creații, cea rea și cea bună, cea pământească și cea spirituală. Perfecții, adăugă ea, ne ajută să găsim calea pentru a evada din închisoarea trupului și pentru ca sufletul nostru să se întâlnească în ceruri cu cealaltă parte a spiritului nostru care ne va face să devenim un tot.

– L-am văzut pe don Fernando.

– Pe fiul meu?

– Pe fiul dumneavoastră.

– E bine?

– Da, cel puțin așa pare. A sosit azi în tabără. Episcopul de Albi le-a cerut templierilor să îl ajute cu vreuna din mașinăriile lor, iar unul dintre cavaleri, de la una din comanderiile[3] din apropiere, este un inginer expert. Fiul dumneavoastră a venit în această suită.

[1] Altă denumire pe care și-o dădeau catarii de rând. (n.tr.)
[2] În latină, „pământul uitării" (n.tr.)
[3] Reședință a comandorului unui ordin religios cu statut militar, precum cel al Templierilor (n.tr.)

– Mă bucur că este aici și nu în Orient, aceasta îmi va permite să îmi iau adio de la el.

– Vrea să vă vadă.

– Și eu vreau să-l văd. Îl vei aduce aici.

– Eu? Trimiteți pe unul din oamenii voștri…

– Pentru Dumnezeu, Julián, eu nu trimit oameni!

– Dar, doamnă…

– Trebuie să îmi dai ascultare.

– Niciodată nu am încetat să o fac, recunoscu Julián, mâhnit.

– Scrii istoria pe care ți-am cerut-o?

– O fac riscându-mi foarte mult viața.

– Nu fi atât de legat de această carne creată de demon. Scrie, Julián, scrie, oamenii trebuie să știe ce se întâmplă aici. Dacă Biserica ta, Marea Desfrânată, ar putea, ar șterge pentru totdeauna existența noastră. Doar dacă rămâne scris că am existat, ce am făcut și în ce am crezut, istoria noastră nu va fi uitată. Adevărul trebuie să se salveze prin scrieri. Nu putem îngădui ca ei să ne șteargă memoria.

– Scriu tot ce mi-ați spus și tot ce se întâmplă aici. Dar trebuie să vă avertizez, doamnă, că Montségur va cădea. Până și fiul dumneavoastră este sigur că așa se va întâmpla.

– Și crezi că eu nu? Nu cred că domnul conte de Toulouse va fi în stare să străpungă încercuirea la care a fost supus. Raimond vrea să rezistăm, dar ne-a lăsat să ne descurcăm prin propriile noastre puteri, cum ne-om pricepe mai bine.

– Contele a jurat să îi urmărească pe eretici…

– Contele încearcă să se salveze și să își salveze pământurile. Noi, ereticii, cum ne numești tu, suntem doar niște piese pe o tablă de șah, propriile lui piese. Să nu uiți că ne-am născut pe aceste meleaguri.

– Dumneavoastră sunteți aragoneză.

– De fapt, doar mama mea a fost aragoneză. Tatăl meu era din Carcassonne și m-am simțit întotdeauna ca fiind din această țară. Pe acest pământ m-am născut, aici am trăit primii ani din viață și de aici am plecat ca să mă căsătoresc cu dragul meu soț, don Juan, care sper că este bine.

– Oh, da! Fiul dumneavoastră l-a văzut, și chiar dacă are niște necazuri în legătură cu starea sa de sănătate, după cum se pare, e bine îngrijit de fiica dumneavoastră cea mai mare, doña Marta.

– Viața a fost generoasă cu amândoi. El o are pe Marta, iar eu o am pe Teresa. Iar dintre cei doi fii ai mei, Fernando încă mai trăiește.

Doña María rămase tăcută și pentru o clipă îl evocă pe fiul care murise cu ani în urmă, într-o confruntare cu un alt cavaler. I-a rămas Fernando, într-adevăr, dar acesta nu a fost niciodată al ei pe de-a-ntregul. Poate că vina a fost a ei, dat fiind că mulți ani de-a rândul a plâns după fiul mai mare, neglijându-l pe cel mic. Fernando a părăsit căminul familial ca să intre în Ordinul Templierilor și să lupte împotriva necredincioșilor. Ea se îndoia de credința fiului ei și înclina să creadă că intrarea acestuia în Ordinul Templierilor a fost un semn mai degrabă de răzvrătire decât de devoțiune. Dar era deja prea târziu ca să mai dea înapoi și cu atât mai mult acum, când moartea îi era atât de aproape.

– Vreau să revii peste trei zile. Îți voi da o scrisoare pentru soțul meu.

– Dar nu voi putea face să-i parvină! Fray Ferrer are iscoade peste tot.

– Ești grefier al Inchiziției! Firește că poți! Nu trebuie să te lași intimidat de acel călugăr nemernic.

– El este cel care a excomunicat mare parte dintre cavalerii din țară. Nu va șovăi să o facă și cu mine.

– Fă ce îți cer, Julián!

– Doamnă, trebuie să rămân la poalele fortăreței Montségur până…

– Până când veți reuși să puneți mâna pe castel și să ne ucideți pe toți.

– De ce nu fugiți? Fiica dumneavoastră Marian se bucură de o bună poziție la curtea lui don Raimond. Soțul ei…

– Soțul ei e la fel de slab de înger ca și Raimond, mai preocupat să își păstreze capul pe umeri decât de oricare altă treabă.

– Dar doña Marian este credente…

– Da, într-adevăr, măcar fiica mea nu m-a trădat. Și acum, auzi-mă și dă-mi ascultare. Îți voi da preda o scrisoare pentru soțul meu, nu îmi pasă când i-o vei putea înmâna, dar să te asiguri că o citește. Mi-l vei aduce, de asemenea, pe Fernando. Cât despre scrierile tale, când vor fi încheiate, i le vei înmâna lui Marian. Ea va supraviețui și va ști

să păstreze istoria noastră până când va veni momentul în care va putea să o scoată la lumină.

– Acesta poate nu va veni niciodată, îndrăzni Julián să spună.

– Nu vorbi prostii! Nici chiar regele Franței nu este veșnic. Și Marian are copii, iar aceștia vor avea copii la rândul lor. Important este ca istoria noastră să fie scrisă. Tot ce nu este scris nu există. Nu putem lăsa suferința noastră în voia amintirii oamenilor. Dumnezeu m-a luminat când te-am adus în casa noastră și m-am străduit să te fac să înveți să scrii și să citești.

– Doña María, nu îl pot aduce pe fiul dumneavoastră.

– Pe Fernando? Și de ce nu?

– Va afla că sunt un trădător și cu un singur cuvânt mă poate trimite să fiu ars pe rug.

– Fernando nu va face așa ceva. Te iubește, Julián, te consideră fratele lui și în plus e incapabil să ne trădeze. Va fi devorat de remușcări pentru că nu va putea mărturisi ceea ce știe, dar va păstra tăcerea. Nu, nu te va denunța nici pe tine și nici pe mine. Sunt mama lui.

– Dar ce trebuie să îi spun?

– Spune-i o parte din adevăr: că ai primit un mesaj de la mine, că ne-am văzut și că m-ai anunțat de sosirea lui și că eu te-am implorat să mă ajuți să îl văd. Nu, nu îi spune că am implorat, nu va crede. Spune-i doar că vreau să îl întâlnesc. Vă voi vedea aici pe amândoi peste trei nopți.

– Veți trimite pe cineva după noi?

– Cum altfel ați putea ajunge până aici? Dacă nu aș face-o, ați sfârși pe fundul unei prăpăstii. Și acum, du-te și gândește-te la adevăratul Dumnezeu și nu la momentul în care vei părăsi coaja acest trup.

Julián avea de gând să protesteze, dar stăpâna lui dispăruse fără ca el să reușească să vadă pe unde. Pentru o clipă se simți pierdut, dispus să creadă că totul fusese un vis, iar doña María – o apariție, dar țăranul, dregându-și vocea, îl readuse la realitate.

– Grăbiți-vă. Astăzi doamna a petrecut mai mult timp decât era de așteptat și avem de mers o bună bucată de drum până când voi putea să vă las în tabără.

3

Când au ajuns în tabără, se puteau ghici zorile printre norii încărcați de ploaie. În întunericul cortului său, încă se mai simțea căldura spuzei din vasul cu jăratic. Obosit, se pregăti să doarmă înainte de a fi surprins de răsăritul soarelui.

– De unde veniți?

Glasul răspicat al lui Fernando îl făcu să tresară.

– Pentru Dumnezeu, m-ați speriat!

– Nu pe cât m-am speriat eu venind aici și negăsindu-vă. V-am căutat prin toată tabăra fără ca nimeni să îmi poată da de știre despre voi.

– Sunteți nebun! Ce ați făcut? se lamentă Julián.

– Haideți, nu vă speriați și spuneți-mi de unde veniți.

– Nu vă va veni să credeți.

– Dragul meu frate, viața m-a învățat că incredibilul face parte din realitate.

– De cum ați plecat, am primit un mesaj.

Fernando îl privea pe Julián plin de curiozitate și de milă văzând expresia de suferință de pe chipul său asudat și obosit.

– Și acest mesaj v-a făcut să vă părăsiți cortul în toiul nopții fiind încă atât de bolnav cum sunteți?

– Era de la doña María, admise Julián coborând glasul.

– Mama mea… mă rog, era de așteptat ca mai devreme sau mai târziu să ia legătura cu dumneavoastră. Este primul mesaj pe care îl primiți de la ea?

– Pentru Dumnezeu, Fernando, parcă nu ați da importanță celor pe care vi le spun! Mama voastră este o perfectă, o inițiată devotată virtuții, poate femeia cea mai influentă din Montségur.

– Nu exagerați, deși cunoscând-o, cu siguranță că sunt puțini aceia care îndrăznesc să nu îi dea ascultare. Bine, spuneți-mi ce conținea mesajul.

– Îmi cerea să părăsesc tabăra și să mă întâlnesc cu ea.

Fernando râse cu poftă, uimit de cutezanța mamei sale. Puțin după aceea, dându-i lui Julián o palmă afectuoasă pe spinare, se așeză alături de el, dispus să-l asculte.

– Spuneți-mi tot adevărul.

– Adevărul… ? Eu nu știu care este adevărul. Doamna a aflat de prezența dumneavoastră aici și mi-a cerut invitat să vă conduc dinaintea ei.

– Încetul cu încetul, Julián. Era pentru prima dată că o vedeați ? Și cum a aflat de prezența mea în tabără dacă am sosit de abia de câteva ore ?

– Trebuie să știți că Pèire Rotger de Mirapoix este unul dintre șefii militari ai fortăreței, pe lângă faptul că se ocupă ca în Montségur să nu lipsească alimentele. Seniorul De Mirapoix este rudă cu Raimond de Perelha.

– Știu, știu prea bine, nu e nevoie să-mi explicați cu cine ne confruntăm. Sunt oameni curajoși și hotărâți.

– Cum îndrăzniți să vorbiți astfel despre dușmanii noștri ?

– Dar, Julián, tresăriți de spaimă pentru orice. De ce să nu recunoaștem calități la oamenii împotriva cărora luptăm ?

– Și Dumnezeu, cu cine este ?

Fernando rămase căzut pe gânduri în tăcere. Apoi își aținti privirea asupra lui Julián și se ridică stânjenit, umblând cu pași mari prin cort.

– De-ajuns cu pălăvrăgeala! Dumneavoastră sunteți cel care trebuie să îmi răspundeți la întrebări.

Călugărul își plecă resemnat capul. Fernando îl cunoștea bine. Îi va veni greu să-l mintă, oricât de mult îi ceruse doña María să nu-i spună tot adevărul; chiar și așa, hotărî să urmeze instrucțiunile stăpânei sale.

– Mama voastră a trimis un om care m-a călăuzit prin beznă. Am mers multă vreme, nu știu dacă două sau trei ore, sunt epuizat. Apoi

doña María a apărut printre stânci cerându-mi să vă duc dinaintea ei peste trei zile. Asta este tot.

– Asta este tot? Mi se pare puțin, fiind vorba de mama mea, răspunse Fernando neîncrezător.

– Bine, mi-a spus de asemenea că vrea să îi trimită o scrisoare tatălui dumneavoastră pentru ca dumneavoastră să faceți ca aceasta să îi parvină.

Fernando îl observă gânditor pe Julián întrebându-se dacă fratele său va mai păstra o urmă de sănătate pentru ziua întâlnirii cu mama sa. Chipul călugărului părea o mască mortuară. Ori Armand, companionul său templier, identifica răul care îl măcina pe Julián, ori acesta, se gândi Fernando, nu va mai rămâne în viață pentru multă vreme.

– Acum vreau să îmi dați ascultare, îi spuse el lui Julián. Vă veți culca și nu vă veți mișca din pat până când nu mă voi întoarce în cursul dimineții. Voi veni cu companionul meu Armand; v-am mai spus că e un medic foarte bun, el vă va alina suferința. Ah, și să nu cumva să vă dea prin gând să spuneți cuiva ce s-a întâmplat. Ați fi trimis la spânzurătoare.

Julián fu cuprins de un fior la avertismentul lui Fernando, care ieși din cort cu un aer îngrijorat.

4

Frigul zorilor învăluia oamenii din tabăra instalată de Hugues des Arcis în Le Col du Tremblement[1], un loc strategic care bloca accesul asediaților la cea mai bună ieșire spre vale.

În dimineața aceea, mareșalul nobilimii din Carcassonne, Hugues des Arcis, părea binedispus, în ciuda vremii nemiloase. Catolic convins de justețea cauzei sale, se felicita pentru sprijinul necondiționat al arhiepiscopului de Narbonne, Pèire Amiel, și de prezența cavalerilor templieri, deși nu reușea să aibă încredere în aceștia din urmă. Cu toate acestea, le era recunoscător pentru că între ei se afla un mare genist militar.

În cortul mareșalului nobilimii, un servitor le servea celor prezenți vin îndoit cu apă. Beau ca să lupte cu frigul.

Hugues des Arcis începu să le explice nou-veniților situația.

– Nu sunt dispus să îmi petrec restul vieții în fața acestor stânci. Știm că garnizoana de la Montségur a fost întărită cu țărani din regiune, pentru care acest munte nu are secrete. Mă bizui pe zece mii de oameni, dar nici măcar cu această forță nu am putut controla drumurile care duc spre culme. Nu i-am putut nimici prin foamete, nici prin sete, pentru că nu a încetat să plouă de când s-a terminat vara. Este imposibil să se ia cu asalt fortăreața, cel puțin până acum a fost imposibil; chiar numai aruncarea de bolovani ne provoacă pagube considerabile.

– Nu e cu putință să ajungem până la acel cuib de vulturi prin vreun loc care să fie la adăpost de privirile lor? întrebă Arthur, genistul templier.

[1] În franceză, Pasul Cutremurului (n.tr.)

Hugues des Arcis îi arătă harta:

– Ne aflăm aici: în Le Col du Tremblement, la poalele acestei stânci blestemate; costișa pe care o vedeți în față conduce direct la castel. Dispunând grosul forțelor noastre în acest loc, tot ce am reușit să facem a fost să împiedicăm accesul direct la fortăreață și să controlăm satul din apropiere, unde au rude care, în ciuda prezenței noastre, îi aprovizionează. I-am trimis pe oamenii mei să escaladeze piscurile acelea și să caute o posibilitate de acces pe creasta muntelui, dar, chiar dacă am ajunge și am reuși să nimicim santinelele, tot nu ne-am atinge obiectivul: există o diferență de înălțime de mai mulți metri care o desparte de castel. Vă mărturisesc, domnilor cavaleri, că oamenii mei cei mai buni s-au străduit din răsputeri ca să se cațere pe acele stânci înșelătoare, căci nu au fost puține ocaziile în care, crezând că au găsit o trecătoare ascunsă care ne-ar putea duce pe culme, ne-am confruntat cu defileuri care sfârșeau în prăpăstii. Dat fiind terenul, nu e cu putință nici să ne utilizăm mașinile de război, căci nu am reușit să atingem nici cea mai joasă dintre fortificațiile lor. Bine, am luat o hotărâre care sper să se dovedească nimerită. Mâine va sosi un grup de gasconi[1] pentru care munții nu au secrete. Cer o bună plată și o vor avea dacă, așa cum sper, vor reuși să ne deschidă o breșă în zidurile de apărare ale castelului, care să ne apropie de culme.

– Și ce pot face gasconii din tot ce nu au fost în stare să facă oamenii noștri? întrebă Fernando cu o expresie jignită.

– Mi-au fost recomandați și am primit asigurări că nici Montségur, nici vreun alt munte nu are secrete pentru ei. Picioarele lor sunt ferme acolo unde alții se împiedică și văd în întuneric de parcă ar fi zi. Trebuie să încercăm, domnilor cavaleri, răspunse mareșalul nobilimii.

– Pe unde, cum și când vor încerca gasconii voștri să se apropie de Montségur? insistă Fernando.

– Ei vor fi cei care o vor hotărî, declară Hugues de Arcis pe un ton sentențios.

Toată dimineața, cavalerii continuară să vorbească despre această situație și despre ceea ce prevedea șeful nobilimii dacă gasconii ar

[1] Locuitori ai Gasconiei, provincie istorică din sud-vestul Franței (n.tr.)

avea succes. Strădania lor principală era aceea de a reuși să aducă aproape de castel vreuna din mașinăriile de război, numai așa putând fi nimiciți asediații. Atunci, veni rândul întrebărilor cavalerului templier Arthur Bonard.

Ceea ce îl surprinse cel mai mult pe Fernando la acea reuniune a fost flacăra răzbunării ce strălucea în ochii lui fray Ferrer, principalul inchizitor. Nu era nici urmă de îndurare în privirea lui, iar cuvintele sale păreau dictate de o intensă patimă. Omul acela, își spuse el, era stăpânit de ură.

Aproape de amiază făcură o pauză ca să înfulece prânzul generos pregătit de slugile arhiepiscopului de Narbonne, moment în care Fernando îi ceru companionului său Armand de la Tour să-l însoțească în vizită la Julián.

Călugărul dormea epuizat și alături de el bunul fray Pèire îi ștergea fruntea cu o cârpă umedă, în vreme ce se ruga la Dumnezeu pentru sănătatea ilustrului grefier al Inchiziției.

Călugărul tresări văzându-i intrând pe cavalerii templieri.

– Scuzați-ne că am dat năvală, dar aș dori ca bunul cavaler Armand să îl examineze pe Julián și să vadă dacă îi poate alina suferința.

– Să dea Dumnezeu! Dar trebuie să știți că medicul mareșalului nobilimii îl vizitează aproape zilnic, fără ca până în acest moment să fi putut opri agravarea bolii.

Armand de la Tour îl rugă pe călugăr să-i lase singuri și acesta îi dădu ascultare în silă. Nu îi plăceau templierii, îi considera aroganți și misterioși, și auzise niște istorii care puneau sub semnul îndoielii sfințenia acestor călugări-soldați.

Medicul templier se apropie de patul în care zăcea Julián și fără nici un menajament îl dezveli, făcându-l pe bolnav să tresară.

Fernando îl liniști, dându-i asigurări că era pe mâini bune și îndemnându-l să răspundă la toate întrebările pe care i le va pune medicul.

– Unde vă doare? vru să știe De la Tour.

Julián arătă de la inimă până la pântece. Îi mărturisi că, uneori, durerea era atât de ascuțită, încât nu se putea ridica, nici merge și că, în anumite ocazii, simțea o furnicătură în brațe și în picioare, care

aproape îi înțepeneau. Suferea de fierbințeală, explică el; pe deasupra, mai și vomita.

Armand de la Tour îl examină cu minuțiozitate pe bolnav. Îi ceru să-i arate limba, apoi îl apăsă cu degetele sale îndemânatice pe stomac și pe pântece; în continuare, îl făcu să-și ridice și să-și întindă extremitățile. Veni apoi rândul ochilor și cefei.

Fernando asista în tăcere la îndeletnicirea tovarășului său de arme și zâmbea în sinea lui văzând teama care se oglindea pe chipul fratelui său.

După ce îl examină pe Julián, cavalerul Armand de la Tour se așeză alături de el și îi ceru să-i descrie în amănunt tot ce avea legătură cu durerile sale.

– Ce vă îngrijorează, fray Julián ? întrebă deodată medicul.

Temându-se că templierul acela ar fi în stare să-i citească în suflet, Julián suferi o convulsie puternică.

– Viața nu e ușoară într-o tabără militară, răspunse el, încercând să-i abată atenția lui De la Tour.

– Nu e mai grea decât în oricare alt loc, iar dumneavoastră nu vă lipsește nimic. Sunteți grefier al Inchiziției așteptând să examinați îndeaproape sufletele rătăcite ale ereticilor de la Montségur.

Julián se închină și căzu din nou pradă dârdâielilor. Un val de sudoare și de frig îi inundă fruntea.

– Eu cred că dumneavoastră suferiți, fray Julián, și dacă mi-ați spune de ce, aș reuși poate să vă ajut.

– Sufăr eu ? Mă rog… sufăr pentru aceste suflete rătăcite care vor merge în curând în Infern.

– Dar dumneavoastră sunteți un om cu experiență, de ani de zile îndepliniți funcția de grefier.

– E o responsabilitate atât de mare… mă tem să nu greșesc în judecățile mele…

– Sunteți un simplu grefier, vouă nu vă revine sarcina de a judeca.

– Să nu credeți, în anumite ocazii frații mei îmi cer părerea; ei știu că mie nu îmi poate scăpa nici un cuvânt al acuzaților și că uneori sentința lor depinde de felul în care eu înțeleg tot ce spun acuzații.

– Insist asupra faptului că sunteți un om cu experiență.

– Sunt, sunt, într-adevăr, nu cu mult timp în urmă am participat la un conclav și, ca să evit erorile în procesele împotriva suspecților, am alcătuit un glosar ca să îmi fac mai bine treaba. Fray Ferrer ne-a călăuzit.

Julián își drese vocea și, ațintindu-și ochii asupra lui Armand de la Tour, recită de parcă ar fi fost vorbe dintr-o litanie:

– Sunt „eretici" cei care stăruie în greșeală. Sunt „credincioși" cei care cred în greșelile ereticilor și le asimilează. Suspecții de erezie sunt cei prezenți la predicile ereticilor și care participă, cât de puțin, la ceremoniile lor. „Simplii suspecți" au făcut aceste lucruri o singură dată. „Suspecții virulenți", de multe ori. „Suspecții cei mai virulenți" au făcut aceste lucruri în mod frecvent. „Tăinuitorii" sunt cei care cunosc eretici, dar nu îi denunță. „Cei care ascund" sunt cei care au consimțit să împiedice descoperirea ereticilor. „Receptorii" sunt cei care au primit eretici de două ori pe proprietățile lor. „Apărătorii" sunt cei care îi apără cu bună știință pe eretici cu scopul de a împiedica Biserica să stârpească din rădăcini depravarea eretică. „Favorizanții" sunt toți cei de mai sus într-o măsură mai mare sau mai mică. „Recidiviștii" sunt cei care revin la vechile lor greșeli eretice după ce au renunțat în mod formal la acestea…

– Bine, bine, e limpede că știți care este funcția voastră și cum să îi deosebiți pe eretici. Cu acest glosar este greu să greșiți, nu-i așa? întrebă cavalerul pe un ton ironic.

– Să nu credeți… uneori… uneori, e dificil să știi dacă mint sau sunt pur și simplu nevinovați. Printre eretici sunt oameni de la țară care răspund cu naivitate la întrebări, fără să își dea seama că sădesc bănuiala cu vorbele lor… dar poate că sunt nevinovați și pur și simplu nu știu să o dovedească… Dar fray Ferrer…

– Dominicanul acela… Fernando nu îndrăzni să-și termine fraza.

– De unde vine? vru să știe cavalerul De la Tour.

– Este catalan, din Perpignan, și a preluat întreaga conducere după asasinarea fraților noștri la Avinhonet. Este foarte atent, nimic nu scapă privirii sale, citește în inima oamenilor și știe când este mințit, explică, tulburat și nervos, călugărul.

– Iar pe voi vă înspăimântă, adăugă Armand de la Tour.

– Oh, este fratele meu întru Hristos! protestă Julián. El se va ocupa de ereticii de la Montségur.

– Și pe voi vă îngrijorează soarta pe care aceștia ar putea să o aibă?

– Dacă mă îngrijorează? Știți că pedeapsa poate fi arderea pe rug. Ați văzut vreun om murind pe rug? Ereticii sfidează Biserica și mulți dintre ei refuză să ceară iertare, preferând să moară în flăcări. Am văzut femei și bărbați, chiar și tineri, înfruntând focul cântând, în vreme ce mirosul de carne arsă se răspândea în aer făcând insuportabilă duhoarea veșmintelor noastre și a noastră înșine. Mirosul acela… mă trezesc uneori mirosind a carne arsă și văd chipurile celor care, neștiind să spună cuvântul potrivit, au căzut pradă flăcărilor.

– Vă apasă conștiința, spuse medicul pe un ton sentențios. E o ușurare să știi că încă mai există persoane cu conștiință.

– Dar, ce spuneți! protestă speriat călugărul. Vă asigur, conștiința mea nu are nimic de-a face cu durerea care îmi străpunge pântecele. Nu sunteți în stare să-mi diagnosticați boala?

– Calmați-vă, bunul meu călugăr; să ai conștiință este un dar, un dar dureros, firește, dar un dar.

– Nu vă înțeleg!

– Frate, nu vă agitați, interveni Fernando. Iar voi, Armand, ce spuneți? Nu reușesc să aflu unde vreți să ajungeți.

– Fratele vostru suferă mult, sunt pe deplin convins, iar această suferință este principala sa boală. Nu cred că suferă de ficat, nici nu cred că durerea lui se află în intestine sau în gât… Boala lui este în suflet și pentru aceasta există doar un leac.

Fernando îl asculta atent pe cavalerul Armand, meditând la tot ce spunea acesta, în vreme ce Julián îi observa, tremurând ca un copil a cărui greșeală fusese descoperită.

– Ei, bine, care este leacul acela? întrebă Fernando.

– Să trăiască în acord cu conștiința sa, să nu facă nimic de care ar trebui să se rușineze, să asculte cuvântul pe care Dumnezeu i-l șoptește la ureche și să nu i se împotrivească. Fratele vostru suferă pentru *bons homes*… și o face pentru că nu este sigur că ar fi niște ticăloși

sau, în orice caz, nu e convins că ideile în care cred ei merită atâta suferință; greșesc cumva?

Julián plângea ca un copil, zvârcolindu-se și sughițând sub privirea plină de compasiune a lui Fernando, care s-a apropiat să-l îmbrățișeze, încercând să-i aducă mângâierea.

– Atunci, nu trebuie să ia nici un medicament? insistă fratele său.

– Ba da, îi voi da ceva care să îl ajute să doarmă. Nu trebuie să i se mai ia sânge fără rost, ceea ce îl debilitează. Eu însumi vă voi prepara niște ierburi pe care le veți lua înainte de culcare. Vă vor ajuta să aveți un somn liniștit și adânc. De altfel, nu cred să aveți vreo boală.

– Vă înșelați, reuși Julián să se plângă, sunt bolnav.

– Da, dar boala dumneavoastră este sufletească; vă veți simți ușurat doar atunci când vă veți împăca deplin cu conștiința dumneavoastră, până atunci singurul lucru care se poate face pentru dumneavoastră este să fiți ajutat să dormiți. Voi vorbi cu medicul mareșalului nobilimii ca să îl sfătuiesc să nu vă mai ia sânge.

Julián se cutremură la gândul că templierul îi va vorbi medicului mareșalului nobilimii despre suferința din sufletul său. Armand de la Tour nu putu evita un sentiment de compasiune văzând teama din ochii călugărului dominican. Se gândi că Julián nu era împodobit cu nici una dintre virtuțile lui Domingo de Guzmán[1], întemeietorul ordinului, care făcuse din viața sa un model de sacrificiu și de ascetism asemănător aceluia al așa-numiților *bons homes*, pe care a dorit cu atâta zel să-i facă să revină în sânul Bisericii. Templierul se întrebă de ce îl va fi urmat Julián pe Domingo de Guzmán dacă totul în el îl dădea de gol că poseda un caracter slab.

– Nu vă faceți griji, Julián, nimeni nu va ști de boala dumneavoastră. Nu voi minți, dar nici nu voi intra în amănunte; voi cere permisiunea să vă tratez cu ierburile mele ca să văd dacă reușesc să vă aduc alinarea.

– Mulțumesc, Armand, spuse Fernando strângând cu recunoștință umărul companionului său. Și acum, Julián, începeți să îndepliniți

[1] Sfântul Domingo de Guzmán (1170–1221), predicator spaniol, întemeietorul Ordinului Dominicanilor sau al Predicatorilor, la Toulouse, în anul 1215, pentru a lupta împotriva albigenzilor sau catarilor. (n.tr.)

instrucțiunile pe care vi le-a dat Armand. Când vă veți simți mai bine, ar trebui să vă plimbați, să îi vizitați pe soldați; fără îndoială că vor fi recunoscători că un călugăr se îngrijește de sufletele lor și, în felul acesta, veți avea timp să uitați o clipă de al dumneavoastră.

– Și îi vom cere, de asemenea, lui fray Pèire un lighean cu apă caldă și săpun; nu v-ar face rău să vă spălați, interveni medicul templier.

Julián nu fu în stare să obiecteze la recomandările cavalerului și ale fratelui său. Îi privi cu recunoștință și, pentru prima dată după multă vreme, se simți reconfortat. Prezența lui Fernando destrămase pentru moment cețurile singurătății care îl însoțea de când intrase în Ordinul Dominicanilor.

5

Fernando și Armand de la Tour îl lăsară pe Julián cufundat în necazurile lui și se îndreptară cu un pas hotărât spre colțul taberei unde se aflau companionii lor templieri.

– Nu trebuie să vă faceți griji pentru Julián, îl asigură medicul.

– Știu, după ce v-am auzit sunt mai liniștit, deși văd că bolile sufletului sunt la fel de devastatoare precum cele ale trupului.

– Uneori sunt mai rele, dar, în cazul lui Julián, prezența dumneavoastră îl va ajuta să își recapete puterile. Cu voi se simte în siguranță.

– Fratele meu a trăit chinuit de când a aflat că e fiul nelegitim al tatălui meu.

– Nu trebuie să fie ușor să te afli în această situație, cu toate amabilitățile părinților voștri, de care mi-ați vorbit; mai cu seamă generozitatea doñei María, mama voastră…

– Cred că nu putem înțelege pe de-a-ntregul această situație, dat fiind că ne-am născut cavaleri. Vă mulțumesc că l-ați vizitat pe Julián și știu că mă pot bizui pe discreția voastră. Acum, aș vrea să vă întreb cum vi se pare situația în privința fortăreței Montségur.

– Este o chestiune de timp.

– Ce vreți să spuneți?

– Că nimeni nu rezistă veșnic. Și că, oricât de greu i s-ar părea cuiva să ajungă pe culme, aceasta se poate face. Prețul ar fi viețile omenești și atât mareșalul nobilimii, Hugues des Arcis, cât și regele Ludovic[1] nu se vor zgârci atunci când va veni vremea să îl plătească.

[1] Ludovic al IX-lea sau Ludovic cel Sfânt (1214–1270), rege al Franței între 1226–1270, fiul regelui Ludovic al VIII-lea și al reginei Blanca de Castilia. (n.tr.)

Se cufundară din nou fiecare în gândurile sale până când se întâlniră cu companionii lor, care în acel moment își curățau armele.

– Mă bucur că v-ați întors, îi salută Arthur Bonard. Mareșalul nobilimii a poruncit să ne alăturăm statului său major.

Arthur Bonard pe cât era de scump la vorbă și pe cât de direct se adresa, pe atât era de eficient născocind dispozitive de război.

– Și voi, ce ați răspuns? vru să știe Fernando.

– Nu trebuie să îi supărăm nici pe mareșalul nobilimii, nici pe regele Ludovic, nici pe arhiepiscopul de Narbonne, răspunse Bonard.

– Asta înseamnă că rămânem, spuse Fernando pe un ton sentențios.

– Asta înseamnă că vom aștepta să vedem dacă acești gasconi plini de cruzime, despre care ne-a vorbit mareșalul nobilimii, sunt în stare să se apropie de fortăreață. Va fi interesant să cunoaștem rezultatul unei asemenea strădanii, răspunse inginerul.

– Și noi ce vom face? întrebă Fernando.

– Vom aștepta, vom observa, vom vorbi, și nimic mai mult. Știți de-acum că ordinului nostru nu îi place să ucidă creștini, iar oamenii aceia din Montségur sunt creștini, căzuți în greșeală, dar, la urma urmelor, creștini. Mă tem pentru ei, dat fiind că arhiepiscopul de Narbonne și fray Ferrer sunt hotărâți să răzbune moartea lui Étienne de Saint-Thibéry și a lui Guilhèm Arnold. După cum bine știți, acești doi inchizitori au fost asasinați cu mai bine de un an în urmă la Avinhonet.

– Este singura ocazie în care *bons homes* au participat la un act criminal, observă unul dintre templieri.

– Nu au făcut-o în mod direct, îi scuză Fernando.

– Nu fiți naiv, îl întrerupse Armand de la Tour. Credeți cumva că faptul de a nu ucide un om în mod direct cu spada sau cu mâinile îl absolvă pe făptaș de responsabilitatea pentru moartea aceluia… ? Oamenii care i-au ucis pe inchizitori au plecat de aici, din Montségur. Credeți cumva că episcopii lor eretici, Bertrand Marti sau Raimond Agulher, nu știau ce urma să se întâmple la Avinhonet? Nu este un secret că știrea despre asasinarea inchizitorilor a fost sărbătorită la Montségur și că au bătut chiar și clopotele unei biserici. Asasinarea lui Étienne de Saint-Thibéry și Guilhèm Arnold a fost înfăptuită de

către credentes, din rândul cărora făceau parte Guilhèm de Lahille, Guilhèm de Balaguier și Bernat de Sent Marti…

– Dar cum de știți atât de multe din cele petrecute în noaptea aceea la Avinhonet? întrebă Fernando, din ce în ce mai surprins.

– Știu, sau cred că știu, dar despre aceasta nu vom vorbi nici cu mareșalul nobilimii, nici cu episcopul de Narbonne. Dar vedeți că sunt momente în care noi, toți oamenii păcătuim prin acțiune, prin omisiune sau pur și simplu pentru că ne bucurăm de suferința dușmanilor noștri. Poate că nu am fi oameni dacă nu am face-o.

Se lăsă tăcerea printre cavaleri. Medicul prezentase cu duritate felul în care răul făcea parte din natura umană.

– Bine, știți de-acum că vom rămâne un timp, spuse Arthur Bonard, îndeajuns cât să nu îi ofensăm nici pe arhiepiscop, nici pe mareșalul nobilimii. Dacă vom putea, nu vom participa la nici o bătălie, dar cred că trebuie să fim liniștiți în această privință. Oamenii din Montségur nu o vor provoca și va mai trece o vreme până când mareșalul nobilimii, Hugues des Arcis, va reuși să îi facă să coboare de pe stânca aceea infernală.

Deodată, un paj sosi în fugă până la cort cu un mesaj al arhiepiscopului de Narbonne. Îi invita la cină. Cavalerii răspunseră că vor fi punctuali; erau curioși să cunoască interiorul somptuosului cort al arhiepiscopului, despre care se spunea că e mai bine echipat chiar decât cel al mareșalului nobilimii. Aceasta era problema Bisericii: că preoții ei nu trăiau în umilința și în sărăcia propovăduite de Hristos, cu toate că spaniolul Domingo de Guzmán dăduse exemplu că în sânul Bisericii mai erau încă persoane care nu uitau mesajul Învățătorului. Cu toate acestea, în ciuda faptului că el și călugării săi dădeau exemplu de ascetism și nevoință, se arătau nemiloși față de cei care refuzau să revină în sânul Bisericii.

6

Păstorul de capre s-a prezentat la cortul lui Julián mai târziu decât fusese stabilit.

Fernando se arăta neliniștit. Se temea să nu se fi întâmplat ceva neașteptat, care să o fi împiedicat pe mama sa să trimită pe cineva după ei.

Noaptea învăluise tabăra și până la cortul lui Julián ajungeau, din când în când, glasurile santinelelor rostind parola și răspunsul și tusea seacă ale soldaților care se îmbolnăviseră în timpul îndelungatei așteptări, pregătind asediul fortăreței Montségur.

Julián, ciudat de liniștit, a rămas în continuare așezat pe patul de campanie. Îi pulsau cu tărie venele de la tâmple și se gândea că prin acel simptom, medicul templier va fi văzut doar teamă.

Când păstorul de capre se strecură prin deschizătura cortului șuierând numele lui Julián, cei doi bărbați se grăbiră să-i iasă în întâmpinare.

– De ce ați întârziat? vru să știe Fernando.

Păstorul de capre îl privi plictisit înainte de a răspunde:

– Văd, domnule, că sunteți soldat, așa că ar trebui să știți că mareșalul nobilimii are iscoade peste tot și că acei diavoli de gasconi studiază terenul de două nopți, se află pretutindeni și n-aș vrea să fiu eu acela care să le cadă în mâini. Nu vă imaginați ce ar fi în stare mareșalul nobilimii să îi facă unui trădător. Firește că eu nu sunt așa ceva, sunt doar un om al acestor meleaguri, un *credente* care îl slujește pe adevăratul Dumnezeu.

– Ajunge cu vorbăria, i-o reteză Fernando, conduceți-ne acolo unde suntem așteptați!

Cerul părea o mantie neagră și de abia reușeau să vadă la câțiva pași înaintea lor, în ciuda faptului că păstorul de capre îi călăuzea cu siguranța aceluia care cunoaște terenul chiar și cu ochii închiși.

Lui Fernando i s-a părut o veșnicie drumul printre stânci și hățișuri și a fost uimit de faptul că Julián nu a scos nici un singur vaiet. Își dădu seama că fratele său mai făcuse acest drum sau altele cu mai multe ocazii și că probabil o văzuse des pe mama sa.

Deodată, păstorul de capre se opri, făcându-le semn cu mâna să stea pe loc. S-au oprit cu un fior de neliniște, temându-se să nu fi dat peste vreo patrulă de gasconi. Dar nu cu un gascon se întâlniră brusc, ci cu doña María, care apăru, zâmbindu-le, printre hățișuri.

– În sfârșit, era de-acum vremea! le reproșă doamna, înfășurată într-o capă neagră.

– Mamă!

Femeia se apropie de fiul său templier și, înainte de a-l îmbrățișa, îl observă plină de așteptări.

– Cât de mult te-ai schimbat! Ai devenit un adevărat bărbat.

Apoi îl îmbrățișă strângându-l la piept cu îngrijorare, în vreme ce suspina stăpânindu-și lacrimile.

Fernando se lăsă răsfățat de mama sa, aspirând mirosul de lavandă ce se desprindea din mantia care o învăluia. Era o perfectă, dar va fi întotdeauna o doamnă care nici măcar în împrejurări extreme nu ar renunța la cochetărie, fie și numai ca să-și parfumeze capa sa aspră.

– Luați loc, avem multe de vorbit și puțin timp la dispoziție. Ce mai faci, Julián? Văd că arăți mai bine, iar tu, Fernando, fiul meu, povestește-mi ce ai făcut în toți acești ani în care nu ne-am văzut. Julián mi-a spus că ai fost să îl vezi pe tatăl tău. Ce mai face? Mă rog pentru el și sunt liniștită știind că îl îngrijește sora ta Marta; ea o va face mai bine decât mine, căci are blândețea și răbdarea care mie îmi lipsesc.

Pe când doña María vorbea, Fernando o observa cu emoție.

Părul șaten care acoperise odinioară capul mamei sale era acum cărunt. Pierduse din greutate, figura i se ascuțise, dar în ochii ei continua să strălucească aceeași lumină ca altădată; ființa ei degaja aceeași energie dintotdeauna. Continua să fie o femeie căreia îți venea greu să nu îi dai ascultare.

Doña María strângea mâinile fiului ei și le mângâia cu o duioșie care lui îi fusese refuzată de atâtea ori. Fernando avea un nod în gât și, temându-se să nu strice acest moment care i se părea magic, nu îndrăznea să spună nici o vorbă.

– Doamnă, mareșalul nobilimii va trimite niște gasconi ca să cucerească fortăreața Montségur, o anunță Julián. Ar trebui să plecați înainte de a fi prea târziu; faceți-o măcar pentru fiica dumneavoastră cea mică. Teresa nu are nici o vină că dumneavoastră profesați o credință care duce la rug.

– Știu foarte bine că acum două zile a sosit un grup de gasconi. Onorabilul Hugues des Arcis știe că gasconii lui vor putea să se cațere pe aceste stânci și să ajungă până la castel. Bunul Pèire Rotger de Mirapoix crede că este imposibil, dar eu îl cunosc bine pe mareșalul nobilimii: este un soldat căpos care nu se va da îndărăt până când nu va distruge fortăreața Montségur.

– Atunci, dacă știți, de ce vă încăpățânați să muriți? strigă Julián.

– Lasă-ne singuri! porunci doña María. Nu mă obosi și permite-mi să vorbesc cu fiul meu și să îmi iau adio de la el, căci va fi ultima dată că ne vedem în această viață.

Julián, abătut, se așeză pe o stâncă la o oarecare distanță de ei.

Doña María își ațintì ochii de culoarea mierii în ochii negri ai lui Fernando, încercând să citească emoțiile și sentimentele fiului său.

– Te iubesc, ți-o spun în cazul că ai fost vreodată asaltat de îndoieli. Știu că nu am fost mama pe care ți-o doreai, nici cea care mi-ar fi plăcut să fiu. Nu mă voi scuza enumerându-ți motivele care nu mă conving nici pe mine. Sunt o ființă imperfectă; acest înveliș trupesc a încercat să îmi corupă sufletul, dar din fericire mă voi desprinde curând de el.

– Mamă…!

– Taci și ascultă-mă, Fernando, nu avem timp și sunt multe cele pe care trebuie să ți le spun. Iată-l aici pe fratele tău vitreg Julián, care este slab de înger și sperios, și pe care am încercat să îl conving să îmbrățișeze adevărata credință, dar n-am reușit decât să-l fac să trăiască frământându-se sufletește. Chiar și așa, mă încred în el, poartă sângele tău, sângele neamului Aínsa, și de aceea nu ne va trăda niciodată. Acum

câteva luni, dat fiind că știe să scrie și să citească, i-am cerut să nu îngăduie ca nepoții noștri și nepoții acestora și strănepoții lor să uite ce s-a întâmplat aici. Vreau să scrie o cronică în care să povestească totul, răutatea Marii Desfrânate, cum nu poate ea suporta să existe creștini care să trăiască conform învățăturilor lui Isus, așa cum facem noi, care împărțim tot ce posedăm cu cei care nu au nimic, care îi ajutăm pe cei aflați în nevoie. Ea, Marea Desfrânată, trăiește îmbrăcată în veșminte incrustate cu aur și argint, înconjurată de servitori și de bogăție, departe de săraci și de bolnavi, slujindu-l pe Diavol, pentru că e una cu el.

– Mamă, huliți!

– Nu hulesc, Fernando, iar tu… iar tu, fiul meu, știi prea bine. Tu cunoști avariția Bisericii pe care noi o numim Marea Desfrânată. Tu și cei care sunt ca tine i-ați văzut fărădelegile; nu îți voi cere să accepți aici și acum, dar știu cum ești, știu că ești bun, că ești gata să mori pentru cei slabi, să te sacrifici pentru nevoiași, să îți dai viața pentru Dumnezeu, fără să aștepți nimic în schimb. Ascultă: Julián va scrie această cronică și va relata că am avut în persoana doñei Blanca de Castilia[1] o adversară fanatică și puternică; fără ea, Franța nu ar exista, iar Raimond și-ar păstra comitatul de Toulouse.

– Doña Blanca a fost generoasă cu conții de Toulouse și de Foix; la intervenția ei, regele nu i-a pedepsit atât de sever pe cât ar fi meritat, spuse, pe bună dreptate, Fernando.

– Nu fi naiv! Doña Blanca este cel mai bun guvernant al Franței. Fără ea, fiul ei nu ar fi nimic. Dacă regele Ludovic s-a arătat milostiv, nu a făcut-o decât pentru că a ascultat de sfatul mamei sale. Doña Blanca nu va tolera ca acest ținut să sărăcească și mai mult din pricina războiului pentru că foarte curând va aparține pe de-a-ntregul Coroanei. Când va cădea Montségur, țara noastră va fi murit.

– Credeți că Raimond nu va veni în ajutorul fortăreței Montségur?

– Nu, nu o va face. Contele ne va lăsa de izbeliște. După cum bine știi, sora ta Marian trăiește la curtea lui Raimond, deoarece soțul ei, Bertrand d'Amis, ocupă un loc de vază pe lângă conte. Ea face să îmi

[1] Blanca de Castilia (1188–1252), regină a Franței. Soția regelui Ludovic al VIII-lea și mamă a lui Ludovic al IX-lea, numit și Ludovic cel Sfânt (n.tr.)

parvină știri sigure despre ceea ce putem să ne așteptăm la Montségur. La conciliul de la Béziers, toată hoarda Marii Desfrânate a luat hotărârea de a zdrobi fortăreața Montségur. Aici se află oamenii care au pus capăt vieții odioșilor inchizitori Étienne de Saint-Thibéry și Guilhèm Arnold, astfel că Montségur este ultimul bastion al adevăraților creștini. Va fi pace doar când castelul va fi distrus de flăcări.

– Și o spuneți așa!

– Dacă sunt creștină nu înseamnă că sunt și proastă și că nu înțeleg regulile de pe tabla de șah a politicii. Am cunoscut-o pe doña Blanca și te asigur că simt o adevărată admirație pentru ea; și eu aș fi făcut același lucru dacă destinul m-ar fi pus în locul ei.

– Cu toate acestea, după asasinarea inchizitorilor la Avinhonet, oamenii din țară au pus din nou mâna pe arme… observă cu timiditate Fernando, impresionat de lecția de politică pe care i-o ținea mama sa în acele ciudate împrejurări.

– O furtună într-un pahar cu apă. Familia Saint-Gilles[1] este terminată, Raimond o știe și, în consecință, nu îl va înfrunta din nou pe regele Franței. Coroana și Biserica l-au biruit. Înaintea lui, Rotger Bernat de Foix a acceptat această situație, de aceea a semnat pacea cu francezii. Fără el, Raimond nu reprezintă nimic și de aceea a trebuit să calce pe urmele lui. Dar Biserica nu iartă, astfel că Montségur va plăti pentru inchizitorii uciși la Avinhonet. Dacă nu ar face-o, oamenii de aici ar fi tentați să îi spintece în continuare pe călugări; de aceea la Béziers s-a luat hotărârea de a distruge fortăreața Montségur.

– Și apoi? întrebă Fernando cu neliniște.

– Apoi, trubadurii vor proslăvi sacrificiul nostru și cronica lui Julián îi va ajuta pe nepoții noștri să afle adevărul și să nu uite că pe inteligența și fanatismul unei regine s-a dezvoltat o monarhie care a pus capăt libertăților din țara noastră.

– Mergeți după Teresa, eu vă voi scoate de aici, o imploră Fernando cu disperare.

– Tu știi că nu o voi face, mă crezi în stare să fug? Atât de puțin mă prețuiești?

[1] Conți de Saint-Gilles, alt titlu nobiliar al conților de Toulouse (n.tr.)

– Teresa nu e decât o copilă, o veți condamna la moarte pe sora mea?

Doña María oftă impacientată. Simțea durerea lui Fernando, îngrijorat de moarte, incapabil să vadă adevărul, acel adevăr pe care ea îl îmbrățișase cu bucurie știind că trupul este cel mai rău coșmar, mantia de care trebuie să te desprinzi ca să te prefaci în substanță și să-l întâlnești, în sfârșit, pe Dumnezeu.

– Fernando, fiule, în grâu există coajă și grăunțe, iar trupul este doar o coajă. Teresa nu va muri, doar…

Fernando o întrerupse furios îndepărtându-și mâinile dintr-ale ei, fără să fie tulburat de durerea ce se citea în ochii mamei sale. Amândoi sufereau: fiul se gândea că e condamnat să nu se înțeleagă cu mama sa, iar mama își reproșa că nu e în stare să-l facă pe fiul său să înțeleagă adevărul.

– Mamă, Teresa nu merită să moară pe rug; aduceți-mi-o sau voi urca eu după ea, chiar de ar fi să îmi pierd astfel viața.

Doña María îl asculta știind că va duce la îndeplinire ceea ce tocmai îi spusese. Dar ea nu voia să-l vadă mort pe Fernando; în sinea ei, în ciuda convingerilor sale, dorea ca fiul ei să trăiască. El trebuia să îndeplinească o misiune și era prea devreme ca să se întoarcă în patria cerească.

– Îți dau cuvântul meu că voi reuși să fac în așa fel încât Teresa să părăsească fortăreața Montségur. Nu o voi sili, dar i-o voi cere pentru că așa dorești tu.

– Vă cer mai mult, mamă, vă cer să o obligați să părăsească acest munte. Nu vă voi ierta dacă nu veți salva viața surorii mele.

Se priviră în tăcere, incapabili să exprime cu voce tare durerea, dragostea și admirația pe care le simțeau unul pentru celălalt. Doña María apucă din nou mâinile fiului său și le duse la chipul ei, sărutându-i vârful degetelor.

– Vreau să mor și să mă întorc la ființa mea cerească, dar nu mă voi odihni liniștită dacă știu că mă urăști, astfel că voi face imposibilul ca să o conving pe Teresa. Îți dau cuvântul meu, tu știi cât valorează. Te rog doar să nu mă învinuiești dacă Teresa nu va accepta ordinul pe care va trebui să i-l dau.

– Vreau să o aduci chiar mâine; porunciți-i păstorului de capre ca mâine pe înserat să ne conducă din nou aici.

– Aceasta nu ți-o pot făgădui. Vă va căuta atunci când nu va fi nici o primejdie, mâine, poimâine, vei afla; până când se va întâmpla aceasta, ai încredere în mine.

– Am cuvântul dumneavoastră? insistă Fernando.

– Da, ai cuvântul unei bune creștine.

– Tatăl meu… tatăl meu mi-a cerut să îl salutați în numele său pe seniorul De Perelha; știți că are, totuși, pentru el o mare stimă.

– O voi face. Este un om curajos care știe că trebuie să moară, la fel ca și soția sa, Corba de Lantar, și iubitele lor fiice.

– Mi-a cerut să îi transmit rugămintea de a avea grijă de voi, dar nu știu cum o voi putea face…

– I-o voi spune eu însămi, deși nu este nevoie, dat fiind că familia Perelha mă onorează cu afecțiunea și prietenia ei. Nu puține au fost ocaziile în care mi-a acordat protecția ei ca să mă pot întoarce pe pământurile tatălui tău de la Aínsa.

– Pe pământurile dumneavoastră, doamnă, îi aminti Fernando.

– Nu am nimic și nu vreau să am nimic, așa am hotărât cu multă vreme în urmă; regret doar răul pe care vi l-am pricinuit tatălui tău și ție și nepriceperea mea, nefiind în stare să vă fac să îmbrățișați adevărata credință.

– Hristos vă va judeca, doamnă.

– Hristos?

– Domnul Nostru, Dumnezeu.

– Fiule, cât de mult aș dori să îți vorbesc despre Isus! Te consideri creștin și cu toate acestea îți mânjești sufletul cu ritualuri care nu au nimic de-a face cu Învățătorul. Ziua cea mai fericită din viața mea a fost aceea în care am primit *consolamentum*-ul[1], adevăratul botez spiritual, singurul sacrament care permite salvarea sufletului. Când episcopul și-a așezat mâinile…

– Tăceți, vă rog! Nu vreau să știu nimic despre erezia voastră.

[1] În latină, la catari, „botezul spiritului", ritual de inițiere și purificare ce îi obliga pe credincioșii catari să ducă o viață castă și austeră, făcându-i demni de titlul de perfecți. Simplii credincioși se supuneau acestui ritual înainte de a muri. Pentru a-și elibera sufletul, mulți recurgeau după aceea la sinucidere. (n.tr.)

– Ei sunt ereticii, ei sunt cei care s-au îndepărtat de adevărata cale. Amintește-ți că Domnul a spus că „Ioan a botezat cu apă, dar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt".

– Ajunge, mamă, nu avem timp pentru discuții teologice!

Doña María rămase tăcută strângând cu tărie mâinile fiului său; apoi, fără ca acesta să se aștepte, îl îmbrățișă și izbucni în plâns.

Fernando tresări. Niciodată nu o văzuse pe mama sa vărsând lacrimi, chiar auzise în casa cea mare de la Aínsa că doña María nu a lăsat să-i scape nici măcar un geamăt când și-a adus copiii pe lume.

– Mamă, iertați-mi grosolănia, se scuză Fernando.

– Tu să-mi scuzi lacrimile, fiul meu, dar îmi este mai greu decât mi-am închipuit vreodată să îmi iau adio de la tine. Trebuie să afli cât de mult te-am iubit, deși știu că nu ai simțit această iubire. Iartă-mă, dacă poți…

– Nu îmi cereți iertare, eu… eu vă iubesc, doamnă; vă admir credința și integritatea, vă invidiez pentru că nu șovăiți…

– Viața nu-ți permite să faci cale întoarsă, spuse doña María ștergându-și lacrimile cu dosul mâinii fără să-i dea drumul fiului său.

– Ce doriți să fac? o întrebă Fernando.

– Ultima mea dorință este să îi transmiți tatălui tău că l-am iubit întotdeauna și că regret toate necazurile pe care i le-am pricinuit. Nu am fost nici soția pe care și-o dorea, nici aceea pe care o merita, dar acest lucru nu îl mai putem schimba. Vreau doar ca într-o zi nepoții noștri să știe ce s-a întâmplat aici: să știe că am fost buni creștini, hotărâți să trăim așa cum a spus Învățătorul și că ne-am văzut implicați într-o luptă pentru putere, la care râvneau și unii, și alții. Păcatul nostru a fost acela de a fi devenit oglinda în care Biserica nu suportă să se privească pentru că la noi vede umilință și puritate acolo unde la ea există doar avariție și corupție. Nu, nu îți face griji, nu voi începe o discuție teologică, dar promite-mi că vei avea grijă ca Julián să scrie cronica pe care i-am comandat-o. Promite-mi, de asemenea, că, atunci când va fi gata, i-o vei înmâna surorii tale Marian pentru ca ea să fie aceea care prin fiii săi să își ia răspunderea de a menține vie amintirea celor întâmplate la Montségur. Tu ești un călugăr-soldat, Marta este

prea devotată Bisericii, Teresa… mă rog, doar Marian poate face ceea ce îi cer; ea este o credente, iar soțul ei, de asemenea. Ea este cea indicată pentru…

– Nu vă justificați, mamă, aveți dreptate. Vă dau cuvântul meu că voi îndeplini ultima voastră dorință.

Fernando o strânse pe mama sa în brațe și ea nu-și putu reține lacrimile. A fost recunoscătoare că umbrele nopții i-au împiedicat pe Julián și pe păstorul de capre să o vadă atât de emoționată.

– Ți-o voi trimite pe Teresa de îndată ce se va putea.

– Știu că o veți face.

Mama și fiul se îmbrățișară din nou încă o dată înainte ca doña María să dispară de parcă ar fi fost un vis.

Fernando îl văzu pe Julián care, sprijinit de o stâncă, plângea și el. Păstorul de capre, la mică distanță, părea absorbit de ascultarea zgomotelor nopții.

Cei trei bărbați o porniră pe drumul de întoarcere fără să schimbe între ei vreo vorbă. Fernando simțea povara emoției la întâlnirea cu mama sa și și-a jurat că nu va participa la cucerirea fortăreței Montségur. Nu ar fi în stare să se afle în rândurile celor care ar omorî-o pe doña María, oricât de mult ar insista ea că trupul este doar coaja grâului, iar sufletul, grăunțele. El simțea că trupul acela energic era mama sa și nu ar suporta ca altcineva să o facă să sufere.

Păstorul de capre i-a îndemnat să meargă mai repede. Întâlnirea cu doña María fusese mai lungă decât era prevăzut și zorile îi puteau surprinde sosind în tabără.

Fernando și Julián se despărțiră și o porniră fiecare în direcția cortului său. Nu rostiseră nici o vorbă în timpul drumului. Vor vorbi atunci când amândoi își vor fi stăpânit emoțiile.

7

Hugues des Arcis își freca mâinile ca să alunge frigul dimineții. Șeful gasconilor îi trimisese vorbă cerând să fie primit.

Mareșalul nobilimii din Carcassonne convocase imediat statul său major, precum și pe arhiepiscopul de Narbonne și pe episcopul de Albi, a cărui vocație bisericească era mai mică decât cea de soldat. Cei șase cavaleri templieri au fost și ei invitați să participe la reuniune.

– Ei, bine, spuneți-ne, pe unde veți urca ? îl întrebă șeful nobilimii din Carcassonne pe comandantului șeful gasconilor, un bărbat scund cu înfățișare vânjoasă, cu mâini mari și ochi de animal de pradă.

– Oamenii mei și cu mine am examinat terenul, nu e ușor ceea ce doriți de la noi.

– Dacă ar fi ușor, nu v-ați afla aici, răspunse sec mareșalul nobilimii. Ceea ce veți câștiga, dacă îndepliniți misiunea, este mult, astfel că nu e nevoie să pierdem timpul discutând despre dificultățile acestei sarcini; ceea ce vreau să știu este cum și când veți acționa.

– Credem că este cu putință să cucerim punctul cel mai înalt, ceea ce numiți Le Roc de la Tour[1]. Prea Sfinția Sa domnul episcop de Albi – gasconul îl arătă cu degetul arătător – are nevoie de acest bastion ca să își plaseze mașinăriile de război și îl va avea.

– Și pe unde veți urca ?

– Pe la răsărit. Este singurul mod de a atinge acea parte a stâncii ascuțite; de pe drumul dinspre apus am fi o pradă ușoară pentru cei din Montségur.

[1] În franceză, Stânca Turnului (n.tr.)

Mareșalul nobilimii știa că acela era un perete abrupt, care se dovedise a fi imposibil de escaladat pentru oamenii săi cei mai deprinși cu muntele, dar dacă gasconii dădeau asigurări că o puteau face, va trebui să aștepte să vadă rezultatul.

– Când o veți face?

– La noapte, îl asigură gasconul, dar depinde de cineva. De aceea am cerut să vă văd. Am nevoie de o pungă doldora de monede pentru o persoană care ne va călăuzi printre stâncile ascuțite.

– Un trădător printre eretici! exclamă entuziasmat episcopul de Narbonne.

– Voi îl numiți trădător, răspunse alpinistul, dar este un om ca mine, care cunoaște bine aceste meleaguri și căruia îi e totuna cui și cum se roagă cineva.

Rămaseră tăcuți, stânjeniți de cuvintele șefului alpiniștilor.

– Este un om care năzuiește să trăiască bine, doar atât, îi asigură gasconul cu duritate și cu o intonație sfidătoare. Bine, voi hotărâți. Cei din Montségur nu își vor imagina niciodată că ne vom apropia prin locul acela; este un bastion aflat la o distanță destul de mare de castel, o sinucidere, în afară de cazul în care știi cum să ajungi până acolo. Și există un om care știe cum să o facă.

– Cine este? vru să știe Hugues des Arcis. Aduceți-l aici.

– Ah, ce lucruri cereți! Este imposibil, nu va accepta să vorbească cu dumneavoastră, nu are încredere, râse gasconul. Tratează cu mine din motive familiale, dar nu o va face cu francezii, nu are nici o considerație pentru voi.

Hugues des Arcis își drese iritat glasul la auzul vorbelor insolente ale alpinistului. L-ar putea obliga să dezvăluie numele trădătorului dacă l-ar supune caznelor, dar atunci gasconii ar refuza să participe la orice acțiune. Luă o hotărâre, chiar fără să i-o comunice imediat șefului gasconilor.

– Plecați, vă voi trimite vorbă să veniți altă dată.

Gasconul ieși din cort sigur că mareșalul nobilimii din Carcassonne, omul care îl reprezenta pe regele Ludovic, nu va avea încotro și va trebui să cedeze la cererile sale. Cunoștea bine natura nobililor ca să știe

că mai-marele acestora îi va trimite vorbă împreună cu o pungă mare plină cu monede.

Fray Pèire îl privea pe Julián bând licoarea preparată de medicul templier. Tăcerea lui era un evident reproș, pentru că bunul călugăr considera că medicul mareșalului nobilimii știa mult mai multe decât un templier care își petrecuse viața luptând împotriva sarazinilor[1] dincolo de mări. Chiar și așa, recunoștea faptul că Julián era liniștit în timpul nopții și nu mai suferea de acele convulsii care îi făceau pe toți să se teamă pentru viața lui.

Dominicanul era în continuare taciturn, într-adevăr, dar se plângea mai puțin de dureri de stomac și în obrajii săi scofâlciți revenise puțină culoare.

Julián rupse tăcerea, întrebându-l pe fray Pèire de zvonurile care circulau prin tabără, în privința cărora se fălea întotdeauna că e bine informat.

– Mai nimic, în afară de faptul că gasconii vor pleca la noapte ca să încerce să se apropie de platforma de pe creasta dinspre răsărit, cea care dă în spatele castelului. După cum se pare, printre eretici există un trădător dispus să îi ducă pe un drum secret.

– Un trădător? Nu-mi vine să cred… șopti călugărul.

– Sunt mai răi decât câinii și printre ei se află și hrăpăreți, conchise fray Pèire.

Julián nu vru să-l contrazică, dar îi venea greu să creadă că printre cei care trăiau ca vai de lume la Montségur așteptându-și moartea s-ar fi aflat trădători. Se gândi la doña María și la micuța Teresa și nu-și putu stăpâni un fior.

– Iarăși! se lamentă fray Pèire. Îl voi chema pe medicul mareșalului nobilimii; aveți din nou convulsii, ierburile acelea ale templierului nu sunt bune de nimic…

– Nu vă agitați, frate, pentru că mă simt bine, îl imploră Julián, a fost doar un spasm.

[1] Nume pe care îl dădeau creștinii, în Evul Mediu, musulmanilor din Europa și din Africa (n.tr.)

– Ar trebui să vă vadă medicul…

– Vă spun că mă simt bine, nu vă faceți griji. Spuneți-mi ce ați mai aflat…

– Încă ceva… seniorul Des Arcis se arată nerăbdător, regele Ludovic a trimis acum două zile un emisar ca să afle care e situația. Mareșalul nobilimii speră să îi poată da vești bune, în cazul în care gasconii își duc la îndeplinire promisiunea.

– Și cine este trădătorul? întrebă Julián simțind o undă de roșeață coborându-i de pe frunte pe bărbie.

– Nimeni nu știe, doar șeful gasconilor. Se zice că e o rudă a acestuia care s-a însurat cu o femeie din această zonă și care cunoaște bine coclaurii acestor munți. În orice caz, va fi bine plătit. Un paj i-a înmânat gasconului o pungă foarte plină.

Julián căscă dându-i de înțeles călugărului Pèire că e obosit; apoi se așeză pe patul de campanie.

– Doriți să spunem rozariul? îi propuse bunul fray Pèire.

– Vă mulțumesc, dar eu m-am rugat deja înainte de venirea voastră. Prefer să mă rog singur înainte de a încerca să adorm.

– Atunci, vă las. Dacă aveți nevoie de ceva…

– Vă mulțumesc, frate.

De abia ieșise fray Pèire din cort că intră Fernando, făcându-l pe Julián să tresară.

– Cum vă simțiți? vru să știe Fernando.

– Mâhnit de știrea pe care mi-a dat-o fray Pèire. Știați că e un trădător la Montségur?

– La Montségur, nu; aici, aproape de noi, un om de prin partea locului, după cum se pare, rudă a șefului alpiniștilor.

Cei doi frați rămaseră tăcuți pentru câteva clipe, fiecare cufundat în propriile sale gânduri.

– Ce vom face? întrebă Julián.

– Să facem ceva? Noi? Nu vă înțeleg, Julián…

– Mama voastră se află acolo, sus, iar…

– Mama mea a ales.

Rămaseră din nou tăcuți, fiecare gândindu-se la doña María.

– Nu mai știu nimic despre păstorul de capre, spuse Julián.

– Mama se va ține de cuvânt și ne va înștiința cum și de unde să o luăm pe sora mea Teresa.

– Și dacă nu va putea…

– Mama mea? Nu o cunoașteți! Va putea, chiar dacă pentru aceasta ar trebui să țină piept singură întregii armate a mareșalului nobilimii.

– Într-adevăr, e în stare de așa ceva, acceptă Julián.

– Am venit să vă spun că nu voi fi aici pentru multă vreme. De îndată ce o voi vedea pe sora mea, voi pleca, de fapt vom pleca cu toții.

– Veți pleca cu frații voștri?

– Da, l-am convins pe mareșalul nobilimii că nu îi suntem de folos, deoarece se bizuie pe iscusința episcopului de Albi în privința mașinăriilor de război. De altfel, e nevoie de noi la comanderia noastră. În curând, ne vom întoarce în Orient.

– Vouă, templierilor, nu vă place să luptați împotriva ereticilor, spuse Julián pe un ton sentențios.

– Sunt creștini ca și noi, Julián, ei își spun Buni Creștini și uneori mă gândesc că au dreptate, că de fapt așa și sunt. Care este păcatul lor? Trăiesc în sărăcie dând exemplu în acest sens, îi ajută pe nevoiași, îi vindecă pe bolnavi, îi adăpostesc pe orfani…

– Dar nu cred în Domnul Nostru, protestă călugărul.

– Ba da, cred în el, doar că într-un mod diferit. Urăsc Crucea pentru că este simbolul suferinței, ei spun că Isus nu aparține lumii vizibile, ei cred că există un Dumnezeu bun și un altul rău. Cum altfel poți înțelege că există atâtea fărădelegi și suferințe? Cum se explică faptul că, dacă Dumnezeu a creat totul, a creat și răul sau măcar îl îngăduie? Ce are de-a face Dumnezeu cu moartea atâtor nevinovați? Diavolul există și are o putere imensă; noi numim Răul într-un fel, ei, în alt fel. Diferențele nici nu sunt atât de mari.

– Dar, ce spuneți! Acum, comiteți un sacrilegiu!

– Bunul meu dominican! Uneori uit că aparțineți ordinului însărcinat cu combaterea ereziei și că sunteți grefier al Inchiziției. Dumneavoastră veți fi cel care îi va trimite să fie arși pe rug pe toți cei care se adăpostesc la Montségur.

– Tăceți! Nu mă înnebuniți, Fernando! Știți bine cât sufăr pentru toate acestea! Diavolul îmi chinuie sufletul.

– Nu Diavolul este cel care vă chinuie, ci conștiința voastră, incapabilă să distingă ce este bine de ce este rău; iar voi știți ca și mine că oamenii aceia nu fac nici un rău, că sunt nevinovați…

– Nu sunt! S-au răzvrătit împotriva Sfintei noastre Maici, Biserica.

– S-au răzvrătit împotriva corupției Sfintei noastre Maici, împotriva clericilor amorali, împotriva fastului exagerat al episcopilor…

– Veți fi acuzat de erezie!

– Cine mă va acuza? Dumneavoastră?

– Eu? Știți că nu aș face niciodată un asemenea lucru, sunteți… sunteți fratele meu vitreg.

– Eu cred, Julián, că nu ați face-o pentru că sunteți un om bun.

– Vă rog să nu spuneți nimănui ceea ce tocmai mi-ați spus mie, îl imploră călugărul; ați fi acuzat de erezie.

– Nu voi spune. Sunt călugăr, nu discut, dau ascultare la tot ce spune și poruncește Sfânta noastră Maică, Biserica, și lupt riscându-mi viața împotriva sarazinilor, dar uneori… uneori las să îmi țâșnească gândurile și, atunci, acolo unde înainte erau doar certitudini, găsesc îndoieli pe care nici măcar nu îndrăznesc să i le expun confesorului meu. Dar dumneavoastră, da, Julián, chiar știind că sunteți dominican, un păzitor al adevăratei credințe. Acum aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră despre cronica aceea pe care o scrieți; cum veți face să îi parvină surorii mele Marian?

– Nu știu. Mama dumneavoastră mi-a încredințat o misiune peste măsură de grea, sper ca ea să fie cea care mă va căuta.

– Ce vom face cu Teresa?

– Ce vom face? Eu sunt călugăr, nu pot să o țin la mine.

– Iar eu sunt un călugăr-soldat, nici eu nu o pot duce la comanderie… Ați putea să o trimiteți lângă sora mea Marian, la curtea contelui Raimond?

– Ar fi mai bine pentru ea să stea alături de tatăl și de sora voastră Marta, la Aínsa…

– Ar fi greu pentru ea să se întoarcă la Aínsa. Mai devreme sau mai târziu, Inchiziția își va întinde ghearele asupra ei. Ghearele voastre,

Julián… Nu, nu mă priviți așa. La Aínsa, toți știu că Teresa e cu mama mea la Montségur și că amândouă sunt eretice. Nu vor avea îndurare pentru biata copilă, astfel că singurul loc unde poate găsi ocrotire este la sora mea Marian. Cumnatul meu Bertrand d'Amis este cavaler principal la curtea contelui Raimond. Vă rog să o trimiteți acolo.

– Dar, cum o voi putea face? se lamentă Julián.

– Trebuie să existe cineva în care să vă încredeți.

– Nu, nu mă încred în nimeni. Mi-e de-ajuns să fac tot ce îmi stă în puteri ca să nu se afle că am relații cu ereticii.

– Ne vom gândi la ceva, voi mai fi aici două sau trei zile.

Fernando ieși din cort lăsându-l pe Julián înspăimântat la gândul că va trebui să se ocupe de Teresa. Templierul nu avea altă opțiune decât să-i încredințeze fratelui său această responsabilitate: chiar dacă îl considera slab de înger, nu se îndoia de loialitatea acestuia față de casa de Aínsa căreia îi aparținea, dat fiind că avea același tată ca și el.

Cu un pas hotărât se îndreptă spre cortul său și începu să se roage la Dumnezeu să nu-i abandoneze.

Julián, căzut în genunchi lângă patul său de campanie, îi cerea Atotputernicului aceeași favoare.

8

Luna nu a apărut în noaptea aceea. Tabăra se afla cufundată într-o ciudată liniște, sfâșiată doar de șuierul vântului înghețat, care îl neliniștea pe mareșalul nobilimii, Hugues des Arcis, în vreme ce aștepta în cortul său vești despre incursiunea pe care o inițiaseră gasconii cu o oră mai devreme.

Mareșalul nobilimii umbla nervos, așteptând vești. Se gândea că Dumnezeu este de partea sa și că, pus să aleagă între viața ereticilor și cea a fiilor săi credincioși, nu ar avea îndoieli. El, însă, le avea: știa că fortăreața Montségur părea de necucerit și că seniorul ei, Raimond de Perelha, și comandantul garnizoanei, Pèire Rotger de Mirapoix, dovediseră curaj și inteligență în timpul lunilor de asediu.

La Montségur, trăiau mai mult de patru sute de persoane, soldați, perfecți, credentes, servitori și alte familii înrudite cu seniorul De Perelha.

Pe mai multe platforme atârnate de versanții muntelui se vedeau case minuscule și cabane unde oamenii locurilor dădeau asigurări că se află majoritatea perfecților rugându-se și ajutându-i pe toți cei care căpătaseră refugiu la castel. Mareșalul nobilimii se gândi că, dacă Dumnezeu se dovedea a fi de partea lui, foarte curând Montségur va înceta să mai existe, iar comitatul de Toulouse nu va mai fi o problemă pentru bunul rege Ludovic.

În vreme ce mareșalul nobilimii aștepta, gasconii porniră marșul călăuziți de un bărbat asemenea lor. Vorbeau aceeași limbă deoarece omul plecase din Gasconia, dar nu simțise niciodată că aparține acestor meleaguri, pe care acum se grăbea să le trădeze pentru o pungă doldora

de monede care îl vor ajuta să se întoarcă acasă, luând-o cu el pe zvăpăiata lui soție și pe cei trei copii ai lor, cu toate că aceasta îl asigurase că nimeni și nimic nu o va urni de pe pământul ei. De data aceasta nu-și făcea griji pentru îndărătnicia soției sale, era sigur că aceasta își va lăsa deoparte orgoliul de îndată ce va cădea Montségur, iar el va face să zornăie dinaintea ochilor ei punga trimisă de mareșalul nobilimii.

Frigul îi înghețа mâinile și făcea dificilă ascensiunea. Alpiniștii păstrau o tăcere mormântală, știind că, dacă ar fi descoperiți de oamenii care apărau bastioanele din apropierea castelului, moartea lor ar fi sigură. Trebuiau să evite desprinderile de pietre care i-ar putea trăda, în vreme ce simțeau că le trosnește spinarea sub greutatea armelor.

De-abia vedeau unde puneau piciorul și se temeau să nu se prăbușească de pe stânci. Dar plata era bună; în plus, după cum le promiseseră oamenii Bisericii, ajutorul dat pentru înfrângerea acelor eretici care se ascundeau la Montségur le va aduce o mare recompensă în ceruri în ziua când vor muri.

Nu știau de cât timp urcau, dar aveau deja mâinile jupuite și o durere ascuțită în fiecare dintre mușchii trupului. Erau siguri că la bastion îi aștepta confruntarea cu niște soldați de temut.

În cele din urmă, Dumnezeu a fost de partea lor, își spuseră ei, pentru că și-au surprins dușmanii dormind și, înainte ca aceștia să-și fi dat seama, i-au azvârlit în gol și au pus mâna pe bastion. Șeful gasconilor și trădătorul se bătură pe umeri, mulțumindu-și unul celuilalt. Fusese mai ușor decât s-au așteptat. Nu îi mai dureau mâinile, chiar dacă își lăsaseră pielea printre stânci, nici nu mai simțeau împunsături în șale; acum își savurau victoria și cei mai zgârciți se gândeau că ar fi trebuit poate să-i ceară mareșalului nobilimii o plată și mai mare pentru acea spectaculoasă faptă vitejească.

Unii dintre oameni, călăuziți de trădător, se întoarseră în tabără să dea vestea cea bună.

Hugues des Arcis bea o cupă de vin călduț când un soldat ceru permisiunea să anunțe sosirea alpiniștilor. După ce ascultă ce i-au spus, șopti o rugăciune în liniște, mulțumindu-i lui Dumnezeu pentru că fusese de partea sa.

Vestea circulă iute prin tabără: gasconii puseseră stăpânire pe Le Roc de la Tour, la mai puțin de o sută de metri de castel; de la această înălțime, aproape că puteau vedea chipurile celor refugiați la Montségur.

Ocupanții, mândri de fapta lor vitejească, unii chiar mai mult decât uimiți de ceea ce fuseseră în stare să realizeze, comentau râzând că, dacă noaptea nu ar fi ascuns pericolele escaladării, nu și-ar fi pus viața în joc în felul acela.

Mareșalul nobilimii îi chemă la sfat pe nobilii săi și trimise răspuns la curtea regală ca să anunțe noutatea. Pentru prima dată de când a început asediul, nu s-a mai îndoit deloc de faptul că în curând, foarte curând, va cădea fortăreața Montségur.

Hugues des Arcis recunoștea că mulți dintre oamenii săi erau sătui să mai stea acolo. Erau din țară și, deși datorau Coroanei prestarea serviciului militar, aproape că nu doreau ca acel bastion în care se refugiau Bunii Creștini să fie luat cu forța. Astfel că mulți dintre ei așteptau nerăbdători să treacă timpul în slujba regelui ca să părăsească armata aceea pe care nu o simțeau ca aparținându-le.

Mulți aveau rude la Montségur, unii chiar comunicau cu acestea. Nu voiau să-l trădeze pe rege, dar nici să se trădeze pe ei înșiși.

Lovitura care li se dăduse putea fi mortală. Raimond de Perelha și Pèire Rotger de Mirapoix nu se înșelau: ori contele Raimond trimitea întăriri, ori Montségur nu va rezista.

În zilele următoare, asistară neputincioși la instalarea mașinăriilor de război, o catapultă și niște baliste, cu care putea fi avariată barbacana castelului.

Episcopul de Albi, Durand de Belcaire, își asumă sarcina de a supraveghea operațiunea și se dedică acțiunii de îmbărbătare în luptă a oamenilor săi. Între timp, Fernando nu făcea altceva decât să întârzie cât putea plecarea companionilor săi templieri, așteptând să primească vești de la mama sa, care nu au sosit decât după ce au trecut aproape două săptămâni.

Dormea agitat când o mână l-a apăsat pe umăr. Sări din pat gata să reteze gâtul agresorului său…

– Nu vă speriați, Fernando, sunt eu.

– Julián! Ce faceți aici? Ați putea fi văzut…

– Știu, dar nu avem timp, urmați-mă.

Fernando ieși din cort temându-se să nu se fi trezit tovarășii săi de arme.

– Ce se întâmplă? Cum de ați riscat să veniți aici, în plină noapte?

– Păstorul de capre mi-a adus un mesaj de la doña María.

– Și Teresa…?

– Ascultați, peste două nopți, câțiva perfecți vor părăsi fortăreața. După cum se pare, vor încerca să pună la loc sigur toate valorile de care dispun. Cu ei va merge și sora dumneavoastră. Doña María vrea ca dumneavoastră și numai dumneavoastră să fiți cel care va veni să o ia și să serviți drept escortă pentru perfecți. Dacă nu acceptați, sora dumneavoastră va rămâne la Montségur; mama dumneavoastră susține că nu are alt mijloc de a o face să plece în siguranță.

– Mi-a dat cuvântul ei! protestă Fernando.

– Și și-l va ține, în felul ei.

– Este un șantaj.

– Este felul ei de a vă obliga să îi apărați pe acei perfecți și tot ceea ce vor duce cu ei.

– Nu știu dacă o voi putea face.

– O veți face, nu există alternativă.

În noaptea aceea, Julián a fost acela care a dovedit mai multă integritate decât fratele său.

– Dar nu vă dați seama că nu pot dispărea? Companionii mei mă vor întreba unde merg… nu îi pot înșela.

– Nu, nu trebuie să ne înșelați.

Fernando și Julián se întoarseră speriați spre glasul care îi surprinsese.

Arthur Bonard îi observa cu o expresie severă. Cei doi frați se înroșiră la față.

– Ei, bine, Fernando, ne veți spune nouă, companionilor voștri, care este misterul?

Din întuneric, se iviră și ceilalți cavaleri. Fernando putu citi în ochii lui Armand de la Tour, medicul, un strop de înțelegere.

Făcu un gest și intrară în cortul pe care îl împărțeau, urmați de Julián. După ce au luat loc, Fernando le explică situația: mama lui, spuse el, era perfectă și el se temea că și surioara lui ar putea fi, dar că nu era sigur de asta, dat fiind că avea doar paisprezece ani.

Nu le ascunse că o văzuse pe mama lui și nici că o rugase să o salveze pe Teresa, lăsând-o să plece.

– Mama mi-a trimis vorbă că eu trebuie să fiu acela care să o ia pe sora mea. Îmi cere de asemenea să îi escortez pe câțiva perfecți care vor părăsi castelul Montségur cu bunurile cele mai de preț ale comunității. Se va întâmpla peste două nopți, dar Julián încă nu știe unde va fi locul de întâlnire.

– Și dumneavoastră, frate Julián, aveți relații cu ereticii?

Călugărul tremură la auzul întrebării templierului. Arthur Bonard îi inspira un profund respect, dar și teamă. Știa de faptele sale de vitejie din Țara Sfântă, dar mai cu seamă de credința și ascetismul acestuia, care îl făceau să refuze orice onor. Nu, nu ar fi în stare să-l mintă pe omul acela, nici măcar ca să-și salveze viața.

– Sunt alături de mareșalul nobilimii de când a asediat fortăreața Montségur pentru ca ereticii să fie judecați, reuși să spună Julián.

– Știu; aparțineți Ordinului lui Domingo de Guzmán, responsabilitatea voastră este aceea de a găsi eretici, care sunt ca neghina în grâu, adăugă Bonard.

– Doña María a știut că sunt aici și m-a chemat. Dorea vești de la ea de acasă, de la don Juan, soțul ei, și de la copiii ei, Fernando și Marta. Mi-a poruncit, de asemenea, să îndeplinesc o misiune.

– V-a poruncit? întrebă Bonard. Cum e cu putință ca doña María să vă poată porunci ceva dumneavoastră, un dominican?

– Nu o cunoașteți, ea este… nu i se poate refuza nimic. Îi dau ascultare. Dacă am fost înzestrat cu rațiune și tot ce sunt, ei i-o datorez. Îi aparțin.

– Dar, ce spuneți! Cavalerul Bonard părea scandalizat.

– Nu, nu mă interpretați greșit. Îi port doñei María un mare respect, numai și pentru faptul că ea influențează viețile tuturor acelora pe care îi are în preajmă, iar eu sunt unul dintre aceștia.

– Știți că puteți fi ars pe rug pentru că aveți relații cu ereticii? întrebă Bonard.

– Știu și, dacă mă veți denunța, nu va exista îndurare față de mine. Pentru Biserică, ar fi o lovitură ca unul dintre ai săi, un dominican, membru al Inchiziției, să aibă relații cu ereticii și, pe deasupra, să-i mai și ajute. Fray Ferrer ar aprinde el însuși rugul meu.

Cavalerul Armand de la Tour făcu un pas înainte și, ațintindu-și ochii asupra companionului său Bonard, spuse pe un ton sentențios:

– După cum se pare, nu vom avea încotro și va trebui să vă protejăm, ca să ne protejăm pe noi înșine. Nici unul dintre noi nu va dori să aibă pe conștiință arderea dumneavoastră pe rug, nici pe cea a fratelui nostru Fernando. Bisericii nu îi convine ca un grefier al Inchiziției să aibă relații cu ereticii, nici Ordinului Templierilor, ca unul de-al lor să aibă o mamă perfectă.

– Să îi protejăm? întrebă descumpănit Arthur Bonard.

– Da, să îi protejăm. Nu îi vom denunța. De altfel, nu am vorbit deja despre durerea pe care ne-o pricinuiește această luptă fratricidă între creștini? Ordinul Templierilor caută să se mențină departe de acest conflict, așa au hotărât-o superiorii noștri, și până acum am evitat să ne angajăm în această cruciadă împotriva acelora care își spun Buni Creștini. Nu, eu nu voi permite ca tovarășul nostru de arme Fernando de Aínsa să fie trimis pe rug. Nu mi se pare un delict să ajuți la salvarea vieții unei copile nevinovate. Ce știe ea despre teologie? Sunt călugăr, sunt soldat, dar sunt și medic și detest ca viețile să fie sacrificate. Nu vă cred în stare, Bonard, să îl denunțați pe fratele nostru.

Genistul își plecă privirea și închise ochii căutând înlăuntrul său un răspuns la problemele cu care se confruntau.

– Nu îi putem ajuta să scape pe acești eretici, reuși el să spună.

– Ba da, putem, insistă Armand de la Tour.

– Aceasta înseamnă trădare, spuse Bonard.

– Nu este trădare. Noi vom merge să salvăm o copilă și o vom escorta, pe ea și pe însoțitorii ei, până la un loc sigur. Nimic mai mult.

– Mi s-a dat responsabilitatea de a conduce grupul nostru și nu vom face așa ceva, aminti Bonard privindu-l nu numai pe Armand, ci și pe ceilalți trei cavaleri care îi însoțeau.

Unul dintre ei, un tânăr de vârsta lui Fernando, ceru permisiunea să vorbească.

– Domnule, eu aș dori să îl ajut pe Fernando de Aínsa. Nu văd nimic rău în a o salva pe sora acestuia, nici nu cred că ar fi o trădare. Îl poți trăda pe rege ajutând o copilă să scape de arderea pe rug? Eu nu l-aș putea privi pe Fernando știind că am condamnat-o pe sora lui.

– Cu toate acestea, nu veți merge să o salvați pe mama lui… spuse Bonard.

Tânărul nu se intimidă și răspunse imediat:

– Nu, nu cred că ar trebui să o facem. Doña María știe ce face. Pe voi vă preocupă trădarea… și eu nu cred că acest lucru ar fi o trădare.

– Pe mine mă preocupă amestecul Ordinului Templierilor în fuga unor perfecți de la Montségur! Acesta este un delict! O știți cu toții, ca și mine.

– Ar fi și mai rău să îl denunțăm pe Fernando și ca acesta să cadă în mâinile Inchiziției. Știți că mulți dintre dușmanii noștri ar profita de această ocazie pentru a încerca să ne distrugă, reiteră Armand de la Tour.

– Avem o alternativă: să plecăm imediat.

Cuvintele cavalerului Bonard păreau că nu admit replica. Dar nici Fernando, nici Julián nu erau dispuși să cedeze.

– Domnule, viața mea se află în mâinile dumneavoastră. Nu vă cer să mă ajutați; știu că atunci când toate acestea se vor termina, voi suferi pedeapsa exemplară pe care o merit, dar, ori mă denunțați și astfel mă opriți, ori să știți că o voi ajuta pe sora mea să scape și că îi voi escorta pe acei perfecți spre un loc sigur. Este ultima dorință a mamei înainte de a muri și o voi duce la îndeplinire.

9

Bertrand Marti, bătrânul episcop al ereticilor, ceruse să se strângă tot aurul, argintul, pietrele prețioase și toate obiectele de valoare care puteau fi transportate. De multă vreme se păstra la Montségur tot ceea ce nobilii dăruiau pentru cauza Bunilor Creștini. Cu aurul acela erau ridicate case care să-i adăpostească pe orfani, erau plătiți medici care să-i vindece pe bolnavi, erau ajutate văduvele…

Bătrânul episcop dorea să-l pună la adăpost, în mâini sigure, ca să continue opera Bunilor Creștini.

Doi dintre diaconii săi, Matèu și Pèire Bonet, vor fi cei însărcinați să scape de la Montségur și de la rugul la care toți se știau condamnați mai devreme sau mai târziu. Împreună cu diaconii, va merge și micuța Teresa de Aínsa. Mama sa, doña María, poruncise ca aceasta să fie salvată.

Doña María îi povestise lui Bertrand Marti conversația avută cu fiul său și că-și luase angajamentul de a o salva pe Teresa. Doamna știa că pentru ca episcopul să accepte să pună misiunea în primejdie, ea va trebui să contribuie la succesul acesteia, de unde și ideea ei ca Fernando să-i ajute să scape pe cei doi perfecți împreună cu fiica ei. Acest troc era singura ei opțiune dacă dorea să-și țină făgăduiala față de Fernando. Știa că fiul ei nu va înțelege această pretenție, dar nu avea alternativă.

Raimond de Perelha și Pèire Rotger de Mirapoix adăugaseră la grijile lor și pe aceea de a-i face să iasă din fortăreață fără nici un pericol pe cei doi diaconi.

De data aceasta, trădătorul era din rândurile cruciaților, dar era oare un trădător? În fortăreața Montségur se aflau sora și nepoții acelui

soldat al țării, care slujea cu armele un rege pe care nu-l simpatiza câtuși de puțin. Omul a acceptat să-și rișteviața ca să răspundă rugămințiisurorii sale și a seniorului De Mirapoix.

Un om din Camon, feuda lui Pèire Rotger de Mirapoix, îi făgăduise o bună recompensă ca să „nu vadă" cum evadează diaconii.

Au stabilit noaptea fugii atunci când el și alți tovarăși de arme din Camon vor fi de gardă; nu era decât o trecătoare prin care să scape, dificilă și tenebroasă, singura care nu era supravegheată foarte bine de cruciați.

Teresa plângea în brațele mamei sale. Episcopul Bertrand Marti oficiase *consolamentum*-ul, asigurându-i un loc în ceruri. Micuța nu voia să se despartă de mama ei, nici de cei cu care împărțise atâtea nenorociri în lunile de asediu. Îi ura din adâncul sufletului pe cruciați, pe care îi considera soldații Celui Rău, și o implora pe mama sa să-i permită să părăsească această lume blestemată alături de ea.

Doña María nu găsea cuvinte pentru deznădejdea fiicei sale.

– I-am dat cuvântul meu lui Fernando și el vine să ne ajute doar pentru că tu vei merge cu diaconii. Vrei ca tot ce posedăm să cadă în mâinile cruciaților? Acest aur și acest argint ne vor ajuta să ne păstrăm Biserica, să salvăm mulți frați. Tu însăți i-ai condamna la ardere pe rug dacă nu vei accepta să te salvezi. Credința noastră are nevoie de timp ca să prindă rădăcini în alte inimi. Dacă după distrugerea fortărețeiMontségur nu mai e nimeni care să poată mărturisi despre credința noastră, la ce va fi servit sacrificiul? Tu ai această misiune, Teresa, trebuie să trăiești ca să nu piară credința Bunilor Creștini. Fratele Matèu are, de altfel, misiunea de a merge la curtea contelui de Toulouse și de a-i explica situația noastră. Dacă există o șansă de a salva castelul Montségur, aceasta depinde de tine, fiica mea.

– Și unde mă va duce Fernando? întrebă copila, plângând cu sughițuri.

– Vă va duce la loc sigur. Apoi tu vei merge cu Matèu la curtea lui Raimond, la sora ta și la soțul ei.

Fernando aștepta nerăbdător printre hățișurile muntelui. Păstorul de capre îi călăuzise până acolo de cum se înnoptase. Așteptau de ore bune, sperând să audă alt sunet decât pe cel al animalelor din pădure.

Păstorul de capre era în continuare tăcut. Fernando știa că nu departe de locul acela se vor afla companionii săi templieri. Bonard răspunsese la cererea lui Armand de la Tour, care găsise mijlocul de a-i ajuta fără să angajeze Ordinul Templierilor în această aventură. Îl vor urma îndeaproape, îi vor acoperi spatele, vor încerca să-l apere, dar nu vor participa în mod direct. La întoarcerea la comanderie, îl vor preda pe Fernando maestrului pentru ca acesta să hotărască pedeapsa pe care o merita, deși Bonard nu se înșela: și ei vor suporta consecințele complicității lor, oricât de neînsemnată ar fi fost aceasta.

Trosnetul ușor al unei crăci îl alertă pe păstorul de capre și îl făcu pe Fernando să se încordeze. Istoviți, cu mâinile sângerând și oboseala oglindită pe chip, apărură doi bărbați urmați de o siluetă învăluită într-o mantie și care mergea cu chiu, cu vai.

– Ei sunt, anunță păstorul de capre.

Fernando se apropie cu pași mari de oamenii pe care îi salută cu un gest, înlăturând mantia ce acoperea capul și chipul surorii sale.

– Teresa!

Copila îl privi mai întâi cu ură, dar imediat se prăbuși și lăsă să-i scape un puhoi de lacrimi.

– Faceți-o să tacă sau vom fi găsiți, porunci diaconul Matèu. Ne-am întâlnit cu niște soldați. Nu a fost ușor să ajungem până aici.

– Liniștește-te, Teresa, vei avea timp destul ca să plângi, încercă să o calmeze Fernando, fără să știe foarte bine cum să se poarte cu fetița pe care o vedea că devenise aproape femeie.

Păstorul de capre făcu un semn ca să păstreze liniștea. I se păruse că a auzit un zgomot. Toți erau nervoși, în tensiune.

– Caii sunt aproape de aici, la câțiva pași, am acoperit copitele ca să nu facă zgomot. Știți să călăriți? îi întrebă Fernando pe diaconi.

– Vom ști, răspunseră aceștia.

– În acest caz, să pornim…

Fernando deschidea drumul, protejat de companionii săi. Perfecții îi indicaseră să îi însoțească într-un loc din munții Sabartès. Acolo își vor ascunde încărcătura până când va veni momentul să facă uz de ea.

Călăriră fără odihnă până când cei doi oameni îi făcură un semn lui Fernando să-i aștepte în locul acela din pădure. Apoi, mergând pe

jos, se pierdură printre hățișuri. Lui Fernando i se păru că aude glasurile altor oameni, dar nu se mișcă din locul unde se afla, așa cum îi ceruseră cei doi perfecți.

Când se întoarseră, vorbeau între ei cu o anume însuflețire și, din ceea ce spuneau, Fernando ghici că se întâlniseră cu cineva; nici unul dintre bărbați nu vru să-i confirme această impresie. Se vedea că se simțeau ușurați știindu-și încărcătura la loc sigur.

Merseră călare ocolind soldații. Fernando îi călăuzea prin pădure și prin câmpurile joase, încercând să evite așezările omenești și, mai cu seamă, ostașii. Rămânea de pază în timpul nopții veghind somnul evadaților, știind că foarte aproape companionii săi stăteau la pândă să oprească pe oricine s-ar fi apropiat de ei. S-au aflat în primejdie de mai multe ori, dar au ieșit cu bine grație iscusinței templierului. Cei doi diaconi se simțeau în siguranță sub protecția lui Fernando. Cine ar fi cutezat să înfrunte un soldat din Ordinul Templierilor?

Teresa era epuizată după ce a călărit fără odihnă în ultimele zile până când au ajuns la terenurile joase, unde în acel moment se afla curtea contelui Raimond. Fernando nu vru să o însoțească până la castel. Se despărți de ea, obligând-o să promită că îi va da ascultare surorii ei mai mari și soțului acesteia.

Apoi se despărți de perfecți, după ce le-a încredințat-o pe sora lui.

– V-o dau în pază. Cumnatul meu Bertrand d'Amis va ști cum să vă răsplătească.

– Nu avem nevoie de nici o răsplată, răspunse Pèire Bonet, fără să își ascundă iritarea provocată de vorbele templierului.

– Nu am vrut să vă jignesc, se scuză Fernando.

– În această viață nu așteptăm nici o răsplată, insistă perfectul. Sora voastră a primit *consolamentum*-ul, așa că este și sora noastră.

Fernando o îmbrățișă pe Teresa; apoi încălecă și dădu cu putere pinteni animalului. Știa că tovarășii săi de arme îl așteaptă. Teresa va trăi, în vreme ce el va merge să-și primească pedeapsa. Se întrebă dacă o merita într-adevăr.

10

Situația la Montségur se înrăutățise și mareșalul nobilimii dădea asigurări că era doar o chestiune de timp pentru ca seniorul De Perelha să accepte să se predea.

Sub comanda energică a episcopului de Albi, mașinăriile de război nu le dădeau apărătorilor răgaz să respire. Cruciații erau la câțiva metri de castel și catapultele doborâseră o bună parte din zidul dinspre răsărit.

Julián scria conștiincios cronica, așa cum îi poruncise doña María. Prin păstorul de capre, doamna îi trimisese vorbă că Teresa se afla la adăpost alături de sora sa la curtea contelui Raimond. Totuși, se scursese ceva timp de atunci; Crăciunul trecuse, luna ianuarie ajunsese la sfârșit și el încă nu primise vești de la doña María.

Nici despre Fernando nu mai știa nimic. Parcă l-ar fi înghițit pământul. A fost tentat de câteva ori să obțină informații de la comanderia templieră aflată la câteva zile de mers călare, dar nu a îndrăznit să se ducă acolo, ca să nu-i sporească dificultățile lui Fernando și, ceea ce ar fi fost și mai rău, să-i alerteze pe dușmanii amândurora. Astfel că se dedicase zi și noapte scrierii acelei cronici despre Montségur și eretici, pe care într-o zi i-o va încredința surorii sale vitrege, Marian.

Își ascundea scrierile cu mare grijă astfel încât cei care îi vizitau cortul să nu fie tentați să le citească.

Uneori, avea impresia că îl surprinde pe fray Ferrer observându-l cu neîncredere. Simțea antipatia superiorului său, își spunea că e incapabil să-și arate bunele sentimente față de cineva. Până și fray Pèire părea speriat în prezența aceluia.

O adiere de vânt se strecură prin deschizătura ușii de la cort, care îl lăsă să treacă pe fray Pèire.

– Julián, cum vă simțiți azi?

– Mai bine, frate, mai bine.

– Cât de mult munciți!

– Vreau să fiu pregătit pentru momentul în care va începe judecarea ereticilor.

– Dar ce scrieți cu atâta râvnă?

– Pun în ordine sentințele unor altor procese ale ereticilor și dispozițiile aprobate în concilii. Nimic important, dar mă ajută să îmi omor timpul în aceste zile ploioase în care doar un nebun s-ar aventura să iasă.

– Aveți dreptate. Vă mărturisesc că din pricina umezelii mă dor oasele. Sunt zile când membrele mă dor atât de tare, încât mă gândesc că nu le voi putea mișca. Medicul mareșalului nobilimii mi-a luat sânge, dar nu mi-a alinat durerea.

– Medicul mareșalului nobilimii nu știe nimic.

– Dar, Julián!

– Este un măcelar a cărui unică știință constă în a lua sânge din vene, indiferent că e vorba de o durere de burtă sau de o răceală.

Fray Pèire nu răspunse; în tăcerea lui era o acceptare tacită a vorbelor lui Julián. Pentru moment conversară despre veștile care circulau prin tabără, chiar dacă nu era nici o noutate deosebită.

La puțină vreme după ce plecase fray Pèire, intră un servitor care îl anunță pe Julian că păstorul de capre solicita permisiunea de a-l vizita. De umăr, îi atârna o funie cu brânzeturi.

– Am venit să îi aduc șefului nobilimii câteva brânzeturi, salută el.

Julián se înfioră, căci, deși dorea cu înfocare vești de la doña María, în același timp îi era teamă. Continua să nu știe ce i se va fi întâmplat doamnei.

– Doña María vrea să vă vadă. Într-una din nopțile acestea voi veni să vă caut, nu știu când. Acum, lucrurile s-au schimbat și este foarte greu să pleci și să vii la Montségur. Dar să fiți pregătit.

Din momentul acela, Julián începu din nou să doarmă agitat, în ciuda faptului că ierburile de care îi făcuse rost medicul templier reușeau să-l adoarmă. Nopțile i se umplură de coșmaruri în care doña María apărea dându-i cele mai diverse porunci care îi puneau viața într-un

grav pericol. Se trezea înspăimântat, înecat în sudori reci care îi curgeau pe șira spinării. Își pierduse din nou pofta de mâncare. Fray Pèire îl considera un sfânt, convins că slăbiciunea lui se datora dorinței arzătoare de sacrificiu și renunțării la tot ce era material, inclusiv la o mâncare bună care încă mai era cu putință de găsit în tabăra aceea.

În noaptea în care a apărut păstorul de capre, Julián tocmai își bea infuzia care trebuia să-l adoarmă.

– Grăbiți-vă, acum, noaptea nu este foarte luminoasă; trebuie să profităm de asta, ca să ajungem cât mai curând.

Julián îl urmă, temându-se să nu adoarmă pe drum, deși, în realitate, cel mai tare se temea să nu cadă în mâinile cruciaților, cărora nu le-ar putea explica de ce escalada stâncile ascuțite împreună cu păstorul de capre în direcția castelului blestemat.

O dată în plus, pierdu noțiunea timpului; nu știu cât a mers pe jos, dar i se păru că mult mai mult decât în ocaziile anterioare. Îl dureau picioarele.

Când doña María apăru, deodată, ca o nălucă, îi veni greu să o recunoască.

Chipul doamnei se ascuțise și mai tare din pricina privațiunilor și cearcăne vinete îi marcau privirea, acum stinsă. Doña María pierduse, în afară de semeție, vivacitatea de odinioară. Se vedea că este la capătul puterilor.

O îmbrățișă cu afecțiune, așa cum nu o mai făcuse de multă vreme.

– Vino, așază-te, nu avem mult timp, îi spuse, invitându-l să se așeze alături de ea pe marginea unei stânci.

– Doamna mea, vă văd obosită.

– Sunt, într-adevăr, catapultele voastre nu ne dau răgaz. Diavolul acela de episcop cu mașinăriile lui infernale… în sfârșit, nu mai e mult, dar nu despre război vreau să îți vorbesc, ci despre fiul meu.

– Despre Fernando? Doamnă, eu… iertați-mă, dar nu am mai avut vești de la el.

– Îmi închipuiam. Nu ai îndrăznit să faci cercetări.

– Doamnă, este greu să știi ce se întâmplă în spatele zidurilor comanderiilor templiere; cavalerii răspund doar în fața papei.

– Dar ai fi putut să te apropii ca să îl vizitezi pe Fernando.

– Cavalerii templieri nu primesc vizite, știți prea bine. Le este interzis, sunt călugări, doamnă.

– Bine, atunci, dacă nu mergi tu, voi merge eu.

– Dumneavoastră? Dar nu o puteți face.

– Ba pot. Știi? Nu numai mașinăriile diavolului aceluia de episcop al tău mă împiedică să dorm; mă chinuie soarta pe care a putut-o avea Fernando, pentru că mă simt răspunzătoare dacă a suferit vreo nenorocire. Una este să știi că poate muri în luptă împotriva sarazinilor și altceva, foarte diferit, că îi putrezesc oasele într-o temniță. Nu aș putea îndura așa ceva.

– Era un cavaler, Armand de la Tour, un medic, care părea că ține la el…

– Atunci, Julián, încercați să luați legătura cu acel cavaler. Să vă dea vești despre Fernando.

– Dar, doamnă, aceasta nu e cu putință!

– Atunci, va trebui să fie, spuse doña María pe un ton sentențios. Peste două săptămâni voi trimite din nou după tine. Cred că vom mai rezista măcar încă două săptămâni, șopti ca pentru ea.

– Doamnă, nu știți ce îmi cereți.

– Ba da, firește că știu. Trebuie să mor cu conștiința împăcată și nu mai e mult până când se va întâmpla acest lucru. Chiar tu mă vei judeca și mă vei condamna să fiu arsă pe rug.

Julián își plecă privirea, copleșit de prevestirile doñei María. Nu putu să își stăpânească lacrimile.

– Haide, fiule, nu plânge, așa stau lucrurile, tu te-ai încăpățânat să slujești Biserica aceea, care nu este altceva decât o Mare Desfrânată, fără să ții seama de recomandările mele.

– Dumneavoastră ați dorit ca eu să fiu dominican!

– Aceasta a fost înainte ca eu să-i fi întâlnit pe Bunii Creștini.

– Doamnă, aveți pretenția ca noi, ceilalți, să credem în același lucru ca și voi și să încetăm să mai credem când voi încetați să credeți și să vedem că e zi, când e crepuscul, și că e noapte, când răsare soarele…

– Ajunge, Julián! Nu te mai chinui, nu îți voi cere să îți schimbi credința, nu mai am timp pentru așa ceva; de altfel, în felul tău, și tu ești un eretic.

– Dumnezeu să se îndure de mine!

– Aceasta nu o știu, glumi doña María, fără ca Julián să sesizeze tonul ei ironic.

Păstorul de capre se apropie de ei făcându-i un semn doamnei.

– Timpul a trecut și trebuie să pleci, spuse doña María. Voi trimite după tine ca să îmi dai vești despre Fernando.

– Ați mai aflat ceva despre Teresa? întrebă Julián îngrijorat.

– Ți-am trimis vorbă că Teresa e bine. La sfârșitul lui ianuarie s-a întors Matèu, unul dintre perfecții care au însoțit-o la curtea lui Raimond. Dar nu am mai avut vești.

– S-a întors unul dintre oamenii aceia?

– Bineînțeles, ți-am spus deja. Credeam că va veni cu întăriri, dar a adus doar doi oșteni. Pèire Rotger de Mirapoix crede că trebuie să încercăm din nou.

– Să îi cereți din nou ajutor contelui?

– Mirapoix l-a convins pe seniorul castelului, ruda sa Raimond de Perelha, că este nevoie să îi facă pe oameni să își păstreze speranța; de aceea i-a cerut iarăși episcopului nostru, Bertrand Marti, să îl trimită din nou pe Matèu sau pe un alt diacon ca să stea de vorbă cu Raimond. Vezi, așadar, câtă încredere am în tine, că îți dezvălui cele mai intime secrete ale noastre și zbuciumul provocat de situația în care ne aflăm.

– Nu vă doresc răul.

– Tu ești bun, Julián, doar că acum te afli într-un loc greșit. Ți-a lipsit discernământul ca să îți dai seama de greșeală. Crezi că a deveni un bun creștin este o săritură în gol, dar, în realitate, ești mai mult decât ți-ai putea măcar imagina.

Julián se plânse lui fray Pèire că nu i-a mai rămas nici un firicel din ierburile medicului templier și că fără ele îl chinuia din nou durerea din capul pieptului, pe lângă faptul că nu va putea să închidă ochii.

Bunul călugăr încercă să îl convingă la rândul său că nu putea trimite pe nimeni la comanderie, ca să ceară ierburi pentru un dominican ceea ce putea să pară foarte ciudat. De altfel, fray Ferrer nu ar autoriza așa ceva.

Timp de două zile, Julián a stat în pat plângându-se de o durere insuportabilă în abdomen; medicul mareșalului nobilimii îi luă sânge, ceea ce făcu să crească paloarea pielii sale deja foarte albe.

Scrâșnind din dinți, fray Ferrer răspunse la rugămințile lui fray Pèire și consimți să trimită un paj la castelul Ordinului Templierilor din Agen, comanderia templieră a lui Armand de la Tour și a fratelui lui Julián.

Pajul a fost răsplătit cu o pungă cu monede, cu promisiunea de a primi încă una dacă, în afară de apreciatele ierburi, reușea să aducă și vești despre Fernando.

– Este fratele meu, explică Julián, salutați-l din partea mea dacă e cu putință și, dacă nu, transmiteți-i aceste salutări cavalerului De la Tour ca să i le comunice atunci când va avea ocazia.

Pajul nu reveni înainte de o săptămână și Julián nu avu veștile atât de mult dorite.

– Îmi pare rău că am eșuat în misiunea mea, nu l-am putut vedea pe medicul acela, spuse el.

Julián se făcu alb la față, temându-se de ceea ce era mai rău.

– Dar nu vă faceți griji, cavalerii mi-au dat o desagă plină cu ierburile acelea care vă alină atât de mult durerile.

– Și fratele meu ? Ce știți despre el ?

– Puțin. Un servitor al cavalerilor mi-a povestit că unii dintre ei au fost băgați la închisoare după ce au revenit dintr-o călătorie. După cât se pare, se făcuseră vinovați de neascultare. Cred că fratele dumneavoastră se află printre ei. Servitorul mi-a povestit că nici măcar jivinele nu pot supraviețui în temnițele castelului și că oamenii își pierd mințile în văgăunile acelea în care nu pătrunde nici un fir de lumină și că toată hrana pe care o primesc constă într-o jumătate de pahar de apă pe zi și o jumătate de pâine cu tărâțe.

– Cum de știți că fratele meu se află printre ei ?

– A fost aici cu alți patru cavaleri nu cu mult timp în urmă. Cavalerii pedepsiți făceau parte din acel grup, astfel că nu trebuie să te gândești prea mult ca să știi unde se află. Mi-ați promis o răsplată dacă vă aduc vești sigure, îi reaminti cu lăcomie pajul.

Julián îi înmână punga. Nu știa dacă se putea încrede în vorbele sale, dar nu avea alte vești. Tremura gândindu-se la momentul în care îi va transmite noutățile doñei María, dar, mai cu seamă, se temea de reacția acesteia.

11

Corba de Lantar o ajuta pe doña María să se îmbrace. Soția seniorului de Montségur, Raimond de Perelha, nu șovăise să răspundă la cererea prietenei sale: doña María avea nevoie de îmbrăcăminte de damă, care îi lipsea, întrucât era perfectă și veșmintele ei obișnuite erau o tunică de culoare cenușie și o mantie neagră. Dar nu se putea prezenta îmbrăcată astfel la castelul din Agen ca să îl înfrunte pe maestrul comanderiei unde era închis Fernando.

Raimond de Perelha încercase să o facă pe doña María să renunțe la această aventură, dar toate argumentele sale s-au lovit de îndărătnicia doamnei. Nici încercarea lui Pèire Rotger de Mirapoix nu a avut mai mult noroc.

– Poate că nu o să vă mai vedem, comentă Corba, în vreme ce o ajuta pe prietena ei să-și pună acoperământul de cap.

– Mă voi întoarce, voi avea aceeași soartă ca toți cei care vă aflați aici, dar trebuie să încerc să îl salvez pe fiul meu.

– Știu și vă înțeleg, dar nu ar trebui să vă simțiți vinovată pentru soarta lui Fernando.

– Știți, Corba? Cu acest fiu niciodată nu m-am purtat așa cum s-ar fi cuvenit. Am știut întotdeauna că, dacă a intrat în Ordinul Templierilor, a făcut-o mai curând din răzvrătire, decât din vocație. Cred că a făcut-o ca să mă pedepsească. Nu îl pot lăsa în voia sorții, pe mâinile acelor călugări-soldați care mi se par atât de ciudați.

– Poate că maestrul nu vă va primi.

– Mă va primi, nu va avea de ales, va trebui să mă primească.

Doña María refuzase să îmbrace veșmintele scumpe și își puse o rochie de culoare albastru-închis cu o mantie de aceeași nuanță, tivită cu blană de iepure. Își strânsese părul și încercase să își coloreze obrajii.

Nu i-a fost ușor să iasă din castel fără să o vadă cruciații. În acel februarie, oamenii mareșalului nobilimii puteau observa de la posturile lor chipurile gălbejite ale apărătorilor.

Pèire Rotger de Mirapoix a trebuit să apeleze din nou la soldații cruciați din regiunea sa, cărora le-a dăruit două pungi cu monede ca să distragă atenția tovarășilor lor de arme în vreme ce doña María se strecura printre umbrele nopții.

Doamna călări escortată de un paj până la castelul din Agen. Nu acceptă să se odihnească nici o clipă. Voia să-l salveze pe fiul său, dar și să se întoarcă la Montségur cât mai degrabă ca să împărtășească aceeași soartă cu frații săi întru credință. Episcopul Bertrand Marti o binecuvântase încredințând-o lui Dumnezeu.

Profilându-se pe linia orizontului, castelul din Agen apărea impunător. Doña María îi spuse pajului să oprească; voia să se împrospăteze, să se pieptene și să își aranjeze veșmintele ca să se prezinte în fața maestrului templier ca o doamnă de rangul ei.

Sosirea sa la castel a provocat stupoare. Se anunță cu semeție: „Sunt doña María, doamna de Aínsa".

Un servitor îi ceru să aștepte într-o încăpere unde nu era decât o bancă de piatră pe care să se așeze. Dar era prea încordată ca să se odihnească, așa că străbătu încăperea de mai multe ori, așteptând să apară maestrul.

Când intră servitorul, citi pe chipul acestuia că îi aduce vești proaste.

– Nu vă poate primi; îmi pare rău, doamnă.

– Domnul Yves d'Avenaret nu vrea să mă primească?

– Nu poate, doamnă.

– Bine, atunci spuneți-i că voi rămâne aici până când va putea. Aduceți-mi apă și ceva de mâncare. Nu mă grăbesc.

Servitorul o privi speriat. Se simțea lipsit de apărare în fața atitudinii energice a doñei María.

– Dar nu puteți rămâne aici! Acesta este un castel al Ordinului Templierilor, nu este permisă prezența doamnelor.

– Știu, și dorința mea este să plec cât mai curând, dar nu o voi face până când domnul D'Avenaret nu mă va primi.

– Doamnă, nu mai insistați! o imploră servitorul.

– Nu insist. Vreau pur și simplu să îi comunicați maestrului că îl aștept aici, că nu voi pleca până când nu voi vorbi cu el despre ceva care, în afară de noi doi, privește și Ordinul Templierilor, și pe regele Ludovic, și pe papă.

Servitorul ieși înspăimântat la auzul menționarea persoanelor marcante pe care le numise doamna.

Zăbovi multă vreme până să se întoarcă și o găsi pe doña María la fel cum o lăsase, străbătând încăperea cu pași mari.

– Maestrul vă va primi.

Doña María nu răspunse și îl urmă cu un pas grăbit prin încăperile înghețate ale castelului, unde își încrucișă drumul cu al unui cavaler care o privea curios cu coada ochiului.

Yves d'Avenaret era un bărbat înaintat în vârstă. Extrem de slab, ochii lui înfundați în orbite lăsau să se ghicească un spirit ascetic.

Stătea în picioare, țeapăn, lângă un jilț cu spătar înalt. Încăperea era goală, cu excepția jilțului, a unei mese cu mai multe suluri de pergament și instrumente de scris. Un cămin de piatră încastrat în perete încălzea încăperea.

Templierul își aținti privirea cenușie asupra ei, fără ca doña María să-și plece ochii. Dacă bărbatul acela credea că o poate intimida, se înșelase.

– Spuneți ce aveți de spus, doamnă, îi ceru maestrul cu un glas autoritar fără să o invite să ia loc.

– Voi fi scurtă; sunt tot atât de zgârcită cu timpul meu ca și dumneavoastră cu al vostru. L-ați întemnițat pe fiul meu Fernando de Aínsa. Știți că nu a săvârșit nici un delict, cu excepția aceluia de a fi îndeplinit ultima dorință a mamei sale, care în curând va fi condamnată să fie arsă pe rug.

Maestrul nu-și putu reține uimirea auzind-o pe doña María vorbind cu o asemenea duritate despre propria ei soartă.

– Fernando ar fi fost un nemernic dacă i-ar fi refuzat o favoare mamei sale în ajunul morții ei. Fiul meu voia să salveze viața celei mai mici dintre surorile lui și am fost de acord, dar l-am obligat să-i escorteze alături de ea pe doi perfecți, doi diaconi ai Bisericii noastre, până la un loc sigur. Da, am făcut presiuni asupra lui: viața surorii sale în schimbul garantării evadării a doi oameni buni cu bunurile noastre cele mai de preț, care ne vor permite să răspândim Cuvântul lui Dumnezeu. Acesta este păcatul său. L-ați pedepsit cu o extremă severitate, ați fost nemilos cu un tânăr care nu putea să nu asculte de mama sa. Știu că îl țineți în temnițele acestui castel împreună cu alți patru templieri care s-au trezit amestecați fără să vrea în aceste fapte. Știu că s-au opus cu vehemență, dar că au hotărât să nu îl lase singur pe Fernando, temându-se să nu îl aresteze cruciații, ceea ce ar fi putut provoca un mare scandal. Nu trebuie să ai multă imaginație ca să știi că dacă l-ar fi găsit pe Fernando, Ordinul Templierilor ar fi fost compromis de fuga a doi oameni importanți ai Bisericii Bunilor Creștini. Nimeni nu ar fi crezut că un templier acționează fără consimțământul maestrului său. Companionii lui au acționat cu prudență, căutând ca la situația creată să nu se mai adauge alte dificultăți, fapt pentru care l-au urmat pe Fernando la o oarecare distanță, fără să-l ajute să își ducă sora și pe diaconi într-un loc sigur. Acum, vreau să faceți dreptate.

Yves d'Avenaret o privea mânios pe femeia aceea neînfricată ce nu admitea replică și care îi vorbea cu atâta seninătate și trufie, de parcă ar fi fost comandantul unei armate într-o bătălie.

Se simțea furios pe el însuși pentru că o primise, dar, în același timp înțelegea că doña María era în stare să obțină orice și-ar fi propus și se temea de ceea ce ar putea ea ajunge să facă dacă nu i se satisfăceau cererile.

– Cereți dreptate, doamnă? Ce știți despre dreptate? Cum îndrăzniți să vă prezentați aici amenințând…?

– Amenințând? V-am amenințat eu? Spuneți-mi care dintre vorbele mele sunt amenințătoare. Nu, domnule D'Avenaret, încă nu v-am amenințat.

Templierul se agită nervos dorind să termine cât mai degrabă conversația cu femeia aceea; presimțea că putea fi un izvor de necazuri.

– Fiul dumneavoastră și-a încălcat jurămintele. Când cineva intră în Ordinul Templierilor se desparte de familia sa pentru totdeauna. Nu a respectat această cerință și ne-a pus în primejdie; trebuie să plătească pentru această faptă.

– Ciudate norme pentru niște călugări care spun că îl slujesc pe Dumnezeu și le cer oamenilor să îi uite pe cei pe care îi iubesc, pe mama care i-a adus pe lume, pe frați…; cum vor fi în stare să facă ceva pentru ceilalți dacă le întorc spatele tocmai acestora? Nu se poate ca oamenilor să li se șteargă amintirile, trecutul, chiar dacă au făcut un legământ. Fiul meu a trebuit să îmi dea ascultare, nu avea alternativă, a reacționat ca un frate, nu ca un călugăr.

– E ciudat să vă aud vorbind astfel pe dumneavoastră, care sunteți o eretică și care v-ați părăsit soțul și copiii.

Doña María simți lovitura în inimă, dar nu se lăsă intimidată și hotărî să lupte în continuare.

– Nu sunteți judecătorul meu; nici Dumnezeul vostru nu va fi, așa că să nu mai pierdem timpul vorbind despre mine. Vin să vă spun că dacă nu îl eliberați pe fiul meu și pe companionii săi, regele Ludovic și papa vor afla că niște cavaleri templieri din această comanderie i-au ajutat să evadeze din fortăreața Montségur pe doi diaconi care duceau cu ei un important și uriaș tezaur. Vor afla, de asemenea, că, după această acțiune, Domnia Voastră ați făcut ca acești cavaleri să dispară pentru ca nimeni să nu știe de fapta lor. Nu cumva din cauză că Ordinul Templierilor a devenit păzitorul tezaurului Bunilor Creștini?

– Cum îndrăzniți să spuneți asemenea lucruri? Voi știți că nu avem nimic de-a face cu asta!

– Se va deschide un proces în care va trebui să vă demonstrați nevinovăția în fața Ordinului Templierilor, în fața papei și a regelui. Oamenii nu cred niciodată ceea ce este evident, astfel că nimeni nu va accepta că Fernando asculta de biata sa mamă perfectă ca să o salveze pe sora lui. Nu vă dezvălui nici un secret spunându-vă că Ordinul Templierilor are mulți dușmani, unii dintre ei foarte puternici; acestora le va plăcea grozav povestea. Unde este tezaurul nostru? Eu aș jura că se află în posesia Domniei voastre.

– Eretico! strigă maestrul.

– Eretică? Eu credeam că dumneavoastră sunteți eretic. Vreau ca fiul meu să iasă imediat din temnița aceea în care l-ați închis și vreau, de asemenea, să îl trimiteți în Țara Sfântă, departe de aici, de voi, de mine. Același lucru îl cer și pentru ceilalți cavaleri. Veți jura pe Biblia dumneavoastră că nu veți spune niciodată ce s-a întâmplat, nici nu îi veți persecuta. Dacă nu vă veți ține de cuvânt, îi veți da socoteală lui Dumnezeu, care nu va fi mărinimos cu dumneavoastră, ca fiu al Diavolului.

Yves d'Avenaret tremura de furie. Dacă doña María ar fi fost bărbat, ar fi străpuns-o cu spada, dar femeia aceea era cea mai rea dintre dușmani, dură, nemiloasă, de neîmpăcat. Dacă nu va accepta, Ordinul Templierilor va fi implicat într-un scandal, iar el însuși ar sfârși într-o temniță, judecat pentru trădare, dar sângele i se aprindea la gândul de a se lăsa șantajat de acea femeie.

Doña María păstră tăcerea. Se simțea extenuată; încă nu știa dacă a câștigat sau nu partida, dar era atât de pornită, încât decisese să îl afunde pe templierul acela în noroiul istoriei dacă nu îl elibera pe fiul ei. Ea însăși va merge la curtea lui Ludovic, va cere să îl vadă pe rege și îi va trimite o misivă papei. Se va acuza că e o Bună Creștină, o eretică, vor spune ei, dar la rândul ei, va acuza Ordinul Templierilor că le-a furat tezaurul păstrat la Montségur. Nu știa ce putea să se întâmple, în afară de a fi condamnată imediat să fie arsă pe rug, dar cel puțin ar semăna atâta confuzie, încât Ordinul Templierilor nu ar scăpa cu fața curată de pe urma atacului ei.

Yves d'Avenaret o privi cu o ură profundă pe femeia aceea care provocase singura înfrângere din viața sa.

– Fiul dumneavoastră va fi eliberat. Aveți cuvântul meu.

– Mai întâi veți jura pe Biblia Domniei Voastre, apoi veți trimite să fie adus înaintea mea, le veți asigura lui și companionilor săi hrană, apă, cai și salvconducte și apoi voi pleca cu ei din acest castel pentru totdeauna. Ah, și cum nu mă încred în dumneavoastră, cum ați putea fi tentat să doriți să îmi luați viața înainte de a fi mistuită de flăcări, să știți că alți Buni Creștini sunt hotărâți să ducă la îndeplinire ceea ce v-am anunțat dacă mie sau fiului meu ni s-ar întâmpla ceva.

– Sunteți o eretică, de aceea nu înțelegeți ce valoare are cuvântul unui cavaler.

– Sunt María de Aínsa, sunt căsătorită cu cel mai bun și mai valoros dintre cavaleri și vă asigur că nu vă seamănă cu nimic.

Se cântăriră din nou din ochi, încrucișându-și privirile. Cea a lui Yves d'Avenaret, încărcată de mânie; cea a Maríei de Aínsa, plină de hotărâre.

Doamna se apropie de masă și arătă Biblia care era deschisă.

– Jurați, domnule, jurați.

Yves d'Avenaret îi dădu ascultare. Jură cu furie și cu fermitate tot ceea ce îi cerea femeia aceea. Jură pe Dumnezeu și pe onoarea sa. Apoi ieși din încăpere, lăsând-o pe doña María să aștepte cu nerăbdare.

Îi luă mai bine de o oră ca să se întoarcă. Veni împreună cu Fernando sprijinit de un servitor, întrucât de-abia se putea ține pe picioare, și își acoperea ochii care îl dureau din pricina luminii care scălda încăperea. Oasele i se vedeau prin piele, avea părul încâlcit și un miros fetid se împrăștia din îmbrăcămintea jegoasă care îl acoperea.

– Mamă, ați venit!

Doña María se apropie de fiul său fără să-și poată stăpâni lacrimile văzându-l într-o asemenea stare.

– Așa îi tratați voi pe frații voștri! îi strigă mânioasă lui Yves d'Avenaret. Niciodată nu l-am văzut pe Diavol atât de aproape ca azi.

Fernando se sprijini de perete descumpănit de această scenă și temându-se că mama sa îl va înfuria pe maestru. Dar doña María își recăpătase stăpânirea de sine și i se adresă templierului cu o voce glacială.

– Porunciți ca fiul meu să fie ajutat să se spele, puneți-i la dispoziție îmbrăcăminte și hrană. Veți face același lucru și cu tovarășii săi. Când vor fi gata, să vină aici, în această încăpere, pentru că de aici vom pleca.

Când rămase singură, nu mai putu rezista oboselii care pusese stăpânire pe ea și, fără să se gândească de două ori, se așeză în acel jilț înalt care aparținea maestrului. Nu a știut dacă a adormit, nici cât timp trecuse, dar a fost readusă la realitate de pașii sonori ai unor bărbați intrând în sală.

Fernando se mai sprijinea încă de unul dintre servitori, la fel ca și ceilalți companioni ai săi care erau ajutați și ei de alți servitori ai Ordinului Templierilor.

Se vedea că se spălaseră și se primeniseră, având haine noi și părul încă umed. Doña María se îndoi că ar fi în stare să meargă călare, dar hotărî că nu putea forța și mai mult norocul și cu cât vor părăsi mai degrabă castelul acela, cu atât vor fi mai în siguranță.

– Caii sunt pregătiți, împreună cu patru catâri cu provizii și arme. Aici sunt salvconductele și documentele de plată ca să se poată îmbarca cu destinația Țara Domnului Nostru.

Doña María luă salvconductele și le puse bine. Pentru o clipă își încrucișă privirea cu a maestrului și știu că omul acela se va ține de cuvânt, oricât de mult ar fi urât-o.

Nu-și mai spuseră nimic. Doña María făcu un gest indicându-le cavalerilor să pornească la drum. Aceștia nu reușiseră să scoată o vorbă și încă se mai întrebau despre cele întâmplate. Trecuseră de la întuneric și tăcere la libertate, fiind curățați și trimiși să lupte împotriva sarazinilor, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. Și toate acestea păreau că se datorează acelei femei uscățive, cu ochi pătrunzători și expresie fermă, care semăna atât de mult cu Fernando.

Părăsiră castelul călăuziți de doi servitori care făceau parte din cortegiu, pe lângă cinci scutieri, care păreau la fel de uimiți ca și ei de această misiune neprevăzută. Dar nimeni nu îl întreabă pe maestru, nimeni nu îndrăznește să discute ordinele; pur și simplu le execută.

Se îndepărtaseră de castel de o bună bucată de vreme când doña María porunci să se oprească alaiul. Descălecă și le ceru cavalerilor templieri să se odihnească câtă vreme vorbea ea cu fiul său. De data aceasta urmau într-adevăr să să se despartă pentru totdeauna.

– Fernando, fiule, te rog să mă ierți pentru suferința pe care ți-am provocat-o.

– Nu aveți nici o vină, mamă, reuși să spună tânărul, eu știam că aveam să fiu pedepsit și am acceptat să încalc regulile; nu m-ați obligat.

– Ba te-am obligat! Și am pe conștiință fiecare clipă a suferinței tale și a companionilor tăi. Iartă-mă, nu voi putea muri în pace fără iertarea ta.

– Mamă, nu am nimic să vă iert. Încă nu știu cum ați reușit să ne scoateți din temnița aceea…

– Am reușit și e de-ajuns.

– Maestrul e un om dur, dar drept.

– Drept? E drept să pedepsești un om să nu mai vadă lumina, să-l închizi în cușcă precum jivinele, să îi dai doar o jumătate de pâine cu tărâțe ca să îl ții în viață? Crezi într-adevăr că meritai acel infern? Nu. Nici tu, nici tovarășii tăi nu meritați acel sfârșit. Ați fi murit cu această rușine, deși erați nevinovați. Demonul sălășluiește în oamenii care sunt în stare să facă ceea ce ți-au făcut ei ție.

– Mamă, pentru Dumnezeu! Nu spuneți aceasta!

– Mă tem de oamenii care nu au îndoieli.

– Nici dumneavoastră nu aveți.

– Ce știi tu, fiule! Uneori, e prea târziu ca să faci cale întoarsă.

– Ce veți face, mamă?

– Mă întorc la Montségur. Va trebui să mor în curând.

– Fugiți! Nu trebuie să vă întoarceți, tatăl meu vă va ocroti.

– I-aș aduce nenorocirea dacă aș reveni alături de el. Nu, nu îi pot face așa ceva. Nu vreau să mă întorc lângă el, fiule, nu vreau să o fac.

– Cât timp va mai rezista castelul Montségur?

– Puțin, Matèu a plecat de două ori. Prima dată, s-a întors aducând cu el doar doi oameni, acum suntem în așteptarea revenirii lui, dar nu ne facem iluzii. Raimond nu va veni, ne lasă în voia sorții; știe că, dacă îl va înfrunta din nou pe rege, nu va fi iertat, preferă să își păstreze viața și câteva din pământurile sale. Este din ce în ce mai greu să ieși și să intri în Montségur, dar, chiar și așa, Matèu ne-a trimis vorbă că există doi seniori, Bernat d'Alio și Arnaut de So, dispuși să plătească un șef de tâlhari aragonez pe nume Corbario, ca să vină cu câțiva dintre oamenii lui. Dar nu am mai avut vești de la el.

– Mamă, căutați refugiu printre Bunii Creștini care probabil că mai există pe aceste meleaguri, nu vă întoarceți acolo.

– Fiule, nu îți face griji pentru mine. Eu mi-am trăit viața, singurul lucru pe care îl regret este faptul că nu am știut să îți dau ceea ce meriți.

– Mi-ați salvat viața.

– Ți-o datoram.

– Doar pentru aceasta?

– Și pentru că te iubesc, Fernando, te iubesc din tot sufletul, deși nu am știut să ți-o spun. Am fost foarte dură cu toți cei care mă înconjurau, dar cel mai mult deplâng faptul că nu am știut să mă apropii de tine, fiule. Pentru această faptă voi răspunde în fața lui Dumnezeu.

Fernando îi apucă mâna într-ale lui și apoi o îmbrățișă. Dorea ca în această îmbrățișare mama lui să simtă cât de mult o iubește.

Cavalerii se apropiară cu un pas greoi de locul unde se aflau mama și fiul.

– Vrem să vă mulțumim, spuse Armand de la Tour, medicul templier.

– Eu vă mulțumesc vouă și vă cer iertare pentru că am pus viețile voastre în primejdie.

– Ați fost foarte curajoasă, doamnă, afirmă Arthur Bonard.

– Mi-am îndeplinit datoria față de conștiința mea, vreau să mor în pace. Acum, plecați. Fiul meu vă va explica totul. Maestrul vostru mi-a jurat că nu vă va persecuta și nimeni nu va afla ce s-a întâmplat. Păstrați și voi înșivă tăcerea; e mai bine pentru toți să păstrăm secretul celor întâmplate.

Cavalerii jurară că nu vor vorbi niciodată despre cele întâmplate și încercară, în zadar, să o convingă să nu se întoarcă la Montségur.

– Fiecare trebuie să se confrunte cu destinul său. Toți ni-l alegem pe al nostru, iar eu am ales până și felul în care voi muri. Dar mergeți în pace și Dumnezeu să vă ocrotească, domnilor cavaleri.

Mama și fiul se îmbrățișară încă o dată. Pe obrajii amândurora curgeau lacrimile, dar nici unul nu încerca să le stăpânească.

– Te iubesc, Fernando. Trăiește, trăiește ca un cavaler ce ești, ca ultimul senior de Aínsa.

Apoi, fără să mai întoarcă privirea îndărăt, doña María se îndreptă în șa și o porni în galop spre Montségur.

12

O adiere blândă anunța primăvara în acea zi de 16 martie 1244. Julián șoptea o rugăciune clănțănind din dinți. Praful de pe drum indica faptul că dintr-o clipă într-alta aveau să vadă apariția cortegiului celor refugiați la Montségur.

Luptele din ultimele săptămâni fuseseră aprige și atât seniorul castelului, Raimond de Perelha, cât și comandantul acestuia, Pèire Rotger de Mirapoix, ajunseseră la concluzia că era în zadar să opună rezistență mai mult timp. De data aceasta, contele Raimond își va respecta jurământul de vasalitate față de regele Ludovic; de altfel, nobilimea din țară nu se simțea în stare să vină în ajutorul celor care luptau la Montségur: le lipsea un comandant și comitatul era secătuit.

În prima zi a lunii martie, Pèire Rotger de Mirapoix ieșise să negocieze cu cruciații. Era atât de mare bucuria mareșalului nobilimii, Hugues des Arcis, încât, fie din bunătate, fie din dorința de a pune capăt cât mai repede asediului care dura deja de nouă luni, acest cavaler se arătă mărinimos.

Asemeni celorlalți călugări dominicani, Julián a fost martor al capitulării.

Hugues des Arcis a acordat un răgaz de cincisprezece zile pentru ca asediații să părăsească fortăreața, cerând ostatici, printre care Jordan, fiu al seniorului de Montségur, și Arnaut de Mirapoix, rudă a comandantului garnizoanei, precum și Raimond Marti, fratele episcopului Bunilor Creștini.

Și-a amintit de asemenea să stabilească două categorii, cea a perfecților și cea a tuturor acelora care, chiar dacă i-au ajutat, nu profesaseră

credința Bunilor Creștini, cea propovăduită de *Gleisa de Dio*[1]. Pentru Bunii Creștini, condamnarea era irevocabilă: aveau să fie arși pe rug, dar cei care și-ar abjura credința și-ar putea salva viața. Dominicanii erau nerăbdători să înceapă interogatoriile minuțioase al căror grefier urma să fie Julián. Fray Ferrer, neînduplecatul inchizitor, dorea cu înverșunare să-i ardă pe rug pe acei nefericiți. El însuși se va ocupa să strângă documentele despre tot ce se întâmplase la Montségur.

Doña María, asemeni celorlalți perfecți, îi consola pe bunii oameni care îi ajutaseră și care împărtășiseră cu ei suferințele asediului. Mulți dintre cei care apăraseră castelul Montségur fără să fi fost Buni Creștini hotărâră să-i ceară episcopului Bertrand Marti *consolamentum*-ul pentru ca în felul acesta să aibă parte de aceeași soartă ca și perfecții. Corba, soția lui Raimond de Perelha, se alătură perfecților, la fel ca și fiica sa Esclaramonde.

Nu au servit la nimic rugămințile soțului ei, seniorul de Montségur. Doamna a simțit că va face acest sacrificiu ca ultimă mărturie a suferinței trăite, ca un gest pentru generațiile viitoare.

Alți patru cavaleri se alăturară ei, precum și un negustător, un scutier, un arbaletier, șase soldați…

Bertrand Marti îi întrebă pe rând pe perfecți dacă doreau să retracteze, pentru ca astfel să scape de arderea pe rug. Bătrânul episcop îi asigura de înțelegerea sa, dar nici unul nu a dorit să-și abjure credința.

Perfecții și-au împărțit neînsemnatele lor bunuri între vecini și prieteni și au profitat de moment ca să scrie scrisori rudelor lor celor mai apropiate.

Misivele doñei María au avut doi destinatari. Una era adresată soțului ei, don Juan de Aínsa; cealaltă, fiicei sale, Marian, doamnă la curtea lui Raimond al VII-lea. Pentru o clipă, s-a gândit să îi scrie și lui Julián, dar s-a ferit să cadă în ispită, temându-se să nu îl compromită. Știa că fiul soțului ei își va ține cuvântul și va scrie cronica despre căderea fortăreței Montségur.

Cât fanatism, se lamentă doamna. Bunii Creștini nu făcuseră nici un rău, în afară de a trăi în sărăcie și de a-și ajuta semenii. Plăteau cu

[1] Probabil tot în dialect occitan, „Biserica lui Dumnezeu“ (n.tr.)

arderea lor pe rug faptul de a nu se fi menținut în cadrul strictei ortodoxii a Bisericii de care, de fapt, nu îi despărțeau atât de multe.

În depărtare, vedea stindardele și crucile înălțate de oamenii mareșalului nobilimii. Doña María nu își putu stăpâni o expresie de dezgust la vederea acelor bârne în formă de cruce pe care le adorau discipolii Romei.

Se ruga la Isus, care a propovăduit mesajul lui Dumnezeu pe pământ. Cu toate acestea, nu credea că a murit pe cruce ca să-i salveze pe oameni. Isus nu e din carne, nu poate suferi nici un rău pentru că este Fiul lui Dumnezeu. Percepea liturghia tot ca pe o aberație, prin care preoții înșelau poporul făcându-i să creadă că prefăceau vinul în sângele lui Isus și pâinea, în carnea lui. Ce oroare, să-l devorezi pe Isus! Își dădeau oare seama de ceea ce presupunea acest fapt?

Sfântul Ioan a spus-o limpede în Evanghelia sa: „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta" sau „Din lume ei nu sunt, precum din lume nu sunt nici eu"[1].

Singurul sacrament care permitea salvarea sufletului era *consolamentum*-ul, botezul spiritual. Da, Ioan Botezătorul boteza cu apă, dar Isus își punea mâinile pentru ca astfel cel botezat să primească Duhul Sfânt, rostind singura rugăciune pe placul lui Dumnezeu, *Tatăl Nostru.*

În zilele acelea, doña María se felicita văzând câți dintre vecinii ei hotărâseră să primească și ei *consolamentum*-ul. Ce absurd, își spunea ea, să stropești cu apă un copil și să spui că e botezat. Botezul, așa cum bine îi învață episcopul Bertrand Marti, este cu putință doar la vârsta adultă: să primești sau nu Duhul Sfânt este o opțiune individuală.

Doamna termină de scris, încercând să-și pună în ordine gândurile pe care le lăsase să rătăcească în vreme ce privea rugul enorm alcătuit din lemnele îngrămădite. Nu mai era mult până când ea însăși avea să fie arsă pe rugul acela, desprinzându-se de corpul ei și eliberându-se, ca să-l întâlnească pe Dumnezeu.

Păstorul de capre o informă că fray Ferrer aștepta cu nerăbdare să vină ziua cea mare ca să-i vadă arzând în foc, dar, înainte, el însuși îi va interoga. Doña María simțea un ghimpe de neliniște. Dominicanul

[1] Evanghelia după Ioan, 18:36, 17:16 (n.red.)

catalan era un demon, un om crud, incapabil să simtă compasiune. Aprinsese ruguri prin toată țara, rafinând arta interogatoriului, revăzând vechi arhive ca să găsească vreo greșeală care i-ar putea servi să trimită pe rug pe oricine ar fi scăpat din lipsă aparentă de dovezi. Julián se temea de el, de fiecare dată când vorbeau despre el i se dilatau pupilele și o sudoare rece începea să-i șiroiască de pe ceafă. De ce ar fi în stare omul acela când ei vor coborî de la Montségur?

Îi mărturisi lui Bertrand Marti zbuciumul ei sufletesc în aceste ultime momente. Poate că a fost prea egoistă gândindu-se doar să trăiască în credința ei, lăsându-i pe soțul și pe copiii săi în voia sorții.

Episcopul o consolă, dar nu reuși să șteargă această suferință din sufletul ei. Fernando o iertase, dar Juan, soțul ei? Dar fiica sa Marta? Dar nepoții ei? Vor înțelege că hotărâse să se lase mistuită de flăcări?

O femeie perfectă se apropie de ea să o anunțe că venise ceasul să părăsească fortăreața. Doña María îl căută pe sergentul care îi promisese că îi va duce scrisorile. I le înmână, de parcă ar fi fost vorba de o comoară, iar el, mișcat, sărută mâna acestei doamne care le insuflase atâta curaj în momentele cele mai amare ale asediului.

Raimond de Perelha dădu ordin să se înceapă coborârea; între timp, doña María îl căuta din priviri pe Pèire Rotger de Mirapoix, care dădea porunci soldaților, organizând capitularea. Știa că seniorul De Perelha îi ceruse comandantului său să-și salveze viața, să fugă; de aceea îi încredințase o misiune. Știa, de asemenea, că înainte cu două zile, episcopul Bertrand Marti hotărâse ca doi perfecți să încerce să scoată restul de aur și argint pe care îl mai păstrau încă la Montségur. Perfecții Amelh Aicart și Huc Petavi, călăuziți de un locuitor de la munte, urmau să coboare legați cu frânghii pe peretele muntelui, dar, înainte de asta, aveau să aștepte ca alaiul să ajungă la destinație și să cadă umbrele nopții. Misiunea lor consta în a merge în aceeași pădure unde perfecții care au însoțit-o pe Teresa nu cu multă vreme în urmă ascunseseră grosul tezaurului.

În acele blânde zori de primăvară totul invita la viață, dar o bună parte dintre cei care alcătuiau cortegiul care pleca de la Montségur știau că savurează ultimele ore din viața lor.

Armistițiul expirase. La picioarele castelului se afla mareșalul nobilimii, Hugues des Arcis, însoțit de episcopul de Albi și de dominicanii Ferrer și Durand, precum și de Julián și Pèire. Cu mai multe ore în urmă se ridicase o palisadă capabilă să adăpostească două sute de persoane. Legăturile de lemne, catranul și paiele așteptau gata să ardă.

Perfecții, desculți, îmbrăcați în veșminte de pânză groasă, mergeau cu fruntea sus. Îi precedau oamenii de bine cu care împărtășiseră atâtea luni de suferințe la Montségur.

Inchizitorii încercau să-i facă pe eretici să-și abjure credința, dar aceștia păreau că nu îi aud.

Fray Ferrer îi îndemna să se căiască și să sărute crucea. Perfecții întorceau capul, câte unul chiar scuipa pe simbolul prețios al creștinismului catolic.

Ochii inchizitorului străluceau de bucurie odată cu fiecare gest de respingere a crucii. „Este cea mai bună dovadă a nelegiuirii ereticilor, urla el. Își merită soarta!“

Doña María îi căută privirea lui Julián și, zâmbindu-i, încercă să-i insufle forța care îi lipsea călugărului. Fray Ferrer se apropie cu pas grăbit de doamnă, invitând-o să sărute crucea. Doña María respinse lemnul crucii întorcând fața, dar inchizitorul se distră plasând crucea la câțiva centimetri de gura ei. Doamna De Aínsa nu voia să scuipe; cu toate că știa că acea cruce nu era decât o bucată de lemn, că în nici un caz Isus nu se afla pe ea, ceva înlăuntrul său o împiedica să scuipe pe ea, așa cum făceau unii dintre apropiații ei.

Julián urmărea scena înspăimântat. Simțea o dorință teribilă să-l împingă pe fray Ferrer, să-i smulgă crucea și să o azvârle pe jos ca să nu mai continue să o chinuie cu ea pe stăpâna lui. Dar numai gândul acesta îl îngrozea.

Era pe punctul de a țipa, dar ochii doñei María l-au îndemnat să-și păstreze calmul.

Doamna, împreună cu ceilalți perfecți, intră în locul închis cu o palisadă. Ereticii începură să se roage călăuziți de bătrânul episcop Bertrand Marti, în vreme ce soldații îi legau de stâlpii pe care îi înconjuraseră cu catran și paie. Când inchizitorul Ferrer a dat semnalul, au aprins rugul.

Flăcările s-au strecurat printre picioarele condamnaților, care continuau să se roage fără să ceară îndurare.

Julián privea la picioarele doñei María și tivul tunicii ei, care începea să ardă. Nu își putu stăpâni un strigăt sec și înspăimântat pe care, spre norocul lui, nimeni nu părea să-l fi auzit.

Nu își putea îndepărta privirea de la doamna de Aínsa, care, legată de trunchiul acela, emana demnitate și curaj până la capăt. Buzele ei șopteau rugăciuni, dar nu cereau îndurare, în vreme ce Julián îi simțea ochii ațintiți asupra lui, dându-i ultima poruncă: „Scrie cronica, pentru ca posteritatea să știe de ce am murit la Montségur".

Focul era atât de viu, încât fray Ferrer și ceilalți dominicani au trebuit să se îndepărteze pentru ca, de la distanță, să privească în continuare macabrul spectacol. Mirosul de carne arsă îneca muntele și căldura pe care o răspândea rugul încingea aerul și pietrele. Nori negri acopereau cerul de un albastru intens care cu câteva minute în urmă strălucea.

Ochii lui fray Ferrer sclipeau de entuziasm. Era momentul culminant al carierei sale: se bucura văzând cum ard în fața lui ultimii opozanți din țară. Știa că mai existau încă perfecți atât în sate, cât și ascunși prin păduri, dar el îi va căuta ca să-i prefacă în fum, ca pe locuitorii de la Montségur.

– Julián! Julián! Vă simțiți bine?

Vocea lui fray Pèire îl readuse la realitate. Julián, întins pe jos, nu știa în ce moment a leșinat. În fața lui, fray Ferrer îl privea disprețuitor.

– Atât de firavă este credința voastră, încât vă pierdeți cumpătul atunci când îi vedeți arzând pe acești eretici? strigă inchizitorul.

– De vină au fost căldura și mirosul puternic, îl scuză fray Pèire, și eu m-am simțit amețit.

– Atunci, reveniți-vă în fire, pentru că trebuie să începem să audiem cât mai degrabă mărturiile acestor oameni.

– Chiar azi? întrebă zbuciumat Julián.

– Da, răspunse inchizitorul fără șovăire. Și să știți că nu voi îngădui nici o slăbiciune din partea unui grefier al Inchiziției.

13

Vântul care adia în noaptea răcoroasă nu era în stare să acopere mirosul de carne arsă.

Cruciații păreau să se fi cufundat într-o ciudată mutenie. Nu aveau chef să vorbească unii cu ceilalți, de parcă încheierea asediului și predarea castelului Montségur nu ar fi fost un triumf răsunător, ci mai degrabă un eșec voalat.

Unii oameni nu își putuseră ascunde lacrimile. Cei arestați, care așteptau să fie interogați de către fray Ferrer, aveau rude sau prieteni îngrijorați de soarta lor. Unii se apropiaseră de fray Pèire și de fray Julián ca să-i întrebe ce se va întâmpla cu cei care nu erau perfecți și care erau arestați. Cei doi călugări le dădură asigurări că Biserica își va face datoria: îi va interoga pe toți cei care trăiseră înăuntrul fortăreței Montségur, dar îi va arde pe rug numai dacă fray Ferrer va vedea la ei cea mai mică umbră de erezie.

Interogatoriile au durat mai multe zile și au fost minuțioase. Pèire și Julián scriau cu mare iuțeală întrebările superiorului lor și răspunsurile șovăitoare ale acuzaților. În anumite ocazii, fray Ferrer își supunea prizonierii la proba de foc: îi așeza dinaintea unui crucifix îndemnându-i să-l sărute și să spună *Tatăl Nostru*.

Fray Ferrer știa că nici unul dintre *bons homes* sau *bonas donas*[1] nu ar fi în stare să adore crucea, astfel că de îndată ce vedea o atitudine șovăielnică, se înverșuna până reușea să smulgă o mărturisire de erezie.

Toate declarațiile apărătorilor castelului Montségur erau transcrise cu minuțiozitate de către copiștii Inchiziției și trimise la loc sigur.

[1] Probabil în același dialect occitan, „Femeile bune" (n.tr.)

Când, la căderea nopții, Julián ajungea la cortul său, continua să scrie cu înfrigurare relatând oroarea celor trăite zi de zi, lipsa de îndurare a lui fray Ferrer. Julián vedea în superiorul său o minte bolnavă și întortocheată, un fanatic care se desfăta cu durerea celorlalți în numele lui Dumnezeu.

Într-o noapte, păstorul de capre intră pe neașteptate în cortul lui Julián când acesta se pregătea să stingă lumânarea ca să adoarmă.

– Dar ce faceți aici? exclamă Julián speriat.

– Vin să vă reamintesc făgăduiala pe care i-ați făcut-o doñei María. E gata cronica?

– Încă nu, mai am încă multe de povestit.

– Poate că veți dori să adăugați că doi perfecți au putut să se salveze, că seniorul De Mirapoix i-a ajutat și că el însuși a scăpat cu viață.

– Fray Ferrer a poruncit să fie căutat prin toate cotloanele.

– Dar nu va fi găsit. Seniorul De Perelha a dispus ca Pèire Rotger de Mirapoix să trăiască. Cine știe dacă nu cumva o să fie în stare să organizeze rezistența împotriva invadatorilor?

Julián păstră tăcerea. Ceea ce spunea păstorul de capre era doar un vis, un vis imposibil. Biserica și regele Franței câștigaseră partida. Cei care nu vor accepta această situație vor avea un viitor doar ca proscriși.

– Ce aveau atât de special acei perfecți ca să se hotărască fuga lor?

– La Montségur se păstrau aurul, argintul și pietrele prețioase donate de cavalerii și doamnele *credentes,* care hotărâseră să abandoneze totul ca să devină perfecți. Cu acest tezaur, întrețineam *la Gleisa de Dio*, casele în care perfecții le adăposteau pe văduve și pe orfani, îi ajutăm pe frații noștri nevoiași și cumpărăm provizii și chiar arme pentru apărătorii noștri… Episcopul nostru nu voia ca tezaurul să cadă în mâinile călăilor noștri. Era încredințat că și alți perfecți ar fi putut continua să ducă mai departe cuvântul lui Dumnezeu și pentru aceasta era nevoie ca punga să fie plină. Frații noștri au ascuns acest aur la loc sigur. Când va sosi momentul, îl vor folosi cum se cuvine. Vă spun toate acestea pentru că așa mi-a indicat doamna.

– Țineați la ea?

Păstorul de capre își plecă ochii și începu să zgârie cu vârful încălțării, căutându-și cuvintele care să exprime de bună seamă devotamentul lui față de doña María.

– A îngrijit-o pe nevastă-mea în timpul îndelungatei sale boli. Medicul a spus că pustulele pe care le avea erau molipsitoare, dar doña María nu s-a speriat: o spăla și o curăța, apoi întindea peste răni un amestec de nămol și ierburi. Nici măcar eu nu îndrăzneam să mă apropii de ea, Dumnezeu să-mi ierte lașitatea. A fost generoasă și cu fică-mea și i-a dat o zestre care i-a îngăduit să facă o căsătorie bună cu un valet al contelui de Toulouse. Iar pe fiul meu l-a trimis acasă la fiica sa Marian, unde îl slujește pe soțul acesteia.

– Întotdeauna a fost generoasă.

– Până în ultimul moment. A împărțit tot ce avea celor mai sărmani dintre noi. Pe dumneavoastră vă iubea, întotdeauna vorbea despre dumneavoastră ca despre „bunul său Julián". Mi-a încredințat sarcina de a veni să vă văd și să vă spun toate acestea. Mi-a cerut, de asemenea, să vă rog să fiți cu grijă și să faceți să-i parvină cronica doñei Marian cât mai repede.

– Nu știu cum să fac… se lamentă Julián.

– Eu însumi i-o voi duce.

– Dumneavoastră?

– Nu voi rămâne aici multă vreme, doar cât veți mai zăbovi să vă terminați cronica. Eu v-am mai spus că fiii mei se află sub protecția doñei Marian la curtea contelui Raimond; sper să-mi pot câștiga existența în preajma lor. Aici… nu scap de mirosul de carne arsă, carnea Bunilor Creștini.

Au căzut de acord să se vadă din nou după trei zile, deși Julián nu i-a dat de înțeles că ar putea încheia scrierea.

Nu i-a spus, dar se temea mai mult decât oricând de fray Ferrer și, deși ținea cronica bine ascunsă, se temea că o va descoperi superiorul său care își luase obiceiul de a veni pe neașteptate la el în cort.

Julián simțea lipsa de încredere a lui fray Ferrer, iar acesta simțea teama lui Julián.

14

– Fray Julián, fray Julián! strigă fray Pèire, intrând ca o vijelie în cort.

– Ce se întâmplă, frate? întrebă Julián, care în momentul acela se pregătea să plece la locul interogatoriilor.

– Fray Ferrer a poruncit să fie arestat prietenul dumneavoastră, păstorul de capre!

Julián simți din nou greața care îl cuprindea ori de câte ori îi era frică, dar se stăpâni și, fără să știe cum, căpătă curaj și se apropie cu pași iuți de locul unde se afla fray Ferrer.

Păstorul de capre avea mâinile legate la spate și fusese biciuit cum se cuvenea.

– Ce se întâmplă? Ce rău a făcut omul acesta?

Fray Ferrer îl privi, nevenindu-i să creadă. Îl considera pe Julián un laș, incapabil să se intereseze de cineva care nu era propria sa persoană.

– Îl cunoașteți pe omul acesta? îl întrebă neîncrezător fray Ferrer.

– Da, îl cunosc, și mareșalul nobilimii, de asemenea. De fapt, în această tabără, îl cunoaștem cu toții, întrucât timp de nouă luni ne-a aprovizionat cu lapte și cu brânză bună.

– Atunci, i-a înșelat pe toți, afirmă fray Ferrer.

– Ne-a înșelat? În ce fel?

– Este un *credente*, un eretic.

– Cu neputință! afirmă Julián, privindu-l speriat pe păstorul de capre.

– Una dintre țărănci l-a identificat. A spus că intra și ieșea din fortăreața Montségur ducând mesaje și că iscodea în această tabără.

– Și voi ați crezut-o?

– De ce alte dovezi mai e nevoie ca să îl condamnăm pentru trădare?

– Dovezi? Tocmai acestea sunt cele care ne lipsesc. O femeie îl acuză, dar ce a prezentat ea în afară de mărturia ei?

– Aceasta e de-ajuns, insistă fray Ferrer.

– Este o dovadă șubredă. Toată lumea poate spune orice despre cineva din ciudă, ca să vă mulțumească pe dumneavoastră sau ca să își salveze pielea.

– Îl apărați pe omul acesta? De ce?

Tonul tăios al glasului lui fray Ferrer îl făcu pe Julián să tremure. Putea vedea în ochii acestuia sadismul.

– Este foarte ușor să se afle dacă omul acesta este un eretic, spuse Julián, desprinzându-și de la gât crucea pe care o purta atârnată.

Îl privi în ochi pe păstorul de capre implorându-l cu privirea să facă ceea ce urma să-i ceară. Se apropie cu un pas hotărât și îi întinse crucea.

– Sărutați-o, om bun, eliberați-l de îndoieli pe fratele meu întru credință.

Păstorul de capre aproape că nu șovăi. Apucă crucea cu putere și, privindu-l mai întâi pe Julián și apoi pe fray Ferrer, o sărută de repetate ori, apoi se închină și căzu în genunchi cu ea în mână, plângând și murmurând o rugăciune.

– Ați văzut. De ce altă dovadă mai aveți nevoie? Omul acesta este un bun creștin, spuse el insistând pe ultimele cuvinte.

Fray Ferrer era roșu de mânie. Dorea din toate puterile sale să-l lovească pe călugărul băgăreț care până în momentul acela i se păruse un nenorocit. Cum de avusese curajul să-l apere pe păstorul de capre?

– Lăsați-l să plece, este nevinovat, îl imploră Julián. Nimeni nu va crede în justiția Bisericii dacă nu suntem în stare să despărțim grâul de neghină.

Un grup de soldați se îmbulziseră în jurul lor. Priveau scena cu speranțe, mulți dintre ei fiind sătui să vadă murind rude și prieteni la indicația acelui călugăr care nu cunoștea îndurarea.

Fray Ferrer le întoarse spatele fără să rostească o vorbă. Avea furia întipărită pe chip și Julián se întrebă ce ar fi în stare să facă.

– Plecați, îi porunci păstorului de capre. Chiar acum, fără să mai pierdeți timpul, nu luați nimic cu dumneavoastră. Afară!

Omul se ridică și cu lacrimi în ochi părăsi tabăra privind îndărăt, temându-se ca fray Ferrer să nu poruncească să fie arestat.

Julián se simțea epuizat, dar pentru prima dată după multă vreme, era cu sufletul împăcat. Se gândi la Armand de la Tour, medicul templier a cărui unică rețetă pentru a-i vindeca suferințele fusese recomandarea de a acționa mereu în acord cu conștiința sa.

– Într-o zi, murmură el, într-o zi, cineva va răzbuna sângele celor nevinovați.

PARTEA A DOUA

1

5 mai 1938
Carcassonne, Franța

„Într-o zi, cineva va răzbuna sângele celor nevinovați…“

Ultima frază îl mișcă profund. Îl impresionase relatarea scrisă pe acele suluri de pergament care supraviețuiseră ascunse vreme de mai mult de șapte secole într-un castel pierdut din sudul Franței.

Proprietarul castelului aștepta, nerăbdător, judecata sa de expert. Nu-i plăcea omul acela și, cu atât mai puțin, avocatul acestuia – care părea să aibă un mare ascendent asupra stăpânului casei –, dar își spuse că asta n-avea nici o importanță. El era acolo ca expert medievist al Universității din Paris, nu ca să întrețină relații sociale.

Își frecă ochii și se uită la ceas. Rămăsese toată după-amiaza absorbit în lectură și crepusculul începea să se ghicească dincolo de ferestrele mari ce dădeau în grădina bine îngrijită.

Cafeaua se răcise și de-abia mușcase din sandviciurile aliniate cu multă artă pe o tavă de argint.

Deși era sigur că documentele erau autentice, se gândise să-i ceară contelui să-i permită să le ia cu el la universitate: dorea să consulte un grup de experți în datarea manuscriselor.

Ieși din salon în căutarea contelui, dar nu apucă să facă trei pași, că un servitor se apropie de el.

– Doriți ceva, profesore?

– Da. L-ați putea anunța pe domnul conte?

– Da, domnule; vă așteaptă în biroul său.

Étienne Marie de la Pallisière, cel de-al douăzeci și doilea conte d'Amis, nu se lăsă așteptat. Însoțit de avocatul său, domnul Saint-Martin, sosi în grabă, dornic să audă opinia expertului.

– Ei, bine, profesore? întrebă contele fără alt preambul.

– Este o relatare extraordinară, scrisă de un om cu sufletul zbuciumat, înzestrat cu o mare sensibilitate. După părerea mea, este autentică, dar aș dori să o iau la Paris și să mă consult cu alți colegi…

– Ni s-a spus că dumneavoastră sunteți cel mai bun, spuse avocatul, cu o expresie acră.

– Cel mai bun…? Vă mulțumesc, dar există alți colegi care se bucură de tot atâta încredere academică sau chiar de mai multă decât mine.

– Nu-mi plac oamenii modești, afirmă D'Amis.

– Vă asigur că nu sunt, dar nici încrezut nu sunt. Mi se pare, domnule, că în momente în care există… aș zice o anume inflamare în legătură cu chestiunea catarilor, nu e de prisos să fim scrupuloși. De când, în secolul al XIX-lea, acel personaj numit Peyrat[1], pasionat de istorie, a început să fabuleze în privința catarilor, există multe documente false, interpretări eronate și pseudoliteratură care e luată drept autentică. Eu sunt istoric și, ca atare, nu consider nimic cert până nu dovedesc în mod științific.

– Așadar, dumneavoastră, Peyrat vi se pare un impostor! exclamă supărat avocatul contelui.

– Da, domnule Saint-Martin, acel pastor al Bisericii Reformate mi se pare un nerușinat care a făcut un rău deosebit istoriei, cel puțin acestei perioade din istoria Franței. A le atribui catarilor elemente ezoterice este un dispreț la adresa istoriei. Numitul Peyrat voia să-i vadă ca precursori ai Reformei.

– Iar dumneavoastră nu sunteți de acord, șopti contele.

– Aceasta este o nerozie, afirmă profesorul, la fel ca și acea mișcare politică la modă care vrea să dea avânt unei Franțe cu identități și limbi diferite. După părerea mea, asta ar însemna să se facă un pas

[1] Napoléon Peyrat (1809–1881), scriitor și istoric francez (n.tr.)

îndărăt în istorie. Nu mi se pare că trebuie să se sacrifice statul modern ca să ne întoarcem în Evul Mediu. Orice ar spune câțiva ageamii care se joacă de-a istoricii și care născocesc o istorie care le place mai mult, secolul al XIII-lea nu a fost câtuși de puțin o Arcadie[1].

Contele d'Amis îl privi disprețuitor pe profesor înainte de a afirma cu o voce afectată:

– Noi aparținem acestei mișcări politice, după cum v-am spus, care aspiră ca regiunea Languedoc să își recapete istoria, limba și autonomia, smulse prin forța armelor.

Ferdinand Arnaud fu pe punctul de a izbucni în râs, dar se abținu; se gândise deja la posibilitatea ca acei oameni ce păreau suspicioși să aparțină mișcării iluminaților[2] care au dat avânt acelei născociri, Țara Catarilor.

– Bine, nu ne-am adunat aici ca să discutăm politică, afirmă avocatul, ci ca să aflăm părerea dumneavoastră ca expert, și întrucât nu vă considerați cel mai bun…

D'Amis făcu un gest, indicându-i lui Saint-Martin să nu continue. Îl irita profesorul, dar îi fusese recomandat drept cea mai mare autoritate în materie de Ev Mediu francez, ca omul care știe cel mai mult despre catari sau albigenzi, și nu dorea să-l piardă, chiar dacă totul indica faptul că relațiile dintre ei nu aveau să fie ușoare.

– Ce propuneți, profesore?

– Ce propun? La ce vă referiți?

– Vreau să autentific aceste pergamente; o veți face dumneavoastră?

– O voi face dacă îmi permiteți să le duc cu mine la Paris sau dacă dumneavoastră mi le aduceți acolo. V-am spus deja că eu cred că sunt autentice, dar am nevoie să le examinez mai aprofundat. Ceea ce nu înțeleg este… în sfârșit… cum de nu le-ați autentificat până acum.

– În arhiva familiei există mai multe documente și pergamente, toate clasificate, dar acesta… mă rog, istoria acestei cronici a lui fray Julián este ceva mai deosebită.

[1] Regiune a Greciei antice, situată în partea centrală a Peloponesului. Tradiția poetică a făcut din Arcadia un tărâm mirific, idilic. (n.tr.)

[2] Adepți ai unei societăți secrete filozofice și politice din Bavaria, din secolul al XVIII-lea (n.tr.)

Lui Ferdinand îi străluciră ochii de curiozitate, dar contele nu părea dispus să mai rostească vreo vorbă despre acest subiect.

– Bine, vi le voi aduce. Spuneți-mi la ce oră pot să vi le înmânez… să zicem lunea viitoare. La sfârșitul acestei săptămâni avem invitați la castel și nu mă voi putea deplasa.

– Voi fi la mine în birou de la opt, am ore de la nouă și termin la amiază, astfel că, dacă doriți, ne putem vedea la douăsprezece, sau, dacă preferați, după-amiază, începând de la ora trei.

– La trei e foarte bine.

– Așadar, voi fi încântat să vă revăd.

Ferdinand Arnaud se ridică hotărât să plece. Încă mai avea timp să prindă ultimul tren spre Paris. Părea că domnul conte îi ghicește gândul.

– Șoferul meu vă va duce la gară, dar mai putem bea încă un pahar înainte de a pleca.

Nu îi lăsă posibilitatea să refuze. De parcă ar fi stat la pândă, servitorul intră cu o tavă pe care fuseseră aranjate două platouri cu aperitive și o sticlă de Chablis rece.

Contele îi oferi o cupă pe care Ferdinand o acceptă resemnat, dar se bucură imediat că o făcuse: acel Chablis era excelent, fără îndoială, cel mai bun pe care îl gustase în viața lui.

– Credeți că în ziua de azi mai există catari? întrebă deodată avocatul sub privirea reprobatoare a contelui.

– Nu. Cum ar putea să existe? Lumea e plină de șarlatani care profită de naivitatea oamenilor. Mă supără peste măsură această modă a teozofiei[1] din cenaclurile de la Paris și, îmi închipui, și de aici. Nu e nimic ezoteric la catari, mi-i imaginez răsucindu-se în morminte, indignați de interpretările distorsionate ale doctrinei lor de către acele grupuri de ocultiști și ezoteriști, atât de la modă.

Contele și avocatul său schimbară între ei o privire complice. Ferdinand Arnaud nu avea lacăt la gură și părea că-i face plăcere să-i provoace, de parcă ar fi știut că ei aparțineau acestor grupuri pe care spunea că le disprețuiește atât de tare.

[1] Doctrină filozofico-religioasă de origine orientală care susține teoria cunoașterii nemijlocite a existenței divinității (n.red.)

– Ce părere aveți despre Déodat Roche[1] ? insistă avocatul.

Profesorul lăsă să-i scape un hohot de râs pe care cei doi bărbați îl percepură ca pe o ofensă.

– Un nătărău ! Iar cei care îl urmează sunt și mai …

– Presupun că aveți mai mult sau mai puțin aceeași părere și despre scriitorul Maurice Magret, afirmă avocatul.

– Trebuie să-i recunosc un oarecare talent ca povestitor, dar toate teoriile lui sunt basme pentru copii. Insist, domnilor, că nu a existat nimic ezoteric în mișcarea catarilor sau a Bunilor Creștini, cum își spuneau ei înșiși. Nu vă pierdeți timpul cu superstiții, nu vă lăsați înșelați.

– Și de ce credeți că ne lăsăm înșelați ? întrebă contele d'Amis.

– Din pricina interesului dumneavoastră pentru numele despre care tocmai m-ați întrebat. Déodat Roche este un notar care nu știe nimic despre Evul Mediu. Obsesia lui este edificarea unei „Țări Catare". Istoria nu poate fi însă denaturată; istoria a fost una singură. Cât despre Maurice Magret, v-am spus deja ce cred: că are talent de scriitor, dar dă frâu liber fanteziei în ceea ce-i privește pe catari, nu e defel un specialist, își lasă imaginația să zboare pe măsură ce scrierile lui au mai mult succes și o grămadă de adepți. Trăim un moment dificil, criza care devastează Europa face ca multă lume să creadă că a existat o vreme, în trecut, când lucrurile mergeau mai bine. Este momentul în care astrologii, spiritiștii și amăgitorii profită de teama oamenilor. De teama față de incertitudinea viitorului care străbate Europa. Există oameni dispuși să creadă ceea ce e de necrezut pentru că li se pare mai consolator decât să înfrunte realitatea.

– Așadar, dumneavoastră credeți că actualul context politic european are de-a face cu interesul manifestat de multă lume față de catari, insistă avocatul.

– Da, în momentele de incertitudine, se răspândește de obicei un anume obscurantism.

– În cazul meu, domnule, trebuie să vă spun că interesul este familial. Cum veți fi observat, numele meu de familie este D'Amis.

[1] Magistrat francez (1877–1978), pasionat de doctrina catarilor, fondatorul Societății de Studii Catare și editor al Caietelor de Studii Catare (n.tr.)

– Nu e complicat să se ajungă la această concluzie: din ceea ce este scris pe pergamente reiese că acestea au ajuns la fiica doñei María, Marian, căsătorită cu cavalerul Bertrand d'Amis, al cărui ilustru descendent trebuie să fiți dumneavoastră.

– Într-adevăr, eu sunt acela, afirmă contele cu mândrie.

– Pot să vă întreb de ce familia dumneavoastră nu a făcut publice aceste documente până acum?

– Nu le-am făcut încă publice, profesore, și nici nu sunt sigur că le voi face. Dar vă voi răspunde la întrebare: aceste pergamente fac parte din moștenirea mea. Nu le-am ținut în mâini până acum trei luni, când a murit tatăl meu.

– Îmi închipui că dumneavoastră cunoșteați existența pergamentelor…

– Da, bineînțeles. Timp de secole, familia mea le-a păstrat în mare secret. Simpla lor posesie punea în pericol viețile acestor nevinovați. Bunicul meu a fost acela care a hotărât că a venit momentul să le scoată la lumină. Era partizanul ideii de a le lăsa moștenire vreunei universități și gândul acesta îl avea când a murit. Tatăl meu nu era de aceeași părere și le-a păstrat în așteptarea… mă rog, el avea propriile lui planuri, dar, mai întâi, dorea să autentifice documentele.

– De ce? De ce avea îndoieli asupra unor documente de familie? vru să știe Ferdinand.

– Bunicul meu nu simțea un interes prea mare pentru trecutul familiei și, după cum se pare, nu i-a vorbit tatălui meu despre ele până cu puțin timp înainte de a muri. Acum, eu sunt acela care îmi asum responsabilitatea de a face cu ele ceea ce se cuvine.

– Și ce se cuvine, conte? întrebă profesorul Arnaud curios.

Contele d'Amis nu răspunse. Privi ceasul și, din nou, apăru servitorul, de parcă ar fi putut ghici prin pereți dorințele stăpânului său.

– Este vremea să-l conduci pe profesorul Arnaud la gară.

– Mașina vă așteaptă la poartă, domnule, anunță servitorul.

– Bine, profesore, vă voi vedea lunea viitoare la ora trei în biroul dumneavoastră, spuse contele în chip de salut de despărțire.

Avocatul își înclină capul cu un gest care i se păru profesorului că era o imitație de plecăciune. „Sunt niște tipi excentrici“, se gândi Ferdinand Arnaud, dar nu spuse nimic.

Ziarele nu puteau publica știri mai alarmante. Anul 1938 se încheia și se dovedise a fi un coșmar pentru economia europeană. Și, de parcă n-ar fi fost destul, în Germania, nebunul de Adolf Hitler fermeca masele cu un discurs care lui Arnaud îi producea fiori.

Profesorul, asemeni atâtor altor francezi, credea că Hitler îl înșela pe președintele Daladier[1] când îi dădea asigurări că n-avea nici un fel de dorință expansionistă sau de război. Iar compatrioții săi se înșelau, la rândul lor, crezând că erau în siguranță în spatele Liniei Maginot[2]. Se consola gândindu-se că timpul va așeza lucrurile la locul lor și că tinerii își vor da seama că teama de viitor nu se poate combate prin represiune sau aruncând vina pe străini.

– Arăți rău. Presupun că ți-e somn și asta te face să fii prost-crescut. Este pentru a doua oară că treci pe lângă mine fără să mă saluți.

Ferdinand îi zâmbi femeii care îi vorbea. Tocmai intrase în sala profesorilor fără să-și dea seama că Martine Dupont era acolo; fuma o țigară. Martine, și ea profesoară de istorie medievală, era o universitară riguroasă și competentă, a cărei singură problemă era frumusețea, chiar și acum când trecuse de patruzeci de ani. Din cauza frumuseții sale, avusese parte numai de neplăceri.

A trebuit să studieze mai mult decât oricine ca să demonstreze până la saturație că avea nu doar un fizic plăcut, ci și o minte pătrunzătoare. A trebuit, de asemenea, să-i pună la punct pe unii dintre colegii ei, lăsându-i să înțeleagă clar că nu este o pradă ușoară, și făcuse din starea ei de celibatară un semn de identitate: nu-i păsa de nimic, în afară de cariera sa, căreia îi dedica întreaga sa energie.

[1] Édouard Daladier (1884–1970), om politic francez, președinte al Consiliului de Miniștri (1938–1940), semnatar al Acordurilor de la München din 1938 semnate de Franța, Marea Britanie, Germania și Italia, prin care Cehia era obligată să evacueze teritoriul munților Sudeți – regiune ocupată ulterior de către germani. (n.tr.)

[2] Sistem de fortificații construit între anii 1926 și 1936 pe frontiera franceză din nord-est, la inițiativa lui André Maginot (1877–1932), ministru de Război între 1929 și 1932. (n.tr.)

Martine îl aprecia în mod special pe Ferdinand pentru că acesta nu a manifestat niciodată nici cel mai mic interes față de ea ca femeie, ceea ce pentru ea era o ușurare.

– Iartă-mă, ai dreptate, mi-e somn. Am ajuns foarte târziu acasă și vârsta își spune cuvântul; de când am împlinit cincizeci de ani, nu mai sunt același. Soția și fiul meu spun că am devenit un cârcotaș, dar ce-i mai rău e că, dacă nu dorm opt ore, nu mai sunt eu însumi.

Martine zâmbi înțelegătoare.

– Nu-ți poți imagina unde am fost, continuă Ferdinand.

– Fiind vorba despre tine, cu siguranță că n-o să ghicesc.

– Acum o săptămână, m-a sunt un coleg de la Universitatea din Toulouse cerându-mi să mă deplasez la un *château* aproape de Carcassonne ca să examinez niște documente ale unui prieten de-al lui. Mi-a cerut-o ca pe o favoare specială și a trebuit să accept. Și mă bucur că am fost acolo.

– Ai găsit o comoară?

– Da, cred că da. Un document minunat: nici mai mult, nici mai puțin decât o cronică scrisă de un grefier al Inchiziției care era iscoada catarilor.

Martine se încruntă. Ca și Ferdinand, detesta faptul că tot ce avea de-a face cu catarii căpăta acum o tentă de ezoterism și irealitate.

– Este o poveste minunată, te asigur. O doamnă catară îi cere fiului nelegitim al soțului ei, care este dominican, să scrie pentru posteritate cronica persecuției Bunilor Creștini.

– Ce lucruri ciudate spui! protestă Martine.

– Vei citi și tu; povestit așa, pare ceva fantastic, dar nu este. Vreau să arunci o privire pe acele pergamente și să-mi spui părerea ta.

– Unde sunt pergamentele acelea?

– Contele mi le va aduce luni.

– Așadar, ai relații cu un conte… râse Martine.

– Da, proprietarul acestei comori este un conte. Și un conte foarte ciudat, la fel ca avocatul său. Eu aș spune că sunt doi… mă rog, m-au întrebat despre Roche și Magret…

– Dumnezeule, ce oroare! Ăștia doi sunt pur și simplu niște gunoaie. Ești sigur că pergamentele acelea sunt autentice?

– Sunt sigur, o să vezi și tu. Va trebui să-i conving să mă lase să le public, și nu va fi ușor.

– De ce?

– Dacă vei fi aici luni, te voi prezenta contelui și o să înțelegi de ce.

2

Ferdinand Arnaud își petrecu sfârșitul de săptămână căutând în cărți ceva care i-ar fi putut da vreun indiciu în legătură cu extraordinarul document al contelui d'Amis.

Nu a găsit nimic, în afară de lucrurile pe care le știa deja: procesele-verbale ale interogatoriilor bieților oameni de la Montségur se datorau zelului lui fray Ferrer. Acum, Ferdinand știa ceva mai mult: că unul dintre grefieri, unul dintre copiști, fusese un călugăr cu sufletul zbuciumat care își împărțea fidelitatea între Dumnezeul catolic și Dumnezeul catarilor.

Nu-i venea greu să și-l imagineze pe fray Julián. Și-l închipuia inteligent, întrucât fusese în stare să supraviețuiască făcând o echilibristică periculoasă și crezând despre sine că avea ceva din cavalerul care nu a putut fi prin naștere. Dar dacă fray Julián i se părea un personaj captivant, plin de contradicții și de nuanțe, pe doña María o vedea ca pe o femeie splendidă. Dură, greu de suportat, mereu cutezătoare.

Se gândi că i-ar fi plăcut să-i cunoască pe amândoi.

Nu-i era atât de clar ce anume voia contele d'Amis să facă cu pergamentele, dar bănuia că putea fi amestecat într-una din acele societăți secrete care încercau să reînvie o țară catară care de fapt nu existase.

Luni, la ora trei fix, un ușier îi anunță vizita contelui d'Amis. Îi ceruse Martinei să stea câteva minute cu el în birou ca să i-l prezinte pe conte.

Prima lui surpriză a fost să-l vadă sosind cu avocatul, domnul Saint-Martin. Cei doi bărbați o salutară cu răceală pe Martine, iar aceasta, stânjenită, ieși imediat din birou.

– Profesoara Dupont este una dintre cele mai bune medieviste din Franța, spuse Ferdinand cu o voce reținută.

– Dacă am fi dorit să tratăm cu ea, nu am fi aici, răspunse acru avocatul.

Ferdinand îi invită să ia loc și le explică apoi demersurile pe care le va face pentru autentificarea pergamentelor; îi asigură că la rectorat li se va da o adeverință care să certifice că documentele au fost predate și că universitatea se angajează ca acest subiect să fie tratat cu o absolută confidențialitate și ca pergamentele să nu sufere nici o stricăciune.

Avocatul Saint-Martin studie hârtiile și termenii acordului, înainte de a-i confirma contelui d'Amis că totul era în ordine.

– Acum, domnule conte, aș vrea să știu ce doriți să faceți cu aceste pergamente. Sunt o comoară și merită să fie cunoscute. Este cea mai bună relatare a celor întâmplate la Montségur. În diferite arhive se găsesc mărturiile culese de Inchiziție, dar relatarea unui eveniment trăit de ambele părți are o valoare extraordinară. Nu vă ascund faptul că mi-ar plăcea să public o lucrare despre aceste pergamente. Universitatea ar acoperi cheltuielile pentru publicarea acesteia. Dacă acceptați, va trebui să vă cer să mă lăsați să consult și alte documente de familie…

Cei doi bărbați se priviră în vreme ce îl ascultau pe profesorul Arnaud. Apoi, ca și cum ar fi repetat scena mai înainte, contele luă cuvântul.

– Dragul meu profesor, să le luăm pe rând. Pentru mine, cel mai urgent este ca dumneavoastră să-mi dați asigurări în legătură cu autenticitatea documentelor; apoi, vom vorbi și despre ceea ce se poate face în viitor.

Ferdinand nu insistă. Își dădea seama că cei doi bărbați aveau un plan de la care nu se gândeau să se abată nici cu un milimetru. Va trebui să aștepte o ocazie mai bună.

– De acord. Se va face cum spuneți. Vom vorbi mai târziu.

– Când veți avea un răspuns ? întrebă contele.

– Sunați-mă peste trei sau patru zile…

– Nu puteți fi mai precis ? vru să știe avocatul.

– Vă asigur că am cel mai mare interes față de aceste pergamente, dar autentificările presupun un proces peste care nu pot, nu vreau și nici nu trebuie să sar.

– Pentru Biserică va fi o lovitură fatală, spuse contele d'Amis pe un ton sentențios.

– Pentru Biserică? De ce? Aceste documente au o valoare istorică, dar nu schimbă faptele.

– Dar unul dintre oamenii Bisericii i-a trădat, insistă contele.

– Unul dintre aceștia s-a văzut amestecat într-un conflict teribil de omenesc, nimic mai mult; nici acest fapt nu schimbă istoria. Vă asigur că aceste documente nu vor afecta Biserica.

– Sunteți catolic? îl întrebă direct avocatul Saint-Martin.

– Aceasta este o întrebare personală la care n-am de ce să răspund, domnule. Dar, în schimb, vă voi spune că sunt istoric și că, dacă am reușit să obțin respectul colegilor mei, este datorită muncii mele, în care nu intervin niciodată convingerile mele personale, oricare ar fi acestea. Eu cercetez trecutul, nu îl rescriu în conformitate cu ceea ce gândesc. Dar vă spun că, dacă dumneavoastră aveți probleme de natură contencioasă cu Biserica, mai bine vă căutați altceva ca armă. Aceste pergamente se vor dovedi lipsite de interes pentru dumneavoastră. Au o valoare istorică, nu politică. Nu schimbă istoria nici măcar cu o virgulă.

– Vom aștepta telefonul dumneavoastră, spuse contele în vreme ce se ridica.

Ferdinand îi însoți pe conte și pe avocatul său să facă demersurile pentru ca documentele să rămână temporar în custodia lui. Își luă apoi la revedere de la ei în poarta universității.

Când rămase singur, Ferdinand se gândi că tipii aceia erau foarte ciudați. Dorința lor de a ataca Biserica bazându-se pe aceste documente era de o naivitate vecină cu prostia.

Merse să o caute pe Martine, care se afla în sala profesorilor și, de îndată ce intră, Ferdinand percepu o tensiune. Martine discuta cu înflăcărare cu alți doi profesori.

– A izbucnit războiul? întrebă Ferdinand încercând să atenueze tensiunea ambientală.

– Nu face pe amuzantul, nu e de glumit cu această situație, răspunse profesorul Cernay, un bărbat la vreo cincizeci de ani, ca și Ferdinand.

– Dar, ce-i cu voi?

– Refuz să cred că nebunul ăla de Hitler o să molipsească Franța cu ideile lui xenofobe, răspunse Martine.

– Iar eu îi spun să nu fie naivă, adăugă profesorul Cernay.

– Martine se încăpățânează să idealizeze valorile republicane. Îi este cu neputință să admită că națiunea care a făcut Revoluția ar fi în stare să se lase condusă de cele mai josnice instincte, ca și cum Revoluția n-ar fi eliberat și aceste josnice instincte, interveni profesorul Jean Thierry.

– Distanța este cea care înfrumusețează lucrurile și le debarasează de oroarea momentului, de mizeria de zi cu zi, insistă Cernay.

– Azi, am dat afară de la curs un student, explică Martine: eram la un capitol din materie care de obicei le place studenților, știi tu, secolul al XIII-lea și situația din Languedoc, ereticii… În sfârșit, după ce am terminat cursul, i-am invitat pe studenți să vorbească, să pună întrebări și să ridice obiecțiuni și un imbecil mi-a venit cu ideea că ne aflăm în pragul unei noi epoci în care Occitania își va dobândi independența pierdută. A înălțat apoi un imn „omului nou" care va apărea în această societate ideală, „un om pur", de „rasă pură" și, pornind de aici, a început să divagheze despre relele care afectează Europa actuală, desemnându-i pe evrei drept flagelul care macină națiunile și care trebuie să fie eradicat.

– Ai făcut bine dându-l afară de la curs, afirmă Fernando.

– Da, și în legătură cu ceea ce discutăm, eu susțin că băiatul acela e doar un idiot solitar, cineva care citește pseudoliteratură ieftină despre catari. Acum un an, s-a publicat în Germania *Curtea lui Lucifer: o călătorie a spiritelor bune din Europa*, care a avut un anumit succes pe continent. Este de individul ăla, Otto Rahn[1], autorul lucrării *Cruciada împotriva Graalului: tragedia catarismului*, o carte execrabilă, în care se inventează o nouă rasă. Catarii sunt ființe superioare, păgâne, un grup de ezoterici care păstrează Graalul[2].

[1] Istoric german (1904–1938), autor al celor două lucrări menționate în text (n.tr.)

[2] Sfântul Graal, potirul de care s-a servit Isus Hristos la Cina cea de Taină și în care Iosif din Arimateea a strâns sângele Mântuitorului scurs în timpul crucificării. În secolele al XII-lea și al XIII-lea, numeroase romane cavalerești relatează „căutarea" Sfântului Potir de către Cavalerii Mesei Rotunde a regelui Arthur. (n.tr.)

– Cunosc cărțile acelea și ai dreptate, sunt pseudoliteratură, admise Ferdinand.

– Colega noastră nu vrea să recunoască faptul că ideile ezoterice sunt periculoase, interveni profesorul Cernay. Nu numai că favorizează pseudoliteratura. Există persoane care se folosesc de ele cu atâta abilitate, încât le folosesc în slujba ideilor rasiste, iar studentul acela despre care ne-a vorbit este un caz exemplar, dar, din nenorocire, nu și un caz izolat.

– Eu am mai mulți studenți rasiști, menționă profesorul Thierry. La cursul meu, au avut deja loc mai multe controverse dialectice și câte o ciocnire aproape violentă. Între studenții mei se numără evrei care nu sunt dispuși să fie tratați ca o rasă inferioară și, evident, se apără de atacurile, până acum verbale, ale unora dintre colegii lor.

– Dumnezeule! câtă lipsă de minte tocmai aici, în universitate! se lamentă Cernay.

– Eu propun o reuniune a consiliului profesoral ca să discutăm pe această temă, spuse Thierry, dar Martine crede că facem o problemă din atitudinea doar a patru sau cinci idioți. Spune că, dacă devenim solemni, unii studenți îi vor urma pe idioți, doar ca să-i contrazică pe cei mai în vârstă.

Ferdinand își aprinse o țigară și rămase pe gânduri. Nu avea un răspuns la problema pe care o discutau colegii săi. Pe de o parte, credea că e mai bine să se pună capăt cât mai degrabă acestor atitudini xenofobe care începeau să se ivească în universitate, dar, pe de alta… poate că Martine avea dreptate și că singurul lucru pe care l-ar obține ar fi ca tinerii, din spirit de contradicție, să-și însușească această ideologie teribil de periculoasă numai pentru că era la modă. Șovăi câteva clipe, dar după aceea mintea lui logică se impuse.

– Martine, cred că acești colegi ai noștri au dreptate. Ar trebui să facem ceva; această universitate nu poate rămâne paralizată în fața pericolului xenofobiei. Trebuie să procedăm cu inteligență, cu alte cuvinte, să tăiem de la rădăcină orice manifestare respingătoare, așa cum ai făcut tu azi.

– Din păcate, avem vreo doi colegi care manifestă o anumită atracție față de unele dintre ideile acelea… protestă Martine.

– Adevărul e că nu sunt medieviști, râse Ferdinand, așa că îi putem invita pe colegii noștri să asiste, pe gratis, la mai multe cursuri, explicându-le cum se trăia în Evul Mediu.

Au discutat o bucată de vreme. Li s-au alăturat și alți profesori care au pus același diagnostic: în universitate, au început să se manifeste, în mod deschis, unele opinii extremiste care vorbeau despre edificarea unei mari Europe populate de o rasă superioară, așa cum propunea Hitler în Germania. Au ajuns totuși la concluzia că în Franța, cu excepția anumitor grupuri minoritare, aceste idei periculoase nu vor găsi ecou.

Raportul grupului de experți din universitate a fost concludent. Pergamentele erau autentice, datând de la mijlocul secolului al XIII-lea. Pentru Ferdinand n-a fost nici o surpriză, dar chiar și așa, a avut o satisfacție. Cronica acelui fray Julián îl emoționase mai mult decât i-ar fi plăcut să admită, și dorea cu înflăcărare să poată scrie un eseu academic, dar nu era sigur că o va putea face. Extravagantul conte și ciudatul său avocat păreau ferm hotărâți să acorde acelui document o altă valoare decât cea istorică și academică.

Contele d'Amis îi ceruse să vină până la castel ca să hotărască viitorul pergamentelor. Ferdinand avea puține speranțe că l-ar putea convinge să-i permită să lucreze cu cronica lui fray Julián, dar s-a gândit că, deși era pe un teren nefavorabil, merita osteneala să încerce.

– Pot veni cu tine ? îl întrebă fiul său David, un tânăr de șaptesprezece ani, un elev bun și la fel de liniștit ca și mama sa.

– Mi-ar plăcea, dar nu știu cum ne va primi contele; e un tip tare ciudat, se scuză Ferdinand.

– Îl vezi atât de puțin pe fiul tău, protestă Miriam, soția medievistului; eu m-am obișnuit de-acum să vii și să pleci, dar David îți simte lipsa.

Ferdinand știa că soția lui are dreptate, dar nu dorea să facă și mai dificile relațiile cu contele și nu îndrăznea să se prezinte cu David la castel. Deodată, privind-o, simți un ghimpe de neliniște amintindu-și conversația avută cu două zile mai devreme cu colegii săi despre politica antisemită a guvernului german, care părea să găsească înțelegere în anumite sectoare ale societății franceze.

Miriam era evreică. Așa cum el era catolic agnostic, ea era evreică agnostică. Nici unul dintre ei nu era practicant, nici ea nu mergea la sinagogă, nici el, la biserică. Nu aveau o atitudine agresivă la adresa religiei, dar nici religia nu făcea parte din viața lor și a fiului lor. Când s-a născut David, părinții lui Miriam au cerut din tot sufletul să fie circumcis și astfel să pornească în lume ca evreu. El a acceptat; părinții lui, agnostici ca și el, au spus că le e indiferent. „Nu se poate impune o religie", spusese tatăl lui. „Când va fi mare, David va hotărî în ce vrea să creadă, dacă va vrea să creadă în ceva." Părinții lui considerau în forul lor interior că religia, în afară de faptul că îi dezbină pe oameni, dă naștere la superstiții. Astfel că David era evreu în mod formal, sau era astfel socotit de comunitatea iudaică, întrucât, conform tradiției, condiția de evreu este transmisă pe linie maternă.

Bunicii din partea mamei s-au îngrijit ca David să respecte anumite ritualuri religioase, dar au făcut-o cu delicatețe, fără să se arate exigenți. Așa că la treisprezece ani, a sărbătorit Bar-Mitzva[1], intrarea lui în lumea adulților.

David nu părea să respingă acele vizite periodice la sinagogă, pentru că dorea să le facă pe plac bunicilor săi și aceștia erau deosebit de încântați de acest fapt. Miriam era singura lor fiică, iar David, singurul lor nepot.

Pe Miriam o nelinișteau diferite întrebări: să fii evreu ar putea ajunge să devină o problemă, așa cum era deja în Germania? Îl va vedea pe fiul ei discriminat pentru că este evreu? Iar ea va suferi vreo discriminare pentru că aparține unui popor a cărui religie îi este indiferentă?

Ferdinand, cufundat în gândurile sale, nu o auzea; deodată rămase uimit auzindu-i ultimele cuvinte.

– …și atunci David i-a tras un pumn, dar…

– Ce spui?

– Dar, nu m-ai auzit? Îți spun că fiul tău a fost insultat și i s-a spus „jidan împuțit", ceea ce a suportat o vreme, ca până la urmă să se întoarcă și să-i tragă un pumn…

[1] În ebraică, ceremonie care celebrează majoratul religios al unui tânăr evreu. (n.tr.)

– Cui? întrebă el pe un ton iritat, în vreme ce-i căuta privirea lui David, care în momentul acela îl observa plin de speranțe.

– Ferdinand, problema ta e că nu asculți ce-ți spun! De aceea nu afli ce-ți povestesc!

Își înclină capul în semn de încuviințare. Era adevărat, nu fusese atent. Miriam era enervată și îngrijorată, mai mult decât fusese el în stare să perceapă.

– Ia-o de la capăt, îmi pare rău.

– Nu ți-am spus nimic ca să nu-ți faci griji, dar de la o vreme, fiul domnului Dubois, măcelarul, se leagă de David, îl face „javră de jidan" și se lamentează că în Franța nu există un Hitler. Până acum, David a evitat confruntarea cu el, dar ieri băiatul îl aștepta în poarta liceului cu prietenii lui. Au început să-l zgâlțâie și ce-i mai rău este că nimeni nu i-a luat apărarea; chiar și prietenii lui au dispărut, lăsându-l singur. Fiul nostru n-a putut suporta umilința și i-a tras un pumn nerușinatului de Dubois, iar tatăl lui s-a prezentat aici, la prima oră, ca să vorbească cu tine…

Ferdinand îi privi îngrozit pe Miriam și pe David. Cum s-a putut întâmpla așa ceva și el să nu-și fi dat seama? Ce se petrecea? Să aibă oare dreptate colegii lui, iar el, asemeni lui Martine, refuză să vadă gravitatea celor întâmplate?

Se apropie de fiul său și-l îmbrățișă, încercând să-i transmită ocrotirea și sprijinul său, dar David deveni încordat. Nu respinse îmbrățișarea, dar nici nu se simțea în apele lui.

– Îmi pare rău, fiule, voi sta de vorbă cu tatăl acelui individ și îți promit că nu se va mai repeta.

– Ești sigur? întrebă David pe un ton sfidător. Cine îți spune că tatăl lui te va lua în seamă? Poate că nu știi ce gândește despre noi acel domn Dubois. Zilele trecute am însoțit-o pe mama la cumpărături și, când am ieșit din măcelărie, am auzit un comentariu: „Nu-mi plac jidanii ăștia nici în chip de carne tocată".

Ferdinand simți ceva de parcă ar fi fost lovit în stomac. Miriam îl privea îngrijorată. El știa că ea e curajoasă și nu se dă bătută în fața unor comentarii grosolane sau rasiste, dar fiul lui… Avea oare David

tăria mamei sale, sau propria sa tărie? Băiatul era rănit în adâncul sufletului, iar el n-a aflat ce se întâmplase nici măcar în propria sa casă.

– Eu voi fi acela care-i voi cere explicații tatălui acelui individ. Îl voi denunța dacă e nevoie.

David izbucni într-un hohot de râs amar care îi descumpăni pe părinții lui.

– Îl vei denunța? Cui? Chiar nu-ți dai seama ce se întâmplă? Tu… ție îți place politica.

– Așa este, dar nu militez în nici un partid, mă împac destul de prost cu disciplina, încercă el să se justifice, glumind pe jumătate.

– Dar citești ziarele, sau nici asta nu mai faci? Tonul lui David era inchizitorial.

– Ferdinand, sunt îngrijorată, interveni Miriam; acum două zile, mama a venit plângând. A primit o scrisoare de la mătușa Sara, pe care i-au adus-o niște prieteni care au fugit din Germania. Le-au atacat prăvălia și se spune că acum câteva săptămâni și unchilor mei le-a fost distrusă librăria. Niște indivizi îmbrăcați în cămăși închise la culoare au venit noaptea, au spart vitrinele, au scos cărțile în stradă și au făcut focul cu ele. Pe unchiul și mătușa mea i-au bătut. Unchiul Yitzhak are un braț rupt și de abia își poate mișca gâtul, mătușa mea are corpul plin de vânătăi în urma loviturilor de picioare pe care le-a încasat. Sunt îngroziți, nu știu ce să facă. Mama vrea ca ei să vină imediat, dar ei șovăie, toată viața lor e în Germania, mătușa este franțuzoaică, dar unchiul Yitzhak este german, mai german decât oricine, și nu înțelege ce se întâmplă.

Descrierea făcută de soția sa l-a făcut să-i înghețe sufletul. Sara, dulcea Sara, sora tatălui lui Miriam, o femeie veselă, mereu dispusă să-i ajute pe ceilalți. Era bibliotecară, la fel ca tatăl lui Miriam. L-a cunoscut pe Yitzhak într-o călătorie pe care a făcut-o în Germania. A intrat în librăria lui, au început să converseze și a rămas pentru totdeauna la Berlin. S-a adaptat bine în noua ei patrie și, acum, niște oameni lipsiți de suflet o băteau, dar de ce? Se înfioră de oroare numai la acest gând.

– Trebuie să vină cât mai curând, spuse îngrijorat Ferdinand, îi vom ajuta cum vom putea. Spune-le că se pot bizui pe noi.

– O știu deja, dar eu voi merge în Germania.

– Tu? Ești nebună? De ce vrei să mergi?

– Vreau să văd ce se întâmplă, să-i ajut să ia o hotărâre. Sunt înspăimântați, nu sunt în stare să hotărască ce e mai bine pentru ei. Se tem că li se va spulbera toată viața. Au pierdut deja librăria, acum se tem că își vor pierde casa. Ferdinand, de o bună bucată de vreme unchiul și mătușa mea nu pot ieși în oraș fără să poarte cusută pe haine steaua lui David care indică faptul că sunt evrei.

– Un obicei medieval… începu Ferdinand.

– Da, un obicei medieval care n-a fost niciodată eliminat, afirmă Miriam cu tristețe, evreii sunt cei vinovați, evreul este „celălalt", cineva căruia i se poate reproșa că altcuiva îi merge rău. Și pe deasupra, noi l-am ucis pe Hristos. L-am pironit pe cruce și…

– Taci, pentru Dumnezeu! Ce lucruri spui, tocmai tu!

– Știi, Ferdinand? Încep să mă simt evreică.

Afirmația lui Miriam îl lăsă descumpănit. Dintr-odată, soția lui îl privea cu o sclipire mânioasă de parcă el ar fi avut de-a face cu ceea ce se petrecea în Germania sau cu simpatizanții lui Hitler din Franța.

Nu a știut ce să-i răspundă soției sale; se simțea copleșit de ceea ce îi povestea. Știa foarte bine ce se întâmplă în Germania, l-au informat colegi care călătoriseră în țara aceea, chiar în urmă cu un an organizaseră o colectă în universitate ca să ajute doi profesori evrei care s-au văzut siliți să evadeze din acel climat de oroare și de ură. Da, nu putea spune că ceea ce îi relata Miriam era ceva nou pentru el. Chiar dacă Guvernul Frontului Popular[1] insistase asupra faptului că lor, francezilor, nu li se putea întâmpla așa ceva. Așa cum tatăl lui îl anunțase că, în Spania, Republica avea să piardă războiul[2], se putea întâmpla ca, în Franța, nazismul să câștige bătălia.

Tatăl lui spunea că el este catalan din Perpignan. Aveau rude de cealaltă parte a frontierei, în Spania: republicani și socialiști ca tatăl său, iar veștile pe care le trimiteau erau din ce în ce mai alarmante:

[1] Perioada între mai 1936 și aprilie 1938, în care Franța a fost guvernată de o coaliție a partidelor de stânga, formată din Partidul Comunist, Secția franceză a Internaționalei Muncitorești – SFIO – și Partidul Radical. (n.tr.)

[2] Este vorba despre Războiul civil din Spania dintre anii 1936–1939, pierdut într-adevăr de republicani. (n.tr)

unchi morți pe front, veri dispăruți în toiul vreunei bătălii… Fascismul părea să biruie pretutindeni.

Lumea pe care o cunoștea se năruia în jurul lui, în vreme ce el continua să le explice tinerilor secretul înțelegerii Evului Mediu. Știa că Ligile Fasciste franceze operau în clandestinitate și că în ultima vreme pierduseră teama de a-și arăta capul. Poate că domnul Dubois și fiul acestuia aparțineau vreuneia dintre aceste ligi.

Hotărî să răspundă rugăminții lui David și să-l ducă la castelul contelui d'Amis. Nu știa cum o va considera contele, dar îi era indiferent. David avea nevoie de el, avea nevoie de certitudini și să se simtă ocrotit de tatăl său. Amânase conversația cu Miriam pentru când se va întoarce. Ideea soției sale de a merge în Germania era o nebunie pe care nu era dispus să o îngăduie.

3

În timpul călătoriei spre Carcassonne, tatăl și fiul au comentat convorbirea telefonică a lui Ferdinand cu domnul Dubois. Acesta s-a dovedit a fi un fascist în toată regula, care l-a calificat pe profesor ca fiind puțin patriot întrucât își amestecase sângele său francez cu sângele impur al unei evreice. Profesorul a replicat cu un hohot de râs sonor, ceea ce a sporit mânia domnului Dubois, și nu s-a putut abține să-i spună măcelarului că îl găsește comic. Când a închis telefonul, a simțit un neplăcut gust amar. Simțea un dispreț nemărginit pentru Dubois, dar, în același timp, intuia faptul că măcelarul putea fi periculos.

Când au ajuns în gară, mașina contelui îi aștepta să-i ducă la castel.

D'Amis insistase să-l invite la cină și, astfel, îi va cunoaște pe niște domni germani experți în literatură medievală.

Majordomul îl aștepta în poarta castelului. Nu s-a tulburat când Ferdinand i-a explicat că a venit însoțit de fiul său.

– Îmi pare rău, n-am putut să-l anunț pe conte; în orice caz, cred că nu vom rămâne mult timp.

Îi conduse în salonul în care Ferdinand fusese în prima zi când a vizitat castelul ca să evalueze acea cronică a lui fray Julián.

Nu trecu multă vreme până când apăru aristocratul împreună cu un băiat, nu mai mare de zece ani, și cu avocatul său, Pierre de Saint-Martin.

– Profesore, am fost anunțat că vă însoțește fiul dumneavoastră, ah, văd că e un bărbat tânăr în toată puterea cuvântului! Fiul meu Raymond îi va arăta castelul. Firește că veți fi invitații mei la noapte, presupun că v-ați adus cele necesare.

– N-aș vrea să deranjăm, a intervenit ceva neprevăzut…

– Nu e nici un deranj. Voi trimite după bagajele dumneavoastră din mașină și mai târziu vi se vor arăta camerele. Acum, profesore, ard de dorința de a vorbi despre rezultatul cercetării dumneavoastră.

Îl văzu pe David ieșind pe urmele micului Raymond, un copil blond cu niște imenși ochi verzi, la fel ca ai contelui, și, fără să știe de ce, simți un val de neliniște. Îl uimise răceala copilului, părea un militar în miniatură, o caricatură a cuiva mai mare decât el.

– Bine, profesore, explicați-vă, îl somă contele.

Până în momentul acela, avocatul nu deschisese gura; se mărginise să-l salute cu o ușoară înclinare a capului.

Aproape timp de o oră, Ferdinand vorbi în mod exhaustiv despre pergamente, rezultatul probelor de laborator, opinia colegilor săi și, mai cu seamă, despre ocazia ca acea bijuterie medievală să fie cunoscută de toată lumea, insistând asupra posibilității de a elabora o lucrare completă dacă era lăsat să examineze și alte documente de familie.

– Această cronică a lui fray Julián poate să aibă legătură cu alte scrieri sau documente din arhiva familiei dumneavoastră. Ar merita osteneala să le examinez, conchise el.

Contele asculta nerăbdător, în vreme ce avocatului său continua să nu i se miște nici un mușchi de pe față, de parcă nimic din ceea ce spunea Ferdinand nu ar fi prezentat, de fapt, pentru el nici un interes; la un moment dat căscă.

– Bine, odată ce ne veți confirma că documentele sunt autentice, mă voi gândi la cererea dumneavoastră, profesore, dar nu-mi cereți să vă dau un răspuns imediat. Pentru dumneavoastră, această cronică are doar o valoare istorică, pentru mine... pentru mine și familia mea, înseamnă ceva mai mult.

Ferdinand încercase să vadă în D'Amis pe descendentul acelei doña María, energică și plină de bun-simț, și al lui don Juan de Aínsa, care, ca un bun cavaler, a rămas în casa sa bătrânească fără să spună sau să ceară ceva. L-a comparat, de asemenea, cu acel inimos cavaler templier, Fernando, sau chiar cu fray Julián. Acele personaje i se păreau mult mai umane decât acest conte înțepat, care părea mai degrabă figurant într-un spectacol de operă decât un nobil adevărat.

– Propunerea universității este generoasă, insistă Ferdinand.

– Știu, știu, dar vom vorbi despre aceasta mai târziu. Acum, vă rog să mă scuzați, trebuie să mă ocup de ceilalți invitați ai mei. Cina se va servi la ora șapte; odihniți-vă până atunci. Cred că fiul dumneavoastră este la grajduri. Pe fiul meu îl încântă caii și nu rezistă să nu-i ducă pe invitații noștri acolo, avem câteva exemplare remarcabile.

– Te plictisești foarte tare? îl întrebă Ferdinand pe David, în vreme ce îi făcea nodul la cravată înainte de a coborî la cină.

– Ai naibii oamenii ăștia! Sunt foarte înțepați, inclusiv copilul, Raymond, este un caraghios de care trebuie să te ferești. Știi despre ce mi-a vorbit? Despre catari, despre fărădelegile Bisericii Catolice… Uf, bietului copil i s-a spălat creierul.

– Sunt cam ciudați, admise Ferdinand.

– Și dacă nu-ți plac, de ce suntem aici?

– Există situații când nu poți spune nu. Ți-am explicat deja că m-a sunat un profesor de la Toulouse, care mi-a fost îndrumător, ca să-mi ceară favoarea să arunc o privire peste niște pergamente care constituie un document unic. Adevărul este că mă bucur că am avut ocazia să citesc cronica lui fray Julián; este o relatare emoționantă.

Un servitor îi conduse într-un salon care preceda sufrageria. Contele și invitații săi, inclusiv micul Raymond, purtau smochinguri.

– Noi suntem așa cum suntem, îi șopti Ferdinand fiului său, lumea noastră este cea a cunoașterii.

– Nu-ți face griji. M-aș simți ridicol într-o chestie dintr-aia, uită-te la băiat…

Contele îl prezentă invitaților săi, trei bărbați și două femei, în afară de avocat. Ferdinand își spuse că acel castel nu avea o castelană, întrucât nici una dintre femei nu i-a fost prezentată ca stăpâna casei.

– Baronul Von Steiner, soția sa, baroana Von Steiner, contele și contesa Von Trotta și un coleg al dumneavoastră de la Universitatea din Berlin, Henrich Marbung. Pe domnul Saint-Martin îl cunoașteți deja, la fel ca și pe fiul meu, Raymond…

În vreme ce beau o cupă de șampanie, conversația a fost lipsită de importanță. Până la primul fel de mâncare, Ferdinand nu și-a dat seama că lua cina împreună cu un grup de fasciști rafinați.

– Toată Germania este entuziasmată de Rahn, afirmă profesorul de la Universitatea din Berlin, și nu degeaba, Rahn a fost în stare să vadă acolo unde alții nu văd altceva decât pietre sau inscripții.

– Vă referiți la Otto Rahn, autorul lucrării *Cruciada împotriva Graalului?* întrebă Ferdinand.

– Chiar la el. Un om ilustru pe care am onoarea să-l cunosc. Mă aflu aici cu misiunea de a găsi…

– Graalul? întrebă Ferdinand amuzat.

– Vă surprinde, profesore?

– Mă surprinde faptul că un profesor al Universității din Berlin vine să caute ceva care nu există. Graalul este un mit, o născocire foarte nimerită din punct de vedere literar.

– Îi negați existența? vru să știe contele Von Trotta.

– Firește. Nu neg faptul că lucrarea lui Rahn e plină de imaginație, dat fiind că autorul a fost în stare să elaboreze niște teorii sugestive, dar e lipsită de valoare istorică, ceea ce nu este de mirare dacă ținem seama că domnul acela nu e istoric, ci scriitor, astfel că și-a lăsat imaginația să-i zboare într-o manieră strălucită.

– Dar cum îndrăzniți! exclamă fără să-și ascundă mânia profesorul Marbung. Trebuie să știți că Rahn a avut acces la cele mai bune izvoare, cunoaște aceste meleaguri mai bine decât dumneavoastră și toate teoriile lui sunt bazate pe fapte; nici una dintre afirmațiile lui nu este gratuită.

– Îmi pare rău că vă contrazic, dar nu este așa. Știu că volumele lui au mare succes la public și că multă lume crede orbește în speculațiile lui, dar regiunea Languedoc pe care o descrie nu este cea reală și ipotezele lui nu se întemeiază pe nimic care să le susțină în mod științific, insistă Ferdinand.

– Sunteți foarte categoric în opinii, afirmă baronul Von Steiner.

– Sunt categoric în momentul în care vorbesc despre ceea ce știu și refuz ideea ca istoria să fie rescrisă, oricât de înfrumusețată ar putea

ea ieși din această încercare. În ceea ce privește proiectul lui Otto Rahn de a găsi – așa cum el însuși mărturisește – firul conducător dintre Montségur și Montsalvat, castelul lui Wolfram von Eschenbach al său, autorul lui *Parsifal*[1], este un exercițiu pe cât de frumos, pe atât de inutil. Îmi pare rău că nu vă pot fi pe plac cu o altă opinie.

– Dacă am apelat la profesorul Arnaud ca să certifice autenticitatea cronicii lui fray Julián, este tocmai pentru că se bucură de respectul societății academice, afirmă contele d'Amis. Profesorul nu ar da niciodată verdictul *nihil obstat*[2] pentru ceva de care n-ar fi într-adevăr sigur. Astfel că, pentru mine, recunoașterea din partea sa a pergamentelor familiei mele are o valoare incalculabilă.

– Poate că ar fi cu putință să-l convingem pe profesor să colaboreze cu noi, sugeră baroana Von Steiner.

– Să colaboreze? Nu cred că profesorul este unul dintre ai noștri, spuse avocatul Saint-Martin, eu cred că ar fi mai degrabă un obstacol…

– Nu vă înțeleg, domnilor… spuse Ferdinand.

– Domnule, facem parte dintr-o… dintr-o societate culturală; vrem să căutăm adevărul despre misterul catarilor și, dacă este cu putință, să găsim Graalul, chiar dacă dumneavoastră nu credeți în existența acestuia. Dar opinia dumneavoastră este una doctă, alți profesori universitari susțin teze contrare și…

– Nici un profesor universitar serios nu crede în Graal, i-o tăie Ferdinand întrerupând discursul contelui Von Steiner.

– Dumneavoastră nu credeți decât ceea ce vedeți, spuse contele pe un ton sentențios.

– Eu sunt profesor, armele mele sunt știința și rațiunea.

– Credeți în Dumnezeu, profesore? îl întrebă contesa Von Trotta.

---

[1] Perceval sau Contele de Graal, roman cavaleresc neterminat al lui Chrétien de Troyes (1135–1183), stă la originea mitului european al Graalului. Wolfram von Eschenbach a reluat subiectul la începutul secolului al XIII-lea în poemul *Parzival*, care i-a inspirat lui Richard Wagner (1813–1883) poemul și muzica la opera sa *Parsifal* (1882), dramă muzicală în trei acte. (n.tr.)

[2] În latină, „Nimic nu împiedică". Formulă utilizată de cenzura ecleziastică pentru a autoriza tipărirea unei lucrări împotriva căreia nu s-a reținut nici o obiecție doctrinară. (n.tr.)

– Este o întrebare care mi s-a mai pus acum câteva zile și pe care o consider de-a dreptul impertinentă. Ceea ce cred eu sau încetez de a mai crede aparține sferei mele private și nu are nimic de-a face cu activitatea mea științifică.

– Să nu-l copleșim pe profesor, interveni contele, grozavă manieră de a-l convinge de cauza noastră… Să ciocnim pentru ca acesta să fie începutul unei prietenii și colaborări fructuoase. Pe toți ne interesează adevărul, căutăm doar adevărul. Profesore Arnaud, v-ați alătura echipei pe care o alcătuiesc ca să căutăm adevărurile doctrinei catare?

– Scuzați-mă, conte, dar nu există nici un adevăr despre catari pe care să-l căutăm, pentru că avem deja certitudini. V-am mai spus că îmi repugnă acele interpretări nerealiste despre catari. Reprezintă un demers absurd la care nu voi participa niciodată.

– Vă cer să conduceți echipa noastră… Vom căuta acolo unde dumneavoastră ne veți spune că trebuie să căutăm, insistă contele.

– Nu e nimic de căutat. Putem găsi vreun proces-verbal pierdut al Inchiziției sau vreun document prețios precum cel pe care familia dumneavoastră l-a conservat, dar nimic mai mult. Graalul nu există.

– Dumneavoastră afirmați că nu există potirul sfânt? întrebă avocatul Saint-Martin.

– Sincer, nu există. Dumneavoastră credeți într-adevăr că Isus, după ce a umplut acea cupă cu vin ca să-l bea împreună cu ucenicii săi, a ascuns-o între pliurile mantiei sale gândindu-se la posteritate?

– Dumneavoastră nu credeți în nimic! exclamă baroana Von Steiner. Este evident că Graalul nu este o cupă, este… ceva mai mult, ceva care poate vindeca și care va da o putere fără margini aceluia care îl deține.

– Doamnă, eu nu confund credința cu superstiția.

– Și tezaurul catarilor, ce credeți că era? întrebă avocatul Saint-Martin.

– Aur, argint, monede, unele obiecte de valoare… Donații ale doamnelor și cavalerilor Bisericii Bunilor Creștini, dar nimic mai mult. Nu căutați nici un talisman, nu există.

– Chiar și așa, am dori să contăm pe dumneavoastră, insistă contele.

– Îmi pare rău, dar nu sunt disponibil.

Se lăsă o tăcere stânjenitoare. David îl privi pe tatăl său cu admirație. Niciodată nu-l văzuse dând dovadă, cu atâta fermitate, de autoritatea sa academică. Era mișcat de curajul său, nelăsându-se intimidat de acea situație tensionată și de oamenii aceia ciudați.

– Ce părere aveți despre situația din Germania? întrebă baroana Von Steiner ca să schimbe subiectul conversației.

– Mă îngrijorează foarte tare. Cred că Adolf Hitler va sfârși prin a deveni un coșmar, nu numai pentru Germania, ci pentru întreaga Europă.

– Nu împărtășiți ideologia revoluției noastre? vru să știe baroana.

– Revoluția dumneavoastră? Îmi vine greu să vă văd ca pe o revoluționară, doamnă.

– Vă rog, nu fiți naiv, protestă ea mânioasă. Hitler transformă Germania și va transforma lumea. Franța va trebui să accepte supremația ideilor sale.

– Vă asigur, baroană, că suntem mulți cei care vom face imposibilul pentru ca ideile liderului dumneavoastră să nu treacă granița.

– Haideți, vă rog! Să nu vorbim despre politică, interveni contele d'Amis, încercând să calmeze spiritele, aici vorbim despre istorie și pentru aceasta doresc să contez pe profesor. Să vă explic, domnule Arnaud, profesorul Marbung, un foarte bun prieten al meu, a expus autorităților academice ale universității sale propunerea mea de a organiza un grup de lucru care să deslușească tot adevărul despre țara catarilor și, după cum se pare, ideea i-a entuziasmat. Și eu sunt un smerit admirator al lui Otto Rahn, care, firește, mi-ar plăcea să participe la acest proiect…

Micul Raymond rămăsese tăcut, observându-i fascinat pe unii și pe alții, când deodată se năpusti în conversație cu o întrebare pentru profesorul Arnaud:

– Vă plac naziștii?

Contele își ațintи ochii, în care se putea citi o mânie rece, asupra fiului său. David crezu că vede, în afară de neliniște, teamă în ochii verzi pe care Raymond i-a plecat rușinat.

– Nu, copile, nu-mi plac naziștii, răspunse Ferdinand, privindu-l pe conte, în loc să-l privească pe copil.

– Ce idei îți vin, Raymond! interveni avocatul.

Majordomul intră în sufragerie anunțând că în salon cafeaua era servită, ceea ce a însemnat o ușurare pentru toți comesenii, care rămăseseră muți.

În drum spre salon, Ferdinand se apropie de conte.

– Domnule, cred că este mai bine ca fiul meu și cu mine să plecăm. Nu vreau să vă incomodez mai mult cu prezența mea, nici pe dumneavoastră, nici pe invitații dumneavoastră. Dacă șoferul dumneavoastră ne poate duce la Carcassonne, sunt sigur că vom găsi un hotel unde să ne petrecem noaptea…

– Vă rog, profesore! Drept cine mă luați! Dumneavoastră sunteți invitatul meu și aveți tot dreptul să vă exprimați opiniile. M-ați jigni dacă ați pleca. Mâine, șoferul meu vă va duce la gară, cum era prevăzut. În ceea ce privește comentariul fiului meu… Sper că nu-l veți lua în serios, este un copil, aude conversații și nu înțelege bine semnificațiile lor. N-aș vrea să vă faceți o idee greșită despre noi…

Ferdinand nu îndrăzni să-i spună că se simte stânjenit de declarația baroanei Von Steiner care l-a preamărit pe Hitler; dar s-a temut să nu fie nepoliticos dacă ar insista să plece.

Conversația s-a destins la cafea și la coniac, dar Ferdinand era încordat în continuare.

Contele îi ceru lui Ferdinand să le explice invitaților săi valoarea pergamentelor. Arnaud făcu o descriere pasionantă a *Cronicii lui fray Julián* și vorbi despre acesta de parcă i-ar fi fost prieten.

– Și cum a conservat familia dumneavoastră aceste pergamente? vru să știe baroana Von Steiner.

– Nu știu; îmi imaginez că au trecut din tată în fiu, cu misiunea de a le păstra în secret până când va veni momentul, spuse contele.

– Momentul pentru a răzbuna sângele celor nevinovați.

Cuvintele avocatului Saint-Martin au provocat un moment de tăcere.

David, care până în clipa aceea rămăsese tăcut, îl privi pe tatăl său și, înainte ca acesta să aibă răgazul de a-i face un semn prin care să-i indice să fie în continuare tăcut, tânărul întrebă:

– Dar, cum și cine va răzbuna sângele celor nevinovați?

– Cea mai bună răzbunare este aceea de a le restitui glasul, afirmă avocatul, de a le lua apărarea, de a împiedica ocupația franceză în Languedoc.

– Dar dumneavoastră sunteți francezi! spuse David.

– Suntem occitani, deveniți francezi cu forța.

– Aici nu era Arcadia… observă Ferdinand.

– Dumneavoastră cunoașteți istoria, îl sfidă Saint-Martin.

– Și încă atât de bine, încât știu că viața în Evul Mediu nu era de invidiat, nici măcar aici. Țara catarilor nu există. Este rezultatul imaginației câtorva scriitori și diletanți din secolul al XIX-lea care au ridicat în slăvi cultura trubadurilor, având despre această perioadă a istoriei o viziune siropos de romantică. E ciudat. Bieții catari le sunt de folos tuturor: anticlericali, ezoterici, naționaliști, liberali… Toți îi reinterpretează și cred că regăsesc în ei câte ceva din propriile lor convingeri. N-am văzut o perioadă a istoriei mai falsificată și mai prost interpretată decât aceasta.

– Dumneavoastră nu sunteți occitan, sublinie avocatul.

– Mă rog, poate că sunt totuși un pic. Tatăl meu este din Perpignan, iar mama, din Toulouse, astfel că am de-a face oarecum cu acest pământ, deși, dacă doriți să vă spun adevărul, mi-e indiferent de unde sunt sau de unde sunt ceilalți. Mă interesează unde mă simt bine și cu cine sunt, mă interesează demnitatea umană, dreptatea și pacea. Locul de baștină al unei persoane e ceva ce nu se alege.

– Dumneavoastră negați importanța rădăcinilor? întrebă contele Von Trotta.

– N-am nevoie să mă reafirm prin ele. Important este ceea ce suntem în stare să devenim ca persoane, nu unde ne-am născut. Locul nașterii poate determina lumea emoțiilor intime, aromele, mirosurile, muzica, peisajul… dar nu vreau și nici nu admit ca ceva din toate acestea să mă determine ca persoană.

– Sunteți comunist? îl întrebă profesorul Marbung.

Ferdinand șovăi dacă să răspundă sau nu la această întrebare formulată pe un ton impertinent, dar se gândi că dacă n-ar da o replică s-ar simți un laș care își ascunde ideile.

– Sunt democrat. Nu militez în nici un partid.

– Aha! exclamă profesorul Marbung. Într-adevăr, conte d'Amis, va fi dificil ca profesorul Arnaud și cu mine să putem colabora.

Contele își ațintì privirea verde și rece asupra profesorului înainte de a-i răspunde.

– Domnilor, eu am nevoie de competența sa profesională.

Avocatul Saint-Martin avu de gând să intervină, dar păru că se răzgândește. Nu-l înțelegea pe conte, nici stăruința acestuia de a se bizui pe Arnaud.

– Conte… vru să protesteze profesorul Marbung.

– Să nu mai discutăm, domnilor. Vreau să mă bizui pe amândoi pentru acest proiect. Gândiți ce doriți, dar puneți-vă talentul și cunoștințele în slujba istoriei.

– Cred, domnule, că nu m-ați înțeles, spuse Ferdinand pe un ton tăios; nu am nici cea mai mică intenție de a lucra la vreun proiect care are de-a face cu… cu fanteziile. De altfel, nu sunt disponibil. Munca mea la Universitatea din Paris îmi ocupă tot timpul. Dacă îmi veți permite, mi-ar plăcea să studiez *Cronica lui fray Julián*, să o fac cunoscută, să scriu despre ea, să o public… dar nu vreau să am nimic de-a face cu nici un alt proiect.

– Vom mai sta de vorbă, profesore Arnaud… vom mai sta de vorbă… spuse contele.

4

Trenul cu destinația Paris pleca la ora cinci după-amiază. Lui Ferdinand i se părea insuportabil să rămână mai mult timp la castel, dar contele nu părea dispus să-l lase să plece cu nici un minut mai devreme.

De dimineață, a încercat să-l îmbrobodească propunându-i o ofertă care a fost cât pe-aci să-l facă pe Arnaud să șovăie.

– Vreau să scrieți o istorie despre catari. O istorie nouă, care să cerceteze, să caute, să se bizuie pe *Cronica lui fray Julián* și, dacă dumneavoastră credeți că totul nu este decât o plăsmuire, să ajutați la limpezirea îndoielilor asupra Graalului; dar, în orice caz, să încercați să vedeți ca istoric ce poate fi adevărat în toate acestea. Voi vorbi cu cei din conducerea universității dumneavoastră ca să vă scutească pentru o perioadă. Bineînțeles, voi acoperi toate cheltuielile.

Ferdinand i-a promis că se va gândi, mai ales ca să nu mai fie nevoit să-i suporte insistențele. Apoi, își căută refugiul în odaia sa. Cu excepția avocatului Saint-Martin și a profesorului Marbung, nu-i văzuse pe ceilalți invitați.

Micul Raymond îi propuse lui David să viziteze din nou grajdurile.

– Ieri ai întrebat de naziști. De ce?

– Nu pot vorbi despre asta, răspunse Raymond.

– De ce?

– Pe tine te bate tatăl tău?

– Nu! Niciodată! Mă pedepsește, dar să mă bată… niciodată nu m-a bătut. Pe tine te bate?

Raymond rămase tăcut, în vreme ce își întindea mâna spre spinarea unei iepe de culoare castanie.

– Trebuie să învăț. Trebuie să învăț să-mi asum responsabilitățile. Și merit să fiu pedepsit atunci când nu o fac bine.

– Depinde cum ești pedepsit, afirmă David.

– Există persoane, așa ca noi, care suntem… suntem altfel; aparținem unei rase speciale și… mă rog… eu… eu sunt dintre acele persoane, ca și tatăl meu, ca și Saint-Martin sau prietenii tatălui meu… Tu, nu știu… nu mi se pare, iar tatăl tău…

– Eu sunt foarte mândru de tatăl meu, între altele pentru că este un democrat, afirmă David pe un ton supărat, uitând că stă de vorbă cu un copil de zece ani.

– Democrații, socialiștii și comuniștii sunt un flagel, ca și jidanii, îl asigură Raymond.

Dacă Raymond l-ar fi lovit, David nu s-ar fi simțit mai rănit decât în acel moment. Tatăl său îl rugase din tot sufletul în noaptea dinainte să evite orice discuție cu oamenii aceia, dar el simțea nevoia să știe, să întrebe. Raymond era singurul dispus să-i acorde atenție și tocmai rostise cuvântul blestemat: jidan.

– Eu sunt jidan, răspunse David sfidător, și nu sunt nici un fel de flagel.

Raymond rămase perplex și, mușcându-și buza, o luă la fugă. Se temea de reacția tatălui său pentru că vorbise din nou prea mult și încă îl mai dureau fesele de la loviturile primite. Cureaua tatălui său îi umflase pielea și, la contactul cu pantalonii, simțea o usturime continuă. Era pe punctul de a intra în castel când dădu nas în nas cu profesorul Marbung.

– Sunt jidani! strigă copilul.

– Jidani? Cine? întrebă iritat profesorul.

– David și tatăl lui. El mi-a spus, zise arătând spre grajduri unde se vedea silueta lui David.

Profesorul Marbung și copilul intrară în castel în căutarea contelui d'Amis, pe care l-au găsit în biroul său stând la taclale cu avocatul Saint-Martin.

– Conte! Fiul dumneavoastră tocmai mi-a dat o veste îngrozitoare!

Tonul profesorului Marbung i-a îngrijorat pe cei doi bărbați, care se ridicară imediat, temându-se de o nenorocire.

– Ce se întâmplă ? Raymond, ce-i cu tine ?

– Sunt jidani, afirmă copilul, David mi-a mărturisit asta.

Contele d'Amis strânse din pumni, încercând să-și controleze surpriza neplăcută.

– Asta schimbă lucrurile, mormăi avocatul.

– Nu voi lucra niciodată cu un jidan ! Nu voi tolera ca un jidan împuțit să ne cunoască planurile… Bănuiam eu ceva, prea era interesat să ne facă să renunțăm la căutarea Graalului ! afirmă furios profesorul Marbung.

– Și totuși… ar fi o greșeală să nu apelăm la profesorul Arnaud. Fostul lui profesor de la Universitatea din Toulouse nu mi-a spus că e jidan… zise contele.

– Fiul lui i-a spus lui Raymond… insistă avocatul, așa că nu încape nici o îndoială.

Nici unul dintre ei nu-l văzu pe David în ușă privind cu ochi plini de mânie și de dispreț.

– Eu sunt evreu, el nu este.

Îl priviră tresărind, îngrijorați de prezența neașteptată a acelui adolescent ; de cât timp o fi acolo, ascultându-i vorbind ?

– Tinere, nu fiți prost-crescut, nu se trage cu urechea pe la uși, reuși să spună contele.

– Ușa este deschisă și ca să merg în odaia mea trebuie să trec pe dinaintea acesteia.

– În orice caz, un cavaler nu ascultă o conversație care nu-l privește. Dar dacă tot ați făcut-o, țineți-ne companie, vă rog, îi porunci contele.

David intră cu un pas șovăielnic. Ar fi vrut să iasă în fugă să-l caute pe tatăl său, dar nu îndrăznise să-l contrazică pe contele d'Amis.

– Luați loc, tinere.

Atât Raymond, cât și avocatul Saint-Martin și profesorul Marbung așteptau nerăbdători următoarea reacție a lui D'Amis.

– Bine, dumneavoastră știți că există oameni cu prejudecăți, cărora nu le plac evreii, se gândesc că sunt vinovați de unele dintre lucrurile

care se întâmplă. Mie prea puțin îmi pasă de ceea ce gândesc ceilalți; ceea ce mă interesează pe mine este istoria și vreau ca tatăl dumneavoastră să lucreze la proiectul meu, fiindu-mi indiferent dacă este evreu sau nu.

David era pe punctul de a protesta și de a-l face mincinos, dar de fapt nu avea de ce să-l acuze: profesorul Marbung fusese acela care își manifestase disprețul față de evrei, nu el.

– Fiul dumneavoastră crede că noi, evreii, suntem un flagel.

– Fiul meu are zece ani și aude conversații pe care nu le înțelege, ceea ce îl face să… să zicem, să fie imprudent. Vă cer scuze în numele lui.

Tânărul nu știu ce să spună. Își ațintи ochii asupra profesorului Marbung, dorind cu înflăcărare ca acesta să-i ceară scuze, pentru ca el să se ridice și să-și arate mânia.

Dar profesorul nu părea să fie interesat de acest conflict și avea privirea pierdută în rotocoalele țigării sale de foi.

– Mă duc să-l caut pe tatăl meu, a fost tot ce i-a trecut prin minte să spună.

– Mergeți, mergeți, dar, vă rog, nu-l necăjiți cu interpretări deplasate.

David se întoarse cu spatele și se îndreptă spre scări, sperând să-l găsească pe tatăl său în dormitor. Îi va cere să plece imediat, chiar dacă ar fi să meargă pe jos.

– Ah, te-ai întors deja! Ferdinand citea întins pe pat. Pe chipul lui se vedea plictiseala. Îmi pare rău că nu putem pleca mai devreme. Mă tem că va trebui să luăm și masa de prânz împreună cu oamenii aceia.

– Au spus că evreii sunt o plagă, replică David foarte iritat.

Ferdinand se ridică îngrijorat în capul oaselor. Își dădea seama că fiul său era foarte tulburat.

– Ce?!

– A fost Raymond… copilul ăla spune cu voce tare ceea ce tatăl lui și ceilalți nu îndrăznesc să spună, îl asigură David. A fi democrat și evreu înseamnă pentru ei cel mai rău lucru care poate exista. Apoi, i-am auzit vorbind. Profesorul Marbung a spus că, dacă ai fi evreu, el n-ar putea să lucreze cu tine, că tu nu vrei ca ei să caute Graalul.

– Ce nebunie mai e și asta?! O să cobor chiar acum să vorbesc cu contele d'Amis. Putem pleca mai devreme, vom schimba biletul la gară.

David păru să se liniștească, dar Ferdinand își dădea seama că fiul său suferă. Deodată, se simțea diferit și, în consecință, respins.

– Ce e rău în a fi evreu? De ce există oameni care ne urăsc?

– Ignoranții urăsc ceea ce nu cunosc, dar, pe deasupra, în istoria Europei există momente execrabile: Inchiziția, pogromurile… Evreul este străinul sau persoana diferită, cineva pe care să-l învinuiești de toate relele societății. Aceasta este justificarea pe care o folosesc cei puternici ca să abată atenția de la responsabilitățile lor față de societate. De altfel, este o afacere grozavă să rămâi cu bunurile comunității evreiești și, mai ales, să nu le mai plătești datoriile contractate.

– Bunicii nu sunt bogați, nici mătușa Sara… îngăimă David.

– Nu, nu sunt; nici majoritatea evreilor arși pe rug nu erau bogați. Cea mai perversă faptă a călăilor este aceea de a le inocula victimelor ideea că sunt vinovate de ceva, pentru care trebuie să plătească; acestea sfârșesc prin a-și accepta vinovăția în mod tacit și se întreabă ce rău au săvârșit. Nu, nu te întreba de ce o persecută naziștii germani pe mătușa Sara, ce au făcut bunicii tăi sau ce ai făcut tu ca să fii urât. Numai să te întrebi acest lucru și este monstruos.

– Dar, totuși, nu înțeleg de ce atâta ură. Nu știi cu ce dispreț a spus Raymond că evreii sunt un flagel, iar profesorul Marbung… Mă rog, profesorul mi se pare cel mai rău dintre toți.

Câteva ciocănituri ușoare în ușă au întrerupt conversația dintre tată și fiu. Majordomul le transmise rugămintea contelui de a i se alătura în salon de îndată ce vor fi gata.

Ferdinand oftă. Se simțea prins între dorința sa de a putea dispune de cronica lui fray Julián și nevoia de a pleca. Se sufoca în castelul acela.

Când intrară în salon, contele îi aștepta împreună cu Raymond și Saint-Martin.

În ciuda stăpânirii de sine pe care o afișa contele, Ferdinand putu observa la el un tic nervos în felul în care închidea și deschidea pumnul mâinii drepte.

Chipul lui Raymond oglindea durerea și teama, dar, în același timp, în felul în care îl privea pe David, se intuia că îi reproșează ceva.

– Profesore, mai devreme, am vorbit cu fiul dumneavoastră și i-am cerut scuze; acum, o fac față de dumneavoastră. Din nefericire, Raymond s-a comportat de o manieră oribilă făcând comentarii cu desăvârșire nepotrivite. Vă rog să-l scuzați pe el, ca și pe mine, pentru că v-a jignit. Nimic mai departe de intenția mea și, dacă îmi permiteți să fiu sincer, de interesele mele.

– Ar trebui să vă îngrijoreze comentariile fiului dumneavoastră, răspunse Ferdinand cu răceală.

– A fost pedepsit pentru ele. Vă asigur că va avea de suferit până să uite greșeala săvârșită.

– Nu e vorba că a săvârșit o greșeală spunând ceva, e vorba despre ce înseamnă să gândești în felul acela, răspunse Ferdinand.

– Dumneavoastră știți că toți copiii aud lucruri pe care nu le înțeleg și se fâstâcesc în momentul în care…

– În care afirmă că a fi evreu și democrat este cel mai rău dintre flageluri? Tonul lui David reflecta durerea și mânia lui.

Contele îl privi pe David și apoi, cu un gest, îi indică fiului său să-și scoată haina și să-și ridice cămașa. Raymond se făcu alb la față și apoi se înroși, foarte rușinat.

Când Raymond își arătă spinarea, Ferdinand și David scoaseră o exclamație de groază. Pe spatele copilului se vedeau urmele pe care le lăsase cureaua tatălui său. Pielea dezgolită și însângerată nu lăsa loc îndoielilor: Raymond fusese biciuit cu înverșunare.

– Pentru Dumnezeu! Eu… reuși să spună Ferdinand.

– Sper că e îndeajuns ca să vă dau satisfacție pentru ofensa adusă de fiul meu, spuse sec contele.

– Nu era nevoie de așa ceva! Detest pedeapsa fizică… Dar cum i-ați putut face asta unui copil, propriului dumneavoastră fiu? Ferdinand nu-și găsea cuvintele ca să-și exprime oroarea resimțită la vederea urmelor maltratării.

David avea grețuri pentru că se considera vinovat pentru tortura aceea. Poate că, își spuse el, exagerase fraza lui Raymond și, de fapt, nu aveau atâta importanță spusele unui copil de zece ani. Nu știa ce să facă, dar simțea dorința imperioasă de a-i cere iertare copilului.

– Îmi pare rău, îngăimă el, făcând un pas spre băiat, eu… eu… îmi pare rău.

– Ce-a fost a trecut. Raymond va învăța din greșeala săvârșită. Acum, profesore, doresc să vă despăgubesc și nu-mi trece prin minte altceva decât să vă anunț că puteți dispune de manuscrisul lui fray Julián. Accept oferta universității dumneavoastră. Elaborați un studiu cât mai exhaustiv, faceți cunoscut eseul dumneavoastră. Arhivele familiei vor fi deschise pentru dumneavoastră, dar va trebui să veniți aici să le consultați; nu vreau ca documentele noastre să se risipească pe oriunde.

Ferdinand rămase perplex. Nu se aștepta ca domnul conte să se despartă de cronica strămoșului său și cu atât mai puțin fără condiții. Și el a avut un sentiment de ciudă și de rușine. El și cu David nu și-or fi ieșit oare din minți? Nu vor fi fost oare prea sensibili față de ceea ce-i spusese Dubois, acea gură-spartă, lui David, la toate acestea adăugându-se și nenorocirea mătușii Sara?

Raymond era în continuare cu spinarea descoperită, expunându-și umilința și durerea, fără să îndrăznească să se acopere înainte ca tatăl său să-și dea consimțământul. În cele din urmă, contele făcu un gest autorizându-l să-și aranjeze cămașa.

– Nu știu ce să spun… totul este… îmi pare rău… îmi pare rău pentru cele întâmplate… îngăimă Ferdinand, cred că n-ar trebui să amestecăm un lucru cu celălalt.

– Acceptați, vă rog, scuzele și oferta mea. Avocatul și prietenul meu, domnul Saint-Martin, va redacta un document care să ateste că cronica lui fray Julián a fost împrumutată Universității din Paris în scopul studierii acesteia și păstrării ei în custodie. Săptămâna viitoare va fi gata și eu însumi vi-l voi remite la Paris. Trebuie să vizitez capitala pentru afaceri la sfârșitul săptămânii viitoare; vă voi telefona ca să mă întâlnesc cu dumneavoastră și cu rectorul universității.

Ferdinand se simțea pe cât de descumpănit, pe atât de copleșit de toate acele evenimente. Pe deasupra, îi era rușine de tot ce se întâmpla și, de asemenea, de dorința lui arzătoare de a avea cronica lui fray Julián, care părea că diminuează din gravitatea a ceea ce se întâmplase cu Raymond.

Acceptă oferta contelui și îi mulțumi pentru tot, evitând privirea lui David; avea să stea mai târziu de vorbă cu el, în tren, despre toate cele întâmplate.

Prânzul se desfășură mai liniștit decât cina din seara anterioară. Invitații contelui păreau dornici să-i facă pe plac; doar profesorul Marbung păstra o anume distanță, ca și avocatul Saint-Martin. Au vorbit despre tot și nimic, despre muzică, literatură și gastronomie. Baronul Von Steiner s-a dovedit a fi un cunoscător foarte bun al vinurilor franțuzești și le-a ținut o conferință despre acestea.

Când contele și-a luat la revedere de la ei în poarta castelului, Ferdinand era confuz, dar dispus să creadă în promisiunea conform căreia peste o săptămână avea să dispună de râvnita cronică a lui fray Julián spre a o studia.

N-au plecat bine Ferdinand și David, că domnul conte și invitații săi, foarte îngrijorați, s-au adunat în biroul acestuia în mare taină.

– Nu înțeleg atitudinea dumneavoastră, conte, îndrăzni să-i reproșeze profesorul Marbung, nici stăruința dumneavoastră de a conta pe profesorul Arnaud. N-avem nevoie de el.

– Vă înșelați, profesore. Numele profesorului Arnaud ne va deschide arhive și uși care, altfel, ne-ar fi interzise. Avem nevoie de prestigiul lui ca să căutăm ceea ce dorim, spuse contele. Nu trebuie să-l alertăm în legătură cu intențiile noastre; cu alte cuvinte, trebuie să evităm greșelile pe care le-am săvârșit cu toții în timpul cinei de aseară.

– Cea mai mare autoritate mondială în ceea ce privește doctrina catarilor este Otto Rahn, afirmă profesorul Marbung. Mergând pe urmele lui, vom găsi Graalul.

– Doar mergând pe urmele lui, nu, profesore. Aici suntem în Franța și francezii sunt șovini. Rahn nu-i va impresiona pe unii arhivari responsabili cu păstrarea documentelor prețioase, dar profesorul Arnaud, da. El va fi cheia noastră, călăuza noastră oarbă, va merge înainte, fără să știe unde dorim să ajungem, dar netezindu-ne drumul.

– Recunosc că jocul dumneavoastră a fost genial, spuse contele Von Trotta; în cele din urmă, a plecat jignit, dar recunoscător.

– Da, și simțindu-se îndatorat față de mine, față de mărinimia mea. N-ar colabora cu noi pentru bani și, dacă ne-ar cunoaște intențiile, ar face tot ce i-ar sta în putință ca să ne oprească.

– Este un ignorant, șopti profesorul Marbung. Dacă ar fi fost în stare să înțeleagă profunzimea lucrării *Curtea lui Lucifer*, ar fi știut că acești acești catari nu sunt altceva decât adepții credincioși ai unei doctrine care se pierde în negura vremii. Catarii n-au nimic de-a face cu Biserica, nici cu tradiția iudeo-creștină. Doar Rahn a fost în stare să vadă acest lucru… Dumnezeul de la Roma, ptiu! scuip pe el.

– Cine crede în Dumnezeul papilor? O simplă escrocherie pentru săraci, adăugă baronul Von Steiner.

– Catolicii visează să-și poarte propria lor cruce ca să se ia la întrecere cu Hristosul lor; ei, bine, o vor avea, spuse avocatul Saint-Martin pe un ton sentențios. N-au decât să moară cu ea în spate.

– Domnilor, este evident că noi nu împărtășim prostiile religiei, suntem niște oameni luminați. Dar nu trebuie să ne înfățișăm astfel în fața oricui; aici nu este Germania și atitudinea noastră ar putea deveni suspectă. Astfel că vom căuta să ne ascundem ideile în fața străinilor. Pentru moment, avem nevoie de profesorul Arnaud și e important că a mușcat momeala. Dumneavoastră, profesore Marbung, urmând indicațiile de la Berlin, veți continua să lucrați ca până acum. Visez la ziua când zeița Rațiunii va răzbuna sângele vărsat în Languedoc.

Ferdinand Arnaud a acceptat în silă să colaboreze la cercetarea comandată de conte. Acesta nu i-a cerut să se deplaseze la Toulouse sau la Carcassonne, nici să se cațere pe stâncile ascuțite de la Montségur, ci doar să-i deschidă niște uși și să tragă sforile necesare pentru ca ei să aibă acces la anumite arhive și ca autoritățile locale să nu-i împiedice să facă săpături.

Arnaud își liniștea conștiința spunându-și că nu era nimic rău în a-și ajuta un coleg de la Universitatea din Berlin, oricât de puțin i-ar fi plăcut aceasta; dar simțea o neliniște în adâncul sufletului care îl împiedica să se simtă împăcat cu sine însuși. Îi repugnau prietenii aceia ai contelui, entuziasmați de Otto Rahn și având idei naziste.

În compensație, se iluziona cu publicarea cronicii lui fray Julián, care, chiar dacă nu conținea revelații substanțiale în legătură cu asedierea castelului de la Montségur, avea totuși valoarea istorică a unei relatări a evenimentelor la persoana întâi și, mai cu seamă, îi descria pe protagoniștii acelei drame.

– Măi să fie, exiști!

Ferdinand zâmbi văzând-o pe Martine năvălind la el în birou. Nu se întâlniseră de câteva zile și îi ajunsese la urechi zvonul că Martine avusese din nou o confruntare cu un student din pricina comentariilor rasiste ale aceluia.

– Cred că o să devii păzitoarea valorilor esențiale ale Republicii, îi răspunse el în chip de salut.

– Dar fără prea mult succes. Fasciștii ăia cresc precum ciupercile sau poate că erau ascunși și acum se lasă văzuți… Dar, aici, în universitate… Ți s-a povestit…?

– Da, am aflat deja că ai dat afară un alt student de-al tău pentru că a spus că evreii sunt niște gunoaie.

– Mucosul ăla m-a înfruntat și m-a amenințat spunându-mi să am grijă, că cine știe unde va fi el și unde voi fi eu în viitor.

– Iar tu, pentru moment, l-ai dat afară de la curs, anunțându-l că e picat la materia ta.

– Da, și să vezi ce tărăboi a ieșit. Tatăl lui a venit să vorbească cu rectorul dacă pot sau nu să mă oblige să retractez. Nu o voi face. Ori băiatul ăla, ori eu, și dacă trebuie să plec, voi pleca, dar nu voi ceda la atacul mucosului ăluia. Dacă autoritatea noastră se năruie și ne lăsăm intimidați, mai bine închidem universitatea.

– După câte știu, consiliul profesoral te sprijină, inclusiv cei cărora nu le ești simpatică, glumi Ferdinand.

– Câștigarea acestei confruntări nu-mi folosește la nimic, se plânse Martine.

– Știu.

– Și ție, cum îți merge?

– Bine, deși…

– Ce se întâmplă?

– Mă îngrijorează Miriam și David. Ți-am povestit incidentul pe care l-a avut fiul meu și povestea cu mătușa soției mele… Miriam insistă să plece la Berlin, iar eu… sunt îngrijorat, ar putea fi periculos.

– Nu cred să i se întâmple ceva, Miriam este franțuzoaică.

– Și unchiul ei Yitzhak este german și cu toate astea i-au distrus librăria moștenită de la bunicii lui. Iar tu ai dat afară de la curs doi studenți în mai puțin de două luni.

– Da, am senzația că lumea noastră se năruie, admise Martine.

– Atunci, să nu îngăduim să se întâmple așa ceva, doamnă profesoară. Să luptăm.

– Suntem îndeajuns de curajoși ca să o facem? Nu cumva ne temem să ne implicăm și să ne pierdem privilegiile?

– Fără îndoială că oameni suntem și n-avem de ce să facem pe eroii, dar asta nu înseamnă să rămânem cu brațele încrucișate. Tu nu o faci, Martine.

– Nu mi-o pot permite.

5

Paris, 20 aprilie 1939

– Miriam, te rog să te mai gândești, o implora Ferdinand.

– Nu, e lucru hotărât, mă duc după ei, vreau să știu ce li s-a întâmplat, unde sunt. Doar n-o să crezi că-l voi lăsa pe tatăl meu să plece. Iar la ambasadă spun că, dacă nu știm nimic despre ei, este pentru că or fi plecat în vacanță. Cinici! Asta sunt, niște cinici.

David asista în tăcere la ultima ceartă dintre părinții săi; acestea deveniseră din ce în ce mai frecvente în ultima vreme. Amândoi aveau nervii întinși la maximum. Tatăl lui constata că universitatea încetase de a mai fi locul unde muncea cu atâta plăcere. De când s-au întors de la castelul d'Amis, îl văzuse zbuciumat și, când primea vreun telefon de la conte sau de la profesorul Marbung cerându-i să facă vreun demers, se enerva cu ușurință. Revenise la castel de vreo două ori, fără să-i propună să-l însoțească. Nici el n-ar fi vrut să se întoarcă acolo, oamenii aceia i se păreau sinistri.

Ferdinand părea că s-a resemnat să aibă de-a face cu contele d'Amis numai ca să poată studia cronica lui fray Julián. Încă nu terminase eseul pe care urma să-l publice sub egida universității și, de când revenise la cursuri după vacanța de vară, părea fără chef, nu mai scrisese nimic. Iar acum se certa cu soția lui, insistând ca ea să nu plece la Berlin în căutarea unchiului și a mătușii ei.

– Miriam, mă tem de ce se poate întâmpla acolo, insista el. Întotdeauna am crezut că prin Acordul de la München Hitler a încercat

să câștige timp, chiar dacă președintele nostru crede orbește în acest indezirabil.

– O să merg, Ferdinand! spuse Miriam, închizându-și brusc valiza. Ascultă-mă bine, toți avem priorități în viață. Ne-ai spus că e ceva care îți repugnă la contele d'Amis și, după cele întâmplate, nu mă mir. Cu toate acestea, continui să ai relații cu el. Te-am implorat să îi înapoiezi afurisitul ăla de manuscris și să nu te mai întorci niciodată acolo unde fiul nostru a fost insultat fiind numit jidan. Bine, eu am prioritatea mea, care nu este alta decât aceea de a merge să văd ce s-a întâmplat cu unchiul și cu mătușa mea. Nimeni nu mă va împiedica, Ferdinand, nici măcar tu.

– Măi să fie, îmi reproșezi munca mea! Nu știam că te deranjează atât de mult!

– Munca ta? Nu, Ferdinand, nu-ți reproșez munca ta, îți reproșez orbirea ta, faptul că te lași folosit, manipulat. Tot ce mi-ai povestit până acum despre contele acela și prietenii lui mă îngrijorează. Ce treabă ai tu cu un grup de oameni care caută Graalul? De ce îi ajuți?

– Eu nu-i ajut! N-am nimic de-a face cu cercetarea aceea.

– Asta încerci să te convingi! Nici chiar tu însuți nu te poți înșela atât de mult! Știi de ce ești nervos, de ce aproape că nu vorbești, de ce eviți orice discuție despre cronica lui fray Julián? O să-ți spun eu de ce: pentru că nu ești mulțumit, pentru că știi că acum colaborezi cu niște oameni obscuri la ceva care nu-ți place.

– Ți-am explicat cum l-a biciuit contele pe fiul său pentru că l-a insultat pe al nostru! Ți se pare o dovadă neînsemnată a atitudinii și a convingerilor sale?

– Contele acela mi se pare foarte inteligent.

– Vă rog, nu vă mai certați! aproape că-i imploră David. Mama pleacă… O să fim foarte îngrijorați și n-aș vrea să plece tristă.

Miriam își îmbrățișă fiul, emoționată. Îl iubea mai mult decât propria sa viață. Nu doar pentru că era fiul ei; ci și pentru sensibilitatea lui, pentru capacitatea lui de a se pune în pielea celorlalți și de a simți compasiune pentru cei care suferă.

De când s-a întors din călătoria aceea la castelul d'Amis, David le ceruse bunicilor lui să-i explice ce trebuia să facă pentru a fi un bun evreu. Acum mergea des la sinagogă și îi însoțea pe bunicii lui la toate sărbătorile religioase; își atârnase chiar o mică stea a lui David de gât. Îi spuseseră că e „jidan" și avea nevoie să știe ce se ascunde în spatele acestui termen prin care se transmitea atâta ură. Deși își spunea că a fi evreu nu-l făcea să se simtă diferit de ceilalți prieteni ai lui, era obsedat să afle în ce consta diferența.

Ferdinand cedase rugăminții lui David și se apropie de mamă și fiu ca să-i îmbrățișeze pe amândoi deodată.

– Îmi pare rău, îmi pare rău că nu sunt în stare să explic mai bine îngrijorarea mea, vă iubesc atât de mult!

– Și noi pe tine, tată. Nici eu nu vreau ca mama să plece, dar știu că trebuie să o facă și prefer să ne vadă mulțumiți.

Ieșiră din apartament ținându-se de mână și vorbind despre fleacuri.

Cât timp dură drumul până la Gare de Lyon, Ferdinand își ascunse frământarea, concentrându-se asupra conducerii mașinii, în vreme ce David nu înceta să pălăvrăgească cu mama lui.

Fluieratul care anunța plecarea trenului le-a frânt sufletul celor trei. David nu se putu abține să nu-i scape o lacrimă acum, când o vedea plecând, iar Ferdinand își reproșa că se certase cu Miriam.

– Ai grijă de tine! Te rog, ai grijă! spuse Ferdinand.

– Mamă, întoarce-te curând, o imploră, la rândul său, David.

Ea, cu tandrețe, le spuse adio trimițându-le un sărut de la distanța pe care trenul o așternea între ei.

Ferdinand era cufundat în lectura unor documente când Martine intră ca o vijelie în biroul lui.

– Nu mai suport!

Rămase nemișcat privind-o, fără să poată spune ceva. Martine își dădu seama de surpriza care se oglindea pe chipul prietenului ei.

– Iartă-mă, dar nu-i mai suport pe fasciștii ăștia. Când am ajuns în sala de curs, l-am găsit stând la catedră pe un băiat care ridica în slăvi virtuțile Franței și vorbea despre influența negativă a străinilor. Idiotul

mi-a spus că e membru al Tineretului patriot. Am insistat pe lângă rector să-i deschidă un dosar și să-l elimine din universitate. Va avea loc o reuniune neoficială a consiliului profesoral, de aceea am venit să te caut. Știam că ești închis aici și că lucrezi fără să afli nimic din ceea ce se întâmplă.

Ferdinand se ridică precum un robot. În fiecare zi aveau loc incidente de acest fel și Martine părea să fi devenit o Ioana d'Arc luptând împotriva fascismului. Profesoara era în mod special îndârjită să nu tolereze nici o manifestare contrară a ceea ce considera ea că reprezintă Republica.

– Îmi pare rău că nu pot veni la această reuniune, se scuză el. I-am promis lui David că voi merge să-l iau de la liceu.

Când a ajuns, fiul lui plecase deja, ceea ce i-a provocat un sentiment de neliniște. Se îndreptă spre casă, rugându-se să-l găsească acolo.

David asculta radioul în salon, fără să-și poată ascunde suferința.

– Mama… șopti el, mama e acolo și nu mai știu nimic despre ea… Trebuie să suni la ambasadă…

Se așeză lângă fiul său și ascultă știrile pe care crainicul le relata cu o voce gravă.

Telefonul îl făcu să tresară. David se repezi să răspundă.

– Este bunicul Jean, spuse el, dându-i receptorul tatălui său.

– Tată… da… știu, noi suntem bine. Nu, nu știm nimic de Miriam.

Ferdinand reușea cu greu să-i răspundă tatălui său, îngrijorat de soarta lui Miriam.

– Nu, spune-i mamei să stea liniștită, n-avem nevoie de nimic, o să vă sun eu. De acord, de acord, o să venim la voi astă-seară la cină. Da, la șapte, nu-ți face griji.

Când închise telefonul, se simți inundat de o sudoare rece care îi curgea de pe ceafă pe spate. David stătea în continuare lângă radio, de parcă ar fi așteptat ca dintr-un moment într-altul crainicul să-i dea vești despre mama lui.

– Ce-o să facem, tată?

– Nu știu, fiule, nu știu. Paul Castres, un coleg de la universitate, are un cumnat care lucrează la Ministerul Afacerilor Externe. Poate prin el să reușim să aflăm ceva.

Prietenul său i-a promis să-l sune de îndată ce va putea vorbi cu cumnatul său, dar i-a cerut să aibă răbdare: „De-acum știi, în acest moment chiar și mie îmi va fi greu să vorbesc cu el".

Petrecură restul zilei dând telefoane și primind, la rândul lor, apeluri de la rude și prieteni, sperând de fiecare dată când suna telefonul să fie Paul Castres.

– Ea a promis că ne sună, șoptea David, a promis.

Ferdinand n-avea un răspuns pentru fiul său. De când a plecat, Miriam nu i-a sunat, iar telefonul unchiului Yitzhak și al mătușii Sara nu răspundea. De fapt, de zile întregi, erau îngrijorați de lipsa veștilor.

Tatăl și fiul se simțeau dezorientați, neștiind ce să facă sau la cine să apeleze ca să-i poată sfătui în disperarea lor.

– Nu vreau să merg acasă la bunici până când nu te sună prietenul tău, îi ceru David tatălui său.

Era aproape ora șase când, în sfârșit, a sunat profesorul Paul Castres.

– Nu-ți pot spune mare lucru, doar că ambasada noastră la Berlin va încerca să facă niște demersuri. Cumnatul meu îmi cere adresa unchiului și a mătușii soției tale și numărul lor de telefon; cineva de la ambasadă va încerca să ia legătura cu ei, dar înțelege că este un moment de mare confuzie și că poziția Franței este foarte compromisă… Cumnatul meu spune că Hitler l-a păcălit cum nu se poate mai bine pe președintele Consiliului de Miniștri Daladier la Conferința de la München.

Lui Ferdinand puțin îi păsa de faptul că Hitler îl păcălise pe președintele Consiliului de Miniștri al Franței. În acest moment, singura lui preocupare era soarta lui Miriam.

Când au ajuns acasă la părinții săi, i-au găsit acolo și pe socrii lui. Încercă să-i îmbărbăteze și să se încurajeze pe sine, comunicându-le că ambasada Franței de la Berlin avea să se ocupe direct de găsirea lui Miriam.

De-abia au gustat câte ceva, cu toate insistențele mamei sale, hotărâtă să-i facă să mănânce „pentru că în momentele grele e nevoie să ai putere", ca și cum a mânca o friptură le-ar fi putut insufla energia de care aveau nevoie ca să o găsească pe Miriam.

Dar David era cel care părea făcut knockout. Nu exista cuvânt care să servească pentru a-i risipi frământarea. Atât bunicii din partea tatălui, cât și cei din partea mamei au făcut tot ce le-a stat în putință ca să-l scoată din mutenie, dar el a rămas în continuare tăcut. Nu dorea altceva decât să stea cu tatăl său și să-i împărtășească deznădejdea.

A doua zi, David a refuzat să meargă la liceu și cu mare greutate a suportat prezența uneia dintre cele două bunici ale sale, care căzuseră de acord să vină pe rând la ei acasă ca să se ocupe de ei.

Făceau treburile casei, găteau și, mai ales, încercau să-i facă să nu se simtă singuri, deși amândoi ar fi preferat singurătatea.

Paul Castres îl încuraja pe colegul său când îl întâlnea pe culoarele facultății; cumnatul lui avea să-l ajute, era sigur. Peste patru zile, Paul se apropie de el ca să-i spună că acesta îi va primi în biroul său de pe Quai d'Orsay.

Ferdinand și David se prezentară la ora prevăzută la poarta ministerului, unde îi aștepta Castres ca să-i conducă până în biroul cumnatului său. Străbătură culoare pe unde treceau funcționari cu un aer preocupat care păreau foarte grăbiți. Ajunseră în fața unei uși aidoma celorlalte și Paul ciocăni în ea; auziră un „intrați!" scurt și tăios.

Cumnatul lui Paul era un bărbat în pragul pensionării, un funcționar care își petrecuse toată viața în acel edificiu, pe care îl cunoștea mai bine decât propria sa casă.

– Ei, bine, domnule Arnaud, singura veste pe care pot să v-o dau este că nu sunt vești.

– Poftim? Ce vreți să spuneți? întrebă îngrijorat Ferdinand.

– I-am cerut unui prieten de la ambasadă ca, atunci când va avea un moment liber, să meargă acasă la rudele dumneavoastră. De o bună bucată de vreme, acolo nu mai locuiește nimeni. Librăria de la parter… Mă rog, cred că nu mai există… Cât despre locuința de la primul etaj, nu mai e ocupată de câtva timp, după cum au informat niște vecini. Rudele dumneavoastră pur și simplu au plecat, n-au lăsat nici o adresă; în ceea ce o privește pe soția dumneavoastră… Mă rog, nimeni n-a văzut-o. Ambasada a făcut anumite cercetări discrete, pentru

că nu suntem în cele mai bune relații cu autoritățile germane, dar mereu există niște prieteni. Ministerul german de Interne n-are cunoștință despre nici un accident sau de vreun incident în care să fi fost implicată soția dumneavoastră. Aproape că ar fi fost o veste bună să vă pot spune că a suferit un accident de circulație sau că e internată într-un spital și că de aceea nu aveți vești de la ea, dar, din nefericire, nimeni n-a văzut-o pe soția dumneavoastră.

Pe Ferdinand parcă l-ar fi lovit cineva în cap, în vreme ce David n-a fost în stare să se stăpânească și a izbucnit în lacrimi. Se simțeau pierduți într-un coșmar în care pe Miriam o înghițea pământul fără ca ei să poată face ceva ca să o salveze.

– Ce se poate face? întrebă Paul Castres pentru ei, deoarece atât Ferdinand, cât și fiul său păreau incapabili să reacționeze.

– Nimic, nu se poate face nimic mai mult decât atât. Am cerut ambasadei ca, din când în când și în măsura posibilităților, cineva să meargă la casa rudelor dumneavoastră ca să vadă dacă s-au întors și ca, în sfârșit, în discuțiile cu autoritățile să insiste asupra oricărei vești pe care acestea ar putea să o aibă despre soția dumneavoastră.

– Voi merge la Berlin, spuse Ferdinand pe un ton hotărât.

– Nu cred să folosească la ceva, nu vă sfătuiesc. Mă rog… Aș dori să vorbesc un moment între patru ochi cu dumneavoastră. Paul, ai putea ieși cu tânărul? Nu va dura mult.

Când rămaseră singuri, funcționarul îl privi stânjenit pe Ferdinand, ca și cum nu și-ar fi găsit cuvintele.

– Bine… eu… să vedeți, domnule Arnaud, aș dori să nu vă simțiți jignit, dar… nu știu… poate că soția dumneavoastră…

– Nu știu ce vreți să spuneți…

– Iertați-mă că vă pun o întrebare personală, dar vă înțelegeați bine?

Ferdinand a înțeles ceea ce cumnatul prietenului său nu îndrăznea să-i spună.

– Mă întrebați dacă nu cumva cred că soția mea m-a părăsit?

– Aceste lucruri se întâmplă. Dacă n-am fi în toiul unei crize care anunță un război, situația ar fi mai puțin dramatică… poate că soția dumneavoastră… a plecat cu cineva…

– Eu însumi am condus-o la tren, răspunse Ferdinand, nervos.

– Da, firește, dumneavoastră ați condus-o la tren, dar asta nu înseamnă că în trenul acela n-ar fi fost cineva cu care ea ar fi hotărât să plece.

– Nu, domnule, nu s-a întâmplat așa ceva. Suntem o familie fericită, fără probleme, ne iubim, vă asigur, reuși el să spună, simțindu-se invadat de un val de căldură, ca urmare a faptului că fusese umilit.

– Bine, era o posibilitate… n-am vrut să v-o spun în fața fiului dumneavoastră.

– Foarte delicat din partea dumneavoastră, spuse Ferdinand, reprimându-și mânia care începea să pună stăpânire pe el.

– Nu pot să vă spun mai multe. Dacă vom avea vreo veste, fiți sigur că vă vom comunica imediat. Dar vă rog să nu faceți prostii. Nu încercați să mergeți la Berlin, în aceste împrejurări.

– Când vom intra în război?

– Nu vă pot răspunde la această întrebare, dar sunt pesimist, foarte pesimist. În mod neoficial, vă voi spune: cred că Hitler va încerca să invadeze Franța. Această opinie nu e împărtășită de mulți dintre colegii mei, nici de guvernul nostru, dar flerul îmi spune că asta se va întâmpla. Să vă explic: am fost la post la Berlin până acum un an și nu mă surprinde nimic din ceea ce se întâmplă, oricât de mult ar dori guvernul nostru să ne facă să credem că nu se așteaptă la așa ceva.

– Avem Linia Maginot.

– N-avem nimic, domnule Arnaud, trebuie să fie cineva foarte naiv ca să creadă că suntem apărați printr-o linie imaginară.

– Atunci…

– În opinia mea, este o chestiune de timp ca Hitler să se hotărască să invadeze Franța, dar repet că aceasta este opinia mea, nu cea a ministerului de pe Quai d'Orsay. Nu cred că va mai dura mult până să intrăm în război cu Germania.

Cu o expresie gravă și un gest de îngrijorare, profesorul Arnaud își luă la revedere de la diplomat cu o puternică strângere de mână.

Au luat hotărârea împreună fără să se certe. Erau de acord că nu puteau să stea cu brațele încrucișate și să accepte indiferenți dispariția lui Miriam.

Le-au comunicat și celorlalți membri ai familiei: Ferdinand va merge la Berlin și va încerca să-i găsească pe soția sa și pe unchiul și mătușa acesteia, Yitzhak și Sara.

Părinții lui Miriam au plâns recunoscători. Nu puteau accepta pur și simplu dispariția fiicei lor. David va rămâne cu ei până la întoarcerea tatălui său; tânărul ar fi preferat să aștepte la el acasă, dar Ferdinand i-a explicat că va pleca liniștit numai dacă-l știie în siguranță.

I-a cerut profesorului Castres să vorbească cu cumnatul său de la Quai d'Orsay, ca să fie primit la ambasada din Berlin.

Corecta niște lucrări de examen în biroul său când a primit vizita neașteptată a contelui d'Amis.

– Dragul meu profesor, iertați-mă că m-am prezentat pe neașteptate. Sunt la Paris pentru afaceri și m-am gândit ca în drum să trec să vă vizitez. Vă deranjez?

Nu îndrăzni să-i spună că efectiv îl deranja, că lucra contra cronometru ca să lase totul gata înainte de a călători la Berlin, așa că îl invită să ia loc, lăsând să i se observe lipsa de entuziasm.

– De fapt, continuă să spună contele așezându-se pe scaun, voiam să vă anunț că am primit întăriri. Un grup de studenți germani, discipoli ai profesorului Marbung, ni s-au alăturat. Sunt foarte eficienți și entuziaști, astfel că prezența lor ne va fi de mare ajutor.

– Mă bucur pentru dumneavoastră, răspunse Ferdinand pe un ton sec.

– Studiem acum stelele discoidale…

– Sunt niște monumente funerare care n-au nimic de-a face cu catarii. Știți, conte? Mă surprinde faptul că un om inteligent ca dumneavoastră urmărește o închipuire. Nu există nici un tezaur catar; aurul și argintul acela, monedele acelea pe care le-ați scos de la Montségur au servit pentru ajutorarea Bunilor Creștini, care trăiau în semiclandestinitate din cauza Inchiziției, și pentru continuarea operelor de caritate.

– Pe mine mă surprinde înverșunarea cu care vă opuneți. Sunteți singurul expert în doctrina catarilor care neagă existența tezaurului, singurul care neagă existența Graalului, singurul care susține că acele ciudate desene pe care le-am găsit în peșteri în apropiere de Montségur sunt simple mâzgăleli și nu un cod secret lăsat de catari…

– Vă asigur că nu sunt singurul. Vă pot prezenta cel puțin o duzină de profesori care vă vor spune același lucru ca și mine, dar ar fi inutil; dumneavoastră nu vreți să auziți. În orice caz, vreau să vă reamintesc ceea ce v-am spus și în alte ocazii: nu împărtășesc nici teoriile dumneavoastră, nici pe cele ale prietenilor dumneavoastră în privința doctrinei catarilor. Pot solicita cu plăcere să li se permită să cerceteze arhivele istorice, dar nu vreau să colaborez la nimic altceva.

– Am găsit alte desene gravate într-o peșteră necunoscută până în acest moment. A fost o întâmplare și aș dori să veniți la Montségur să aruncați o privire. Ați putea veni cu mine, plec mâine…

– Îmi pare rău, nu pot; plec la Berlin, răspunse Ferdinand, sătul de insistența aristocratului.

– La Berlin? întrebă uimit contele d'Amis.

– Da, la Berlin.

– Treburi academice? insistă contele.

– Treburi personale… Ferdinand rămase șovăind câteva clipe, apoi se gândi că acel conte cu prieteni germani influenți l-ar putea ajuta. Mă duc să o caut pe soția mea. A dispărut.

– Soția dumneavoastră a dispărut? Unde? La Berlin…? Tonul vocii contelui exprima uimirea acestuia față de ceea ce-i mărturisise Ferdinand.

– Soția mea este evreică. S-a dus să-i găsească pe unchiul și pe mătușa ei, care sunt și ei evrei și despre care n-aveam vești de mai multă vreme. Am aflat că un grup de sălbatici le distruseseră librăria, una dintre cele mai vechi și mai prestigioase din Berlin, și că ei au fost bătuți cu bestialitate. Apoi, n-am mai aflat nimic altceva. Îi sunam, dar telefonul lor nu răspundea. Socrii mei au luat legătura cu niște prieteni germani, dar nimeni n-a putut știut să ne spună nimic despre situația lor. Dispăruseră, astfel că Miriam a luat hotărârea de a pleca la Berlin. Nu voia să stea fără să facă nimic, suferea din pricina sorții pe care ar fi putut-o avea unchiul și mătușa ei. A plecat pe 20 aprilie și de atunci nu mai știm nimic despre ea.

Contele îl asculta în tăcere privindu-l fix, de parcă ar fi vrut să descifreze un înțeles ascuns în vorbele lui. Ferdinand spera ca d'Amis să se ofere să-l ajute, dar tăcerea instalată între ei se prelungea prea mult.

– Plec la Berlin, astfel că nu mă pot ocupa de desenele dumneavoastră și să fiu al naibii dacă nu mi-ar fi plăcut să o fac, spuse Ferdinand fără să-și ascundă supărarea și decepția.

– Ce doriți? întrebă contele d'Amis, cu o voce liniștită.

– Dumneavoastră cunoașteți oameni importanți în Germania. M-ați putea ajuta.

Contele rămase din nou tăcut meditând la cererea lui Ferdinand. Se ridică apoi și îi întinse mâna la despărțire.

– Voi vedea ce pot face. La ce hotel din Berlin veți sta?

– De fapt, nu știu, voi merge acasă la unchiul și la mătușa lui Miriam și apoi… nu știu, presupun că voi găsi un hotel.

– Bine, dați-mi numele acelor persoane dispărute și sunați-mă când ajungeți la Berlin. Vă voi spune cu cine puteți lua legătura și dacă este cu putință să se facă ceva. Nu mergeți în cel mai bun moment, nu cred că un francez va fi bine primit.

Ferdinand scrise în grabă numele Sarei și al lui Yitzhak, precum și adresa lor, pe lângă numele lui Miriam. Când îi înmână contelui nota, văzu disprețul din privirea sa. Nu-și dădură mâna și nici nu-și mai spuseră nimic. Ferdinand rămase în picioare, privindu-l pe aristocrat în vreme ce acesta ieșea din biroul lui, fără să știe dacă omul acela pentru care simțea o aversiune ascunsă nu era cumva singura și ultima lui speranță.

6

La Berlin nu era frig, dar ploua și umezeala pătrundea prin haine până ajungea la oase. Taximetristul care-l conducea acasă la unchiul și la mătușa lui Miriam era un admirator înfocat al lui Hitler, pe care îl socotea drept omul providențial pentru Germania. Ferdinand tăcea, nu voia să discute cu omul acela; de fapt, nu voia să discute nimic cu nimeni. Nu voia decât să o găsească pe Miriam.

Când mașina s-a oprit în fața librăriei, taximetristul îl privi cu suspiciune.

– Aici probabil că au locuit niște jidani… spuse el privind casa cu un aer de expert.

– Și cum de știți asta? întrebă Ferdinand enervat.

– Priviți cum e librăria… Cu siguranță că a primit vizita tinerilor noștri neînfricați. Fiii noștri sunt ceea ce e mai bun în Germania, curajoși, hotărâți. Ei sunt avanpostul revoluției noastre. Cu siguranță că le-au dat o lecție bună jidanilor care aveau prăvălia asta.

Ferdinand îi plăti, stăpânindu-și dorința de a-i trage un pumn. Nu lovise niciodată pe nimeni; nici măcar atunci când era copil nu-i plăcuseră încăierările, dar omul acela era în stare să-l provoace. Rămase liniștit așteptând ca taxiul să se piardă în traficul berlinez înainte de a se îndrepta spre poartă.

Librăria era distrusă. Nu mai era nimic înăuntru, părea un schelet descărnat. Nu rămăsese nici o carte și rafturile zăceau pe jos făcute praf, alături de o mulțime de cioburi mici și resturi de pagini rupte și călcate în picioare.

Se îndreptă spre capătul încăperii, spre ușa care făcea trecerea spre o sală mică de unde porneau niște scări care legau librăria de primul etaj, unde mătușa Sara și soțul ei își aveau locuința: un apartament mic și cochet, alcătuit din două încăperi, un salon, biroul unchiului Yitzhak, o bucătărie și baia. Ușa era distrusă, balamalele smulse și atât masa rotundă, cât și cele patru scaune care, înainte, stăteau împrejurul ei erau acum rupte în bucăți. Urcă scările, simțindu-se deznădăjduit.

Locuința era în aceeași stare ca și librăria: patul răsturnat, canapeaua tăiată cu cuțitul, farfurii și cești sparte și împrăștiate prin bucătărie… Se gândi că doar niște barbari ar fi în stare de un gest de distrugere atât de gratuit.

Apoi văzu fotografia, cu rama spartă, alături de alte rame și alte fotografii călcate în picioare. Se aplecă să o ridice. Acolo era el cu Miriam și David alături de unchiul și mătușa lor, când au vizitat Berlinul cu cinci ani în urmă. Își lăsă privirea să zăbovească mai mult timp asupra fiului său. David avea atunci doisprezece ani și pentru el călătoria la Berlin fusese un eveniment.

– Au distrus totul.

Se întoarse tresărind și dădu peste o femeie tânără, care nu avea mai mult de douăzeci și cinci de ani, de statură potrivită, cu părul șaten și ochi albaștri. Nici urâtă, nici frumoasă, era o fată cu o figură ștearsă, ușor de uitat, care purta în brațe un băiat de aproape un an.

– Cine sunteți dumneavoastră, întrebă Ferdinand în germană. Din fericire, nu-și pierduse ușurința de a vorbi această limbă.

– Dar dumneavoastră?

– Sunt… sunt nepotul… mă rog, de fapt, soția mea este nepoata Sarei, soția lui Yitzhak Levi.

– Mă numesc Inge Schmidt, îi ajutam pe unchiul și pe mătușa dumneavoastră.

– Nu știam… Ce faceți aici?

– Voiam să fac puțină curățenie pe aici. Am venit de mai multe ori până acum, dar nu m-am hotărât niciodată să mă apuc de treabă. Speram să apară la un moment dat…

– La ce îi ajutați pe unchiul și pe mătușa mea?

– Eram de aproape un an la ei. Făceam câte puțin din toate: vindeam în prăvălie, mă ocupam de corespondență, aranjam și curățam rafturile… Sara avea amețeli, iar Yitzhak suferea de lumbago, așa că au căutat pe cineva care să le dea o mână de ajutor.

O privi surprins: cum de tânăra aceea îndrăznise să muncească pentru o familie de evrei? Știa că Sara și Yitzhak, ca atâția alții, purtau steaua lui David cusută pe îmbrăcăminte, fiind stigmatizați ca evrei, și că nu era ușor pentru ea să fie văzută că are relații cu evreii.

– Aveam nevoie de un serviciu unde să pot fi cu copilul meu, explică Inge. Sunt mamă singură, familia mea nu vrea să știe nimic despre mine, tatăl fiului meu a dispărut înainte să se fi născut copilul. O clientă a prăvăliei unchiului și a mătușii dumneavoastră care îmi este vecină ne-a pus în legătură, iar ei au acceptat să vin cu Günther. Rudele dumneavoastră erau niște oameni foarte cumsecade.

– Erau? întrebă Ferdinand alarmat.

– Mă rog, nu știu, sunt, erau… Adevărul e că nu știu ce sa întâmplat cu ei.

– Spuneți-mi ce s-a petrecut aici.

– Eu nu eram aici, a fost într-o sâmbătă noapte. A sosit un grup aparținând Cămășilor Brune[1], au spart vitrina cu pietre și au distrus-o; apoi, au intrat în librărie; au început să tragă de etajere și să rupă cărțile, au urcat în locuință. Unchiul și mătușa dumneavoastră erau speriați, stăteau îmbrățișați, temându-se că aceea putea fi ultima zi din viața lor. După cât se pare, s-au mulțumit să-i ciomăgească, să-i lase pe jos plini de sânge.

– Și nimeni n-a făcut nimic? Nici un vecin nu le-a venit în ajutor?

– Restul Europei nu vrea să afle ce se întâmplă în Germania; nici germanii nu vor să-și pună problema, așa că Hitler are mână liberă să facă tot ce poftește.

– Nu mi-ați răspuns la întrebare: de ce n-a făcut nimeni nimic?

– Pentru că nimeni nu i-ar ajuta pe niște evrei. Asta ar însemna să se pună într-o situație dificilă, să fie suspectați că au relații cu evreii,

[1] Formațiune paramilitară reprezentând brațul înarmat al partidului nazist ai cărei membri se distingeau prin această îmbrăcăminte, care îi deosebea de militarii purtând uniformă. (n.tr.)

astfel că atunci când e vorba despre evrei, nimeni nu aude, nici nu vede nimic.

– Cine a dat alarma?

– Sara mi-a povestit că după ce s-a încheiat coșmarul și Cămășile Brune au plecat, au rămas multă vreme trântiți pe jos. Nu se puteau mișca, iar cablul telefonului era smuls. Eu locuiesc la două străzi de aici și din întâmplare m-am întâlnit cu portăreasa acestei case duminică dimineață. Mi-a povestit râzând că patronii mei primiseră „o vizită" și că am rămas fără slujbă, pentru că nu mai erau cărți de vânzare. Am venit în fugă, cu Günther în brațe, și i-am găsit întinși pe jos, tremurând și suferind din pricina rănilor și a loviturilor. Mi-au spus să-i chem pe niște prieteni de-ai lor, o familie de oameni în vârstă, evrei și ei; el este medic, dar a ieșit la pensie. Au venit imediat împreună cu alți prieteni. Cu toții împreună am reușit să punem oarecum lucrurile în ordine, dar n-am îndrăznit să facem nimic în librărie, întrucât asta ar fi putut însemna revenirea Cămășilor Brune. Cred că mătușa dumneavoastră a luat legătura cu familia ei din Franța; voiau să plece, să scape de aici.

Inge tăcu căutând un loc unde să lase copilul. Ridică un scaun în picioare și îl așeză pe el.

– Fii cuminte, Günther, îi spuse ea bebelușului sărutându-l zgomotos pe obraz. Dacă doriți, vă ajut să facem puțină ordine aici.

– Dacă nu vă deranjează…

Lui Ferdinand nu-i era foarte clar la ce ar putea servi încercarea de a reda acelui loc distrus aspectul unei locuințe, dar activitatea îl ajută cel puțin să se liniștească, în vreme ce continua să o asculte pe Inge, care, cu o iuțeală uimitoare, ridica mobile, scutura saltele, mătura resturile de faianță împrăștiate pe jos în bucătărie… El o urma peste tot, făcând ceea ce îi spunea ea.

– Și apoi? Ce s-a întâmplat?

– Timp de câteva zile părea că se revenise la normalitate, la acea stranie normalitate în care trăim. Eu veneam să-i văd în fiecare zi. Nu puteam face nimic în librărie, dar puteam să-i ajut aici, întrucât de-abia se puteau mișca din pricina loviturilor primite. Într-o vineri, mi-am luat

la revedere de la ei. Au insistat să-mi iau liber sâmbăta, pentru că ei se puteau descurca singuri. Adevărul e că primeau vizitele unor prieteni. Am venit duminică să văd ce mai fac și am găsit casa așa cum ați văzut-o și dumneavoastră. Ei nu mai erau; am coborât să o întreb pe portăreasă și mi-a spus că nu știe nimic. Am insistat pe lângă ea ca să aflu dacă venise cineva după ei, dacă se hotărâseră să meargă acasă la vreun prieten, dar m-a asigurat că nu știe nimic. Am urcat să-i întreb pe vecinii de la etajele al doilea și al treilea și răspunsul a fost mereu același: nu știau nimic, nu văzuseră nimic, nu auziseră nimic.

– Când a fost asta?

– La mijlocul lui martie.

– Și n-ați luat legătura cu prietenii rudelor mele?

– Agenda lor a dispărut, dar știam adresa medicului și m-am dus să-l văd. Și el dispăruse, iar casa lui… era distrusă, la fel ca asta.

– Dar trebuie să știți de alți prieteni, de alte adrese! strigă Ferdinand.

– Nu vă enervați; adevărul este că nu știu unde locuiesc prietenii unchiului și ai mătușii dumneavoastră și nici n-aș avea cum să aflu. V-am spus deja că am căutat o agendă, vreun caiet, ceva unde ar fi putut nota adrese sau numere de telefon, dar n-am găsit nimic; poate că dumneavoastră aveți mai mult noroc.

Ferdinand se temu deodată ca Inge să nu se supere și să-l lase acolo, și astfel să dispară singura lui legătură cu Sara și cu Yitzhak, singura lui șansă ca să o găsească pe Miriam.

– Îmi pare rău, îmi pare rău că am țipat… mă simt… mă simt rău… soția mea a venit aici și a dispărut și ea.

– Soția dumneavoastră? Când? Eu n-am văzut-o…

– A plecat din Paris pe 20 aprilie, a promis că o să ne sune de îndată ce avea să ajungă, dar n-a făcut-o. Ambasada a încercat să o caute, dar n-a avut succes, eu… sunt disperat. Miriam a venit ca să-i ia cu ea la Paris pe Sara și pe Yitzhak, ca să-i scoată din coșmarul ăsta. Aveți dreptate, nimeni nu vrea să vadă nimic, nimeni nu vrea să vadă ce se întâmplă aici; ne scandalizăm când ni se spune că evreii poartă steaua lui David cusută pe îmbrăcăminte, dar nu facem nimic, ne spunem că va trece totul, că asta nu poate dura, că evreii germani sunt înainte de toate germani…

– N-am văzut niciodată până azi pe nimeni aici. O vom întreba pe portăreasă, dar v-am spus deja că va fi în zadar; este nazistă, poate că a fost chiar ea cea care i-a denunțat pe unchiul și pe mătușa dumneavoastră, care a alertat autoritățile că ei voiau să plece… nu știu.

– Și ceilalți vecini din casă?

– Oameni în vârstă, temători. Nimeni nu îndrăznește să-și arate compasiunea față de evrei, se tem că vor fi considerați evrei, că se va crede că sângele lor nu este pur... în sfârșit, toate aceste nebunii.

– Și dumneavoastră? Nu vă temeți…?

– Mie nu mi se va întâmpla nimic. Tatăl meu este nazist, mama mea este nazistă, unchii meu sunt naziști… Au relații sus-puse. Eu sunt oaia neagră a familiei, nu mă acceptă, dar caută să nu-mi facă necazuri. Tatăl meu este polițist, unchiul meu este polițist… așa că…

– Și tatăl fiului dumneavoastră?

– Tatăl fiului meu era comunist și evreu. Nu m-a părăsit, știu că nu m-a părăsit, a dispărut pur și simplu. Familia mea e îngrozită de faptul că unul de-ai lor, fiul meu, are sânge evreiesc, așa că preferă să nu știe nimic despre mine, să mă țină departe, pentru ca eu la rândul meu să nu-i compromit.

– Unde credeți că este… tatăl fiului dumneavoastră?

– Nu știu. Poate că e mort, sau a trebuit să fugă… nu știu, am luat legătura cu niște prieteni… n-au deloc încredere în mine tocmai din pricina tatălui și a unchiului meu. Vedeți, acum, sunt indezirabilă pentru toată lumea.

Inge îi povestise istoria ei cu simplitate, fără să se enerveze, ca și cum tot ceea ce i se întâmplase n-ar fi fost ceva extraordinar. Începu s-o privească cu alți ochi, încercând să descopere ceva în spatele înfățișării ei anodine de fată bună.

– Din ce trăiți?

– Fac curățenie în casele câtorva dintre vecinii mei. Îmi plătesc puțin, mă exploatează pentru că știu că n-am de ales. N-am cine să-l las pe Günther.

– Și mama dumneavoastră?

– Pentru mama sunt o decepție: nu sunt nazistă, nu m-am măritat, am avut un copil, am relații cu comuniști și cu evrei… Nu vrea să mă vadă, îi e teamă să nu se molipsească.

– Îmi pare rău, reuși să spună Ferdinand.

– Am vorbit destul despre mine. Acum, să vorbim despre dumneavoastră.

– V-am spus deja, soția mea a venit să vadă ce se întâmplă cu unchiul și mătușa ei și nu mai știm nimic despre ea. Avem un fiu, David; vă puteți imagina zbuciumul prin care trece.

Inge intră în micuța cameră de baie cu mătura în mână ca să strângă cioburile de sticlă împrăștiate pe jos.

– Ar fi trebuit să fac ordine aici, dar am puțin timp, se scuză ea.

– Lăsați, voi face eu, deși, în realitate… mă rog, presupun că ar fi bine să facem puțină ordine.

Termina de măturat când Ferdinand se aplecă spre fărașul pe care văzuse un obiect printre cioburi.

– Ce faceți?! exclamă Inge.

– Ăsta… ăsta e al lui Miriam, răspunse el bâlbâindu-se.

Inge privi obiectul cules de Ferdinand de pe jos: un ruj de buze strivit în picioare.

Ferdinand îl privi mângâindu-l, de parcă ar fi fost vorba despre însăși Miriam. Rămăsese mut și dezarmat. Rujul acela de buze îi provocase un șoc. Ieși din baie urmat de Inge și se așeză pe un scaun.

– Sunteți sigur că e al soției dumneavoastră? Și Sara își dădea cu ruj pe buze.

– Știu foarte bine cum era rujul de buze al lui Miriam. Întotdeauna l-a utilizat pe același, de când ne-am cunoscut la universitate n-am văzut-o folosind altă marcă, altă culoare…

– Atunci, soția dumneavoastră a fost aici. Haideți să căutăm și alte indicii, propuse Inge.

Timp de o oră au luat la rând toate resturile din apartament; când și-au vârât mâna în gunoi, s-au tăiat răscolind printre geamurile sparte. Günther îi observa și din când în când îi atrăgea atenția mamei sale prin plânsete. Ferdinand a fost tentat să-i spună să plece, să se ocupe de

fiul ei, dar se temea să rămână singur: Inge era singura ființă care făcea legătura între el și rudele lui Miriam și între el și Miriam, astfel că, în ciuda scâncetelor copilului, o imploră să-l ajute în continuare. Ea părea să-i fi citit gândul.

– Aveți noroc că azi e sâmbătă, spuse Inge. Altminteri, n-aș putea fi aici. Dar, din fericire, la sfârșit de săptămână, nimeni nu-mi cere să merg la curățenie, așa că o să rămân ca să aranjez pe aici și să vedem dacă mai găsim ceva.

După trei ore, apartamentul arăta mai bine, deși canapeaua era tot desfundată. Mesei din sufragerie îi lipseau două picioare, saltelele erau plesnite, iar frigul se strecura prin ferestrele fără geamuri.

Ferdinand păstrase rujul de buze, de parcă ar fi fost o comoară.

– Vă propun să veniți la mine acasă. Vă invit să mâncați ceva și să beți un ceai înainte de a merge la hotel. Unde vă cazați?

– Nu știu, răspunse Ferdinand, nu m-am gândit. Spuneți-mi unul care nu e departe de aici.

Inge îl cântări din priviri și păru să șovăie câteva clipe înainte de a vorbi.

– Dacă doriți, vă închiriez o cameră. Acasă, am o încăpere liberă, e și baie și… mă rog, nu e nici un lux, dar cred că puteți sta comod și am telefon. Nu vă ascund faptul că banii îmi vor prinde bine.

Acceptă propunerea tinerei. Nu se simțea în stare să rămână singur. Avea nevoie de o prezență omenească alături, de cineva care să-i dea speranțe.

– Înainte de a pleca, aș dori să vorbesc cu portăreasa, ceru Ferdinand.

– O să coborâm să o căutăm.

Tocmai ieșeau când au dat nas în nas cu o femeie burtoasă, cu părul lins spre ceafă și prins într-un coc. Ferdinand se gândi că femeii aceleia îi ieșea răutatea prin fiecare por al feței.

– Iar sunteți aici… îi reproșă portăreasa lui Inge. V-am mai spus că nu-mi place să vă văd dând târcoale; aici nu e nimic de-al dumneavoastră, poliția mi-a spus să-i anunț dacă vine cineva, așa că va trebui să le spun că aveți un interes nesănătos pentru această casă.

– Dumneavoastră ați anunțat la poliție vizita franțuzoaicei? o întrebă Ferdinand, spre stupoarea femeii burtoase, care până în momentul acela nu-i acordase atenție.

– Cine sunteți dumneavoastră? Ce vă interesează ce fac eu? îi strigă ea lui Ferdinand.

– Sunt o rudă a familiei Levi; soția mea a venit aici și…

– Alt jidan scârbos! strigă ea.

Inge îl rugă din priviri pe Ferdinand să tacă.

– Nu, doamnă Bruning, el nu este evreu, este rudă prin alianță cu familia Levi, soția lui este nepoata lor. El a venit aici să se intereseze de soarta ei, cu siguranță că dumneavoastră trebuie să o fi văzut.

Portăreasa o privi cu ură pe Inge înainte de a-i împinge pe amândoi pe ușă afară.

– Aici n-a venit nimeni; din fericire, nu mai avem jidani împuțiți care să spurce această casă. Plecați, ori chem poliția.

Ferdinand se feri de una din îmbrâncelile portăresei și îi ținu piept întorcându-se spre ea.

– Soția mea a fost aici, afirmă el. Spuneți-mi unde a plecat, dacă v-a spus ceva…

– Plecați! Aici n-a venit nimeni.

– Unde sunt Yitzhak și Sara? întrebă Ferdinand. Trebuie să știți, dumneavoastră nu vă scapă nimic.

– Ce știu eu?! Au plecat și cu asta, basta. Măcar de nu s-ar mai întoarce niciodată jidanii ăia împuțiți!

– Ar fi trebuit să-și ia la revedere, să spună unde pleacă… insistă Ferdinand.

– N-au făcut-o. Nu te poți aștepta la nimic de la oamenii ăia, nu cred în valorile noastre, n-au educația noastră, au plecat și duși au fost.

– Soția mea v-a întrebat despre ei când a fost aici, afirmă Ferdinand, făcând un efort să pară amabil.

Portăreasa îl privi disprețuitoare, dar Ferdinand văzu în ochii ei mai mult decât dispreț: pentru că o văzuse pe Miriam, portăreasa era deținătoarea unui secret care o făcea să se simtă superioară.

– Vă rog, o rugă el, spuneți-mi ce știți, o să vă dau tot ce am.

– Plecați, nu știu despre ce îmi vorbiți; cât despre a-mi da ceva… dumneavoastră nu-mi puteți da nimic, nu vreau nimic de la jidani și nici de la prietenii lor.

În vreme ce Günther plângea speriat, Inge îl trase pe Ferdinand, care refuza să plece, de mâneca pardesiului ca să o urmeze.

– Doamnă, singurul lucru pe care îl doresc este să-mi spuneți unde sunt rudele soției mele și dacă ați văzut-o pe ea… vă rog!

– Voi chema poliția dacă nu încetați să mă deranjați.

– Puteți chema poliția, dar nu mă puteți da afară de aici; aceasta este casa unor rude și dacă vreau, voi rămâne. Dumneavoastră nu mă puteți expulza, vom vedea ce vor spune autoritățile. Voi vorbi cu ambasada.

Femeia îl privi uimită. Bărbatul acela care vorbea germana cu accent franțuzesc îndrăznise să o înfrunte. Șovăi o clipă, dar deveni imediat stăpână pe situație.

– Foarte bine, sunați la ambasadă sau pe cine doriți, o să vedem ce o să se întâmple când o să le spun celor de la poliție.

– Doamnă Bruning, mi se pare că nu e nevoie de toate astea, interveni Inge, eu depun mărturie că omul acesta e o rudă a familiei Levi, așa că dumneavoastră nu ne puteți împiedica să stăm aici.

– Plecați! strigă femeia, împingându-i afară din clădire și trântind ușa în urma lor.

Când s-au trezit în stradă, Ferdinand făcu un gest să se întoarcă, dar Inge îi ceru să renunțe.

– Acum cheamă Cămășile Brune, aceștia vor veni și… mă rog, e mai bine să nu fim aici; ne vom întoarce altă dată.

– Sunt cetățean francez.

– Aici nu sunteți nimic, nici eu, nici unul nu suntem nimic, doar *ei* au drepturi. Mai întâi, vă vor trage o bătaie, apoi vă vor arunca lângă o groapă de bălegar; și nimeni nu va fi văzut nimic și nici nu va ști nimic, se va spune că ați avut probleme, că sunteți un delincvent, orice le va trece prin minte, și ambasada dumneavoastră nu va face nimic. Doar n-o să credeți că Franța va declara război Germaniei din pricina dumneavoastră?

Ferdinand rămase tăcut, zgribulindu-se sub pardesiu. Se simțea mai neputincios decât oricând.

– Miriam a fost în casa unchiului și a mătușii ei, afirmă el cu glasul stins.

– E posibil, dar ei nu mai erau aici.

– Dacă a întrebat-o pe femeia aceea…

– Dacă a făcut-o, nu știu ce s-a întâmplat.

– Dar sunt sigur că a fost în casă. E nevoie să vorbesc cu ceilalți vecini; cineva trebuie să știe ceva.

Inge se opri deodată, se postă în fața lui cu o figură foarte serioasă.

– Vreau să vă ajut, dar într-un mod inteligent. Nu știți cu cine aveți de-a face.

– Și dumneavoastră știți?

– Eu, da. Eu trăiesc aici, eu am văzut mii de evrei recenzați ca evrei, prinzându-și câte o stea galbenă pe haine ca să poată ieși pe stradă; eu le-am văzut prăvăliile și casele distruse precum cea a lui Yitzhak și a Sarei și am văzut, de asemenea, dispărând colegi de la universitate, comuniști ca și tatăl fiului meu, și am putut constata că oamenii din jurul meu nu văd nimic. Le explic, dar ei refuză să mă creadă.

– Vă cred, Inge, șopti Ferdinand, dar acum știu că Miriam a fost aici și trebuie să fac ceva.

– O să faceți. Dar n-ar servi la nimic să vă întoarceți acum acasă la Sara și la Yitzhak. Am cheia de la intrarea principală; vom putea reveni noaptea sau în alt moment.

Inge i-a explicat portăresei clădirii în care locuia că Ferdinand era ruda unor prieteni, care se afla cu afaceri la Berlin și că ea avea să-i închirieze o cameră pe durata ședерii sale.

– Și ea e nazistă? o întrebă el urcând scara spre apartament.

– Nu e ca doamna Bruning, dar e încântată de Hitler. Crede că îi va restitui Germaniei măreția. În felul ei, e amabilă cu mine; ea a fost cea care a vorbit cu câțiva vecini ca să le spună că eram dispusă să lucrez ca menajeră.

Intrară în apartament, situat la ultimul etaj. Era o mansardă cu tavanele înclinate, unde, în unele locuri, de abia se putea sta în picioare.

Vestibulul, mititel, făcea trecerea spre o săliță și avea două uși. Printr-una se intra în bucătărie, prin cealaltă, în baie. Sălița, la rândul ei, avea alte două uși care dădeau spre singurele dormitoare ale casei.

– Am venit aici când a dispărut logodnicul meu; chiria nu e foarte mare, proprietăreasa locuiește la primul etaj și închiriază apartamentele de la mansardă. Sunt patru în total; alături, e locuința acelei vecine despre care v-am spus că obișnuia să cumpere cărți de la rudele dumneavoastră. E învățătoare, nemăritată, fără copii și e o persoană cumsecade, care detestă ceea ce se întâmplă în Germania. Alt apartament e ocupat de un muzicant și soția lui, o familie de oameni de-acum în vârstă cărora le este greu să urce scările. El își câștigă existența cântând la pian într-un restaurant. Iar în cel de-al patrulea apartament locuiește Hans. Nu-i știu numele de familie, toți îi spun Hans; studiază medicina. Sunt buni vecini, noi suntem săracii clădirii. La etajele de jos locuiesc oameni înstăriți.

Ferdinand își desfăcu valijoara pe care o luase cu el. Un costum, un jerseu, pantaloni și niște pantofi, precum și lenjerie de schimb și două cămăși. Odaia era mică, având o fereastră ovală de la care se vedea strada. Un pat, o noptieră, o masă cu două scaune și un dulap ocupau încăperea fără să lase prea mult spațiu liber. Dar odaia era comodă, luminoasă și curată. Se simțea ciudat pentru că era acolo, dar se gândi că preferă asta decât să fie singur.

Le-a telefonat socrilor săi ca să le spună ce se întâmplase până în momentul acela și se bucură că David nu era acasă. Se temea de momentul în care va trebui să-i spună că nu știa încă nimic despre mama lui. I-a explicat socrului său că va rămâne acasă la angajata unchiului Yitzhak și a mătușii Sara pentru că îl va ajuta să-i caute și i-a dat numărul de telefon pentru ca David să-l sune când se va întoarce acasă. Le-a cerut, de asemenea, adresele și numerele de telefon ale prietenilor evrei ai lui Yitzhak și ai Sarei, ale cuiva care i-ar putea da un indiciu, oricât de mic ar fi acesta, despre ei.

7

Inge nu zăbovi să pregătească o gustare ușoară: omletă cu puțină brânză. Apoi, îi oferi un ceai. Günther mâncă un terci făcut din griș la care a adăugat un ou. Copilul mâncă fără să facă mofturi și apoi, obosit, adormi în brațele mamei sale.

— Îmi pare rău că n-am nimic mai bun să vă ofer; trăiesc cu strictul necesar, se scuză ea.

– Omleta a fost bună și, de altfel, nu mi-e foame. Dar dacă tot trebuie să stau aici, luați, îi înmână câteva bancnote din portofel. În afară de chiria camerei, care îmi veți spune cât este, aceasta e plata pentru întreținere, mâncare, telefon… în sfârșit… Nu vreau să fiu o povară pentru dumneavoastră.

– Vă mulțumesc, spuse ea luând banii, în ceea ce privește chiria… dați-mi cât considerați de cuviință; oricât hotărâți, îmi va prinde bine.

Au căzut de acord asupra unei sume pentru închirierea camerei pe timp de o săptămână. Ferdinand credea că în acest răstimp va putea să găsească vreun indiciu despre Miriam și rudele sale și, cu puțin noroc, să se întoarcă împreună cu ei în Franța. Inge n-a vrut să-l contrazică. Era sigură că lucrurile nu vor fi atât de ușoare.

După ce a mâncat, Ferdinand a plecat la ambasada Franței, dar nu l-a găsit pe funcționarul care era prieten cu cumnatul lui Paul Castres. I s-a cerut o carte de vizită cu numele său și i s-a spus să revină a doua zi la ora opt.

Când ieși din ambasadă, opri un taxi și spuse una din adresele pe care i le dăduse socrul său.

Taximetristul îl observa prin oglinda retrovizoare; Ferdinand începu să se simtă stânjenit.

– Sunteți francez, ghici taximetristul.

– Da, sunt francez.

– Vorbiți bine germana, dar accentul…

– Așa e, admise Ferdinand.

– Mergeți într-o zonă unde locuiesc mulți ovrei, spuse taximetristul, atent la reacția lui.

Ferdinand hotărî să nu răspundă; ce-i putea spune acelui om care era poate nazist?

– Aici lucrurile stau prost pentru ovrei, insistă taximetristul.

– Da, știu, răspunse el în silă.

– După cum se pare, ei poartă vina pentru toate, spuse taximetristul pe un ton glumeț.

– Nu știam…

– Bine, am ajuns, asta este casa pe care o căutați și mașina aia neagră pe care o vedeți parcată este a poliției.

Coborî din taxi și se îndreptă cu pas iute spre clădirea pe care i-o arătase șoferul. Apăsă de mai multe ori pe soneria de la poartă până când o femeie scundă și nervoasă deschise ușa privindu-l terorizată.

– Aș dori să-l văd pe profesorul Bauer, spuse el în chip de salut.

– Cine sunteți dumneavoastră? întrebă femeia.

– Să vă explic, după cum am aflat, mătușa și unchiul soției mele, Sara și Yitzhak Levi, îl cunosc pe profesor, iar socrii mei, de asemenea. Ei mi-au dat această adresă. Poftim cartea mea de vizită, sunt profesor la Universitatea din Paris.

Femeia îl examină jenată, neștiind ce să facă, apoi hotărî să-i permită să intre.

– Poftiți înăuntru.

Îl însoți până într-un salon în care îi ceru să aștepte.

Peste puțin timp, apăru profesorul Bauer. Bărbatul, înaintat în vârstă, încă mai păstra o anumită prestanță fizică: era înalt, lat în spate, iar ochii, de un albastru intens, străluceau de energie.

– Cine sunteți dumneavoastră?

– Mă numesc Ferdinand Arnaud, soția mea Miriam este nepoata Sarei și a lui Yitzhak Levi. Ei au dispărut, soția mea a venit la Berlin și… a dispărut și ea.

În ochii profesorului Bauer se oglindi compasiunea pe care i-o stârnea bărbatul acela, care venise pe neașteptate la el acasă.

Îl vedea disperat, făcând mari eforturi să nu-și piardă mințile, așa cum li se întâmplase atâtor altora.

– Îi cunosc pe Sara și pe Yitzhak și știu în mod cert că au dispărut. Despre soția dumneavoastră n-am vești. Îmi pare rău.

Femeia intră cu o tavă și un serviciu de ceai și o așeză cu atenție pe o masă joasă, apoi ieși fără să spună nimic.

– Soția mea, Lea, era bună prietenă cu Sara. De fapt, a fost prima prietenă pe care a avut-o Sara la Berlin.

– Socrul meu mi-a povestit… șopti Ferdinand.

– Pe socrii dumneavoastră i-am cunoscut acum câțiva ani, apoi am avut ocazia să-i văd de două ori când au venit în vizită la Yitzhak și Sara.

– Ce li s-a întâmplat? întrebă Ferdinand, temându-se de toate răspunsurile pe care i le-ar fi putut da profesorul Bauer.

– I-au făcut să dispară. Nu sunt primii și nu vor fi nici ultimii. Într-o zi, ni se va întâmpla și nouă.

– Dar, cum e cu putință?

– Suntem evrei.

– Dar…

– Nu știm multe, domnule Arnaud. Doar că unii evrei sunt duși în lagăre de muncă. Nu știm în mod cert unde se află aceste lagăre. Nimeni nu s-a întors ca să spună.

– Dar, de ce? Nu pot să înțeleg.

– V-am spus: suntem evrei, doar evrei. Dintr-odată am încetat să mai fim germani.

– Și asta înseamnă…

– Că suntem deposedați de bunurile noastre, că n-avem dreptul de a deține nimic, că trăim de azi pe mâine, că suntem duși în lagăre de muncă pentru a face să funcționeze fabricile de armament, că nu putem merge pe stradă ca niște cetățeni normali, că ne-am pierdut slujbele…

Eu mi-am pierdut catedra, domnule Arnaud. Am predat medicina timp de patruzeci de ani, dar, fiind evreu, se pare că îi pot molipsi pe tinerii germani. Acum trăiesc închis în casă, dar am noroc: alți colegi au dispărut deja, au fost făcuți să dispară.

– Și dumneavoastră cum…?

– Cum de mai sunt încă aici? În mijlocul răului este posibil să găsești și binele. Nu toți germanii sunt la fel; dar majoritatea preferă să privească în altă parte și să nu afle; dar există și oameni buni, oameni care luptă din răsputeri împotriva nedreptății, cu riscul de a nu mai avea o situație materială bună. Am prieteni care încearcă să mă protejeze, profesori ca și mine, colegi, pacienți cărora le-am salvat viața ca medic, care fac tot ce le stă în putință ca să trăim, ca să nu dispărem ca atâția alți evrei. Dar știu că nu vom fi o excepție, că e o chestiune de timp până vor veni și după noi. Într-o zi vom dispărea, la fel ca și Yitzhak și Sara.

– Ceea ce spuneți e o nebunie! Nu e cu putință!

Profesorul Bauer îl privi jenat. Nu voia să-i dea false speranțe acelui om, oricât de mare i-ar fi fost deznădejdea.

– Știm că așa-numitele Cămăși Brune au distrus librăria lui Yitzhak și au făcut un rug din cărțile lui. I-au bătut până le-au rupt mai multe oase; alt prieten al nostru, doctorul Haddas, a venit la ei să-i ajute, fiind înștiințat de o tânără care lucra pentru ei. Dar Cămășile Brune au revenit peste câteva zile și Yitzhak și Sara au dispărut, așa cum a dispărut și doctorul Haddas și familia sa. Credeți că n-am încercat să aflăm unde se află? Dar este ca și cum te-ai lovi de un zid, nimeni nu știe nimic.

– Soția mea a ajuns la Berlin acum câteva zile. Știu că a fost în casa unchiului și a mătușii ei pentru că am găsit asta, și Ferdinand îi arătă rujul de buze pe care îl înfășurase în batista lui. L-am găsit în baie printre obiectele distruse de pe jos. Portăreasa… eu cred că portăreasa știe ceva, ne-a dat afară.

Profesorul îi ceru lui Ferdinand să se calmeze și să-i explice pe îndelete toate cele întâmplate de la sosirea lui. Îl ascultă în tăcere, simțind neliniștea profundă ce se desprindea din fiecare cuvânt.

– Portăresele, vecinii… mulți sunt vârful de lance al Cămășilor Brune. Se grăbesc să denunțe că în clădirile lor locuiesc evrei… și

apoi, într-o noapte, vin sălbaticii ăia și distrug tot. Poate că ea o fi văzut-o pe soția dumneavoastră, dar nimic nu o obligă s-o denunțe; se simte puternică. În Germania, un evreu în minus nu contează.

– Dar o pot reclama.

– Ce veți reclama? Veți spune că ați găsit un ruj de buze care aparținea soției dumneavoastră și că bănuiți că portăreasa a văzut-o. Nimic mai mult. Nu vă faceți iluzii, nimeni nu va face nimic în această privință.

– Dar, cine a făcut-o să dispară? întrebă Ferdinand, ridicând glasul.

– Poliția, Cămășile Brune, Gestapoul… regimul, domnule Arnaud. Mergeți la poliție, însoțit de cineva de la ambasada dumneavoastră, depuneți o plângere, dar nimeni nu va face nimic, că doar nu se vor cerceta pe ei înșiși.

– Soția mea e franțuzoaică.

– Nu știu ce s-a întâmplat, nu știu, dar, din ceea ce mi-ați povestit, nu e greu să-mi imaginez unele scene care s-au putut petrece. Poate că s-a certat cu portăreasa când a întrebat-o despre Yitzhak și Sara; poate că nazista aia i-a denunțat și prietenii ei de la poliție sau Cămășile Brune au venit să o aresteze. Suntem în război, profesore, este necesar ca ambasada dumneavoastră să prezinte toate reclamațiile unei comisii rogatorii; dar dacă cineva a întrecut măsura cu soția dumneavoastră… sau cineva a hotărât să o pedepsească pentru atitudinea ei, dacă i-a înfruntat… atunci putea să se fi întâmplat orice.

Ferdinand își ascunse fața în mâini și începu să plângă. Nu suporta să audă cuvintele acelea. Omul din fața lui nu-i lăsa nici cea mai mică urmă de speranță. Refuza să admită că în Germania pe care el o cunoscuse, cea a rațiunii și a inteligenței, se întâmpla așa ceva. Bineînțeles că acum de abia mai recunoștea această țară.

– Îmi spuneți să mă dau bătut și să mă întorc în Franța? îl întrebă pe medic, cu o voce stinsă.

– Vă descriu situația, nimic mai mult. Iertați-mă că am făcut-o.

– Sara și Yitzhak s-ar fi putut ascunde în casa vreunui prieten?

Bauer șovăi înainte de a-i da un răspuns:

– Profesore Arnaud, dacă ar fi ascunși, am fi aflat-o, ne-ar fi înștiințat, vă asigur.

– Ce pot face? Ce ați face dumneavoastră?

– V-am spus deja: aș încerca să-i caut, dar știind cu cine am de-a face.

În momentul acela intră Lea, soția doctorului Bauer. Era o femeie scundă și nervoasă, care își strângea mâinile într-un gest de neputință.

– Profesore Arnaud, în urmă cu câteva luni, au dispărut fiul nostru și soția lui împreună cu cei doi nepoți ai noștri, cel mare de douăzeci și unu de ani, cel mic, de șaptesprezece. Ne-am străduit să aflăm unde sunt, prietenii care ne ajută cu atâta generozitate au făcut tot ce le-a stat în putință, dar n-am reușit să aflăm decât că, probabil, sunt într-un lagăr de muncă, doar atât; dar n-avem nici măcar certitudinea că sunt în viață. De aceea soțul meu nu vă amăgește și nici nu vă spune cuvinte de consolare.

Femeia începu să plângă, ștergându-și lacrimile cu o batistă.

Profesorul Bauer se ridică și o îmbrățișă.

– Hai, draga mea, hai, nu mai plânge.

– Îmi pare rău, murmură Ferdinand, îmi pare rău…

– Nu vă scuzați, vă înțelegem durerea pentru că este și a noastră, precum și a atâtor altora din comunitatea noastră care într-o zi i-au văzut dispărând pe părinții lor, pe fiii lor, pe câte un nepot. În fiecare zi ne parvin vești despre aceste dispariții. Soția dumneavoastră e franțuzoaică, poate că are noroc și reușește… Nu vreau să fiu crud cu dumneavoastră, dar va fi greu să vă fie dată înapoi tocmai pentru că este franțuzoaică. Dacă a fost maltratată, dacă a fost trimisă în vreun lagăr, cum să se recunoască aceste fapte? Îmi pare rău, domnule Arnaud, îmi pare rău că eu sunt acela care vă spune adevărul. Soția mea și cu mine știm cât suferiți…

Profesorul Bauer îi înmână o listă cu adresele celor mai apropiați prieteni ai Sarei și ai lui Yitzhak, insistând să fie prudent, întrucât era posibil ca poliția să fie deja pe urmele lui.

– Cu siguranță că portăreasa de la casa lui Yitzhak i-a înștiințat pe prietenii ei că dumneavoastră vreți să obțineți informații despre soția dumneavoastră și rudele sale. Aveți grijă, pentru dumneavoastră și pentru noi.

– Inge… știți cumva dacă Yitzhak și Sara aveau încredere în ea? S-a oferit să-mi închirieze o cameră și am acceptat; nu știu dacă nu m-am pripit…

– E o fată bună, îl asigură Lea, comunistă ca și logodnicul ei, doar că n-au prins-o sau, cum spune ea, tatăl ei, cu toate că nu-i vorbește, o protejează ca să nu fie arestată.

– Și ea e comunistă? întrebă Ferdinand surprins.

– Da, așa mi-a povestit Sara. Ea și logodnicul ei erau în aceeași celulă de partid și el a dispărut într-o bună zi. Trebuia să împartă niște manifeste în universitate; probabil că a fost arestat, pentru că nu s-a mai știut niciodată nimic despre el. Inge a avut un copil și se pare că s-a îndepărtat puțin de vechii ei tovarăși, dar nu știu bine. Cred că puteți avea încredere în ea.

– Mulțumesc… nu știu cum să vă mulțumesc pentru ce ați făcut pentru mine.

– N-am făcut nimic, în afară de a vă face să vă pierdeți și mai mult speranțele.

– Vă rog, salutați-i pe socrii dumneavoastră, îi ceru profesorul Bauer, au fost niște amfitrioni încântători atunci când am vizitat Parisul.

Când a ieșit, Ferdinand a luat notă de faptul că în colțul străzii se afla în continuare acea mașină neagră cu doi indivizi care i se părură sinistri. Hotărî să o ia pe jos ca să se mai liniștească. Era epuizat, nu numai pentru că nu se odihnise încă după călătorie, ci și din pricina a ceea ce trăise în ultimele ore.

Se opri la o prăvălie care era pe punctul de a se închide. Cumpără mere, cafea, ceai, făină, biscuiți, paste făinose, unt și șuncă, cu speranța că, procedând astfel, șederea lui va fi mai puțin împovărătoare pentru Inge.

A fost nevoit să meargă pe jos mai mult decât prevăzuse ca să găsească un taxi și simți o ușurare când se sui într-unul. Cunoștea Berlinul, dar nu îndeajuns ca să nu se rătăcească.

Inge tocmai termina să-l îmbăieze pe Günther și îi dădea de mâncare. Copilului îi era somn și a adormit de îndată ce mama lui l-a pus în pat.

Ferdinand îi povesti despre vizitele lui la ambasadă și la familia Bauer, precum și ceea ce îi povestiseră aceștia, cu excepția faptului că

o credeau o militantă comunistă. Părea absorbită, de parcă s-ar fi aflat în altă parte.

– Vă pot cere o favoare?

Ferdinand o privi surprins. Deveni încordat, el era cel care avea nevoie de favoruri, dar îi răspunse afirmativ.

– Am nevoie să ies o oră, poate două… Günther e foarte cuminte și doarme neîntors toată noaptea, dar eu aș fi mai liniștită știind că dumneavoastră sunteți cu el. Vă cer doar să lăsați ușa de la cameră întredeschisă, în cazul în care s-ar trezi și ar începe să plângă.

Îi spuse că poate conta pe el, dar glumi spunându-i că e atât de obosit, încât va dormi și el tot atât de adânc, încât nu va auzi nimic. Ea zâmbi distrată și, de îndată ce strânse farfuriile de pe masă, își luă la revedere.

– N-o să mă întorc târziu, vă mulțumesc că aveți grijă de copil.

Unde s-o fi ducând? Se gândi că mergea cu siguranță să se întâlnească cu tovarășii ei comuniști.

Hotărî să-l sune pe David și să vorbească cu el acum, cât era singur în casă.

Fiul său îl întrebă neliniștit unde se află mama lui, iar lui Ferdinand îi veni greu să-i spulbere orice speranță. Apoi vorbi din nou cu socrul lui, care îi ceru să o caute în continuare pe Miriam și insistă ca el să nu-și facă griji pentru David, pe care ei îl îngrijeau ca pe un odor de preț.

Când, în sfârșit, se vârî în pat, simți o adâncă dorință de a plânge. Unde era Miriam? O va mai revedea oare, sau o fi dispărut pentru totdeauna?

I-a fost greu să adoarmă; era două noaptea când s-a uitat la ceas pentru ultima dată. Inge nu se întorsese, să i se fi întâmplat și ei ceva?

– Treziți-vă, sau veți întârzia.

În pragul ușii, stătea Inge. În ciuda faptului că era perfect îmbrăcată și pieptănată, se vedea că nu dormise.

– E ora șase și jumătate, o să fac cafea și o să prăjesc pâine, vreți să mâncați?

Ferdinand încuviință și se îndreptă spre baie unde, după ce făcu un duș, se bărbieri în grabă. Douăzeci de minute mai târziu, amândoi stăteau la masă savurând micul dejun.

– Este un lux, spuse Inge, în mod normal nu-mi pot permite să cumpăr cafea, e prea scumpă pentru mine.

După micul dejun, îl trezi pe Günther, îi dădu lapte cu biscuiți și îl îmbrăcă repede.

– Azi am de făcut curățenie în trei case, așa că n-o să vă văd până diseară, afară de faptul în care nu vreți să veniți la masa de prânz. La douăsprezece mă întorc acasă ca să-i dau de mâncare lui Günther și apoi muncesc în continuare…

– Nu, nu vă faceți griji pentru mine. Trebuie să merg la ambasadă și vreau să vizitez alți prieteni de-ai Sarei și de-ai lui Yitzhak.

Ea își mușcă buza. Avea de gând să-i spună ceva, dar se răzgândi.

8

La ambasadă, era așteptat. Funcționarul îl ascultă cu răbdare și amabilitate până când Ferdinand își termină relatarea.

– După cum veți fi fost informat, am făcut demersuri ca să o găsim pe soția dumneavoastră. Eu însumi am fost la domiciliul familiei Levi și bineînțeles că atitudinea portăresei n-a fost una de colaborare. Dorea ca eu să plec și nu mi-a dat nici o explicație; mi-a spus doar că unchiul și mătușa dumneavoastră nu mai erau acolo. Am vorbit cu câțiva prieteni pe care îi mai avem în poliție și cu Ministerul german al Afacerilor Externe. Toți au promis că vor acorda cel mai mare interes acestui caz, dar până acum n-au reușit să ne spună ce s-a întâmplat.

– Dar, fac ceva ? întrebă Ferdinand, fără să-și ascundă deznădejdea.

– În mod oficial, dau curs cererilor noastre, ne ascultă și ne dau asigurări că vor face tot ce le stă în putință.

– Și dumneavoastră ce credeți ?

Funcționarul își plecă privirea, căută o țigară, îi oferi una și lui Ferdinand și apoi răspunse. Avusese nevoie de acele clipe ca să se gândească dacă îi putea da acelui bărbat disperat un răspuns relativ sincer.

– Opiniile mele personale nu contează, domnule Arnaud. Dumneavoastră știți ce se întâmplă: Germania e în război, întâi au fost Sudeții[1], apoi… o să mai vedem, dar Hitler va dispune ca armatele sale să-și continue înaintarea până când va supune toată Europa. În

[1] Masiv muntos situat în estul Europei Centrale între Cehia, Polonia și Germania, formând latura de nord-est a Boemiei. Regiunea Sudeților, având o numeroasă populație de origine germană, a fost anexată de Hitler între anii 1938 și 1945. (n.tr.)

aceste momente, poziția Franței este grav compromisă. Hitler se crede de neînvins, nu se teme de nimic și de nimeni, nu există nici o națiune pe care să o respecte.

– Vă rog, știu care este situația politică.

– Știți, într-adevăr? Bine, atunci nu vă va fi greu să înțelegeți că în Ministerul german al Afacerilor Externe cea mai măruntă dintre probleme este soția dumneavoastră. Îmi pare rău că v-o spun în felul acesta.

– Ministerul german al Afacerilor Externe nu-și face griji pentru dispariția unei cetățene franceze?

– Nu, nu-și face griji. Ăsta este adevărul. Se ia notă, m-au pus să completez mai multe formulare și asta e.

– Și poliția? întrebă Ferdinand, ca și cum n-ar fi auzit ultimele cuvinte.

– Poliția spune că, deși noi dăm asigurări că soția dumneavoastră a luat de la Paris un tren cu destinația Berlin, asta nu înseamnă că a și ajuns în oraș, căci ar fi putut coborî în orice stație… Nimeni n-a văzut-o, n-avem nici un martor care să confirme că soția dumneavoastră a ajuns la Berlin.

Ferdinand scoase din buzunarul hainei o batistă în care înfășurase rujul de buze.

– L-am găsit pe jos în baia unchiului și a mătușii ei; este al lui Miriam.

Omul privi obiectul fără să-l atingă.

– Bine, voi trimite o notă la poliție și la Ministerul Afacerilor Externe comunicându-le ce s-a găsit, vă convine?

– Da, dar faceți ceva mai mult. Întrebați poliția dacă a fost interogat conductorul trenului. Trebuie să-i fi cerut biletul. El poate spune dacă a coborât la Berlin.

– Aveți o fotografie a soției dumneavoastră?

– Da, am adus mai multe.

Scoase din portofel patru fotografii ale lui Miriam. Funcționarul le privi curios. Imaginile erau ale unei femei mature, de vreo patruzeci de ani, înaltă, zveltă, cu părul scurt, șaten-deschis, și ochi căprui.

– Acum, spuneți-mi ce aș mai putea face? întrebă profesorul cu disperare.

– Să așteptați, nimic mai mult. Dacă vreți să vă întoarceți la Paris, noi vom lua legătura cu dumneavoastră dacă apare vreo noutate.

– Ce ați face dacă soția dumneavoastră ar fi dispărut în aceste împrejurări?

– M-aș ruga.

Ferdinand nu se aștepta la un răspuns care să-i tulbure atât de mult sufletul.

– Ce i s-a întâmplat soției mele? întrebă el, de-acum lipsit de puteri.

– Vă asigur că nu știu. Vă dau cuvântul meu că facem tot ce ne stă în putință.

– Dar fără tragere de inimă, fără credința că veți reuși. Pentru dumneavoastră este o treabă de rutină.

– Domnule Arnaud, vă asigur că vă înțeleg zbuciumul, dar oricât ar părea de necrezut, este greu să facem mai mult decât facem. Hitler a schimbat regulile, v-am mai spus, îi disprețuiește atât pe dușmanii săi, cât și pe aliații săi, iar în Germania, legea este el.

– Vreau să fie interogat conductorul, insistă Ferdinand.

– O voi cere.

Au stabilit să se vadă peste câteva zile. Ferdinand n-avea altceva de făcut, așa că se îndreptă spre gară. Acolo, se plimbă de colo-colo până când se hotărî să se apropie de un ghișeu și să întrebe de șeful gării.

Când reuși să-l găsească, acesta îl ascultă nerăbdător, de parcă ar fi avut de-a face cu un nebun. Trenul tocmai sosise de la Paris și conductorul se odihnea. Putea să-și încerce norocul în altă zi, dar era foarte puțin probabil ca acesta să-și amintească de o pasageră care călătorise chiar cu trenul acela. Era vorba de ceva special? În registrul de incidente nu era nici unul menționat în ziua de 20 aprilie.

Îl pofti să plece fără multe menajamente și Ferdinand se simți atât de singur cum nu-și imaginase niciodată că ar putea ajunge să se simtă.

Hotărî să-și continue vizitele la ceilalți prieteni ai lui Yitzhak și ai Sarei de pe lista pe care i-o pusese la dispoziție socrul lui.

Prăvălia familiei Landauer nu era departe, așa că o porni pe jos.

Edificiul era somptuos și trecătorii de pe strada aceea lăsau impresia că sunt niște persoane înstărite. Căuta un magazin de antichități;

socrul său îi spusese că era vorba despre unul dintre cele mai bune din Berlin. Așa o fi fost, dar acum era închis și cu vitrinele sparte. Era evident că prăvălia familiei Landauer primise vizita Cămășilor Brune. Intră în clădirea de alături și o întrebă pe portăreasă de familia Landauer.

– Au plecat, spuse femeia. Nu cred să se mai întoarcă.

– Și cu prăvălia, ce s-a întâmplat?

– Erau jidani, răspunse femeia în chip de justificare.

– După câte știu, erau germani. Ferdinand se simțea stăpânit de mânie.

– Jidani, erau jidani, insistă ea.

– Unde au fost duși?

– Duși? Eu n-am spus că au fost duși, doar că au plecat. Și dumneavoastră cine sunteți? Alt jidan?

O privi cu furie, tocmai avea de gândi să-i spună că nu, că el nu este evreu, dar făcu exact contrariul.

– Da, și eu sunt evreu, dați fuga să mă denunțați la prietenii dumneavoastră.

Ieși din clădire cu pași grăbiți, agitat. Oare toate portăresele din Berlin erau la fel? Se întrebă dacă femeia aceea, dacă toți cei care făcuseră din evrei țapi ispășitori pentru propriile lor nebunii mergeau la liturghie, dacă or fi creștini, dacă își dădeau seama că religia creștină fusese întemeiată de Isus, un evreu.

N-a avut mai mult noroc nici la celelalte două adrese. Nimeni n-a putut să-i dea vești despre familiile de care întreba. Au plecat, spuneau ei; nimic mai mult.

Dar la ultima adresă îi deschise ușa o femeie de vreo treizeci de ani, cu părul plin de fire albe și cu spaima citindu-i-se în ochi.

– Vă rog, aș dori să vorbesc cu domnul Schneider.

– Este tatăl meu, dar nu e acasă. Cine sunteți dumneavoastră?

Ferdinand îi explică pe scurt cine este și de ce se află acolo; atunci, femeia îl invită să intre.

– Yitzhak și Sara sunt prietenii părinților mei, îi cunosc bine, am sărbătorit multe zile de sabat cu ei. I-am vizitat când… când a fost povestea cu librăria; apoi, au dispărut. Tatăl meu a trecut de multe ori

pe la ei pe acasă, cu multă precauție, știți de-acum că noi, evreii, nu suntem bine primiți nicăieri.

– Dumneavoastră cel puțin sunteți tot aici.

– Pentru câtă vreme? Doar ați văzut care-i situația! Dintr-odată, într-o zi, oamenii dispar, încetează să mai existe. Se spune că noi, evreii, suntem duși în lagăre de muncă. Dar pe bătrâni și pe copii, de ce îi duc acolo? Am două fiice și am reușit să le scot din Germania, este singurul lucru de care sunt mulțumită.

– Le-ați scos? Unde sunt acum?

– Familia e în Statele Unite, un frate al meu a plecat acolo în urmă cu câțiva ani. Eu… eu am lucrat în Ministerul Afacerilor Externe până m-au dat afară; acolo se auzeau multe lucruri, și acolo sunt oameni cumsecade, deși sunt la fel de speriați ca și noi. Să vă povestesc: șeful meu era un om bun și într-o zi m-a chemat să-mi spună că trebuie să mă concedieze, că eu nu sunt un element de încredere pentru noii stăpâni ai Germaniei și mi-a dat un sfat: „Pleacă, fă-o înainte de a fi prea târziu, pleacă împreună cu fetele tale, eu te voi ajuta pentru că acum pot s-o fac". Eu nu voiam să-i las aici pe părinții mei; ei nu doreau să părăsească orașul, îmi spuneau că suntem germani. Dar mi-am dat seama că dacă omul acela îmi vorbea astfel, situația era foarte gravă, așa că am luat legătura cu fratele meu și l-am întrebat dacă își poate lua răspunderea că va avea grijă de fiicele mele. Îi mulțumesc lui Dumnezeu că trăiesc în siguranță la New York.

– Unde sunt părinții dumneavoastră acum?

– Au mers să se întâlnească cu niște prieteni, sper să nu li se întâmple nimic. Când pleci de acasă nu știi niciodată dacă o să te întorci.

N-a mai rămas multă vreme; știa că femeia nu putea aduce nici o lămurire în privința dispariției lui Yitzhak și a Sarei și cu atât mai puțin a lui Miriam.

Rătăci prin oraș fără o țintă anume și intră în mai multe prăvălii ca să cumpere alimente și să i le ducă lui Inge. Când ea îl văzu intrând încărcat de pachete, îl dojeni.

– N-ar fi trebuit să cumpărați atâtea lucruri; vă mulțumesc, dar nu vreau să vă simțiți obligat, dumneavoastră plătiți deja pentru cameră.

– Nu vreau să vă jignesc, se scuză el.

– Nu, nu mă jigniți; dimpotrivă, eu sunt cea care nu vreau să vă simțiți obligat să mă ajutați. Eu accept viața așa cum e. În realitate, eu am ales ceea ce mi se întâmplă.

Ferdinand a fost indignat să o audă vorbind astfel. Nu, ea nu alesese să facă parte dintr-o familie de naziști, nici să se nască într-o țară în pragul nebuniei, nici ca logodnicul său să fi dispărut, nici să nu poată facă altă muncă decât menajul în casele oamenilor. El nu alesese ce i se întâmpla acum, în nici un caz nu alesese acel coșmar.

Cinară aproape în tăcere, Günther adormise de ceva vreme. Inge era obosită, iar el, de asemenea; o ajută să strângă farfuriile și apoi îi ceru permisiunea de a-l suna pe fiul lui. Conversația cu David era din ce în ce mai dificilă, dar nu putea să-l mintă, nici să-i dea false speranțe.

– Fiule, o caut în continuare, fac tot ce pot, dar dacă ai ști cum e țara asta...

Lui David puțin îi păsa de situația Germaniei; singurul lucru pe care îl dorea era să-și recupereze mama, nu accepta că a dispărut, nici că l-a părăsit fără să-i spună o vorbă. El știa că nu i-ar lăsa pentru nimic în lume.

Dormi neîntors toată noaptea și fu surprins când Inge îl trezi a doua zi de dimineață.

– Trebuie să plec la muncă; v-am lăsat cafea în bucătărie.

– Cât e ceasul?

– Opt. Cum nu mi-ați spus că trebuie să vă treziți devreme, m-am gândit că vă va prii să dormiți ceva mai mult.

De cum auzi închizându-se ușa, sări din pat. N-avea nimic de făcut. Îi vizitase deja pe prietenii lui Yitzhak și ai Sarei pe care îi cunoștea socrul lui, iar funcționarului de la ambasadă trebuia să-i lase timp: nu se putea prezenta în fiecare zi să ceară vești. Deodată, se gândi la contele d'Amis. Îi ceruse ajutorul, iar el nu se pronunțase.

Când contele veni la telefon, îl simți prost dispus și în timpul conversației se arătă zgârcit la vorbă și tăios; dar după ce insistă mult, acceptă să-i dea numărul de telefon al baronului Von Steiner ca să-l sune în numele lui.

Baronul fu uimit la primirea telefonului, dar acceptă să-l primească în aceeași după-amiază la ora trei în biroul său.

Ferdinand se întoarse la gară. Nici de data aceasta n-a avut noroc, căci nu l-a găsit pe conductorul trenului care sosise de la Paris. Se plimbă prin Berlin fără un scop anume. Știa că nu va obține nimic, dar se hotărî să se întoarcă acasă la unchiul și mătușa lui Miriam.

Se plimbă de câteva ori încoace și încolo pe trotuar, observând cu atenție vitrinele sparte ale librăriei, în ușa căreia fuseseră bătute în cuie niște bucăți de lemn ca să nu poată pătrunde intrușii. Nu o văzu pe portăreasă și nici pe altcineva intrând sau ieșind din clădire. Părea o casă nelocuită, dar știa că nu e așa. Avu din nou senzația că îl observa cineva de la etajul al doilea, dar nu reuși să-l identifice.

Se întoarse acasă la Inge chiar în momentul în care aceasta îi dădea copilului să mănânce.

– Vreți să vă pregătesc ceva? se oferi ea.

– Nu, nu vă faceți griji, nu-mi este foame; o să beau un ceai cu niște biscuiți.

– Trebuie să mâncați, nu vă ajută cu nimic să stați nemâncat. Se gândește prost cu stomacul gol.

– Așa e, dar n-am poftă, o să cinez mai târziu. La trei, mă duc să văd pe cineva, pe baronul Von Steiner.

– Von Steiner? Îl cunoașteți?

– L-am cunoscut în urmă cu mai puțin de un an, în sudul Franței, la castelul contelui d'Amis. V-am spus că sunt medievist și că predau la Universitatea din Paris.

– Este un om cu relații foarte sus-puse; dacă vă poate ajuta cineva, el este acela, ar fi trebuit să începeți cu el.

– Îl cunoaște pe Hitler?

– Îmi închipui că da; are mulți bani și este dintre cei care spuneau că providența ni l-a adus pe Hitler ca să salveze Germania.

– Și de unde știți ce spune?

– Pentru că citesc ziarele și ascult radioul, ca și dumneavoastră, presupun.

Inge termină să-i dea de mâncare lui Günther și-l lăsă pe micuț așezat pe jos, înconjurat de jucării, în vreme ce ea se pregătea să plece din nou.

– Azi n-am așa de mult de lucru, dar ieri mi-au rămas de călcat niște rufe ale proprietăresei mele, așa că vreo două ore voi fi jos, la ea. Vă aștept la cină?

– Dacă nu vă deranjează…

– Bineînțeles că nu! Deși nu suntem o foarte bună companie unul pentru celălalt pentru că amândoi avem probleme, e mai bine să luăm cina împreună decât singuri.

Mai erau cinci minute până la ora trei, când apăsa pe butonul soneriei de la biroul lui Von Steiner, situat într-un edificiu din centrul orașului.

Un bărbat îi deschise ușa și-l invită să poftească într-o sală de așteptare unde fiecare detaliu scotea în evidență nu numai bunul gust, ci și bunăstarea proprietarului: tablourile, covorul, fotoliile de piele, masa de mahon…

La trei fix a fost condus în biroul baronului.

– Domnule Arnaud, ce surpriză!

– Știu, baroane, vă mulțumesc că m-ați primit.

– Spuneți-mi, ce faceți la Berlin? Are vreo legătură cu cercetările dumneavoastră asupra lui fray Julián? spuse baronul, amuzându-se de această idee.

– Nu, baroane, are legătură cu soția mea.

– Cu soția dumneavoastră?

Ferdinand explică din nou cele întâmplate: o făcuse deja de atâtea ori, încât își epurase discursul de detalii inutile, reducându-l la esențial.

Baronul îl ascultă fără să se tulbure. Își încrucișă mâinile pe birou și păru să șovăie o clipă înainte de a vorbi.

– Ce povestiți dumneavoastră este foarte ciudat. Sincer, îmi vine greu să cred că cineva poate dispărea așa, în afară de cazul în care…

– În afară de cazul în care…

– În afară de cazul în care această dispariție este voluntară, iertați-mi sinceritatea.

De data aceasta, Ferdinand a fost cel care a șovăit cu răspunsul. Pentru a treia oară cineva sugera că Miriam dispăruse în mod voluntar. Mai

întâi, funcționarul de la Quai d'Orsay, apoi, cel de la ambasadă și acum, baronul. Se simțea neputincios și revoltat în fața acestor insinuări. Era înjositor să fie nevoit să se justifice în felul acesta față de niște necunoscuți.

Dar o făcu o dată în plus, simțind nerăbdarea baronului care privi ceasul pe ascuns.

– …nu vreau să vă răpesc timpul, vă cer doar ajutorul; dumneavoastră puteți determina poliția să ia cazul în serios, să cerceteze, să-l interogheze pe conductorul trenului. În ceea ce privește dispariția unchiului și a mătușii lui Miriam, spre surpriza mea, nu sunt singurii: după cum se pare, germanii evrei dispar de la o zi la alta și nimeni nu știe nimic despre ei, în afară de faptul că sunt conduși în lagăre de muncă. De ce? Cum pot să dispară așa? Ce se întâmplă cu afacerilor lor, cu slujbele lor? Mi se pare îngrozitor ce se petrece aici.

Baronul dădu cu pumnul în masă, fără să-și ascundă indignarea.

– Cum îndrăzniți să ne judecați? Evreii… aici nimeni nu dispare, sunt mulți delincvenți care merg în lagărele de muncă. Germania le-a dat mult evreilor și acum este momentul ca ei să restituie ceva din ceea ce au primit, în aceste clipe când e nevoie de mână de lucru în fabrici pentru a face față țelurilor ambițioase stabilite de către Führer. Tinerii noștri se pregătesc să plece pe front, cei mai buni bărbați ai Germaniei sunt gata să moară pentru patria lor, iar dumneavoastră vă faceți griji pentru că niște… niște evrei muncesc. Este revoltător!

N-a știut dacă să tacă sau să-și exprime convingerile. A fost un moment dificil în care s-a simțit sfâșiat, dar, în cele din urmă, a ajuns la concluzia că trădându-se pe sine însemna să-i trădeze pe Miriam și pe David.

– Baroane, nu împărtășesc politica Führer-ului dumneavoastră și, cu atât mai puțin, pe aceea care se referă la evrei. Unchiul și mătușa lui Miriam sunt germani, evreii care trăiesc în Germania sunt germani. Fiecare om se poate ruga Dumnezeului său fără ca aceasta să aibă vreo legătură cu patriotismul sau cu locul nașterii sale. Printre cele mai bune capete din Germania veți găsi mulți evrei, nu se poate scrie istoria țării dumneavoastră fără ei, iar dumneavoastră știți acest lucru. Dar n-am venit ca să ne certăm, ci ca să vă cer ajutorul. Mi-l puteți da?

Baronul Von Steiner îl privi fix și apoi se ridică din fotoliu.

– Dați-i secretarei mele toate datele soției dumneavoastră și ale rudelor ei. Vă voi suna. Și acum, domnule Arnaud, am multe de făcut. Vă amintesc că țările noastre nu sunt tocmai în cele mai bune relații.

Și-au luat la revedere cu o ușoară și rece înclinare a capului. Secretara îl însoți la ușă după ce notă iute informațiile pe care i le-a dat profesorul.

Ferdinand privi ceasul. Nu stătuse nici douăzeci de minute în biroul acela. Respiră adânc, înviorat de aerul rece și de ploaia care începea să cadă cu putere. Nu-i mai rămânea decât să aștepte ca ambasada sau baronul să-i dea vreun indiciu. Așteptarea, oricât ar fi fost de scurtă, avea să i se pară interminabilă.

Când ajunse acasă, Inge pregătea cina și asculta radioul în vreme ce Günther se juca stând pe jos. Părea bucuroasă.

– Cum v-a mers cu Von Steiner ? întrebă ea.

– Nu foarte bine, dar sper să mă ajute.

Și îi povesti cele întâmplate și îi mărturisi sentimentul său de rușine pentru că trebuia să-și apere căsnicia în fața unor necunoscuți. Apoi, îi ceru permisiunea de a-l suna pe David. Vorbi cu fiul său, pe care îl simți și mai zbuciumat. Mama lui Miriam veni apoi la telefon ca să-i spună că David de-abia mânca, erau zile în care refuza să meargă la liceu și aproape că nu dormea. Ceru să vorbească din nou cu fiul său ca să încerce să-l îmbărbăteze.

– Trebuie să fii tare, pentru tine, pentru ea și de asemenea pentru mine. Mama ta n-ar ceda, oriunde s-ar afla, așa că nici noi nu o putem face.

– Dar, unde este ? Unde crezi tu că este ? strigă David.

Conversația cu fiul său îl deprimă și mai mult. Se simțea inutil, pierdut, neștiind ce cale trebuie să apuce. Inge îl observa în tăcere, în vreme ce punea masa. Se duse în camera lui, avea nevoie să fie singur.

O oră mai târziu, Inge bătu ușor la ușa dormitorului.

– Günther a adormit, vreți să luăm cina ? Știu că nu avem ce sărbători, dar am pregătit un ștrudel cu merele pe care le-ați cumpărat. Sper să vă placă; nu că aș fi o bucătăreasă grozavă, dar îmi place să fac prăjituri.

Cinau în tăcere când soneria îi făcu să tresară. Inge se ridică și merse să deschidă ușa. O auzi vorbind cu un bărbat. Apoi ea intră împreună cu acesta în odaie.

Era un tânăr înalt și purta uniformă militară. O ținea pe Inge de mână, ea părea liniștită alături de el.

– Ferdinand, vi-l prezint pe fratele meu Gustav; tocmai a sosit în permisie. Este singurul din familie cu care am relații. Din când în când, îmi face surpriza de a mă vizita.

Își strânseră mâinile și tânărul se așeză alături de ei la masă. Inge îi explică cine e musafirul ei și de ce era acolo; Gustav asculta și punea întrebări, interesat fiind de tot ce povestea Ferdinand.

– Îmi pare rău pentru cele ce vi se întâmplă, dar nu mă miră. În Germania se petrec atâtea lucruri…

Gustav îi dădu vești surorii sale despre restul familiei. Mama lor se arăta pe zi ce trece mai fanatică: îl adora pe Hitler și pusese fotografia lui într-o firidă, de parcă ar fi fost vorba de un sfânt. Tatăl lor se plângea că e nevoit să muncească mult deoarece străzile trebuie curățate de lepădături, „adică de jidani, de comuniști, de homosexuali… de orice individ care nu e nazist".

Sora lor mai mică, Ingrid, mergea în continuare la școală și părinții lor au făcut din ea o nazistă perfectă.

Ferdinand se interesă de opinia fratelui lui Inge despre ceea ce se întâmpla în țara lor.

– Eu voiam să fiu soldat încă de dinainte de a se fi întâmplat toate astea, pentru că, de când eram mic, părinții mei îmi spuneau că cel mai bine este să ai o slujbă sigură la stat. Nu-mi plăcea să fiu polițist, detest ceea ce face tatăl meu și a fi soldat mi se părea mai demn, dar acum… știu că va trebui să lupt, dar nu pentru că am avea vreun dușman, ci pentru că Hitler a hotărât „să salveze" Europa; pentru naziști, nu e nimic mai bun decât ca Germania să conducă Europa. Sunt soldat și mă supun ordinelor. Nu pun întrebări, dar gândesc, firește că gândesc, și cu toate că nu împărtășesc ideile lui Inge, nu cred că ar trebui să mor pentru Hitler, după cum nu cred că evreii ar fi cauza problemelor cu care se confruntă Germania. Dar, cum vă spuneam, eu nu hotărăsc, doar mă supun.

Când au terminat cina, Ferdinand se oferi să strângă farfuriile, pe când cei doi frați stăteau de vorbă. Apoi, le spuse noapte bună; nu voia

să le impună prezența lui. Observa că Inge era avidă de vești despre familia ei. Se trânti în pat și începu să citească până să-i vină somnul.

De dimineață luă micul dejun cu Inge și se oferi să rămână cu Günther, deoarece n-avea nimic de făcut.

– Dacă doriți, îl pot duce în parc, azi nu plouă…

– Și dacă sunteți chemat?

– Dumneavoastră faceți curățenie la etajul de jos, astfel că v-aș putea aduce imediat copilul.

Ea acceptă încântată; îi spuse că așa va avea mai mult spor la treabă și va termina mai devreme, ceea ce îi va permite să se odihnească puțin. Munca era grea, o dureau spatele și genunchii, stând atâtea ore aplecată ca să curețe podelele.

– De ce nu încercați să vă terminați studiile? o întrebă el.

– Eu studiam filologia, voiam să fiu profesoară, dar e un vis pe care l-am îngropat, v-am spus deja că accept viața așa cum e. Nu voi fi profesoară, voi fi ceea ce sunt acum. Măcar pot să-l întrețin pe fiul meu și să o scot la capăt.

Ferdinand duse copilul la plimbare. Günther era un băiețel liniștit și, cu toate că era atât de mic, părea să știe că trebuie să fie cuminte și să nu o sâcâie pe mama lui atunci când muncește; tocmai de aceea acesteia i se permitea să meargă cu el.

Îl duse în parc și îl făcu să meargă câțiva pași agățat de mâna lui. Va fi o surpriză pentru Inge să vadă aceste progrese, căci se plângea că băiețelul avea o anumită întârziere în a învăța să meargă.

9

Zilele începură să aibă propria lor rutină. Dimineața, ieșea cu Günther, care evolua foarte rapid și, practic, mergea de-acum singur, iar după-amiaza, obișnuia să treacă pe la familia Bauer sau pe la familia Schneider, ca să afle dacă aveau vreo veste despre Yitzhak și Sara. S-a dus, de asemenea, de vreo două ori la gară ca să încerce să-l găsească pe conductor, dar fără succes.

După zece zile de la sosirea lui la Berlin, primi un telefon de la funcționarul ambasadei care îl invita pentru a doua zi la ora opt.

Ajunse la timp, nervos, temându-se că i se va spune din nou că nu aveau vești despre Miriam.

– Domnule Arnaud, am aici raportul pe care mi l-a trimis Ministerul german al Afacerilor Externe.

Îi înmână o filă al cărei conținut era dezolant. Nu exista nici o dovadă că vreo cetățeană franceză ar fi suferit vreun accident în Germania, nici că ar fi fost internată în vreun spital. Nici că ar fi existat vreun incident în care să fi fost implicată o cetățeană franceză, motiv pentru care nici la comisariate, nici în centrele de detenție nu se știa despre ea. Nu exista dovada că numita cetățeană ar fi sosit la Berlin. Ministerul german al Afacerilor Externe considera cazul închis.

– Atât de simplu ? întrebă Ferdinand, decepționat.

– Atât de simplu. În mod oficial, cazul nu există.

– Nu puteți insista ? îl rugă pe funcționar.

– Pot să insist, dar nu se vor deranja să facă nimic. Îmi vor trimite din nou o înștiințare ca aceasta.

– Credeți că au făcut ceva, că au căutat-o?

– Domnule Arnaud, n-are importanță ce cred eu. Ei spun că au căutat-o și că acesta este rezultatul. Ceea ce știu cu siguranță este că nu vor face nimic mai mult.

– Dar poliția?

– Știți de-acum că noi avem anumite surse, dar nu ne-au spus nimic. Azi-dimineață, înainte ca dumneavoastră să fi sosit, am vorbit cu persoana pe care o cunoaștem și m-a asigurat că nu știu nimic despre soția dumneavoastră și că sunt convinși că n-a ajuns niciodată la Berlin.

– Și l-au interogat pe conductor?

– Se pare că l-au găsit și i-au arătat fotografia soției dumneavoastră, dar nu-și amintește de ea. Ambasadorul mi-a spus să vă transmit că vom depune în continuare toate eforturile necesare, dar că nu vă putem da speranțe promițându-vă rezultate. Este ca și cum ai căuta o nălucă.

– Soția mea este reală. A ajuns la Berlin și a fost în casa unchiului și a mătușii sale.

– Nu mă îndoiesc, domnule Arnaud, dar trebuie să înțelegeți că nu putem face mai mult decât atât.

– Cred că autoritățile germane nu fac nimic, spuse Ferdinand pe un ton sentențios. Nu știu însă de ce.

Omul rămase tăcut susținându-i privirea. Era diplomat, dar la această întrebare nici el n-avea răspuns.

Plecă învins de la ambasadă. Știa că nu se va face nimic mai mult, poate din când în când vor trimite o informare concisă: fără vești despre locul unde se află doamna Arnaud.

Dacă s-ar întoarce la Paris, ar însemna să admită că o considera pe Miriam pierdută pentru totdeauna; nu s-ar simți în stare să facă față propriei sale frământări, și nici frământărilor fiului și a socrilor săi. Trebuia să meargă mai departe, dar nu știa în ce direcție să o apuce.

Se plimbă din nou fără nici un țel prin orașul acela pe care îl ura din ce în ce mai tare și simți picăturile de ploaie amestecându-se cu lacrimile sale.

„Unde ești, Miriam? Unde ești?“, șopti el plângând. Unele persoane se întorceau să-l privească și își închipuiau că bărbatul acela trecea

printr-o durere pe care nu era în stare să o ascundă. Puțin îi păsa de ceilalți. Se simțea sfâșiat pe dinlăuntru și durerea era prea mare ca să-și mai facă griji pentru cei care-l priveau curioși.

Ajunse ud leoarcă la Inge acasă. Se duse direct în dormitor ca să evite să fie văzut în starea aceea, dar ea îl urmă îngrijorată.

– Iertați-mă, nu vreau să vă deranjez, dar ați primit vreo veste? S-a întâmplat ceva?

O privi printre lacrimi, incapabil să vorbească, iar ea, cu timiditate, se apropie să-l îmbrățișeze și să încerce să-l consoleze, deși știa că e inutil. Ieși apoi din cameră ca să-l lase să-și revină.

După câteva minute, Ferdinand veni după ea.

– Am fost azi-dimineață la ambasadă.

Inge a sperat ca el să-i povestească tot ce s-a întâmplat, pentru că nu voia să pătrundă și mai adânc în sufletul rănit al acelui bărbat.

– Soția mea a devenit o nălucă, a încetat să mai existe. Nu-mi mai rămâne decât să aștept demersurile lui Von Steiner, în cazul că le-ar face.

– Le va face, fiți sigur, altminteri nu s-ar fi deranjat să vă ceară datele soției dumneavoastră și ale unchiului și mătușii ei. Poate că el va avea mai mult noroc.

– Nu știu, Inge. Cel mai rău e că nu-mi vine nici o idee despre ce aș mai putea face. Știu că e aici, dar unde? M-am gândit să dau anunțuri în ziare.

– Mi se pare o idee bună; poate că cineva a văzut-o și vă va da un indiciu. Nu pierdeți nimic dacă încercați. Vă pot însoți după-amiază. Azi nu mai am de lucru.

S-au dus să dea anunțul la cele mai importante ziare și au oferit o mică recompensă pentru orice informație despre Miriam. Inge era încredințată că această inițiativă va da rezultate, iar Ferdinand avea nevoie să creadă că poate așa va fi.

În seara aceea, au cinat din nou în tăcere. Orice cuvânt ar fi fost de prisos.

A doua zi, ziarele au publicat fotografia lui Miriam și Ferdinand a rămas toată ziua lângă telefon fără să iasă din casă, dar n-a sunat nimeni. În ziua următoare a primit un apel: secretara baronului îl invita în aceeași după-amiază.

Pentru prima dată de când era copil, s-a rugat din tot sufletul ca în după-amiaza aceea să i se spună ceva despre locul în care se afla Miriam, orice ar fi fost, ceva care să demonstreze că nu devenise o nălucă.

Baronul îl primi în picioare în biroul său, dându-i astfel de înțeles că întrevederea nu va dura prea mult.

– Domnule Arnaud, date fiind prietenia care mă leagă de contele d'Amis și recomandarea acestuia de a vă ajuta, am încercat să fac cercetări în legătură cu locul unde s-ar afla soția dumneavoastră. Am văzut că ați apelat la ziare…

– Sunt disperat, baroane, admise Ferdinand, voi face orice, numai să o găsesc.

– Bine, am deranjat câteva persoane importante și sunt convins că și-au dat toată silința ca să-mi ofere un răspuns satisfăcător, dar îmi pare rău să vă spun că dispariția soției dumneavoastră este o enigmă. A fost interogat conductorul trenului, chiar și alți angajați, și nimeni nu-și amintește de ea. A fost căutată prin…

Ferdinand îl întrerupse, spre uimirea baronului.

– Spitale, comisariate, închisori… și nimic, nici o urmă. De parcă doamna Arnaud n-ar fi existat sau n-ar fi luat niciodată trenul cu destinația Berlin.

Expresia baronului trăda stânjeneala provocată de întreruperea lui Ferdinand. Omul acela îl exaspera, la fel ca atunci când D'Amis li l-a prezentat la el la castel.

– Dumneavoastră nu vreți să admiteți adevărul, domnule Arnaud.

– Și care este acest adevăr, baroane?

– Că soția dumneavoastră a dispărut în mod voluntar, că v-a părăsit, domnule Arnaud. Nu-mi revine mie sarcina de a ști de ce, dar acesta este singurul lucru evident.

– Vă înșelați, baroane; soția mea a ajuns la Berlin și a fost acasă la unchiul și mătușa ei. I-am găsit rujul de buze în baia casei lor, o casă devastată de Cămășile Brune, ei au fost luați de acolo fiind evrei; îmi închipui că au fost duși într-unul din acele lagăre de muncă, dar Miriam? Ce au făcut cu ea? Ea e franțuzoaică, nu e germană, n-are nimic de-a face cu dumneavoastră.

Baronul a rămas tăcut ascultându-l, impasibil, ca și cum nimic din ceea ce spunea Ferdinand nu l-ar fi putut mișca.

– Ce faceți cu oamenii, baroane? Sunteți nazist? Sunteți unul dintre acei oameni lipsiți de suflet? Nu-mi imaginez că v-ați aliat cu acele scursuri.

– Vă înțeleg îngrijorarea și descumpănirea, dar nu pot face nimic. Dumneavoastră nu vă împăcați cu adevărul, așa că, domnule Arnaud…

– Acum plec, baroane. Nu e nevoie să mă conduceți până la ușă; nu sunt decât soțul unei evreice dispărute. Cui îi pasă de o evreică în plus sau în minus?

De data aceasta, lacrimile erau de furie. Ieși din biroul baronului cu mânia oglindită pe fiecare trăsătură a feței.

Opri un taxi ca să se întoarcă acasă. Va vorbi cu David și cu socrii lui și vor hotărî împreună ce e de făcut.

Când sosi acasă la Inge, o găsi vorbind cu Deborah, fiica familiei Schneider, femeia cu părul cărunt care își trimisese fetele la New York. Femeia tristă care îl primise terorizată.

– Scuzați-mă că am venit aici, dar am văzut fotografia soției dumneavoastră în anunțurile din ziare și tatăl meu mi-a cerut să trec pe aici să văd cum vă simțiți. Vrem să știți că nu sunteți singur în deznădejdea dumneavoastră.

– De fiecare dată când se vorbește despre soția mea simt că se încearcă murdărirea ei prin cuvinte.

– Nu știu cum vă putem ajuta, se lamentă Deborah Schneider. Părinții mei și cu mine am dori să putem face ceva, orice s-ar putea, contați pe noi…

– Vă mulțumesc. Dumneavoastră, ca și familia Bauer, m-ați ajutat să nu mă descurajez, sunteți singura legătură cu unchiul și cu mătușa lui Miriam și, ca atare, cu Miriam însăși, în aceste împrejurări. Problema este că nu știu ce să fac…

– Va trebui să plecați, afirmă Deborah, aici nu puteți rămâne la nesfârșit și dacă ea… mă rog, dacă soția dumneavoastră reușește să plece de unde se află, vă va căuta.

– Dar, unde e? Spuneți-mi dumneavoastră.

– Nu știu. Poate că a avut o confruntare cu portăreasa de la casa unchiului și a mătușii ei și aceasta a anunțat Cămășile Brune. Ori au luat-o pentru că este evreică, chiar dacă le-a spus că e franțuzoaică. Poate că asta s-a întâmplat și acum nu îndrăznesc să o lase să plece pentru că atunci ar spune ceea ce ei nu vor ca nimeni să afle.

– Dacă ar fi așa, ar însemna să nu mai fie lăsată liberă niciodată, să o rețină pentru totdeauna…

– Este singurul lucru care-mi trece prin cap că s-ar fi putut întâmpla...

– Atunci, trebuie să o caut în continuare, afirmă el. Unde sunt duși evreii pe care-i fac să dispară ? Unde sunt acele lagăre de muncă ?

– Nimeni nu s-a întors ca să povestească, afirmă Deborah. Doar oamenii importanți ai regimului o știu.

– Îmi vine în gând să mergem din nou să o vedem pe portăreasă, propuse Inge, poate că dacă încercați să o mituiți… nu va fi ușor, pentru că e o fanatică, dar cu oamenii ăștia nu se știe niciodată. Putem încerca, de asemenea, să mergem la vreun vecin al unchiului și al mătușii dumneavoastră; poate vor îndrăzni să spună ceva.

– O voi face, spuse Ferdinand, voi merge chiar acum.

Deborah Schneider acceptă să aibă grijă de Günther, dorind ca vizita la casa familiei Levi să dea roade. Îi era milă de bărbatul acela care o căuta cu atâta disperare pe soția lui. Și se rugă mulțumindu-i lui Dumnezeu că o luminase ca să-și trimită fiicele în America: ea ar putea dispărea ca atâția alți evrei, dar măcar fetele ei vor trăi.

Întunericul învăluia Berlinul, deși nu era mai mult de șapte seara. Taxiul opri în poarta casei lui Yitzhak și a Sarei. Ușa prăvăliei era acoperită cu scânduri bătute prost în cuie, dar care împiedicau pătrunderea intrușilor. Poarta era încuiată, dar Inge avea cheile. Hotărâse să-i viziteze mai întâi pe vecini, înainte de a se confrunta cu portăreasa. Urcară scările cu un pas hotărât până la etajul al doilea unde erau două locuințe. Au sunat la ușa din dreapta, dar oricât au insistat, n-a răspuns nimeni. Ori nu era nimeni în locuința aceea, ori nu doreau vizite ale străinilor. Apoi, își încercară norocul la ușa din stânga și aproape imediat apăru o femeie.

– Ce doriți ? întrebă ea, arătându-și neîncrederea.

– Bună seara, doamnă; dați-mi voie să vă explic, eu am fost menajera familiei Levi, cu siguranță că s-a întâmplat să mă vedeți în librărie, iar domnul acesta este nepotul, mă rog, soția lui este nepoata familiei Levi.

– Și ce mă interesează pe mine cine sunteți dumneavoastră? Ce doriți? răspunse femeia răuvoitoare.

– Am dori să știm unde au fost duși Yitzhak și Sara. Poate că ați auzit ceva… și, de asemenea, să vă întrebăm despre incidentul care a avut loc aici la mijlocul lui aprilie când nepoata familiei Levi a ajuns acasă și a găsit… știți dumneavoastră, prăvălia și locuința distruse.

– Eu nu știu nimic, n-am văzut nimic, n-am auzit nimic.

Femeia era pe punctul de a le închide ușa în nas, dar Ferdinand o împiedică.

– Doamnă, nu vă cer să dezvăluiți nici un secret de nemărturisit, vrem doar să ne spuneți unde credeți că a fost dusă familia Levi și dacă dumneavoastră ați văzut-o pe soția mea când a fost aici.

– Nu știu despre ce îmi vorbiți, lăsați-mă în pace, ori chem poliția.

– Poliția? Și pentru ce? pentru că v-am întrebat despre niște bătrâni și nepoata lor? Aceasta este un delict în Germania? Ferdinand nu-și putea stăpâni iritarea.

Femeia închise ușa brusc fără să le dea timp să reacționeze. Inge îl privi și, făcând un gest, îl invită să o urmeze la etajul al treilea.

N-au avut mai mult noroc decât cu femeia de la etajul al doilea. După ce le-au spus că nu știu nimic, le-au închis ușa imediat, de parcă faptul de a vorbi cu ei le-ar fi putut crea vreo problemă.

Așa au urcat pe rând etaj după etaj până la ultimul, unde erau trei uși.

– Acestea trebuie să fie mansarde, ca la mine acasă.

Au avut o surpriză când au sunat la prima ușă și au dat nas în nas cu portăreasa.

– Bună seara, doamnă Bruning, putem intra să stăm de vorbă cu dumneavoastră? îi ceru Inge zâmbind.

Portăreasa, la fel de descumpănită ca și ei, deschise ușa și, înainte de a le putea spune ceva, se trezi că Inge și Ferdinand erau deja înăuntru.

În fund, un bărbat stând pe scaun asculta radioul cu un ziar în mâini. Nu le-a fost greu să tragă concluzia că era soțul portăresei.

– V-am spus să nu vă mai întoarceți pe aici, zise ea pe un ton amenințător.

– Doamnă Bruning, începu Ferdinand să vorbească, știu că sunteți o femeie sensibilă și de aceea m-am întors. Dumneavoastră, care aveți familie, puteți înțelege disperarea cuiva care nu-și găsește soția; închipuiți-vă că dumneavoastră vi s-ar întâmpla așa ceva, că soțul dumneavoastră ar dispărea deodată, fără urmă…

Femeia îl privi, gândindu-se cum să răspundă. Tonul îndurerat al lui Ferdinand părea să o fi mișcat, dar numai trecător, pentru că în clipa următoare le aruncă o privire încărcată de dispreț.

– Și de ce mă întrebați pe mine de soția dumneavoastră? strigă ea. Dacă v-a părăsit, căutați-o în altă parte; dumneavoastră trebuie să știți cu ce fel de femeie sunteți însurat.

Ferdinand ridică mâna ca să-i tragă o palmă, dar Inge se interpuse între cei doi, temându-se de consecințe. Soțul portăresei se apropie auzind strigătele soției sale.

– Ursula, ce se întâmplă?

– Întreabă de scursurile alea!

– Care scursuri?

– Familia Levi, asta este cea care îi ajuta în librărie, spuse femeia arătând cu degetul spre Inge, iar ăsta e soțul nepoatei lor. Și mă întreabă pe mine de scursurile alea! Or fi cu Diavolul în iad, care sper că nu-i lasă să iasă!

– Liniștește-te, femeie, și du-te înăuntru, că mă ocup eu. Ce vreți de la noi? îi luă la rost bărbatul, la fel de burtos ca și soția lui și fără un fir de păr în cap.

Inge îl apucă pe Ferdinand de braț și încercă să-l calmeze. Apoi se adresă individului și îi spuse:

– Domnule Bruning, nu vrem să vă deranjăm, scuzați-ne dacă am venit într-un moment nepotrivit, dar permiteți-mi să vă explic, dacă n-ar fi important, n-am fi îndrăznit să o facem.

Timp de câteva minute îi vorbi ca unui copil, pentru ca bărbatul să răspundă la întrebările care o înfuriau atât de tare pe soția lui. El îi privea cu acel gen de ură impersonală care vine din propria neputință.

Fie din pricina tonului neutru și liniștit al vocii lui Inge, fie pentru că se simțea important în fața intrușilor, fapt este că bărbatul ascultă până la capăt în ciuda insultelor pe care soția lui le arunca de pe sală, cerându-i să-i dea afară cu lovituri de picior.

– Dacă soția dumneavoastră a dispărut, mergeți la poliție; noi nu știm nimic, spuse disprețuitor, privindu-l pe Ferdinand. Cât despre familia Levi, erau niște gunoaie, erau jidani, sunt acolo unde trebuie să fie.

– Unde? întrebă Inge suav, cu cel mai frumos dintre zâmbete.

– Nu știu, oriunde fac ceva folositor pentru această țară pe care au secătuit-o cu lăcomia lor. Dacă se întorc, o să-i dăm afară cu lovituri de picior.

– Dar aici este casa lor, prăvălia le aparține, reuși să spună Ferdinand.

– Dacă nu se întorc, nu le vor mai aparține și vor trece în proprietatea bunilor germani. Am înghițit deja destule de la jidani în țara asta. Führer-ul știe ce trebuie făcut cu ei. Sunt un flagel.

Ferdinand era pe punctul de a replica, dar Inge îl strânse de braț cu putere; era felul ei de a-i cere să o lase pe ea să trateze cu familia Bruning.

– Știți unde a fost dusă nepoata lor? Știu că a fost aici, am găsit unele lucruri de-ale ei, așa că nu e nici o îndoială și am vrea să știm…

Inge nu putu continua fraza pentru că portăreasa se proțăpise în vestibul și îi împingea cu furie.

– Afară de aici, scârboși prieteni ai jidanilor! Afară de aici!

Ieșiră pe palier și, prin ușa închisă, continuau să audă insultele portăresei și strigătele soțului ei.

Se simțeau epuizați și cuprinși de fiorii unei furii neputincioase.

Au sunat la soneria celorlalte două locuințe, dar n-a răspuns nimeni. Se simțeau observați prin vizor...

Intrară în apartamentul familiei Levi și îl examinară din nou de sus până jos în căutarea vreunui alt indiciu. Nu găsiră nimic, dar observară că cineva fusese pe acolo în urma lor. Unele lucruri nu erau așa cum le lăsaseră. Inge sugeră că, poate, la insistențele ambasadei,

poliția venise să caute vreun indiciu al prezenței lui Miriam. Nici acest fapt nu-i servea lui Ferdinand drept consolare. Acolo, în casa aceea, se pierdea urma lui Miriam, acolo se spulberase; iar el continua să nu știe în mod exact ce se întâmplase.

Deborah părea încântată de Günther. Au găsit-o pe podea jucându-se cu micuțul. Femeia se întristă auzind relatarea celor întâmplate și, înainte de a pleca, îi dădu un sfat lui Ferdinand.

– Știu că este foarte dur ceea ce vă voi spune, dar întoarceți-vă la Paris. Reveniți la fiul dumneavoastră, este singurul lucru real care v-a mai rămas.

– Și să o abandonez pe Miriam ? Nu, nu o pot face.

10

Zilele următoare au devenit un coșmar. N-avea unde să meargă și n-avea nimic de făcut. A sunat la ambasadă de vreo două ori și i s-a spus cu amabilitate că nu erau noutăți, nu se întâmplase nimic deosebit nici cu prietenii Sarei și ai lui Yitzhak.

Inge nu-i spunea nimic, dar, de fapt, nici nu vorbeau prea mult. Muncea toată ziua și, când se vedeau la ora cinci, era prea obosită. De trei sau de patru ori, îi ceruse să aibă grijă de Günther câtă vreme ea ieșea seara. Într-o zi, i-a mărturisit că se întâlnea cu tovarășii ei din Partidul Comunist, pentru că o acceptaseră din nou.

David, la rândul său, insista ca el să rămână la Berlin și să o caute pe mama lui. Din cuvintele gâfâite ale socrilor săi înțelese că nici ei nu se resemnau ca el să se întoarcă fără Miriam.

Așteptarea începu să devină insuportabilă. Era la Berlin ca să se simtă aproape de soția lui, dar, poate, își spunea el, era mai degrabă un mod de a-și liniști conștiința. Pentru că se simțea vinovat, vinovat că i-a permis să facă acea călătorie, vinovat că n-a fost în stare să vadă ce se întâmpla în Germania, în ciuda faptului că că Hitler nu făcuse nici un secret din aplicarea legilor rasiale ale căror prime victime au fost evreii.

Într-o dimineață a primit un telefon de la contele d'Amis.

– Domnule Arnaud, când aveți de gând să vă întoarceți în Franța? îl întrebă contele fără alt preambul.

Îi spuse că va mai rămâne până când o va găsi pe Miriam și îl surprinse reacția brutală a contelui.

– Dacă nu vă întoarceți imediat și nu terminați lucrarea despre cronica lui fray Julián, mă voi vedea obligat să rup acordul cu dumneavoastră și cu universitatea dumneavoastră. Am fost răbdător cu problemele dumneavoastră personale, dar veți înțelege că nu pot, că nu vreau să mai aștept. De altfel, am nevoie de dumneavoastră la castel ca să îndrumați grupul meu de lucru. Am aici vreo douăzeci de persoane care așteaptă indicațiile dumneavoastră; vă amintesc că aceasta făcea parte din înțelegere. Și apropo: am vorbit cu rectorul universității dumneavoastră, vă anunț că vă va suna. Hotărâți-vă cât mai curând, domnule Arnaud, nu voi mai aștepta mult.

De abia avu timp să protesteze. Contele nu ținea seama de motivele nimănui, ci doar de propriile sale interese. Așa cum îl anunțase, după câteva minute, primi un telefon de la universitate. Coordonatorul Departamentului de Istorie se arătă cordial și prietenos. Firește, toți înțelegeau drama pe care o trăiește, putea să-și ia răgazul de care ar fi avut nevoie, dar nu s-ar putea întoarce la Paris pentru câteva zile ca să pună la punct unele lucruri? Cineva trebuia să-i țină locul la cursuri; în ceea ce privește lucrarea despre cronica lui fray Julián, trebuiau luate niște hotărâri. Universitatea se angajase în editarea lucrării, poate că el însuși ar putea recomanda pe cineva care să se ocupe de asta.

Pe Ferdinand, acele două convorbiri telefonice l-au readus la realitate. Înainte de dispariția lui Miriam era alt om: avea o familie, o activitate care îl pasiona, prieteni și colegi, publica studii despre Franța medievală, ținea conferințe prin toată Europa… dar și el devenise o nălucă; nu mai era acolo unde, înainte, își avea rostul lui. Ori se întorcea, ori își lua adio de la tot ce a fost odată.

Trebuia să ia o hotărâre care urma să fie crucială pentru restul vieții sale; pentru că rămânerea lui la Berlin însemna de asemenea despărțirea de David și ar trebui să se gândească din ce avea să trăiască; economiile de o viață nu vor fi suficiente dacă stătea în continuare fără să facă nimic. Un coleg îi sugerase să ceară o subvenție pentru întreruperea temporară a activității universitare…

– Eu, în locul dumneavoastră, m-aș întoarce, îl sfătui Inge în timpul cinei. Acum e greu să o găsiți, poate mai târziu. Ați putea veni din când în când.

– Nu vreau să o părăsesc.

– Dacă veniți și plecați, nu o părăsiți, dar nu-l părăsiți nici pe fiul dumneavoastră. Nu puteți distruge tot ce ați făcut împreună. Viața nu este „ori totul, ori nimic", câteodată trebuie să cauți soluții intermediare ca să supraviețuiești.

– Dumneavoastră sunteți ca un cameleon, îi reproșă el, chiar mă uimește faptul că acceptați ca șeful dumneavoastră, Stalin, să semneze acorduri cu Hitler și acest fapt să nu vă facă să vă reconsiderați convingerile.

– Stalin știe că nu este momentul pentru „ori totul, ori nimic" și așteaptă.

– Și între timp, comuniștii putrezesc în închisorile germane, îi aminti el.

– Da, unii chiar s-au sinucis pentru că nu pot înțelege acest lucru, se simt trădați. Dar viața nu este așa cum vrea cineva, ci așa cum este ea. Chinezii spun că trebuie să fii ca trestia, care se îndoaie când o bate vântul, dar nu se rupe și rămâne în picioare.

– Și dumneavoastră sunteți o trestie.

– N-am altă soluție, nu pot și nici nu vreau să încetez să mai cred în ceea ce cred. Sunt comunistă, într-adevăr, și știu că avem dreptate, dar nu e suficient, trebuie să așteptăm momentul și, între timp, să ne lăsăm îndoiți de vânt.

– Și dacă tatăl fiului dumneavoastră nu se va întoarce niciodată?

– M-am împăcat deja cu ideea.

– Acceptați că n-o să-l mai vedeți?

– Da; e mai mult decât probabil că nu se va întoarce niciodată.

– Și nu vă doare?

– Până în străfundul sufletului, dar nu pot să fac mai mult decât am făcut, decât fac în fiecare zi, crescându-l pe fiul nostru.

– Creștinii numesc aceasta resemnare…

– Vă înșelați, acceptarea realității nu înseamnă resemnare, ci un mod de a-i face față. N-am puterea să schimb lucrurile. Hitler va merge mai departe cu politica sa rasială, va încheia în continuare înțelegeri cu Stalin și îi va întemnița pe comuniști; nu se va schimba nimic doar pentru că așa doresc sau pentru că mă lamentez.

– Sunteți prea tânără ca să vă exprimați cu atâta duritate; îmi pare rău să vă aud vorbind așa.

– Ați prefera să mă vedeți plângând și ca fiul meu să moară de foame? Ați prefera să mă vedeți acționând ca o eroină de roman și să risc să dispar? Oare e mai bine așa?

– Nu vă judec, Inge, pentru că doresc ca nici eu să nu fiu judecat.

– Dacă în cele din urmă vă hotărâți să vă întoarceți la Paris, dar să veniți din când în când la Berlin ca să o căutați în continuare pe Miriam, aș dori să închiriați tot camera mea; îmi prind foarte bine banii și sunteți un oaspete care nu creează probleme. Poate dacă veniți o dată sau de două ori pe lună… nu știu, gândiți-vă…

A hotărât să urmeze sfatul lui Inge. Cu toate că tânăra nu împlinise încă douăzeci și cinci de ani, trecuse prin multe și părea să emane bun-simț prin toți porii. Și ea îl văzuse dispărând pe tatăl fiului ei și suporta totul netulburată; dar ce spera?

11

În cele din urmă, s-au petrecut niște evenimente. Germania și Franța erau în război, dar nu se purtau lupte. Ziarele franceze calificau situația drept „război prostesc". Unii considerau că ultimatumul dat de guvernul francez lui Hitler ca să se retragă din Polonia a fost un gest de fațadă pentru opinia publică, dar, oficial, cele două țări erau în război. Astfel că, se gândi el, nici nu și-ar mai fi putut prelungi pentru multă vreme șederea la Berlin.

Reîntâlnirea cu David n-a fost ușoară. Fiul său îi reproșa prin tăcerile lui că nu fusese în stare să o găsească pe mama sa. Îl auzea țipând noaptea în coșmarurile care îi chinuiau sufletul și, uneori, se certau pentru că nu învăța. Tânărul pierduse interesul pentru viață.

Colegii lui de la universitate s-au bucurat să-l vadă și au ascultat îngrijorați și circumspecți relatările sale despre guvernarea lui Hitler. Da, dispăreau oameni, evrei, comuniști, țigani, orice persoană care deranja regimul, și nimeni nu spunea nimic, nimeni nu părea să-și facă griji în această privință. „Merg în lagăre de muncă, nimic mai mult decât atât."

La început, s-a dus la Berlin destul de des. Stătea acasă la Inge și timp de trei sau patru zile se dedica apelurilor telefonice la ambasadă, vizitelor la prietenii unchiului și ai mătușii lui Miriam, care la rândul lor îi prezentau alți exilați în propria lor patrie. Apoi, se întorcea la Paris cu sufletul plin de durere, spunându-și că îndeplinea un ritual ca să-și liniștească propria conștiință, un ritual ineficient și steril. Dar de când Hitler a invadat Polonia, iar Franța intrase oficial în război, nu s-a mai putut întoarce.

Când, după câteva luni, la 10 mai 1940, Franța a căzut ca un fruct prea copt în mâinile dictatorului nazist, în același timp cu Olanda și Belgia, a fost unul dintre puținii francezi care n-au fost surprinși. În mai puțin de patru săptămâni, trupele franceze erau în retragere, iar Parisul se afla fără apărare în fața soldaților celui de al Treilea Reich[1].

Pozițiile generalului Maxime Weygand[2] și ale vicepreședintelui guvernului, mareșalul Pétain[3], s-au impus, în cele din urmă, în cabinetul de criză: au preferat să negocieze încetarea ostilităților cu Germania, decât să lupte în continuare fără succes.

Într-o după-amiază, când era în biroul lui de la universitate, Martine intră să vorbească cu el.

– Plec. Voiam să-mi iau la revedere de la tine înainte ca ceilalți să afle.

– Pleci? Dar de ce?

– N-ai aflat?

– Ce s-a întâmplat?

– Ceea ce era de prevăzut: azi, 22 iunie, generalul Huntziger[4] și mareșalul Keitel[5] au semnat armistițiul la Compiègne. S-a terminat.

– Ce vrei să spui cu „s-a terminat"?

– Se spune că Pétain își va asuma toate responsabilitățile, că primul-ministru Reynaud[6] îi lasă mână liberă, își dă demisia. Îți poți imagina ce se va întâmpla.

[1] În germană, „imperiu", denumire dată regimului național-socialist instaurat de Hitler între anii 1933–1945. În istoria Germaniei se cunosc trei astfel de „imperii": Întâiul Reich, sau Sfântul Imperiu Roman de Națiune Germană (962–1806), al Doilea Reich (1871–1918), realizat de cancelarul Bismarck și al cărui prim împărat a fost Wilhelm I (1871–1888), iar al Treilea Reich este cel menționat în text. (n.tr.)

[2] General francez (1867–1965), numit în mai 1940 comandantul tuturor teatrelor de operațiuni militare, a fost inițiatorul armistițiului cu Germania. (n.tr.)

[3] Philippe Pétain (1856–1951), om politic francez, șeful Guvernului de la Vichy în urma armistițiului semnat cu Germania. (n.tr.)

[4] Charles Huntziger (1880–1941), general francez, semnatar al armistițiilor cu Germania și Italia, devenit apoi ministru de Război în Guvernul de la Vichy. (n.tr.)

[5] Wilhelm Keitel (1882–1946), mareșal german, semnatar din partea Germaniei al armistițiului cu Franța, iar ulterior, la 8 mai 1945, și al capitulării Germaniei. (n.tr.)

[6] Paul Reynaud (1878–1966), om politic francez, președinte al Consiliului de Miniștri în martie 1940, oponent al armistițiului, i-a lăsat locul mareșalului Pétain la conducerea

– Și unde vrei să mergi?

– Nu ți-am spus niciodată că sunt evreică?

El o privi perplex, fără să știe ce să spună.

Nu, nu îi spusese; în plus, după numele de familie Dupont, nu s-ar fi gândit niciodată că ar fi.

– Mama mea este evreică, tatăl meu, nu. Dar nu contează, eu sunt. Înțelege-mă, niciodată nu mi-am dat seama că sunt evreică. Mama mea este evreică nepracticantă, n-am văzut-o niciodată mergând la sinagogă, iar tatăl meu, creștin, de asemenea nepracticant, nu intră niciodată într-o biserică, așa că am trăit destul de la marginea religiei, dar acum…

– Tu ești franțuzoaică, Martine, protestă el.

– Da, dar o franțuzoaică evreică. Înainte eram doar franțuzoaică, dar tu știi că nici țara noastră nu scapă de antisemitism, și nici restul Europei. Nu vreau să fiu obligată să port steaua lui David cusută pe reverul paltonului, n-aș putea suporta…

El rămase tăcut, neștiind ce să spună. Martine îl apucă de mână și i-o strânse cu afecțiune.

– Unde o să mergi? vru el să știe.

– În Palestina.

– Ești nebună! Ce o să faci acolo?

– Încă nu știu, pentru moment merg într-un kibbutz. Acum doi ani au plecat niște prieteni și, mă rog, ei zic că e o întreagă aventură. Poate că a sosit momentul să fac niște schimbări în viața mea; o să-ți spun cum îmi șade plantând salate.

– Dar de ce nu mergi în Statele Unite? Acolo ai scoate-o la capăt, ești o profesoară cu prestigiu.

– Nu e atât de ușor și, în plus, cred că în aceste momente trebuie să merg acolo, vreau să știu ce înseamnă să fii evreică, ce trăiri voi avea când voi călca pe Pământul Făgăduinței.

– Acolo vei fi în siguranță?

– Păi, nu știu. Prietenii mei îmi povestesc că dorm cu pușca în mână; știi că în '36 a fost o revoltă a arabilor împotriva prezenței evreilor în Palestina. Se pare că în pofida opoziției britanicilor, lucrurile nu merg

Guvernului de la Vichy. (n.tr.)

ca pe roate. După câte știu, englezii fac tot ce le stă în putință ca să împiedice venirea mai multor evrei, dar chiar și așa continuă să vină…

– Iartă-mă dacă sunt indiscret, dar prietenii tăi cu ce se îndeletniceau înainte de a pleca acolo?

– Jean este avocat, iar Marie, specialistă în parfumuri; erau vecini și prieteni, și cred că mă sfătuiesc bine spunându-mi să plec cât timp încă o mai pot face.

– Cum vei proceda?

– N-o să-ți vină să crezi, dar mă va ajuta un preot; este fratele unei prietene de-a mea.

– Îmi vei lipsi, Martine, îi mărturisi el.

– Și tu, mie, ești cel mai bun prieten pe care îl am aici. Să vezi cum or să vină toți să te întrebe dacă știai că sunt evreică.

Hotărârea lui Martine îi aminti de Deborah Schneider și de explicația dată de ea pentru faptul de a-și fi trimis fiicele la New York. Își spuse că poate ar trebui să reflecteze și el asupra viitorului lui David. Oricât de incredibil i se părea și lui, pentru noile autorități, fiul lui era evreu, evreu și atât.

Îi veni greu să ia decizia care știa că avea să provoace un șoc în familie, dar era hotărât să-și impună voința. Mai întâi, vorbi cu fiul său, apoi îi convocă la el acasă pe părinții și pe socrii lui și restul familiei.

– Știu că vă va surprinde ceea ce vă voi spune, dar am hotărât să-l trimit pe David în Palestina.

Socrii lui îl priveau uluiți, părinții lui nu știau ce să spună, fratele său mai mare își drese vocea stânjenit, iar soția acestuia își frângea mâinile nervoasă.

– Nu voi pleca, tată, îl întrerupse David. Nu voi merge nicăieri până când nu va apărea mama.

– Știu că nu vrei să pleci, dar în acest caz, îmi pare rău, fiule, opinia ta nu contează; importantă este viața ta, iar azi, aici, nu mai ești în siguranță.

Au păstrat tăcerea și toți s-au gândit la Miriam.

– O prietenă de-a mea pleacă peste câteva zile. David va merge cu ea. Aveți rude acolo? îi întrebă el pe socrii săi.

– Da, bineînțeles, răspunse mama lui Miriam, am două surori și mai mulți nepoți. Viața nu e ușoară acolo…

– Știu, dar măcar a fi evreu nu este un stigmat, ca aici.

– Aici suntem în Franța, îl întrerupse fratele lui mai mare.

– Da, aici suntem în Franța. Și ce s-a întâmplat în culta și rafinata Germanie unde un caporal a devenit exponentul unei întregi națiuni? Îți amintesc că guvernanții noștri sunt niște marionete mânuite de la Berlin. Am văzut-o cu ochii mei. Refuz ca fiul meu să dispară într-o zi pe o stradă din Paris sau să fie bătut la ieșirea de la liceu sau să poarte steaua lui David pe reverul hainei; Miriam n-ar fi suportat așa ceva. Vă puteți imagina ce va însemna pentru mine absența lui, dar voi ști măcar că trăiește și ăsta e singurul lucru care mă interesează.

– Ferdinand are dreptate, spuse tatăl lui. Aici suntem în Franța, fiule, dar ce au făcut cu republicanii spanioli refugiați? Pe mulți i-au trimis înapoi, alții au fost închiși în lagăre, ziarele i-au calificat drept „gunoaie umane", „invadatori periculoși"…

Mama lui Ferdinand îl întrerupse pe soțul ei ca să-i aducă aminte că ziarele *Le Populaire* sau *L'Œuvre* îi sprijineau și că domnul cardinal Verdier a intervenit de multe ori în favoarea lor și că, până și unii scriitori catolici, precum Jacques Maritain[1] sau François Mauriac[2], îi apărau cu orice preț.

Dar tatăl lui Ferdinand insistă asupra faptului că lui David i-ar fi mai bine în afara Franței; profesorul îi mulțumi pentru sprijin. Știa că este indignat de atitudinea guvernului francez față de refugiații spanioli din rândul cărora mai salvase câte o rudă. Nici tatăl lui, nici el nu aveau încredere în noua Franță: amândoi erau sătui de lipsa de atitudine a oamenilor care închideau ochii ca să nu vadă ce se întâmplă.

David îl imploră pe tatăl său să-i permită să rămână, dar Ferdinand își menținu cu fermitate hotărârea și se întreba în sinea lui dacă toată povestea nu era cumva o nebunie.

[1] Filozof francez (1882–1973), unul dintre principalii reprezentanți ai neotomismului, sistem teologic prin care papa Leon al XIII-lea (1878–1903) a dorit să readucă în actualitate gândirea Sfântului Toma d'Aquino (1225–1274), și care a contribuit la reînnoirea catolicismului. (n.tr.)

[2] Scriitor francez (1885–1970) ale cărui romane, fresce crude ale vieții de provincie, prezintă conflictele dintre trup și credință. (n.tr.)

– Și tu ce vei face, tată?

– Voi rămâne aici, așteptând-o pe mama ta, și voi continua să studiez cronica lui fray Julián. E o poveste pe cât de tragică, pe atât de frumoasă.

– Dar, dacă nu-ți place să mergi la castel…

– Nu, fiule, nu-mi plac oamenii ăia și, din fericire, n-am mai fost pe acolo de ceva vreme, nu este absolut indispensabil pentru lucrarea mea. De altfel, cred că domnul conte preferă și el să mă țină la o oarecare distanță. După povestea cu mama ta… mi-e greu să suport pe cineva care simpatizează cu naziștii.

– Așa că te vei închide în trecut, spuse David, mâhnit.

– Pe când tu vei făuri viitorul, eu mă voi refugia în trecut; nu e un aranjament prost, fiule. De îndată ce vei pleca, mă voi reîntâlni cu fray Julián.

12

… Suntem lipsiți de compasiune, tocmai noi care ar trebui să dăm un exemplu în acest sens. Dar lui fray Ferrer îi lucește mânia în ochi și crede că doar focul poate purifica tot ce a fost atins de eretici. De aceea a poruncit să se ardă și ultimele pietre de la Montségur, pentru a purifica locul spurcat de prezența ereticilor.

– Doar focul va purifica aceste pietre, striga fray Ferrer.

Am pierdut de-acum șirul zilelor care au trecut de când am părăsit castelul Montségur, așa cum am pierdut numărul declarațiilor ereticilor dispuși să își denunțe fiii, părinții, frații și vecinii ca să își salveze viața. Unde sunt martirii de la Montségur? Ce s-a ales din exemplul lor?

Acum, că nici o oștire nu va veni să îi salveze, eroii care își spuneau Buni Creștini sunt acum doar niște oameni speriați.

Mărturisesc că nu mă mai impresionează ca odinioară, când îi respectam și îi admiram în taină pentru fermitatea convingerilor lor. Acum știu că sunt aidoma mie, că le este frică, iar eu îi disprețuiesc tot atât de mult cât mă disprețuiesc pe mine însumi.

Aș minți dacă aș spune că s-au predat cu toții. Nu este așa, dar sunt cei mai puțin numeroși. Nici nu vreau să îmi imaginez cât ar fi suferit doña María dacă ar fi văzut atâtea trădări.

Am fost la Carcassonne, la Limoux, la Bram și la Lagrasse și peste tot se întâmplă același lucru. Când sosim, se înghesuie cu toții să dea vina pe alții, ca ei să se salveze în felul acesta.

Iar eu, stăpâne, sunt în continuare bolnav, fără ca ierburile cavalerului Armand să mă ușureze. V-am explicat deja în misiva mea anterioară că domnul cavaler templier, tovarășul de arme al lui don Fernando, trecea drept un maestru eminent în arta tămăduirii și mărturisesc că până acum ierburile sale au dat rezultate în cazul meu. Poate că mirosul de carne arsă este cel care îmi moleșește simțurile și

face să mi se strângă stomacul, sau poate fi mirosul fricii, frica pe care o emană acei nefericiți când își mărturisesc păcatele înaintea mea.

Mă rog lui Dumnezeu ca această scrisoare să ajungă în mâinile dumneavoastră, pentru că tremur de teamă că ar putea pune mâna pe ea prietenii mei. Fray Ferrer m-ar trimite să ard direct în Infern și chiar bunul fray Pèire nu mi-ar ierta trădarea.

V-am spus că am pierdut noțiunea timpului și așa este, dar cum simt că boala avansează, aș vrea să vă cer o favoare. Știu că nu o merit, că nu m-ați privit niciodată ca pe un fiu, dar oricât de mult v-ar displăcea ideea, adevărul e că sunt fiul dumneavoastră și de aceea îndrăznesc să vă cer să mă îngropați la Aínsa. Simt că nu voi mai trăi mult și în curând voi cere permisiunea să vă vizitez.

Vreau ca pământul care mă va acoperi să fie cel pe care m-am născut; vă solicit să fiu înmormântat ca un Aínsa, bastard, e adevărat, dar sânge din sângele dumneavoastră.

Iertați-mi delirul, dar îmi arde capul de fierbințeală și durerea îmi străpunge măruntaiele. Visez la apa înghețată din izvorul nostru și la diminețile acelea reci când alergam spre șura de paie ca să fac tot ce îmi porunceați.

Da, îi voi cere permisiunea lui Fray Ferrer și să dea Domnul să se milostivească văzându-mă bolnav și să îmi permită să vin să îmi iau adio de la dumneavoastră ca să pot muri în pace.

Știți, don Juan, că morții mă vizitează la orice oră din zi și că le aud rugăciunile topindu-mi-se în creier?

Le văd degetele crispate, distruse de foc, chipurile îndurerate care îmi cer să le fac dreptate. Dar nu stă în puterea mea să fac asta, iar doña María o știa foarte bine. De aceea insista atât de mult ca eu să scriu o cronică a celor petrecute la Montségur, care se află acum la loc sigur în casa doñei Marian și a soțului ei, don Bertrand d'Amis.

Într-o zi, stăpâne, cineva va răzbuna sângele nevinovat pe care noi l-am vărsat în numele crucii, pentru că vărsarea a atât de mult sânge nu poate rămâne nepedepsită. Acolo unde azi este trădare, într-o zi va fi mândrie și sete de răzbunare. Da, stăpâne, într-o zi, cineva va răzbuna cu furie sângele celor nevinovați. Până atunci, vă rog, stăpâne, să mă primiți alături de dumneavoastră ca să mor cum se cuvine.

Ferdinand continua să citească scrisoarea pe care o găsise în arhiva unei familii înrudite cu neamul Aínsa. Nu-i fusese ușor să urmărească traseul lui fray Julián, pentru că se încăpățânase să-i caute urma prin

Carcassonne și Toulouse, dar, într-o dimineață, după ce s-a trezit, a simțit că-i este foarte dor de Miriam și David și atunci s-a gândit că, dacă el nu dorea decât să fie cu ai săi, fray Julián va fi avut același sentiment.

Durase mai mult decât fusese prevăzut pentru a-și termina studiul, dar mai avea oare vreo importanță când atâția oameni muriseră din pricina războiului? Deși castelul d'Amis era o insulă în mijlocul deznădejdii Europei, nici măcar contele nu putuse întreține permanent acele grupuri care veneau să scormonească printre stâncile de la Montségur.

Peste câteva zile, își va prezenta lucrarea la Universitatea din Paris și se va întâlni cu domnul conte ca să-i explice ce se întâmplase cu unii dintre strămoșii săi.

Fusese nevoit să facă mai multe călătorii la castel ca să citească teancuri de documente și să caute în arhivele familiei, străduindu-se întotdeauna ca șederile lui să fie cât mai scurte și evitând acele grupuri de germani care făceau parte din echipa de cercetări a contelui.

Îi repugna să se întâlnească cu ei, astfel că nu se caza la castel; prefera să facă mai mulți kilometri și să doarmă la Carcassonne. Nici contele nu-și ascundea antipatia pe care o simțea pentru el, dar nu-l împiedica să studieze cronica lui fray Julián.

Călătorise – în limita posibilităților – pe urmele arhivelor Inchiziției și se cufundase în studierea cronicilor medievale căutând indicii care să-l conducă spre familia aceea care se considera chemată să păstreze amintirea capitulării fortăreței Montségur. Și în arhivele familiei Aínsa găsise câteva comori.

Familia nu mai exista ca atare, cu excepția ramurii franceze a familiei D'Amis și a câtorva rude îndepărtate, dar arhivele lor se găseau într-un muzeu local.

Îl mai iubise oare cineva pe fray Julián în afară de fratele său Fernando de Aínsa? În arhiva familiei Aínsa nu găsise nici un document în care să se vorbească despre acel bastard. Don Juan murise la un an după fray Julián, domeniul rămânând în grija doñei Marta, fiica văduvă cu doi fii, care găsise ocrotire pe lângă tatăl său.

Între documentele de familie, foarte prețioase erau scrisorile trimise tatălui său de către doña Marian, soția cavalerului Bertrand d'Amis, omul de încredere al contelui de Toulouse.

Dragă tată, vă înțeleg durerea, pentru că și eu sunt îndurerată de pierderea mamei mele. Știu că nu ați înțeles niciodată hotărârea ei de a părăsi casa bătrânească a familiei, încredințându-și viața lui Dumnezeu, ca să îi slujească pe Bunii Creștini și pe toți aceia care au dorit să cunoască Adevărul. Acum, că mama mea a murit, vreau să vă spun că, de câte ori am stat în preajma ei în ultimii ani, nu ascundea cât de mult o apăsa pe suflet absența dumneavoastră. Nu a iubit pe nimeni ca pe dumneavoastră, nici măcar pe fiii și pe nepoții ei. În viața mamei mele au fost două mari iubiri: Dumnezeu și dumneavoastră.

Cât despre viața de la curtea contelui, aceasta s-a schimbat mult și vă mărturisesc că îmi este frică. Soțul meu este o persoană de încredere a contelui de Toulouse, dar Raimond este un supraviețuitor care, după cum știți, trebuie să îi mulțumească atât pe regele Franței cât și pe papă, care, cu toate că l-au iertat, nu au încredere în el. La curtea lui încă mai există câțiva Buni Creștini și *credentes* ca și noi, dar ni s-a cerut discreție. Acum câteva zile, l-a implorat cu lacrimi în ochi pe unul dintre prietenii săi cei mai dragi să revină în sânul Bisericii ca să nu se vadă obligat să îl predea el însuși Inchiziției. Fapt este că pe don Raimond îl ațâță „dulăii" papei care îi suspectează de erezie pe unii dintre prietenii săi.

Eu nu am tăria mamei mele, nici soțul meu nu o are, și ne-am acomodat cu noua situație, astfel că încercăm să fim discreți și îl însoțim pe conte la toate slujbele și liturghiile la care participă, oricât de mult am plânge în sinea noastră când suntem siliți să îngenunchem înaintea crucii. Soțul meu mă îndeamnă să nu-mi fac probleme, să văd în cruce doar o bucată de lemn fără nici o valoare, spunând că e la fel ca atunci când facem plecăciuni, pentru că sunt doar niște gesturi. Dar de fiecare dată când îmi fac semnul crucii, simt că o trădez pe mama mea și că îmi condamn sufletul, pentru că sângele celor nevinovați strigă după dreptate.

Iertați-mi, tată, această mărturisire, căci dumneavoastră sunteți un bun catolic căruia credința mamei mele și a mea v-a adus atâtea necazuri, dar vă socotesc generos și nădăjduiesc că mă veți ierta, așa cum ați iertat-o și pe mama mea…

Această scrisoare a doñei Marian era datată la câteva luni după înfrângerea de la Montségur. Într-un plic de pergament, Ferdinand găsise două cuvinte scrise de mâna lui don Juan de Aínsa: „Biata fată".

Două cuvinte simple care poate că exprimau durerea resimțită de acel om, nu numai din pricina pierderii soției sale, ci și a greutăților

cărora trebuia să le facă față doña Marian, sau poate că exprimau compătimirea din partea tatălui față de fiica sa care își pierduse sufletul.

Găsise în biserică dovezi ale credinței lui don Juan: donații făcute de acesta unor mănăstiri și biserici; și în testament se arătase generos.

În arhiva locală, se păstra o listă a bunurilor donate de familia Aínsa de-a lungul secolelor și era surprinzător faptul că unele dintre acestea fuseseră înmânate chiar de doña Marian. Ferdinand găsise explicația acestei atitudini în corespondența fiicei cu tatăl ei. Și ea, ca și contele de Toulouse, Raimond al VII-lea, optase pentru supraviețuire.

Mult iubite și respectat tată, vă scriu într-un moment de adâncă durere. Seniorul nostru don Raimond s-a văzut silit să condamne la moarte prin ardere pe rug optzeci de Buni Creștini de la Agen, oraș situat aproape de fluviul Garonne, unde perfecții trăiau liniștiți, deși mereu cu teama că „dulăii" papei își vor înfige colții în ei.

Don Raimond nu a putut refuza să îi condamne să fie arși pe rug pe acești oameni cumsecade, dar sufletul și este întristat și i-a plâns vreme de mai multe zile, în care nu a vrut să se hrănească îi nu și-a ascuns zbuciumul.

Bunul conte este bolnav și disperat din pricina dovezilor pe care i le cer regele și papa. Eu însămi l-am văzut cum regretă cu lacrimi în ochi trădarea față de supușii săi, dar ce putea face?

Ieri a strâns un grup de prieteni credincioși printre care era și soțul meu, don Bertrand. Le-a mulțumit că în acești ani nu i-au creat prejudicii manifestându-și în mod tranșant adevărata lor credință. Din fidelitate față de el, ne-am manifestat credința cu discreție, trădând Adevărul prin gesturi, dar niciodată cu inima.

Dar seniorul meu, contele Raimond, se teme pentru ce s-ar putea întâmpla în lipsa lui și, de aceea, tată, vă rog să mă ocrotiți în cazul în care ar trebui să părăsim pentru o vreme orașul Toulouse; dacă nu veți putea să mă primiți, vom merge la Pavia sau la Genova; știm că nobilii de acolo se arată binevoitori față de Bunii Creștini.

Dacă ne dați găzduire, nu vă vom pricinui nici un necaz, întrucât de-acum știți că ne prefacem că suntem fii ai Bisericii, astfel că vom asista la slujbă alături de dumneavoastră și de sora mea și de cei doi nepoți ai mei, pe care ard de nerăbdare să-i cunosc…

În scrisoarea următoare, doña Marian îl anunța pe tatăl ei de moartea contelui de Toulouse și îl înștiința că pornise la drum înspre Aínsa.

> Mult iubite tată, bunul nostru conte Raimond de Toulouse s-a eliberat din trupul său. Se va odihni pentru totdeauna la Fontevrault, alături de mama sa, doña Jane[1], de unchiul său Richard[2] și de bunicii săi, don Henri[3] și doña Aliénor[4].
>
> Presupun că ați aflat de îmbolnăvirea de fierbințeli a contelui la Millau, dar sănătatea lui era destul de șubredă după atâtea suferințe.
>
> Moștenitorii lui sunt doña Jeanne[5], fiica sa, și soțul ei, Alphonse de Poitiers[6], cărora Dumnezeu încă nu le-a dăruit copii.
>
> Soțul meu don Bertrand crede că voi fi mai în siguranță alături de dumneavoastră și, până când se va lămuri situația, v-aș fi recunoscătoare dacă ați accepta să vin să vă vizitez împreună cu fiii mei.
>
> Nădăjduiesc să nu fiu o povară și ca șederea mea să nu se prelungească, întrucât, după cum știți, îl iubesc pe soțul meu și mă întristează despărțirea…

Poate că cea mai importantă era scrisoarea trimisă de doña Marian lui fray Julián la puțin timp după ce a plecat din casa tatălui ei, unde se refugiase pentru câteva luni.

Din tonul misivei nu era greu de dedus că doamna și călugărul petrecuseră multe seri stând de vorbă.

---

[1] Jane of England (1165–1199), fiica regelui Henric al II-lea al Angliei și a Eleonorei de Aquitania, soră a regelui Angliei Richard Inimă-de-Leu și a lui Ioan Fără-de-Țară. Regină a Siciliei, apoi contesă de Toulouse prin căsătoria cu contele Raimond al VI-lea. (n.tr.)

[2] Richard I Inimă de Leu (1157–1199), rege al Angliei (1189–1199) din dinastia Plantagenet, fiul regelui Henric al II-lea și al Eleonorei de Aquitania, fratele lui Jane of England și deci unchiul Contelui Raimond al VII-lea de Toulouse. (n.tr.)

[3] Henric al II-lea Plantagenetul (1133–1189), rege al Angliei între 1154–1189, tatăl celor menționați la notele 1 și 2 de mai sus. (n.tr.)

[4] Eleonora de Aquitania (1122–1204), regină a Franței (1137–1152) prin căsătoria cu regele Ludovic al VII-lea, apoi a Angliei prin căsătoria cu Henric al II-lea Plantagenet, mama regelui Richard I Inimă-de-Leu, a lui Ioan Fără-de-Țară și a lui Jane of England. (n.tr.)

[5] Contesă de Toulouse (1249–1271), fiica contelui Raimond al VII-lea. (n.tr.)

[6] Conte de Poitiers și de Toulouse (1220–1271), fiul regelui Franței Ludovic al VIII-lea și frate al regelui Ludovic al IX-lea cel Sfânt, însurat cu Jeanne, contesă de Toulouse, fiica contelui Raimond al VII-lea. (n.tr.)

Doña Marian a ajuns probabil la Aínsa la sfârșitul anului 1249 sau la începutul lui 1250, la câteva luni, puține la număr, după moartea contelui de Toulouse, astfel că a putut să își ia adio de la tatăl ei deja bolnav.

Bunul meu călugăr, mi se pare ciudat să vă numesc astfel, întrucât călugării au adus numai nenorociri în viața mea și a familiei mele, dar în aceste luni petrecute în casa bătrânească am înțeles de ce mama mea avea atâta încredere în dumneavoastră. Călugăre Julián, sunteți un bun creștin, chiar dacă trăiți în confuzie, crezând că Isus este simbolizat prin acel obiect de tortură care este crucea. Dar această misivă nu vrea să prelungească discuțiile și conversațiile pe care le-am avut, ci să vă mulțumească pentru bunătatea dumneavoastră. L-ați îmbărbătat pe tatăl meu în ultimele sale zile și o ajutați pe sora mea doña Marta și pe cei doi nepoți ai mei.

Nu cred că ne vom mai revedea; de aceea vreau să vă asigur din nou că ceea ce v-ați angajat față de mama mea, doña María, să faceți va da roadele așteptate. Adevărul celor scrise în cronica dumneavoastră va ieși la lumină într-o bună zi și oamenii vor afla cât de mari au fost fărădelegile regelui și ale papei.

Aflați că fiii mei sunt de-acum depozitarii adevărului despre toate cele petrecute în acești ani, dar se feresc, cât pot de bine, să arate că profesează adevărata credință și nu ne vor crea necazuri, visează la ziua când vor putea răzbuna sângele celor nevinovați. Vor fi ei sau fiii lor, sau fiii fiilor lor, dar, într-o zi, familia D'Amis va răzbuna sângele vărsat, pentru că doar atunci se vor putea odihni cei nevinovați…

13

Nordul Spaniei, 1946

Ferdinand păstra, ca pe o comoară neprețuită, copiile corespondenței doñei Marian care, după cum putuse el reconstitui evenimentele, se întorsese la soțul ei, devenit cu timpul vasal leal al lui Alphonse de Poitiers, soțul doñei Jeanne, singura fiică a lui Raimond al VII-lea, conte de Toulouse.

Era evident: credința doñei Marian și a lui don Bertrand d'Amis nu îi împiedica să dorească să trăiască și, deși catarii visau să părăsească această lume și să se desprindă de învelișul blestemat pe care ei îl considerau a fi trupul lor, în cazul acestor doi nobili, au cântărit mai mult alte interese, dat fiind că au murit bătrâni.

Îi era greață. Cât fanatism! Cât sânge vărsat în numele lui Dumnezeu! Se gândi că Dumnezeu nu-i putea ierta pe cei care se foloseau de numele Său ca să tortureze și să asasineze ființe omenești. Nu era cu putință să fie așa, era imposibil ca pentru El să conteze cel mai mult cum se ruga cineva la El și cum era El perceput!

Și își aminti de David, fiul său iubit, căruia i se răpise inocența și care devenise un sionist radical.

Împlinise douăzeci și cinci de ani și era tot în Palestina. Nu voia să se întoarcă în Franța. „Sunt evreu", spunea el, „ei m-au făcut să mă simt diferit și asta sunt: diferit." Și întreba: „Unde erau cei care se scandalizează acum pentru cele întâmplate în lagărele de exterminare? Dacă noi, evreii, am înțeles ceva, este că ne putem bizui doar pe noi înșine; de aceea trebuie să avem o patrie din care să nu putem fi dați afară".

David nu se mai simțea o parte din el, din tatăl său, nici din trecutul lor comun, ci se unise cu mama lui dispărută și construise pe această dispariție rațiunea lui de a fi.

Când s-a încheiat războiul, i-a cerut să-l însoțească la Berlin ca să încerce să caute vreo urmă a lui Miriam, dar fiul lui a refuzat.

– Îi urăsc, tată, îi urăsc atât de tare, încât, dacă aș ieși pe stradă și m-aș gândi că orice persoană ar putea fi vinovată de moartea mamei mele, n-aș suporta. Nu pot merge, nu doresc decât să-i ucid pe ei și pe prietenii lor, pe toți cei care au colaborat prin tăcere.

– Nu toți germanii sunt niște asasini, David, acolo există oameni care au suferit mult. Unchiul și mătușa ta erau germani.

– Ai dreptate, tată, dar nu pot să nu simt așa cum simt, așa că e mai bine să nu te însoțesc. Permite-mi să fiu nedrept și subiectiv. Sunt evreu, mi-o pot permite după ce au existat șase milioane de morți.

Îl înțelegea pe fiul său, care își pierduse mama și bunicii pentru că au fost evrei.

Ferdinand încă își mai amintea acea zi de 17 iulie 1942 când la Paris socrii lui au fost arestați împreună cu alte mii de evrei. Majoritatea erau femei, copii, bătrâni. Au fost duși la velodromul de iarnă. El a aflat printr-un prieten al socrului său care venise să-l anunțe la universitate.

– Au fost luați! a strigat bărbatul năvălind la el în birou.

Imediat, a alergat acasă la ei și nu i-a mai găsit. Îi mulțumea lui Dumnezeu că reușise să-l scoată pe David din Franța.

N-a putut face nimic, oricât de mult a bătut la toate ușile imaginabile. Părinții lui Miriam, împreună cu restul evreilor din Paris, au fost conduși la lagărul de la Pithiviers și apoi la cel de la Drancy, înainte de a fi mutați la Auschwitz, de unde nu aveau să se mai întoarcă.

Toate acestea le-a aflat mult mai târziu. În zilele acelea, oamenii Regimului de la Vichy se comportau ca birocrații germani: nu știau nimic, nu spuneau nimic, doar acționau. Mai întâi, au promulgat un statut pentru evrei; apoi, au creat o Comisie Generală pentru Problemele Evreiești și, mai târziu, i-au trimis dus în lagărele de exterminare.

A amânat să-i spună lui David, pentru că știa că fiul său n-ar suporta o altă pierdere și, o vreme, când acesta îl întreba despre bunicii lui, evita să-i răspundă direct.

Într-o zi, fiul lui nu l-a mai întrebat, a afirmat pur și simplu: „Au fost luați, nu-i așa?“ Auzea hohotele de plâns ale lui David, dar s-a stăpânit pentru ca David să nu le audă la telefon pe ale sale.

Da, David își putea permite să fie subiectiv după ce au existat șase milioane de morți.

Acum, fiul său muncea într-un kibbutz și spunea că e bine, ba chiar că e fericit. I-a mărturisit că are un vis: să facă parte din Hagana[1], un grup secret de apărare pe care îl organizau câteva sute de evrei civili din Palestina, hotărâți să lupte pentru acea bucată de pământ și să o prefacă în patria lor. Dar, pentru moment, trebuia să se mulțumească dând o mână de ajutor la apărarea propriului său kibbutz. Într-una din primele lui scrisori îi vorbea despre un nou prieten.

> Acum învăț araba, mi-o predă un palestinian care trăiește într-o fermă aproape de kibbutz. Prietenul meu se numește Hamza, e de vârsta mea. Eu îl învăț franceza și, uneori, ieșim împreună pe câmp. Șeful kibbutzului spune să n-am prea multă încredere în el, dar eu am, este un băiat bun care dorește același lucru ca și mine: să trăiască în pace, să aibă o bucată de pământ pe care să o simtă a lui. Acest pământ este mic, dar încăpem cu toții, i-am spus-o șefului kibbutzului: trebuie să putem trăi împreună. Hamza gândește ca și mine. Zilele trecute am plecat la vânătoare; adevărul e că n-am vânat nimic, dar ne-am distrat grozav. La el acasă sunt primit ca un prieten, m-au invitat de mai multe ori să cinez împreună cu ei. Hamza vine și el în kibbutz, înainte nu îndrăznise niciodată să intre, uneori mă ajută la muncile câmpului. Nu-mi plac, dar trebuie să le fac. Sunt atât de bucuros că am un prieten palestinian. Iacob, șeful nostru, crede că într-o zi vom avea probleme, dar eu nu sunt de acord, deși știu că unii palestinieni se tem de prezența noastră. Eu îi spun lui Hamza că avem un obiectiv ambițios: să facem o țară în care să încăpem și noi, și ei; la urma urmelor, cu toții suntem fiii lui Avraam[2]…

Scrisorile lui David erau pline de entuziasm. Măcar asta îi îmbărbăta sufletul. Fiul lui era în continuare un băiat bun. Va merge să-l

[1] În ebraică, „Apărare“. Organizație paramilitară evreiască din Palestina. Angajată alături de Marea Britanie în timpul celui de al Doilea Război Mondial, a constituit în 1948 nucleul armatei noului Stat Israel. (n.tr.)

[2] Patriarh biblic, strămoș al poporului evreu prin fiul său Isaac născut din căsătoria cu Sara, și părinte al musulmanilor prin fiul său Ismail făcut cu sclava Agar. Revendicat și de creștini, care se consideră descendenții lui spirituali. (n.tr.)

vadă, dar mai întâi trebuia să se întoarcă la Berlin și, bineînțeles, să termine lucrarea despre fray Julián.

Amintindu-și de contele d'Amis, de oamenii aceia extravaganți care făcuseră săpături în împrejurimile localității Montségur căutând o comoară inexistentă, simți din nou că i se face greață. În forul său interior își bătea joc de ei, era răzbunarea lui pentru idioțenia de care făceau paradă.

Simțea dispreț și scârbă față de conte. Îl costase lacrimi amare să continue cercetarea, știindu-l pe contele d'Amis un devotat al Regimului de la Vichy. Un coleg de la Toulouse îl avertizase asupra prietenilor germani ai contelui: „Caută Graalul pentru Hitler". Dar asta o știa deja. Demersul i se păruse atât de absurd, încât nu voise să-i acorde importanță, dar, cu trecerea timpului, își dăduse seama că, în ciuda eforturilor contelui de a păstra discreția, fanatica lui obsesie pentru independența regiunii Languedoc îl trăda. Dacă domnul conte sprijinea Germania, o făcea cu speranța de a-și vedea ținutul natal despărțit de Franța și ca acesta să-și recapete autonomia pierdută în urma războaielor împotriva catarilor.

Știa că la Montségur se adunaseră discipolii lui Otto Rahn, care făceau parte din grupurile de lucru ale contelui; dar acesta era inteligent și niciodată nu îl așezase la aceeași masă cu ei. Nici el n-ar fi acceptat, dar în anumite ocazii se întâlnise cu câțiva dintre ei, care ajungeau epuizați după ce făceau săpături la Montségur.

După dispariția lui Miriam, viața îi devenise indiferentă. Își păstra speranța că vreodată cineva îi va da un indiciu și atunci va încerca să-l preseze pe conte să facă uz de influența sa pe lângă prietenii săi germani. Dar asta nu se întâmplase. Războiul se arătase în toată cruzimea lui, Franța fusese împărțită în două și toate istoriile personale rămăseseră uitate. Și a lui, de bună seamă.

14

Din locul său de refugiu, Ferdinand își amintea în continuare lunile imediat următoare încheierii războiului.

S-a dus în Germania fără David, acasă la Inge, care supraviețuise tuturor grozăviilor războiului. Împreună, au căutat-o din nou pe Miriam, mergând dintr-un loc într-altul ca să facă rost de listele prizonierilor din lagărele de exterminare. Pe una din aceste liste a găsit familia Bauer, pe alta, pe Deborah, și i-a plâns cu furie și cu regret.

Au găsit data la care Sara și Yitzhak au sosit la Dachau și la care au fost duși în camera de gazare. Dar nici urmă de Miriam.

– Va trebui să așteptăm până când se va afla adevărul, i-a spuse Inge, ca într-o zi să ni se spună câți oameni au murit în comisariate. Presupun că pe Miriam au luat-o Cămășile Brune și cine știe dacă n-au ucis-o în bătaie sau dacă n-a murit torturată de Gestapo. E nevoie de timp ca să se deschidă arhivele. Germanii nu se pot suporta pe ei înșiși și ar prefera în continuare să nu știe nimic din tot ceea ce au făcut și nici din ceea ce au încetat să facă.

– Și tu, Inge, ce simți ? a întrebat-o el.

După câteva clipe de tăcere, ea și-a mușcat buzele și și-a încrucișat mâinile în poală înainte de a răspunde.

– Mi-e scârbă. Scârbă de mine însămi, de țara mea, de oameni. Nu va fi ușor să ne reconciliem cu noi înșine, Germania va fi urmărită pentru totdeauna de acest coșmar.

– Voi erați coșmarul, a răspuns Ferdinand cu duritate.

– Ai dreptate și, de altfel, știi că sunt dintre oamenii care nu doresc să se sustragă câtuși de puțin din fața responsabilității ce le revine

față de cele întâmplate. Eu eram aici, aș fi putut să-mi pun viața în joc, ca atâția alții, și n-am făcut-o. Singura mea obsesie a fost să trăiesc și să sper că se vor termina toate astea.

Îl găsise și pe tatăl fiului ei. Găise și data internării lui la Auschwitz și pe cea a executării sale. Știa că nu-l va mai revedea niciodată, că de oriunde s-ar afla nu se va mai întoarce vreodată.

– Și acum, Inge?

– Sper să pot găsi o slujbă mai bună.

I-a mărturisit, de asemenea, că în timpul războiului ajunsese să lucreze ca prostituată pentru trupe, ca să-i poată da de mâncare lui Günther.

– Când nu eram chemată la curățenie, n-aveam altă soluție decât să ies pe stradă. Mi s-a dat adresa unui local unde obișnuiau să vină ofițerii germani când erau în permisie la Berlin. M-am dus acolo de mai multe ori.

El știa că acest fapt o marcase, dar Inge n-ar spune-o, nu și-ar arăta slăbiciunea în fața nimănui. Singura ei obsesie era să meargă mai departe.

– Ce vrei să faci? o întrebă el.

– Mi-ar plăcea să-mi termin studiile și să fiu profesoară; poate că o să reușesc. Günther are șapte ani, nu mai are nevoie de mine atât de mult. Voi putea dispune de timp ca să învăț noaptea și, între timp, să continui munca despre care ți-am vorbit.

Începuse să lucreze ca telefonistă într-un hotel și se simțea mulțumită, cu toate că salariul era neînsemnat. Dar se descurca.

Inge era spartană, era obișnuită să supraviețuiască doar cu strictul necesar.

– Nu te-ai gândit să pleci în altă parte?

– Unde și de ce? Nu, nu cred să fie o idee bună, aici… mă rog, aici știu cum pot trăi, iar în altă parte cu siguranță că m-ar costa mai mult. Nu pot risca din pricina lui Günther; el are dreptul la o viață mai bună și această țară, în ciuda a tot ce ți-am spus înainte, o va scoate la capăt; o să vezi, poate că Germania va deveni chiar o țară a șanselor, aici totul trebuie refăcut.

– Continui să fii comunistă? a întrebat-o el curios.

– Nu, nu sunt nimic, sunt doar eu.

De fapt, întotdeauna fusese astfel, dar răspunsul ei l-a impresionat. Inge nu împlinise încă treizeci de ani și vorbea ca o bătrână lipsită de credință.

– Și tu ce ești, Ferdinand? îl întrebase la rândul ei.

– Nu știu ce să-ți răspund, dar noi, europenii, trebuie să le fim foarte recunoscători nu numai americanilor, ci și prietenilor tăi ruși. Au câștigat războiul împreună și ne-au eliberat din infern.

– Da, îi datorăm mult măicuței Rusia, doar ți-am spus într-o zi că Stalin își aștepta momentul.

– Dar Pactul Molotov–Ribbentrop a fost o lovitură.

– A fost politică.

– Cea mai proastă politică, o pagină neagră în istoria comuniștilor.

– A tuturor comuniștilor?

– Da, a tuturor. În țara mea, unii conducători comuniști vor acum să ne facă să credem că Hitler voia războiul cu Franța și că politica lui Stalin l-a frânat o vreme.

– Și așa a fost.

– Dar ce spui despre „cedarea" de către Hitler URSS-ului a țărilor baltice și a Poloniei de Răsărit?

– Tocmai spuneai că îi datorăm mult Rusiei.

– Dar eu mă gândesc la oameni, la soldați, la mame, mă gândesc la persoanele care s-au sacrificat.

– Dacă Napoleon n-a reușit să le vină de hac rușilor, cu atât mai puțin ar fi reușit Hitler, a spus ea, schițând un zâmbet.

Într-o zi, îi ceru lui Inge să-l însoțească acolo unde locuiseră unchiul și mătușa lui Miriam. Voia să o vadă pe portăreasă, doamna Bruning. Poate că acum îi va spune adevărul.

Inge încercă să-l facă să renunțe, știind că asta îl va sfâșia, dar acceptă să meargă cu el.

Doamna Bruning supraviețuise războiului și era mai grasă decât atunci când o văzuseră ultima dată.

Când le deschise ușa, îi recunoscu de îndată și se făcu albă la față.

– Dumneavoastră…! Ce doriți…? V-am mai spus că nu știu nimic…

Dar observară amândoi că femeii îi lipseau aroganța și tăria de care făcea paradă când svastica flutura în vânt la fereastra casei.

– Doamnă Bruning, de dumneavoastră depinde ce vi se va întâmpla, o amenință Ferdinand, luându-și un aer important. Acum, noi suntem cei care facem liste ale colaboratorilor cu naziștii, ale celor care îi denunțau pe oamenii cumsecade… Vorbiți și poate că mă hotărăsc să vă dau o șansă.

– Vorbiți, doamnă Bruning, n-aveți de ales, îi aruncă Inge.

Femeia își șterse sudoarea de pe frunte cu dosul palmei. Răspândea mirosul fricii. Șovăia, neștiind ce să facă, apoi îi invită să intre.

– Soțul meu a murit, îi anunță ea. Am rămas singură, cu o fiică și doi nepoți. Soțul fiicei mele a murit în Rusia. Dacă dumneavoastră mă denunțați… nu știu ce se va alege de noi…

Inge îl apucă de braț pe Ferdinand ca să-l oprească să o insulte pe femeie. Acea rugăminte devenea nerușinare în gura unei naziste. Dar singurul mod de a afla adevărul era să nu o preseze mai mult decât s-ar fi cuvenit.

– Vă ascultăm, doamnă Bruning, spuse Inge suav.

– Ea a ajuns dimineața, s-a supărat foarte tare când a văzut librăria. Eu… i-am cerut să tacă, dar m-a insultat, mi-a spus că suntem niște sălbatici, că ce fel de popor este acela care scoate cărțile în stradă, le arde și îi face să dispară pe doi bieți bătrâni. M-a amenințat, pe mine… a îndrăznit să mă amenințe. I-am spus că e o cățea de jidoavcă și s-a întors spre mine râzând și spunându-mi că într-adevăr e jidancă și că niciodată nu s-a simțit mai mândră de asta, ca decât în momentul acela. I-am poruncit să plece, iar ea râdea în continuare. Mi-a zis că cine sunt eu ca s-o dau afară din casa unchiului și a mătușii ei. Am avertizat-o că dacă nu pleacă… Apoi, au venit ei. Fratele ginerelui meu era unul dintre șefii Cămășilor Brune, iar un cumnat de-al meu lucra la Gestapo. Ea le-a ținut piept, le-a spus să nu pună mâinile pe ea, că e cetățeană franceză, că o să sune la ambasadă… Atunci, unul a lovit-o și ea l-a mușcat de mână. Au lovit-o din nou și au luat-o cu ei.

Lacrimile scăldau chipul lui Ferdinand. O vedea pe Miriam înfruntându-i pe acei sălbatici; ea, atât de rațională, atât de încrezătoare în puterea rațiunii și în forța legii, se confruntase cu armata aceea a răului.

Inge îl strânse de mână, încercând, în zadar, să-l consoleze.

– Doamnă Bruning, spuneți-mi unde era cartierul general al acelor Cămăși Brune și în ce departament din Gestapo lucra cumnatul ginerelui dumneavoastră, îi ceru Inge cu o voce fermă.

Portăreasa notă totul pe o hârtie, în vreme ce plângea cerându-le să le fie milă de ea și de nepoții ei.

– V-am ajutat… spuneți-le să țină seamă… V-am ajutat… implora ea printre hohote de plâns. Eu nu știu ce s-a întâmplat după aceea, nimeni n-a spus nimic…

– Știți cum au murit Yitzhak și Sara Levi? îi aruncă Inge cu răceală.

– Nu… nu știu nimic… nu știam că au murit…

– Într-o cameră de gazare. Vă imaginați ce înseamnă să mori așa? Și știți de ce au murit? continuă Inge.

– Nu… nu, gemu portăreasa.

– Pentru că răul există și pentru că dumneavoastră faceți parte din el. Cred că meritați o moarte oribilă, dar nu mie îmi revine sarcina de a vă pedepsi astfel. Dumneavoastră veți răspunde pentru ceea ce ați făcut, doamnă Bruning, oamenii care au murit din vina dumneavoastră nu vă vor permite să vă găsiți odihna. Nu închideți ochii, doamnă Bruning, pentru că ei se află acolo…

Femeia plângea cuprinsă de isterie, simțindu-se înconjurată de fantome.

– Acum plecăm, dar va veni cineva după dumneavoastră. Trebuie să fiți judecată și să plătiți pentru ceea ce ați făcut, spuse Inge pe un ton sentențios, știind bine că femeia aceea nu va păți nimic.

Îl ducea de braț pe Ferdinand, de parcă ar fi fost vorba de un copil răsfățat. Îl simțea distrus, dezarmat, măcinat de o durere imposibil de suportat. Momentul acela fusese cel mai rău din toți anii aceia fără vești de la Miriam. În sfârșit, era pe punctul de a o găsi și nu putea suporta. Acum suferința prin care trecuse ea căpăta aspectul sordid al realității. Miriam înceta să mai fie o nălucă; redobândea substanță umană.

Timp de mai multe zile, însoțit de un funcționar de la ambasadă, a mers dintr-un loc într-altul, întâlnindu-se cu noii administratori ai orașului, când cu americanii, când cu rușii… Pretutindeni erau comitete

care încercau să reconstituie ceea ce se întâmplase în Germania svasticii, căutând locurile unde s-ar fi putut afla dispăruții și verificând listele celor asasinați în masă în lagărele de exterminare. N-a fost ușor să fie luat în seamă: cazul lui era unul izolat, unul între alte mii, dar a avut șansa ca un funcționar american, John Morrow, să fie impresionat de povestea lui.

Morrow era profesor de istorie la Oxford, un om care hotărâse să se înroleze ca să lupte împotriva naziștilor pentru că nu concepea o lume dominată de o mână de asasini și psihopați. A mers la război din convingere morală, iar acum era numit la Berlin, la Cartierul General, încercând să ajute la eliminarea haosului și instaurarea ordinii în orașul acela.

– Vă înțeleg zbuciumul, domnule Arnaud: dacă soția mea ar fi dispărut, mi-aș fi pierdut mințile. Vă voi face o mărturisire: și ea este evreică. Este din New York, dar bunicii ei au ajuns în America din Polonia, în căutarea unei vieți mai bune. Simt o furie adâncă atunci când văd ce au făcut naziștii. Au scris cea mai urâtă pagină din istorie.

Astfel că John Morrow l-a ajutat, deschizând ușile care rămâseseră închise până atunci, până când a dat peste arhivele unui comisariat berlinez de cartier unde, la data de 21 aprilie 1939, Miriam fusese dusă după arestare. O notă succintă adeverea că arestata murise în aceeași zi în urma unui stop cardio-respirator și că trupul ei fusese aruncat într-o groapă comună.

Ferdinand a plâns ca un copil citind hârtia aceea îngălbenită pe care un funcționar conștiincios o păstrase în arhiva unui comisariat de cartier.

L-au lăsat să plângă singur fără să încerce să-l consoleze. Știau că nimic din ceea ce i s-ar putea spune n-ar avea nici un sens pentru el.

Nu era nevoie de multă imaginație ca să se știe ce s-a întâmplat: pe Miriam probabil că au lovit-o când au arestat-o în casa unchiului și a mătușii ei și, de asemenea, la comisariat. A fost ucisă în bătaie. Atât de simplu, atât de crud.

Timp de două zile a umblat ca un strigoi, incapabil să vorbească, să mănânce sau să doarmă. Inge și John au avut grijă să nu-l lase singur; se temeau că își va pierde mințile, că nu va mai dori să revină în

lumea celor vii, cufundat cum era în prelungita și tăcuta lui conversație cu Miriam.

Inge a fost cea care a luat hotărârea de a-l suna pe David, iar John, cel care a reușit să-l găsească într-un kibbutz în apropiere de Haifa.

Ea a intrat în camera în care el era trântit pe pat și cu privirea rătăcită în tavan. Purta o barbă de câteva zile și mirosea a sudoare și a lacrimi.

– Fiul tău e la telefon, scoală-te.

Profesorul părea să nu o audă, dar apoi întoarse ochii spre ea, privind-o fără să o vadă.

– David e la telefon, scoală-te, repetă Inge.

S-a ridicat anevoie, de parcă trupul i-ar fi cântărit o tonă, iar brațele și picioarele nu l-ar mai fi ascultat. Inge s-a apropiat și i-a întins mâna ajutându-l să se scoale ca să-l ducă în salon.

Ferdinand a apucat receptorul, dar a rămas mut. Atunci, Inge i l-a luat din mână și a vorbit ea ca să-i ceară lui David: „Tatăl tău e la telefon, vorbește-i".

Timp de câteva secunde, Ferdinand a rămas în continuare închis în tăcere, apoi a izbucnit în plâns. Inge a ieșit din salon și s-a dus la bucătărie, lăsându-l singur, știind că acea conversație dintre tată și fiu nu trebuia să aibă martori.

Acum, că trecuseră câteva luni de la cele întâmplate, Ferdinand se simțea și mai recunoscător față de Inge. Își amintea de ea revenind în salon, așezându-se dinaintea lui, apucându-l de mână și spunând foarte încet:

– Ești zdrobit, făcut complet zob, dar trebuie să-ți revii încetul cu încetul; ori îți revii, ori mori, dar eu nu cred că trebuie să mori, Miriam nu ți-ar ierta-o. Mort, nu îi ești bun la nimic, dar viu, îl poți ajuta pe fiul tău, ceea ce ea dorea cel mai mult.

L-a însoțit la baie și a dat drumul la duș.

– Spală-te, ai început să miroși.

În ziua când părăsea Berlinul, John Morrow a venit să-l conducă la aeroport și i-a înmânat un plic închis.

– Mi-ai cerut să fac cercetări în legătură cu părinții lui Miriam și iată ce am aflat. După cum poți presupune, au murit într-un lagăr de exterminare. Aici este tot parcursul pe care l-au urmat: de la lagărul

de la Pithiviers au fost duși la cel de la Drancy și, de acolo, la Auschwitz. Îmi pare rău. Germanii sunt principalii vinovați de cele întâmplate, dar n-au făcut-o singuri. Politicienii de la Vichy chiar nu știau ce însemna să-și trimită concetățenii la Auschwitz ? Nu-mi vine să cred… Știi, Ferdinand ? Cred că, într-o zi, Europa va trebui să-și facă un examen de conștiință, pentru că această nebunie este rodul antisemitismului, dar nu al unui singur nebun, ci și al câtorva secole de persecuție a evreilor; este rodul faptului de a-i considera vinovați pentru toate, de a-i prezenta ca pe asasinii lui Isus Hristos. E ciudat, ei uită că și Hristos a fost evreu, chiar dacă mesajul lui a fost universal…; și stânga trebuie să-și facă un examen de conștiință, Ferdinand, oricât de îngrozitor ar fi, toate astea s-au întâmplat pentru că a existat de secole un mediu prielnic. Tu ești profesor la universitate, ca și mine, și avem obligația de a ridica glasul și de a-i confrunta pe ai noștri cu propriile lor contradicții. Pentru cele întâmplate nu există absolvire de răspundere penală.

În avion, a deschis plicul și a citit acele câteva file în care, pe scurt, se relata tragedia părinților lui Miriam. Va trebui să-i povestească lui David nu numai cele petrecute cu mama lui, ci și oroarea suferită de bunicii lui.

După patru zile, era cu fiul lui la Paris. Au plâns împreună până le-au secat lacrimile; au vorbit despre Miriam, despre bunici, despre trecut și viitor.

– Îți mulțumesc, tată, că m-ai trimis în Israel. Mi-ai salvat viața, tu ai văzut ce urma să se întâmple… și eu care nu voiam să plec ! Dacă aș fi rămas…

– Nu te mai gândi la asta. Ai plecat și trăiești, asta este ceea ce contează. Trebuie să trăiești pentru tine, pentru mama ta, pentru bunicii tăi. Cu siguranță că ei, când sufereau la Auschwitz, se gândeau la tine și se simțeau ușurați știindu-te în siguranță.

David se schimbase. Acum era un tânăr sigur pe sine, având un ideal pentru care să lupte.

– Da, sunt sionist, tată, sionismul nu este altceva decât reîntoarcerea în patria noastră, este ceea ce ar fi trebuit să facem cu multe secole

în urmă; dacă am fi făcut-o atunci, asta nu s-ar mai fi întâmplat. De aceea, am creat grupuri ca să ne apărăm. Englezii sunt împotriva noastră; nu înseamnă că alcătuim o armată, tată, pentru că n-avem uniforme și abia dacă avem arme, dar suntem hotărâți să luptăm pentru pământul nostru. Noi, evreii, avem nevoie de o patrie. Altminteri, ni se va întâmpla la fel ca în Germania. De câte ori am fost expulzați din ceea ce credeam a fi fost țările noastre, casele noastre? Câte pogromuri vom mai avea de îndurat? S-a terminat, nu vom mai permite să fim duși la abator ca niște vite pentru că suntem evrei, nu ne vom mai simți cetățeni de mâna a doua. Voi lupta, tată, trebuie să o fac. Mama ar fi vrut să o fac. Tu mi-ai povestit: i-a ținut piept acelei scroafe de doamna Bruning, de aceea a fost lovită, de aceea a fost bătută până au omorât-o. Dacă ea ar mai fi în viață, ar gândi la fel ca mine și te-ar încuraja să vii cu noi în Palestina. Sosesc în continuare imigranți în pofida opoziției englezilor, și se pare că s-a alcătuit un comitet anglo-american care studiază oribila Carte Albă pe care englezii au impus-o în 1939 restrângând imigrația evreilor în Palestina. Porci nenorociți…

– David!

– Tată, acum evreii pot veni în patria lor și asta și fac. Aș dori atât de mult să fii cu mine acolo…

– Ai dreptate, David, trebuie să lupți. Pentru mine, ar fi o impostură să merg acolo; pot să te vizitez, să petrec o vreme cu tine, dar nu mă simt în stare să particip la visul tău de a construi un stat evreu. Dacă mama ta ar trăi… Este visul tău, David, eu te sprijin din tot sufletul, orice ai face, chiar dacă nu mi-ar plăcea. Îți cer doar să nu uiți câteva din lucrurile pe care le-ai învățat de la mama ta și de la mine; să nu uiți că nu contează cum este numit Dumnezeu și nici felul în care te rogi la El. Să nu devii fanatic, ți-o cer în numele mamei tale, ea n-ar fi fost niciodată astfel.

Și atunci, fiul lui l-a privit foarte serios și a început să plângă.

– Dumnezeu? Eu nu cred în Dumnezeu, tată, nu cred în Dumnezeu, pentru că i-am cerut să mi-o aducă pe mama înapoi și n-a făcut-o. Dacă ar fi existat, n-ar fi îngăduit să moară șase milioane de nevinovați în camerele de gazare. Crezi că ei nu s-au rugat cerându-i îndurare și

milă? Unde era El? N-a vrut să împiedice moartea celor nevinovați? N-a putut? De ce a îngăduit ca mama mea să fie omorâtă?

– Fiule, nu-l învinui pe Dumnezeu pentru ceea ce a făcut Hitler.

– Dacă Dumnezeu există, a îngăduit un măcel. Voi mi-ați dat o educație laică; așa că să nu-mi vorbești acum despre Dumnezeu. Eu voi lupta pentru ca niciodată nimeni să nu mai poată ucide evrei fără să fie pedepsit. Voi lupta pentru ca evreii să aibă un cămin, pentru a nu mai fi persecutați. Eu n-am contat pentru El atunci când aveam nevoie de El, iar El a încetat să mai conteze pentru mine; ce ne poate face mai rău decât atât?

N-a avut răspunsuri pentru întrebările fiului său, după cum n-avea nici pentru ale sale; nici măcar nu știa de ce îl preocupă Dumnezeu. Poate din pricina multelor ore de studiu și de reflexie asupra catarilor sau a persecuției ereticilor, asupra Inchiziției și a atâtor altor barbarii săvârșite de oameni în numele Lui.

Când s-a despărțit din nou de David a simțit că e sfâșiat pe dinlăuntru. Fiul său se întorcea în Eretz Israel, cum numea el Palestina.

Singurul lucru care îl lega de pământ, de propria lui existență, era David, astfel că trebuia să găsească modalitatea de comunicare pentru ca legătura să nu se rupă.

Acum îi era dor de momentul când se va reîntâlni cu fiul său, peste o lună sau două, de îndată ce va preda lucrarea despre fray Julián și universitatea o va prezenta ca pe unul dintre studiile sale de cercetare a trecutului. Și contele d'Amis aștepta cu nerăbdare rezultatul atâtor ani de muncă întreruptă de grozăviile războiului.

15

O lună mai târziu, când era pe punctul de a pleca în Israel ca să-l vadă pe David, directorul Departamentului de Istorie l-a convocat de urgență în biroul său. Acolo, fu surprins să găsească trei preoți alături de colegul său.

– Ferdinand, acești domni sunt părintele Nevers, de la nunțiatura din Franța, părintele Grillo, de la Secretariatul de Stat al Vaticanului, și secretarul său, Ignacio Aguirre.

– Încântat, spuse el dându-le mâna, fără să înțeleagă motivul prezenței lor.

– Ei vă vor explica motivul vizitei lor și cererea pe care ne-au făcut-o, îi spuse directorul departamentului.

Părintele Nevers și părintele Grillo avură un schimb rapid de priviri prin care hotărâră care dintre cei doi să ia primul cuvântul. O făcu francezul.

– Profesore Arnaud, voi intra direct în subiect.

– Da, dacă sunteți atât de amabil, răspunse Ferdinand, din ce în ce mai mirat.

– Știm că ați lucrat pentru contele d'Amis.

– Îmi pare rău că vă contrazic, dar nu este chiar așa, îl întrerupse el; presupun că directorul departamentului vă va fi explicat că am întreprins o cercetare asupra unei cronici scrise de un călugăr dominican în timpul asediului fortăreței Montségur. Această cronică a ajuns în mâinile mele prin contele d'Amis, care dorea să o autentifice. Începând de atunci, contele a autorizat universitatea ca eu să studiez acest

document, permițându-mi să încep o lucrare academică al cărei scop era lărgirea cunoștințelor pe care le avem în legătură cu ceea ce au însemnat persecutarea catarilor și, mai cu seamă, configurarea Franței, așa cum o cunoaștem azi. Aceasta este ceea ce am făcut, între altele, în ultimii ani. Am lucrat pentru universitate, nu pentru un particular. Rezultatul acestei munci a fost publicat sub egida universității.

– Dar dumneavoastră ați fost în legătură permanentă cu domnul conte d'Amis, spuse la rândul său părintele Grillo într-o franceză excelentă.

– Da, firește, a trebuit să cercetez în arhivele sale de familie, astfel că am fost destul de des la castelul d'Amis, vizitele mele frecvente fiind întrerupte de grozăviile războiului.

– Domnii aceștia cunosc deja lucrarea dumneavoastră publicată de universitate, interveni directorul departamentului, ceea ce m-a surprins în mod plăcut.

– Presupun că pe dumneavoastră vă deranjează faptul că se publică acum un studiu despre ceea ce a însemnat acea cruciadă împotriva catarilor, dar vă asigur că lucrarea mea este pur academică, n-am nici o intenție de a aduce prejudicii Bisericii pentru erorile ei din trecut, afirmă Ferdinand pe un ton în care se întrezărea o anume supărare.

– Domnule Arnaud, n-am venit să dezbatem acele împrejurări istorice, nici motivul acțiunilor Bisericii; în aceste momente, ceea ce ne preocupă este prezentul, nu ceea ce un studiu academic ar putea deduce din ceea ce s-a întâmplat în secolul al XIII-lea, îi răspunse reprezentantul nunțiaturii, părintele Nevers.

– Bine, atunci spuneți-mi ce doriți, îl somă Ferdinand.

– În anii aceștia, în pofida războiului, grupuri de… nu știu bine cum să-i numesc, cercetători germani și francezi, au făcut săpături în zona localității Montségur, căutând… căutând o comoară și știm că dumneavoastră i-ați condus, afirmă părintele Nevers.

– Ah, nu! Nici vorbă de așa ceva! Eu n-am condus nimic! protestă Ferdinand.

– Există martori care susțin că ați făcut-o.

– Vă voi explica exact ce am făcut și ce nu, dar, înainte de asta, spuneți-mi ce se întâmplă, ce doriți…

Părintele Grillo își drese vocea. Ferdinand îl privi lung. Era un bărbat de vârstă mijlocie, cu părul grizonant, perfect pieptănat, tenul închis la culoare și mâini fine și lungi. Avea în el ceva aristocratic.

– Domnule Arnaud, vă vom spune ce se întâmplă, spuse părintele Grillo. De câteva luni, ne parvin vești despre lucrările pe care un grup de filonaziști le realizează în apropiere de Montségur. Din 1939, caută comoara catarilor, un tezaur despre care unii cred că este Graalul.

Ferdinand izbucni într-un hohot de râs care îi surprinse pe cei trei preoți și pe directorul departamentului, care îl privi supărat.

– Vă rog! Presupun că dumneavoastră nu veți fi crezând aceste povești fantastice! Domnule, am cărți publicate despre această perioadă din istoria Franței și despre persecutarea ereticilor. Într-un anumit capitol, am scris despre comoară, afirmând clar că nu erau decât monede și bijuterii care au fost scoase de la Montségur pentru ca supraviețuitorii să poată duce mai departe credința Bunilor Creștini. Nu e nici un mister în legătură cu acel tezaur, nici unul. Nu este nici un Graal, nu există Graalul; dumneavoastră n-ar trebui să citiți cărți ezoterice sau pe ale acelui nazist, Otto Rahn, un tip strălucit, de altfel. Sunt istoric, nu povestitor, astfel că nu veți găsi nici o scriere de-a mea în care să-mi dau girul pentru teoria absurdă a Graalului.

– Atunci, care a fost relația dumneavoastră cu acele grupuri de lucru? întrebă directorul Departamentului de Istorie.

– Dumneavoastră știți foarte bine, răspunse mânios Ferdinand, pentru că v-am explicat de mai multe ori. Într-adevăr, niște grupuri de tineri săpau în zonă pentru contele d'Amis; erau îndrumați de unul sau altul dintre profesorii universităților germane care, influențați de poveștile lui Rahn, erau siguri că vor găsi comoara catarilor. Aceste grupuri apăreau și dispăreau; singurul lucru pe care mi l-a cerut contele într-o împrejurare a fost ca eu să examinez concluziile și lucrările lor, dar întotdeauna am răspuns același lucru: că erau niște concluzii false, absurde, că acolo nu era nici o comoară și că Graalul nu există, deși nu mi-au spus niciodată în mod direct că l-ar căuta. Era micul tribut pe care trebuia să-l plătesc ca să ni se permită să cercetăm arhivele sale. Da, erau filonaziști cum spuneți dumneavoastră,

și îi privi pe preoți; de fapt, nu erau diferiți de atâția alți francezi care au colaborat cu Germania. Adevărul este că nu le-am acordat niciodată prea multă atenție. Nu-mi plăceau; cum nu-mi place nici contele. Singurul meu obiectiv era cercetarea, aprofundarea conținutului cronicii lui fray Julián. Despre asta era vorba în lucrarea mea; dacă ați citit-o, nu puteți avea îndoieli în această privință.

– Am fi dorit ca dumneavoastră să ne povestiți tot ce vă amintiți despre grupurile acelea, despre ceea ce căuta de fapt contele, insistă părintele Nevers.

– V-am mai spus: căutau comoara catarilor. Dumneavoastră știți că a existat un scriitor cu un stil pitoresc, Napoléon Peyrat, pastor al Bisericii Reformate, care a scris *Istoria albigenzilor.* În realitate, el a rescris istoria bazându-se pe mituri, legende, basme pentru copii… în sfârșit, trebuie să recunoaștem că era un bun povestitor, cum a fost și Otto Rahn. Povestirile lui Peyrat au făcut ca tot ce este provensal să fie la modă și ca unii să susțină niște extravagante idei naționaliste în legătură cu regiunea Languedoc, pierdută în favoarea Franței. Alte personaje, de mai mică anvergură, ezoterici și ocultiști, au născocit alte povești despre catari și regiunea Languedoc; alt scriitor, Maurice Magret, a contribuit mult la impunerea acestei mode. A dedicat catarilor un capitol halucinant din lucrarea sa, *Noii magi*. Înainte de război, avea foarte mulți adepți, printre care chiar pe Otto Rahn, fără a-i mai numi pe alții.

– Și ce legătură are contele d'Amis cu toate acestea? întrebă părintele Grillo.

– Este descendentul unei perfecte, o femeie arsă pe rug la Montségur. Cronica lui fray Julián a fost păstrată și transmisă din tată în fiu timp de generații. Dacă această cronică ar fi căzut în mâinile Inchiziției, deținătorii ei ar fi fost arși pe rug, inclusiv Julián, cu toate că era dominican. Astfel că această cronică a fost întotdeauna înconjurată de un anumit mister; nu doreau să se afle despre ea pentru ca nimeni să nu-i poată considera eretici. Vă reamintesc că nu cu multă vreme în urmă, Pius al X-lea, care a fost, după cum știți, papă între 1905 și 1914, când a reorganizat curia, a reintrodus Inchiziția pe care a denumit-o Congregația Sfântului Oficiu; cu alte cuvinte, Inchiziția există, dar neoficial. Iar

amintirea a ceea ce s-a întâmplat cu fortăreața Montségur și a persecuției ereticilor s-a transmis din generație în generație. Din conversațiile mele cu contele, am putut deduce că visează la independența regiunii Languedoc; cred că simpatiile lui față de Germania sunt proporționale cu disprețul pe care îl simte pentru Franța pentru că aceasta ar fi anexat, cum spune el, pământul său, regiunea Languedoc. După cum vedeți, există oameni care nu-și asumă trecutul, pentru care trecerea timpului și ceea ce s-a întâmplat de-a lungul veacurilor n-au importanță. Contele visează la independența regiunii Languedoc și, ca atare, nutrește puține simpatii pentru Biserica Catolică, dar acestea sunt speculațiile mele. Nu pot face afirmații categorice, deoarece contele a căutat întotdeauna să fie discret în această privință în momentul în care își exprima opiniile politice sau religioase.

– Asta e tot? întrebă părintele Grillo.

– Asta e tot ce știu și ce vă pot povesti. Distinsul meu coleg îl cunoaște și el pe conte, ca și alte persoane din această universitate; de foarte puțină vreme, i-am predat oficial rezultatul muncii mele. Eu cred că nu e foarte mulțumit de lucrare, că se aștepta la ceva mai mult, dar n-a spus nimic în această privință. În ceea ce privește posibilitatea de a încuraja căutarea comorii de către acele grupuri care fac săpături în Languedoc, mărturisesc că nu m-a preocupat.

– Domnule Arnaud, circulă zvonul că domnul conte d'Amis ar fi găsit ceva... deosebit de important, afirmă părintele Nevers.

– Și ce este acel ceva atât de important? întrebă Ferdinand curios.

– Asta este ceea ce nu știm, ceea ce am fi vrut să aflăm, spuse părintele Grillo. Să vă explic: în timpul războiului circulau niște zvonuri cum că însuși Heinrich Himmler[1] coordona din umbră săpăturile de la Montségur și că agenții lui erau în legătură cu unele dintre grupurile contelui. Chiar dacă ar părea o aiureală, potrivit unui alt zvon, Alfred Rosenberg[2] ar fi survolat localitatea Montségur la 16 martie

[1] Heinrich Himmler (1900–1945), om politic german, șef al Gestapo-ului (1934) și al poliției Reich-ului (1938), apoi ministru de Interne al lui Hitler (1943). A condus represiunea împotriva adversarilor regimului nazist și a organizat lagărele de concentrare. (n.tr.)
[2] Alfred Rosenberg (1893–1946), teoretician al rasismului și om politic german, unul dintre conducătorii partidului național-socialist. (n.tr.)

1944, dată care coincide cu împlinirea a șapte sute de ani de la capitularea fortăreței. Și apoi, cel mai alarmant dintre zvonuri: posibilitatea de a se fi găsit ceva care ar pune Biserica în pericol.

– Ce vă preocupă pe dumneavoastră? Despre naziști pot crede orice; după ce au asasinat șase milioane de oameni în camerele de gazare, n-o să mă mir că teoreticianul nazismului, favoritul lui Hitler, Rosenberg, s-ar fi putut sui într-un avion ca să survoleze Montségur, sau că un personaj atât de sinistru ca Himmler să fi fost interesat de povești ezoterice. Nu, nu mă surprinde nimic din ceea ce mi-ați putea povesti despre oamenii aceia, dar cred că pe seama castelului Montségur se țes multe povești și poate că în timpul războiului să fi existat oameni interesați de răspândirea acestora și a altora asemănătoare. Majoritatea lucrărilor care se publică despre Montségur și despre comoara catarilor se bazează pe astfel de povești, de aceea nu cred să se fi găsit ceva care să poată pună Biserica în dificultate, numai dacă nu cumva dumneavoastră, domnilor, aveți un secret de nemărturisit pe care îl țineți sub șapte lacăte și vă temeți să nu fie dezvăluit. Ceea ce nu reușesc să înțeleg este ce legătură are acest secret cu Montségur.

– Domnule Arnaud, Biserica nu are secrete de nemărturisit, răspunse supărat părintele Nevers.

– Mie mi-e totuna; m-ar interesa doar ca istoric și în aceste momente nici măcar în această calitate, răspunse Ferdinand cu o indiferență totală.

– Ce credeți dumneavoastră că este Graalul? îl întrebă cu o voce liniștită părintele Grillo, fără să ia în seamă tensiunea dintre părintele Nevers și profesorul Arnaud.

– Nu știu, asta ar trebui să mi-o spuneți dumneavoastră, zise Ferdinand. Nu cred că potirul din care a băut Isus la Cina cea de Taină s-a păstrat timp de douăzeci de secole. Oare vreunul dintre apostoli s-a gândit în noaptea aceea la posteritate și a hotărât să păstreze cupa aceea? Și de ce nu farfuria în care au mâncat? E absurd, iar dumneavoastră știți acest lucru. Negoțul cu relicve nu m-a interesat niciodată. Înțeleg că există milioane de persoane care cred în mod sincer că un os sau altul este al vreunui sfânt sau că o bucată de lemn face parte

din crucea pe care a fost răstignit Hristos, sau că potirul de la Cina cea de Taină s-a păstrat și a ajuns până azi, dar toate astea sunt basme pentru copii în care sunt sigur că nici dumneavoastră nu credeți. Credința este altceva, Dumnezeu este altceva.

– Nu știam că sunteți și teolog, îl ironiză părintele Grillo.

– Nici eu nu vă consider pe dumneavoastră idioți; dacă ați fi fost, n-ați fi supraviețuit două mii de ani, afirmă Ferdinand.

– Bine, am ajuns să ne recunoaștem reciproc anumite calități, admise părintele Grillo. Acum vine partea a doua: ne-ați putea ajuta să aflăm ce au găsit la Montségur?

– Nu e nimic de găsit, nu e nimic de aflat.

– Pentru Biserică, este important să știe cu ce probleme se confruntă, spuse părintele Nevers.

– Dumneavoastră nu trebuie să vă confruntați cu nimic; poate doar cu niște baliverne a căror inconsistență nu vă va fi greu să o demonstrați.

– Ați putea să-l vizitați pe conte și să încercați să aflați? îi ceru fără ocolișuri părintele Grillo. Poate că unul dintre noi ar putea să vă însoțească.

– Relațiile mele cu contele sunt... ca să zic așa, încordate, tocmai pentru că m-am menținut departe de grupurile sale de lucru; în ceea ce vă privește pe dumneavoastră… se vede de la distanță că sunteți preoți și nu cred ca domnul conte să simtă vreo dorință să se spovedească, dar dacă…

– Dar dacă…? întrebă părintele Grillo.

– Nu știu; dumneavoastră, răspunse el adresându-se tânărului, n-aveți înfățișare de preot, poate că ați putea trece drept unul dintre studenții mei.

Ignacio Aguirre tresări când simți toate privirile ațintite asupra lui și, la rândul său, îi ceru ajutor din priviri părintelui Grillo.

– Ah, tânărul Aguirre! Este un băiat capabil, cu multe calități, care se va putea realiza la Secretariatul de Stat, dar este doar un asistent, un copist; n-are încă nici formația, nici experiența necesară. De fapt, îl țin pe lângă mine pentru că superiorul lui mi-a cerut ca în aceste luni de vară să rămână alături de mine făcând practică, dar viitorul lui nu este încă hotărât. Nu și-a terminat încă studiile.

– Dacă dumneavoastră m-ați însoți la castel, contele și-ar da seama imediat că sunteți ceva mai mult decât, să zicem, un cărturar pasionat de istoria medievală. Se observă imediat că sunteți un om al Bisericii, cât despre părintele Nevers… Cred i-am văzut fotografia în ziare. De aceea mi-a venit ideea cu acest tânăr. În orice caz, pot să merg singur și să-mi încerc norocul, dar insist asupra faptului că domnul conte nu este chiar atât de mulțumit de lucrarea mea și nu știu cum mă va primi.

Părintele Grillo și părintele Nevers schimbară din nou între ei acele priviri din care păreau să se înțeleagă fără să mai aibă nevoie de cuvinte.

– Îl vom trimite cu dumneavoastră pe tânărul Aguirre; așa va căpăta experiență. Când puteți pleca? vru să știe părintele Grillo.

– Mâine, cel mai târziu poimâine. Peste zece zile plec în călătorie, merg să-l văd pe fiul meu în Palestina, și vă asigur că nu-mi voi amâna călătoria pentru nimeni.

– Nu vă cerem atât de mult, domnule Arnaud. Știm cât ați suferit dumneavoastră și fiul dumneavoastră. V-am fi recunoscători dacă ați putea afla ceva, răspunse părintele Nevers.

– Cred că tânărul acesta, sugeră Ferdinand, ar trebui să citească studiul meu despre fray Julián și să se pună la curent cu ceea ce s-a scris despre catari. Dacă sunteți de acord, poimâine vom pleca la castel. Îl voi suna pe conte ca să-i anunț vizita noastră, sper că nu va refuza să ne primească. Ah! Și ar fi mai bine să vă îmbrăcați ca un student, altminteri cu greu veți putea trece drept studentul meu.

16

În timpul călătoriei cu trenul, Ignacio Aguirre a insistat ca el să-i explice „adevărata“ istorie a catarilor.

– Știu că ar trebui să fiu mai bine informat, dar nu este punctul meu forte.

Ferdinand se lungi în explicații. Dar cu puțin timp înainte de a ajunge în gară, scoase o scrisoare a lui David pe care o găsise în cutia poștală înainte de plecare.

> Acum câteva zile am luat cina acasă la Hamza. Mama lui a pregătit miel cu mirodenii. Este cel mai bun miel pe care l-am mâncat vreodată. Eu le-am dus una din acele azimi pe care le facem în kibbutz și un coș cu fructe din livada noastră. Hamza a râs și mi-a spus că n-ar fi trebuit să mă deranjez să le aduc fructe, pentru că avea el grijă să ni le șterpelească din când în când. Am stat de vorbă până târziu. Ei cred că vrem să-i dăm afară de pe pământul lor și mi-au povestit că liderii lor vor ca ei să nu aibă încredere în noi. Tatăl lui Hamza crede că, până la urmă, vom fi nevoiți să ne luptăm, dar eu le-am spus că putem evita acest lucru, că nu depinde decât de noi. Ieri, Hamza a venit să ia cina cu mine în kibbutz; l-am primit bine, la început, el se arată întotdeauna timid, apoi, când capătă încredere, se simte ca la el acasă. Îl miră faptul că împărțim totul, că mâncăm cu toții împreună, că nimeni nu posedă nimic și că nu există categorii sociale. Aici, un inginer valorează tot atât de mult cât un țăran, toți facem aceeași muncă. Îi atrage atenția, de asemenea, faptul că toți copiii locuiesc împreună într-o casă comună, îngrijiți în fiecare zi de către două mame, pe când celelalte muncesc. I-am arătat toate cotloanele kibbutzului și el mi-a mărturisit că, uneori, când nu suntem atenți, ia câteva mere din arborii noștri. Am

râs de povestea asta și s-a mirat că nu m-am supărat, dar i-am cerut să încerce să nu fie văzut. Apoi, în timpul cinei, am căzut de acord că ar fi fost bine dacă s-ar fi putut forma un stat iudeo-palestinian, așa cum a propus în 1937 Societatea Națiunilor. Dar liderii arabi au respins această idee și eu i-am spus că a fost o greșeală, pentru că am fi putut alcătui un stat asemănător celui elvețian. În sfârșit, de-acum nu mai e cale de întoarcere, dar nu mai vreau ca într-o bună zi Hamza și cu mine să trebuiască să ne înfruntăm unul cu celălalt pentru că așa au hotărât politicienii.

Nici el, nici eu nu suntem atât de deosebiți, în ciuda faptului că venim din două lumi diferite. Apropo, Hamza spune că încep deja să fiu înțeles cât de cât când vorbesc în arabă. Adevărul e că el a învățat mai bine franceza decât am învățat eu limba lui. E foarte isteț, de fapt e cel mai bun prieten al meu. O să-ți facă plăcere să-l cunoști. Doresc să vii, vei fi primit cu brațele deschise, știu că te va surprinde viața în kibbutz; este într-adevăr socialism pur. Ah! Era să uit: părinții lui Hamza mi-au spus că or să te invite la cină…

Scrisoarea continua să povestească și alte întâmplări din viața de zi cu zi din acel colț al Palestinei.

Viața lui David nu era lipsită de privațiuni și dificultăți, dar măcar era fericit, sau așa i se părea lui Ferdinand din scrisorile pe care le primea atât de des.

– Vești bune? întrebă Ignacio Aguirre.

– E o scrisoare de la fiul meu; da, e bine.

– E foarte departe?

– În Palestina. David este evreu, mama lui era evreică.

O spuse pe un ton sfidător care-l făcu pe preot să se înroșească.

– Știm cât de mult ați suferit, reuși acesta să spună.

– Ați făcut cercetări în privința mea? întrebă Ferdinand curios.

– Oh, nu! Nici vorbă, dar când au început să sosească vești despre ceea ce se întâmpla la Montségur și a ieșit la iveală numele dumneavoastră… mă rog, îmi închipui că nunțiatura de la Paris se va fi întrebat cine sunteți.

– Înțeleg, așa că pe lângă faptul că lucrarea mea despre fray Julián a fost citită, s-a vrut să se știe de asemenea ce fel de om sunt, nu-i așa?

Preotul nu răspunse direct la întrebare. Schiță un zâmbet ca să câștige timp.

– Vă bucurați de recunoaștere din partea comunității universitare. Iar lucrarea dumneavoastră despre fray Julián este foarte interesantă, îl prezintă pe acesta ce pe un om în carne și oase.

– Adevărul e că a fost un om în carne și oase. Un om ca dumneavoastră și ca mine, pe care l-au îmbolnăvit îndoielile. Voia să fie loial și lui Dumnezeu, și familiei sale ceea ce însemna să trăiască în impostură.

– El l-a trădat doar pe Dumnezeu; a rămas credincios familiei sale, unei familii care nu reușea să-l accepte.

– Credeți într-adevăr că l-a trădat pe Dumnezeu?

– Da, răspunse preotul.

– Eu nu cred că l-a trădat. A încercat pur și simplu să împace două credințe, dar nu s-a îndoit niciodată de Dumnezeu.

– Nu știa pe care Dumnezeu să-L slujească.

– L-a slujit întotdeauna pe același Dumnezeu, întrucât nu există decât unul singur, oricum s-ar chema acesta, oricum s-ar ruga oamenii la El, oricum ar fi perceput. Și n-a renegat niciodată crucea, dar îl scârbea ceea ce se făcea în numele ei. Dumneavoastră nu vi s-ar fi întâmplat același lucru?

Ignacio Aguirre șovăi să răspundă și își puse aceeași întrebare. Cum s-ar fi simțit el? Ar fi putut suporta comportamentul fanatic al acelora pe care îi considera frații săi întru credință?

– Oamenii nu pot fi judecați în afara contextului în care au trăit, răspunse preotul. Nu trebuie să ne apropiem de istorie cu ochii de azi.

– Acum înțeleg de ce, fiind atât de tânăr, lucrați la Secretariatul de Stat.

Preotul izbucni într-un hohot de râs care îl descumpăni pe Ferdinand.

– Dar nu lucrez acolo! V-a explicat deja părintele Grillo: mă țin acolo provizoriu, în timpul verii, pentru că superiorul meu, care este prieten cu părintele Grillo, i-a cerut să-mi dea de lucru ca să capăt experiență. Fac de toate: arhivez, mă duc după cafea, trec scrisori pe curat, fac traduceri… De fapt, părintele Grillo m-a adus pentru că secretarul său este în concediu, cred că mama acestuia s-a îmbolnăvit și lui i

s-a dat o permisie ca să o viziteze. Așa că m-am trezit cu acest cadou. Pentru că venirea în Franța a fost un cadou.

– Dar vorbiți destul de bine franceza.

– Sunt basc.

– Și ce-i cu asta?

– Păi, am o mătușă măritată cu un francez la Biarritz și am petrecut cu ea și cu verii mei câteva vacanțe. Se spune că am talent pentru limbile străine; îndrumătorul meu spune că dacă cineva este în stare să vorbească limba bască, atunci poate vorbi orice limbă.

– Nu vreau să fiu indiscret, dar cum s-a hotărât să devină preot un tânăr ca dumneavoastră?

– Pentru că am vocația de a-l sluji pe Dumnezeu. Părinții mei m-au dus la seminar ca să învăț: știți că atunci când într-o familie nu sunt mulți bani, un mijloc de a studia este acela de a merge la seminar, iar în cazul meu, mi-am găsit vocația. Știți că pământul meu este cel al Sfântului Ignațiu[1] și un preot iezuit, ca și el, rudă îndepărtată a tatălui meu, m-a ajutat; grație lui am putut studia în anii din urmă la Roma.

– Sunteți un tânăr de viitor; într-o zi poate ajungeți să fiți papă, deși, fără sutană, nu păreți preot, ci un tânăr normal…

– Sunt iezuit, voi sluji acolo unde voi fi trimis, dar să ajung papă mi se pare dificil, nuanță Ignacio cu umor. Dar dumneavoastră sunteți credincios?

– În realitate, sunt agnostic, dar am un profund respect pentru cei care cred și pentru Dumnezeu.

– În ciuda faptului că sunteți agnostic, vorbiți despre Dumnezeu ca și cum pentru dumneavoastră ar exista.

– Nu, nu am certitudini, doar respect. Și părinții mei sunt agnostici și în timpul acestor ani nu am văzut nicăieri nici urmă de Dumnezeu, astfel că mi se pare aproape un miracol că mai sunt în continuare agnostic.

Conversația căpăta nuanțe prea personale. Până să ajungă la gară, Ferdinand hotărî să o deturneze spre catari și fray Julián.

---

[1] Sfântul Ignațiu de Loyola (1491–1556), călugăr spaniol, originar din provincia Guipúzcoa din Țara Bascilor, adversar al Reformei, întemeietorul Ordinului Iezuiților, numit și Societatea lui Isus (n.tr.)

17

Raymond îi primi în poarta castelului. Fiul contelui devenise un băiat înalt și robust. Pe chipul lui ieșeau în evidență ochii de un verde intens; îi privea cu curiozitate și în același timp păstrând distanța.

– Bine ați venit, profesore, îl salută pe Ferdinand, și dumneavoastră, domnule…

– Aguirre, spuse Ferdinand. Preotul încă mai era puțin descumpănit de această situație.

– Tatăl meu se va întoarce mâine, dar când l-am sunat ca să-i spun că doreați să ne vizitați, mi-a cerut să vă primesc și să mă pun la dispoziția dumneavoastră. Am poruncit să vi se pregătească odaia în care ați fost găzduit de obicei, iar dumneavoastră, domnule Aguirre, una chiar alături. Sper să vă simțiți comod. Masa de prânz se va servi peste două ore și, dacă veți avea nevoie de mine pentru ceva, voi fi încântat să vă ajut.

– Ignacio este un excelent student; cred că va ajunge să știe despre catari mai mult decât mine și în aceste ultime luni m-a ajutat în munca mea, așa că am crezut de cuviință că trebuie să-i arăt locul nopților mele de nesomn…

– Firește, profesore. Veți merge la Montségur?

– Mi-ar face plăcere. I-am explicat lui Ignacio că, atunci când cineva se apropie de munte, simte ceva deosebit, își dă seama că acel pământ e impregnat de istorie.

– Așa este, nici unul din cei care ajung aproape de Montségur nu poate rămâne indiferent, răspunse Raymond.

Văzură sosind un jeep cu doi bărbați: unul dintre ei, tânăr, celălalt, de vârsta lui Arnaud.

– Cei doi domni care sosesc sunt și ei invitați ai tatălui meu, au fost într-o excursie, le explică Raymond, pe când cei doi bărbați coborau din mașina de teren și predau cheile unui servitor.

– Vi-i prezint pe profesorul Arnaud și pe asistentul său, domnul Aguirre. Domnii Stresemann și Randall.

Se salutară fără entuziasm și, înainte de a urca în camerele lor, începură o conversație lipsită de importanță despre vreme și frumusețea locurilor.

Nu trecuse mult timp când majordomul bătu la ușa lui Ferdinand ca să-l anunțe că Raymond îi așteaptă să-i însoțească unde le-ar face plăcere să meargă.

Ferdinand și Ignacio se întâlniră cu fiul contelui, dornic să intre în rolul de gazdă.

– Așadar, și pe dumneavoastră vă pasionează istoria catarilor? îl întrebă el pe Aguirre.

– Da, profesorul Arnaud mi-a transmis entuziasmul său, răspunse tânărul preot, înroșindu-se la față pentru că a fost nevoit să răspundă la o întrebare atât de directă, dar, mai ales, pentru că a trebuit să mintă.

– Ați reușit să cunoașteți bine istoria lui fray Julián?

– Mă rog… da… de fapt… este o istorie pasionantă. Câtă suferință!

Hotărât să nu intervină, Ferdinand îi asculta pe cei doi tineri, în vreme ce porneau într-o plimbare în jurul castelului. Se gândi că poate Raymond va comite o indiscreție, cum i s-a întâmplat, în acea ocazie, cu David. Se observau în comportamentul lui educația rigidă pe care o primise, precum și convingerea sa că, într-o bună zi, când va deveni conte d'Amis, va trebui să fie la înălțimea trecutului familiei sale sau măcar a ceea ce tatăl său îi inculcase că așteaptă de la el.

– Nu admit intoleranța Bisericii care încearcă să-și impună credința cu forța, pentru că e incapabilă să respecte convingerile aproapelui, de parcă ar fi deținătoarea adevărului absolut. Înainte ca Biserica să fi existat, erau alte religii, așa că nu înțeleg de ce ar deține Biserica Catolică monopolul adevărului, exclamă Raymond.

– Deține adevărul revelat de Dumnezeu, răspunse Ignacio, stânjenit că nu poate să se întindă cu explicațiile, întrucât Ferdinand îi făcuse un semn să nu discute.

– Adevărul revelat? Ăsta e un basm pentru copii… spuse Raymond pe un ton sentențios, dar fără convingere. Câte concilii au trebuit să se țină pentru ca să se pună de acord asupra conceptelor în care catolicii trebuie să creadă? Nu există nici un adevăr revelat, ci doar o puternică mașinărie a puterii pentru dominarea naivilor.

– Dar dumneavoastră în ce credeți? îl întrebă Ignacio.

– Eu? În rațiune și în dreptul locuitorilor acestui pământ să creadă în oricine doresc. Știți de ce Biserica Bunilor Creștini a fost pe punctul de a înfrânge Biserica Catolică? Pur și simplu pentru că perfecții ei trăiau ca niște buni creștini, în umilință și sărăcie. De aceea Biserica a fost nevoită să termine cu ei: nu putea suporta exemplul lor. În familia mea au fost perfecți.

– Da, doña María, spuse Ignacio, căruia îi venea din ce în ce mai greu să se stăpânească să nu-i răspundă lui Raymond cum credea el că ar fi meritat.

– Doña María, fiica ei doña Marian, don Bertrand, fiii lor… continuă Raymond.

– Dar presupun că dumneavoastră nu sunteți catar…

– Nu, nu… v-am spus deja că eu cred doar în zeița rațiunii, dar acesta continuă să fie pământul catarilor, chiar dacă aceștia nu se manifestă ca atare.

– Mai există catari? întrebă Ignacio cu uimire.

– Bineînțeles că da! Nu se pot înăbuși nici ideile, nici credințele. Nu există familie în Occitania care să nu descindă din catari.

Ferdinand îl asculta pe Raymond cu îngrijorare, întrucât în vorbele lui părea să se manifeste un anumit fanatism.

Au luat masa de prânz împreună cu ceilalți doi invitați ai contelui, care au spus că studiază doctrina catară.

Ignacio rămase tăcut, ascultându-l pe Ferdinand respingând unele dintre teoriile celor doi cărturari, până când puse o întrebare care îi surprinse pe toți.

– Și dumneavoastră credeți că există Graalul?

Ferdinand îl privi uimit, iar Raymond, curios, în vreme ce domnii Stresemann și Randall păstrară tăcerea.

– Vă întreb pentru că am citit mult în această privință. Există istorici care cred că tezaurul catarilor era Graalul. Profesorul meu nu crede așa ceva și ne-a spus că este un basm, dar… iertați-mă, profesore Arnaud, eu unul nu împărtășesc convingerea dumneavoastră, explică Ignacio.

Nimeni nu părea să se grăbească să răspundă, inclusiv Ferdinand, care sesizase cu admirație capcana pe care încerca să le-o întindă tânărul preot.

– Teoria profesorului Arnaud poate fi tot atât de verosimilă precum cele care menționează că, efectiv, există o comoară ascunsă a catarilor și că acea comoară ar putea fi Graalul, declară domnul Randall.

– Nu trebuie să se excludă nimic a priori, menționă domnul Stresemann.

– Da, noi, istoricii, excludem fanteziile și elucubrațiile scriitorilor de romane ezoterice. Domnilor, cercetarea istorică este o știință pe care nu o putem lăsa să se contamineze de virusul imaginației debordante a celor care nu sunt oameni de știință, explică Ferdinand foarte serios. În ceea ce-l privește pe iubitul meu student… văd că n-am avut prea mult succes cu învățăturile mele… și asta, cu toate că a obținut calificativul „foarte bine“ la materia mea și cu timpul sper să devină asistentul meu.

– Și dumneavoastră ce credeți că poate fi Graalul? întrebă Ignacio, simulând o inocență care nu înceta să-l surprindă pe Ferdinand. Se presupune că este cupa din care Hristos a băut la Cina cea de Taină…

– Ați citit lucrarea lui Wolfram von Eschenbach? întrebă domnul Stresemann.

– Da, este o lucrare foarte frumoasă. În *Parsifal*, Graalul este ceva mai mult decât un simplu potir, ceva care îi conferă o putere nelimitată deținătorului acestuia.

– Exact, încuviință invitatul acela care, după accent, părea alsacian.

– Măcar de l-ar găsi cineva! exclamă Ignacio plin de entuziasm.

– Multă lume încearcă să-l găsească, dar nu se poate găsi ceva care nu există, spuse Ferdinand pe un ton sentențios, care părea să-l dezaprobe pe studentul său.

– Poate că l-au luat templierii, insistă preotul.

– E greșit să credem că templierii ar fi avut relații strânse cu catarii, asta am explicat și la curs și, după câte știu, a fost una dintre temele examenului final.

– Cum puteți fi dumneavoastră atât de sigur că templierii nu i-au protejat pe catari? întrebă domnul Randall cu un aer supărat.

– Nu o spun eu, faptele o demonstrează. Ordinul Templierilor avea castele și comanderii în Languedoc și relații bune cu seniorii acestor meleaguri, dar asta nu înseamnă că ar fi participat la conflictele lor. Singurul lucru cert este că templierii luptau împotriva musulmanilor și în Spania și nu considerau că misiunea lor ar fi fost aceea de a lupta împotriva altor creștini, chiar dacă aceștia ar fi fost eretici. Și nici nu le-a cerut-o nimeni.

– Și nu credeți că Sfântul Graal a putut fi adus de către templieri și ascuns aici, în Languedoc? interveni Raymond.

– Nu, pentru că Graalul nu există, așa că foarte greu ar fi putut aduce ceva ce nu există.

– Dar, profesore, există studii în care se afirmă foarte clar că templierii au găsit o încăpere ascunsă sub Templul lui Solomon, la Ierusalim, intrând astfel în posesia unor secrete importante, care le-au conferit multă putere și că au putut șantaja Biserica. Aceasta se teme că s-ar putea răspândi…

– Astea sunt elucubrații ezoterice care nu se întemeiază pe nici o dovadă. Templierii au devenit o piedică pentru politica regelui Filip al IV-lea[1] al Franței, care a vrut să unifice ordinele militare și să le supună puterii Coroanei și, bineînțeles, să rămână cu bunurile acestora.

[1] Filip al IV-lea cel Frumos, din dinastia Capețienilor, rege al Franței între 1285–1314. Domnia lui a fost marcată de gravul conflict cu papa Bonifaciu al VIII-lea. După moartea acestuia, alegerea ca papă a lui Clement al V-lea și stabilirea Sfântului Scaun la Avignon în 1305 marchează victoria deplină a regelui Franței, care se va răsfrânge și asupra destinului cavalerilor templieri. (n.tr.)

Regele era în conflict cu papa Bonifaciu al VIII-lea[1] și a organizat o campanie împotriva lui, pentru că acesta se opunea ca monarhul francez să pună mâna pe impozitele asupra bunurilor Bisericii de care regele avea nevoie pentru că vistieria sa era secătuită în urma războiului împotriva Angliei. Iar omul său de încredere, consilierul Guillaume de Nogaret[2], a fost brațul executant al politicii regelui împotriva papei și a templierilor.

– Au fost acuzați că scuipau pe cruce – aminti Raymond, schițând un zâmbet –, ca și catarii, care o respingeau.

– A existat un templier dat afară din ordin care a început apoi să-și acuze frații de blasfemie, de sodomie, de practicarea unor ritualuri inițiatice secrete… Acest om i-a servit pe tavă lui Nogaret pretextul pentru ca Filip să înceapă procesul împotriva Ordinului Templierilor. Nogaret l-a convins pe inchizitorul Franței, de altfel și confesor al regelui, să înceapă cercetările asupra Ordinului Templierilor. În momentul acela, era deja papă Clement[3], care l-a admonestat pe inchizitor și s-a opus ca regele să-și vâre nasul unde nu-i fierbea oala. Dar Filip, prin Nogaret, a organizat o nouă campanie împotriva papei; chiar și așa, Clement s-a opus cât a putut și trebuie să amintim că, la început, templierii au fost declarați nevinovați de către suveranul pontif, care a hotărât, după aceea, că vor fi cercetate acțiunile cavalerilor, dar în mod individual, pentru a nu acuza ordinul în ansamblul său, dat fiind că unii templieri recunoscuseră acele practici de care erau acuzați, dar alții le-au retractat pe motiv că mărturisiseră sub tortură…

– Dar scuipau sau nu pe cruce? îl întrerupse Raymond pe un ton tăios.

Ferdinand observă privirea batjocoritoare a lui Raymond, în acord cu intenția întrebării. Tânărul ar accepta doar un „da“ sau un „nu“, puțin îi păsa de explicații sau de nuanțe.

[1] Papă între 1294–1303. Ducând o politică de impunere a supremației politice a Sfântului Scaun, a intrat în conflict cu regele Franței, Filip al IV-lea cel Frumos. (n.tr.)
[2] Guillaume de Nogaret, jurist francez, judecător la curtea regelui Filip al IV-lea cel Frumos, a avut un rol capital în desființarea Ordinului Templierilor. (n.tr.)
[3] Clement al V-lea, papă între 1305–1314, a desființat Ordinul Templierilor în urma Conciliului de la Vienne, Franța (1311–1312). (n.tr.)

– După ce au fost torturați, unii templieri au mărturisit crime înspăimântătoare, dar, după părerea mea, ținând seamă de documente, cu alte cuvinte, de fapte, Ordinul Templierilor n-a fost un ordin ezoteric, chiar dacă unii romancieri i-au prezentat ca pe niște cavaleri misterioși. Desființarea Ordinului Templierilor a survenit în urma unui conflict între regele Franței și papă, pentru niște motive care nu erau strict religioase. Filip, între alte lucruri, pretindea ca papa Clement să-l condamne pe predecesorul său Bonifaciu al VIII-lea pentru erezie, acțiune la care noul papă s-a opus, dar, cum nici Clement nu-l putea înfrunta fățiș pe rege, a sfârșit prin a ceda în privința templierilor.

– Nu mi-ați răspuns la întrebare, insistă Raymond.

– Dacă tu sau oricare dintre noi ar fi torturat, ar sfârși prin a mărturisi ceea ce i s-ar cere, dar mărturiile obținute prin tortură nu sunt valabile. Oricât s-ar strădui mulți să prezinte Ordinul Templierilor drept un ordin misterios, lucrurile nu stau așa. Templierii au avut ghinionul ca ultimul lor Mare Maestru, Jacques de Molay[1], să nu fie un model de inteligență și nici un politician versat. Nu voi spune că a avut vreo responsabilitate față de cele întâmplate, dar voi spune că nu era omul care să facă față unei situații atât de dificile ca aceea în care se afla ordinul.

– Așadar, nu negați că ar fi scuipat pe cruce, afirmă Raymond satisfăcut.

– Ba da, o neg: toate aceste povești extravagante despre faptul că ar fi găsit Graalul și ar fi aflat niște secrete care ar fi putut pune Biserica în dificultate sunt basme; vă rog, nu confundați romanele cu istoria!

– Dumneavoastră le-ați declarat război romancierilor, observă Ignacio.

– Un roman care tratează istoria poate fi foarte frumos, dar asta nu înseamnă că oferă o versiune reală a celor întâmplate.

Când s-a terminat masa de prânz, Raymond s-a oferit să-i conducă prin Carcassonne. A doua zi, la prima oră, urmau să plece la Montségur.

[1] Jacques de Molay (1243–1314), ultimul Mare Maestru al Templierilor. Și-a apărat ordinul împotriva lui Filip al IV-lea cel Frumos, care l-a trimis pe rug, de unde, în ultimele sale clipe de viață, i-a blestemat pe rege și pe papă. (n.tr.)

Lui Ferdinand i-a atras atenția abilitatea iezuitului de a-i câștiga încrederea lui Raymond; o făcea punând la îndoială adevărul istoric pentru a lăsa loc fabulației, care era terenul pe care de ani de zile se mișcau atât contele, cât și fiul său.

Ignacio se arătă entuziasmat de Carcassonne, iar Ferdinand înțelese că în această privință era sincer.

Seara, pretextă o puternică durere de cap și oboseală, ca să nu coboare la cină. Așa stabilise cu Ignacio, întrucât prezența lui îl stânjenea pe fiul contelui, care părea să se simtă în largul lui cu preotul.

Cu toate acestea, cina a fost o decepție, fiindcă nici Raymond, nici ceilalți invitați n-au spus nimic important și nici n-au dat vreun indiciu în legătură cu rezultatele activității lor de căutare a Graalului, iar Ignacio n-a îndrăznit să-i întrebe.

În dimineața următoare, s-au sculat în zori ca să plece la Montségur. Acolo, Raymond, lăsându-se purtat de magia locului, într-un moment în care Ferdinand s-a despărțit în mod deliberat de ei, îi mărturisi lui Ignacio ce anume căutau.

– Profesorul Arnaud este un sceptic. De aceea, lucrarea sa despre fray Julián este lipsită de pasiune, oricât de mult ar aprecia-o ceilalți. În realitate, tatăl meu se aștepta la mai mult.

– Și la ce se aștepta?

– La vreun indiciu despre comoară.

– Dar cum era să știe fray Julián unde se afla comoara?

– Doña María avea încredere în el; să nu uiți că ea a coborât de la Montségur împreună cu cei doi perfecți care duceau tezaurul.

– Ai dreptate, recunoscu Ignacio. Și voi, care săpați de atâta vreme, nu l-ați găsit?

Raymond hotărî să aibă încredere în tânărul acela cu care se înțelegea atât de bine.

– N-am găsit nimic, ăsta-i adevărul. Nimic despre care să putem spune că este Graalul. Există savanți care cred că Graalul este o piatră cu puteri nelimitate căzută din cer și care este păstrată într-un anume loc de pe aici. Alți cercetători cred că templierii au dus-o în Scoția și că au îngropat-o la Edinburgh. Și… mă rog, un profesor care a fost aici susține o altă teorie: crede că s-ar putea ca Graalul să nu fie un obiect.

– Și atunci, ce este?

– Poate fi o persoană.

– O persoană?

– Tu crezi că Isus era celibatar?

– Mă rog, eu cred ceea ce am fost învățați cu toții…

– Există documente foarte vechi care atestă că s-a căsătorit cu Maria Magdalena și că au avut chiar și copii. Poate că Graalul sunt descendenții lui Isus.

Ignacio nu știa dacă să râdă sau să se indigneze, dar hotărî să nu facă nici una, nici alta ca să nu-l pună în gardă pe tânărul acela care îi era totuși simpatic.

– Și cum au ajuns aici descendenții lui Isus?

– Poate odată cu Maria Magdalena sau poate sute de ani mai târziu. Poate că templierii vor fi găsit acele documente și le vor fi păstrat cu sfințenie.

– Asta este ceea ce profesorul Arnaud ar numi basme ezoterice, pseudoliteratură ieftină.

– În realitate, pe profesorul Arnaud nu l-a interesat niciodată să găsească Graalul; toată strădania lui s-a concentrat asupra cronicii lui fray Julián. Când tatăl meu îi cerea să vină la castel și să-l asculte pe vreun alt profesor, el se scuza; și, dacă, din întâmplare, era aici, combătea întotdeauna orice teorie care nu se potrivea cu a lui și nu asculta ceea ce i se spunea. Dar tatăl meu spunea că e mai important prestigiul lui, pentru că acesta poate să deschidă ușile arhivelor pentru experții noștri, și acesta era de fapt lucrul care îl interesa.

– Până acum, n-ați găsit nimic? întrebă din nou Ignacio.

– Nimic; ne bazăm doar pe aceste teorii despre care ți-am vorbit mai înainte și căutăm în continuare dovezi. Ele se află aici, e doar o chestiune de timp ca să le descoperim. Ți-ar plăcea să lucrezi pentru noi? întrebă Raymond entuziasmat.

– Păi… adevărul este că ar fi foarte interesant, dar nu cred să pot… Să-ți explic, trebuie să-mi termin studiile, încă nu sunt suficient de bine pregătit.

– Nu fi modest! Profesorul Arnaud spune că ești cel mai bun student al lui.

– Da, dar asta nu înseamnă că știu tot. Dar… desigur, mi-ar plăcea să aflu dacă veți găsi ceva, ar fi pasionant…

– Dacă vreodată vrei să vii fără profesorul Arnaud, sună-mă. Vei fi bine primit și te vei putea alătura grupurilor noastre de lucru, fie și temporar. Acum, avem oameni care caută la Edinburgh, pentru că nu este absurdă ipoteza că Graalul a fost ascuns acolo de către templieri.

– Și dacă îl veți găsi, ce veți face?

– Știi ce spune fray Julián în cronica lui: cineva trebuie să răzbune sângele celor nevinovați, familia noastră nu poate lăsa nepedepsite crimele Bisericii Catolice. Ceea ce dorim noi este să o distrugem, să o facem să plătească pentru fanatismul ei și pentru că a pus capăt libertății acestui ținut. Este o responsabilitate pe care ne-am asumat-o noi, cei din familia D'Amis, din generație în generație, iar tatăl meu visează să fie el cel care va duce răzbunarea la îndeplinire.

– Dar tu crezi că e atât de ușor să distrugi Biserica?

– Da. Dacă punem mâna pe Graal, orice ar fi acesta, vom reuși. I-o datorăm regiunii Languedoc. Mi-ar plăcea să vii din când în când pe aici, cred că te-ai înțelege bine cu tatăl meu și, cu siguranță, prin ceea ce știi ai putea contribui la cercetările noastre.

Ignacio îi zâmbi în vreme ce înghițea în sec ascultând toate acele enormități fără să răspundă. Deodată, i se păru că Raymond e nebun și se temea și mai mult de cum ar fi putut fi tatăl acestuia, contele d'Amis, pe care avea să-l cunoască în seara aceea.

Ceea ce nu știa să evalueze era dacă acela era un grup de fanatici periculoși ori pașnici. Zâmbi din nou, știindu-se observat de privirea lui Raymond.

– Presupun că ești un om de onoare, așa că îți cer să-mi promiți că nu vei comenta cu profesorul Arnaud nimic din ceea ce am vorbit. Știu că îi datorezi loialitate ca student, dar eu am avut încredere în tine… poate că n-ar fi trebuit să am, de aceea voi fi liniștit numai dacă îmi dai cuvântul tău.

Raymond îl privea foarte serios așteptând acest angajament, iar Ignacio se simți un ticălos. Va trebui să se spovedească și să-l roage pe Dumnezeu să-l ierte pentru ceea ce era pe punctul să facă. Se simți murdar când îi întinse mâna lui Raymond asigurându-l:

– Nu-ți face griji, voi păstra secretul.

– Ah! Și nici tatălui meu să nu-i spui nimic… nu mi-ar ierta indiscreția. El crede că sunt prea încrezător… în sfârșit… sper să nu mă fi înșelat în ceea ce te privește.

Îi întrerupse Ferdinand, care se ținuse deoparte fumând câteva țigări în timp ce mergea de colo-colo și simula un interes brusc pentru ruine.

– Cred că ar trebui să ne pregătim de plecare. Aș vrea să-l văd pe tatăl tău, Raymond, afirmă profesorul.

– Da, cum doriți.

18

Contele d'Amis fu rece și distant cu Ferdinand, dar se arătă mai apropiat față de Ignacio, datorită interesului pe care fiul său i-l arăta tânărului. În seara aceea, au vorbit foarte puțin despre cronica lui fray Julián sau despre catari. Contele nu era prea vorbăreț, iar invitații săi păreau posomorâți. S-au retras cu toții în odăile lor la terminarea cinei.

– Cât rău fac toți romancierii ăștia de doi bani! exclamă Ferdinand după ce Ignacio îi relatase minuțios convorbirea sa cu Raymond.

– Iar în dumneavoastră n-au prea multă încredere, menționă Ignacio.

– Neîncrederea e reciprocă. Ce personaje! Ceea ce este de necrezut e faptul că oameni cu educație și serioși pot crede aceste născociri puse în circulație de niște indivizi lipsiți de scrupule. Așadar, îi avem printre noi pe descendenții lui Isus! Într-o lume în care nu există secrete, pentru că n-au existat nici în trecut, și nu vor exista nici în viitor, aflăm că, de-a lungul secolelor, au fost păstrați ascunși copiii lui Isus și ai Mariei Magdalena. Dar așa ceva ar fi fost imposibil de ascuns.

– Mă rog, asta sau Graalul este ascuns la Edinburgh.

– Sunt în stare să facă găuri prin toate castelele în căutarea unui obiect magic care există doar în mintea lor. Sunt bolnavi!

– Țelul lor este distrugerea Bisericii Catolice, așa mi-a spus Raymond, explică Ignacio.

Ferdinand începu să râdă.

– Dar cum le poate da prin minte o asemenea idioțenie! Să distrugă Biserica!

– Mă rog, mie nu mi se pare deloc amuzant, protestă Ignacio.

Ferdinand deveni serios și își ațintì privirea în ochii îngrijorați ai lui Ignacio.

– Credeți că ei pot distruge mesajul lui Isus? Credeți că cei care au credință și care cred în Dumnezeu vor înceta să mai creadă în El pentru că va reieși că a fost om? Isus a fost evreu, un rabin și, în societatea aceea, rabinii erau căsătoriți. Eu nu știu dacă a fost sau nu căsătorit, mi-e indiferent, dar cert este că nu dispunem de dovezi serioase în această privință. Îmi vine greu să cred că dacă, într-adevăr, a avut soție și copii, acest fapt ar fi fost ținut secret de către apostoli, care erau oameni simpli, însurați, cu familie și pentru care a avea nevastă și copii era un lucru normal, astfel că nu cred că oamenii aceia s-ar fi înțeles în taină să o ascundă pe soția lui Isus. În ce scop? Ei nu inventau creștinismul, nu-și puteau imagina ce pusese Isus în mișcare, ce avea să însemne mesajul Lui de-a lungul secolelor… În orice caz, dacă Isus ar fi fost însurat, acest fapt n-ar distruge Biserica, dar ar trebui să se accepte că preoții se pot căsători. Și așa cum un conciliu a decis că nu se puteau căsători, tot astfel, un alt conciliu va putea hotărî contrariul. Nimic mai mult. Sincer, nu cred că aceasta ar fi o problemă pentru nici un creștin.

– Și dumneavoastră vă declarați agnostic! exclamă Ignacio, mirându-se de convingerea lui Ferdinand că Biserica nu poate fi distrusă.

– Agnostic, într-adevăr, dar nu prost. Pot înțelege motivele Bisericii de a prefera ca preoții să fie celibatari, dar nu mi se pare că edificiul s-ar putea nărui dacă Isus ar fi fost căsătorit, dar insist, nu există nici o dovadă istorică serioasă în acest sens, așa că... subiectul e închis.

– Ceea ce caută ei este tocmai această dovadă.

– Nu o vor găsi, pentru că nu există.

– Dumneavoastră vorbiți *ex cathedra!* protestă Ignacio.

– Nu, eu vorbesc din bun-simț. Sunt sigur că Roma ar avea un mare număr de răspunsuri dacă ar apărea o astfel de dovadă. Dar, nu vă faceți griji, căci în afară de speculații pseudoliterare nu se va găsi nici una.

– E ciudat, dumneavoastră folosiți rațiunea ca să susțineți poziția Bisericii.

– Ce mai concluzie! Sunt istoric și analizez lucrurile din această perspectivă. Familia d'Amis nu va putea arunca peste bord două mii

de ani de catolicism, oricât de mult le-ar întuneca mințile dorința lor de răzbunare. Să nu vă faceți griji, Ignacio, și să aveți ceva mai multă încredere în Biserica dumneavoastră. Important este că veți putea spune superiorilor dumneavoastră: „Misiune îndeplinită". Dumneavoastră sunteți spionul perfect.

De data aceasta a fost rândul lui Ignacio să râdă cu poftă. Nu se simțise câtuși de puțin în apele lui ca în acele două zile să-l înșele pe Raymond; oricât de mult și-ar fi spus că se prefăcea și că aproape că mințea doar ca să apere o cauză nobilă; avea totuși mustrări de conștiință.

– Nu mi-a plăcut deloc ceea ce am făcut, mărturisi el.

– N-ați făcut nimic de care ar trebui să vă rușinați. Mie nu mi-ar fi povestit nimic, nici contele, și nici Raymond. A fost un succes faptul că ați venit; plecați cu o informație precisă, așa că Biserica dumneavoastră știe acum cu ce probleme se va confrunta dacă în cele din urmă vor găsi ceva din ceea ce caută, ceea ce mi se pare foarte improbabil.

– Sper ca ceea ce am aflat să fie de-ajuns…

– Este, bineînțeles că este. Cel mai rău lucru care se poate întâmpla este să nu știi cu ce te confrunți, dar, când știi, este mai ușor să-ți organizezi apărarea. Veți vedea că părintele Grillo și părintele Nevers văd lucrurile în felul acesta.

– Mi-e milă de Raymond. Este atât de tânăr… dar mediul în care trăiește l-a făcut să fie așa. Tatăl lui i-a insuflat atâta fanatism, încât îl văd în stare de orice, spuse îngrijorat Ignacio.

– Da, este o victimă a tatălui său. Când l-am cunoscut, era copil și primea niște pedepse severe: tatăl lui îl bătea când nu era la înălțimea a ceea ce aștepta de la el. A fost crescut în aceste condiții și, din ceea am văzut, și-a însușit obsesiile absurde ale contelui. E păcat, dar în acest caz, chiar că nu putem face nimic nici dumneavoastră, nici eu. Cred că relația mea cu familia D'Amis a ajuns la capăt și simt o ușurare.

– Pentru dumneavoastră a fost foarte importantă cronica lui fray Julián, nu-i așa?

– Este foarte frumoasă. M-a mișcat până în adâncul sufletului când am citit-o și este un document istoric important: un dominican,

sub ordinele cumplitului fray Ferrer, care relatează la persoana întâi ceea ce se întâmplă pe cele două câmpuri de luptă. Dar este mai ales istoria unui conflict uman, expus în toată cruzimea lui. Mi se părea important să o fac cunoscută ca și alți istorici să aibă acces la ea pentru a lămuri această perioadă din istoria Franței.

– Și din istoria Bisericii.

– Într-o zi, Biserica va trebui să-și ceară iertare pentru toate nebuniile pe care le-a săvârșit, declară Ferdinand.

Ignacio nu răspunse. Nu o putea face, pentru că trebuia să admită că și pe el îl tulbura faptul că s-a putut ucide în numele lui Dumnezeu.

Ferdinand fu uimit să-l vadă pe tatăl său pe peron. Nu venise niciodată să-l aștepte la întoarcerea sa din vreo călătorie, astfel că, dacă se afla acolo, însemna că se întâmplase ceva grav.

Coborî iute din tren.

– Ce s-a întâmplat? întrebă el fără nici o introducere.

– David… este la spital… a fost rănit într-o ambuscadă. E în stare gravă. Au anunțat azi-dimineață, te-au sunat acasă și la universitate și rectorul ne-a sunat pe noi… mama ta ți-a pregătit valiza, iar eu am cumpărat biletele de tren și de vapor. Dacă n-ai nimic împotrivă, vreau să te însoțesc.

Dar Ferdinand nu-l mai auzea. Chipul i s-a schimonosit de durere și părea să nu poată trage aer în piept. Era palid, cu ochii ieșiți din orbite, mut, incapabil să scoată vreun sunet. În buzunarul hainei, avea ultima scrisoare a lui David, cuvinte pline de bucurie, de chef de viață și de speranță. Și deodată cuvintele acelea scrise cu cerneală s-au prefăcut în cuvinte scrise cu sânge.

Ignacio nu știa ce să facă, nici ce să spună, îl apucă apoi de braț cu putere și îl îndemnă să pășească.

– Haideți, grăbiți-vă!

Merseră în tăcere până când Ferdinand își reveni din starea de șoc.

– E în viață? șopti el.

– Da, e în viață, dar în stare foarte gravă, răspunse tatăl său.

– Își va reveni, afirmă Ignacio, ne vom ruga și își va reveni…

– Dumnezeu n-a fost niciodată alături de mine când am avut nevoie de El, spuse Ferdinand cu glasul stins, e multă vreme de când ne-a părăsit atât pe mine, cât și pe fiul meu.

Profesorul îl privi pe tatăl său cu ochii înroșiți. Nu voia decât să i se răspundă la întrebare: Ce a pățit David? Ce i s-a întâmplat?

19

Ierusalim, în urmă cu mai multe săptămâni

– Hamza, trebuie să te hotărăști. Tonul bărbatului nu admitea ezitări, iar ochii săi negri păreau să-i sfredelească cu privirea pe ai lui Hamza.

– Nu ne-au făcut nimic, de ce nu putem să vorbim, să ajungem la un acord? răspunse Hamza cu o urmă de provocare în glas, deși îi era teamă de bărbatul acela.

– Lumea îi sprijină pe sioniști, acum câțiva ani au vrut să alcătuim împreună un singur stat, acum vor să împartă pământul nostru în două. Nu putem accepta așa ceva! Ori ei, ori noi! strigă bărbatul.

– Te rog, calmează-te… fiul meu este tânăr și nu înțelege bine ce se întâmplă… interveni tatăl lui Hamza.

– Să-ți explic, Rashid: ori fiul tău e trădător, caz în care tu însuți vei rezolva problema, ori este laș, și atunci tot tu va trebui să o rezolvi, ori ni se alătură și dovedește că e patriot.

– Nu sunt nici trădător, nici laș, Mahmud, protestă Hamza, doar că gândesc cu mintea mea.

– Taci! îl somă tatăl său, care era speriat pentru că știa de ce era în stare Mahmud.

Hamza își înclină capul conștient de faptul că Mahmud nu-i lăsa nici o ieșire și că, dacă nu-i dă ascultare, l-ar putea costa viața pe el și pe familia lui.

Fratele său, Ali, în vârstă de zece ani, așezat pe jos lângă fratele său mai mic, îl observa cu ochi speriați. Cele două surori ale lor erau

într-o odaie învecinată împreună cu mama lor; aceea era o conversație între bărbați.

– Vom lupta împreună cu frații noștri din Siria, din Iordania, din Egipt, din Iran… toți frații arabi ne sprijină. Nu putem lăsa ca evreii să ne ia pământul; îi vom azvârli în mare, spuse Mahmud pe un ton sentențios. Ori faci parte din Armata Salvării, ori din grupul nostru, ori mori alături de ei, Hamza, tu hotărăști.

– Va lupta alături de voi, spuse pe un ton hotărât Rashid, tatăl lui Hamza, iar eu, de asemenea. Suntem palestinieni și buni musulmani. Ai dreptate, ăsta e pământul nostru, trebuie să luptăm pentru el, evreii sunt înșelători. Mai întâi, au venit să se stabilească lângă noi, iar acum vor să pună mâna pe tot. Îi vom azvârli în mare.

Hamza îl privi uimit pe tatăl său. Nu îl recunoștea în vorbele acelea pe care tocmai le spunea. Încă mai răsunau în urechile lui cuvintele de pace ale tatălui său, convingerea acestuia că lupta cu evreii va aduce doar nenorociri.

– Nu noi trebuie să plătim pentru ceea ce s-a întâmplat în Europa. Hitler nu și-a făcut bine treaba, spuse Mahmud râzând. Dacă vor posesiuni, să li se dea California, sau Pădurea Neagră, sau regiunea Provence, dar să nu ne fie luate nouă; vor să ne fure pământul ca să fie cu conștiința împăcată.

– Ai dreptate, Mahmud, răspunse Rashid, ai dreptate, nu avem de ce să le cedăm pământurile noastre și să devenim musafiri în propria noastră casă. Vom lupta; suntem hotărâți să murim.

– Pentru moment, e de-ajuns fiul tău cel mare. De el avem nevoie, dar să nu te îndoiești că ți-i vom cere și pe ceilalți fii ai tăi și propria ta viață dacă va fi nevoie, spuse Mahmud pe un ton amenințător. Mâine voi trimite după tine, îi spuse lui Hamza în chip de salut la despărțire.

Când Mahmud și oamenii lui plecară, Rashid se așeză la masă știindu-se învins. Soția lui ieși din odaie cu cele două fete, se apropie de el și îi puse o mână pe umăr ca să-l îmbărbăteze.

– Ai procedat bine, Rashid, cu inteligență. Nu putem face altceva, spuse femeia.

– Nu putem sau nu vrem? o întrerupse Hamza mânios.

– Trebuie să știi când nu mai ai loc de întors. Dacă nu-ți dai seama de asta, ești pierdut.

– Ceea ce văd eu este că războiul ăsta a fost deja hotărât pentru noi toți; nu Mahmud a hotărât asta. Crezi că noi, săracii, contăm? Mahmud este doar unul dintre proștii cei mulți ce sunt de folos doar ca să moară și să-i facă și pe alții să moară. Acest război este organizat la Cairo sau la Damasc… Ceea ce știu într-adevăr este că noi și cei care sunt ca noi trebuie să murim, răspunse Hamza.

– Nu-ți face iluzii, fiule, prietenii tăi evrei se vor apăra și vor ucide, la fel ca noi, spuse mama lui.

– Și dacă eu nu vreau să lupt? întrebă Hamza, sfidând-o pe mama sa.

– Ai două surori. Sunt logodite de-acum pentru când vor fi mai mari. Vor fi respinse. Dar, în plus, într-o zi o să ne trezim că livada noastră va fi distrusă. Iar în altă zi, îl vor obliga pe tatăl tău să te ucidă pentru că, altminteri, ne vor ucide pe toți. Nu eu am făcut legile, Hamza, le accept așa cum sunt, iar tu trebuie să faci același lucru ca să nu aduci asupra familiei tale rușinea, dezonoarea și mizeria. Luptă, fiule, luptă.

Femeia se apropie de fiul său și îl mângâie pe față, privindu-l cu milă.

Zarurile fuseseră aruncate. Ei îi revenea sarcina de a-l sacrifica pe cel mai mare dintre fiii săi și nu se putea împotrivi.

– Hamza, nu te mai poți vedea cu David, îi spuse tatăl său cu o voce obosită. Evită-l pe băiatul acela evreu. Este mai bine și pentru tine, și pentru el.

– Și ce trebuie să-i spun? Bună, David, există niște oameni care au hotărât că trebuie să ne ucidem. Ah! Și să nu te simți jignit, asta nu e nimic personal; tu și cu mine suntem nimeni, nu contăm, obligația noastră este să ne ucidem când ni se spune că trebuie să o facem și cu asta, basta. Cine va trage primul, tu sau eu? Hamza făcea o parodie amară din ceea ce îi va spune lui David.

Tatăl, mama și frații lui îl priveau cu milă. Îl vedeau suferind, dar, în același timp, se simțeau incapabili să-i aline durerea. De acum încolo, Mahmud era unul de al lor. Trecuse de la fărâmițarea bulgărilor de pământ la comanda oamenilor și era hotărât să facă tot ce i s-ar cere: avea încredere în sine și în cauza pe care o slujea.

– Hamza, viața noastră depinde de tine, adăugă tatăl lui cu tristețe, nu te pot obliga să lupți, dar dacă nu o faci…

– O voi face, tată, o voi face… consimți Hamza cu ochii scăldați în lacrimi, ieșind din casă în căutarea umbrelor nopții.

Merse multă vreme fără o țintă anume. În ciuda nopții întunecate, cunoștea fiecare palmă de teren și n-avea nevoie să vadă.

Se născuse pe bucata aceea de pământ. Mama lui îl adusese pe lume în casa aceea modestă înconjurată de pomi fructiferi și pe lângă care trecea un canal de irigații în care se bălăcea când era copil.

A fost fericit. N-avea nevoie de mai mult decât avea: familia sa, livada unde lucrau, plăcerea de a-l însoți pe tatăl său să vândă fructele și legumele, călare pe măgar… Se bucurau de asemenea de cinele din patio, când unchii lui veneau în vizită și se putea juca cu verii lui, cățărându-se în copaci și ascunzându-se printre arbuști.

Lumea lui se năruia pentru că deodată avea dușmani. Niște dușmani pe care nu și-i alesese el.

Se gândi la David. Ce-i va spune? Nu adevărul: ne organizăm ca să vă azvârlim în mare. Va trebui să-l evite, să încerce să nu se mai întâlnească cu el, să-l țină la distanță...

Îi veni poftă să râdă amintindu-și când se văzuseră pentru prima oară. El îi spiona prin gard pe cei din kibbutz; de fapt, se uita după o fată de vârsta lui, cu părul auriu ca grâul și niște ochi frumoși, albaștri, cu care își încrucișa privirile de fiecare dată când se întâlneau și care îi trezea sentimente contradictorii. Lumea lui nu era una a femeilor, iar acestea nu l-au interesat prea mult, dar fata aceea părea atât de delicată, atât de ireală, încât nu-l speria.

Îi zâmbea și îl saluta cu mâna, iar lui îi bătea inima mai tare. I-ar fi plăcut să sară gardul și să o ajute să culeagă portocale sau să curețe pământul de buruieni. Când l-a văzut pe David pentru prima dată, acesta pregătea pământul pentru semănat și i se observa pe față un rictus de durere; din când în când, își ducea mâinile la șale și se freca cu putere. Se vedea că nu lucrase niciodată pământul. Dar în kibbutz, toți munceau la fel, n-avea importanță de unde veneau sau cu ce se îndeletniceau înainte de a ajunge aici; trăiau de pe urma pământului.

David și-a înălțat privirea și l-a văzut. S-a ridicat în picioare și a mers spre gard. Îi zâmbea, așa că nu a luat-o la fugă ca în alte ocazii când îl prindea Iacob, șeful kibbutzului, un bărbat slab și sever care părea să fie întotdeauna foarte prost dispus.

Au început să vorbească în engleză, limbă în care se descurcau amândoi și peste câteva minute părea că se cunoșteau de când lumea. David i-a mărturisit că era zdrobit de oboseală și că îl durea tot corpul; Hamza s-a oferit să-l ajute și, spre surpriza lui, David a acceptat. A fost prima dată când a intrat în kibbutz și a avut norocul să o vadă mai de aproape pe fata visurilor lui: era rusoaică, se numea Tania, avea cincisprezece ani și abia știa câteva cuvinte în engleză.

De atunci, intra și ieșea din kibbutz ca la el acasă, la fel cum făcea și David când venea la el, unde a fost întotdeauna bine primit. Acum, va trebui să-i spună să nu mai vină. Nici el nu va mai trece dincolo de gard.

Mahmud spusese că a doua zi va trimite după el ca să înceapă instrucția militară. Nu știa să tragă cu arma, știa doar să are, dar va trebui să învețe să mânuiască o armă și să ucidă. Să ucidă. Cuvântul i se părea cumplit și ireal. Cum e când ucizi? Ce va simți când va vedea un om prăbușindu-se în fața lui? Și dacă va fi el cel care va cădea mort?

Continuă să meargă fără o țintă anume până când se simți epuizat. Nu știa cât timp mersese; îi era totuna: se temea de sosirea dimineții.

– N-ar fi trebuit să ai atâta încredere în el; într-o zi, va trebui să ne înfruntăm, este inevitabil, spunea Iacob pe un ton sentențios adresându-se lui David și grupului de tineri cu care stătea la taifas după cină.

– Este prietenul meu și nu voi lupta niciodată împotriva lui. Putem să stăm de vorbă și să discutăm despre deosebirile dintre noi, nu e nici un motiv să ne ucidem. Problema noastră o reprezintă englezii, nu palestinienii, argumenta David.

– Problema noastră o reprezintă toată lumea. Englezii au mai slăbit frâiele și permit intrarea imigranților. Știm că foarte curând va exista o nouă rezoluție a Națiunilor Unite propunând crearea a două state, dar arabii vor refuza, explica Iacob cu o urmă de nerăbdare.

– Ești foarte sigur că vor spune nu, dar dacă îi veți consulta pe palestinieni, poate că veți avea o surpriză… argumentă David.

– Continui să fii francez, îi răspunse un bărbat mai în vârstă care fuma pipă. Aici este Orientul, aici nu funcționează regulile democrației. Nimeni nu-i va consulta pe palestinieni; egiptenii, iordanienii, sirienii, saudiții vor hotărî pentru ei. Se organizează de ceva vreme. Am avut deja confruntări, ne-au atacat, în alte kibbutzuri s-au produs pierderi din pricina atacurilor de gherilă. De ce crezi că patrulăm pe lângă gard în fiecare noapte ? Ne vor ataca, li se va ordona să o facă și o vor face.

David avea de gând să replice, dar rămase tăcut. Toți îl respectau pe Saul, tipul cu pipă, un bărbat care se născuse în Palestina, ca și părinții lui, bunicii lui și părinții și bunicii acestora. Toată familia lui rămăsese pe pământul acela sfânt de-a lungul veacurilor, supraviețuind romanilor, arabilor, cruciaților, mongolilor, turcilor și chiar și protectoratului britanic. Saul făcea parte din Hagana, forțele defensive pe care le constituiseră ca să se apere de englezi și de atacurile arabilor. Străbătea țara, mergea dintr-un loc într-altul, vorbea araba la perfecție și putea fi confundat cu orice palestinian. Saul era o legendă, pentru că trăise într-unul dintre primele kibbutzuri, la Tell Hay, și de asemenea un simbol al curajului și al vitejiei pentru toți aceia care soseau în Eretz Israel, pentru că rezistase și respinsese atacurile arabilor din Nord.

Erau puține lucrurile care scăpau privirii lui Saul, pentru că avea prieteni pretutindeni și, cum spunea Iacob, surse de informație până și în iad.

Continuară să vorbească încă o bucată de vreme despre ce ar putea surveni dacă, până la urmă, Națiunile Unite ar vota în favoarea creării a două state. Saul dădu asigurări că țările arabe vor respinge această formulă și că atunci conflictele cu palestinienii se vor intensifica.

– Ne bizuim doar pe noi înșine, să nu uitați asta, le amintea Iacob. Nimeni nu va veni să ne ajute, așa că va trebui să ne apărăm fiecare casă, fiecare piatră.

Iacob emana amărăciune. Era german, din München, și sosise în Palestina în anul 1920 la insistențele tatălui său, care vedea cum crește inflația monetară și se extindea antisemitismul în Germania.

Ca și alți tineri, Iacob își lăsase în urmă familia, căminul, prietenii, viața. Participase la întemeierea primei asociații muncitorești israelite și apoi ajutase la crearea acelui kibbutz pe care acum îl conducea.

Părinții lui, la fel ca majoritatea familiei sale, muriseră în camerele de gazare. Era singurul supraviețuitor din mediul lui și își pierduse zâmbetul pentru totdeauna.

Saul și Iacob îi anunțară că de a doua zi aveau să dedice mai mult timp instrucției militare, atât bărbații, cât și femeile. Nu mai era vorba pur și simplu să se plimbe de-a lungul gardului cu pușca de vânătoare pe umăr. În plus, kibbutzul lor, la fel ca și altele, urma să producă arme ușoare și muniție.

– Și cine ne va învăța cum să le facem? întrebă cu ingenuitate Tania, tânăra rusoaică atât de îndrăgită de către Hamza.

– Vor veni oameni din Hagana, ei vă vor învăța. Avem nevoie de mai multe arme, trebuie să fim pregătiți. Nu ne sunt de ajuns câte avem din partea britanicilor și a polonezilor. Nimeni nu ne dă nimic, chiar dacă oamenii noștri fac imposibilul ca să le obțină. Suntem prost înarmați comparativ cu arabii și trebuie să ne putem apăra. Trebuie să învățați să trageți cu pistolul, cu mitraliera… De asemenea, să luptați cu mâinile goale sau cu un cuțit. Începând de mâine, vom consacra câteva ore instrucției, precum și fabricării de arme, îi anunță Saul.

– Atunci, este inevitabil… șopti David.

– Așa este și cu cât îți dai seama mai curând, cu atât mai bine pentru tine și pentru toată lumea, replică Iacob. Înainte, erai hotărât să lupți, spuneai că nu putem lăsa să ni se ia pământul, că doar dacă avem o patrie nu se va mai repeta ceea ce li s-a întâmplat mamei tale și unchiului și mătușii ei. Nu-ți amintești? De ce șovăi acum?

– Bineînțeles că vreau să lupt pentru acest pământ! Știu că noi, evreii, avem nevoie de o patrie și că nu putem continua să trăim în țări de împrumut care apoi ne tratează ca pe cetățeni de mâna a doua sau ne ucid. Să nu te îndoiești în această privință, doar că… doar că eu cred că e posibil să trăim în pace cu palestinienii, că e posibil să ajungem la acorduri cu ei, că drepturile noastre sunt compatibile cu ale lor.

Pledoaria pătimașă a lui David era bine primită de restul tinerilor. Saul își dădea seama că, în ciuda asprimii vieții în kibbutz, a

discursurilor care îi avertizau asupra pericolelor, ei aveau încredere nu numai în viitor, ci și în semenii lor, oricare ar fi fost aceștia și care erau sătui să aibă dușmani.

– Mâine vei veni cu mine, David. Trebuie să vizitez câțiva prieteni palestinieni. Sunt șefi în comunitățile de care aparțin, familia mea și familiile lor se cunosc dintotdeauna. Sunt prieteni, David, prieteni pe care îi iubesc și împotriva cărora va trebui să lupt, iar ei vor trebui să lupte împotriva mea. Vei veni cu mine ca să-ți explice ce se va întâmpla, oricât de mult nu ne-ar plăcea.

David nu reușea să adoarmă în noaptea aceea. Se trezi de vreo două ori scăldat în sudoare și asediat de același coșmar: se vedea într-o încăierare, trăgând cu arma, și apoi simțea o durere intensă în stomac și se trezea zbuciumat.

Se hotărî să se dea jos din pat și să se așeze la masă să citească, dar nu reușea să se concentreze. Încă nu terminase cartea tatălui său despre fray Julián. Nu știa de ce, poate simțea o aversiune, nu atât pentru acel călugăr care i se părea atât de slab de înger, ci pentru descendentul acestuia, contele acela pe care îl detesta din tot sufletul. În sinea sa se gândea că toate nenorocirile lui au început în castelul contelui d'Amis. De altfel, obsesia tatălui său pentru cronica lui fray Julián îi îndepărtase unul de celălalt. Nu i-a spus-o niciodată, dar îi reproșa că nu voia să recunoască ce fel de oameni erau contele și prietenii lui; el n-avea îndoieli că era vorba de naziști sau măcar de simpatizanți ai acestora, oricât de mult i-ar fi spus tatăl lui că mare parte dintre francezi n-aveau motive să se simtă mândri de cele petrecute în timpul Regimului de la Vichy. Toată lumea privea în altă parte, era modul de a opune rezistență, spunea el. Dar nu era adevărat; au fost oameni care au opus într-adevăr rezistență, care i-au înfruntat pe naziști, care au murit luptând. Bunicul lui patern i-a vorbit despre republicanii spanioli, despre acei oameni care organizaseră Rezistența, care nu s-au predat și care au luptat până la sfârșit.

Și-a trecut mâna peste coperta cărții fără să se hotărască să o deschidă. Voia să o citească înainte de venirea tatălui său, ca să discute cu

el despre ea, dar nu trecuse de pagina zece. Știa că tatăl său nu-i va face nici un reproș dacă nu o citea, dar pentru el ar fi o satisfacție dacă ar face-o. Va încerca a doua zi. În momentul acela, se simțea prea impresionat de conversația cu Saul și Iacob. Nu voia să fie dușmanul palestinienilor, deși știa că aceștia n-aveau încredere în coloniștii evrei, pentru că așa îi spuseseră Hamza și tatăl acestuia, Rashid. „Problema, își spunea el, este că nimeni nu face nimic ca să ne așezăm să stăm de vorbă unii cu alții și să hotărâm cum vrem să trăim și să ne organizăm. De ce nu se hotărăște nimeni să facă acest efort? De ce?“ Dacă i-ar lăsa pe Hamza și pe el, cu siguranță că lucrurile s-ar aranja fără probleme; ar discuta în contradictoriu, într-adevăr, dar ar ajunge la un acord.

Poate că Hamza și el vor trebui să se dedice politicii pentru a-i face pe ai lor să le vină mințile la cap.

20

Încă nu răsărise soarele când niște lovituri seci în ușă îl treziră pe Hamza. Se frecă la ochi și privi ceasul deșteptător. Dincolo de ușa odăii pe care o împărțea cu frații lui se auzea zgomot. Mama și surorile lui s-or fi foind deja cu treburile casei, iar tatăl său tocmai le-o fi dând de mâncare animalelor înainte de a ieși la câmp.

Niște voci îi atraseră atenția. Tatăl lui vorbea încet cu cineva; o clipă mai târziu deschidea ușa odăii.

– Scoală-te, Hamza, ești așteptat.

Se spălă în grabă și se îmbrăcă încă și mai iute. Își simțea bătăile inimii și se gândea că ceilalți le auzeau și ei. Mama lui pusese pe masă o cană mare cu lapte de capră și îi făcu semn să o bea repede.

Un bărbat, care stătea în picioare în pragul ușii, îl privi cu nerăbdare.

– N-avem toată ziua la dispoziție. Trebuie să plecăm înainte ca evreii să se trezească. E mai bine să nu te vadă.

De abia sorbi o gură de lapte, își șterse buzele cu dosul palmei și îi spuse bărbatului că e gata.

Ieșiră din casă fără să facă zgomot. Simțea în spate privirea părinților săi ațintită asupra lui. În ziua aceea, începea o nouă etapă a vieții sale și intuia că avea să fie mult mai rea decât cea pe care o lăsa în urmă.

Bărbatul îi spuse că se numește Mohamed și că aveau să meargă pe jos până la șosea, unde îi aștepta un camion. Nu voise să vină cu el până acasă la Hamza ca să nu-i alerteze pe cei din kibbutz. După aceea vor merge să ia și alți băieți, înainte de a ajunge la locul unde vor fi instruiți să mânuiască armele.

Hamza îl cunoștea pe unul dintre băieții pe care se duseseră să-l ia. Locuia într-o casă din apropiere și familia acestuia era tot de țărani, ca și a lui; dar, spre deosebire de el, părea bucuros că i se schimbă viața.

– Eu o să încerc cu ăștia, îi spuse cu voce joasă, dar dacă nu ajungem să și luptăm, mă duc la alții. Am un văr care are relații importante.

Un alt băiat pe care l-au luat de acasă era învățător într-un sat din apropiere. Înalt și zvelt, cu privirea strălucitoare, părea și el fericit că fusese recrutat. Ceilalți, până la completarea numărului de zece, erau țărani ca și el și păreau și ei satisfăcuți. Hamza începu să se gândească dacă nu cumva el era cel care greșea.

Camionul se hurducăia pe un drum neasfaltat. Mohamed i-a sfătuit să ocolească șoseaua și, dacă britanicii îi vor opri, să spună că merg să muncească la o fermă din apropiere. De fapt, Mohamed îi ducea spre sud, aproape de frontiera transiordaniană.

Camionul opri lângă un grup de corturi ale unor beduini. Mohamed le spuse să coboare, dar să nu se îndepărteze de vehicul. Îi dădură ascultare și timp de câteva minute nu s-a întâmplat nimic. Observară că femeile beduine, cu fața acoperită, păreau concentrate asupra oalelor în care pregăteau hrana. Niște bătrâni erau așezați dinaintea unui cort, fumând și bând ceai. Mai încolo, un grup de copilandri alerga și se juca. Deodată, se treziră înconjurați de o duzină de oameni ai deșertului înarmați cu puști. Unul dintre ei, fără îndoială, șeful lor, îi vorbi lui Mohamed.

– Ai ajuns cu întârziere.

– Nu-i ușor să-i derutezi pe englezi și pe evrei. Sunt peste tot și acum se simt siguri, pentru că britanicii închid ochii la tot ce fac evreii.

– Ăștia sunt toți? întrebă șeful privind grupul de băieți condus de Mohamed.

– Ar trebui să sosească alt camion care să aducă și mai mulți; vin cu un unchi al meu, dar au plecat după noi.

– Să începem cât mai repede.

Spre surprinderea tuturor, bărbatul care părea șeful beduinilor își dezvălui chipul.

– Sunt instructorul vostru, le spuse el, numele meu este Hussein. Sunt ofițer în Legiunea Arabă și vă voi învăța să mânuiți arme, să puneți bombe și să vă luptați corp la corp. Veți rămâne două zile, cel mult trei, așa că fiți atenți și nu pierdeți timpul și nu mă faceți nici pe mine să-l pierd. Urmați-mă.

Îl urmară până la un loc unde erau mai mulți bărbați îmbrăcați ca beduinii. Hussein le dădu îmbrăcăminte asemănătoare cu cea pe care o purtau nomazii aceia.

– Așa veți trece neobservați, spuse el, și dacă vine cineva, vă vom face să treceți drept tineri din acest trib.

Apoi îi duse într-un loc plin de arme așezate pe jos.

Nu li se oferise nici apă, nici mâncare; nu păreau dispuși să piardă nici o clipă cu amabilități, ceva ciudat pentru oamenii deșertului. De abia trecuse o oră, când un alt grup de tineri sosiți din alte sate li se alătură. La fel ca ei, erau îmbrăcați ca beduinii.

Timp de mai multe ore s-au familiarizat cu diferitele arme: au fost învățați să monteze și să demonteze pistoale, să facă o bombă artizanală sau să tragă cu pușca.

Hussein se arăta de neînduplecat. Nu-i lăsa să se odihnească nici o secundă în timpul instrucției. Când a început să se întunece și ziua se îngâna cu noaptea, un beduin se apropie călare pe cal, schimbă câteva cuvinte cu Hussein și acesta ridică mâna făcându-le semn să se oprească.

– Acum, veți bea și veți mânca. Vă sfătuiesc ca după aceea să nu vă pierdeți timpul cu altceva, mergeți direct la culcare. Înainte de răsăritul soarelui voi fi din nou aici și ziua de lucru va fi lungă. N-ați învățat îndeajuns, cu ceea ce știți n-ați putea nici măcar să supraviețuiți.

Acestea fiind zise, Hussein se urcă într-un jeep în care îl așteptau trei bărbați și dispăru înghițit de umbrele înserării.

– Nu ne-a chinuit prea rău, recunoscu Mohamed față de Hamza, în vreme ce se apropiau de un foc în jurul căruia un grup de bărbați mâncau miel.

Lărgiră cercul, invitându-i să împartă cina cu ei. Bărbații vorbeau despre război. Va avea loc un război împotriva evreilor; frații din Iordania, din Siria și din Egipt, din Arabia și din atâtea alte țări promiseseră

să-i ajute să-și păstreze pământul sfânt. Nu vor împărți nimic cu evreii, de ce ar trebui să o facă?

Hamza asculta în timp ce mânca, preferând să nu vorbească. Nu putea discuta în contradictoriu cu atâția oameni convinși de o cauză. L-ar socoti un trădător, nu l-ar înțelege. Să vorbească acolo despre avantajele de a avea un stat propriu și de a înceta să mai fie sub protectoratul englezilor sau, înainte, al otomanilor, ar fi o opinie care ar da naștere la proteste. De ce nu puteau exista două state sau chiar unul singur împărțit cu evreii? După câte știa el, n-au avut niciodată un stat, țara aceea n-a fost niciodată a lor, întotdeauna s-au aflat sub protecția altora, și acum aveau de gând să respingă această șansă pentru că șefii lor spuneau că nu se vor lăsa îngenuncheați. Cu toate astea, Hamza se gândea că întotdeauna fuseseră îngenuncheați și că acum era vorba tocmai de a înceta să mai fie astfel.

A dormit neîntors, învelit într-o pătură lângă spuza lăsată de foc. Era sleit de puteri și încărcat de emoții.

Așa cum îi anunțase, Hussein se prezentă la patru dimineața, când era încă noapte neagră. Împreună cu Mohamed, i-a trezit fără menajamente.

În mai puțin de o jumătate de oră erau pregătiți să se antreneze din nou. Trebuiau să monteze și să demonteze armele pe întuneric, să înainteze târându-se pe pământ… Până când nu s-a luminat de-a binelea, Hussein nu le-a permis să bea apă.

– Aveți zece minute ca să vă odihniți și să beți apă, nici o clipă mai mult.

Într-adevăr, n-au avut nici o secundă de relaxare. Înfometați și însetați, au așteptat să se întunece ca să revină în tabăra beduinilor, unde, de data aceasta, Hussein se așeză lângă ei.

– Ați învățat câte ceva, explică Hussein, îndeajuns cât să ucideți și să încercați să evitați să fiți uciși. Dacă aveți credință și curaj, veți rămâne în viață, dar, dacă șovăiți, veți muri. Să nu vă emoționeze niciodată privirea unui dușman, nu contează dacă e soldat, femeie sau copil. El sau voi, viața voastră sau a lui, și, dacă șovăiți, o veți pierde pe a voastră: de-acum vedeți că regulile la care trebuie să vă supuneți sunt foarte simple. Când trebuie să atacați, trageți primii, fără să vă gândiți.

– Când va fi război ? întrebă învățătorul.

– Nu știu, dar trebuie să fim pregătiți. Evreii vor să rămână cu pământul nostru, trebuie să le dovedim că nu vor putea. Poate că războiul va fi evitat, poate că nu; politicienii discută în cadrul ONU ca să le dea ceea ce evreii numesc un „cămin". Să li-l dea, dar nu pe al nostru. Frații noștri se luptă și ei cu armele politicii, trebuie să așteptăm, dar, până când va sosi momentul, misiunea noastră este să le facem viața grea evreilor, să nu se simtă în siguranță, să nu-și poată cultiva pământul fără să poarte o pușcă pe umăr, să nu poată merge pe șosea fără teama de a fi atacați, femeile lor să se teamă să umble singure pe câmp, copiii lor să nu poată ieși din împrejmuirile caselor sau ale kibbutzurilor lor. Îi vom ataca, le vom provoca pagube. Tactica e simplă. Ajungem într-un loc, îi luăm prin surprindere, îi ucidem și plecăm. Să nu doarmă liniștiți, acest pământ să devină mormântul lor dacă stăruie să rămână. Fiecare dintre voi va face parte dintr-un grup cu un șef; el va fi acela care va stabili obiectivele cu acordul nostru. Trebuie să ascultați ordinele. Familiile voastre știu că începând de acum înainte vor fi împrejurări când veți pleca, dar nu le veți putea spune unde și nici ce veți avea de făcut. Cel care nu se va supune sau ne va trăda va primi o pedeapsă care nu poate fi alta decât moartea, iar familia voastră va suferi și ea consecințele.

Se auziră niște șoapte de protest. Tinerii dădeau asigurări că dorința lor era să-i ucidă pe evrei și să-i azvârle în mare. Dar Hussein nu părea impresionat de acele declarații de fidelitate. Nu se va ști despre ce fel de oameni este vorba până când nu le va veni vremea să ucidă, ceva ce aveau să facă foarte curând, întrucât cu cât ucideau mai repede, cu atât se vor simți mai integrați în grup și mai angajați față de cauză. Sângele vărsat era cea mai trainică legătură între combatanți.

Mohamed îi trezi din nou în zori, îmboldindu-i să se suie degrabă în camion. Se întorceau acasă.

Beduinii, nepăsători, îi observau plecând; abia avură timp să-și ia la revedere de la celălalt grup de tineri împreună cu care făcuseră instrucție.

Hamza se gândi că ce era mai rău venea de acum încolo.

21

Saul îl aștepta pe David așezat în mașină, cu portiera deschisă și motorul în funcțiune.

– Ai întârziat, îi spuse el fără să-și ascundă supărarea.

– Îmi pare rău, nu credeam că vorbeați serios când mi-ați spus că azi voi merge cu dumneavoastră.

– Eu vorbesc întotdeauna serios, noi toți vorbim serios. Crezi că ăsta e un joc?

– Îmi pare rău, vă rog să mă scuzați.

Merseră în tăcere o bună bucată de vreme. David îl observa pe Saul; părea absorbit în gânduri. Nu îndrăznea să-i pună nici o întrebare, temându-se de un răspuns în doi peri. I se părea că bărbatul exagerase cu supărarea, deoarece întârzierea lui nu fusese mai mare de zece minute.

– Deschide torpedoul, îi dădu ordin deodată Saul, și scoate pistolul. E vârât într-o geantă.

David îi dădu ascultare. Se pregătea să i-l dea când Saul îi făcu un semn refuzând din cap.

– Nu e pentru mine, pe al meu îl port în haină; este pentru tine; șoseaua spre Ierusalim nu este sigură. Acum două zile au fost uciși patru dintre ai noștri.

– Dar eu nu știu să trag bine! protestă David, simțind că un val de teamă îi străbate trupul.

– Dacă se va trage în noi, va trebui să tragi și tu: ori te aperi, ori te lași ucis, simplu ca bună ziua.

– V-am spus deja că nu știu să mânuiesc bine o armă. Până acum, în kibbutz, n-a trebuit să trag în nimeni.

– Ai avut noroc, dar alții nu l-au avut și tu însuți ai văzut cum, într-o încăierare, niște camarazi de-ai tăi au fost răniți. Dacă ai scăpat până acum, asta înseamnă că ai avut noroc.

Saul îi arătă cum se mânuiește arma, insistând asupra faptului că nu era nici un mister.

Apoi, o bună bucată de vreme, rămaseră din nou tăcuți, dar David observa că Saul era cu ochii în patru.

– Ce știi despre băiatul ăla palestinian care ți-e atât de bun prieten? îl întrebă deodată.

– Despre Hamza? Este prietenul meu, mă învață araba, iar eu pe el, franceza; ne înțelegem în engleză, pe care, bineînțeles, o vorbește mai bine decât mine.

– Da, aici a trebuit cu toții să o învățăm ca să ne înțelegem cu britanicii. Dar, ce altceva mai știi?

– Mă rog, dumneavoastră probabil că știți mai multe decât mine, v-am văzut odată vorbind cu Rashid, tatăl lui.

– Îi cunoaștem de multă vreme, livada lor e lipită de gardul nostru, am făcut comerț cu ei, iar porțile kibbutzului nostru au fost deschise întotdeauna pentru ei. Rashid e un tip cumsecade, presupun că și băiatul lui este la fel, dar aș vrea să știu despre ce vorbiți și ce gândește el despre ceea ce se întâmplă.

– Gândim la fel. Credem că dacă am fi lăsați să ne înțelegem direct, evreii și palestinienii am putea ajunge la un acord, dar există oameni porniți să ne învrăjbească. Hamza împărtășește și el ideea mea că ar trebui să creăm un stat comun, o confederație, dar, dacă nu e cu putință, cel mai bine ar fi să existe două state. Orice, numai să nu luptăm.

– Dar va lupta. Șefii lor se vor ocupa de asta. Mahmud l-a vizitat deja.

– Mahmud? Cine este?

– Unul dintre șefii gherilei. Conduce un grup din zona noastră care a lansat deja mai multe atacuri asupra unui kibbutz și a pregătit o ambuscadă pe șosea. Mahmud recrutează acum oameni din rândurile

băieților din ferme și din sate și a fost acasă la Rashid. Pentru moment, se va mulțumi să-l ia pe Hamza.

– Dar asta nu e cu putință! Hamza nu va lupta! E împotriva războiului, nu crede că problemele se rezolvă prin împușcături. El își iubește pământul, vrea ca țara lui să prospere, are demnitate, și crede că se poate lupta fără să se ucidă.

– Toate astea sunt doar vorbe și bune intenții. Dar trebuie să se țină cont de realitate, iar Hamza știe acest lucru; nu va avea încotro și va trebui să facă tot ce i se va cere.

– Și ce i se va cere?

– Să ucidă, să pună umărul la azvârlirea noastră în mare. Asta este ceea ce spun unii lideri arabi. Știi, Amin Husseini[1], marele muftiu al Ierusalimului, a fost aliatul naziștilor, întotdeauna a fost bine primit de Hitler și, din nefericire, influența lui a fost și continuă să fie hotărâtoare pe aceste meleaguri.

– Nu știam…

– Atunci, a venit vremea să-ți pierzi inocența.

David avea de gând să protesteze, dar Saul nu l-a lăsat.

– Ține-te bine!

Trase deodată tare de volan și trecu de cealaltă parte a șoselei, aproape fără să-i lase timp tânărului să se țină de ceva. Câteva secunde, mașina derapă și fu pe punctul de a se răsturna. O mașină care trecuse ca un bolid făcu aceeași manevră ca și ei și viră ca să treacă de cealaltă parte a șoselei.

– Ține-te bine încă o dată!

Saul făcu din nou aceeași manevră, revenind la sensul de mers dinainte. Mașina care îi urmărea încă nu reușise să se stabilizeze când vru să revină pe celălalt sens; de data aceasta derapă și ieși de pe șosea.

– Dar ce s-a întâmplat? strigă David tremurând de frică.

– Mergeau de ceva vreme în urma noastră și singurul mod de a afla dacă era o întâmplare sau ne urmăreau a fost acesta.

– Ați fi putut să ne omorâți!

[1] Om politic palestinian, întemeietorul Partidului Arab-Palestinian (n.tr.)

– Da, eu aș fi putut să mor și am fi sărit în aer, sau ei ar fi putut să tragă și să ne termine. Nu erau multe opțiuni. Trebuie să iei hotărârea cea mai puțin proastă, deși uneori toate sunt la fel de proaste.

– Sunteți nebun! îi strigă David.

– Liniștește-te! Nu vreau băieți isterici. Nu erai tu cel care spunea că noi, evreii, nu mai putem îngădui să fim uciși? Că avem nevoie de un cămin, de o patrie, de un pământ al nostru? Cum crezi că îl vom obține? strigă Saul. Crezi cumva că ni-l vor dărui? Nu, nu o va face nimeni, acum sunt oripilați de cele întâmplate, de asasinarea a șase milioane de evrei, dar vor uita și, după o vreme, dacă până atunci n-am devenit puternici, ne vor ucide din nou. N-ai învățat nimic în tot acest răstimp?

David se simțea pe cât de furios, pe atât de umilit. Viața nu fusese ușoară pentru el de când a ajuns în Israel. Învățase ce înseamnă singurătatea, își zdrelise mâinile muncind pe câmp, spăla farfurii, schimba scutece, repara gardul, dădea de mâncare animalelor… Lăsase în urmă o viață confortabilă în care se simțea iubit de ai săi; știa că tatăl lui avusese dreptate să-l trimită aici pentru că, în felul acesta, îi salvase viața, dar în același timp, el plătise un preț cumplit, numai de el știut, ca să și-o păstreze. Da, el credea că trebuie să lupte ca să păstreze această bucată de pământ, dar lupta o văzuse întotdeauna ca pe ceva abstract. Deodată, i se spunea că trebuie să învețe să ucidă și își reproșa faptul că își făcea scrupule, pentru că de fapt nu cu multă vreme în urmă visa să facă parte din Hagana.

Prietenia lui cu Hamza a fost cea care îl schimbase. Cu cât se adânceau mai mult în conversații și cu cât își deschideau mai mult inimile unul față de celălalt, cu atât mai mult năzuința lor de a lupta era înlocuită de dorința de a dialoga, de a găsi prin intermediul cuvintelor o soluție pentru acele probleme care păreau de nerezolvat. El și Hamza, să fie oare niște proști?

Saul greșea dacă credea că el nu învățase nimic de când a sosit în Israel. Învățase că face parte dintr-o societate pe care, până nu de mult, o simțea ca fiindu-i străină. Învățase că acela era un pământ de pe care

într-o zi au plecat strămoșii lui și că singura posibilitate de a supraviețui era întoarcerea acolo; învățase că pe Pământul Făgăduinței nu plouă cu mană și că fiecare fruct pe care li-l dădea acest pământ îi costase ore de muncă și sudoare. Învățase ce este singurătatea.

Dar nu-i spuse nimic din toate astea lui Saul; știa că nimic din toate astea nu-l va impresiona, poate că nici n-ar fi reușit să-l înțeleagă. Îl admira pe Saul, dar nu era ca el.

– Va trebui să luptăm cu toții. De-acum, nu mai e vorba să ne confruntăm cu britanicii, acum e vorba din nou de supraviețuire. Ori luptăm ca să rămânem, ca să avem o bucată din pământul acesta, ca să avem un stat, ori ne așteaptă din nou diaspora și asta până când vor hotărî să ne ucidă din nou. Îmi pare rău.

Saul rostise aceste ultime cuvinte cu un glas obosit. Continua să conducă în tăcere și David fu cel care reluă conversația.

– Cum de știți de vizita acelui… Mahmud… acasă la Rashid și la Hamza?

– Pentru că este obligația mea să știu. Eu răspund de securitatea kibbutzului.

– Atunci, înseamnă că spionați familia lui Rashid…

– Atunci, înseamnă că viața ta și a tuturor celor din kibbutz poate depinde de ceea ce știu sau nu știu eu. Până acum, n-am avut prea multe probleme, ți-am spus deja că Rashid e un om cumsecade, dar va trebui să se supună, el o știe și o știu și eu.

– Niciodată n-ați avut încredere în mine în ceea ce privește apărarea kibbutzului.

– Nu-i adevărat. Tu ai patrulat ca și ceilalți și ai făcut de pază; dacă am fi fost atacați, ar fi trebuit să ne aperi.

– De ce nu mi-ați cerut să mă alătur organizației Hagana?

– Toate la timpul lor.

– Dar unii dintre prietenii mei au fost deja aleși.

– Trebuie să înveți să accepți ceea ce se hotărăște: dacă până acum nu ți-am cerut să te alături organizației Hagana este pentru că noi credem că nu ești încă pregătit.

– De ce? Credeți că nu pot fi un bun soldat?

– Asta se învață; de fapt, toți veți învăța să trageți cu arma, să folosiți explozivi, să utilizați armele de care vom putea dispune și care nu sunt numeroase. Dar ca să faci parte din Hagana este nevoie de… mă rog, vei învăța încetul cu încetul.

– Credeți că sunt slab, că n-am curaj?

– Nu, nu cred asta. Ești un supraviețuitor și, ca să fii așa, e nevoie de curaj.

– Atât de rău stăm cu armele, încât trebuie să le fabricăm? întrebă David, vrând să schimbe vorba.

– Știi de-acum că avem unele arme britanice și poloneze, dar până acum nimeni nu voia să ne vândă nici măcar un pistol. De aceea, după război, am început să punem pe picioare mici fabrici clandestine și am produs muniție și arme mici. Dar vom avea nevoie de mult mai multe. De aceea, kibbutzul nostru va dispune de un atelier în care va trebui să muncim cu toții.

Saul opri mașina brusc și îl invită să coboare. În depărtare, se zărea Ierusalimul strălucind sub razele blânde ale soarelui de la amiază. Văzut de acolo, părea cufundat în liniște. Rămaseră câteva minute în tăcere până când behăitul unei capre îi readuse la realitate.

– Hai, nu vreau să ajungem prea târziu.

– Încă nu mi-ați spus unde mergem.

– Vei vedea.

Conduse mașina până aproape de oraș, abătându-se pe un drum de pământ care îi duse până la o împrejmuire în spatele căreia se ridica o casă de piatră aurie, cu două etaje, înconjurată de arbori fructiferi și de palmieri.

Saul se opri în fața gardului și așteptă. Doi palestinieni cu *kafia* pe cap și purtând puști pe umăr apărură deodată, dar Saul nu păru să-și facă griji. Bărbații îl priviră și unul dintre ei îi zâmbi. Apoi, deschiseră poarta, lăsându-i să treacă.

Erau și alți bărbați înarmați care stăteau de pază în grădina întinsă; în spatele casei se deschidea o imensă grădină semănând cu o livadă. Un grup de copii alerga râzând și strigând. Unul dintre ei se

apropie de mașină fluturându-și mâna; probabil că nu avea mai mult de doisprezece sau treisprezece ani.

– Saul, ce bine că ați venit!

– Bună, Ibrahim! Fac prinsoare că nu știi ce ți-am adus?

– Ți-ai amintit de ziua mea de naștere?

– Bineînțeles! Ia, du-te să deschizi pachetul și după aceea să-mi spui dacă-ți place.

Saul vorbea în arabă, iar David constată că lecțiile primite de la Hamza îi permiteau să înțeleagă ceea ce spuneau. Fu uimit văzând familiaritatea copilului palestinian față de Saul și faptul că în casa aceea erau atât de bine primiți.

O femeie tânără, de nu mai mult de treizeci sau treizeci și cinci de ani, apăru în pragul casei. Era îmbrăcată după moda occidentală, cu o bluză și o jachetă strânsă pe corp și o fustă care îi ajungea aproape până la glezne; părul era foarte negru, la fel ca și ochii.

– Saul, ce bucurie! Intră, vii la timp pentru o cafea, știu că o preferi ceaiului.

El îi apucă amândouă mâinile și i le strânse în semn de salut și de afecțiune și apoi îl prezentă pe David.

– Ți-l prezint pe David Arnaud. E francez și e de ceva vreme la noi.

– Trăiește în kibbutz?

– Da, mama lui a fost ucisă în Germania.

– Îmi pare rău, murmură femeia, întinzându-i mâna și salutându-l cu simpatie. Îți vine greu să crezi ce au făcut…

David nu știa ce să spună. Schiță un zâmbet și rămase tăcut.

– Poftiți. Abdul e cu niște prieteni, dar va vrea să te vadă imediat, i-am trimis deja vorbă că ai venit.

Trecură în vestibul și pe David îl surprinseră sobrietatea și eleganța casei. Femeia dispăru pe o ușă, făcându-le semn să aștepte. Un minut mai târziu se deschise altă ușă și un bărbat înalt, brunet, îmbrăcat și el după moda occidentală, cu costum și cravată, deschise brațele ca să-l cuprindă pe Saul.

– Saul! Intră, dragă prietene, nu te așteptam. Sunt cu câțiva prieteni, dar asta e o șansă ca să putem vorbi cu tine despre tot ce se întâmplă.

Saul îl prezentă lui Abdul și David își dădu seama că se află în fața unui om deosebit, cu maniere elegante. Acesta i se adresă în engleză cu accentul claselor înalte ale societății, înainte ca Saul să-i spună că poate să vorbească și să înțeleagă araba. Emana putere.

Trecură într-un salon larg în care o masă mare ocupa tot mijlocul încăperii. În jurul ei, mai multe canapele joase umpleau odaia. Zece bărbați, unii bând cafea, alții, ceai, stăteau de vorbă cu însuflețire.

Îi primiră cu cordialitate și le făcură imediat loc printre ei.

După câteva minute de conversație neimportantă consacrată formalităților, Saul se adresă lui Abdul și tuturor bărbaților prezenți.

– Suntem aproape de a obține ca Națiunile Unite să propună crearea a două state. Noi vom accepta; este o șansă pentru toți, dar veștile care ne parvin nu sunt bune: din ce în ce mai multe kibbutzuri sunt atacate, șoseaua spre Ierusalim a devenit o capcană și unii dintre ai noștri au fost mitraliați… Ce-mi puteți spune, dragi prieteni?

Bărbații îl ascultaseră îngrijorați în tăcere și înainte ca Abdul să vorbească, o făcu un bărbat în vârstă, purtând pe cap *kafia*.

– Suntem divizați. Mulți dintre ai noștri nu vă vor aici. Mai întâi, au venit câțiva, iar apoi, din ce în ce mai mulți. Ai noștri se tem că veți pune mâna pe tot, că noi vom fi cei care vom plăti pentru ceea ce au făcut germanii.

– Și tu ce crezi? îl întrebă Saul.

– Pe acest pământ n-a fost niciodată pace, dar este al nostru; noi eram aici, și acum, ce se va întâmpla? Cred că am putea trăi în pace, dar există forțe importante care cred contrariul, preferă să vă vadă alungați de aici, nu vor un stat evreu pe pământul nostru. Ce putem face noi?

– Să spuneți că putem trăi împreună și în pace.

– Și putem? întrebă bătrânul.

– Noi vrem să fie așa; avem nevoie doar de un cămin.

– Răpindu-ni-l pe al nostru?

– Nu eram liberi nici înainte ca evreii să înceapă să sosească. Familia ta a fost întotdeauna aici, a mea, de asemenea, suportându-i pe britanici, pe turci, pe mongoli și, mai înainte, pe arabi și pe romani… Dar credem că împreună putem trăi în pace.

– Conducătorii noștri religioși nu văd așa lucrurile, răspunse bătrânul.

– Principalul vostru conducător este un nazist și voi o știți prea bine; Amin Husseini a fost prietenul lui Hitler și v-a înveninat pe mulți dintre voi, inoculându-vă ura față de noi. Dar a venit vremea să li se spună nu nebunilor.

– Nu e atât de ușor, Saul, interveni Abdul. Crezi că n-am încercat? Mulți dintre noi călătorim de săptămâni bune, mergând dintr-un loc într-altul, stând de vorbă cu oamenii. Dar suntem divizați și cei care credem că este cu putință să trăim împreună ne temem să nu fim catalogați drept trădători. Trebuie să dăruim pământul nostru evreilor? Și de ce trebuie să o facem? Asta este ceea ce suntem întrebați. Acum suntem invadați, marginalizați, ei rămân cu totul… asta este ce se spune.

– Tu știi, Abdul, că pământul pe care-l avem ori a fost al nostru, ori l-am cumpărat. N-am furat nimic nimănui, nu vrem să rămânem cu totul. Avem nevoie doar de o bucată de pământ ca să avem un cămin, un stat. Este momentul să aveți și voi un stat și să încetați de a mai depinde de alții, este momentul ca și noi, și voi să luăm în mână frâiele propriilor noastre popoare și să facem ceva împreună.

– Nu va fi cu putință, interveni din nou bătrânul.

– Nu va fi dacă nu vrem să fie, afirmă Saul.

David îi asculta în tăcere. Nu înțelegea tot ce spuneau pentru că vorbeau repede, dar înțelegea îndeajuns ca să-și dea seama că Saul și oamenii aceia erau prieteni, se cunoșteau și se respectau, că, dacă ar depinde de ei, n-ar exista confruntări.

– Și de ce nu un stat palestinian în care să puteți trăi voi, evreii? propuse un bărbat de vârstă mijlocie, îmbrăcat după moda occidentală, ca și Abdul.

– Nu, Hattem, răspunse Saul, nu vom trăi în nici un stat care să nu fie al nostru. Dacă tu vei guverna, știu că nimeni nu mă va persecuta, dar dacă va guverna altul? Noi, evreii, avem nevoie de o patrie și nu poate fi decât aceea care a fost dintotdeauna. De aici au plecat mulți dintre ai mei, dar acum se întorc, iar alții au rămas. Noi spunem că putem trăi împreună, că trebuie să puneți capăt atacurilor asupra

kibbutzurilor, n-avem de ce să ne confruntăm. Mai avem încă timp să evităm războiul.

– Ești sigur că Națiunile Unite vă vor permite să întemeiați un stat? întrebă Hattem.

– Da, este foarte probabil. Statele Unite, Marea Britanie și Franța sprijină crearea Statului Israel. Are vreun sens să vă opuneți? Acest fapt ne va duce la război și toți vom pierde, și voi, și noi, doar că va trebui să ne ucideți pe toți, nu veți putea lăsa nici un evreu în viață, pentru că vom lupta cu toții. De data asta, nu ne vom lăsa uciși. Nu, asta nu se va mai întâmpla niciodată.

Au discutat vreme îndelungată fără să se pună de acord. Un servitor intra din când în când cu apă proaspătă, ceai, cafea și fructe.

David se foia în fotoliu, obosit de nemișcare și de discuția aceea, care vedea că nu duce nicăieri.

Invitații lui Abdul n-au plecat decât peste două sau trei ore; atunci au rămas ei singuri cu amfitrionul lor.

– Îmi pare rău, Saul, am pierdut, mărturisi Abdul ridicând mâinile într-un gest de neputință.

– Atunci…

– Atunci, vom fi în tabere diferite, vom lupta și ne vom ucide, iar moartea ta și a mea nu vor servi la nimic.

– Vei lupta?

– Trebuie să fiu acolo unde vor fi ai mei. Chiar dacă greșesc. Și tu ai face același lucru.

– Da, Abdul, și eu aș face același lucru. Mă voi ruga să nu ne întâlnim în nici o bătălie.

– Și eu mă voi ruga pentru că nu mi-aș ierta să trebuiască să te ucid, frate drag.

Cei doi bărbați păreau emoționați. David își dădea seama că între ei afecțiunea era pe cât de profundă, pe atât de sinceră și se întrebă ce anume îi unea. El, care îl judecase cu duritate pe Saul crezându-l incapabil să înțeleagă prietenia lui cu Hamza, descoperea că acesta e foarte puternic legat de bărbatul acela numit Abdul.

– Rămâneți să dormiți în noaptea asta la mine, îi invită el.

– Nu putem, trebuie să-i vizitez pe unii prieteni, răspunse Saul.

– Nu vom mai avea multe ocazii, se lamentă Abdul.

– Le vom căuta. Crezi că cineva poate distruge prietenia noastră? Nu, Abdul, chiar dacă ar trebui să ne ucidem și tot am rămâne prieteni, eu te voi purta mereu în inima mea. Îți datorez viața, îi aminti Saul râzând.

– Dacă ai fost întotdeauna imprudent! răspunse Abdul cu un alt hohot de râs.

– Când eram mici am căzut într-un canal de irigații, îi explică Saul lui David care îi privea uluit, nu știam încă să înot, nici el nu știa, dar s-a aruncat după mine și m-a scos. Nu știu cum a reușit, pentru că eu m-am agățat cu putere de gâtul lui și Abdul dădea din mâini și din picioare în apă, încercând să ne țină la suprafață pe amândoi. A reușit să se prindă de ieșindul unei pietre și să tragă de mine până când am reușit să ieșim. Cred că n-am mai băut atâta apă toată viața.

– Nici eu, prietene, nici eu…

Abdul și Saul au povestit o vreme alte întâmplări amuzante de când erau mici. David îi vedea râzând în vreme ce își depănau amintirile, dar râsetele lor erau încărcate de nostalgie.

Apunea soarele când și-au luat la revedere în pragul casei de la Abdul și de la soția acestuia. Emoția pe care o simțeau amândoi era evidentă, ca și tristețea soției lui Abdul.

Se urcau în mașină când Abdul îi strigă:

– Saul, aceasta va fi întotdeauna casa ta! Aici vei fi în siguranță, orice s-ar întâmpla!

Saul se dădu jos din mașină și se îndreptă spre casă; cei doi bărbați se îmbrățișară din nou cu multă afecțiune, spre uimirea lui David când îi văzu pe cei doi bărbați, doi luptători, atât de emoționați pentru că vor trebui să se înfrunte și să lupte.

– Eu locuiam în casa aceea, îi spuse Saul, arătându-i o construcție de piatră foarte asemănătoare cu cea a lui Abdul, situată la câțiva metri de locul unde se aflau.

– Și nu mai locuiește nimeni acolo…

– Părinții mei au murit, iar eu am început să lucrez cu grupurile de evrei care soseau la Eretz Israel. Și cu toate că nu stau niciodată într-un loc fix, cea mai mare parte a timpului mi-o petrec în kibbutz.

Ajunseră în fața unui grilaj mai jos decât cel de la casa lui Abdul, dar, spre deosebire de aceasta, nu ieși din ea nici un bărbat înarmat. Saul conduse mașina până în poarta casei, din care, în acel moment, ieșea un bătrân îmbrăcat în stilul tradițional al palestinienilor, cu *kafia* acoperindu-i capul.

– Saul!

Bătrânul îl îmbrățișă pe Saul și intrară amândoi în casă, fără să-i acorde atenție lui David, care îi urma curios.

O femeie palestiniană cu o rochie lungă și cu părul acoperit cu *hijab*[1] îl dădu la o parte pe soțul ei ca să-l poată îmbrățișa pe Saul.

– De cât timp n-ai mai venit! Ce ți s-a întâmplat? îi reproșă femeia.

– Muncă, multă muncă, se scuză Saul, dar mă gândesc mereu la voi.

– Poți fi liniștit, îți păzim casa, de parc-ar fi a noastră, afirmă bătrânul.

– Știu.

Femeia fugi să aducă apă, ceai, fructe și dulciuri, pe care le așezase cu multă artă pe o tavă.

David observă că locuința avea o structură asemănătoare cu a lui Abdul, inclusiv salonul cu canapele de jur împrejurul unei mese care ocupa mijlocul încăperii.

Se așezară și Saul ascultă istorisirile bărbatului despre ultima recoltă, noutățile din vecini și durerea lui din oase din pricina vârstei.

– Va fi război, Marwan.

– Știu, Saul, știu, dar vom rămâne aici și așa îți vei salva casa.

– Nu vreau să-ți cer atât de mult.

– Nu-mi ceri, noi am hotărât așa. Soția mea e de acord, iar fiii mei… unii, da, iar alții, nu. Dar nu ne vom mișca de aici, e și casa noastră. Aici m-am născut eu și aici s-au născut copiii mei. Bunicul și tatăl meu au trăit aici, i-au ajutat pe ai tăi să muncească pământul.

– Știu, Marwan, întotdeauna am fost prieteni, dar acum…

[1] Vălul pe care îl poartă pe cap femeile musulmane (n.tr.)

– Acum, va fi război, dar noi nu vom lupta. Noi vom rămâne să avem grijă de casa ta și când se va termina totul, vei veni și tu. Toate războaiele se termină, Saul, toate.

Saul și Marwan au vorbit despre ce era de făcut în casă și în grădină și, spre surpriza lui David, Saul îi înmânã o importantă sumă de bani lui Marwan.

– Dar n-avem nevoie! Am tot primit ajutorul pe care ni-l trimiți, o să-ți arăt socotelile.

– N-am nevoie să le văd. Banii ăștia sunt pentru cazul în care s-ar întâmpla ceva; e mai bine să ai o rezervă, nu știu când o să mă pot întoarce.

– Dar e mult…!

– Sper să fie îndeajuns.

Femeia insistă să rămână la cină și să doarmă acolo. Saul șovăi, apoi se lăsă convins, dar le spuse că până atunci mai aveau alte treburi de rezolvat.

– Și acum unde mergem? vru să știe David.

– La un kibbutz din apropiere. Trebuie să mă întâlnesc cu câțiva ofițeri din Hagana. Mă așteaptă la ora șapte.

– Și eu ce voi face?

– Nu-ți va prinde rău să asculți.

– Bine, și palestinienii ăia care au grijă de casa ta… Se vede că țin la tine…

– Îi cunosc de când eram copil, le-aș încredința viața mea.

– Atunci, de ce îmi reproșezi că sunt prieten cu Hamza?

– Nu-ți reproșez nimic, ți-am atras pur și simplu atenția în legătură cu ceea ce se va întâmpla. Și eu sunt prieten cu Abdul. Am crescut împreună, am avut aceiași învățători, ne-am îndrăgostit amândoi de aceeași fată, o verișoară de-a lui; dar știm amândoi că va trebui să luptăm unul împotriva celuilalt. L-ai auzit chiar pe el spunând-o.

– Toate astea mi se par o nebunie. Pe de o parte, avem prieteni palestinieni și, pe de alta, ei ne atacă, noi ne apărăm, îi ucidem, ne ucid…

– Da, uneori și mie îmi vine greu să înțeleg. Dar e foarte simplu: aceasta a fost patria noastră, au venit romanii, au cucerit-o și, începând

de atunci, invaziile n-au mai contenit. Mulți evrei au plecat și, de-a lungul veacurilor, au trăit în alte locuri, integrându-se în societatea respectivă, dar ducând întotdeauna dorul acestui pământ. Nu o să-ți țin o lecție de istorie, vorbindu-ți de pogromuri sau de Inchiziție, până să ajungem la Holocaust. Acum e vorba să ne recuperăm patria și să nu mai existe pe lume vreun evreu fără cămin.

– Eu mă simțeam francez, doar francez, până când a dispărut mama mea. Nu îmi dădusem seama ce înseamnă să fii evreu. De fapt, nu mă simțeam evreu.

– Ei bine, acum știi ce înseamnă.

– Suntem chiar atât de diferiți ?

Saul se gândi la răspuns câteva secunde. În realitate, el nu se simțea diferit de Abdul, nici de Marwan, nici de atâția alți prieteni împreună cu care crescuse.

– Diferența rezidă în faptul că majoritatea evreilor care sosesc aici vin din Occident și felul vostru de a vedea lucrurile și de a organiza societatea este occidental. În asta constă diferența, prăpastia. Eu m-am născut aici, la fel ca toată familia mea, astfel că modul meu de a gândi este mai degrabă oriental decât occidental, de aceea înțeleg spaimele și temerile lor, de aceea știu că este inevitabil ceea ce se va întâmpla.

– Dar ai încercat să-l convingi pe Abdul.

– Abdul este un șeic respectat de mulți alți șeici, pe el îl ascultă toți. El și cu mine nu ne înșelăm, știm ce este bine și ce este rău în noi înșine, în ceea ce apărăm și în ceea ce iubim. Ai lui au spus nu, iar el va fi de partea lor, chiar dacă știe că greșesc. Bătrânul rege Abdullah[1] al Cisiordaniei era și el partizanul înțelegerii cu noi și ai văzut cum a fost ucis. Viața și moartea n-au aceeași valoare în Orient. Asta nu înțelege Occidentul. Și nici tu.

Ajunseră la un kibbutz situat la marginea deșertului Iudeei. Era fortificat și se vedeau bărbați înarmați străbătând tot perimetrul.

Saul îl lăsă cu alți tineri în vreme ce el asista la reuniunea ofițerilor din Hagana. I-au arătat kibbutzul, mult mai mare decât al lui, și l-au

[1] 1882–1951, emir între anii 1921–1946, apoi rege al Transiordaniei, din dinastia hașemită, între 1946–1951, a anexat în anul 1950 o parte a Palestinei arabe. A murit asasinat. (n.tr.)

întrebat cum o scoteau la capăt când erau atacați. Mulți dintre tinerii care trăiau acolo făceau parte din Hagana și erau îngrijorați de ceea ce știau că se apropie.

După o oră, Saul a venit să-l caute ca să se întoarcă la Ierusalim.

– E o prostie să ne întoarcem, dar o s-o facem, Marwan și nevasta lui s-ar supăra. Pe deasupra, cine știe când o să mai pot dormi din nou acasă!

În noaptea aceea, David nu putu să închidă ochii; se întreba de ce îl luase Saul cu el. Dar era sigur că a făcut-o dintr-un anumit motiv: nu făcea nimic din întâmplare.

22

Mahmud observa cum pregăteau armele. Organizau trei grupuri alcătuite fiecare din cincisprezece oameni. Nici unul nu știa care va fi obiectivul lor, singurul lucru pe care li-l spusese a fost acela că trebuiau să fie gata înainte de răsăritul soarelui.

Hamza se gândea la David. Aproape că nu se văzuseră în ultimele zile. El îl evitase, dar și David pe el. Se salutaseră prin gard, făcându-și semne că se vor vedea mai târziu, dar nici unul dintre ei nu-l căuta pe celălalt. Oare David bănuia ceva? se întreba Hamza, ca imediat să alunge acest gând: ce putea ști? Nimeni nu putea să-i fi spus că acum făcea parte dintr-un grup de gherilă.

Fusese șocat să nu-l vadă pe David vreme de vreo două zile.

„Poate că încetăm să mai fim prieteni pentru că nu mai avem încredere unul în celălalt. Eu am un secret și poate că nici el nu mai are încredere în mine, sau are și el un alt secret", se gândi el.

– Bine, așa îmi place, arma curată, bine pregătită, îi spuse Mahmud, întrerupându-i gândurile; la noapte o să dovedești câte parale faci și ce ai învățat.

Hamza nu răspunse și rămase stând pe vine, trăgând în piept fumul țigării. Acum fuma întruna, oricât de mult s-ar fi plâns mama lui. Tatăl lui era mai tăcut decât de obicei, iar firea îi devenise mai posomorâtă.

Abia la patru dimineața Mahmud începu să dea ordine.

– Grupul lui Ehsan va distruge satul; cel al lui Ali va ataca depozitul, iar al tău, Hamza, va ataca kibbutzul care se mărginește cu grădina casei tale. Cunoști bine locul și ai fost acolo de mai multe ori. O să intrați fără să fiți văzuți și o să plasați încărcăturile de dinamită.

Apoi veți intra în camere și veți trage înainte ca ei să aibă timp să se trezească; atunci când o să ieșiți, detonați dinamita. Eu o să vă însoțesc. Am ales grupul vostru ca să lupt în noaptea asta.

– În kibbutzul ăla trăiesc douăzeci de copii, spuse Hamza înspăimântat, vor muri…

– Da, poate că vor muri toți sau doar unii, dar asta pe noi nu ne interesează. Sunt evrei, răspunse Mahmud râzând printre dinți. Dacă n-ai curaj, nu veni, adăugă el amenințător.

Mahmud îl țintea drept în tâmplă. Hamza știa că n-ar șovăi să tragă. Observa că Mahmud dorea să găsească o scuză ca să-l ucidă și regretă dragostea sa pentru viață.

Ascultă instrucțiunile lui Mahmud stăpânindu-și greața care încerca să-și deschidă drum prin stomac. Simțea râsul sec al lui Mahmud delectându-se cu zbuciumul său. Aceea era o probă la care îl supunea ca să știe dacă poate avea încredere în el. Dacă era în stare să-i ucidă pe cei pe care-i cunoștea, era în stare să ucidă pe oricine. Era o ecuație simplă și cumplită.

Conduse grupul târându-se printre arbuști ca să se apropie de gard. Cunoștea bine locurile pe unde patrulau oamenii din kibbutz. Tăiară gardul și pătrunseră în incintă aproape fără să îndrăznească să respire. Auzi vocile celor care patrulau și crezu că-l recunoaște pe David.

Se rugă la Allah ca prietenul său să nu fie de pază în noaptea aceea. Dacă nu era, își putea salva viața; în caz contrar, nu știa ce se poate întâmpla.

Le indică oamenilor cum să acționeze. Le arătase deja unde să plaseze încărcăturile explozibile: în atelier, în siloz, la bucătării, care la ora aceea vor fi pustii, în spațiul în care țineau tractoarele, în ocolul animalelor, în puț, ca să-i lase fără apă, în instalația de telefon… Camarazii lui se mișcau repede și cu grijă printre umbrele nopții, în vreme ce el și ceilalți oameni așteptau momentul ca să-i ucidă pe cei care patrulau, să năvălească în camere și să-i mitralieze pe toți cei care dormeau. Știa unde este camera lui David și nu va intra acolo. Nu va permite nimănui să intre.

Nu zăboviră mult cu distribuirea încărcăturilor explozibile și când se adunară din nou în grup, făcu un semn. Se desfășurară în evantai și începură să deschidă ușile cu o lovitură de picior mitraliindu-i pe cei care în momentul acela dormeau liniștiți. Într-un minut, țipetele sfâșiară liniștea nopții; pocnetul altor arme automate începu să le răspundă. Copiii plângeau, până când plânsul lor era întrerupt de un glonț.

Ieșit din minți, Hamza trăgea fără să se gândească, alergând dintr-un loc într-altul urmat de Mahmud, care părea să se complacă în haos și în moarte.

Îi văzu pe unii din camarazii săi căzând sub gloanțele oamenilor din kibbutz; fu surprins să o vadă pe Tania trăgând în timp ce striga. Atunci își aminti că printre evrei nu se făcea distincție între femei și bărbați în privința instrucției militare și că acestea știau să mânuiască armele. Apoi, o văzu căzând, cu fața smulsă de mitralieră.

Deodată, s-a întâmplat ceea ce se temea mai mult. Îl văzu pe David cu un pistol în mână trăgând de la mică distanță. Fu surprins de lipsa de expresie de pe chipul prietenului său, de fermitatea cu care acționa. Întâlnirea a fost inevitabilă. Mahmud îl îndemna să înainteze spre zona din kibbutz pe care o apăra David, până când, deodată, se întâlniră față în față. David îl privi cu mâhnire, dar fără să fie surprins, de parcă ar fi așteptat această clipă. Hamza avea de gând să-i spună să se ferească și coborî pistolul. Nu se gândea să-și ucidă prietenul, deși exista riscul ca Mahmud să-l ucidă apoi pe el. Dar David n-a șovăit ca el. Înaintă spre locul unde trăgea. Hamza simți o durere ascuțită în pântece și îl auzi pe Mahmud strigând fără să înțeleagă ce-i spunea. Apoi își duse mâna la stomac și își dădu seama că pierde sânge, îl privi din nou pe David și putu observa zbuciumul oglindit pe chipul prietenului său. Îi zâmbi în vreme ce arunca arma și se prăbușea.

Mahmud sări peste cadavru trăgând o rafală de automat împotriva acelui bărbat care tocmai îl omorâse pe Hamza. Puțin îi păsa de moartea camaradului său, dar simți o mare satisfacție când îl văzu pe tânăr căzând lângă trupul lui Hamza. Prostănacul ăla șovăise, coborâse arma, chiar îi zâmbise asasinului său. Merita să moară ca un câine pentru lașitatea lui.

Dădu ordinul de retragere și, pe când ieșeau din kibbutz, se auziră exploziile dinamitei. Se simțea satisfăcut, operațiunea fusese un succes: kibbutzul acela dispăruse de pe fața pământului.

Era o minune că mai era încă în viață. Gloanțele lui Mahmud i-au ciuruit un plămân, i-au făcut zob clavicula, i-au perforat stomacul și i-au zdrobit un picior.

Timp de mai multe zile rătăci pe tărâmul morților. Doctorii care îl îngrijeau au fost surprinși de rezistența inimii lui și de faptul că nu renunța să lupte pentru viață.

Atacul kibbutzului fusese un măcel. Doar cinci copii și-au salvat viața; dintre cei o sută de adulți au supraviețuit treizeci, printre care și el.

Încă nu putea vorbi: o mască de oxigen îl ajuta să respire și se simțea prea lipsit de puteri pentru a putea să deschidă ochii. Odată când i-a deschis i s-a părut că o vede pe Martine, poate și pe Saul, dar nu era sigur.

Îi auzea pe medici spunând că nu l-au salvat încă din ghearele morții, că încă nu știau dacă avea să trăiască. Îi era totuna. Prefera să doarmă, să se cufunde în somnul provocat de medicamentele care i se administrau ca să-i potolească durerile. Când își recăpăta câtuși de puțin cunoștința, îl vedea pe Hamza zâmbindu-i, venind spre el cu pistolul coborât. Da, văzuse limpede cum prietenul său n-a avut nici o intenție să tragă în el, dar el, în schimb, nu șovăise o clipă. L-a văzut căzând și zâmbindu-i de parcă ar fi fost vorba de un joc, ca și cum ar fi vrut să-i spună ceva.

Privirea lui Hamza întipărită pe retina lui îl chinuia. Avea să-și aducă aminte toată viața de chipul zâmbitor al lui Hamza și de mâna lui coborând pistolul. În clipa aceea, Hamza își dovedise curajul, iar el, lașitatea. Clipa aceea îl va urmări ca un coșmar, iar el nu va accepta să devină un fugar. Mai bine să moară. De ce nu se preda inima lui? De ce se încăpățâna să bată? Dacă ar avea putere, și-ar smulge toate acele tuburi care îl țineau prizonier în pat, care intrau și ieșeau din trupul lui legându-l de niște aparate care i se păreau monstruoase.

Atâtea eforturi ca să i se salveze viața, de ce? Dacă și-o va recăpăta, și-o va lua el însuși. Asta era ceea ce dorea să le spună, dar nu-l auzeau, poate pentru că nu-i ieșeau cuvintele de pe buze.

– David, fiule, mă auzi?

I se păru că aude vocea tatălui său și încercă să deschidă ochii, dar își simțea pleoapele grele. Era cu neputință. Era un alt vis, un alt coșmar.

– Doctore, credeți că mă aude?

– Nu știu, nu vă pot spune; este un miracol că încă mai trăiește, dar nu știu ce evoluție va avea, nu știu nici dacă se va putea mișca sau nu… N-a murit pentru că îi rezistă inima, o inimă tânără și puternică ce n-a încetat să bată. E în continuare în comă, nu știu cât timp va mai rămâne așa…

Vocea tatălui său șoptindu-i cuvinte de îmbărbătare îi pătrundea în cotloanele minții prin somnul acela din care părea că nu se poate trezi.

I se părea că aude și vocea bunicului său încurajându-l să-și deschidă ochii și să lupte.

– Nu te lăsa, David, suntem aici, trăiește, trebuie să trăiești.

Uneori îi auzea cu mai multă claritate; alteori, sunetul se pierdea în negura minții sale.

– Fiul meu suferă, știu asta, i se păru că-l aude pe tatăl său.

– Nu, nu suferă, este sedat, nu vă faceți griji, nu gândește și nici nu simte, răspundea medicul.

– Vă înșelați, văd suferința în expresia de pe chipul lui. David suferă, suferă o durere profundă și insuportabilă… faceți ceva… nu-l lăsați să sufere.

– Vă asigur că nu suferă, este complet sedat, este imposibil să simtă ceva.

– Fiul meu simte, doctore, fiul meu simte… eu știu asta, eu simt că simte.

Hamza îi zâmbea și îl trăgea de mână. Nu era supărat pe el. A vrut să-i vorbească, dar nu-i ieșeau cuvintele de pe buze. Avea nevoie să-i ceară iertare pentru că l-a ucis, dar prietenul lui nu voia să-l asculte, doar îl trăgea de mână, luându-l cu el spre eternitate.

Ferdinand observă că mâna fiului său rămăsese înghețată. O strânse cu putere și apoi strigă după infirmieră.

Intrară alți doi medici și mai multe infirmiere, în vreme ce el se lăsa în seama lui Dumnezeu, cerându-i ca de data aceasta să nu-l părăsească.

Nu-și amintea să se mai fi rugat din copilărie, și atunci când o căuta pe Miriam. Atunci, Dumnezeu nu se îndurase de el; acum nu putea să-l părăsească din nou.

Se deschise ușa salonului în care fiul său zăcea monitorizat de două luni. Infirmierele ieșeau cu un aer crispat, ca și când acestea tocmai ar fi suferit o înfrângere dureroasă, lăsându-i de-acum pe medici să se apropie de el.

Înainte de a i se spune orice, Ferdinand știa ce avea să audă.

Țipă. Un țipăt sfâșietor, încărcat de o durere insuportabilă. Îl susținură ca să-l împiedice să se dea cu capul de perete, îl siliră să se așeze, în vreme ce o infirmieră îi descoperea brațul ca să-i injecteze un calmant, de parcă ar fi putut exista ceva care să-i aline durerea din suflet.

L-au îngropat în kibbutz, aproape de grilajul care îi despărțea de grădina lui Rashid. Ferdinand îl văzu pe bărbatul acela privindu-l din spatele copacilor și recunoscu în ochii lui aceeași durere pe care o simțea și el. Fiul lui îl omorâse pe fiul arabului și un alt bărbat îl omorâse pe al acestuia.

N-aveau ce să-și spună, nici măcar n-ar fi fost în stare să se consoleze unul pe celălalt.

Când ultima lopată de pământ acoperi mormântul, Ferdinand a știut că l-a pierdut definitiv. Viața lui era de-acum lipsită de sens. Tatăl său îl susținea, acoperindu-i spatele cu brațul, și de cealaltă parte, Inge îl ținea de mână. Venise acolo împreună cu John Morrow. Ca întotdeauna, Inge era prezentă în momentele cele mai tragice ale vieții lui.

În spatele ei, Martine plângea în tăcere.

Miriam n-avea mormânt. Dispăruse într-o groapă comună la Berlin. Fiul său rămânea în acel colț de lume, într-o patrie pe care și-o dorise, într-un loc unde proclamase că doar luptând s-ar putea evita ceea ce i se întâmplase mamei sale.

Un bărbat cu o pipă goală în mână se apropie de el.

– Nu există cuvinte ca să-l consolezi pe un bărbat care și-a pierdut fiul, dar vreau să știți că asasinul lui e mort.

Apoi se întoarse cu spatele și plecă. Ferdinand, nemișcat și neștiind ce să facă sau să spună, o auzi pe Martine șoptindu-i o explicație.

– Se numește Saul și este ofițer în Hagana. Azi-noapte, a răzbunat moartea lui David: l-a căutat pe bărbat și l-a împușcat, i-a aflat numele. Era vorba de Mahmud, un conducător al gherilei. Saul l-a ucis și și-a riscat viața ca să o facă. S-a dus singur, l-a surprins la el acasă luând cina cu câțiva dintre oamenii lui și le-a luat viața tuturor.

– La ce îmi folosește moartea lui? întrebă Ferdinand.

– Ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, asta este legea în Orient. Dacă unul de-ai noștri este ucis, trebuie să se știe că nu se vor putea ascunde, pentru că îi vom găsi și îi vom ucide. Suntem singuri, Ferdinand, foarte singuri; înconjurați de dușmani din toate părțile, nu ne putem permite luxul slăbiciunii. Pentru Saul, n-a fost doar un răspuns pe care trebuia să-l dea; el ținea la fiul tău, știa ce reprezenta Hamza pentru David și s-a temut întotdeauna de momentul în care vor trebui să se înfrunte.

– David a fost cel care l-a ucis pe Hamza.

– Da, a tras în el, a fost învățat să se apere. Nu-ți poți imagina infernul din noaptea aceea, cincisprezece copii au murit asasinați…

– Știu, Martine, știu. Nu judec pe nimeni, știu doar că fiul meu e mort și că alt tânăr este și el mort, că nici părinții lui, nici eu nu vom avea consolare. Ei au și alți copii, mie nu-mi rămâne nimic, decât să aștept momentul propriei mele morți.

– Ești un mare istoric…

– Sunt un om rătăcit în propria sa istorie.

23

Ignacio se ruga în capelă când se apropie de el un preot ca să-i spună că e sunat de la Vatican.

Se ridică, nervos, întrebându-se cine îl putea suna de la Roma într-o sâmbătă.

Glasul părintelui Grillo îl făcu să tresară. Își încheiase în urmă cu două luni activitatea temporară la Secretariatul de Stat și revenise la studiile lui de la universitate. Perioada aceea petrecută între zidurile Vaticanului îl afectase, dar, de fapt, ceea ce îl marcase cel mai mult fusese ciudata lui călătorie în Franța.

– Ți-am promis că îți voi da vești despre profesorul Arnaud. Tocmai am primit o telegramă de la Ierusalim. Fiul lui a murit, a fost îngropat acum câteva zile și profesorul se întoarce în Franța.

– Dumnezeule, bietul om! exclamă Ignacio.

– Da, profesorul Arnaud este un om căruia Dumnezeu i-a trimis niște încercări cumplite… probabil că e distrus.

– Nu-l avea decât pe fiul lui, murmură Ignacio, m-am gândit că Dumnezeu se va arăta milostiv cu el, salvându-i viața.

– N-a putut ieși din coma profundă în care era; dacă a rezistat atâta timp, a fost pentru că inima lui era tânără, dar medicii n-au crezut niciodată că ar putea trăi.

– M-am rugat atât de mult pentru el… spuse cu tristețe tânărul preot.

– Toți ne-am rugat.

– Credeți că mi-ați putea da adresa și numărul de telefon al profesorului Arnaud?

– Ți le voi da când vei veni. Ai putea veni acum la birou?

– Acum?

– Da, am vorbit cu superiorul tău și n-are nimic împotrivă să vii, doar dacă tu nu poți dintr-un motiv oarecare.

– Nu, n-am nimic deosebit de făcut, voi veni.

– Te aștept.

Apelul părintelui Grillo îl descumpăni. Ce puteau dori de la el într-o sâmbătă după-amiază cei de la Secretariatul de Stat?

Se revăzuseră de vreo două ori, în ocaziile în care părintele Grillo vizitase casa iezuiților. Întâlniri afectuoase și scurte, având foarte puțin timp la dispoziție ca să evoce întâmplările trăite în Franța.

Și-l amintea pe profesorul Arnaud alergând pe peron urmat de tatăl său până când s-au pierdut în mulțime. Pe el îl duseseră la nunțiatură unde îl așteptau părintele Grillo, părintele Nevers, nunțiul, și doi bărbați care îi fuseseră prezentați ca fiind agenți ai serviciilor franceze de securitate, nerăbdători să știe ce aflaseră la castelul d'Amis.

– E un grup ciudat. Ar putea fi calificați drept fanatici sau nebuni; adevărul este că încep să mă neliniștească. Ei cred că vor găsi Graalul și fac speculații în legătură cu ceea ce ar putea fi acesta.

L-au ascultat foarte serioși, îngrijorați, fără să-l întrerupă și să-i pună întrebări până când a terminat de descris tot ce văzuse și auzise la castel.

– Raymond, fiul contelui, este un biet băiat speriat de tatăl lui. Iar contele mi s-a părut tenebros. Cât despre invitații lui… domnul Randall este american, cu înfățișare de militar, vorbea puțin și asculta mult, iar domnul Stresemann spunea că este un cercetător al istoriei catarilor și fără îndoială este german.

Unul dintre oamenii din serviciile secrete franceze afirmase foarte clar că domnul conte d'Amis e un om inteligent, căruia, înainte de război, i se atribuiau legături cu regimul lui Hitler, dar care nu putuseră fi niciodată dovedite. Castelul lui a rămas întotdeauna ferit de priviri indiscrete și grupurile acelea de tineri a căror activitate de căutare a vestigiilor arheologice o patrona păreau tot atât de nevinovate ca o

dimineață limpede de primăvară. Chiar și așa, persistau bănuielile că în spatele căutărilor arheologice era ceva mai mult.

– Așadar, v-am povestit deja ce se întâmplă: ei caută Graalul. Cred că este un obiect magic care va conferi puteri extraordinare celui care îl posedă, sau că ar putea fi descendenții lui Isus și ai Mariei Magdalena. Profesorul Arnaud râde de aceste teorii și spune că sunt pseudoliteratură ieftină. Le spune că nu e cu putință să găsească Graalul, pentru că nu există.

Pentru francezi, problema nu era atât faptul că domnul conte d'Amis căuta Graalul, ci că întreținea relații cu o anumită societate secretă a unor vechi naziști; unii fugiseră din Germania, răspândindu-se de-a lungul și de-a latul lumii și nu se putea exclude bănuiala că d'Amis ar fi acordat refugiu vreunuia dintre ei.

– Ceea ce ne putem permite cel mai puțin este scandalul de a avea naziști refugiați în Franța, comentă îngrijorat unul dintre membrii serviciului de securitate.

Pentru Biserică, în schimb, problema se învârtea în jurul speculațiilor despre Graal. Părintele Grillo fusese de acord cu raționamentul profesorului Arnaud: „Este mai bine să știm cu ce probleme ne confruntăm, pentru că așa vom putea pregăti răspunsul".

Îl felicitaseră pentru cercetările sale. Părintele Grillo chiar a insinuat că în viitor ar putea să devină un bun diplomat și să ajungă să lucreze la Secretariatul de Stat în mod permanent.

Și acum, după câteva luni, îl suna la telefon părintele Grillo ca să-i anunțe moartea fiului profesorului Arnaud și să-l invite la Vatican.

Se duse să-i spună părintelui superior că pleacă pentru că fusese chemat de părintele Grillo.

– Da, am vorbit cu el. Cred că asta e șansa ta.

– Șansa mea?

– Nu îți plăcea diplomația? Ești pe punctul de a-ți termina studiile și părintele Grillo spune că ai fost un bun secretar. Îți va spune el, se pare că secretarul său are o boală de inimă și medicul i-a recomandat o viață liniștită, ceea ce e de neimaginat la Secretariatul de Stat. Cred că îți va oferi postul lui.

Ignacio nu-și ascunse satisfacția. Să lucreze la Vatican fusese pentru el o experiență extraordinară și dorea să se întoarcă acolo.

Părintele Grillo, din biroul său, vorbea la telefon în japoneză și îi făcu un semn lui Ignacio să aștepte să termine convorbirea.

– Mă bucur că ai putut veni.

– Și eu… mă bucur că m-ați chemat.

– Cu toate că nu știi de ce?

Ignacio își plecă privirea, încercând să ascundă roșeața pe care o simțea pe frunte.

– Ți-a spus deja superiorul tău? zise râzând părintele Grillo.

– Da, mi-a pomenit ceva…

– Dacă nu ai alte planuri, aș vrea să-ți propun să lucrezi cu mine. Astă-vară ai făcut-o bine și cunoști deja puțin rosturile acestei case, vorbești la perfecție engleza, franceza, spaniola, italiana și cred că stăpânești și araba destul de bine, ceea ce ne va fi foarte necesar.

– Și limba bască.

– Ce spui?

– Vorbesc și basca.

– Bine, în principiu nu cred că îți va fi foarte necesar aici să vorbești în limba bască, dar nu se știe niciodată. Vei putea să-ți termini studiile în timp ce lucrezi aici?

– Cred că o voi putea face. Voi dormi ceva mai puțin noaptea.

– Să nu te îndoiești de aceasta, dar nu numai pentru că va trebui să studiezi, ci și pentru că aici nu există orar.

– Când doriți să încep?

– Chiar acum.

Ignacio nu crâcni. Părintele superior avea dreptate: aceea era șansa lui și nu putea să nu profite de ea.

– Am o mulțime de scrisori la care trebuie să răspund și o problemă de rezolvat într-o dioceză din Franța. În plus, trebuie pregătită vizita pe care președintele Statelor Unite i-o va face papei. Iar secretarul de stat avea nevoie de documente ieri și nu le-a primit nici azi…

Nici unul dintre ei n-a luat masa de prânz, dar au băut mai multe cafele foarte tari. Și-au petrecut muncind restul dimineții și o bună

parte din după-amiază. Dar nu erau singurii din Secretariatul de Stat care lucrau, chiar și cardinalul a trecut pe la birou să rezolve niște treburi urgente, deși era sâmbătă. Părintele Grillo avea dreptate: la Vatican nimeni nu se odihnea niciodată.

Era aproape ora nouă seara când părintele Grillo a anunțat că s-a încheiat ziua de lucru.

– Dat fiind că nu ți-am permis să iei masa de prânz, te invit la cină; e cel mai neînsemnat lucru pe care-l pot face.

L-a dus la o *trattoria* din Trastevere, puțin frecventată de turiști.

– Ți-ai petrecut toată ziua dorind să mă întrebi de profesorul Arnaud, îl încurajă părintele Grillo.

– Da, aș vrea să știu ce s-a întâmplat. Profesorul m-a impresionat. Se considera agnostic, dar vorbea despre Dumnezeu ca și cum ar fi fost o prezență permanentă în viața lui. Cu siguranță că moartea fiului său a fost cumplită pentru el. V-am mai spus că vreau să-i scriu; simt că trebuie să o fac și nu cred că v-ar deranja ceea ce i-aș putea spune.

– Nu numai că nu m-ar deranja, dar în curând vei pleca la Paris.

– La Paris ? Am examene…

– Vom căuta să nu coincidă cu voiajul tău. Vreau să te întorci la castelul d'Amis și să faci un raport de evaluare a situației. Dar nu vei pleca decât peste cel puțin două luni.

– Vreți să știți dacă au găsit ceva ?

– Vrem să știm ce fac, asta e tot. Activitatea acestui grup neliniștește. Prietenii noștri francezi ne cer să colaborăm cu ei și, cum interesul este comun, vom căuta să vedem ce putem face.

– Nu știu dacă mă vor primi…

– Ai spus că fiul contelui, Raymond, te-a invitat să mergi când dorești.

– Da, dar astea sunt niște lucruri care se spun la un moment dat; cred că nu i-am fost atât de simpatic și contelui.

– În orice caz, vom încerca, dar nu acum. Îți voi spune eu când.

Era nervos. Când l-a sunat pe profesorul Arnaud, acesta se arătase foarte rezervat la telefon. A acceptat să-l primească fără nici un entuziasm. Iar acum se temea să îl întâlnească.

Nu se ridică să-l salute; i-a făcut doar semn să ia loc. În câteva luni, Ferdinand Arnaud devenise un bătrân. Părul alb, ochii stinși, privirea crispată, mâinile cu pielea plină de pete… Îi venea greu să-l recunoască în omul acela pe bărbatul care îl însoțise cu luni în urmă la castelul d'Amis, plin de vitalitate și de speranță în viitor, care număra zilele până la călătoria sa în Israel ca să-și vadă fiul.

– Profesore, vă mulțumesc că m-ați primit.

Nu-i răspunse. Rămase tăcut, apatic, indiferent.

Ignacio înghiți în sec, nu știa cum să abordeze acel subiect. Își dădea seama că nu-l putea interesa nimic din orice i-ar spune; nu-i putea oferi nici măcar o consolare, nimeni nu putea repara pierderea pe care o suferise.

– Regret moartea fiului dumneavoastră.

Ferdinand stătea în continuare nemișcat, mut, așteptând ca preotul să termine de vorbit și să plece lăsându-l în pace.

– Nu vreau să vă deranjez, doar… în sfârșit, simțeam nevoia să vă spun cât de mult regret și că în aceste luni m-am rugat pentru dumneavoastră și pentru fiul dumneavoastră.

Expresia lui Ferdinand continua să fie aceeași, spre disperarea lui Ignacio care, distrus, se hotărî să plece.

– Plec, nu voiam să vă deranjez. Îmi pare rău că v-am inoportunat cu prezența mea.

Nu se ridicase bine de pe scaun că Ferdinand îi făcu semn cu mâna să se așeze din nou.

– N-am nimic de spus, nici dumneavoastră, nici nimănui. Nu suport să mi se prezinte condoleanțe, nici să mi se vorbească despre David. De fapt, singurul lucru pe care-l aștept este momentul morții. Dacă aș avea curaj, n-aș mai fi aici.

Mărturisirea lui Ferdinand îl făcu knockout. Nu-și găsea în continuare cuvintele ca să comunice cu el, ca să exprime faptul că îi simțea durerea ca pe a sa, că ar face orice i-ar sta în putință ca să-l ajute.

– Mă bucur că vă lipsește curajul acela și că vă aflați în continuare aici, reuși el să-i spună, moartea dumneavoastră n-ar rezolva nimic.

– Asta o știu deja, dar m-ar ajuta ca să nu mai sufăr. Dumneavoastră nu știți cât de insuportabilă poate deveni durerea din suflet.

Nu, nu o știa, așa că nu se gândea să-l mintă spunându-i că știa. Nu știa ce înseamnă să pierzi femeia iubită, să o cauți cu disperare, ca să afli după ani de zile că a fost asasinată. Nu știa ce înseamnă să pierzi un fiu și că fiul acela ar fi luat și el viața altora ca el. De fapt, viața lui se desfășurase fără nimic relevant și, deci, fără suferință. Așa că nu-i putea spune că știe cât suferă, pentru că nu putea să intuiască nici pe departe. Și, totuși, era preot și presupunea că misiunea sa era și aceea de a-i consola pe cei care suferă. Dar ar fi fost o impostură să o facă în momentul acela.

– Am acceptat să vă văd pentru că mi-a dat dispoziție rectorul. Nu voi mai rămâne aici multă vreme, plec, dar până atunci trebuie să las impresia că sunt un om normal.

– Unde veți merge?

– La mine acasă, să aștept momentul înmormântării mele.

– Dumneavoastră nu sunteți vinovat de nimic.

– Nu, bineînțeles că nu. Să nu credeți că mă pedepsesc pentru că m-aș simți vinovat de ceva; pur și simplu n-am chef să trăiesc. Aici am devenit un om nesuferit. Nu-i suport pe studenții mei, iar ei nu mă mai suportă pe mine. Mi-e indiferent dacă învață sau nu, dacă înțeleg sau nu ce le spun. Nu-i văd, zăresc dinaintea mea niște forme ciudate care se mișcă și vorbesc fără sens. E mai bine să plec și asta voi face când voi termina cursul.

– Credeți că soția și fiul dumneavoastră ar fi încântați?

– Într-o zi, v-am spus că sunt agnostic; dar acum, pentru mine lucrurile sunt mai clare: nu există nimic, nu există Dumnezeu. Astfel că nici soția mea, nici fiul meu nu există decât în mintea mea și a celor care i-au cunoscut. Ei nu gândesc, nu simt, nu există; în consecință, nu pot fi nici încântați, nici dezamăgiți de ceea ce fac eu. Vă rog, scutiți-mă de falsele consolări preoțești.

– Nu era în intenția mea să vă supăr, înțeleg că dumneavoastră nu credeți în nimic, dar pentru mine soția și fiul dumneavoastră există. Permiteți-mi ca și eu să-mi apăr certitudinile.

– După cum veți înțelege, n-am chef să discut despre credințe; mi-e indiferent în ce credeți dumneavoastră. Spuneți-mi ce doriți, de ce ați cerut să mă vedeți.

– Simțeam nevoia să o fac, să vă spun cât de rău îmi pare pentru ceea ce vi s-a întâmplat. Știu că vă va veni greu să credeți că unui necunoscut îi poate păsa de ceea ce vi s-a întâmplat, dar fapt este că mie îmi pasă, și nu pentru că sunt preot, îmi pasă ca ființă omenească. Poate că dumneavoastră sunteți prima persoană pe care am văzut-o suferind cu adevărat și suferința dumneavoastră m-a afectat atât de mult, încât nu pot să nu mă simt implicat în această suferință.

– Asta este tot ce doreați să-mi spuneți? Rectorul mi-a spus că vreți să vă întoarceți la castel.

– Așa este, dar vă asigur că acest fapt n-are nimic de-a face cu dorința mea de a vă vedea.

– De ce vreți să vă întoarceți acolo?

– Pentru că serviciile de securitate dețin rapoarte îngrijorătoare despre activitățile contelui și pentru că Biserica vrea să știe dacă oamenii contelui au mai avansat cât de cât în căutările lor.

– Nu vă voi însoți.

– Nu v-am cerut-o.

– Mai bine.

– Cronica lui fray Julián nu mai înseamnă nimic pentru dumneavoastră?

– A fost o lucrare, nimic mai mult.

– Întotdeauna am crezut că a fost ceva deosebit pentru dumneavoastră.

– A fost, dar asta aparține trecutului. În prezent, nu mă interesează. Nu știu dacă v-ați dat seama că sunt mort.

24

De data aceasta, călătoria cu trenul i s-a părut obositoare. Privea înaintea lui și vedea locul gol. În mai puțin de un an, viața lui suferise multe schimbări.

Își terminase studiile cu note bune, lucra la Secretariatul de Stat, în vreo două împrejurări se aflase aproape de Sfântul Părinte… Familia lui se simțea mândră de el și se fălea în fața vecinilor. Cu fiecare zi care trecea, simțea că nu a greșit luând hotărârea de a se fi făcut preot. Nimic nu-l putea satisface mai mult decât să-l slujească pe Dumnezeu acolo unde Biserica Lui ar fi putut avea nevoie de el.

Spera să fie la înălțimea misiunii încredințate. Nu-i va fi ușor; nu se simțea în apele lui minținд. Se temea, de altfel, că în orice moment își vor da seama de impostură. Când i-a telefonat lui Raymond, acesta părea că se bucură, dar apoi, când l-a anunțat că avea să vină la Carcassonne și că ar dori să-l viziteze, a ezitat să-l invite. I-a cerut să aștepte câteva minute, câtă vreme îl consulta pe tatăl său dacă îl puteau primi. A simțit o ușurare când Raymond i-a spus că este invitat la masa de prânz. Astfel că ședерea lui la castel va fi scurtă, întrucât invitația includea doar prânzul.

I se păru că Raymond e mai înalt decât data trecută. Cu siguranță că mai crescuse. Îl primi în poarta castelului cu cordialitate, dar privindu-l cu atenție, ca și cum nu s-ar fi simțit bine în prezența lui.

– Mă bucur să vă revăd, îi spuse el strângându-i mâna, telefonul dumneavoastră a fost o surpriză.

– Sper să nu vă fi deranjat. Trebuia să vin la Carcassonne să caut niște documente în arhivă și m-am gândit să trec să vă salut, ați fost foarte amabili cu mine când am venit cu profesorul Arnaud.

– Ah, profesorul Arnaud! Se spune că a înnebunit.

Ignacio se simți deranjat de comentariu și nu fu în stare să se stăpânească.

– Înseamnă că ați fost greșit informat; profesorul se simte minunat.

– Ni s-a spus că moartea fiului său l-a răvășit…

– Mă rog, e normal în astfel de cazuri, imaginați-vă cum ar reacționa tatăl dumneavoastră dacă vi s-ar întâmpla ceva… Dar munca îl ajută să depășească acest moment greu și încetul cu încetul își revine.

Raymond n-a mai făcut alt comentariu, dar își ațintă privirea asupra lui Ignacio și acesta înțelese că nu l-a crezut.

O porniră la plimbare prin grădinile castelului fără o țintă precisă, neștiind cum să înlăture sentimentul stânjeneală pe care îl încercau amândoi.

– Cum merge căutarea? întrebă direct Ignacio.

– Căutarea? La ce căutare vă referiți?

– La Graal. Când am fost aici, mi-ați povestit că erați pe punctul de a-l găsi.

– V-aș ruga să nu faceți nici o mențiune despre aceasta de față cu tatăl meu și nici de față cu invitații lui. Am fost indiscret, am vorbit prea mult, ceva de neiertat pentru mine.

– Vă rog, nu vă faceți griji! Firește că nu voi spune nimic de față cu tatăl dumneavoastră. Dacă v-am întrebat este pentru că, în calitatea mea de viitor istoric, această misiune mi se pare extraordinară.

– Așa este, într-adevăr, dar, din nefericire, încă n-am reușit. Căutarea cere timp și multă răbdare, dar tatăl meu este sigur că vom izbândi.

– În ziua aceea, chiar cu riscul de a fi prost-crescut, vă voi cere să-mi permiteți să văd ce ați găsit.

Raymond râse flatat. Se simțea puternic în fața acestui tânăr istoric care părea că-l imploră să-i permită să ia și el parte la un succes nemeritat.

– Nu vă pot promite, nu depinde de mine, dar vă asigur că voi încerca.

– În ce fază vă aflați?

– Căutăm documente, avem oameni care fac cercetări în Scoția, continuăm săpăturile… nimic nou, dar îl vom găsi, să nu vă îndoiți, Graalul va fi al nostru.

Prânzul se desfășură aproape în tăcere. Ca și data trecută, contele se arătă tăios și distant, cu riscul de a nu fi considerat un bun amfitrion.

Invitații contelui erau un grup eterogen alcătuit din băieți tineri de vârsta lui Raymond și din bărbați de vârsta contelui. Nici unul n-a pomenit de motivele care i-au adus acolo.

După masa de prânz, dispărură cu toții invocând diverse motive. Raymond îl invită pe Ignacio la o cafea înainte ca mașina să-l ducă la Carcassonne.

– Știți? Pare din ce în ce mai evident că Graalul este sângele lui Isus. Dacă se va confirma acest lucru, adio, Biserică! Sunt jalnici acești preoți îngenuncheați în fața crucii, în fața unui obiect de tortură. Sunt bolnavi. Cel mai rău este că îi urmează un mare număr de proști.

– Este o teorie interesantă, reuși să spună Ignacio, dar greu de dovedit.

– Dacă s-ar răspândi, i-ar aduce prejudicii Bisericii. Poate că într-o zi voi scrie ceva în această privință; am vedea reacția.

– Să scrieți? Ce anume?

– O carte despre secretele de la Montségur, o culegere de legende… poate chiar un roman.

– Dar nimic din toate acestea n-ar constitui o demonstrație a ceea ce doriți să dovediți.

– Știți bine că dacă se repetă ceva de milioane de ori…

– Asta e o frază a lui Goebbels[1].

– Dar asta nu o face să fie neadevărată.

– E vorba doar de a-i face rău Bisericii?

– E vorba de multe lucruri, dar și de asta. Trebuie să plătească pentru ceea ce au făcut. Au vărsat mult sânge nevinovat; amintiți-vă de cronica lui fray Julián.

*

Se întoarse la Roma nemulțumit. Eșuase în încercarea de a se apropia de profesorul Arnaud și nici informația pe care o obținuse la castel nu era extraordinară.

[1] Joseph Paul Goebbels (1897–1945), om politic german, ministru al Propagandei și al Informațiilor între anii 1933–1945, a fost desemnat de Hitler ca succesor al său. S-a sinucis împreună cu întreaga sa familie în buncărul lui Hitler de la Berlin în ultimele zile ale celui de al Doilea Război Mondial. (n.tr.)

Părintele Grillo nu era de aceeași părere. Credea că Raymond îi spusese mai mult decât ar fi vrut.

– Vor începe să răspândească speculații în legătură cu Isus și Maria Magdalena și mulți oameni vor fi înclinați să le creadă. Raymond însuși ți-a spus-o: obiectivul este acela de a-i aduce prejudicii Bisericii, îi vor găsi pe cei care să scrie una sau mai multe cărți, pot umple librăriile cu romane, cu false eseuri… Vor încerca să polemizeze cu noi. Trebuie să fim pregătiți pentru momentul în care se va întâmpla acest lucru și să chibzuim asupra răspunsului.

– Cel mai bun răspuns este să nu răspundem, propuse Ignacio.

– Să nu spunem nimic?

– Așa mă gândesc. Biserica nu trebuie să răspundă la născociri și nici la teorii neobișnuite, nu poate răspunde decât la fapte.

– Îi voi transmite părerea ta secretarului de stat.

– Nu vă bateți joc de mine.

– Nu-mi bat joc; când voi discuta cu el despre această chestiune, îi voi spune care este opinia ta. Poate ca sfatul tău să fie cel potrivit.

Părintele Grillo nu mai menționă chestiunea decât peste o lună. Când intră în biroul lui, Ignacio înțelese după expresia chipului său că aducea vești proaste.

– În primul rând, vreau să-ți spun că secretarul de stat a hotărât să te ocupi de chestiunea franceză. De acum înainte, vei culege informații despre lucrările contelui și ale prietenilor săi, vei citi cu atenție tot ce se publică despre Graal; vei dispune de mijloacele de care vei avea nevoie. Cine și-ar fi închipuit că un călugăr dominican aparținând Inchiziției ne va da atât de mult de muncă și atâtea bătăi de cap. Fray Julián a devenit un coșmar.

– Mă rog, bietul călugăr nu e vinovat de ceea ce fac descendenții familiei sale.

– Cronica aceea… în sfârșit, nu o voi judeca. Este evident că bietul de el suferea.

– Presupun că, într-o zi, Biserica va trebui să-și revizuiască unele acțiuni din trecut.

– Aceasta, Ignacio, nu este nici treaba ta, nici a mea; ne ajunge că trebuie să fim cu ochii în patru la ceea ce ar putea face familia lui fray Julián. Nu neglija importanța cronicii lui, pentru că este cauza tuturor problemelor. Și… mă rog… trebuie să-ți dau o veste proastă; știu că te va afecta.

Ignacio își înghiți saliva și schiță o rugăciune ca nu cumva să fie vorba de familia lui.

– Profesorul Arnaud a murit de un infarct. A avut un sfârșit trist. După cum se pare, nu mai fusese văzut de două zile și cei de la universitate au fost îngrijorați; au luat legătura cu familia… în sfârșit, l-au găsit mort.

– Nu, n-a murit, era deja mort.

– Ignacio…!

Ignacio ieși din birou cu *Cronica lui fray Julián* în mână. Știa că acea carte îl legase pentru totdeauna de Ferdinand Arnaud.

*

Două zile mai târziu, Ignacio era la nunțiatura din Paris împreună cu părintele Nevers și doi polițiști care veniseră să-l audieze.

Îi explicară că nu era nimic extraordinar în decesul profesorului Arnaud și că autopsia confirmase infarctul miocardic.

Părintele Nevers era nervos. Nu-i plăcea această situație. De ce avusese profesorul Arnaud nefericita idee de a-i lăsa moștenire lui Ignacio Aguirre toate documentele sale referitoare la fray Julián, pe care se baza cercetarea sa istorică? Întrebarea aceasta și-o punea și poliția. De aceea polițiștii solicitaseră nunțiaturii să li se permită să stea de vorbă cu preotul spaniol.

Ferdinand Arnaud decedase din cauza unui infarct, dar cu o zi înainte de a muri își pusese lucrurile în perfectă ordine și lăsase o ladă de mărime considerabilă cu o adresă și un nume înscris pe ea: „Ignacio Aguirre. Secretariatul de Stat. Cetatea Vaticanului".

Bineînțeles că polițiștii au deschis lada și au găsit nenumărate hârtii și carnețele care pentru ei n-aveau nici un sens. În ele, Ferdinand scrisese cu litere apăsate cartea despre fray Julián, dar și impresiile

sale despre conte și prietenii săi. În afara hârtiilor, era și o scrisoare închisă și sigilată, tot pentru Ignacio.

Pe masa din birou găsiseră și o altă scrisoare adresată unei femei din Berlin, pe nume Inge Schmidt, cu care universitatea luase legătura. Polițiștii s-au arătat interesați să stea de vorbă cu doamna Schmidt.

Scrisoarea către doamna Schmidt nu părea să conțină nimic relevant, cu excepția faptului că i se indica adresa și numărul de telefon ale unui notar din Paris cu care trebuia să ia legătura imediat. Îi mulțumea pentru că îl ajutase să nu se prăbușească în momentele cele mai dificile ale vieții lui și o îndemna să-și caute fericirea.

– Pe această doamnă a făcut-o moștenitoarea bunurilor sale materiale: apartamentul din rue Foucault unde locuia, mașina și toate economiile sale. O adevărată pleașcă… le povestea unul dintre polițiști.

Cât despre scrisoarea către preot, polițiștii nu-și dădeau seama dacă ar putea reprezenta vreun indiciu; de aceea insistaseră să-l vadă, întrucât, spuneau ei, nu îndrăzniseră să o deschidă, lucru de care Ignacio se îndoia, deși plicul părea să aibă sigiliul de ceară intact.

– Vă asigur că nu știam că profesorul Arnaud avea să hotărască să-mi lase tocmai mie hârtiile sale cele mai valoroase, spuse Ignacio.

– Erați foarte buni prieteni? întrebă unul dintre polițiști.

– De abia se cunoșteau! afirmă părintele Nevers, deși întrebarea nu-i fusese adresată lui.

– Era o persoană foarte specială pentru mine, mai mult decât un prieten. Cât despre motivul pentru care a ales să-mi lase mie hârtiile lui, nu-l cunosc; poate că avea încredere în mine, poate că știa…

– Ce știa? întrebă polițistul.

– Că voi avea nevoie în viitor de aceste hârtii, că aici pot fi niște indicii despre ceea ce s-ar putea întâmpla.

– Dar la ce vă referiți? Ce se poate întâmpla în legătură cu această cronică medievală? interveni celălalt polițist, sătul de acea conversație care i se părea inutilă.

– Uitați cum stau lucrurile, nu pot să vă spun ce nu știu. Doar că mă simt foarte onorat că profesorul Arnaud mi-a lăsat moștenire hârtiile sale.

– A pregătit această ladă cu o zi înainte de a muri… Cu toate acestea, în urma autopsiei s-a constatat că a murit din cauze naturale, un infarct. De aceea nu înțelegem de ce a lăsat aceste două scrisori de rămas-bun.

– Era deja mort, afirmă Ignacio, spre stupoarea polițiștilor și a părintelui Nevers.

– Ce spuneți? întrebă unul dintre polițiști.

– Că era mort, încetase să mai trăiască, deși continua să respire. A murit în ziua în care l-a îngropat pe fiul său David.

– Dar, Ignacio! Cum poți spune așa ceva? protestă părintele Nevers.

– Ăsta-i adevărul, poți să fii mort în viață. Eu nu știam acest lucru, l-am aflat mai târziu, ultima dată când l-am văzut pe profesorul Arnaud. Nu aștepta decât să i se oprească inima; era o chestiune de zile.

– Ce lucruri teribile spui!

Ignacio nu dorea să rămână multă vreme la Paris, dar avea curiozitatea de a o cunoaște pe acea frau Schmidt, despre care nu-l auzise niciodată vorbind pe profesorul Arnaud. De aceea, îi întrebă pe polițiști dacă mai era încă la Paris.

– Da, trebuie să-și aranjeze actele moștenirii. E cazată la hotelul Sena, pe malul stâng. E un hotel mic și modest, aproape de bulevardul Saint-Michel.

Părintele Nevers își încruntă fruntea văzând că Ignacio avea intenția de a o cunoaște pe acea femeie.

– Dar de ce vrei să o cunoști? Ce importanță are cine este? Nu ne privește viața profesorului Arnaud.

– Aveți dreptate, părinte, dar simt nevoia să o cunosc; poate că ea știe de ce a hotărât profesorul Arnaud să-mi lase moștenire documentele lui.

– Ai scrisoarea profesorului Arnaud; cu siguranță că îți explică în ea motivul hotărârii sale.

Dar Ignacio nu se lăsă convins de părintele Nevers.

– Nu vă faceți griji pentru mine. Mă voi întoarce la Roma pe cont propriu.

– Dar nici măcar nu știi dacă doamna aceea se află în hotel!

Ignacio nu replică; se dădu jos din mașină și, zâmbind, își luă la revedere de la el.

– Vă voi suna, părinte, nu voi pleca fără să-mi iau rămas-bun de la dumneavoastră.

Recepționerul de la hotel îl privi curios. Nu era ceva obișnuit să vezi un preot în locul acela. Și se miră și mai tare când a întrebat de doamna Schmidt.

– Aveți noroc, pentru că a ieșit azi-dimineață devreme și tocmai s-a întors, cu mai puțin de cinci minute în urmă. Luați loc pe scaunul acela, o voi anunța.

Lui Inge nu-i luă nici două minute ca să coboare la recepție și se îndreptă spre Ignacio cu neliniștea oglindită pe față. Ce putea dori de la ea un preot?

– Bună ziua, ce doriți?

Pe el îl miră cum arăta ea. Se gândi că avea vreo treizeci de ani, dar ridurile din jurul ochilor și rictusul feței erau urmele clare lăsate de suferința prin care trecuse.

– Iertați-mă că vă deranjez, doamnă Schmidt, mă numesc Ignacio Aguirre.

Numele lui nu-i spunea ei nimic. Nu auzise niciodată vorbindu-se despre el.

Îi explică cine este, iar ea îl ascultă fără să rostească o vorbă sau să-și arate curiozitatea.

– Îl cunoșteați de multă vreme pe profesorul Arnaud? îndrăzni Ignacio să o întrebe pe femeia aceea cu o expresie de nepătruns.

– Da, ne cunoșteam de ceva vreme.

Ignacio se impacientă; ea nu părea dispusă să-i dea nici o explicație.

– Îmi pare rău că vă inoportunez, dar… în sfârșit, aș dori să știu ceva mai mult despre profesorul Arnaud; m-am pomenit cu o moștenire neașteptată și nu știu de ce. Am vrut să vă cunosc pentru că am aflat că dumneavoastră sunteți persoana căreia profesorul i-a lăsat tot ce avea. Vă rog, am putea merge undeva să bem o cafea și să stăm de vorbă?

Inge șovăi câteva clipe; apoi își aținti privirea directă și sinceră în ochii lui Ignacio.

– Dacă doriți, putem merge să bem o cafea și să stăm de vorbă, dar nu cred că v-aș putea risipi nedumeririle. Nu mi-a vorbit niciodată despre dumneavoastră, n-avea de ce să o facă.

Ieșiră din hotel și merseră pe jos până la o cafenea cu o terasă acoperită cu geamuri. În mod instinctiv, Ignacio căută un colț îndepărtat unde să nu fie deranjați.

Inge ceru o cafea, iar el un ceai și așteptară până când ospătarul le-a adus. Apoi începură să vorbească.

– Nu știu de ce profesorul Arnaud a hotărât să vă lase documentele sale; îmi pare rău.

– Când l-ați văzut ultima dată pe profesorul Arnaud? vru să știe Ignacio.

– La înmormântarea fiului său, în Palestina. Ne-am luat rămas-bun la aeroport; el se întorcea la Paris, iar eu, la Berlin. Era distrus. Pentru el, viața se încheiase în clipa în care David a fost înmormântat.

– Eram cu el când a primit vestea că fiul său a fost rănit mortal. L-am însoțit la castelul d'Amis; am stat acolo numai două zile și, la întoarcere, tatăl domnului Arnaud îl aștepta în gară ca să-i spună ce se întâmplase.

– Presupun că a fost un moment cumplit pentru el. Și când l-ați revăzut?

– Cu ceva vreme în urmă. Am fost la Paris ca să vorbesc cu el, eu trebuia să mă întorc la castel.

– Și doreați ca el să vă însoțească, nu-i așa?

– Mi-ar fi făcut plăcere, într-adevăr, dar m-am dus să-l văd mai ales pentru că simțeam nevoia să-i spun că regret moartea fiului său. Îi trimisesem o scrisoare de condoleanțe, dar nu primisem nici un răspuns.

– De ce era atât de important profesorul pentru dumneavoastră?

Ignacio își pusese această întrebare în repetate ocazii și încă nu găsise răspunsul.

– Nu știu; poate din pricina conversației pe care am avut-o în tren în legătură cu Dumnezeu, cu Biserica… M-a impresionat.

M-am gândit că, deși se declara agnostic, dovedea o credință demnă de invidiat în Dumnezeu și în Biserică. M-a surprins și aș fi dorit să continuăm conversația aceea.

– A suferit mult.

– Da, știu povestea cu soția lui. Ați cunoscut-o?

Atunci, Inge i-a explicat cum s-au cunoscut și cum s-a stabilit între ei o anumită legătură sufletească în anii aceia în care o căuta pe Miriam. Cum au descoperit împreună ceea ce s-a întâmplat cu unchiul și mătușa lui Miriam, cum, mai târziu, doamna Bruning, portăreasa clădirii în care locuiau Sara și Yitzhak, le mărturisise că ea fusese cea care a denunțat-o pe Miriam și cum Miriam a fost luată de acolo.

– Iertați-mă că vă pun o întrebare foarte personală, dar dumneavoastră cu ce vă ocupați în anii aceia?

– Eram o tânără comunistă, logodită cu un comunist cu care am avut un copil. Părinții mei naziști m-au renegat. Sara și Yitzhak m-au ajutat, mi-au dat de lucru, m-au tratat ca pe o ființă omenească. Dar dacă vreți să știți ce relație am avut cu naziștii, răspunsul este că sunt o supraviețuitoare, n-am plasat bombe în drumul lor, nici n-am ucis vreunul; n-am făcut nimic, doar am supraviețuit.

– Nu, nu vă întrebam aceste lucruri, iertați-mă, nu vreau să vă zgândăresc rănile.

– Nu le zgândăriți, n-am ce să-mi reproșez.

Ignacio nu îndrăznea să o întrebe dacă pe ea și pe Ferdinand i-a legat și altceva decât nenorocirea, dar Inge își dădu seama ce anume dorea preotul să știe.

– Și dacă vă întrebați dacă în anii aceia a fost ceva între noi, răspunsul este nu. Nu m-a privit niciodată ca pe o femeie, nici eu nu l-am privit ca pe un bărbat. Chiar dacă vă vine greu să credeți, prietenia dintre un bărbat și o femeie este cu putință.

– Nu, nu-mi vine greu să cred.

– În situația aceea disperată în care ne aflam, nici unul dintre noi n-avea nevoie de amor, nu de acel gen de amor. Cred că am ajuns să fim mai uniți decât dacă ne-am fi vârât amândoi în același pat.

El se înroși la față, cu toate că în felul de a vorbi al lui Inge nu exista nici cel mai mic semn de provocare.

– Și acum că știți ceva mai multe despre mine, de ce credeți că mi-a lăsat hârtiile lui?

– Nu știu, de fapt nu știu nimic despre dumneavoastră. Pe profesorul Arnaud îl fascina cronica lui fray Julián, era foarte importantă pentru el, dar, în același timp, simțea o anume repulsie față de conte. Acesta nu l-a ajutat prea mult. De fapt, contele d'Amis n-a făcut-o pentru că nu-i putea spune că prietenii lui făceau parte din grupul de asasini care i-au luat viața soției sale. Așa că domnul conte și prietenii săi s-au dovedit a fi indiferenți față de disperarea profesorului, iar acesta nu le-a iertat-o niciodată. Nu-i plăceau ideile lor și nici obsesia lor pentru Graal, nici credința lor că ar fi fost posibilă independența Occitaniei. Cred că domnul conte spera că naziștii îl vor ajuta să obțină ca Occitania să se desprindă de Franța. Poate că toate astea îl nelinișteau pe profesor mai mult decât lăsa să se vadă și poate că a hotărât să aibă încredere în dumneavoastră ca să-i țineți piept contelui la momentul potrivit. Dar repet: nu știu de ce v-a lăsat hârtiile acelea, nu mi-a vorbit despre dumneavoastră.

– După ce s-a întors din Palestina, n-ați mai vorbit cu el?

– Ba da, l-am sunat de vreo două ori. Și i-am scris mai multe scrisori la care mi-a răspuns. Dar vă asigur că n-a spus nimic despre dumneavoastră, îmi pare rău. Nici n-avea de ce să-mi spună; faptul că eram prieteni nu înseamnă ca eu să știu totul despre el.

– Vorbiți despre profesor la prezent, ca și cum ar fi în viață.

– Pentru mine, este și va fi întotdeauna în viață.

– Și acum, ce veți face?

– Ceea ce am dorit întotdeauna să fac și el mi-a cerut să fac: îmi voi termina studiile, apoi voi preda, voi fi profesoară. Ferdinand a fost foarte generos cu mine; mi-a lăsat toate economiile lui și casa. O voi vinde, el mi-a cerut-o în scrisoare. Voi studia din nou și îmi voi crește fiul fără să fiu împovărată. El îmi cere să fiu fericită, sau măcar să încerc. De fapt, el mi-a dăruit fericirea; reluarea studiilor este ceea ce-mi doream mai mult, era visul meu ascuns.

– Ce ați studiat?

– Filologia germană.

– Veți avea noroc.

Inge ridică din umeri. Nu credea în noroc, ea era doar o supraviețuitoare.

Ignacio își spuse că n-are nimic în comun cu femeia aceea, doar cu câțiva ani mai în vârstă decât el și care, totuși, suferise ceea ce el probabil că nu va suferi niciodată. Simțea că destinele lor se uniseră pentru că așa dorise profesorul Arnaud.

– Vă voi da adresa mea de la Roma în cazul în care într-o zi veniți pe acolo; de asemenea, aș dori să știu unde să vă găsesc dacă voi veni la Berlin. Profesorul Arnaud ne-a făcut moștenitorii săi…

– Și credeți că acest fapt vă leagă de mine? întrebă ea cu o nuanță ironică în glas.

– Da, cred că acest fapt mă leagă de dumneavoastră. Nu știu de ce, dar așa cred, mai bine zis, așa simt. Poate că odată veți avea nevoie de ajutor; dacă așa va fi, amintiți-vă de mine. Voi face tot ce îmi va sta în puteri să vă ajut.

– Eu nu cred în Dumnezeu, răspunse ea.

– Nu v-am întrebat în ce credeți. De ce spuneți asta?

Inge se ridică și îi întinse mâna ca să-și ia rămas-bun.

– Vă văd tulburat de moartea lui Ferdinand și n-ar trebui să fiți. A murit fiindcă pentru el nu mai avea sens să trăiască. Acum și-a găsit pacea.

O văzu ieșind din cafenea cu un pas ferm și se gândi că femeia aceea nu va avea niciodată nevoie nici de el, nici de nimeni. Ea însăși i-o spusese: era o supraviețuitoare. Și supraviețuise deja la ceea ce a fost mai rău.

Îi telefonă părintelui Nevers să-și ia rămas-bun.

– Rămâi la cină.

– Nu, prefer să mă întorc la Roma. Am mult de lucru, părintele Grillo nu poate rămâne fără secretar; cu puțin noroc, voi prinde ultimul zbor.

De fapt, avea nevoie să fie singur ca să citească liniștit scrisoarea profesorului Arnaud.

A avut răgazul și a putut s-o citească în avion. Rupse cu o anume emoție plicul alb care conținea mai multe file acoperite cu un scris mic și înghesuit, dar citeț.

Profesorul Arnaud îi spunea că toate acele hârtii având legătură cu lucrarea lui despre cronica lui fray Julián nu mai aveau nici un sens pentru el, dar

> … poate că într-o zi, dumneavoastră veți găsi în ele ceva care să vă ajute să faceți față faptelor pe care contele, cu ideile sale năstrușnice, le-ar putea săvârși, cu toate că știți de-acum că, după părerea mea, nu va găsi niciodată nimic, pentru că nu e nimic de găsit. Puțin îmi pasă de treburile celor vii, întrucât nu mă mai simt ca făcând parte din această lume, dar dumneavoastră sunteți tânăr și vă păstrați intactă încrederea în omenire, astfel că puteți face ceva pentru ea: luptați ca să împiedicați vărsarea de sânge nevinovat.
>
> De-a lungul istoriei s-a vărsat mult sânge pentru că unii oameni se cred zei și, fără să le pese, seamănă moartea în lume, fiindcă, pentru ei, ceilalți oameni sunt doar carne cu o formă, dar fără glas, fără suflet. Nu îi văd, nu îi aud, nu le pasă dacă mor, numai să servească intereselor lor. S-a vărsat, de asemenea, mult sânge în numele lui Dumnezeu, ce contradicție! Ce va fi gândind Dumnezeu despre acești oameni care au folosit și folosesc numele Său ca să ucidă? Nu credeți că Biserica ar trebui să reflecteze la toate aceste lucruri? Și să facă, într-adevăr, ceva; de ce nu începeți chiar dumneavoastră?
>
> Fray Julián cerea sus și tare ca, într-o zi, cineva să răzbune sângele celor nevinovați, dar cred că este mai bine ca acesta să nu se mai verse deloc. Răzbunarea nu le folosește la nimic morților…

Ignacio nu-și putu stăpâni lacrimile. Scrisoarea aceea era ceva mai mult decât un testament: era o cerere ca el să facă ceva, să-și dedice viața pentru a împiedica uciderea celor nevinovați. Profesorul Arnaud i-a cerut lui Inge să fie fericită, iar lui, să dea un sens vocației sale de

preot, un sens diferit de cel pe care el însuși și-l imaginase. Ar putea și ar ști oare să o facă?

*

A ajuns la Roma în toiul nopții. Era sleit de puteri, dar se simțea incapabil să doarmă. Deschise lada în care profesorul Arnaud își așezase cu grijă hârtiile și începu să călătorească în vremea în care trăise fray Julián. Era convins că Dumnezeu făcuse ca destinul său să se împletească cu al acelui călugăr dominican care cerea sus și tare răzbunare în numele celor nevinovați.

PARTEA A TREIA

1

Sâmbătă, la Atena, în zilele noastre

Bărbatul privea neatent de la balconul camerei sale cum soarele blând al dimineții se oglindea în marmoră, făcând-o să pară și mai albă și strălucitoare.

Deși nu era încă ora opt, în piața Sintagma, traficul era la apogeu. Limuzine negre așteptau în poarta hotelului Marea Britanie ca să-i transporte pe unii dintre bancherii, politicienii și întreprinzătorii care erau cazați în vechiul și somptuosul hotel, toți aceștia fiind participanți la Reuniunea la Nivel Înalt pentru Dezvoltare care se ținea la Atena.

Pentru o clipă, bărbatul se gândi că el, la fel ca unii dintre oamenii aceia care trăgeau sforile la nivel mondial, prefera hotelul Marea Britanie altora mai moderne și mai sofisticate din Atena. Și nu doar pentru că hotelul era situat în inima orașului, în fața Parlamentului, ci și pentru că Marea Britanie continua să păstreze farmecul vechilor hoteluri europene.

Se uită distrat la ceas, știind că dispune de timp înainte de a ajunge la întâlnirea stabilită cu unii participanți într-un discret palat situat într-o zonă rezidențială din împrejurimile orașului. De fapt, în acel palat urmau să se ia hotărârile care aveau să aibă consecințe asupra cetățenilor din întreaga lume în următoarele luni și în următorii ani. Dar aceasta era ceva ce nu știau sutele de jurnaliști care veniseră să informeze despre Reuniunea la nivel înalt pentru dezvoltare și, cu atât mai puțin, cetățenii naivi.

Își căută telefonul mobil pe care îl lăsase pe măsuță și formă numărul unui alt mobil; nu trecu nici o secundă până când i-a răspuns cineva la apel.

– Bună ziua, conte, îi spuse bărbatului care îl auzea la sute de kilometri distanță, voiam să mă asigur că treburile merg în continuare foarte bine.

Conversația a fost scurtă, de numai două minute, și când închise telefonul zâmbi satisfăcut. Totul mergea foarte bine. Timp de o clipă, lăsă să-i zboare imaginația și îl văzu pe contele d'Amis așezat în fotoliul de lemn tapisat cu catifea verde, în spatele mesei masive de stejar din biroul său, îmbrăcat impecabil și cu părul pieptănat în așa fel încât să nu i se miște nici un singur fir de la locul lui.

A avut noroc să-l găsească pe acel conte d'Amis. O perlă pierdută în oceanul vieții, o perlă care se integra perfect în planul său.

În munca lui nu-și putea permite nici o greșeală; se baza pe faptul că oamenii puternici aveau încrederea în el, știindu-l capabil să obțină ceea ce doreau ei. În definitiv, nu doreau decât ca alții să-și murdărească mâinile ca ei să-și atingă obiectivele. Iar lui nu-i păsa că mâinile sale vor fi mânjite; de multă vreme devenise insensibili la orice miros neplăcut. Era prea bine plătit ca să mai aibă scrupule.

Niște ciocănituri discrete în ușă i-au întrerupt firul gândurilor. O cameristă îl întrebă, prevenitoare, unde putea lăsa tava cu micul dejun și ziarele din ziua aceea. Aruncă o privire pe prima pagină a ziarului *Herald Tribune*, în vreme ce se așeza pregătindu-se să mănânce.

Pe prima pagină își împărțeau titlurile Reuniunea la Nivel Înalt pentru Dezvoltare și un recent atentat islamist într-un cinematograf din Frankfurt soldat cu cincizeci de morți și aproape o sută de răniți. Își turnă o ceașcă de cafea și se concentră asupra lecturii.

Zâmbi constatând naivitatea jurnaliștilor care calificau reuniunea drept „istorică". De fapt, reuniunea era paravanul perfect pentru ca anumiți oameni puternici să se poată întâlni în văzul întregii lumi fără să atragă atenția. O duzină de bancheri, șase sau șapte conducători de companii multinaționale, câțiva politicieni retrași, dar influenți, făceau parte dintr-un club select care n-avea nume, nici scop social, nici

sediu, nici număr de telefon. Erau oameni cu putere, care puteau influența economia mondială prin investiții și retrageri de investiții, al căror unic obiectiv era profitul și pentru care țările și cetățenii acestora erau doar niște desene pe o hartă mare pe care credeau că o pot împărți după bunul lor plac.

Acești oameni erau respectați și respectabili, figuri importante, inaccesibile pentru muritorii de rând. Erau oameni în afara oricăror suspiciuni, care nu-și mânjeau mâinile.

Odată citite ziarele, aprinse televizorul și căută o rețea care transmitea în direct închiderea reuniunii la nivel înalt. Când crainicul anunță ultimul discurs, se ridică, stinse aparatul, își aranjă cravata în fața oglinzii și, înainte de a ieși din cameră, sună la recepție pentru ca portarul să aibă pregătită mașina în fața ieșirii din hotel.

După câteva minute, bărbatul pătrunse în traficul haotic din Atena, care nu-l împiedică să ajungă la timp la întâlnire.

Ascuns în spatele unor arbori centenari, palatul nu se vedea din stradă, de care îl separa un grilaj înalt.

Se vedea că proprietarii săi mimau conservarea stilului neoclasic atât de caracteristic primei jumătăți a secolului al XIX-lea.

Nimeni nu-l întrebă unde merge, nici pe cine dorește să vadă. Mai întâi, se deschise poarta ca să i se permită să intre cu mașina pe domeniu. După ce parcă, un majordom tăcut, care de abia i-a dat bună ziua, îl însoți până într-un salon și îi ceru să aștepte acolo. Pe fereastră, putu vedea că începeau să sosească limuzinele negre care se opreau la poarta palatului, din care coborau acei oameni ale căror interese influențau politica mondială.

– Bună ziua.

Se ridică să-l salute pe bărbatul care tocmai intrase în salon: înalt, cu părul grizonant, de o vârstă nedefinită, elegant, cu inconfundabilul accent al clasei superioare britanice și cu înfățișarea celui obișnuit să comande.

Proprietarul acelui palat nu pierdu vremea cu divagații, ci intră direct în subiect.

– Bine, informați-mă.

– Înainte de a veni, am vorbit cu contele d'Amis; totul decurge conform planului.

– Sunteți sigur că nu faceți o greșeală având încredere în contele acela?

– Sunt sigur. Este personajul perfect ca să ne ducem planul la îndeplinire. Este un om dezechilibrat, obsedat… da, este omul potrivit. Până acum, face tot ce îi cer, fără să comită erori.

– Când este prevăzută finalizarea planului?

– Mai lipsesc încă unele amănunte, poate că peste o lună totul va fi gata.

– Să nu întârziați.

– Pentru ca planul să reușească, e nevoie de pregătire, de timp și de bani.

– Știu, dar timpul este un material sensibil și rar, de care nu dispunem în acest moment. Ați urmărit reuniunea la nivel înalt?

– Da.

– Câte cuvinte inutile s-au spus acolo! Dar, în sfârșit! Ceea ce dorește opinia publică este să-i spunem că lumea va merge mai bine și că e posibil să trăim fericiți toți împreună, ca și cum ar fi suficient să bați din palme ca toate ființele omenești să se prefacă în îngeri.

– Ziarele spun că această reuniune a fost un succes.

– Da, asta spun și știți ce s-a hotărât? Nimic, absolut nimic. Comunicatul bazat pe consens este un lung compendiu al bunelor intenții. Țările dezvoltate vor aproba planurile de dezvoltare în țările mai puțin dezvoltate. Se vor deschide căi de dialog între țări cu culturi diferite, respectând specificul fiecăreia și deosebirile dintre ele, et caetera, et caetera. Cu alte cuvinte, nimic. În sfârșit…, acum am o lungă întrevedere cu domnii care mă așteaptă, care va fi, fără îndoială, foarte productivă. Trebuie să le comunic ceva?

– Nu, v-am spus deja că totul decurge conform planului. Dumneavoastră știți că niciodată nu mă laud cu victoria înainte de vreme, dar cred că planul va reuși, va fi dus la bun sfârșit și va avea succesul pe care îl doriți cu toții.

– Până acum n-ați dat greș…

– Nu, n-am făcut-o, domnule, și sper să pot continua să vă îndeplinesc sarcinile, ca în toți acești ani.

– Sursele energetice nu pot sta în mâinile acelor ignoranți… e de necrezut că unii nu-și dau seama de pericol. Nu există decât un singur mod de a isprăvi cu ei, de a face ca lumea să-și dea seama că este necesară confruntarea…

– Să sperăm că planul va servi pentru asta.

– Va servi, bineînțeles că va servi. Politicienii pot spune ce vor ei, dar opinia publică, sensibilizată în prealabil, este cea care îi forțează să meargă într-o direcție sau alta. Noi vom sensibiliza opinia publică. De cât timp n-ați mai vizitat Londra?

– Am fost acum patru zile, domnule.

– Aha! Am uitat că dumneavoastră sunteți prezent pretutindeni. Atunci, veți fi văzut că la Londra sunt de toate, mai puțin londonezi. Există cartiere care par o prelungire a Pakistanului… Musulmanii se arată din ce în ce mai hotărâți, iar Guvernul, din ce în ce mai slab, preocupat de respectarea drepturilor omului…, de parcă oamenii aceia i-ar fi recunoscători! Vor să ne distrugă! Să termine cu civilizația noastră!

– Da, asta este evident.

– Este evident pentru oricine nu e prost. Apropo, ați găsit greu acest loc?

– Nu, n-a fost greu să ajung aici.

– Acest palat aparține familiei soției mele; ea n-a vrut niciodată să-l vândă, dintr-un motiv sentimental, și trebuie să recunosc că ne e de folos într-o astfel de ocazie. Voi sta la Atena vreo două zile după care mă voi întoarce la Londra; dacă e vreo noutate, sunați-mă.

– O voi face.

– Știți? Trebuie să vă spun că suntem mulțumiți de munca dumneavoastră… dumneavoastră reușiți să faceți ceea ce pentru alții pare imposibil…

2

În aceeași sâmbătă, la castelul d'Amis, în sudul Franței

– Domnule, a sosit presa.

Raymond de la Pallisière, cel de al douăzeci și treilea conte d'Amis, se ridică din fotoliu, unde verifica niște hârtii, ca să ia din mâinile majordomului ziarele care îi soseau în mod regulat în fiecare dimineață.

Rămas singur, se instală din nou în fotoliu, lângă o fereastră mare și aproape de șemineul care încălzea încăperea.

Pe măsuța joasă pe care o avea în față așeză cele zece ziare pe care le citea în fiecare zi: cinci franțuzești, patru germane, și *Herald Tribune*.

Moștenise acest obicei de la tatăl său, care, în fiecare dimineață, după ce primea ziarele de la Carcassonne, se închidea cu ele în birou, de parcă ar fi fost vorba de o slujbă.

De fapt, nu numai în această privință îl imita pe tatăl său; aproape toată rutina sa zilnică era o copie a ceea ce fusese viața înaintașului său.

De când a murit tatăl lui, aproape că nu făcuse schimbări la castel; numai cele strict necesare pentru a se garanta în continuare confortul său și al invitaților săi.

Personalul de serviciu s-a schimbat treptat, de-a lungul anilor.

Se gândi la actualul său majordom, un bărbat de vârstă mijlocie, educat și meticulos, care îi anticipa întotdeauna dorințele. Avusese noroc cu el, pentru că pe cel dinainte a trebuit să-l concedieze pentru incompetență.

În realitate, lumea se schimbase atât de mult, încât a dispune de un majordom era aproape o excentricitate pe care și-o permiteau doar niște

bătrâni ca el, cu toate că prietenii și cunoscuții săi spuneau că nu arată vârsta pe care o are. Rămăsese drept, cu privirea verde strălucitoare și părul blond care, încărunțind, îi conferea o înfățișare impunătoare.

Întotdeauna citea mai întâi *Herald Tribune*, așa cum o făcea și tatăl lui odinioară.

Din nou, știrea despre atentatul de la Frankfurt ocupa prima pagină. Poliția nu arestase nici un suspect, deși atentatul fusese revendicat de un grup islamist care ținea în șah țările Uniunii Europene și care își spunea Cercul.

Liderii Cercului amenințaseră că nu le vor permite europenilor să trăiască în pace și, de fapt, acum își duceau amenințarea la îndeplinire. Atentate precum cel de la cinematograful din Frankfurt se succedau la un anumit interval și rareori poliția reușea să facă niște arestări importante.

Oamenii din Cerc aveau un obiectiv foarte clar: să-i nimicească pe „cruciați" și să recucerească pământurile care, în opinia lor, aparțineau musulmanilor: al-Ándalus[1], incluzând Portugalia și o parte din Franța, Balcanii et caetera. Și, bineînțeles, să-i șteargă de pe fața pământului pe evreii din Israel. Acesta era programul lor, căruia i se dedicau cu zel și cu fanatism și nimic nu părea să-i poată opri.

Potrivit ziarului *Herald Tribune*, nu se găsiseră „resturi importante" în apartamentul în care membrii comandoului islamist s-au sinucis ca să nu cadă în mâinile poliției și Raymond se întrebă la ce se refereau când vorbeau despre „resturi importante", pentru că era evident că, totuși, ceva găsiseră.

Ziarele germane ofereau informații esențiale și precise despre atentat, despre șocul produs în societatea germană, despre victimele de la cinematograf, despre victimele exploziei care aruncase în aer clădirea în care se sinuciseseră membrii comandoului, despre pagubele provocate.

Raymond se simți neliniștit fără să știe de ce; se ridică să-și toarne un pahar de calvados[2], deși era dimineață; nu era încă ora unsprezece,

[1] Denumire a teritoriului din Peninsula Iberică cucerit, începând cu anul 711, de către musulmani
[2] Rachiu de cidru

dar calvadosul devenise cel mai bun tovarăș al său și, atât în momentele fericite, cât și în cele de încordare, îi era absolut necesar.

Își turnă un pahar generos și apoi hotărî să sune pe cineva la telefon. Nu o făcu de la aparatul care se afla pe masa de scris din birou, ci căută într-unul din sertarele mesei și scoase un mobil; formă un număr și așteptă până când auzi la celălalt capăt al firului vocea unui bărbat.

– Bună ziua, voiam să vă întreb despre cele întâmplate la Frankfurt…

Răspunsul bărbatului păru să-l liniștească. Apoi, fără să mai spună vreun cuvânt, închise telefonul și îl puse din nou cu grijă în sertar. Se uită apoi la ceas; mai rămâneau doar câteva minute până când aveau să sosească membrii consiliului de administrație a fundației Memoria Catară, pe care îl prezida de la moartea tatălui său.

Mulți dintre membrii fundației erau fiii fondatorilor Asociației pentru Memoria Catarilor, înființată de tatăl său ca să dea un aer de respectabilitate căutării Graalului și a comorii catarilor.

Raymond se gândi la efortul și la banii pe care tatăl său și prietenii acestuia îi investiseră în această căutare eșuată, dar credea că, până la urmă, toate aceste eforturi nu fuseseră inutile. Regiunea Languedoc renăscuse; peste tot erau afișe anunțându-i pe turiști că au sosit în Țara Catarilor, sau logotipul desenat ca marcă turistică în formă de disc, sau nenumăratele cafenele-restaurant și magazinele de suveniruri unde cuvântul „catar“ era o constantă. Unii dintre bărbații care făceau parte din Consiliul pentru Memoria Catară erau negustori bogați al căror angajament față de trecut era la fel de puternic ca și al său. Erau moștenitorii unei țări care le fusese smulsă prin forța armelor și pe care acum o guvernau în felul lor prin intermediul legilor moderne ale comerțului.

Din Consiliu, în afară de occitani, făceau parte în continuare fiii cavalerilor germani prieteni ai tatălui său, învinși în cel de al Doilea Război Mondial, deși unii reușiseră să supraviețuiască tocmai grație generozității și străduinței familiei D'Amis. Unii își schimbaseră numele de familie și naționalitatea, alții reușiseră să treacă neobservați în propria lor țară. Dar, pe toți îi unea aceeași credință, ca și pe părinții lor odinioară, aceea de a se considera oameni superiori și, deci, diferiți.

Căutau în continuare, pentru că știau cu toții că tezaurul catarilor exista și nu renunțau la strădania de a-l găsi. Fundația lui era mai mult decât o spunea denumirea, așa cum, la vremea sa, asociația creată de tatăl său fusese și ea mai mult decât atât. Era un Ordin, ordinul unor cavaleri angajați în căutarea secretului catarilor.

Toți erau bucuroși văzând că în fiecare an soseau tineri din toată lumea seduși de ecoul vechii erezii.

Țara Catarilor supraviețuise celor care au distrus-o și vechea lor credință continua să rămână înrădăcinată în inima oamenilor.

Majordomul ciocăni ușor în ușă înainte de a intra.

– Domnule, musafirii dumneavoastră au sosit deja.

În ziua aceea, era un consiliu important, un consiliu la care nu participau toți membrii fundației, ci doar cei din Ordinul Catarilor, confreria întemeiată de tatăl său. Un Ordin secret, alcătuit din cinci bărbați cu care împărtășea un vis: un vis de răzbunare.

Raymond se îndreptă spre salon unde îl așteptau membrii confreriei. Salutul a constat dintr-o ușoară înclinare a capului, apoi i-a invitat să ia loc.

– Domnilor, am vești bune: totul decurge conform planului nostru. Încă nu pot indica o dată concretă, dar în mai puțin de o lună răzbunarea noastră va fi dusă până la capăt.

Bilbao

În aceeași zi și la aceeași oră, foarte departe de acolo, Ignacio Aguirre se plimba fără o țintă anume gândindu-se la conversația pe care tocmai o avusese cu Ovidio Sagardía, discipolul său preferat.

Vântul sufla cu putere, aducând cu sine mirosul îndepărtat al mării. Bătrânul preot își spuse că nu mai avea răbdarea de odinioară, când consacra oricât de multe ore ar fi fost necesare pentru problemele tinerilor preoți.

Acum, retras la Bilbao, orașul său natal, Vaticanul, care fusese toată lumea lui, i se părea îndepărtat. Din când în când, telefonul îl făcea să

tresară la apelul vreunui cardinal sau episcop care avea nevoie de informații despre vreun eveniment din trecut la care el luase parte.

Făcuse un drum lung de când, aproape din întâmplare, ajunsese ca preot voluntar în Secretariatul de Stat și, de acolo, la etajul al treilea, unde se urmărea minut cu minut tot ce se petrecea în lume. Aici erau analizate informațiile. După ce le selecta, le rezuma și apoi trimitea rapoarte către sferele înalte de putere ale Bisericii, cu alte cuvinte, la cabinetele cardinalilor și la cel al Papei însuși.

De fapt, cariera lui, dacă o putea numi așa, o datora acelei călătorii pe care a făcut-o în Franța cu mulți ani în urmă ca secretar al părintelui Grillo, omul care l-a ajutat să devină încetul cu încetul ceea ce ajunsese să fie.

Își amintea limpede tot ce trăise în zilele acelea, călătoria la castelul contelui d'Amis; scurta, dar profunda relație cu profesorul Ferdinand Arnaud, îngrijorarea sa, reflectare a preocupării superiorilor săi pentru ceea ce părea a fi renașterea catarilor; *Cronica lui fray Julián* și acele hârtii pe care i le lăsase moștenire profesorul, convins că într-o zi i-ar putea fi de ajutor.

În călătoria aceea, începuse să se cimenteze ceea ce avea să fie viața sa ecleziastică.

A trăit cu intensitate, simțindu-se un privilegiat pentru șansa de a-l fi slujit pe Dumnezeu acolo unde superiorii săi credeau că e mai multă nevoie de el; de aceea era iritat de Ovidio Sagardía, un călugăr iezuit ca și el, pe care îl ajutase să se instaleze în întortocheata lume de la Vatican pentru că avea încredere în el, în credința lui, în inteligența sa speculativă, în capacitatea sa de muncă, în calitățile sale diplomatice, în vocația sa sacerdotală și deodată… da, deodată, Ovidio s-a prăbușit și a hotărât să renunțe la tot pentru că voia să devină paroh într-un loc oarecare.

Se certaseră de mai multe ori la telefon, dar în cele din urmă zbuciumul lui Ovidio era atât de mare, încât acceptase să-l ajute să facă o schimbare în carieră. Înțelegerea la care ajunseseră consta în a-l primi pentru un sezon în casa lui de la Bilbao pentru ca, atunci când preotul se va fi reîntâlnit cu sine însuși, să decidă unde va putea sluji mai bine

Biserica, pentru că despre asta era vorba: să-l slujească pe Dumnezeu și pe ceilalți.

Da, își dedicase viața aceste slujiri. De fapt, cariera lui sacerdotală fusese determinată de profesorul Arnaud atunci când i-a încredințat misiunea de a ajuta la evitarea vărsării de sânge nevinovat. Viața lui Arnaud fusese marcată la rândul ei de acea *Cronică a lui fray Julián*, care devenise pentru acesta o obsesie. Dar călugărul dominican striga în gura mare să fie răzbunat sângele celor nevinovați, în vreme ce profesorul Arnaud l-a pus în fața unei provocări diferite: să împiedice vărsarea de sânge.

Cu puțin timp înainte de a vorbi cu Ovidio, vorbise cu secretarul de stat, care îi spusese că, în pofida hotărârii preotului de a-și părăsi în curând locul de muncă, îl convocase la o reuniune pentru a discuta în legătură cu atentatul de la Frankfurt. La Vatican, erau îngrijorați de acest atentat, revendicat de Cerc, rețeaua de fanatici islamiști care prin acțiunile lor reușeau să țină în șah toate serviciile de informații din Occident. „Cum să împiedice vărsarea în continuare de sânge nevinovat?“ îl întrebase cardinalul pe Ignacio Aguirre, fără ca acesta să știe să-i dea un răspuns.

3

Cetatea Vaticanului

Ovidio Sagardía nu era atent la ceea ce spunea omul acela. De fapt, se plângea de soarta lui, întrebându-se: „Sunt un spion? Cum s-ar mai putea numi ceea ce fac? Chiar știind acest lucru, mă irită faptul că sunt tratat ca atare. Mă întreb cum de-am ajuns până aici, în ce moment a luat-o viața mea pe un drum greșit?“

– Aveți vreo opinie?

– Iertați-mă, eminență, mă gândeam la ceea ce tocmai relatau acești domni, răspunse preotul în mod mecanic.

Glasul răspicat al cardinalului îl readusese la realitate. Era cald în încăpere, sau poate că era deprimarea cea care îi dădea această impresie. Era copleșit de privirile cardinalului și ale celor doi bărbați care-l însoțeau. Și ei erau spioni, doar că el îl slujea pe Atotputernicul, iar ei, guvernele lor.

– Bine, părinte, vă rog să aveți bunătatea să ne spuneți ce credeți, îl îndemnă cardinalul.

– Aș avea nevoie să-mi dați mai multe informații. De fapt, ceea ce ne-ați relatat poate să însemne ceva sau poate să nu însemne nimic. Singurul lucru de care păreți siguri este faptul că Cercul a comis atentatul.

– N-avem mai multe informații, spuse pe un ton istovit bărbatul cu păr argintiu. Măcar de-am fi avut! De aceea v-am cerut ajutorul. Și într-adevăr, Cercul a revendicat masacrul de la cinematograful din Frankfurt.

Cardinalul nu răspunse, iar el hotărî să tacă la rândul său. Știa ce gândea superiorul său: că nu le erau datori acelor oameni. Știa că e stânjenit de prezența celor doi bărbați pe care a trebuit să-i primească în absența directorului departamentului de Analiză a Politicii Externe, episcopul Pelizzoli. Ministrul de Interne insistase la Secretariatul de Stat și cardinalul fusese de acord să-i primească.

– Este o șaradă, afirmă bărbatul tânăr, de parcă ar fi vorbit în sinea lui.

Îi observă câteva clipe, încercând să evalueze ce fel de oameni și de spioni erau. Cel mai în vârstă, cel cu părul argintiu, răspundea la numele de Lorenzo Panetta. Se arăta sigur pe sine, deloc impresionat de fastul acelui birou al cărui tavan fusese pictat de Rafael. Era un înalt responsabil cu siguranța Statului, un fost spion care urcase treaptă cu treaptă până când a devenit politician.

Cel mai tânăr, ce vârstă o fi având? Nu mai mult de treizeci și cinci de ani, avea o înfățișare de militar, dar părea nu numai impresionat de locul acela, ci și copleșit de problema care îi adusese până în acel birou de la Vatican. Îi fusese prezentat ca Matthew Lucas, era american și lucra ca ofițer de legătură al unei agenții de spionaj din țara sa cu organismul care coordona lupta împotriva terorismului în Uniunea Europeană.

Hotărî să iasă din letargia care îl cuprinsese și să devină din nou cel care sperau să fie. Își ridică umerii și își aținti privirea pe hârtiile care îi fuseseră înmânate, citindu-le, de această dată, cu multă atenție.

– Când spuneți că au fost găsite aceste hârtii? întrebă el fără să se adreseze în mod special nici unuia dintre cei doi bărbați.

– Fac parte din resturile găsite în apartamentul în care s-au sinucis oamenii Cercului, răspunse cel cu părul argintiu; de fapt, nu sunt niște hârtii, ci fragmente din care laboratorul a putut reconstitui câteva fraze. Asta s-a întâmplat acum patru zile.

– Și de ce v-au alarmat atât de mult?

Cei doi se priviră înainte ca bărbatul mai în vârstă să răspundă.

– Nu mai e nimic de adăugat la cele relatate. Brigada antiteroristă din Interpol îl urmărea de luni de zile pe Milan Karakoz. În afară de

traficul de arme, face și trafic de informații. Este unul dintre traficanții care aprovizionează cu arme Cercul. Are de asemenea legături cu asasini plătiți. O „bijuterie“ !

– Și nu credeți că „bijuteria“ dumneavoastră are probabil suficientă experiență ca să nu comită erori și să evite ca numele său să apară într-un text ajuns în posesia unor teroriști ?

– Cu siguranță că acest Karakoz nu știe că numele său a apărut pe o bucată de hârtie printre resturile unui apartament din Frankfurt, afirmă bărbatul cu păr argintiu.

– După cum puteți vedea în raport, interveni Matthew Lucas, un grup de teroriști islamici urmau să fie arestați de poliția germană; credem că sunt aceiași care în urmă cu două zile au aruncat în aer un cinematograf din centrul orașului Frankfurt, unde au murit peste treizeci de persoane, printre care cinci copii. Și știți bine cum reacționează acești oameni: preferă să moară decât să fie arestați. S-au aruncat în aer când poliția le-a ordonat să iasă din apartamentul în care se refugiau. Înainte de asta au ars un mare număr de documente, din care au rămas bucățele minuscule care au fost examinate în laborator. S-au putut salva câteva cuvinte de pe acele hârtii: „Karakoz“, cu care bănuim că aveau legături, cu siguranță că le livra arme. Alte cuvinte au fost „Mormânt“, „Crucea de la Roma“, „Vineri“, „Saint-Pons“, despre care nu știm dacă e numele unui loc, al unei persoane, sau și una și alta, „Lothar“ și niște fragmente dintr-o carte, care nu știm la ce se referă: „Cerul nostru nu este deschis pentru făpturi...“ și „sângele“. Restul e ars. Nu mai sunt alte litere, nu știm cum continuă.

– Ați uitat cuvântul „Sfântul“ …., adăugă Lorenzo Panetta. Îl puteți citi în raport, mai era un rest de hârtie pe care fusese scris „va curge sângele din inima Sfântului...“ și din nou cuvântul „cruce“.

– Da, toate astea le-ați explicat deja și se găsesc aici în raport, dar nu înțeleg ce are a face Vaticanul cu toate acestea. Îmi pare rău.

Cardinalul îl privi indispus. De îndată ce vor pleca cei doi bărbați, cu siguranță că îl va mustra, și pe bună dreptate. În realitate, nu simțea nici cel mai mic interes pentru ceea ce relatau și singurul lucru pe care îl dorea era să ceară ca această sarcină să-i fie încredințată altcuiva, să nu se conteze pe el.

– Părinte Ovidio, acești domni nu s-ar afla aici dacă n-ar crede că toate acestea sunt importante. După părerea mea, sunt importante. Obligația noastră este să colaborăm cu prietenii noștri la rezolvarea acestei probleme. Și asta vom face.

Intervenția cardinalului nu lăsa loc îndoielilor și preotul își înclină capul, știindu-se învins.

– Ar trebui să lucrăm în echipă, sugeră Matthew Lucas.

– Așa va fi, domnule Lucas, spuse cardinalul, Vaticanul va colabora cu Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Părintele Sagardía va lua legătura cu dumneavoastră de îndată ce va putea examina toate informațiile pe care ni le-ați oferit. Vă asigur că vom trata cu toată seriozitatea această chestiune.

Cei doi bărbați se priviră, conștienți că Eminența Sa considera încheiată audiența. Ușa biroului se deschise și intră un preot.

– Secretarul meu vă va însoți.

Saluturile de despărțire au fost scurte și cei doi bărbați părăsiră biroul, îngrijorați de starea de apatie în care căzuse părintele Ovidio.

Când ușa se închise, izbucni furtuna.

– Ei bine, ce se întâmplă? întrebă cardinalul, fără să-și ascundă nemulțumirea.

– Iertați-mă, eminență, dar cred că nimic din ceea ce ne-au relatat nu poate fi motiv de alarmare.

– Cu alte cuvinte, dumneavoastră credeți că Panetta, cel mai mare expert în lupta antiteroristă pe care îl avem în Italia, care colaborează cu agenții în cadrul Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, și în cadrul NATO, a venit aici ca să ne sperie, de parcă am fi niște copii de școală. Iar domnul Lucas, un specialist în mișcările teroriste islamice, care aparține de Agenția americană antiteroristă și de siguranță, este un alarmist. Vă rog, Ovidio! Ce se întâmplă cu dumneavoastră?

Ovidio Sagardía a fost tentat să-și lase din nou capul în jos și să nu răspundă la întrebarea directă a cardinalului. Dar știa că acesta nu se va mulțumi doar cu atât și că va insista până când îi va spune adevărul.

– Eminența Voastră știți foarte bine ce se întâmplă cu mine: vreau să las toate acestea, am nevoie să mă regăsesc pe mine însumi, dar, mai cu seamă, să îl regăsesc pe Dumnezeu.

Cei doi bărbați păstrară tăcerea uitându-se unul în ochii celuilalt.

– Dumneavoastră știți că voi pleca peste câteva zile, că am reușit să fiu numit la conducerea unei parohii. Este ceea ce îmi doresc, să fiu paroh într-un cartier, să ajut oamenii, să mă simt util, să trăiesc conform Evangheliei…

Tăcu la un gest al cardinalului. Se simțea pierdut, pentru că știa că nimic din ce ar fi spus n-ar fi zdruncinat hotărârea de neclintit a acelui principe al Bisericii.

– Îmi pare rău, Ovidio, parohia dumneavoastră va trebui să aștepte măcar până când se întoarce monseniorul Pelizzoli. Înainte de a vă fi chemat, m-am consultat cu el și crede că sunteți persoana potrivită ca să vă ocupați de această treabă. El are încredere în dumneavoastră mai mult decât aveți dumneavoastră încredere în dumneavoastră înșivă. Sunteți preot, iezuit, un soldat al lui Dumnezeu și aveți o datorie față de Biserică. Obligația unui preot este să slujească acolo unde Biserica ne cere să o slujim; nu e vorba despre ceea ce dorim, ci despre ceea ce datorăm și cui îi datorăm. Dumneavoastră aveți un talent extraordinar de a analiza, de a cerceta, de a trece neobservat. Sunt daruri de la Dumnezeu. Până acum, le-ați pus în slujba Bisericii; nu renunțați, Ovidio, nu o faceți acum.

– Vreau să fiu doar preot.

– Sunteți ceea ce sunteți, un preot în prima linie a bătăliei. Un iezuit care știți că nu puteți face ceea ce vreți, ci ceea ce trebuie făcut, iar acum vreți să fugiți.

– Dumneavoastră știți că nu fug! strigă preotul.

– Treceți printr-o criză! O știu! răspunse cardinalul strigând la rândul său. Credeți că sunteți singurul preot care trece printr-o criză și care se întreabă ce face cu viața lui?

– Eu nu pun sub semnul întrebării sacerdoțiul meu, ci ceea ce fac, ceea ce am făcut până în acest moment. Nu cred că am trăit după cum ne-a poruncit Domnul Nostru Isus Hristos.

Cardinalul a înțeles că a pierdut și că dacă în clipa aceea încearcă să-l înduplece, îl va pierde pe preot pentru totdeauna.

– Bine, cine ar putea să se ocupe de această problemă?

– Poate Domenico. În plus, este un expert în islam și, dacă toate astea au vreo legătură cu un grup de islamiști, el este cel mai potrivit.

– Îi voi spune Sfântului Părinte că plecați; va dori să vă vadă, știți bine cât de mult vă apreciază.

– Mulțumesc.

– Nu, nu-mi mulțumiți, nu mi-ați lăsat altă opțiune.

– De ce credeți că preotul s-a arătat atât de recalcitrant? Ne-a tratat de parcă am fi fost niște nebuni care ne-am prezentat la Vatican să spunem o poveste despre OZN-uri.

– Da, a fost foarte dezagreabil, răspunse Lorenzo Panetta, dar presupun că va trebui să facă ceea ce i se ordonă.

– Vaticanul este impresionant, spuse Matthew Lucas. Nu mi-am imaginat niciodată că voi putea să-l văd pe dinăuntru, adică să pot vedea mai mult decât bazilica sau muzeele. Și cardinalul m-a impresionat.

– Este un personaj important în nomenclatura Curiei; deși nu se ocupă direct de serviciile de informații ale Vaticanului, se poate spune că toate informațiile ajung până în biroul său.

– Serviciile de informații ale Vaticanului?

– Comandante, la ce școală v-ați format? Nu știți că Vaticanul dispune de unul dintre cele mai bune servicii de informații din lume? Nimic nu scapă urechilor lor, dar țin cu dinții de informațiile pe care le obțin. Dacă ne vor ajuta, ne va fi mai ușor.

– Dumneavoastră ați insistat să ne ajute, de ce? Doar pentru că pe o bucată de hârtie scrie „Sfânt" și pe alta „Dumnezeul de la Roma"?

– Acesta ar fi un motiv suficient, dar, de altfel… să vă explic, am impresia că avem de-a face cu mult mai mult decât suntem în stare să ne dăm seama și că avem nevoie de acești preoți ca să ne ajute.

– Atunci, dumneavoastră sunteți singurul care crede asta. La Bruxelles nu toți sunt de acord ca Vaticanul să fie implicat în această poveste.

– Știți? Există o diferență enormă între politicienii și analiștii care n-au ieșit niciodată din biroul lor și cei ca și mine, care au învățat pe stradă.

– Ați învățat?

– M-am format pe stradă, urmărind delincvenți. Vă asigură că știu când am de-a face cu un caz cu implicații foarte mari.

– Dar dumneavoastră iertați-mă sunteți de ani de zile… într-o funcție înaltă.

– Da, dar priviți mâinile mele și priviți-le pe ale dumneavoastră.

– De ce?

– Ale dumneavoastră sunt de funcționar, ale mele… în sfârșit, nu mai contează. Am o presimțire, dar în orice caz nu avem nimic de pierdut dacă ne vor ajuta creierele de la Vatican.

– Am mai multă încredere în ajutorul pe care ni-l pot oferi experții adevărați. Veți ajunge la timp la reuniune?

– Mâine după-amiază voi fi la Bruxelles ca să particip la afurisita aceea de reuniune. Sper ca poliția germană să ne trimită niște informații în plus și ca prietenii dumneavoastră de la CIA să nu fie zgârciți și să ne informeze dacă au ceva despre proștii ăia în arhivele lor.

– Despre cine?

– Despre sinucigași, Matthew, despre sinucigași.

– Eu n-aș spune că erau niște proști, dovadă că au reușit să arunce în aer un cinematograf din centrul orașului Frankfurt, cu bombe furnizate de către inevitabilul Karakoz; în ultimul timp apare în toate afacerile murdare.

– Teroriștii plătesc bine și în numerar, de aceea dăm mereu peste Karakoz. Pe ăsta îl interesează doar banii. Este o ființă respingătoare.

Lorenzo Panetta își parcă mașina la terminalul A din aeroportul Fiumicino. Matthew Lucas se dădu jos din mașină ținând în mână o mică geantă. Cei doi bărbați se despărțiră cu un „pe mâine".

A doua zi, aveau să se vadă la „reuniunea de criză" convocată de directorul Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Lorenzo Panetta era directorul adjunct al acelui organism și unul dintre cei mai străluciți analiști ai săi.

4

Mohamed Amir se simțea amețit. Nu numai că îi era frică, ci și foame, și sete. Nu știa dacă poliția germană era pe urmele lui sau dacă îl considerau mort împreună cu ceilalți frați care se jertfiseră cu numele lui Allah pe buze.

Creștinii ar spune că se salvase printr-o minune. De fapt, chiar așa fusese. Temându-se că poliția va veni să ia cu asalt casa, vărul său Yussuf îi ceruse să meargă la baie și să ardă toate hârtiile. Asta făcea când a auzit vocea unui polițist care îi soma să iasă cu mâinile sus. L-a auzit pe Yussuf dându-i ordin să plece. A deschis fereastra de la baie, a sărit pe cornișă și de acolo, alunecând pe un burlan gros, a reușit să ajungă pe cornișa etajului interior. Știa că într-unul dintre apartamente locuia un cuplu care la ora aceea era la serviciu, dar polițistul dăduse ordin ca edificiul să fie evacuat și probabil că nu va găsi pe nimeni în nici unul dintre apartamente. A avut noroc: a împins fereastra și aceasta s-a deschis. Nu i-a fost greu să se strecoare în apartament, temându-se totuși că poliția s-ar fi putut afla înăuntru. Dar nu era nimeni, astfel că a căutat un loc unde să se ascundă. A auzit apoi explozia; țipetele și fumul au inundat clădirea. Yussuf și ceilalți frați preferaseră să se jertfească, decât să cadă în mâinile poliției. Erau niște martiri de care Cercul va fi mândru.

Pentru moment, se simți confuz și speriat, temându-se că în orice clipă poliția îl va aresta, dar, ca printr-o minune, nu s-a întâmplat nimic. Știa că la mijlocul după-amiezii aveau să sosească proprietarii apartamentului, în cazul în care poliția nu i-ar fi anunțat pe toți locatarii

despre explozie. Dacă în momentul acela poliția nu va fi plecat, el s-ar afla în pericol, dar până atunci mai erau câteva ore bune, astfel că trebuia să aștepte în liniște.

Ascunzătoarea aleasă îi amintea de jocurile din copilărie. Se băgase sub pat; zgomotele și strigătele de afară ajungeau până acolo.

Cum i-au găsit? Cine i-a trădat? În cine se putea încrede dacă reușea să iasă din apartament?

Spera ca toate hârtiile să fi ars, ca astfel să fi fost șterse toate indiciile care duceau la alți frați și mai ales la cei care, Allah să-i ocrotească! luptau pentru cauza lor sfântă.

Vărul său Yussuf era șeful celulei și la ora aceea o fi stând lângă Allah, desfătându-se în Paradis. Zâmbi imaginându-și-l pe Yussuf înconjurat de frumoase hurii. Murise ca un martir și părinții lui vor fi mândri de el. Se va duce să-i viziteze de îndată ce va fi cu putință, dacă va scăpa cu viață din acel apartament.

Orele i se păreau interminabile, dar nu îndrăznea să se miște de sub pat. Auzea de acolo zgomotul sirenelor, strigătele, ordinele…

Era ora șase când auzi zgomotul ușii. Ieși târându-se de sub pat. Auzi vocea doamnei Heinke, părând să vorbească la telefonul mobil. Îi povestea cuiva ce se întâmplase; spunea că din fericire fuseseră luate deja rămășițele trupurilor teroriștilor din apartamentul de deasupra, și că în momentul acela calmul părea să fi revenit în clădire. Se plângea că nimeni nu o anunțase dinainte despre cele întâmplate, că ar fi putut rămâne fără casă, și povestea cu lux de amănunte că, la ora aceea, locatarii se întorceau la casele lor și că pe stradă erau două mașini ale poliției care făceau de pază. Soțul ei – îi explica ea interlocutorului său – era plecat într-o călătorie și nu va sosi până în seara zilei următoare, astfel că era liniștită știind că poliția păzește locul.

Mohamed Amir își spuse că avea noroc. Nu-i va fi greu să o reducă la tăcere pe femeia aceea, o doamnă de vârstă mijlocie, zveltă și sperioasă. Trebuia doar să găsească momentul potrivit pentru ca aceasta să nu aibă timp să dea alarma.

Doamna Heinke își văzu de treabă în salon și apoi în bucătărie; nu se îndreptă decât mult mai târziu spre cameră, unde, când intră, o

mână puternică îi astupă gura. Apoi, se prăbuși fără cunoștință la pământ ca urmare unui pumn care a izbit-o în tâmplă. Când își reveni în simțiri, avea ochii acoperiți cu o eșarfă și un căluș în gură care o împiedica să scoată cel mai mic sunet.

Soțul ei o găsi douăzeci și patru de ore mai târziu într-o stare apropiată de nebunie; poliția n-a fost în stare să o facă să-l descrie pe agresorul său.

De fapt, domnul Heinke trecuse la intrare pe lângă Mohamed Amir, dar nu-i acordase atenție tânărului, astfel că nici el n-a putut să ofere vreun indiciu poliției, care a ajuns la concluzia că unul dintre membrii comandoului reușise să scape și, după ce s-a ascuns în casa familiei Heinke, ieșise liniștit în stradă.

Apartamentul sinucigașilor era situat într-un cartier popular, Sachsenhausen, pe malul sudic al râului Main. Un loc pitoresc, cu străzi pietruite și un mare număr de prăvălii în care se vinde cidru.

Fugind de la locul exploziei, Mohamed Amir o pornise pe jos spre Cartierul roșu, în centrul orașului Frankfurt, aproape de stația de cale ferată, o zonă pe care cetățenii onorabili încercau să o evite, unde era ușor să te aprovizionezi cu cele mai tari droguri.

Mohamed se oprise în fața unui magazin cu aparate electrocasnice, nu pentru că l-ar fi interesat ce era expus în vitrină, ci ca să vadă în geam dacă cineva îl urmărea. Era sleit de puteri. Trebuia să ia o hotărâre, cunoscând riscul la care se expunea nu numai pe el, ci și ceilalți frați. N-avea multe alternative: trebuia să plece din Frankfurt și avea nevoie de ajutor, astfel că va încerca să urmeze întocmai recomandările lui Yussuf și să se asigure că nimeni nu-l urmărea înainte de a se apropia de casa cumnatului vărului său. Când constată că nimeni nu părea să-l ia în seamă, traversă strada, intră cu pas grăbit în clădire și urcă scările din trei în trei până la etajul al doilea.

Șovăi câteva clipe; nu știa care era ușa la care trebuia să sune și în cele din urmă apăsă pe soneria de la cea din mijloc.

Zăbovi să-i deschidă, dar Mohamed avea impresia că cineva îl examina prin vizor. N-a știut de unde răsărise, dar a simțit deodată la spate lama rece a unui briceag.

– Ce vrei?

Bărbatul îi vorbea în arabă, motiv pentru care, în ciuda spaimei care îl chinuia, se simți mai liniștit.

– Îl caut pe Hassan, spuse el cu glas încet, neîndrăznind să facă nici o mișcare, ațintindu-și ochii la ușa care rămânea închisă.

– Cine ești?

– Mohamed, vărul lui Yussuf. Îl cunosc pe Hassan, el îți poate spune cine sunt.

– De ce ai venit?

– Am nevoie de ajutor.

– De ce?

– Asta i-o voi spune lui.

Deodată, ușa se deschise și bărbatul din spatele lui îl împinse înăuntru. Timp de câteva secunde își pierdu simțul orientării pentru că în jurul lui totul era în întuneric; simți apoi că două mâini îl înșfăcau și îl împingeau din nou cu atâta forță, încât căzu pe jos.

– Ridică-te!

Simți o ușurare când recunoscu glasul lui Hassan și se ridică anevoie în picioare. Cineva aprinse lumina și se trezi în mijlocul unei camere mari unde, în afară de Hassan, îl observau șase bărbați. Unul dintre ei avea un briceag enorm în mână și presupuse că era cel care-l interogase în fața ușii.

Mohamed aștepta ca Hassan să-i vorbească. Simțea un respect deosebit pentru omul acela, cel mai înțelept din câți cunoscuse vreodată. Lui îi datora faptul că putuse studia într-o școală coranică din Pakistan. Acolo își găsise sensul vieții, renunțând pentru totdeauna la pretenția lui de a deveni un occidental. Ani de zile visase să se poată contopi cu Granada, orașul lui, dar nu reușise acest lucru. Era altfel decât proștii ăia de colegi ai lui de clasă. Era diferit, pentru că îl trădau trăsăturile. „Maurul" îl numeau cu dispreț unii spanioli, alții îl tratau cu deferență, dar nu era altceva decât politețea cu care te porți cu cineva străin.

Se gândea că cei care erau nelalocul lor erau tocmai cei care își băteau joc de el.

Învățase la școala publică și apoi fusese bursier; mai întâi, la institut și mai târziu, la universitate. Cu o bursă Erasmus aterizase în Germania,

la Frankfurt, unde locuiau unchiul și mătușa lui și vărul său Yussuf, cel care îl prezentase lui Hassan, imamul care îi lumina, dându-le speranță. Yussuf se însurase cu sora mai mică a lui Hassan, o femeie mai mare decât vărul lui cu câțiva ani și care îi dăruise doi copii.

Soția lui Yussuf nu era prea nurlie, dar vărului său îi era totuna; pentru el era o onoare să se înrudească cu imamul comunității lor închise.

Hassan a fost cel care l-a învățat să nu se mai disprețuiască pe sine și să transfere disprețul asupra necredincioșilor. Tot el a fost acela care l-a ajutat să înțeleagă Coranul și care l-a îndepărtat de o viață fără sens, în care femeile și alcoolul erau o constantă.

Femeile… acele colege de studii pentru care sexul însemna mai puțin decât să-și sufle nasul.

Când și-a terminat studiile de turism, a călătorit cu Yussuf în Pakistan și acolo s-a angajat să facă parte din armata tăcută, care de data aceasta chiar că va isprăvi cu creștinii și cu civilizația lor decadentă. Atât de decadentă, încât nu-și dădeau seama cum profitau ei de resorturile democrațiilor lor corupte ca să se infiltreze, în așteptarea zilei când le vor smulge tuturor inimile.

– Ai fost imprudent venind aici. Poliția germană te caută, Interpolul te caută; de fapt, te caută toate blestematele de agenții de securitate din Europa.

– Yussuf mi-a spus să vin dacă sunt în dificultate.

– Yussuf! șopti imamul. Acum e cu Allah, desfătându-se în Paradis. Cum de nu ești cu el?

– Am reușit să scap. Am sărit pe fereastră și m-am vârât în apartamentul de jos. Nimeni nu m-a căutat acolo.

– De ce ești în viață? insistă imamul.

– Yussuf mi-a poruncit să ard hârtiile și asta făceam când poliția a asediat clădirea. În momentul acela, vărul meu și frații martiri au detonat explozibilii pe care le purtau lipite de corp și… au sărit în aer.

– Și tu de ce n-ai făcut-o?

– Eu n-am avut timp să-mi pun încărcătura explozivă, ardeam hârtiile și… am acționat instinctiv, am fugit.

– Ai fugit, afirmă Hassan cu asprime, și ce vrei?

– Să mă ajuți să scap.

– Unde vrei să mergi?

– Unde crezi că trebuie să merg? întrebă Mohamed cu umilință, plecând capul.

– Ar trebui să fii în Paradis, acela era locul tău, aici ești o problemă.

Mohamed Amir nu îndrăzni să-și ridice ochii din pământ și așteptă judecata imamului.

Hassan se plimba dintr-un loc într-altul al camerei, în vreme ce restul bărbaților așteptau, ca și Mohamed, în tăcere, sentința acestuia.

– Dat fiind că trăiești, îți vei asuma responsabilitatea față de soția lui Yussuf; are doi copii și are nevoie de un bărbat care să aibă grijă de ei. Apoi… veți pleca în al-Ándalus. Acolo vă veți putea ascunde. Tatăl tău mai locuiește acolo?

– Da… părinții mei sunt la Granada și frații mei, de asemenea…

– Bine, te vei întoarce la ai tăi împreună cu soția și copiii tăi.

Știa că nu-i putea replica imamului, în pofida valului de scârbă care îl invada. Să o ia de nevastă pe soția vărului său i se părea mai curând o pedeapsă divină, decât o obligație față de Yussuf.

Fátima, sora lui Hassan și nevasta lui Yussuf, era prea grasă pentru gustul lui Mohamed și împlinise patruzeci de ani, în vreme ce el avea treizeci. Se simți dărâmat, dar alungă imediat gândul acela despre soția unui martir. Pentru el va fi o onoare să o facă soția lui, așa cum îi poruncea imamul. În plus, asta însemna să se înrudească cu Hassan și acest fapt era într-adevăr un privilegiu.

– Acum, ce trebuie să fac? întrebă el tulburat.

– Vei merge acasă la un frate. Acolo, vei fi în siguranță până când îți vom pregăti documentele și mijloacele de a pleca de aici ca să te întorci în Spania. Dar mai întâi, te vei însura cu Fátima. Și acum, povestește-ne în amănunt toate cele întâmplate. Acțiunea voastră a însemnat o lovitură dură pentru germani. Sunt speriați, la fel ca americanii și englezii. Știu că nu pot dormi liniștiți, că suntem pretutindeni. Dar nu ne văd, pentru că ei nu ne pot vedea, sistemul lor îi împiedică să ne vadă.

5

Părintele Domenico îl observa pe Ovidio Sagardía cu coada ochiului pe când acesta stătea de vorbă cu monseniorul Pelizzoli.

Episcopul încerca să-l convingă pe preot să amâne râvnita sa întoarcere în Spania, la o parohie din Bilbao, ca asistent al altui preot iezuit care era pe punctul de a se pensiona.

– Ce crezi că înseamnă „va curge sângele din inima Sfântului…“ ? îl întrebă indispus episcopul pe părintele Ovidio.

– Nu știu, nu m-am gândit. Îmi pare rău, nu-mi stă capul la asta, mărturisi Sagardía.

– Dar ai niște obligații aici! afirmă pe un ton sever monseniorul Pelizzoli. Hai, Ovidio, te porți ca un copil! Unde este preotul din tine? Amână-ți călătoria! Suntem îngrijorați! Sfântul Părinte este neliniștit pentru toate acestea, crede… Crede că e ceva, ceva întunecat care plutește în aer, o amenințare. Știi că Biserica trăiește momente de neliniște, că avem prea mulți dușmani; trebuie să fim uniți și, mai ales, ca cele mai bune capete ale noastre să nu plece, să ne ajute să gândim, să facem față problemelor.

– Nu e nici un lucru pe care eu să-l pot face și pe care să nu-l poată face Domenico și restul echipei, insistă cu încăpățânare Ovidio Sagardía.

– Ovidio, nu-mi place că trebuie să-ți spun acest lucru, dar… Am vorbit cu superiorii tăi, cu prepozitul Companiei lui Isus, le-am explicat că avem nevoie de tine și…

– Doamne Sfinte! Dar ce este asta? Sunt doar un preot, nu sunt nimic altceva decât un preot!

– Ești un om inteligent, unul dintre cele mai bune capete pe care le avem. Un analist extraordinar, un om care în alte ocazii a dovedit că știe să găsească un ac în carul cu fân, iar noi avem de căutat într-un car imens cu fân, nu știm de unde să începem, nu găsim rezolvarea acestei probleme, nici noi, nici experții în lupta antiteroristă ai Interpolului, nici cei ai Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Bâjbâim cu toții. Îți cer doar să te gândești, să analizezi această informație.

Era pe punctul să spună nu, dar îl întrerupse o ciocănitură seacă în ușă ca preludiu al apariției secretarului episcopului.

Secretarul se apropie de monseniorul Pelizzoli fără să le acorde atenție celor doi preoți. Ieșiră amândoi din încăpere fără să se deranjeze să le dea explicații interlocutorilor săi.

– Nu te înțeleg, Ovidio, îi spuse părintele Domenico, pari un copil înfuriat, atitudinea ta nu corespunde cu ceea ce ai fost.

– Și ce am fost, Domenico? Spune-mi tu ce am fost. Țin slujba doar pentru mine, n-am avut ocazia să fiu un păstor, un adevărat păstor care să-și ajute semenii. Ți se pare chiar atât de ciudat că vreau să fac un popas pe drum și să slujesc cauza căreia m-am consacrat?

– Ai slujit bine biserica, ai fost în stare să ne luminezi când eram în întuneric și te-ai îngrijit de Sanctitatea Sa…

Ovidio îl întrerupse cu un gest obosit.

– Spui că m-am îngrijit de papă? Nu-mi voi ierta niciodată că am fost pe punctul de a-mi pierde viața tocmai pentru că nu mi-am făcut bine treaba. Eram înfumurat pentru că fusesem numit să coordonez serviciul de securitate a Sfântului Părinte și am păcătuit prin îngâmfare. N-am putut evita ca Ali Agca să atenteze la viața lui. Am coșmaruri în care îl văd pe papă căzând mort în fața mea.

– Sfântul Părinte nu ți-a reproșat niciodată nimic, întotdeauna ți-a arătat că te prețuiește prin afecțiunea pe care ți-o poartă și la Vatican toată lumea are în continuare încredere în tine.

– Așa este, afirmă episcopul Pelizzoli, care intrase din nou în încăpere fără ca nici unul dintre cei doi preoți să-și dea seama de prezența lui. Ovidio, ești așteptat la secretariatul Sanctității Sale. Acum!

Când preotul părăsi încăperea, monseniorul Pelizzoli oftă. Îl aprecia sincer pe iezuitul acela pe care îl cunoscuse cu ani în urmă. Părintele Aguirre l-a recomandat ca să lucreze în discretul departament pe care presa de senzație îl califica drept „Serviciul secret al Vaticanului". În realitate, el și colaboratorii săi se dedicau strângerii și analizării informațiilor din toate părțile lumii ca să ajute Secretariatul de Stat și, în consecință, pe Sfântul Părinte, să ia hotărâri pământești și să înțeleagă cauza multelor evenimente care se petreceau în fiecare zi în afara zidurilor Vaticanului.

Nu făceau nimic extraordinar în acel departament de analiză, dar uneori Ovidio însuși glumea și spunea că aparțineau „Serviciului secret al lui Dumnezeu". Lui i-ar fi plăcut să fie la fel de convins ca și părintele Aguirre că departamentul acela era realmente util, pentru că, în unele ocazii și fără să iasă la iveală în fața opiniei publice, făcuseră o muncă de mediere în conflicte care păreau de nerezolvat.

Era vorba, după cum spunea bătrânul iezuit, „să încerce să împiedice vărsarea de sânge nevinovat".

Episcopului Pelizzoli îi atrăsese întotdeauna atenția asupra importanței pe care o avea pentru părintele Aguirre acea cronică a unui anume fray Julián, pe care el o citise la îndemnul maestrului său, dar recunoștea că niciodată nu îi produsese emoția care se părea că i-o producea acestuia.

„Această cronică mi-a schimbat viața", obișnuia să-i spună părintele Aguirre. El nu reușea să-l înțeleagă, oricât de mult îl respecta pe bătrânul iezuit care-și dedicase viața medierii în conflicte care păreau să fie imposibil de soluționat.

Episcopul își luă la revedere de la părintele Domenico și rămase singur, adâncit în gânduri, citind încă o dată acele fraze incoerente care fuseseră salvate din foc. Se gândi că nimic nu e întâmplător și că dacă niște bucățele de hârtie nu fuseseră mistuite de flăcări a fost pentru că așa dorise Providența. Dar de ce? Serviciile secrete italiene și mai ales Interpolul și recent înființatul Centru de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, dedicat aproape în exclusivitate terorismului islamic, credeau că Vaticanul putea să facă puțină lumină în această

problemă, datorită unor cuvinte și fraze salvate din foc. Dar unde era firul conducător? Încercau de două zile să deslege misterul și nu vedeau nici o lumină; știa că avea nevoie de inteligența speculativă a lui Ovidio, de imaginația debordantă a acelui iezuit, capabil de niște raționamente insolite care, apoi, se dovedeau, în general, a fi juste. Nu-i mai rămânea decât să aștepte ca preotul să se întoarcă din apartamentele private ale Sfântului Părinte și nu i-a trecut prin minte un remediu mai bun decât să se roage lui Dumnezeu cerându-i să domolească încăpățânarea iezuitului basc.

*

– Nu-i atât de dificil.

Toate privirile se ațintiră asupra femeii care tocmai rostise acea frază categorică.

– Nu-i atât de dificil? întrebă pe jumătate iritat, pe jumătate curios Lorenzo Panetta, directorul adjunct al Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene.

– Mă rog, nu vreau să spun că va fi ușor, dar nu mi se pare cu neputință. Măcar avem un indiciu. Lăsați-mi câteva secunde ca să văd dacă am dreptate…

Matthew Lucas își ascunse un zâmbet. De o săptămână, o duzină din cei mai buni analiști europeni și americani ai mișcărilor teroriste islamice își storceau creierii și deodată Mireille Béziers, o nou-venită, „piloasa", nepoata unui general francez numit la cartierul general al NATO de la Bruxelles, îi asigura că enigma acelor cuvinte și fraze răzlețe salvate dintre hârtiile arse de teroriștii sinucigași nu era atât de dificil de descifrat.

Nici măcar la Vatican părintele Domenico nu ajunsese la vreo concluzie, așa că fata aceea nu o să le dea o lecție tocmai lor.

Mireille Béziers lucra de trei ani în Centru, fiind rotită pe la diferite secții, iar de două zile fusese repartizată la departamentul de Analiză. După cum se părea, fata făcuse presiuni asupra alor săi ca să fie lăsată să intre în *sancta sanctorum*[1] a Centrului și reușise.

[1] În latină, Sfânta Sfintelor, partea cea mai sacră a Templului de la Ierusalim. (n.tr.)

Avea vreo treizeci de ani și un bun dosar academic. Licențiată în Istorie, vorbea araba la perfecție, motiv pentru care importantul său unchi reușise să pună o vorbă bună pentru ea ca să fie admisă în Centru.

Tatăl ei a fost diplomat și fata trăise primii ei ani de viață în Siria; a trecut apoi în Liban, Israel, Yemen, Tunisia… până când a revenit în Franța ca să-și facă studiile universitare. Unchiul ei spunea despre ea nu numai că vorbea araba la perfecție, dar chiar „gândea" de parcă ar fi fost arăboaică, atât de bine îi cunoștea pe arabi.

Șeful departamentului, Hans Wein, și directorul adjunct, Lorenzo Panetta, o acceptaseră în silă. N-aveau nevoie de mai mulți analiști, comentau ei, și cu atât mai puțin de o tânără de treizeci de ani fără experiență. Opoziția lor a fost zadarnică; în cele din urmă, fusese transferată de la ultimul ei post, arhiva, la Departamentul de analiză și iat-o acum aici.

– Ei bine? insistă Lorenzo Panetta. Ați găsit în sfârșit piatra filosofală?

Toți au schimbat între ei zâmbete complice la ironia directorului adjunct, dar Mireille nu păru să se simtă vizată. Privea cu seriozitate transcrierea cuvintelor salvate din foc la Frankfurt: Karakoz, Mormânt, Crucea de la Roma, Vineri, Saint-Pons…

– Saint-Pons poate fi… Saint-Pons-de-Thomières? se aventură tânăra.

– De ce? vru să știe Lorenzo Panetta.

– Ei bine, pentru că dacă intri pe internet și cauți sintagma, aproape tot ce găsești se referă la Saint-Pons-de-Thomières. Poate că e o prostie, dar există nume care singure nu spun nimic, dar legate între ele… Mă rog, nu știu, poate pentru că sunt din Montpellier…

– Știți, domnișoară Béziers? E greu să vă înțeleagă cineva.

Vocea înghețată a lui Hans Wein făcu să amuțească șoaptele personalului departamentului.

Wein era un șef cumsecade, dar riguros și metodic, care n-a fost văzut niciodată râzând. Nu era un om care să demonstreze că ar avea prejudecăți, dovadă că reușise să integreze în departament un grup heterodox de colaboratori din mai multe țări ale Uniunii Europene și cu specialități diferite; printre ei se aflau avocați, informaticieni, istorici,

sociologi, antropologi, matematicieni et caetera. El îi căuta pe cei mai buni pentru departamentul de Analiză și, ce-i drept, excludea intuiția și presimțirile; pretindea de la cei care lucrau cu el să gândească și să acționeze logic.

– Bine, vreau să spun că sunt multe probabilități ca Saint-Pons să fie această localitate din Sud-Estul Franței, un loc minunat, bineînțeles. Cu Lothar e mai complicat. Există un personaj în *Don Quijote*… un anume Lotario care-i face curte unei tinere, Camila. Avem și alți Lothar[1], regi ai Sfântului Imperiu Romano-Germanic, undeva pe la anii 800. Acei Lothar s-au confruntat cu alți regi din epocă. Își disputau moștenirea carolingiană…

– Impresionant! o întrerupse Matthew Lucas ironic.

Dar Mireille nu sesiză ironia și continuă să vorbească entuziasmată.

– Un alt Lothar important a fost Lotario di Segni, cunoscut ca Papa Inocențiu al III-lea[2]. Și… mă rog, există o operă a lui Haendel care se numește chiar așa, *Lotario*, despre care muzicologii spun că este o piesă ceva mai ciudată printre multele compoziții ale acestui muzician genial.

Se lăsă o tăcere grea. Hans Wein își aținti privirea albastră de oțel în ochii lui Mireille până o făcu să se înroșească. Lorenzo Panetta își drese nervos glasul și majoritatea membrilor echipei păreau să fie absorbiți de propriile lor computere, fără să-și ridice privirea. Toți, mai puțin Matthew Lucas, care se ridică în picioare și aplaudă.

– Bravo! Foarte imaginativă! Dar știi că investigăm un grup islamist? Oamenii care s-au sinucis la Frankfurt au făcut-o strigând „Allah este mare!".

– Știu…, se apără ea, dar, chiar și așa, aceste nume…

– Mireille, de obicei, aceste lucruri sunt mai complicate.

Laura White, femeia care tocmai vorbise, era asistenta lui Hans Wein. Directorul Centrului nu făcea o mișcare fără ea și, deși nu prea

[1] Lothar I (795-855), fiul lui Ludovic I cel Pios din dinastia carolingiană, împărat între anii 840-855, a vrut să păstreze pentru el Imperiul în integralitatea sa, dar a fost obligat de frații săi să se supună partajului de la Verdun din anul 843. (n.tr.)

[2] Giovanni Lotario di Segni (1160-1216), devenit papa Inocențiu al III-lea între anii 1198-1216, a avut inițiativa celei de a IV-a Cruciade și a expediției împotriva catarilor.

se dădea în vânt să aducă elogii, obișnuia să se felicite pentru că se putea bizui pe ea în echipa lui.

– Singurul lucru pe care l-ați făcut a fost să căutați pe internet, afirmă pe un ton supărat Matthew Lucas, și ne citiți ce ați găsit în rețea, de parcă ați fi făcut o descoperire. Cu ce credeți că ne ocupam înainte de venirea dumneavoastră?

– Mă rog… era un mod de a începe, se apără Mireille.

Hans Wein se întoarse cu spatele și se îndreptă spre biroul său. I se citea enervarea pe față, ca preambul al furtunii ce avea să se stârnească în departament.

Lorenzo Panetta și Laura White îl urmară până în birou. Lorenzo se gândea că repartizarea lui Mireille pentru cazul de la Frankfurt fusese o greșeală; ar fi trebuit să i se dea o altă însărcinare. Cel mai rău era că greșeala fusese a lui, pentru că el a fost cel care i-a spus să se alăture grupului care se ocupa de sinucigașii de la Frankfurt.

Odată intrat în birou, Hans Wein își dădu în voie drumul la gură.

– Fata aia e o proastă! Vreau să plece! Acum! Chiar acum! Sună la departamentul de personal și să o ducă unde vor. Dacă e nevoie, o să vorbesc cu comisarul de Interne al Uniunii, cu președintele Comisiei Europene, cu cine o fi nevoie! Pentru Dumnezeu! Să i se dea o slujbă, dar nu în departamentul „meu“.

– Da, trebuie să facem ceva, fata e prea crudă ca să lucreze aici, deși e de ceva timp în instituție și cel puțin e de încredere, spuse Lorenzo Panetta.

– Și nevastă-mea e de încredere, dar nu lucrează aici! strigă Hans Wein.

– Hai, liniștește-te! Țipând, nu rezolvăm nimic. O să vorbesc la personal, dar mai întâi ar trebui să-i sugerăm ei să-și ceară transferul. Doar nu o să provocăm o criză din pricina acestei fete. Știi cum sunt politicienii: își datorează favoruri unii altora și cel care a plasat-o în Centru a făcut-o pentru că îi datorează o favoare cuiva de la NATO, de la Comisia Europeană sau naiba știe cui, așa că nu o putem disponibiliza cu una, cu două. Pe de altă parte, cu toate că i se spune „piloasa“, majoritatea celor care lucrează în această instituție a intrat aici cu pile, iar fata are un dosar bun, n-a muncit prost acolo unde a fost.

– Nu face pe avocatul diavolului, îi aruncă șeful său.

– Nu cred că ar trebui să ne facem mai multe griji decât e nevoie, interveni Laura, e evident că lui Mireille îi lipsește experiența, dar nu e proastă, poate cam naivă. Dar, dacă nu vă place, cel mai bine ar fi să-i solicităm transferul.

În ciuda afișelor cu FUMATUL INTERZIS care se găseau prin tot edificiul, Hans Wein aprinse o țigară. Ori fuma, ori avea să o dea afară pe Béziers.

Lorenzo profită de moment ca să aprindă la rândul său o țigară. Se plânse că trebuia să fumeze pe ascuns în clădirea aceea, la fel cum făceau jumătate dintre cei care lucrau acolo. Fumatul devenise aproape un delict; totul pentru păstrarea sănătății, dar el era de părere că moda corectitudinii politice devenea treptat dictatura corectitudinii politice.

Diatribele împotriva lui Mireille, ca și țigările fumate clandestin în biroul șefului, erau o supapă de defulare; amândoi știau că le va fi dificil să scape de fata aceea.

Laura deschise o fereastră pentru ca fumul să se piardă în ceața dimineții. Și ea fuma, dar mai puțin decât șeful ei.

– Află discret ce posturi libere sunt în instituție unde să o putem încadra pe domnișoara Béziers, îi ceru Hans Wein.

– O voi face, răspunse ea pe când ieșea din birou.

– Laura valorează mult, spuse Lorenzo Panetta.

– Da, e o șansă să putem conta pe ea. În plus, nu e ambițioasă și îi place munca, răspunse Hans Wein.

– De ce spui că nu e ambițioasă?

– Pentru că o licențiată în Științe Politice care vorbește patru limbi ar putea opta pentru un alt post decât acela de asistentă a mea și, dacă l-ar solicita, m-aș vedea moralmente obligat să o sprijin.

– Da, ai dreptate, e o șansă să putem dispune de Laura.

6

Pilotul anunță că peste zece minute vor ateriza pe aeroportul Sondica. Ovidio puse cu grijă în servietă hârtiile care îi absorbisere atenția în timpul zborului la Bilbao.

Secretarul Papei îi ceruse să ajute la dezlegarea misterului care părea să se ascundă în frazele acelea care fuseseră salvate din incendiul de la Frankfurt. N-avea importanță unde s-ar fi aflat; ca să gândească, n-avea nevoie să fie la Vatican. I se cerea doar să gândească, să-și dedice o parte din timp deslușirii textelor de pe acele resturi de hârtie arsă. Nimic nu-l împiedica să facă acest lucru de la noul său post din acea parohie situată într-un cartier nou care se dezvolta alături de Marele Bilbao. Acolo, îl aștepta părintele Aguirre, de fapt persoana cea mai importantă din viața lui, omul care îi descoperise vocația sacerdotală și care-l ajutase să fie cineva în viață, să facă o carieră la Vatican.

Închise ochii ca să încerce să-și amintească mai bine trăsăturile acelui preot de-acum bătrân și care, într-o zi, la fel ca el acum, a părăsit Vaticanul ca să revină pe meleagurile natale și să predice printre ai săi.

El se făcuse iezuit din pricina părintelui Aguirre, plecase la Roma ca să fie aproape de cel pe care-l considera tatăl său spiritual și se lăsase pe mâinile acestuia, permițându-i să-i dirijeze viața sacerdotală, orientând-o mai întâi spre diplomația Vaticanului, apoi… spre cel de al treilea etaj al Vaticanului unde erau instalate birourile despre care presa obișnuia să fabuleze. În realitate, se îndeletniceau cu analiza a tot ce se întâmpla în lume și coordonau, de asemenea, securitatea papei și a Bisericii.

Părintele Aguirre împlinise deja optzeci și patru de ani, dar părea cu câțiva ani mai tânăr. Înalt, zvelt, semeț, în ciuda reumatismului

care îi provoca o durere permanentă de spate, cu privirea albastră și părul alb ca neaua, bătrânul iezuit își aștepta discipolul cu nerăbdare.

Cei doi bărbați se îmbrățișară cu emoție. Maestrul și elevul se reîntâlneau pe pământul lor, după atâția ani, și aveau multe să-și povestească.

Întotdeauna se temuse că Ovidio avea să ia hotărârea aceea, dar nu credea că atât de curând; alegerea momentului era ceea ce îl intriga și îl îngrijora în egală măsură pe acel bătrân iezuit deprins să cunoască sufletele chinuite.

– Să mergem, te voi duce acasă. Dorim să te simți comod, ți-am pregătit o cameră care sper să fie pe gustul tău, cu toate că trăim modest. Mikel e dornic să te cunoască. Este un bun preot, dar e unul dintre puținii iezuiți care n-a simțit chemarea de a merge pe alte meleaguri; crede că aici sunt multe de făcut. A lucrat la Întreprinderea navală până când s-a închis șantierul și acum dă lecții de religie la școală. Are artroză, ca și mine.

– Mă voi simți foarte bine, sunt sigur. Și… vreau să vă mulțumesc că m-ați primit, că m-ați ajutat să mi se permită să vin. Știu că n-a fost ușor.

– Sfântul Părinte te apreciază și el este înainte de orice un păstor care dorește ce e mai bine pentru ai săi; să nu crezi că mi-a fost greu să-i fac să înțeleagă că trebuiau să te lase să vii, cu toate că știi de-acum că nu sunt de acord cu hotărârea ta, cred că greșești; dar te-ai angajat să termini o treabă și trebuie să o duci până la capăt.

– O voi face. E o chestiune foarte ciudată și ceea ce sugerați este… mă rog, adevărul e că n-am citit hârtiile până când nu m-am urcat în avionul care mă aducea aici. Nici măcar în ziua când mi-au fost înmânate, nici în conversațiile cu superiorii mei nu mi-am dat realmente seama de ciudățenia acestor hârtii. Sper că mă veți putea ajuta…

– Nu trebuie să le văd. Este un secret al Vaticanului, iar tu te-ai angajat să păstrezi tăcerea.

– Să fim serioși! Dumneavoastră ați făcut același angajament ca și mine. Sunteți de la biroul…

– Eram… dar există locuri de unde nu se pleacă niciodată.

Străbătură orașul Bilbao ca să ajungă în cartierul Begoña, unde blocurile noi de locuințe se îngrămădeau unele într-altele. Ovidio se

gândi că aceste cartiere muncitorești nu mai erau acele locuri triste ale copilăriei sale și se bucură pentru aceasta.

El se născuse lângă estuar, într-o casă unde toți erau la fel de săraci ca și familia lui. În amintirile sale predomina cenușiul, cenușiul fațadei casei, cenușiul plumburiu al cerului de la Bilbao, cenușiul șorțului mamei sale, al fustelor surorilor sale, al fierului din fabrică. Lumea copilăriei sale era lipsită de culoare sau poate că toate culorile pe care el și le putea aminti păleau în fața exploziei cromatice care era întreaga Italie și, mai mult decât orice, Vaticanul, unde marii maeștri pictaseră fiecare ungher, câștigându-și nemurirea.

Își dădu seama că totul i se părea mic, chiar și munții care se iveau printre blocurile de ciment. Mic, și chiar insipid, se gândi el, și regretă în aceeași clipă. Și nu pentru că acela era orașul în care se născuse, ci pentru că dacă începea să creadă că ceea ce îl înconjura n-avea nici un mister, i-ar trăda pe cei care aveau încredere în el și s-ar trăda pe sine însuși.

Avea nevoie să redobândească umilința pierdută vreme de atâția ani cât călătorise prin aproape toată lumea ca să vegheze la securitatea Sfântului Părinte și care îl adusese în preajma puternicilor zilei, ca să discute cu cei care hotărau politica, economia, în definitiv, mersul lumii.

Luase prânzul și cina în prea multe palate, în prea multe saloane rezervate din restaurante de lux. Dormise în paturi moi și avusese întotdeauna la dispoziție o mașină care să-l aștepte și un asistent, oriunde s-ar fi aflat.

Da, slujise Biserica, dar acum avea nevoie să-i slujească pe cei mai nevoiași fii ai Bisericii, pe cei care își pierduseră credința sau care o păstrau foarte anevoie.

El îi mulțumea lui Dumnezeu că n-a încetat să creadă, că în inima lui nu-și găsise adăpost nici o îndoială.

Blocul în care se găsea locuința lui avea patru nivele și arhitectura lui funcțională indica faptul că acolo locuiau oameni modești.

Părintele Mikel îi aștepta la intrarea în imobil, neliniștit de sosirea noului chiriaș. Un roman care, credea el, nu va suporta să stea mult timp printre ei, departe de măreția Vaticanului.

Mikel Ezquerra era în pragul pensionării. Împlinise șaizeci și cinci de ani și era paroh al acelui cartier și în plus preda întru-un colegiu

din apropiere. Pentru el fusese o experiență, uneori dură, aceea de a fi nevoit să împartă casa cu părintele Aguirre.

Acum își spunea că nu va ști să se descurce fără el, dar la început nu avusese încredere în „romanul" acela care ocupase funcții importante în Curie și despre care se spunea că a fost iscoada Vaticanului.

Dar părintele Aguirre se încăpățânase să locuiască într-o casă de cartier împreună cu alți iezuiți; nu avuseseră încotro și trebuise să-l accepte. El, cu reticență, părintele Santiago, cu satisfacție. Dar părintele Santiago era și el un om deosebit. În timpul zilei, muncea într-o fabrică de ciment, nopțile compunea muzică și îi citea pe clasici în original. Pentru părintele Santiago, greaca veche, aramaica[1], araba sau latina nu aveau secrete. Prin natura sa, era pe cât de vesel, pe atât de bun la suflet și, cu toate că nu era basc, ci andaluz, se adaptase bine pe meleagurile Sfântului Ignațiu.

Casa era modestă, dar spațioasă. Un apartament cu patru camere, o sufragerie, o baie mică și o terasă. Camerele erau minuscule, de abia având spațiu pentru un pat, o masă și un scaun și dulapul incastrat în perete. Dar totul era curat, cu miros de flori de levănțică și de lavandă.

– A venit Itziar să dea o mână de ajutor, explică părintele Mikel, știi bine cât e de amabilă. S-a prezentat spunând că vrea să facă puțină curățenie pentru ca noul preot să nu se sperie și să plece.

– Itziar se ocupă de organizația Caritas[2] în parohie; e o femeie foarte bună și foarte disponibilă și o bucătăreasă extraordinară, adăugă părintele Aguirre.

Părintele Santiago nu sosise încă, dar, după cum explică părintele Mikel, nu se întorcea niciodată înainte de ora șapte, pentru că mânca la fabrică.

Ovidio își desfăcu bagajul, conștient de lipsa de spațiu. Se întrebă unde avea să-și pună cărțile când vor sosi de la Roma. Își dădu seama cât de inutilă îi va fi aici îmbrăcămintea pe care o aducea în cele două valize. Costume și haine preoțești, mai multe perechi de pantofi, cămăși… Nimic din ceea ce avea nu-i va servi în cartierul acela în care

[1] Limbă semitică vorbită în Antichitate în tot Orientul Apropiat (n.tr.)

[2] Organizație non-guvernamentală internațională de binefacere, coordonată de Biserica Catolică (n.tr.)

bărbații munceau în fabricile din apropiere, iar majoritatea femeilor avea grijă de familie și de casă, cu excepția, bineînțeles, a tinerelor.

Se va adapta oare la viața de aici? O dorise cu fervoare, fără să le dea ascultare celor care îi cereau să mai reflecteze. Ajunsese să idealizeze schimbarea care acum devenise realitate. „Smerenie, își spunea el, trebuie să fiu smerit."

Au luat masa de prânz în trei, vorbind despre toate și despre nimic. Părintele Mikel îl întrebă despre viața de la Vatican, deoarece – după cum spunea el – părintelui Aguirre nu-i plăcea să povestească nimic despre anii îndelungați petrecuți la Roma.

Cum era papa? Care erau cardinalii cu cea mai multă putere? Cunoșteau problema bascilor?

Ovidio a răspuns cu diplomație la nenumăratele întrebări ale părintelui Mikel sub privirea amuzată a părintelui Aguirre, până aproape de ora trei, când părintele își luă la revedere de la cei doi prieteni ai săi ca să meargă la ore la colegiu.

– Îmi pare rău că vă las, dar am ore până la cinci și jumătate; apoi, merg direct la biserică să oficiez o slujbă funerară la șase. Dacă nu ești obosit, treci după aceea pe la biserică; nu e departe de aici și așa vei începe să cunoști oamenii. La șapte e o reuniune a organizației Caritas, iar la opt, slujba.

– Voi veni, îl asigură Ovidio, sunt dornic să-i cunosc.

– Atunci, mâine, vei putea ține slujba de la șapte și în felul acesta Ignacio nu va trebui să se mai scoale cu noaptea în cap.

– Îmi place să mă scol cu noaptea în cap, protestă părintele Aguirre.

– Înțeleg, dar ar trebui să te îngrijești puțin mai mult. Poate că pe tine o să te asculte mai mult, spuse el adresându-i-se lui Ovidio, medicul i-a spus să se îngrijească și să se odihnească, dar face numai ce poftește. Ah! Și te vei obișnui, dar nu e zi în care să nu recitească ceva din cronica acelui călugăr eretic.

– Fray Julián, răspunse Ovidio cu un zâmbet.

– Da, fray Julián, toți au citit cartea și adevărul e că este interesantă, dar Ignacio e obsedat de ea.

Când rămaseră singuri, părintele Aguirre scoase o sticlă de tescovină și turnă doar un deget într-un pahar, iar în celălalt, puțin mai mult.

– Vom sărbători reîntoarcerea ta acasă, dar te va costa. Nu, nu va fi ușor; și mie mi-a fost greu, a existat chiar un moment când am fost pe punctul de a mă întoarce la Roma pentru că mă sufocam; în plus, trufia mă încerca zilnic când citeam ziarele sau mă uitam la televizor, știind că în spatele știrilor e întotdeauna mai mult decât se vede, decât se spune și mi se părea de necrezut că mă aflam în afara jocului. Au trecut ani până când am scăpat de trufie și am reușit să mă simt împăcat cu mine însumi.

Mărturisirea părintelui Aguirre îl uimi. Bătrânul iezuit era încă în stare să-i citească în suflet și intuia confuzia împotriva căreia lupta în clipa aceea.

– Voi suporta șocul, răspunse el zâmbind; la urma urmelor, eu am ales asta.

– Dar de ce? De ce acum?

– Din lehamite și pentru că eu cred că am pierdut calea. Am ales să fiu preot ca să-i slujesc pe ceilalți, și simt că n-am făcut-o până acum; dacă mesajul lui Hristos are un sens, acela este să trăiești ca El, ajutându-i pe cei care au cu adevărat nevoie de ajutor. Ce am făcut eu?

– Așadar, îmi reproșezi că te-am dus la etajul al treilea…

– Nu! Să nu credeți așa ceva! Vă mulțumesc pentru toate ocaziile pe care mi le-ați oferit, pentru faptul că m-ați ajutat, să nu mă credeți nerecunoscător. Mi-ar părea rău să interpretați greșit…

– Nu o fac. Te înțeleg, Ovidio, nici nu-ți închipui cât de mult te înțeleg, dar vreau să știu motivul.

– Atentatul împotriva Papei m-a făcut să sufăr foarte mult; n-am încetat să mă simt vinovat.

– Papa nu te-a învinuit niciodată pentru cele întâmplate.

– Papa era îngăduitor cu greșelile tuturor. Niciodată nu mi-a făcut nici cel mai mic reproș și cum îmi simțea frământarea, nu puține au fost ocaziile când a încercat să mă consoleze, dar chiar și așa… A fost ca și cum mi-aș fi dat seama că eram cufundat în lumea pământeană, nimic din ceea ce făceam nu avea vreo legătură cu dimensiunea spirituală a oamenilor. De abia aveam timp să reflectez, să mă gândesc la Dumnezeu, aparțineam serviciului Său de informații, dar nu aveam timp nici măcar un minut pentru a mă simți în comuniune cu

El, pentru a mă ruga cu adevărat și nu într-un mod mecanic, cum ajunsesem să o fac. Și dumneavoastră aveți dreptate, acest lucru va fi dur pentru mine, dar îi va prinde bine sufletului meu.

– Ne vom ruga ca așa să fie.

Mai târziu se îndreptară spre biserică pentru a-i întâlni pe părintele Santiago și pe părintele Mikel. Primul era la o reuniune cu mai mulți tineri membri ai organizației Caritas, în timp ce al doilea tocmai încheia slujba funerară. Părintele Mikel îl prezentă mai multor enoriași, iar părintele Santiago îi strânse mâna cu putere și îl bătu pe umăr în chip de salut de bun-venit, pentru ca apoi să-l invite să participe la întâlnirea cu tinerii și să-l pună la curent cu activitățile pe care le desfășura cu ei.

– Vă simțiți bine aici? vru să știe o fată.

– Da, dar e multă vreme de când am plecat de aici, răspunse Ovidio.

– Ce părere aveți despre ceea ce se întâmplă aici? întrebă un tânăr înalt cu un aer nervos.

– Dar ce se întâmplă aici, după părerea ta?

– Nu ne lasă să fim liberi, răspunse băiatul pe un ton strident.

– Gata! îl întrerupse părintele Santiago. Ne aflăm aici ca să vedem cum îi putem ajuta pe cei mai nevoiași din cartier și în ceea ce privește faptul că nu ne lasă să fim liberi…

– Dumneavoastră, ca andaluz, nu ne înțelegeți, cu toate că sunteți un preot simpatic, îl întrerupse o altă fată.

– Tu crezi că fiind andaluz sunt incapabil să înțeleg ce se întâmplă aici? Pentru moment, se întâmplă ca în cartierul nostru să fie un grup de imigranți români care o duc groaznic, care trăiesc ca vai de lume în barăci mizerabile și au copii neșcolarizați și pentru asta suntem azi aici, ca să vedem cum să-i ajutăm.

– Hai, lăsați-ne să vorbim cu preotul cel nou! ceru alt tânăr.

– Preotul cel nou este de acord cu părintele Santiago, răspunse Ovidio, și lasă-mă să-ți spun că eu nu cred că noi, oamenii, suntem diferiți pentru că ne-am născut într-un loc sau într-altul și, cu atât mai puțin, că n-am putea înțelege problemele dintr-un anumit loc pentru că nu ne-am născut acolo. Într-adevăr, sunt basc, dar nu asta e important pentru

mine; pe mine mă interesează ființele omenești, nu certificatul lor de naștere și, cu atât mai puțin, acord importanță certificatului meu de naștere.

Tinerii îl priveau în tăcere, gândindu-se dacă le plăcea sau nu acel preot care spunea că puțin îi pasă că este basc.

– Și, mă rog, a reușit cineva să stea de vorbă cu șeful acelui clan de imigranți țigani din România, așa cum v-am dat sarcină?

– Da, eu am fost la el ieri. Un tip mai mult decât ciudat. Mi-a spus că vor sta aici atât timp cât o să le convină, că odraslele lor nu vor merge la nici o școală, că nu sunt catolici și că tot ceea ce vor este să muncească, explică unul dintre tineri.

– Și eu am fost acolo, să stau de vorbă cu femeile. Spun că nu îi vor lăsa pe copiii lor la școală, că ele îi învață ceea ce trebuie să știe, dar că primesc de la noi tot ce le putem da. Mi-au cerut haine și jucării, adăugă una dintre fete.

– Consilierul e supărat pe primar, pentru că, spune el, trebuie să se facă ceva cât mai repede, înainte ca acele barăci mizerabile să devină o așezare stabilă, spuse una dintre fete.

– Iar noi, ce credeți că putem și trebuie să facem? întrebă părintele Santiago.

Pornind de aici, s-a iscat o discuție în care fiecare a dat idei și a făcut propuneri, care au prins contur încetul cu încetul până la concretizarea unui plan simplu.

Ovidio asculta în tăcere în vreme ce îi observa pe tinerii aceia și pe părintele Santiago, față de care a simțit imediat simpatie.

Când s-a încheiat reuniunea, cei patru preoți s-au îndreptat spre casă, discutând despre problemele zilei și prezentându-l pe Ovidio câtorva vecini cu care s-au întâlnit pe drum.

După cină, părintele Santiago propuse să spună rozariul spre uimirea lui Ovidio. Deodată, își dădu seama că nu mai spusese rozariul de mulți ani de zile și își reproșă faptul că, în vreme ce repeta *Ave Maria*, imaginația i-o lua razna. Categoric, avea nevoie să se reîntâlnească cu sacerdoțiul.

La ora unsprezece, părintele Mikel spuse că e timpul să meargă la culcare. Ovidio se simțea obosit și tulburat după atâtea emoții trăite.

7

Mohamed o privi pe Fátima neștiind ce să-i spună și apoi pe cei doi copii care așteptau curioși să rupă tăcerea care se instalase între ei. Aceea era familia lui, îi spusese Hassan, silindu-l să aibă grijă de ei ca de propriii săi fii și să o cinstească pe Fátima.

Fátima, cu ochii plecați, se gândea la soarta care o va aștepta alături de bărbatul acela mai tânăr, în a cărui privire citea repulsie. Ea știa că e lipsită de farmec, că nici o părticică din trupul ei nu îi va fi pe plac acelui bărbat cu care i se ceruse să se căsătorească. Se întrebă dacă o va maltrata sau dacă, dimpotrivă, va face precum primul ei soț, care se mărginea să se culce cu ea când se lăsa ispitit de alcool. Asta se întâmplase de câteva ori, dar în restul timpului nici nu o atingea, fapt pentru care îi era recunoscătoare, pentru că nu găsea nici o satisfacție în acele întâlniri intime, dar se simțea mulțumită că a putut zămisli doi copii pe care îi iubea la nebunie.

Copiii, având cinci și, respectiv, șase ani, erau speriați de bărbatul acela pe care unchiul Hassan le-a poruncit să-l trateze ca pe propriul lor tată.

Nu înțelegeau de ce tatăl lor s-a dus în Paradis abandonându-i, lăsându-i acolo în seama acelui tată străin, de care le era teamă.

– Mâine vom pleca la Granada, acasă la părinții mei. Acolo vom fi în siguranță.

Nici Fátima, nici copiii ei n-au răspuns. Știau că aparțin acelui bărbat, pe care vor trebui să-l urmeze pretutindeni. Cu toate acestea, femeia simți un ghimpe de neliniște pentru ceea ce i-ar putea rezerva

soarta. Aici, în Frankfurt, era cineva, sora lui Hassan, pe care toți îl respectau, dar în Granada… Va ajunge să depindă de soacra ei, ca și copiii ei, și acesta era lucrul de care se temea cel mai mult: soarta pe care ar putea să o aibă micuții. Mohamed nu știa, dar ea cu greu i-ar putea dărui alți copii, deoarece începuse să aibă simptome de menopauză. Se va mulțumi soțul ei cu copiii vărului său?

– Acum, odihniți-vă, călătoria nu va fi ușoară.

Mohamed Amir ieși din încăpere și oftă. Fátima nu era pe placul lui, așa că va amâna cât se va putea de mult momentul în care se va culca cu ea. Femeia să doarmă cu copiii ei; o să vadă el dacă va găsi destul curaj ca să doarmă cu ea când vor ajunge la Granada.

Hassan îi asigurase că poliția nu știa cine era membrul comandoului care fugise. Poliția căuta un bărbat fără chip, fără identitate, astfel că avea o șansă de a ieși din Germania și a ajunge în Spania. Va călători cu propriul său pașaport, însoțit de Fátima și de copiii acesteia. La Granada trebuia să se integreze într-o celulă de membri „în adormire" și ducea instrucțiuni pentru aceștia.

Pe Mohamed nu înceta să-l doară stomacul, nu numai din pricina neliniștii pe care i-o provoca viitorul, ci și a unei fraze enigmatice pe care o strecurase printre recomandări Hassan, pe care îl admira atât de mult: „Fă ordine la tine acasă, ca să nu trebuiască să o facem noi".

La ce se referea? Despre Fátima nu putea fi vorba, tocmai se căsătorise și până ieri fusese sub ocrotirea lui Hassan. Copiii erau prea mici ca să aibă vreo legătură cu acel avertisment care sunase mai mult a amenințare. Iar părinții lui erau buni musulmani. La ce se referea Hassan?

N-a dormit bine în noaptea aceea, asaltat de coșmarul care îl urmărea din ziua când fugise din acel apartament din Frankfurt unde se jertfise vărul lui și prietenii lor. Visase că și el sărise în aer, că era mort, dar după moarte nu-l așteptau frumoasele hurii, ci doar întunericul, un imens spațiu negru prin care se învârtea până amețea, de parcă ar fi fost o minge.

Când se trezi, o găsi pe Fátima închizând o geantă în care pregătise alimente pentru călătorie. Valizele erau închise, așezate la ușa de

la intrare și micul dejun servit pe masă. Copiii erau așezați, în liniște, temându-se să nu-l supere pe bărbatul acela pe care trebuiau să-l numească tată.

– Vom pleca peste o jumătate de oră, îi spuse el ca să zică ceva.

Femeia încuviință cu privirea și aranjă în geantă un pachet plin cu chifle. Îl auzise pe fratele său Hassan spunându-i noului ei soț să nu plece înainte de ora opt, să încerce să pornească la drum când oamenii vor fi pe străzi și ei vor putea trece neobservați pe sub ochii poliției.

Vor călători cu mașina până în Spania. Un Volkswagen Golf, de care dispuneau atât de mulți muncitori germani și imigranți. O mașină discretă care nu va atrage atenția.

Când Mohamed ieși de la toaletă, Fátima își aranja baticul care îi alunecase din păr în timpul pregătirilor. Era îmbrăcată într-o *djellaba*[1] sub care purta niște pantaloni și o bluză groasă de lână, precum și niște cizme căptușite. Copiii erau și ei înfofoliți în niște hanorace bleumarin și purtau și ei cizme rezistente la ploaie.

Mohamed îi privi, spunându-și sa că aceea era familia lui și că îi jurase lui Hassan că îi va ocroti. Oftă, îngrijorat de această responsabilitate.

– Să mergem.

Deschise ușa și, fără să privească în urmă, coborî scara urmat de Fátima și de copiii acesteia. A simțit că în momentul acela începea restul vieții lui.

*

Mireille căută cu privirea un loc unde să se așeze. Cei de la birou nu o invitaseră să li se alăture ca să ia împreună masa de prânz în barul de zi al Centrului. Știa că o numeau „piloasa“, de parcă vreunul dintre ei ar fi ajuns acolo numai meritelor sale, fără recomandarea cuiva. Nu-i arătau nici un fel de apreciere, bineînțeles că nici ea nu le purta nici o simpatie.

Nu îi vor înlesni situația; și ca și cum n-ar fi fost de-ajuns, s-a repezit să vorbească în dimineața aceea. Își alesese prost momentul. În

[1] Tunică lungă până la glezne, cu glugă și mâneci destul de lungi, purtată atât de bărbați, cât și de femei, în Africa de Nord. Este confecționată din lână, bumbac sau in. (n.tr.)

orice caz, știa că pe lângă epitetul „piloasă", acum vor adăuga că e nebună sau excentrică.

Văzu un loc liber la colțul unei mese și se așeză, fără să fie atentă pe cine avea în preajmă. Nu-i era foame, era deprimată; se întreba dacă nu cumva fusese ridicolă și asta o umilea față de sine însăși, precum și față de colegii ei, și se gândea cum să-și ia revanșa față de ei.

– Pot să iau loc?

Lorenzo Panetta era în picioare cu o ceașcă de cafea în mână. Îi zâmbea, ceea ce o surprinse.

– Da, vă rog, luați loc.

– Vă căutam.

– Ca să mă concediați?

– Să fim serioși, Mireille!

– Am făcut o gafă, știu, îmi pare rău. Înțeleg că vreți să scăpați de mine. Presupun că ați venit să-mi sugerați să-mi cer transferul.

– Știți, cred că aveți o problemă: că nu gândiți ce spuneți, îi dați drumul așa cum vă trece prin cap și asta e o eroare, o gravă eroare, mai ales dacă aveți de gând să vă dedicați activității în serviciile secrete.

– Aveți dreptate, e defectul meu principal; sunt incapabilă să-mi țin gura și asta mi-a creat o mulțime de neplăceri. Dar, mă înșel? N-ați venit să-mi cereți să plec?

Lorenzo Panetta își ațintì privirea asupra lui Mireille, încercând să pătrundă dincolo de ceea ce vedea. Tânăra îi susținu privirea, iar el, pentru prima dată, își dădu seama că tânăra era mai atrăgătoare decât părea la prima vedere.

Mireille se ascundea într-o îmbrăcăminte searbădă ca să treacă neobservată, dar avea niște ochi negri strălucitori, la fel de negri ca și culoarea părului. Era subțirică, chiar prea subțirică pentru gustul lui Panetta, dar avea stil, stilul inconfundabil al femeilor care aparțin unei clase sociale care n-a trebuit să-și facă niciodată griji pentru cât costă o franzelă sau un biftec.

– Vreau doar să vorbesc cu dumneavoastră despre povestea de azi-dimineață, unde doreați să ajungeți?

– Doar nu credeți că sunt nebună?

– De fapt, cred că ați putea fi, dar, mai știți? Sunt un polițist bătrân care nu exclud niciodată o pistă, oricât de absurdă ar părea aceasta.

Îl privi uimită. Nu prevăzuse așa ceva. Cum era cu putință ca directorul adjunct al Centrului să se deranjeze să stea de vorbă cu ea după cele petrecute la birou? Oftă adânc, înainte de a-l întreba:

– Și când ați hotărât să-mi dați o șansă?

– Nu știu dacă vă voi da o șansă. Vreau doar să-mi spuneți dacă ați ajuns la vreo concluzie după ce ați navigat pe internet.

– Ce spune șeful?

– Hans Wein? Va trebui să-l întrebați pe el.

– Nu-i sunt simpatică. De fapt, sunt antipatică pentru întregul departament.

– Vă lamentați?

– Lăsați-mă să o fac, mă simt îngrozitor.

– Haideți, Mireille, vreau să știu dacă ați ajuns la vreo concluzie.

– Încă nu, dar… mă rog, nu mi se pare cu neputință să le găsesc vreun sens acelor cuvinte disparate.

– Vorbiți-mi așa încât să pot urmări firul argumentației dumneavoastră.

– Dacă vi se pare că ceea ce spun nu e chiar atât de aiurea, îl veți convinge pe Hans Wein să-mi mai dea o șansă?

– Va trebui să i-o cereți dumneavoastră personal. În departament, există niște reguli nescrise cărora ne supunem cu toții. Nu joci după cum te taie capul și, mai cu seamă, înainte de a emite sentințe categorice, trebuie să te gândești de două ori.

– Dar asta vă reduce din posibilități! Activitatea în serviciile secrete, cum o numiți dumneavoastră, ar trebui să lase cale liberă speculațiilor, formulării de combinații multiple, oricât de nebunești ar fi, la gândirea împreună…

– Regulile, Mireille; trebuie să te supui regulilor.

– Dumneavoastră v-ați supus întotdeauna regulilor?

– Cum credeți că am ajuns până aici? Am fost polițist mulți ani, am lucrat pe stradă, dar chiar și pe stradă sunt niște reguli. Trebuie să știi să te strecori printre ele, ăsta e secretul ca să le supraviețuiești birocraților. Este cel mai bun sfat pe care vi-l pot da.

Mireille zâmbi recunoscătoare și începu să-i explice motivul extravagantelor sale deducții.

– Să vă explic, sunt din Montpellier, așa că m-am gândit că Saint-Pons ar putea fi același Saint-Pons-de-Thomières din regiunea mea; de aceea am căutat pe internet, ca să aflu dacă mai există și alte sate sau localități cu acest nume. Și trebuie să vă spun că nu mai există.

Lorenzo Panetta ridică din sprâncene și fu pe punctul de a se ridica de la masă, gândindu-se că acea conversație avea să fie pierdere de timp; era ceva în femeia aceea care realmente îl descumpănea. Nu era deloc proastă, de asta era pe deplin sigur.

– Continuați.

– Bine, așadar poate că e vreo legătură între Saint-Pons-de-Thomières și Lothar.

– Ah, da?

– Văzând împreună aceste două nume, Lothar și Saint-Pons…

– Împreună? Dacă-mi amintesc bine, aceste nume n-au apărut împreună, ci printre resturi de hârtii arse, și nici măcar nu erau scrise pe aceeași foaie.

Mireille îi susținu privirea și simți un fior. Își dădea seama că foarte amabilul Lorenzo Panetta era un om extrem de perspicace, un om cu care nu te puteai juca.

– Saint-Pons este în Sudul Franței, insistă ea.

– Care Saint-Pons?

– Saint-Pons-de-Thomières.

Gestul cu mâna al lui Lorenzo o întrerupse. Mireille îl privi, rămânând în așteptare.

– Bine, spuneți-mi, ce legătură pot avea acele cuvinte cu un grup de teroriști islamici care hotărăsc să se arunce în aer în centrul orașului Frankfurt când poliția urma să-i aresteze?

– Mă rog, în realitate, nici una. Eu m-am limitat pur și simplu la a spune că acele cuvinte aveau un sens.

– Dacă ar fi apărut împreună pe aceeași hârtie, poate, dar… nici chiar așa. Dumneavoastră, cum sunteți din Montpellier, spuse el ironic, ați găsit un sens pentru Saint-Pons.

– Aveți dreptate, am fost cam stupidă. Îmi pare rău. M-am lăsat purtată de entuziasm. Îmi pare rău, sincer.

De ce se preda atât de repede? Spera ca ea să se apere. Dar, deodată, părea să accepte că tot ce a spus era o prostie solemnă. Îl descumpănea comportamentul tinerei. Era ceva în ea ce nu reușea să deslușească.

– Nu vă reproșați nimic, e bine că încercați să căutați răspunsuri chiar și în ceea ce s-ar putea dovedi a fi în aparență absurd; înseamnă că nu sunteți dintre persoanele care se predau.

– Este chiar atât de groaznic că am intrat în Centru printr-o recomandare?

Întrebarea directă a lui Mireille îl luă prin surprindere. Reieșea evident faptul că se simțea realmente prost din pricina antipatiei manifestate de colegii ei.

– Nu, nu este groaznic, dar știți că întotdeauna deranjează faptul ca unora să li se deschidă ușa, când alții au trebuit să urce multe trepte până să ajungă undeva. Pentru dumneavoastră formalitățile au fost simplificate.

– Da, dar am un bun dosar academic, vorbesc perfect araba, cunosc țările arabe pentru că am trăit în ele. Nimeni nu mi-a făcut cadou titlurile universitare.

– Va trebui să vă câștigați respectul lor pentru ca să fiți socotită una de-a lor și pentru asta… în sfârșit cel mai bun lucru pe care îl puteți face este să fiți discretă, să nu atrageți atenția, să vă arătați umilă și cu dorința de a învăța de la veterani.

– Le pot duce și cafeaua, răspunse Mireille, fără să-și poată stăpâni tonul mânios al vocii.

– Da, puteți să faceți și asta și chiar și așa nu e sigur că veți reuși. Puteți doar să încercați.

– Nu știu dacă merită osteneala.

– Asta numai dumneavoastră o puteți hotărî. Bine, mă bucur că am stat de vorbă și, dacă nu mă înșel, e vremea ca amândoi să ne întoarcem la serviciu.

Ieșiră din barul de zi unul lângă altul, dar în tăcere, fiecare adâncit în propriile sale gânduri prin care, în momentul acela, examinau amănunțit

conversația pe care tocmai o avuseseră. Amândoi căutau fisuri, contradicții, ceva deosebit în cele auzite din partea celuilalt.

Când intrară împreună în sala de analize, îi priviră toți uimiți, dar nici unul nu spuse nimic.

– Și acum, la treabă. Cred că vă veți simți mai bine în grupul doamnei Villasante. Este o activitate mai speculativă.

Mireille rămase tăcută, neștiind ce să spună. Andrea Villasante nu era o persoană comodă, avea o fire nesuferită și era exigentă cu membrii echipei sale. Bineînțeles, era preferata șefului. Hans Wein considera că Andrea Villasante era chintesența persoanei adecvate muncii în departament, nu numai datorită capacității sale profesionale și pentru că era o reputată psihologă, ci și datorită felului ei de a fi. Andrea de abia zâmbea, petrecea ore întregi absorbită în muncă, nu lăsa loc pentru familiarități, nici pentru glume. Ce festă i-a jucat Lorenzo Panetta.

Andrea ocupa un colț din enorma sală, împreună cu alte cinci persoane care lucrau direct sub îndrumarea ei. Cu pași hotărâți se îndreptă spre locul unde erau Lorenzo și Mireille.

– Doreai să vorbești cu mine? îl întrebă ea pe Lorenzo pe un ton sec.

– Mireille Béziers va lucra direct cu tine. Îți va fi de ajutor: vorbește araba și a trăit mulți ani în țările arabe, astfel că ea cunoaște bine lumea aceea și poate ajuta la lămurirea motivului unui asemenea fanatism.

– De acord. Luați loc acolo, lângă fereastră, e o masă liberă, îi arătă lui Mireille aproape fără să o privească.

Neîndrăznind să crâcnească, Mireille o urmă pe Andrea cu o expresie dezolată. Spanioloaica n-ar umbla cu menajamente și ar da-o afară în stradă la cea mai mică greșeală. De altfel, se bizuia pe toate binecuvântările șefului, Hans Wein.

Simți un ghimpe de invidie față de Andrea. Ajunsese acolo prin merite proprii, nimeni nu-i făcuse nici un cadou. Era cea mai bună expertă din Europa și, cu siguranță, din lume, în psihologia teroriștilor. Studiase și analizase deținuți din Brigăzile Roșii[1], din

[1] Organizație teroristă comunistă foarte activă în Italia în anii '70, responsabilă de mai multe atentate sângeroase, răpiri, sechestrări și asasinate ale unor oameni politici. Cazul cel mai celebru este cel al lui Aldo Moro (1916-1978), lider al Creștin-Democrației italiene. (n.tr.)

IRA, ETA, talibani, tutsi și hutu[1], sârbi, croați și bosniaci, participanți la masacre și la purificări etnice în fosta Iugoslavie, petrecând luni, chiar ani, vizitându-i în închisori, câștigând încrederea unora. Suferise chiar și câte o agresiune. Dar Andrea Villasante nu se dăduse niciodată îndărăt de la strădania sa de a încerca să examineze amănunțit mințile asasinilor, de a dori să înțeleagă de ce o ființă omenească este în stare să devină o fiară pentru semenii săi.

Când Andrea și-a terminat studiile de psihologie, a dat concurs ca să lucreze ca funcționară la un penitenciar din Spania și acolo a început să aibă de-a face cu teroriști ETA.

Nu s-a măritat, nici n-avea copii și la cei cincizeci de ani ai săi părea să nu aibă alt obiectiv decât acela de a-și consacra toate puterile și energiile pentru realizarea aceleași dorințe arzătoare: să descifreze mintea teroriștilor, indiferent în numele cui ar fi ucis.

Mireille o urmă pe Andrea până la masa pe care o va ocupa începând din momentul acela. Se gândi că șefa ei nu e urâtă, dar nici îndeajuns de frapantă ca să deranjeze alte femei, să le distragă atenția bărbaților și să stârnească antipatia unora și a altora. De statură mijlocie, cu un păr șaten scurt, ochii căprui, n-avea un kilogram în plus, dar nici nu-i lipsea vreunul, și se îmbrăca întotdeauna cu niște deux-pieces-uri impecabile de culoare închisă.

– Luați loc, o să vă explic cum lucrăm în această secție. După aceea, pentru orice întrebare pe care ați avea-o, adresați-vă Dianei Parker.

Mireille se așeză ascultătoare, hotărâtă să nu iasă din scenariu. Dacă ar face-o, ar fi dată afară din joc și acesta era ultimul lucru pe care îl dorea.

Pe când Andrea îi explica în ce avea să constea munca ei, nu-și putu îndepărta privirea de la Matthew Lucas. Americanul avea oglindită pe chip o expresie de antipatie, de antipatie față de ea, și se întrebă de ce, dar constată imediat că sentimentul era reciproc. Nici ei nu-i plăcea Matthew. Simțea o profundă neîncredere față de funcționarii aroganți de la agențiile americane de informații, CIA sau oricare alta.

[1] Două populații etnice din Ruanda, Burundi și Nordul Republicii Congo, aflate într-un sângeros conflict armat, escaladat până la genocid (n.tr.)

Se comportau ca și cum asupra lor ar fi căzut responsabilitatea de a salva lumea, iar europenii ar fi fost toți niște naivi stângiști condiționați de opinia publică din țările lor care punea întotdeauna libertatea înaintea siguranței.

Oftă resemnată. Îi fusese greu să ajungă până acolo și nu putea să strice totul din motive personale.

– Hai, că nu e chiar atât de groaznic să lucrezi în echipa noastră.

Diana tocmai o readucea la realitate. Îi zâmbi. Erau cam de aceeași vârstă și părea simpatică; cel puțin se arătase întotdeauna amabilă față de ea. Știa că e licențiată în Antropologie și că vorbește și ea araba. Mireille își spuse că poate va ajunge să fie prietenă cu englezoaica aceea cu păr blond, lung și ochi albaștri, chiar dacă era mâna dreaptă a Andreei Villasante.

8

Călătoria a fost lungă și obositoare. De la Frankfurt, au ajuns până la Strasbourg, apoi au traversat Franța și au trecut Pirineii pe la Perpignan și, pe șoseaua de coastă, până la Granada. În total, le-a luat patru zile care i s-au părut nesfârșite, fiind îngrijorat să nu fie oprit la un control de rutină pe orice șosea și arestat.

Dar necredincioșii nu păreau să aibă suspiciuni față de o familie; copiii mici i-au fost de mare ajutor ca să risipească neîncrederea din privirile lor.

Deși îi era frică, se simțea fericit din momentul în care intrase în provincia Granada, copleșită de parfumul florilor de portocali, lămâi și levănțică. Erau aromele copilăriei sale. Încă mai păstra în memorie fiecare colț al orașului, pentru că era al lui, mai mult al lui decât al acelor necredincioși care îndrăzneau să-l dezonoreze prin prezența lor. Într-o zi, îi vor expulza pe toți necredincioșii și pământul sfânt al strămoșilor săi va reveni stăpânilor lui legitimi. De fapt, recucerirea începuse cu precauție, dar fără cale de întoarcere. Erau din ce în ce mai mulți granadini care își îndreptau ochii spre adevărata credință și îl aclamau pe Allah ca fiind singurul lor Dumnezeu. Comunitatea musulmană se extindea pretutindeni sub ochii spaniolilor care, mânați de dorința lor arzătoare de toleranță și pentru ca nimeni să nu-i poată acuza că persecută alte rase sau religii, se lăsau cuceriți fără să opună rezistență.

Simți că i se accelerează pulsul când ajunseră la poalele cartierului Albaicín. În cartierul copilăriei sale exista o importantă comunitate musulmană, iar aspectul lui nu era diferit de al orașelor de pe cealaltă parte a Strâmtorii Gibraltar.

Se bucură văzându-le pe femei cu baticul acoperindu-le părul și multe dintre ele îmbrăcate în stil tradițional, cu *galabiya*[1] acoperindu-le de la gât până la glezne.

Florilor de portocali li se alătura mirosul de piele din prăvăliile meșteșugarilor cățărate pe străduțele înguste și abrupte. Case albe cu acoperișuri de olane cafenii, înconjurate de portocali și chiparoși.

În Piața Lungă, Arcul Greutăților amintește de vechea splendoare nazarită[2], ca și bazinul de la vechea moschee din piața San Salvador.

Când ajunse la casa tatălui său, se simți în siguranță. Nimic rău nu i se putea întâmpla în locul acela, unde fusese atât de fericit, în ciuda dificultăților pe care le-a avut tatăl său ca să-l scoată la liman. Dar reușise cu ajutorul mamei sale. El, muncind în construcții, ea, menajeră cu ora în casele burgheze din oraș. Atunci, cartierul Albaicín era un loc pe care necredincioșii îl părăsiseră și unde trăiau doar cei care nu puteau locui în altă parte.

În ultimii ani, comunitatea musulmană începuse să crească și să recupereze, în același ritm, acea parte a orașului care în urmă cu secole strălucea în propria sa lumină.

Lăsase mașina la câțiva metri de casa tatălui său. Le ceru Fátimei și copiilor acesteia să-l aștepte până când va verifica dacă familia lui era acasă.

Ciocăni la ușă, mai întâi cu blândețe, apoi cu putere, și auzi imediat vocea cântată a mamei sale.

– Vineee! Vineeee!

Când femeia deschise ușa, lăsă să-i scape un țipăt în care se amestecau deopotrivă neliniștea și bucuria.

– Fiule! Mohamed! Allah mi-a auzit rugăciunile! Fiule, ești aici!

Îl strânse cu putere la piept și Mohamed își lipi obrazul de gâtul mamei sale și simți mirosul suavei colonii de lămâie cu care se parfuma femeia.

– Mamă, fii liniștită, sunt bine! Și tatăl meu?

– Credeam… credeam că ai suferit o nenorocire… Tatăl tău tocmai a plecat, acum muncește noaptea, ca paznic pe un șantier.

[1] Denumirea rochiei pe care o poartă femeile musulmane în Nordul Africii (n.tr.)

[2] Referitor la dinastia musulmană care a domnit la Granada între secolele al XIII-lea și al XV-lea, întemeiată de Yussuf ben Nazar. (n.tr.)

De-acum e prea bătrân ca să mai urce pe schele. Dar, intră, fiule, intră. Ce bucurie!

– Și sora mea?

Mama lui îi dădu drumul și lăsă să-i cadă brațele de-a lungul trupului, de parcă ar fi părăsit-o deodată puterile.

– Sora ta e bine, nu va întârzia să sosească.

Mohamed își aminti că Hassan îl avertizase în legătură cu sora lui, dar de ce? Hotărî să o întrebe mai târziu pe mama lui, acum trebuia să i-o prezinte pe Fátima și pe copii.

– Mamă, m-am însurat, am nevastă și copii.

– Dar când te-ai însurat? N-o să-i placă tatălui tău că ai făcut-o fără permisiunea lui!

– Soția mea este sora mai mică a lui Hassan. Fátima era măritată cu Yussuf, care a murit ca un martir. Hassan mi-a făcut onoarea de a mă accepta în familia lui dându-mi-o pe sora sa. Are doi copii care acum sunt ai mei și care vor fi nepoții tăi. Te vei ocupa de Fátima și de ei…

Mama lui îl privi în ochi și își dădu seama cât de mult se schimbase fiul ei.

Diferența, a știut-o imediat, era că își pierduse inocența.

Nu mai era tânărul idealist, încrezător într-un viitor mai bun. În ochii lui se oglindea neliniștea și teama, dar și hotărârea.

– Soția ta va fi fiica mea, iar copiii ei vor fi nepoții mei și sper ca în curând să ai proprii tăi copii; ca să-mi înveselești bătrânețea. Unde sunt?

– Mă așteaptă în mașină, am lăsat-o în piațetă. Îi aduc acum.

Fátima se întreba cum o va primi soacra ei. Era încredințată de faptul că, fiind sora lui Hassan, aceasta îi va fi de folos ca să fie tratată cu respect și deferență, așa cum o făceau membrii comunității din Frankfurt, dar nu era pe deplin sigură.

Soacra ei o îmbrățișă, îi sărută afectuos pe copii și îi invită pe toți să intre.

– Oți fi obosiți de pe drum și cu siguranță că vă e foame. O s-o așteptăm pe Laila să sosească și o să cinăm împreună. Între timp, o să vă arăt unde vă puteți instala. Mohamed și cu tine puteți ocupa vechea lui cameră, iar alături, e o alta mai mică pe care o folosim ca debara, dar care va servi pentru copii.

– Câtă vreme îi instalezi, o să merg să-l văd pe tata, spune-mi unde e șantierul ăla.

– Nu, e mai bine să aștepți până mâine. Tatălui tău nu-i place să-l deranjăm în timpul lucrului, numai dacă nu e ceva extrem de urgent.

Mohamed nu protestă. Știa că mama lui are dreptate. Tatăl lui se putea supăra dacă se prezenta pe neașteptate la el la slujbă. Era un om discret și conștiincios, care încerca să treacă neobservat.

Descărcă bagajele și îi instrui încă o dată pe copii să fie cuminți.

– Tatăl meu, le spuse el, este un om drept, dar nu șovăie să pună mâna pe curea dacă e nevoie. Nu-i plac țipetele, nici să se alerge prin casă. Să nu murdăriți nimic și să nu scoateți o vorbă dacă nu sunteți întrebați.

Micuții încuviințară speriați. Simțeau nervozitatea mamei lor în fața acelei femei în vârstă care era mama lui Mohamed, noul lor tată. Și Granada li se părea un oraș ciudat, diferit de Frankfurt, unde se născuseră.

După o oră, fiind deja noapte, se deschise poarta din stradă și se auziră niște pași repezi pe dalele de argilă arsă.

Laila intră în camera de zi și scoase un strigăt vesel, în vreme ce îl îmbrățișa pe fratele ei.

– Tu, aici! Ce bucurie! Azi e o zi mare! De ce n-ai anunțat că sosești?

Mohamed asculta zâmbind pălăvrăgeala surorii sale și simți un val de tandrețe față de ea. O iubea foarte mult pe Laila; sora lui avea doar cu trei ani mai mult decât el; fusese confidenta lui când erau mici și îi acoperise năzbâtiile, pentru ca tatăl lor să nu-l bată cu cureaua. Mică de statură, rebelă și curajoasă, mereu dispusă să-i ajute pe cei mai slabi decât ea, inclusiv toți câinii și toate pisicile abandonate pe care le întâlnea prin cartierul Albaicín și care sfârșeau prin a găsi un loc de pripas în patioul din spatele casei, spre disperarea mamei și supărarea tatălui lor.

Laila era mărunțică, la fel ca și mama ei, cu ochi mari, căprui, cu părul negru și pielea foarte albă. Nu era o frumusețe, dar avea atâta forță și hotărâre în privire, încât era greu să nu te dai bătut în fața ei când dorea ceva.

Mohamed a fost surprins să o vadă cu părul descoperit, îmbrăcată într-o fustă și un jerseu ca orice fată occidentală, dar nu spuse nimic: era prea bucuros ca să înceapă o ceartă cu sora lui, la urma urmelor erau în casă, unde nu o putea vedea nimeni.

Mama lui a servit cina în camera de zi și au vorbit banalități o bună bucată de vreme; Mohamed voia să afle despre serviciul tatălui său, despre vechii prieteni, despre schimbările din Granada, despre situația politică din Spania.

Savura unul dintre dulciurile pregătite de mama sa când o întrebă pe sora lui despre studiile acesteia.

– Am terminat Dreptul, sunt avocată.

– Bine, nu mă mir, întotdeauna ți-a plăcut să aperi pe toată lumea, răspunse Mohamed.

– Inclusiv pe tine, replică Laila.

– Da, e adevărat, întotdeauna ai fost o soră bună, recunoscu Mohamed cu afecțiune. Lucrezi?

– Da, la universitate, la catedra de Drept Internațional. Sunt asistentă. Nu sunt bine plătită, dar suficient cât să fiu independentă. Colaborez de asemenea cu un cabinet de avocatură pe care l-au deschis niște prieteni din facultate când și-au terminat studiile.

– Așa că ești avocată cu adevărat! exclamă Mohamed cu mândrie.

– Da, sunt avocată, afirmă Laila zâmbindu-i fratelui ei.

– Am văzut că nu porți *hijab.*

– Nu-l port, dar m-am gândit ca în anumite împrejurări să mi-l pun, pentru ca unele femei să fie mai liniștite; de fapt, nu ele, ci familiile lor. Poate că așa nu vor mai fi atât de neîncrezătoare și voi putea să le predau în continuare.

– Să le predai? Ce anume?

Nervozitatea mamei sale îl alarmă tot atât de mult cât faptul de a fi intuit în privirea surorii sale o strălucire sfidătoare.

– Le învăț Coranul. Ne rugăm, vorbim despre adevărata semnificație a Coranului. Am deschis o mică școală coranică pentru femei. Mă rog, de fapt pentru toată lumea, dar pentru moment, am reușit să le fac să vină doar pe câteva femei. Voi, bărbații musulmani, sunteți încă foarte *machistas*[1] ca să acceptați ca o femeie să conducă rugăciunea și să predea învățătura Sfântului Coran.

[1] Derivat de la *macho*, în spaniolă *mascul,* partizan al cultului superiorității bărbatului (n.tr.)

Mohamed se ridică în picioare roșu de mânie și izbi cu pumnul în masă, făcând să se răstoarne cana cu apă.

– Dar tu nu poți face așa ceva! Este o profanare!

Laila îl privea fără să i se miște un mușchi de pe față, fără să ia în seamă reacția violentă a fratelui ei.

– Ah, da? Și cine spune asta? Unde e scris că nu pot să predau și să conduc rugăciunile? Spune-mi în ce loc din Coran se interzice să o fac.

O privi dezolat. Studiase aprofundat Cartea Sfântă atunci când, grație lui Hassan, a putut merge în Pakistan să se pregătească asemeni unui bun credincios ca să devină un soldat al lui Allah. Sora lui săvârșea o blasfemie asumându-și un rol care le era interzis femeilor.

– Ești femeie.

– Știu. Sunt femeie și sunt mândră de asta, nu e nici un păcat să fii femeie. Sunt femeie și Allah m-a făcut la fel de inteligentă, sau poate și mai inteligentă, decât mulți bărbați. Sunt credincioasă și studiez Coranul de ani de zile. Știu că pot să predau învățătura Coranului și să conduc rugăciunile altor credincioși. Știu că nu e nici un rău să fii femeie, că nu sunt mai presus decât tine, dar nici mai prejos.

– Ești nebună! strigă Mohamed sub privirile temătoare ale mamei și ale soției sale.

– Asta spune și tata, răspunse Laila fără să ridice glasul, dar eu cred că voi sunteți cei care vă înșelați. Ori islamul se adaptează la secolul al XXI-lea, ori vom fi eșuat.

– Eșuat? Cine va fi eșuat?

– Noi, credincioșii. Nu putem continua să privim în trecut; lumea se schimbă în fiecare clipă și nu e posibil să faci cale întoarsă. Alte religii, chiar și scrâșnind din dinți, au fost nevoite să accepte acest lucru. Important este spiritul, nu litera. Cred că există un Dumnezeu, viața n-ar avea sens fără Dumnezeu, iar noi, ființele omenești, de la începutul vremurilor, l-am intuit pe Dumnezeu și l-am interpretat în felul nostru, chiar l-am manipulat în funcție de interesele pământești. Important nu e doar ca Mahomed să dea asigurări că i-a apărut arhanghelul Djibril[1], important este că a știut să-i unească pe

[1] Numele arhanghelului Gavril în limba arabă (n.tr.)

arabi și să ne canalizeze spiritualitatea, învățându-ne că există un singur Dumnezeu, îndepărtându-ne de idolii împrumutați de la alte neamuri. El l-a interpretat pe Dumnezeu în felul lui, așa cum creștinii îl interpretează pe Dumnezeul lor în felul lor, sau evreii o fac în felul lor. Îl interpretăm pe Dumnezeu în funcție de cultura noastră, în funcție de mediul în care ne-am născut, în care ne-am dezvoltat, dar Dumnezeu este același și, bineînțeles că este o monstruozitate să ucizi în numele lui Dumnezeu.

Ultimele cuvinte ale Lailei au fost pentru Mohamed ca o lovitură de pumnal. Sora lui îl condamna. Cum îndrăznea? Tatăl lor obișnuia să spună că fătuca aceea avea să le facă necazuri și avea dreptate. Laila a devenit un monstru care săvârșea blasfemii.

– Ajunge, Laila! mama lor întrerupse cearta dintre cei doi frați. Du-te în camera ta și odihnește-te, o să vorbești altă dată cu fratele tău despre… despre toate astea.

– Dar cum e cu putință să fi îngăduit ca sora mea să devină o stricată? strigă Mohamed.

– Cum îndrăznești să mă insulți? Nu vezi mai departe de lungul nasului! Ești un biet om, incapabil să gândești cu mintea ta. Ce te sperie atât de mult? Te sperie adevărul?

– Adevărul! Care adevăr? Adevărul tău? Calci în picioare învățăturile sfinte ale Profetului nostru! Cum îndrăznești?!

– Până și în Iran există o școală de femei la Qom și o conduce o femeie, o *muchtahida*[1].

– Tăceți din gură amândoi! interveni din nou mama lor. Ce o să gândească Fátima? O să creadă că suntem nebuni cu toții…

– Singurul lucru pe care îl va gândi este că sora mea săvârșește blasfemii și că părinții mei îi permit, spuse Mohamed.

Fátima își lăsă capul în jos, speriată, neîndrăznind să intervină. Era scandalizată de atitudinea Lailei, dar, în același timp, o admira. I se părea curajoasă și nu numai atât: Allah să o ierte! dar îi plăcuse ceea ce spusese; dacă ar putea merge să o audă la școala coranică… dar nu, nu va merge acolo. Mohamed nu i-ar permite niciodată.

[1] O altă denumire a mujahedinilor (n.tr.)

– La Frankfurt am fost avertizat, acum înțeleg de ce.

– La Frankfurt?

Vocea tremurată a mamei sale îl făcu pe Mohamed să-și dea seama că își exprimase gândul cu voce tare. Da, la Frankfurt, Hassan îl avertizase în legătură cu sora lui, cerându-i stăruitor să intervină, să rezolve problema în familie, sau va trebui să intervină comunitatea.

– Măi să fie, nu știam că sunt atât de renumită! îl ironiză Laila.

– O să vorbesc cu tatăl nostru despre toate astea. Dar vreau să știi că nu mai poți continua în felul ăsta. Nu numai că îți aduci prejudicii ție însăți, dar îi vei aduce prejudicii și familiei noastre.

– N-ai nici un drept asupra mea și nici o putere. Sunt o ființă liberă, liberă, Mohamed, înțelege odată.

– Liberă! Ce înseamnă că ești liberă? Îi datorezi supunere tatălui nostru și mie, care sunt fratele tău! Onoarea ta este onoarea noastră.

– Onoarea mea, cum spui tu, este a mea și, deci, netransferabilă. Copiii nu plătesc pentru erorile părinților și nici părinții, pentru ale copiilor. În Drept, fiecare individ este singurul responsabil pentru faptele sale. Cât despre supunere… îmi pare rău că te dezamăgesc, dar n-am de ce să mă supun ție și nimănui. Îl respect pe tatăl nostru, respect modul lui de viață, cultura lui, tradițiile lui, dar asta nu implică obligația de a mi le asuma în totalitatea lor. Îi iubesc pe părinții noștri, cum te iubesc și pe tine, dar sunt majoră și caut să trăiesc în acord cu conștiința mea.

– Allah să ne ocrotească de atâta nebunie! Cum de ni s-a întâmplat așa ceva? Ce nenorocire pentru familie!

Laila se ridică în picioare și îl privi cu milă pe fratele său. Avea de gând să-l mângâie pe păr, dar se stăpâni. Știa că el avea să-i respingă gestul de tandrețe.

– Știi, Mohamed? Eu sunt cea care deplâng faptul că te-ai schimbat atât de mult. Mă gândeam… că ai putea fi diferit, că vei fi învățat ceva, nu numai în timpul copilăriei tale aici, ci și la Frankfurt, deși am fost alarmată când ni s-a spus că ai plecat în Pakistan ca să studiezi la o școală coranică. M-am rugat să nu te pierzi și să nu te pierd; naiva de mine, mi-am păstrat speranța că nu ți se va fi spălat creierul. Pot să

văd ce au făcut din tine și crede-mă că mă simt profund nefericită în momentul ăsta.

– Laila, las-o baltă, du-te să te odihnești, insistă mama sa.

– Nu, nu o să merg încă la culcare. Este vineri și am aranjat cu niște prietene să ieșim în oraș. Nu o să mă întorc târziu.

Mohamed o privi pe sora și apoi pe mama sa, neștiind ce să spună. Era istovit din pricina discuției. Se simțea sfâșiat pe dinlăuntru. Roșeața îi acoperea fața și gâtul. Ceasul lui arăta unsprezece noaptea și sora lui se pregătea să iasă, sau asta crezuse el că a înțeles. Era oare cu putință ca așa să fie și ca mama lui să nu fi avut nici o obiecție ?

Ea parcă îi citi gândul și ridică mâna într-un gest care părea să-i ceară să se liniștească.

– Sora ta iese când vrea. Niciodată nu se întoarce prea târziu, e o fată cu scaun la cap și prudentă.

– Sora mea iese singură noaptea ? Asta caracterizează o femeie decentă ? Și tu îi permiți ? Și tatăl meu ? Ce spune tatăl meu ? Cum e cu putință ca tatăl meu să accepte această situație ? Ar trebui s-o omoare.

– Taci ! Cum spui așa ceva ? E sora ta !

– Este o femeie stricată !

– Taci ! Cum e posibil să nu înțelegi ? Unde crezi că trăim ? Aici e Spania, ai uitat ? Iar tu vii de la Frankfurt. Acolo femeile sunt altfel decât cele de aici ? Aici nu e satul nostru din Maroc, o știi bine ; aici femeile au drepturi, chiar și acolo încep să le aibă. Sora ta… are dreptate în unele lucruri pe care le spune. Lumea s-a schimbat…

– Mamă ! Și tu ai înnebunit ?

Mohamed lovi din nou cu pumnul în masă și copiii izbucniră în plâns. Rămăseseră tăcuți, temându-se să nu se facă observați, dar încordarea lor deveni insuportabilă și nu putură să se stăpânească. Fátima încercă să-i liniștească, îngrozită de reacția pe care ar putea să o aibă soțul ei. Dar Mohamed se mărgini să-i poruncească să-i ducă pe copii la culcare. Fátima se ridică iute și cu un copil de fiecare mână ieși degrabă din camera de zi, temându-se ca soțul ei să nu se răzgândească și să-și poată descărca furia pe spinarea ei. N-ar fi primul bărbat care s-ar elibera de frustrare chinuindu-și nevasta sau copiii.

În camera de zi, rămaseră față în față Mohamed și mama sa. Femeia susținea privirea mânioasă a fiului ei, știind că acesta n-ar îndrăzni să fie nerespectuos cu ea.

– Lasă-mă singur.

– O să te las după ce strâng vesela. Ar trebui să te odihnești și să-ți limpezești ideile. Sunt o femeie neștiutoare, dar îmi dau seama că te-ai schimbat, nu știu dacă în Pakistan sau la Frankfurt, nu știu nici cine te-a făcut să te schimbi, nici de ce. Dar pot citi în ochii tăi nenorocirea.

– Taci, mamă, și lasă-mă!

Femeia nu insistă. Ieși din camera de zi și se întoarse după un minut cu o tavă mare pe care începu să așeze meticulos farfuriile și tacâmurile. Mohamed parcă nici nu era acolo, cufundat cum era în gândurile sale, dar mama lui putea citi pe chipul fiului său descumpănirea și suferința. Intui deodată că sosirea lui Mohamed va atrage asupra lor o mare nenorocire și nu se putu stăpâni să nu se înfioare.

9

Laila cobora cu pași grăbiți străduțele din cartierul Albaicín. Avea întâlnire într-un pub situat în centrul Granadei. O așteptau două dintre colegele ei de birou. Pubul Generalife era de obicei punctul de întâlnire a unei bune părți din tineretul orașului. Laila știa că acolo avea să se întâlnească cu mulți prieteni și cunoscuți, mai ales la sfârșit de săptămână.

Când intră, prietena ei Paula îi făcu semne ca să-i arate unde erau așezate.

– Ai întârziat, o dojeni Paula.

– Da, pentru că fratele meu tocmai a sosit. Nu l-am văzut de multă vreme. Știi că trăiește în Germania.

– Nu l-am mai văzut de un veac, e tot așa frumos? întrebă prietena ei Carmen.

– Da, ca întotdeauna, răspunse Laila fără chef.

– Era foarte frumos și, cândva, avea succes la femei, insistă Carmen.

– Era. Acum s-a însurat și are doi copii.

– S-a însurat! Când? vru să știe Paula.

– Nu de multă vreme.

– Și copiii? întrebă curioasă Carmen.

– Sunt din prima căsătorie a nevesti-sii.

– S-a fript! exclamă Carmen.

– De ce? Laila dorea să încheie conversația, dar nu voia să pară nepoliticoasă cu cele mai bune prietene ale ei.

– Păi, pentru că fratele tău e mai tânăr decât noi cu doi sau trei ani, așa că probabil că merge pe treizeci și să se însoare cu una cu doi copii, chiar că s-a fript. Și-a terminat studiile?

– Da, știi că a făcut Turismul și că a plecat în Germania ca să învețe bine limba. Acolo avem familie… Până una-alta, ați luat deja cina?

– Da, răspunse Paula, am luat niște gustări. Să nu uit, m-a sunat Alberto ca să-mi spună că o să treacă pe aici cu Javier; trebuie să sosească dintr-un moment într-altul.

Laila ceru o apă tonică și luă distrată o țigară din pachetul pe care Paula îl avea pe masă.

– Iar fumezi? o întrebă aceasta.

– Nu, adevărul e că sunt un pic nervoasă; de altfel, nu m-am lăsat de tot de fumat și din când în când aprind câte o țigară.

Carmen începu să le povestească amănuntele unei întâlniri pe care o avusese chiar în aceeași după-amiază cu un nou client care era în proces de divorț. Spre ușurarea Lailei, cele trei prietene se angrenară într-o lungă conversație; prefera să uite pentru o vreme confruntarea cu fratele ei.

Carmen și Paula nu numai că erau cele mai bune prietene ale ei, dar o integraseră în cabinetul de avocatură pe care îl deschiseseră amândouă împreună cu Javier.

Le cunoscuse în facultate. Ele veneau de la un colegiu de călugărițe, în vreme ce Laila învățase la o școală publică. Acolo, la început, fusese privită ca o lighioană ciudată. Dar Laila le-a demonstrat nu numai că era inteligentă și capabilă să obțină cele mai bune note din clasă, dar și că era o bună colegă, întotdeauna dispusă să-i ajute pe ceilalți.

Nu fusese ușor să ajungă să fie tratată ca una de-a lor. Mai cu seamă pentru că tatăl ei se opunea ca ea să facă gimnastică la fel ca celelalte fete, o obliga chiar să poarte *hijab* când mergea la școală. Până în ziua când Laila s-a răzvrătit. N-a spus nimic ca să nu-l jignească pe tatăl ei, dar de îndată ce se îndepărta câțiva metri de casă își scotea baticul și a convins-o pe mama ei să-i cumpere un trening la fel cu acela pe care îl purtau celelalte colege ale ei de clasă. Mama ei l-a cumpărat și s-au jurat să păstreze secretul, ca tatăl ei să nu se simtă rușinat.

Dar Lailei nu-i plăcea câtuși de puțin faptul că îl înșela pe tatăl ei și se temea de reacția pe care ar fi putut să o aibă acesta dacă ar fi aflat că mama ei o ajutase, nu pentru că ar fi maltratat-o, faptă de care îl știa

incapabil, ci pentru adânca durere pe care i-ar provoca-o minciuna. Astfel că, atunci când a împlinit optsprezece ani, fiind pe punctul de a intra la Facultatea de Drept, s-a așezat să stea de vorbă cu tatăl ei ca să-i explice că n-avea de gând să-și pună *hijab*-ul, că se simțea spanioloaică și că va opta pentru această naționalitate de îndată ce-i va fi cu putință.

Tatăl ei a țipat, văitându-se de nenorocirea de a avea o astfel de fiică, apoi a amenințat-o că o va trimite în Maroc și că o va mărita cu un om cumsecade care îi va scoate din cap acele idei absurde. Fratele ei asistase la discuție pe jumătate speriat, pe jumătate tulburat; gândea la fel ca tatăl său, dar o adora pe sora lui și îi venea foarte greu să se gândească la faptul că urma să fie trimisă în Maroc.

De fapt, pe vremea aceea, Mohamed era într-o mare dilemă între ce era bine și ce era rău. Fusese la aceeași școală ca și Laila; ieșea cu persoane de vârsta lui și nu i-ar fi trecut prin minte să se poarte cu fetele altfel decât cu prietenii săi, între alte motive și pentru că ele nu s-ar fi lăsat. Dar, în plus, directoarea colegiului nu permitea nici un fel de manifestare *machista*. Doña Piedad era feministă și ar fi retezat din rădăcini orice intenție de discriminare. De fapt, doña Piedad a fost aceea care a convins-o pe mama ei să-i permită Lailei să-și dea bacalaureatul și tot ea a ajutat-o să obțină o bursă ca să poată merge la universitate.

Mohamed avea un profund respect pentru directoarea colegiului, care prin simpla ei prezență era în stare să-i facă să tacă pe toți copiii din clasă și asta fără să fi rostit vreodată un cuvânt mai tare decât celălalt; femeia aceea emana autoritate.

În cele din urmă, Laila ieșise învingătoare. Acum, nu se mai ascundea de tatăl ei când ieșea din casă cu capul descoperit. Tatăl ei a acceptat vrând-nevrând noua situație. Laila căuta să se îmbrace fără să atragă atenția și fustele ei îi ascundeau întotdeauna genunchii. Nu purta tricouri mulate ca alte fete de vârsta ei, nici decolteuri, dar, cu excepția acestor detalii, se îmbrăca la fel ca celelalte. Știa că a câștigat o bătălie importantă cu tatăl ei, dar nu voia ca acesta să se simtă total învins și, cu atât mai puțin, ca rușinea să-l facă să-și plece ochii la vederea ei.

Când Alberto și Javier intrară în pub, Paula le făcu semn cu mâna ca să le atragă atenția.

Alberto avea un magazin chiar în colțul străzii unde aveau cabinetul de avocatură. Javier era asociatul lor, specialist în Drept comercial, în vreme ce ele se ocupau cu Dreptul familiei.

Javier era vărul lui Carmen și coleg de facultate.

– Ați luat cina? întrebă Javier.

– Da, am luat niște gustări. Voi? răspunse Carmen.

– Alberto și cu mine suntem flămânzi, dar, dacă voi ați mâncat, comandăm ceva aici și apoi plecăm în altă parte. Ce-i cu tine, Laila?

Întrebarea lui Javier o făcu să tresară. Era absorbită, gândindu-se la discuția cu fratele ei, și de abia le acorda atenție prietenilor săi.

– E ciudată, spuse Paula. Ar trebui să fie bucuroasă pentru că fratele ei tocmai s-a întors din Germania. Hai, fato, înviorează-te!

– Dar n-am nimic, sunt doar puțin obosită.

– Adevărul e că te spetești predându-le învățături religioase acelor femei…, protestă Paula.

– Hai, lăsați-o în pace, interveni Carmen, are dreptul să aibă o zi mai proastă. Sau vouă nu vi se întâmplă niciodată?

– Cum îți merge la școala ta? vru să știe Alberto.

– Bine, vin din ce în ce mai multe femei, suntem deja cincisprezece. Nu e rău deloc. Sper să crească numărul, dar când am început, m-aș fi mulțumit cu mult mai puține.

– Azi l-am văzut din nou pe individul ăla încruntat, spuse Carmen, cel care le insultă când urcă în cabinetul de avocatură. Nu ți-am spus, dar l-am amenințat că sun la poliție și a plecat. Un cretin nenorocit!

Laila își mușcă buza. Paula și Carmen nu numai că se bizuiau pe ea ca avocată; îi cedaseră o sală, pe care ea a transformat-o în școală coranică; acolo se întâlnea cu femeile musulmane ca să vorbească despre Coran; se rugau și studiau și, în plus, Laila le ajuta cât putea pentru că le cunoștea greutățile familiale. Unele erau foarte tinere și trăiau un conflict dur cu părinții lor, apărând parcele de libertate. Nu voiau să poarte batic, voiau să iasă în oraș cu fete și băieți precum ceilalți tineri de vârsta lor, învățaseră la școală că toate ființele omenești sunt egale, iar Constituția spaniolă garanta că nimeni nu poate fi discriminat din motive de sex sau de religie.

Trăiseră schizofrenia de a fi într-un fel la școală și în alt fel în mediul familial și căutau disperate echilibrul dintre cele două lumi opuse.

În ultima lună, s-au trezit cu neplăcuta surpriză că un tânăr musulman făcea de pază în stradă, în fața intrării în cabinetul de avocatură, și le insulta, spunându-le să plece la casele lor.

Javier și Alberto îl mustraseră pentru atitudinea lui, iar el i-a avertizat că vor plăti scump faptul că le primesc pe femeile acelea, dar până în acel moment lucrurile n-au mers mai departe de atât.

– Va trebui să chemăm poliția, spuse Javier, pentru că individul ăla poate fi nebun.

– Da, trebuie să fie, dacă urmărește un grup de fete care se strâng într-un cabinet de avocatură ca să se roage, adăugă Alberto.

– E un fanatic. Ceea ce nu știu este până unde e dispus să ajungă.

O privire pe Laila mirați pentru că exprimase ceea ce gândeau cu toții, dar nu îndrăzneau să o spună ca să nu o jignească.

– Bine, așadar cel mai bine ar fi să facem o reclamație, insistă Javier, și vom vedea după aceea cine este și ce se întâmplă.

– Eu știu cine este, afirmă Laila.

– Știi cine este? Și de ce nu ne-ai spus? vru să știe Carmen.

– Nu știu cum îl cheamă, dar l-am văzut prin cartierul Albaicín. Umblă cu un grup de băieți care… în sfârșit, sunt toți niște fanatici.

– Păi atunci, ar trebui să avem grijă, spuse Paula îngrijorată, ca nu cumva într-una din zilele astea să ne tragă o sperietură.

– Cel mai bine ar fi să caut alt loc unde să mă întâlnesc cu elevele mele. În felul acesta vor înceta să vă mai deranjeze.

– Ce prostie! interveni Javier.

– Nu e nici o prostie. Ați fost foarte generoși față de mine, dar nu vreau să aveți probleme din cauza mea. Asta n-are nimic de-a face cu voi, astfel că voi căuta o locuință ieftină ca să-mi deschid școala coranică.

– Nici vorbă de așa ceva! spuse Paula. Nu te vom lăsa singură; dacă e un fanatic, să fie arestat, tu nu faci nimic rău. Vrea să vă intimideze.

– Cred că ar trebui să te consulți cu cineva despre ceea ce se întâmplă și să vezi dacă țicnitul ăla e periculos sau face doar pe grozavul, argumentă Alberto.

– Tatăl meu îl cunoaște pe prefect. Ar putea să-l întrebe ce se face în astfel de cazuri, afirmă Paula.

– Bine, hai să nu ne mai gândim la cretinul ăla și să bem ceva pe aici, pe undeva, că doar de asta am muncit din greu toată săptămâna.

Hotărâră să lase deoparte această problemă, așa cum propunea Javier. Cu toate că era îngrijorată, Laila hotărî să-i însoțească pe prietenii ei ca să uite de cearta cu fratele său.

10

Darwish deschise poarta casei cu un gest obosit. Lucra toată noaptea ca paznic pe un șantier, ceea ce, la vârsta lui era mai bine decât să fie urcat pe schele, dar, chiar și așa, era sleit de puteri.

Se duse la bucătărie sigur că o va găsi pe soția lui pregătind micul dejun. Laila o fi dormind pentru că era sâmbătă și nu lucra; și el avea în față două zile de odihnă.

Când intră în bucătărie, soția lui era căzută pe gânduri pregătind cafeaua și nu-și dădu seama de prezența lui.

– Bună, nevastă!

Femeia se întoarse, nervoasă, și Darwish citi teama în privirea ei.

– Ce se întâmplă? întrebă el alarmat.

– Nimic, nimic, a venit Mohamed. Acum doarme cu nevasta și copiii, dar, dacă vrei, îl anunț…

– Fiul meu? Dar… când?

– A sosit aseară și… o să-ți povestească el, s-a însurat cu sora lui Hassan, nevasta lui Yussuf…

– Dar, ce spui, femeie? Explică-mi bine, că nu te înțeleg.

– Yussuf a murit… după cât se pare; mă rog, fiul nostru o să-ți povestească. Fapt e că s-a însurat cu nevasta aceluia și acum avem doi nepoți.

Darwish fu mirat de nervozitatea soției sale și de lipsa ei de bucurie la sosirea fiului lor. Vorbea despre el ca și cum ar fi fost vorba de un străin.

– Ce se întâmplă, femeie?

– Nimic, ce să se întâmple?

– Sunt obosit, mi-e somn, vin acasă, mă anunți că a sosit fiul nostru și mi-o spui de parcă ar fi o nenorocire, de ce? Atât de mult îți displace

că s-a însurat? Într-adevăr, ar fi trebuit să-mi ceară permisiunea, dar dacă s-a însurat cu sora lui Hassan, pentru noi este o onoare și Mohamed o să ne explice de ce a făcut-o fără să ne anunțe.

– Da, bineînțeles. Ți-e foame?

– Puțin, dar prefer să mă odihnesc. O să beau un pahar cu lapte cu ceva dulce și o să mă duc să dorm puțin, dar să mă trezești de îndată ce se scoală fiul meu. Și Laila?

– Doarme.

– Bine, dar l-a văzut pe fratele ei?

– Aseară.

– Nu mai ai nimic să-mi spui?

Darwish începea să se enerveze din pricina atitudinii nevestei sale. Nu înțelegea de ce era atât de speriată, nici nervozitatea pe care o trădau mișcările și privirea ei rătăcită. Era o femeie bună la suflet și fusese o mamă excelentă, care și-a dat toată silința la îngrijirea celor doi copii ai lor. Și ea muncise din greu în afara căminului, făcând curățenie în locuințele familiilor burgheze din oraș, ceea ce contribuise, fără îndoială, la bugetul familiei și la faptul că cei doi copii au putut face studii superioare.

Se așeză pe scaun și oftă. O să aștepte să vorbească cu Mohamed și să o cunoască pe soția acestuia. Era prea obosit ca să mai ia în seamă și starea de spirit a nevestei lui.

Nu se trezi până la ora două după-amiază. Îi era greu să deschidă ochii din pricina oboselii, dar soția lui insista să se scoale, amintindu-i că Mohamed era acasă.

– Lasă-mă câteva minute să mă spăl. Unde este fiul meu?

– Sunt în camera de zi și e deja ora mesei.

– De ce nu m-ai anunțat până acum?

– Mohamed mi-a cerut să te las să te odihnești…

– Și Laila?

– A plecat azi-dimineață; trebuie să sosească.

– Bine, o să mâncăm împreună. Sper că ți-ai dat toată silința; de doi ani nu l-am mai văzut pe fiul nostru.

– Am pregătit cușcuș cu miel, știu că vă place la toți.

Când Darwish a intrat în camera de zi, de abia a avut timp să-l privească pe fiul său pentru că acesta l-a îmbrățișat imediat.

Fátima îi observa stând în picioare într-un colț, împreună cu copiii ei.

Darwish îi ură bun venit în familie și îi salută pe copii, încercând să se obișnuiască cu gândul că sunt nepoții lui și că așa trebuie să-i trateze începând din clipa aceea.

Întrebă de Laila și soția lui, nervoasă, îi spuse că nu se întorsese încă.

– O s-o așteptăm, n-o să întârzie. Sâmbăta, mâncăm întotdeauna împreună; este una din puținele zile când sora ta nu lucrează.

– Ar trebui să vorbim despre sora mea, spuse Mohamed pe un ton sentențios, sub privirea îngrijorată a mamei sale.

– Despre Laila? De ce? întrebă Darwish, intuind răspunsul.

– Nu poartă *hijab* și, după cum ea însăși mi-a povestit, a deschis o școală unde predă învățătura Coranului. Sunt rușinat.

– Rușinat? Sora ta nu face nimic de care ar trebui să te rușinezi, răspunse Darwish. Este impulsivă, dar e o bună credincioasă și nu s-a abătut niciodată de la cărarea Coranului… Dar o să vorbim despre Laila mai târziu; acum, fiule, povestește-mi despre tine și… despre soție și copii și dă-mi vești de la Frankfurt. Trebuie să știi, Fátima, că îl considerăm pe fratele tău Hassan călăuza noastră spirituală și că este o onoare că tu ai unit cele două familii.

Mohamed îi porunci soției sale să meargă cu copiii la bucătărie să o ajute pe mama lui, ca să rămână singur cu tatăl său. Când cei doi bărbați se așezară față în față, fără martori, Mohamed îi relată tatălui său cu lux de amănunte tot ce se întâmplase la Frankfurt.

Darwish simțea fiecare cuvânt al fiului său ca pe un pumnal în stomac. Una era să împărtășești ideile Cercului, să-i protejezi pe membrii acestuia, să visezi că într-o zi islamul va fi religia tuturor și creștinii nu vor avea altă soluție decât să se convertească – de fapt, la Granada, erau din ce în ce mai mulți spanioli care renunțau la religia lor ca să se convertească la islam –, dar cu totul altceva era să-l audă pe fiul său recunoscând în fața lui că devenise un *mujahedin* dispus să ucidă și să moară și, ceea ce era cel mai surprinzător, că participase la

atentatul din cinematograful de la Frankfurt, unde muriseră treizeci de persoane și că, de asemenea, se aflase în acel apartament din Frankfurt unde grupul de *mujahedini* fusese nevoit să se sacrifice pentru ca poliția să nu-i aresteze. Știa că Yussuf murise, dar nu-și imaginase prezența acolo a propriului său fiu. Doar Mohamed se salvase ca să poată distruge niște hârtii despre care spunea că le-a făcut bucățele și că apoi le-a ars.

Darwish îl privea pe fiul său cu neîncredere, știind că acesta aștepta aprobarea din partea lui, dar se simțea sfâșiat. Fiul său participase la măcelul de la cinematograf și el văzuse la televizor imaginile trupurilor sfârtecate, inclusiv ale unor copii. Își spuse că în Irak mureau copii în fiecare zi și că în Palestina nu era săptămână în care armata israeliană să nu împuște vreun nevinovat. Își spuse că erau în război și că în război se ucide și se moare și că singurul lucru pe care cineva nu-l poate simți este mila, pentru că aceasta te face slab de înger. Dar în ciuda acestei cugetări, simțea o împunsătură de greață în capul stomacului, în vreme ce îl privea pe Mohamed, devenit un alt om. Poate că fiul său era așa cum el ar fi vrut să fie; altminteri, nu i-ar fi permis să meargă, mai întâi la Frankfurt, sub protecția lui Hassan și mai târziu în Pakistan; el își dăduse seama că dacă Mohamed începea acea călătorie nu va mai fi niciodată el însuși, dar acum se întâlnea cu această realitate care îi lăsa un gust amar.

– De ce ați ales un cinematograf? Acolo erau femei și copii…, îndrăzni el să spună cu timiditate.

– Acolo erau dușmani și de aceea au murit. Sau crezi că femeile acelea nu se bucură atunci când ne văd pe noi căzând în Irak sau în Palestina? Fiii lor sunt viitorii luptători; dacă vor crește mari, vor pleca să lupte împotriva noastră. Tată, sper că nu începi să renunți la convingerile tale…

– Fiule!

– Să nu vezi femei și copii, să vezi ceea ce sunt: dușmani, dușmani în ariergardă pe care trebuie să-i nimicim. Nu e greu să ucizi atunci când știi de ce ucizi.

– Și tu de ce o faci?

Laila era de câteva minute în prag și auzise mare parte din explicațiile fratelui său fără ca nici acesta, nici tatăl lor să-și fi dat seama de prezența ei. Relatarea lui Mohamed îi smulsese lacrimi din străfundul ființei sale. Nu-l putea recunoaște pe fratele ei în asasinul pe care-l vedea în camera de zi a casei lor stând de vorbă cu tatăl lor.

– Laila! strigă tatăl ei, tresărind. Ieși de aici! Asta e o conversație între bărbați.

– Între bărbați? Ce a povestit Mohamed este oribil! Cum ai putut face așa ceva? Cum ai putut…? strigă Laila cu ochii înecați în lacrimi.

– Ieși de aici! îi porunci furios fratele ei. Ieși înainte de a te lua la bătaie, nenorocito! Și acoperă-ți capul, dacă nu vrei să ți-l acopăr eu.

– Îndrăznește! Îndrăznește! strigă Laila.

Mama lor și Fátima intrară în camera de zi speriate de țipete. Laila se refugie plângând în brațele mamei sale.

– E un asasin! El i-a ucis pe acei bieți oameni din cinematograful de la Frankfurt… Oh, Milostivule! Cum ai îngăduit așa ceva?

Fátima își lăsă capul în jos, pe jumătate rușinată, pe jumătate înspăimântată. Ea știa că Mohamed participase la măcelul de la Frankfurt, ca și Yussuf, primul ei soț, dar acest fapt, până în momentul acela, îi prefăcuse în eroi în ochii ei, pentru că viziunea ei asupra realității era aceeași cu a fratelui său Hassan și a comunității, dar lacrimile Lailei au emoționat-o și au făcut-o să aibă îndoieli.

Laila ieși din camera de zi și se închise plângând în odaia ei, în vreme ce mama sa insista să-i deschidă ușa. Darwish și Mohamed nu se clintiseră din camera de zi, în vreme ce Fátima se refugiase din nou în bucătărie cu cei doi micuți ai ei, speriată de ceea ce s-ar putea întâmpla.

Cei doi bărbați au mâncat singuri și au stat de vorbă până seara târziu, când Darwish se îndreptă spre odaia Lailei și îi porunci să iasă imediat. Când Laila deschise ușa, de abia i se vedeau ochii, umflați de plâns.

– Spală-te pe față și vino în camera de zi, trebuie să vorbim, îi porunci tatăl ei.

O porni alene spre baie, unde își dădu pe față cu apă rece, încercând să-și înece noi lacrimi ce-i alunecau pe obraji. Când în sfârșit se

prezentă în camera de zi unde o așteptau tatăl și fratele ei, se simțea epuizată și împuținată.

– Mă vei asculta și te vei supune, pentru că altminteri poți atrage nenorocirea asupra acestei familii, îi spuse tatăl ei, dar Laila nici măcar nu răspunse, plecându-și capul. Suntem în război, Laila, chiar dacă tu nu vrei să vezi lucrurile astfel. A sosit momentul să ne apărăm și să plătim pentru toate afronturile și umilințele la care ne-au supus creștinii în ultimele secole. Ne-au dat la o parte încetul cu încetul, ne-au spoliat și ne-au disprețuit, încercând chiar să ne nimicească și mulți dintre conducătorii noștri s-au lăsat corupți de Occident. Dar Allah vrea ca această situație să se termine și de aceea i-a inspirat pe unii dintre oamenii sfinți să fie în fruntea unei noi comunități de credincioși, unde cei cu inima curată vor trebui să se sacrifice pentru ca drapelul islamului să fluture din nou de-a lungul și de-a latul lumii.

– Ucigând oameni nevinovați? îndrăzni ea să întrebe cu glasul stins.

– Chiar nu înțelegi? exclamă furios tatăl ei.

– Nu, nu înțeleg. Nu înțeleg fanatismul. Nu înțeleg de ce nu putem trăi împreună musulmani și creștini. Nu înțeleg de ce noi, ființele omenești, ne străduim să facem din deosebire o prăpastie de netrecut. Nu înțeleg, pentru că nu cred că Allah este diferit de Dumnezeul creștin sau de Dumnezeul evreilor…

Laila nu putu să vorbească mai departe pentru că fratele ei se ridică cu o iuțeală extraordinară și îi trase o palmă peste obraz care o făcu să se clatine.

– Ești o blasfematoare! strigă Mohamed, ridicând pumnul care se izbi de chipul surorii lui.

Tatăl lor se interpuse între cei doi ca să-l împiedice pe Mohamed să o lovească din nou pe Laila. Se simțea neputincios în fața acestei situații.

Soția lui năvăli din nou în camera de zi, zbierând la rândul ei când a văzut-o pe fiica sa cu buza spartă, cu un ochi învinețit și curgându-i sânge în urma loviturii încasate.

– Allah să se îndure de noi! Ce am făcut? țipa mama, speriată, îmbrățișând-o pe Laila.

– Voi purtați vina pentru toate astea! strigă Mohamed, adresându-li-se părinților lui. N-ar fi trebuit niciodată să-i îngăduiți să ajungă

atât de departe. Tu, mamă, l-ai înșelat pe tatăl meu, ascunzându-i greșelile Lailei, tu ești răspunzătoare!

Femeia își plecă speriată capul. Nu-l recunoștea pe fiul ei în tânărul acela plin de mânie care țipa la ea amenințător, dar nu îndrăzni să-i răspundă, nici măcar nu încercă să se apere, știind că, dacă rostea un singur cuvânt, ar putea spori și mai mult furia lui Mohamed. Nu știa nici cum ar reacționa soțul ei. Până în ziua aceea, fusese un om cumsecade care nu o lovise niciodată nici pe ea, nici pe Laila, dar acum vedea în ochii soțului ei o strălucire deosebită pe care nu știa cum să o interpreteze. Îmbrățișând-o pe Laila și stăpânindu-și lacrimile, își spuse că singurul lucru pe care putea să încerce să-l facă era să o protejeze pe fiica sa cu propriul ei trup dacă Mohamed va mai încerca să-și lovească sora.

Secundele i se păreau o veșnicie până când, în cele din urmă, soțul ei vorbi.

– Ia-o cu tine și să nu iasă din odaie până când nu spun eu. Laila trebuie să se supună, Mohamed are dreptate.

Cu mare greutate reuși să o ridice în picioare pe fiica ei și să o scoată din camera de zi. Fátima aștepta în pragul bucătăriei îndreptându-se cu pași repezi ca să o ajute să o ducă pe Laila în odaia ei. O culcară amândouă în pat și își spuseră din priviri ce trebuiau să facă.

Fátima rămase lângă tânără, în vreme ce mama acesteia ieșea din încăpere ca să caute trusa medicală pentru a-i îngriji rănile.

Laila de-abia putea vorbi. O durea capul și ochiul, avea vederea tulbure și buzele umflate de la pumnul primit.

Cu gesturi îndemânatice, mama ei îi curăță rănile, în vreme ce Fátima îi susținea capul. Mama ei îi dădu un analgezic, întrebând-o încet pe Fátima:

– Crezi că ar trebui să o vadă un medic?

– Nu, nu… O să se facă bine, dacă ar veni un medic, ar putea să ne denunțe și asta ar fi cumplit pentru toți. Nu-ți face griji, Laila se va face bine.

Femeia o privi și încuviință. Fátima îl proteja pe Mohamed; de fapt, pe ei toți, dar chiar știind că nora ei are dreptate, simți un ghimpe

de remușcare pentru că nu îndrăznise să facă ceea ce credea că ar fi trebuit să facă, și anume ca fiica ei să fie văzută de un medic.

– Ar trebui să-i dau ceva ca să doarmă, propuse Fátima. Mâine se va simți mai bine.

– Nu știu… poate că ar trebui să așteptăm… Ocupă-te de bărbați și de copiii tăi, eu o să rămân cu Laila.

Fátima ieși din încăpere, încercând să nu facă zgomot pentru ca nici soțul, nici socrul ei să nu fie atenți la ea. Îi era frică, frică de Mohamed, frică de ceea ce se întâmpla în casa aceea.

Copiii erau în bucătărie, jucându-se în liniște. Mama lor îi avertizase că nu trebuiau să deranjeze și, cu atât mai puțin, să-l supere pe noul lor tată, de care micuților le era teamă în mod instinctiv. Așa că, așezați pe jos, se jucau cu niște mașinuțe de plastic fără să facă zgomot.

Mohamed și tatăl lui stăteau în continuare de vorbă în camera de zi și deși închiseseră ușa, din când în când, auzea vocea stridentă a soțului ei. Îi mângâie pe cap pe micuți și le șopti că trebuie să fie cuminți și să se culce curând ca să nu-i supere pe oamenii mari. Copiii nu îndrăzniră să protesteze și ea putu vedea în ochii lor cât de speriați și de triști se simțeau. Dar Fátima nu se lăsă mișcată mai mult de o secundă de chipul întristat al copiilor ei. Așa stăteau lucrurile și nu se putea face nimic. Laila îi era simpatică, dar încăpățânarea ei fusese pe punctul de a provoca o nenorocire. Femeile trebuiau să se supună bărbaților și să accepte ca ei să gândească și să hotărască pentru ele. Nu știa ce avea de gând Laila, dar, în orice caz, își spunea ea, cumnata ei greșea.

Mohamed și tatăl lui discutau despre cele întâmplate.

– Asta este casa mea și eu sunt cel care hotărăște ce e de făcut. Dacă sora ta merită o pedeapsă, este responsabilitatea mea să o pedepsesc, așa că…

– Dar, tată! îl întrerupse Mohamed. Nu ești în stare să o pui la punct. E o rușine că umblă fără văl și uită-te la ea cum se îmbracă… nu se deosebește de creștine. Mă surprinde faptul că n-are nici un strop de modestie și că îndrăznește să ne înfrunte. Trebuia să se pună capăt acestei situații. Nu trebuie să se mai întoarcă la cabinetul acela de avocatură unde lucrează și trebuie să fie obligată să nu mai scandalizeze

Cercul, întâlnindu-se cu bune musulmane cărora le umple capul cu fanteziile ei. Laila predând învățătura Coranului! Ce nebunie! Trebuie să fie împiedicată să o mai facă, dacă nu vrem ca frații noștri să ne judece pentru impietate. Hassan m-a avertizat că ori suntem în stare să punem capăt acestei situații, ori o va face comunitatea. Ce fel de bărbați suntem dacă nu reușim să le facem pe femeile din casa noastră să ni se supună?

– Mâine o să vorbesc cu ea, dar tu las-o în pace, spuse tatăl lui pe un ton hotărât.

– Dar dacă nu vei reuși să faci să-i vină mintea la cap, atunci o s-o fac eu.

Sună telefonul și Mohamed ridică receptorul cu un gest hotărât.

– Cine este? întrebă el.

Ascultă o clipă, înroșindu-se din nou de mânie.

– Nu, Laila nu este acasă și să nu o mai sunați. Dumneavoastră nu aveți permisiunea să întrebați de sora mea.

Tatăl său îl privi, sperând că-i va spune cine este, dar Mohamed lovi cu pumnul în masă și începu din nou să țipe.

– Un bărbat întreabă de Laila! Nerușinatul ăla îndrăznește să sune acasă la noi, dar cum de ați acceptat așa ceva?

– Mohamed, aici e Spania; fiule, închipuie-ți, nu e ușor să-i interzici totul. Laila trebuie să muncească, să aibă relații cu oamenii. Ai trăit aici și în Germania, știi că femeile și bărbații muncesc împreună și știi că în Maroc se întâmplă la fel la oraș, dar important este cum se comportă ele și te asigur că sora ta n-a făcut niciodată nimic de care să trebuiască să ne rușinăm, e o fată bună și o bună credincioasă…

– Dar, cum o aperi? Nu-ți dai seama ce înseamnă tot ce face Laila? Ce sens are lupta noastră dacă femeile noastre se comportă ca niște târfe ordinare?

– Fiule, ca să câștigăm acest război trebuie să fim prudenți și să nu atragem atenția. Nu o putem închide pe Laila, trebuie să muncească mai departe…

– De acum înainte se va comporta diferit și nu va ieși fără văl; nu i-o voi permite.

Tată și fiu se priviră epuizați. Stăteau de vorbă de multe ore și confruntarea cu Laila lăsase urme asupra amândurora. Era vremea ca fiecare să rămână singur cu sine însuși și să mediteze.

– De ce nu o duci pe soția ta să cunoască Granada? Încă nu e prea târziu și mama ta poate să vă lase cina pregătită și să se ocupe de copii.

– Da, îmi va face bine să ies puțin.

Mohamed ieși din camera de zi în căutarea Fátimei, dar ar fi preferat să iasă la plimbare fără ea. Nu că l-ar fi deranjat femeia, întrucât căuta să treacă neobservată, dar chiar și așa o simțea ca pe o povară. Își spuse că nu împărțiseră încă patul și că nu putea amâna acest moment mai mult timp de-acum încolo, dat fiind că atât familia lui, cât și a Fátimei sperau să aibă copii. Simți un ghimpe de repulsie în capul pieptului, pentru că nevasta lui nu-i era pe plac din punct de vedere fizic și nu știa cum avea să fie în stare să o posede. Gândul îl înfurie și mai tare și avu chef să intre în bucătărie să o ia la bătaie, dar se stăpâni pentru că, la urma urmelor, era sora lui Hassan și acesta s-ar putea simți ofensat dacă sora lui ar fi lovită.

– Nevastă, plecăm, spuse el, somând-o să-l urmeze.

Fátima nu îndrăzni să crâcnească și, schimbând o privire cu copiii ei, le făcu semn să nu întrebe nimic, în vreme ce ea își netezea *galabiya* și îl urma pe soțul ei spre poartă. Spera ca soacra ei să se ocupe de micuți și, cu toate că ar fi vrut să i-o ceară, știa că nu trebuie, pentru că Mohamed n-ar tolera nici o întârziere, așa că ieși din casă fără zgomot, mergând cu un pas în urma soțului ei și neîndrăznind să-i spună nimic.

La ora aceea, Granada mirosea a flori de portocal și Mohamed începu să se simtă mai liniștit pe măsură ce recunoștea ungherele copilăriei sale învăluite în aroma inconfundabilă a acelor flori minuscule care se făcea simțită doar noaptea ca să îmbete simțurile.

Coborâră străzile abrupte ale cartierului Albaicín până ajunseră pe malul râului, unde la ora aceea grupuri de tineri se întâlneau în barurile din zonă.

Mohamed oftă amintindu-și de anii trăiți în Granada, când el însuși venea la aceste baruri cu prietenii lui. Se gândi să-i povestească Fátimei, dar o simțea ca pe o străină și nu putea să o facă părtașă la

amintirile și emoțiile lui, astfel că se pierdu din nou în gânduri, desfătându-se să privească fiecare colțișor regăsit.

Deodată, își aminti că în apropiere era un pub unde obișnuia să se întâlnească cu prietenii lui și se îndreptă într-acolo, regretând compania Fátimei. Acel pub nu era locul unde să-ți duci nevasta. La Palatul Roșu obișnuiau să se strângă „cămilele", traficanții de narcotice din zonă înainte de a ieși pe străzi să distribuie drogurile. El fusese unul dintre aceștia înainte de a pleca în Germania. La șaisprezece ani a început să vândă hașiș cu amănuntul și se felicita pentru banii obținuți din această activitate.

A devenit „cămilă" pentru că Ali, cel mai bun prieten al lui, i-a propus afacerea: el va aduce hașișul din Maroc, iar Mohamed și prietenii lui îl vor vinde încasând un comision bun. A acceptat înțelegerea fără să se gândească și a devenit, pe lângă distribuitor, și consumator. Când aspira fumul negru de hașiș simțea că i se ascuțeau simțurile și că lumea era a lui. Cel mai bun lucru dintre toate era faptul că, devenind distribuitor de droguri, i se deschiseseră uși care, altminteri, i-ar fi fost interzise: ușile tuturor acelor domnișori care locuiau în zonele rezidențiale ale orașului și care veneau la el implorându-l să le vândă „rahat". La ocazii, îl invitau chiar și la unele dintre petrecerile lor. Se desfătase de minune cu fetele acelea atât de frumoase care îi acceptau mângâierile în schimbul hașișului.

Hotărî să intre la Palatul Roșu să vadă dacă îl găsește pe vreunul dintre vechii lui colegi și să cumpere o porție de hașiș. Era lucrul de care avea nevoie ca să se poată culca cu Fátima și își spuse că nu va afla nimeni. Știa că, dacă ar ajunge la urechile lui Hassan că începuse din nou să fumeze, l-ar da afară din Cerc.

Hassan îl avertizase înainte de a-l trimite în Pakistan și a-l accepta între oamenii săi: nici vorbă de droguri, nici gând să se comporte ca acei creștini corupți în stare să-și ucidă mama pentru o doză.

Dar Hassan era departe, iar el trebuia să-i facă Fátimei onorurile patului și doar după o porție bună de hașiș va fi în stare să facă față.

– Rămâi aici o clipă, merg să văd dacă e vreun prieten.

– Aici, singură? îndrăzni Fátima să spună.

– Femeie, n-o să ți se întâmple nimic! Durează doar o clipă.

Împinse ușa și zâmbi văzând că nimic nu se schimbase în Palatul Roșu; chiar și Paco era tot în spatele tejghelei.

– Ia te uită cine-i aici! exclamă Paco văzându-l. Unde ai fost? Ai dispărut de ani de zile; ai zis nu știu ce de o bursă și până azi, nimic.

– Bună, Paco, cum merge treaba?

– Ca de obicei, fără schimbări. Mă rog, unii dintre colegii tăi au fost băgați la zdup pentru că au făcut pe deșteptii.

– E atâta vreme de când nu mai știu nimic de ei… ce știi despre Ali și despre Pedro?

– Ali a dispărut ca tine, iar Pedro e la pușcărie la Córdoba. L-au prins cu un transport de pastile care ar fi putut aproviziona jumătate din Spania.

– Și despre Ali nu știi nimic?

– Ce se zvonește. Unii zic că s-a întors în Maroc, alții, că l-a prins poliția și că e în vreo închisoare ispășindu-și condamnarea, alții, că a devenit un fanatic și că trage cu arma în Irak, cine poate ști? Era cam țicnit. Și tu, cu ce te lauzi?

– Cu nimic deosebit, mi-am terminat studiile în Germania și m-am întors să-mi văd părinții. Ah, și m-am însurat!

– Aoleu! Dar, cum ți-a venit în minte să te însori?

– Nu mi se pare atât de neobișnuit… apropo, știi de cineva care să aibă marfă bună?

– Cu alte cuvinte, căsătoria nu te-a scos din „rahat". Uite, ăla de la masa din fund, care e maur ca și tine, are de toate.

Mohamed ezită să se adreseze bărbatului pe care i-l semnalase Paco. Se temea că ar putea fi recunoscut și că ar ajunge la urechile lui Hassan, dar hotărî să riște; ori fuma hașiș, ori nu se va putea culca cu Fátima.

Zăbovi două minute ca să cumpere un baton de hașiș și ieși din local, dându-i asigurări lui Paco că va reveni curând, deși în realitate n-avea intenția să o facă.

– Să mergem să mâncăm ceva înainte de a ne întoarce acasă.

Fátima îl privi surprinsă. Nu se aștepta ca soțul ei să o invite să mănânce în oraș, era conștientă de faptul că simțea repulsie față de ea.

Merseră pe jos unul lângă altul fără să scoată o vorbă până când ajunseră la un mic bar de unde se vedea Alhambra[1]. Mohamed o conduse la o masă din fund, iar el se îndreptă spre tejghea. Două minute mai târziu, un ospătar se apropia cu o tavă pe care ducea două sticle de Coca-Cola, o farfurie cu brânză și două porții de omletă cu cartofi.

Mâncară fără să se privească unul pe celălalt, dar, în cele din urmă, Mohamed o luă prin surprindere, întrebând-o de Laila.

– Ce părere ai despre sora mea?

Fátima simți că îi ardea fața în timp ce căuta cuvintele cu care să-i răspundă soțului ei.

– E o fată bună și acum, că tu ești aici, cu siguranță că se va comporta mai bine, spuse ea temându-se să nu-l supere pe soțul ei.

– Părinții mei au fost prea îngăduitori cu ea, n-au știut să o îndrume pe calea cea bună și acum… mi-e rușine din pricina ei.

– Nu… n-ar trebui… ea… e o fată bună.

– E o proastă! Noroc că suntem aici și că o s-o pot îndrepta.

Nu spuse mai mult. Cu un gest ceru nota și, de îndată ce a plătit, se ridică urmat de Fátima. Merseră din nou în tăcere până în cartierul Albaicín.

Găsiră casa în întuneric. Auziră niște șoapte din odaia părinților lui și se îndreptară spre camera lor, unde copiii dormeau liniștiți pe o saltea așezată pe jos.

– Du-i în camera de alături; n-ar trebui să fie aici.

Fátima tresări auzind ordinul soțului ei, știind ce anume avea să urmeze. Nu spuse nimic: îi trezi pe micuți și trase de saltea până o duse în cealaltă odaie, acolo îi mângâie pe păr și îi îndemnă să adoarmă din nou. Apoi, oftând, se întoarse în dormitor, unde îl găsi pe Mohamed fumând hașiș. Nu spuse nimic, se așeză pe pat și așteptă poruncile soțului ei, rugându-se în tăcere ca să nu fie prea greu de suportat ceea ce avea să urmeze.

---

[1] Celebru palat al regilor mauri din Granada, a cărui construcție a început în secolul al XIII-lea.

11

Ovidio recitea concentrat hârtiile pe care i le dăduse episcopul Pelizzoli. Scrisese pe foi diferite fiecare dintre cuvintele salvate de la incendiu și le avea așezate pe masă, de parcă ar fi fost un puzzle.

– Dar chiar că ești dus pe gânduri, îi spuse părintele Mikel, privindu-l cu coada ochiului, în vreme ce își aprindea o țigară.

– Adevărul este că m-am împotmolit, mărturisi Ovidio, și nu știu de unde să o apuc.

– Ar trebui să le spui celor de la Roma să te scutească de această treabă, pentru că, altminteri, nu o să te poți concentra asupra parohiei. Iartă-mă că ți-o spun, dar te văd mai preocupat de hârtiile alea decât de enoriașii noștri. E foarte greu să împaci treaba aceea pe care ți-au încredințat-o la Roma cu problemele de aici.

– Aveți dreptate, dar n-am altă soluție decât să duc la bun sfârșit ceea ce mi s-a cerut, se scuză Ovidio.

– Iar tu, Ignacio, ai putea să încetezi de a mai citi cronica aceea a lui fray Julián, pe care cu siguranță că o știi deja pe dinafară, și să-i plângi de milă acestui tânăr.

Părintelui Aguirre, așezat într-un fotoliu lângă balcon și părând absorbit în lectura acelei relatări, nu-i scăpase, de fapt, nici o vorbă din conversație. Lăsă cartea și se ridică, apropiindu-se de Ovidio.

– Știi, Mikel? Ovidio n-are altă soluție decât să studieze aceste hârtii pentru că așa a hotărât Sfântul Părinte, spuse părintele Aguirre cu o sfârșeală în glas.

– Însuși papa! exclamă părintele Mikel. Mă rog, dacă i-a cerut-o papa…, dar trebuie ca alții să-i poată face treaba lui Ovidio, pentru

că, dacă o să o țină tot așa, nu se va mai putea concentra asupra treburilor de aici, continuă să bombăne părintele Mikel.

– Și cine suntem noi ca să judecăm hotărârile papei? Slujim Biserica acolo unde ni se cere să o slujim, și fără să crâcnim, răspunse părintele Aguirre.

– De acord, n-am nimic de zis. Doar că mi-e milă să-l văd toată ziua pe tânărul ăsta preocupat de hârtiile acelea. Ar trebui să-i dai o mână de ajutor pentru că tu te pricepi la astfel de lucruri.

– Ce fel de lucruri? întrebă părintele Aguirre.

– Cum, ce fel de lucruri? Adică, la secrete! Zilele trecute l-am auzit pe Ovidio spunându-ți ceva despre măcelul de la Frankfurt, care nu înțeleg ce legătură are cu Biserica. Iar tu… mă rog… se vorbește mult și se spune că, de când ai venit, te-ai străduit ca, aici, oamenii să înceteze să se mai ucidă unii pe alții.

– Și ai fi zis că nu-ți dai seama de nimic! exclamă râzând părintele Aguirre. Dar, după câte știu, ne străduim cu toții, nu-i așa?

– Bineînțeles, omule! răspunse râzând părintele Mikel. Și dacă pot să vă dau o mână de ajutor…, cu dragă inimă.

– Nu, nu poți, răspunse, iute, Ignacio Aguirre.

– Știți, părinte? Uneori, mă gândesc că nu se justifică atâta secretomanie. Ce e rău ca Mikel și Santiago să știe la ce lucrez? Eu am încredere în ei, cum…

– Cum n-ai avut încredere în nimeni în ultimii treizeci de ani, termină fraza părintele Aguirre.

– Da, într-adevăr.

– Dar trebuie să respecți regulile; este singurul mod de a evita problemele. Și în munca noastră regula de aur este discreția.

– Așa e…, dar…

– Ovidio, eu mi-aș lăsa viața pe mâna lui Mikel sau a lui Santiago, dar există niște chestiuni pe care nu li le-aș încredința; nu pentru că n-aș avea încredere, ci pentru că e mai bine pentru ei.

– Ceea ce spuneți dumneavoastră are un rost la Roma, dar aici… îmi pare rău, părinte, aici nu văd ce sens ar avea.

– Tu vei ști cum trebuie să acționezi. Eu îți amintesc doar regulile la care suntem supuși.

– Nu, nu-mi povesti nimic, interveni părintele Mikel; dacă Ignacio spune că nu trebuie să o faci, atunci nu o face, dar măcar el să te ajute, pentru că și el a umblat cu secrete. Mă duc să-l caut pe Santiago, care e cu copiii din cor, așa că profitați de acest timp.

Mikel Ezquerra se duse în odaia lui să-și pună pardesiul și *tzapela*[1] și apoi își luă la revedere de la colegii săi cu un laconic *pa!*

– Ce om! spuse râzând părintele Aguirrel Ce mai caracter…!

– E bun ca pâinea caldă, răspunse Ovidio.

– Așa e, într-adevăr. Ți-am spus că i-aș încredința viața mea.

– Dar nu i-ați arăta aceste hârtii, nu-i așa?

– E ciudat că pui în discuție unul dintre fundamentele îndeletnicirii noastre.

– Fapt e că aici lucrurile par diferite. Roma e foarte departe, ca și intrigile de la Vatican. Cred că totul e mai simplu decât vedem când ne aflăm cufundați în vâltoarea de acolo. Știți? Eu nu numai că mi-aș încredința viața părintelui Mikel și părintelui Santiago, dar le-aș încredința și aceste hârtii.

– Nu trebuie să o faci, Ovidio, spre binele tău și spre binele lor. Și faptul că nu o vei face n-are nici o legătură cu încrederea.

– Dar dumneavoastră chiar că ați putea să-mi dați o mână de ajutor...

– Nu, n-ar trebui să o fac, dar o voi face. Te-ai împotmolit și nu știu de ce.

– Poate că depărtarea mă împiedică să gândesc ca înainte. Aici totul este diferit.

– Bine, povestește-mi și o să văd dacă te pot ajuta sau nu.

Ovidio puse în ordine hârtiile pe masă și începu să-i relateze întâlnirea sa cu Lorenzo Panetta și Matthew Lucas; apoi îi explică minuțios tot ce știa despre cazul măcelului de la Frankfurt. Părintele Aguirre îl asculta fără să i se miște un mușchi și, din când în când, închidea ochii ca și cum ar fi avut nevoie să facă abstracție de tot ca să înțeleagă ce îi povestea Ovidio. Când acesta își termină expunerea, aranjă din nou pe masă hârtiile pe care avea scris câte un cuvânt găsit în acele resturi de file salvate din apartamentul de la Frankfurt în care teroriștii se aruncaseră în aer.

[1] În limba bască, „bascul".

Pe Ovidio îl surprinse expresia de amărăciune și durere care părea să se fi întipărit pe chipul bătrânului preot.

– Ce părere aveți despre cele relatate?

Părintele Aguirre îl privi stăruitor și, scoțând un oftat de regret, îi răspunse:

– Voi încerca să-ți dau o mână de ajutor, deși n-ar trebui să o fac.

– Dar… de ce? vru să știe Ovidio, care privea îngrijorat chipul posomorât al bătrânului iezuit.

– Dacă aș fi avut un fiu, mi-ar fi plăcut să fie ca tine. Poate că de aceea mă port ca atare cu tine, în mod inconștient, răspunse părintele Aguirre.

– Vă mulțumesc, dumneavoastră sunteți pentru mine mai mult decât un tată, reuși să spună emoționat Ovidio.

– Sunt întrebări la care nu-ți voi răspunde, pentru că nu pot, pentru că nu trebuie și pentru că nu vreau. Dar voi încerca să te ajut.

– Mulțumesc.

– Bine, să începem. Spune-mi la ce concluzii ai ajuns.

– Asta e problema, că n-am ajuns la nici una. Bâjbâi în întuneric. Aceste cuvinte par să nu aibă nici o legătură între ele: „Karakoz", „Mormânt", „Crucea de la Roma", „Vineri", „Saint-Pons", „Lothar", „cruce"… Frazele, scoase din context, sunt absurde: „cerul nostru nu este deschis pentru făpturi", „sânge", „va curge sângele din inima Sfântului…" Nu reușesc să deslușesc semnificația lor, dar simt în ele un ton amenințător, nu știu de ce.

Părintele Aguirre se concentră în lectura schemelor trasate de Ovidio, în vreme ce acesta continua să vorbească mai mult cu sine însuși decât cu preotul.

– Nu-mi imaginez ce fel de hârtii sau de documente erau cele care conțineau aceste cuvinte, dar sunt singur că n-au nici o legătură cu Coranul. Și nici nu sunt dintr-o carte, pentru că, dacă priviți fotocopiile, veți vedea că unele sunt cuvinte scrise de mână și nu de aceeași mână. În unele, coincide grafia, în altele, este evident faptul că au fost scrise de persoane diferite. M-am gândit să cer un examen grafologic; nu că ne-ar dezvălui ceva epocal, dar măcar ar arăta ceva despre autori. Singurul cuvânt clar este „Karakoz", care se referă la un traficant de arme.

– De unde e? vru să știe părintele Aguirre.

– E sârb bosniac. Un personaj obscur care a luptat în războaiele din fosta Iugoslavie și care acum se îndeletnicește cu traficul de arme. În rapoartele serviciilor de informații se menționează că numitul Karakoz poate face rost de orice armă i s-ar cere, fiind doar o chestiune de preț. După părerea Interpolului, în ultimii ani, a fost unul dintre furnizorii grupurilor islamiste și, fără îndoială, el a fost cel care a vândut explozibilii pentru măcelul de la cinematograful din Frankfurt.

– Așa că singura pistă solidă pe care o ai este Karakoz. A fost interogat?

– După cât se pare, nu vor să-i atragă atenția; preferă să-l țină sub control ca să vadă dacă face vreo mișcare care să conducă la o pistă solidă. Dar nu e ușor să se facă acest lucru: se mișcă precum un țipar și apare și dispare fără să lase vreo urmă.

– Karakoz este unul dintre capetele ghemului.

– Ce vreți să spuneți?

– Imaginează-ți că acest caz este un ghem. Într-un capăt îl avem pe Karakoz și, dacă tragem de el, vom ajunge la celălalt capăt. Așa că, ori aștepți ca Interpolul și Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene să-ți povestească ce află treptat despre personaj, ori încerci să afli tu prin mijloacele tale, ceea ce fără îndoială e mai dificil.

– Se presupune că singurul lucru pe care îl am de făcut este să mă gândesc ce înseamnă aceste cuvinte.

– Un nou atentat, este evident; ceea ce nu știm este unde, cum și când.

Ovidio Sagardía privi uimit la părintele Aguirre. Afirmația acestuia a fost ca o bombă. Bătrânul iezuit îl observa fără să-și poată ascunde un zâmbet.

– Dar, fiule, este evident! Dacă n-ai fi fost atât de orbit de propriile tale probleme ai fi văzut acest lucru, așa cum au înțeles Panetta și Lucas. Nu poți fi atât de prost! Nu e nevoie să lucrezi în nici o centrală a serviciilor de informații ca să știi că există un plan bine stabilit de una sau mai multe persoane, hotărâte să provoace o ciocnire între Occident și islam. Cel mai rău este faptul că fanatismul islamist găsește aliați în anumite sectoare cărora nu le prinde deloc rău, pentru interesele lor, să avem un nou „război rece“, atâta doar că acesta este diferit și se

caută ca religia să fie declanșatorul. Știi? Nu pot să cred că ești atât de naiv; chiar mai mult de atât, mă dezamăgești.

Ovidio înghiți în sec, rușinat. Muncise jumătate din viața lui pentru Departamentul de analiză a politicii externe și deodată se comporta ca un novice; mai rău decât atât, ca un incapabil. Părintele Aguirre avea dreptate.

– Îmi pare rău. E adevărat că am fost foarte preocupat de mine însumi. De luni de zile nu mă gândesc la altceva, decât la mine…

– Și asta te-a prefăcut în prostănac? îi reproșă supărat părintele Aguirre.

– Nu; sper că nu.

– Sunt sigur că din 11 septembrie, chiar dinainte, episcopul Pelizzoli v-a pus pe toți la treabă în legătură cu cele ce se întâmplă și se mișcă în lumea islamică. N-a întărit legațiile Vaticanului cu unii dintre analiștii noștri? N-a stabilit că problema islamică este astăzi o prioritate? Nu e nevoie să-mi răspunzi. Îl cunosc bine pe Luigi Pelizzoli și este orice vrei, numai un incapabil nu, este una dintre mințile cele mai strălucite ale Bisericii. De aceea, presupun că s-a dedicat acestui conflict. Iar tu, realmente, nu stai bine deloc. Ești iezuit, înțeleg criza prin care ai trecut, înțeleg că aveai nevoie să părăsești Vaticanul, dar nu admit să nu raționezi și ca problema ta să devină singura ta preocupare. Bine, acum ești aici; spune-mi ce vrea în mod exact Pelizzoli să faci.

– Să mă gândesc, să găsesc un fir conducător printre aceste fraze. Presupun că trebuie să încerc să aflu dacă în spatele lor există o amenințare, deși nici episcopul, nici acei doi agenți secreți nu mi-au spus nici o clipă nimic în această privință.

– Nu e nevoie să ți se spună ceea ce este evident. După părerea mea, ceea ce ți s-a cerut nu poți face singur de aici. Ai nevoie de mijloace, de ajutor, de o bună bază de date, să știi ce anume descoperă Interpolul, Centrul european de coordonare antiteroristă, CIA… în sfârșit, nu poți face nimic fiind închis în această locuință de la periferia proletară a orașului Bilbao.

– Asta este condiția pe care am pus-o și pe care au acceptat-o.

– Atunci, e mai bine să fii cinstit cu tine însuți și cu Biserica. Eu îți spun că aici nu poți face singur treaba asta. Va trebui să mergi la Bruxelles, să te întâlnești cu cei din centrul acela de coordonare, să-i vezi pe cei de la Interpol, să fii în legătură cu departamentul nostru de la Vatican și, dacă mă asculți, va trebui să afli câte ceva pe cont propriu despre nemernicul acela de Karakoz, oriunde s-ar ascunde. Informația se află în stradă.

– Rostul nostru este acela de a analiza informațiile, se apără Ovidio.

– Bineînțeles, dar nimeni nu ni le face cadou, trebuie să le căutăm. Departamentul nostru de analiză a politicii externe dispune de date mai bune decât multe guverne. Știi de ce? Pentru că noi suntem pretutindeni, pe toate străzile, în toate colțurile planetei. Dar asta o știi deja, așa că nu mă obosi, comportându-te de parcă n-ai știi cum merg aceste treburi.

– Mă surprinde că vorbiți în felul acesta…, spuse Ovidio.

– Mă rog, o fac ca să te stârnesc; de-acum știu că tocmai din acest motiv ai vrut să părăsești Vaticanul. Îi voi cere iertare lui Dumnezeu pentru că ți-am făcut rău cu bună știință.

– Chiar atât de ușor?

– Îți cer și ție iertare.

– Sunteți nemaipomenit!

– Nu sunt omul minunat care crezi tu că aș fi. Sunt doar un om, un bătrân preot iezuit. Nu mă idealiza, acceptă-mă așa cum sunt.

Rămaseră tăcuți, privindu-se în ochi. Pe Ovidio îl surprindea duritatea din raționamentul părintelui Aguirre, dar acesta nu se înșela. Știa că bătrânul preot are dreptate.

– Presupun că voi putea împăca ambele interese, cel al Bisericii și al meu, afirmă el cu o nuanță de cinism.

– Vei vedea dacă poți.

– Nu mă voi întoarce la Vatican. Rămân, voi lucra de aici, chiar dacă ar trebui să merg dintr-un loc într-altul. Îmi place ceea ce fac acum, de fapt nu știam cum este să ai de-a face cu oameni normali, nici ce probleme reale au oamenii. Aici găsesc acum adevăratul sens al sacerdoțiului.

– Nimeni nu știe mai bine decât tine ce anume poți face. Dar, dacă vei continua cu acest caz, te sfătuiesc să-l iei în serios și nu ca pe o problemă oarecare, pentru că de tine depinde salvarea unor vieți. Spune-mi, ce îți sugerează unele dintre aceste cuvinte?

– Lothar…există mai mulți Lothar importanți în istorie, dar, în principiu, Lothar al nostru ar trebui să fie contemporan. Cât despre Saint-Pons, apare ca un mic sat în sudul Franței; asta ar putea presupune că acolo există o celulă islamistă sau că e locul ales pentru un atentat. Presupun că cei din Centrul de coordonare antiteroristă de la Bruxelles or fi investigând.

– Nu e rău…

– Vă mulțumesc pentru încurajare, dar, de fapt, nu știu nimic. Mă gândesc că aceste cuvinte trebuie să însemne ceva, dar n-au sens venind din partea unor teroriști islamiști.

– Nu exclude nici o pistă, oricât de extravagantă ți s-ar părea. În orice caz, sunt liniștit să văd că n-ai pierdut chiar atât de mult timpul cum mă făceai să cred.

– Apoi e fraza: „va curge sângele din inima Sfântului…". O frază misterioasă care nu-mi spune nimic și pe care mi-e greu să o pun în legătură cu grupul de fanatici de la Frankfurt.

– N-ai altă soluție decât să tragi de capătul ghemului și singura pistă solidă este Karakoz. Insist să stai de vorbă cu acei doi domni care au venit să vă vadă la Vatican și să-ți spună tot ce au aflat despre acest personaj până în momentul de față. Mi se pare că nu există multe alte opțiuni. Înainte, ai spus că se mișcă precum un țipar, dar trebuie să aibă undeva un domiciliu.

– Conform acestui *dossier*[1], Karakoz petrece perioade îndelungate la Belgrad, dar și în Muntenegru, a fost văzut chiar și în unele foste republici ale URSS, este unul dintre furnizorii gherilei cecene; a aterizat cu mai multe ocazii pe aeroportul din Beirut, în Yemen, la Damasc, dar și la Paris, la Londra, la Amsterdam… Raportul spune că e un tip discret, care nu se comportă ca un gangster. Nu obișnuiește să frecventeze cluburile de noapte, nici nu i se cunosc legături cu

[1] În franceză, „dosar".

alte femei. Bea vodcă și fumează țigări de foi. Asta este tot ce se pare că se știe despre el. Chestiunea este să aflăm dacă grupul de la Frankfurt a stabilit o legătură directă cu Karakoz, sau dacă grupul în cauză avea alți șefi deasupra lor care s-au ocupat să cumpere armele și explozibilii de la Karakoz.

– Presupun că în această privință au probabil deja o idee cei de la Centrul de coordonare antiteroristă. Astfel că…

– Că n-am altă soluție decât să plec la Bruxelles, răspunse Ovidio, izbucnind într-un hohot de râs.

– Tu hotărăști…

– Nu voi avea altă soluție dacă vreau să nu rămâneți cu impresia că sunt un prost.

– Într-adevăr, răspunse, râzând, părintele Aguirre.

– Mi s-a jucat o festă.

– Da, ți-au jucat-o. Dar, dacă Luigi Pelizzoli a insistat să te vâre în acest caz, este pentru că el crede că poți fi de ajutor mai mult decât alții, astfel că ai obligația să o faci.

– De câte ori vi s-a cerut ajutorul de când ați părăsit Vaticanul?

– Viața mea nu e ca a ta, circumstanțele mele n-au nici o legătură cu ale tale, așa că nu-ți pierde timpul făcând comparații. Dar să-ți fie limpede un lucru: eu am slujit Biserica acolo unde a avut nevoie de mine, unde superiorii mei au considerat că trebuia să o fac și o voi face în continuare.

– Dar ați fost lăsat să veniți aici…

Părintele Aguirre nu răspunse și se cufundă din nou în hârtiile împrăștiate pe masă.

– Adevărul e că acest caz este o adevărată provocare pentru serviciile de informații; fără îndoială, este „cazul" vieții tale, în care vei da măsura a ceea ce ești.

– Ia te uită! Nu-mi ușurați treaba.

– Nu sunt eu cel care nu ți-o ușurează. E un caz afurisit, te asigur.

Se priviră și Ovidio avu impresia că e ceva nedeslușit în cuvintele părintelui Aguirre; dar nu îndrăzni să mai insiste.

– Îl voi suna pe monseniorul Pelizzoli și îi voi cere permisiunea să merg la Bruxelles. Presupun că vreo două zile îmi vor fi de-ajuns.

– Nu presupune nimic: ai o treabă de făcut; fă-o, dar fără să te condiționezi pe tine însuți nici de timp, nici de altceva. Dar…, știi ceva? Această conversație mă obosește. De fapt, rezistența ta este cea care mă obosește. Poate că ar trebui să-l suni pe episcop și să-i spui că renunți definitiv; poate că acesta ar fi lucrul cel mai cinstit.

Părintele Aguirre se ridică și ieși din încăpere, lăsându-l pe Ovidio perplex și indispus. Sperase ca bătrânul preot să fie de partea lui, să-i înțeleagă dezinteresul de a începe să se gândească la atentatul de la Frankfurt care i se părea atât de departe de noua lui viață din Spania. Dar, în schimb, maestrul său îl îndemna să se dedice sută la sută acestui afurisit de caz și vedea conturându-se în el profunda decepție pe care i-o provoca atitudinea lui.

Ovidio își spuse că și el era surprins de propria lui încăpățânare, aproape copilărească, dar se scuză, gândindu-se că avea dreptul de a fi un simplu preot și de a nu vedea mai departe de problemele enoriașilor săi. Simți din nou sfâșierea lăuntrică, aceeași care îl chinuise în ultimele luni.

Auzi zgomotul ușii închizându-se. Părintele Aguirre plecase, lăsându-l singur ca să ia o hotărâre.

Apucă telefonul și formă numărul direct al monseniorului Pelizzoli, care răspunse de îndată. Timp de o jumătate de oră îi explică fostului său superior neînsemnatele progrese pe care le făcuse și îl întrebă apoi dacă socotea nimerit să se deplaseze la Bruxelles și poate chiar și la Belgrad. S-ar putea ca la nunțiatură cineva să știe ceva relevant despre Karakoz. El știa din experiență cât de multe informații despre problemele cele mai diverse pot ajunge să aibă nunțiaturile.

– Le-am cerut deja în mod discret fraților noștri de la Belgrad să ne spună dacă știu ceva interesant despre Karakoz. De fapt, ceea ce ne-au relatat nu e mult mai mult decât se știe la Bruxelles, dar, dacă socotești că e nimerit să mergi acolo, fă-o. Voi suna ca să fii primit și să ți se înlesnească accesul la cele de care ai putea avea nevoie. În ceea ce privește călătoria ta la Bruxelles, nu există, de asemenea, nici un inconvenient. Tu ești cel care te ocupi de acest caz.

– Mă rog… nu chiar…, protestă Ovidio.

– Avem încredere că vei fi în stare să găsești un indiciu care să ne lumineze. Suntem îngrijorați de ceea ce ar putea însemna aceste cuvinte, aceste fraze enigmatice.

– Nu m-am răzgândit în privința a ceea ce cred că trebuie să fac.

– Nici nu ți-am cerut așa ceva, răspunse cu duritate episcopul.

– Voi face tot ce pot.

– Avem toată încrederea.

– La oficiul nostru s-a ajuns la vreo concluzie?

– La nici una solidă, dar s-ar cuveni să faci schimb de păreri cu frații care lucrează la acest caz; e mai bine ca toți să tragem în aceeași direcție. Ai putea veni la Vatican înainte de a merge la Bruxelles și la Belgrad.

Ovidio a fost pe punctul de a refuza, dar nu s-a simțit în stare. De altfel, știa că episcopul are dreptate. Ori se ocupa de caz, ori îl lăsa baltă, dar nu putea continua să se eschiveze de la această responsabilitate.

– Așa voi face.

– Cum îți merge la Bilbao?

– Mă simt foarte bine. Aici pot ajunge să fiu împăcat cu mine însumi.

– Mă bucur că e așa, și părintele Aguirre?

– Tocmai a ieșit. E foarte bine, la fel de energic și de bun la suflet ca întotdeauna.

– Îmi închipui. Te ajută?

– Opune rezistență, mărturisi Ovidio.

– Tipic pentru el; va dori să faci față propriei tale responsabilități; totuși, ascultă-l. Are multă experiență și știe să vadă dincolo de ceea ce suntem în stare să vedem noi, ceilalți. Cu siguranță că are deja o idee destul de precisă în ceea ce privește acest caz.

– Dacă e așa, nu mi-a spus-o.

– Și nici nu ți-o va spune, decât dacă va crede că e strict necesar.

– Nu înțeleg…

– Fiule, cum o să-l înțelegi pe părintele Aguirre?! Pe lângă faptul că este maestrul meu este și prietenul meu și n-am reușit niciodată să-l înțeleg, nici… nici măcar să-l cunosc cu adevărat, mărturisi episcopul spre uimirea lui Ovidio. Bine, pune-te în mișcare și vino să mă vezi când ajungi la Vatican. Voi vorbi cu superiorii tăi, cu înaltul prelat al Ordinului tău ca să ți se permită să faci un popas în drumul pe care ai început să-l străbați ca preot la Bilbao.

Ovidio se concentră din nou asupra hârtiilor pe care le avea dinaintea lui, gândindu-se cât era de absurd să îmbine între ele niște cuvinte

aparent fără nici o legătură între ele și să mai ajungă și la o concluzie logică. Cât despre fraze, trebuia să le găsească și lor contextele, iar sarcina nu era deloc ușoară.

Se făcuse noapte când s-au întors cei trei colegi de apartament. Părintele Mikel Ezquerra se certa cu părintele Santiago, în vreme ce părintele Aguirre îi soma să înceteze discuția.

– Dar Santiago nu înțelege nimic! protesta părintele Mikel.

– Ba tu ești cel care vede realitatea printr-o lentilă care deformează totul, se apără părintele Santiago.

– Nu reușești să pricepi problema!

– Ba o pricep foarte bine! Dar nu sunt de acord cu diagnosticul, nici soluția propuse de tine.

Intrară bombănind în camera de zi. Părintele Aguirre le cerea să înceteze să se mai certe.

– Dar ce vi se întâmplă? vru să știe Ovidio.

– Ăsta crede că ce se întâmplă aici este din vina noastră, răspunse părintele Mikel.

– Ce se întâmplă, unde?

– Păi, în Țara Bascilor. Tu ești de aici și, mă rog, știi cum stau lucrurile, dar Santiago le vede cu ochi de granadin și…

Părintele Santiago, blajin din fire, sări în sus și i se adresă mânios părintelui Mikel.

– Adică numai bascii pot să vorbească și să-i înțeleagă pe basci, chinezii pe chinezi, francezii pe francezi…! Ce mai prostie! Faci rău fiind ambiguu față de tinerii aceia, le sădești rătăcirea în suflete.

– Asta chiar că e prea mult! Nu sunt ambiguu și o știi foarte bine, doar că prefer să-i ascult și să-i conving, nu să-i condamn din capul locului.

– Răul trebuie condamnat din capul locului, nu există nuanțe posibile, replică părintele Santiago.

– Putem lua cina?

Întrebarea părintelui Aguirre îi făcu să lase cearta deoparte. Ovidio își retrase hârtiile, în vreme ce părintele Mikel punea masa, iar părintele Santiago, urmat de părintele Aguirre, intra în bucătărie ca să încălzească mâncarea pe care le-o lăsase pregătită harnica Itziar.

Toți se concentrară în savurarea supei de pește și a sardelelor pane preparate de Itziar.

Când terminară cina, părintele Aguirre îi invită să spună rozariul ca să mediteze, să-și elibereze spiritul de tensiunile zilei și ca să încerce să se apropie de Dumnezeu, după cum le-a spus el.

Odată încheiată rugăciunea, părintele Aguirre le propuse să bea un păhărel de lichior de porumbe înainte de a merge la culcare.

– Nici vorbă! Ce, e sărbătoare? întrebă ironic părintele Mikel.

– Nu, dar poate că o să ne cadă bine la toți să gustăm lichiorul, stând puțin la taclale înainte de a merge la culcare, răspunse părintele Aguirre.

– Mie mi se pare o idee grozavă, sublinie părintele Santiago.

– N-am mai băut lichior de porumbe de ani de zile, mărturisi Ovidio.

– Chiar că ai pierdut niște lucruri umblând prin lume, spuse părintele Mikel, în vreme ce se pregătea să toarne patru minuscule păhărele de lichior.

Cei patru preoți dădură pe gât lichiorul de porumbă, fiecare adâncit în gândurile sale, până când părintele Mikel îi readuse la realitate.

– Mâine trebuie să ne întâlnim cu tinerii aceia; au nevoie de răspunsuri.

– Răspunsul este clar: nu există justificare ca să se comporte ca niște sălbatici și să-i intimideze pe colegii lor. Nu-i putem scuza, spuse părintele Santiago pe un ton supărat.

– Nu știu despre ce vorbiți. De același lucru ca mai înainte? vru să știe Ovidio.

Părintele Santiago i-o luă înainte colegului său Mikel ca să-i răspundă lui Ovidio.

– Da. O să-ți explic în două cuvinte. Astăzi a venit să ne vadă o fată de la institut, speriată pentru că un grup de flăcăi de vârsta celor care își dau bacalaureatul îl tot amenință pe fratele ei pentru că nu li se alătură la *kale borroka*[1]. Îl fac laș, spaniol, câine et caetera. Ieri, le-au aruncat un cocteil molotov pe terasa casei. Din fericire, în momentul acela, nu era nimeni acolo. Dar azi, l-au înconjurat în patio și l-au

[1] În limba bască, „încăierări de stradă" (n.tr.)

bătut. Nimeni n-a mișcat un deget, nimeni n-a văzut nimic. Doar sora lui a încercat să-l ajute și bestiile alea i-au învinețit un ochi. Ea se teme că lucrurile vor merge și mai departe; se teme pentru viața fratelui ei și a venit să ne ceară ajutor, pentru că îi cunoaștem pe sălbaticii ăia, și ea crede că putem avea o anumită influență asupra lor dacă le vorbim. Eu cred că, în afară de a le vorbi, trebuie să le spunem că, dacă se vor mai atinge de un fir de păr al acelui băiat, dacă vor mai arunca un cocteil molotov în casa lor, îi vom duce de urechi la *Ertzaintza*[1]. De aceea m-am certat cu Mikel. El nu e de acord cu ultima parte.

Părintele Aguirre îl observa pe Ovidio curios să afle ceea ce gândește. Preotul, absorbit cum era în chestiunile sale personale, nu reușea să pătrundă în problemele reale ale comunității pe care dorea să o slujească.

Pe chipul lui Ovidio se oglindea confuzia și indispoziția după ce auzise ceea ce spusese părintele Santiago.

– Nu se poate rămâne neutru în fața violenței, reuși el să spună.

– Dar nu-i putem denunța! Dacă o vom face, nu vor mai avea încredere în noi! protestă părintele Mikel.

– Și dacă ne facem că nu vedem ceea ce se întâmplă, nici fata aceea, nici fratele ei și mulți alții ca ei nu vor mai avea încredere în noi, afirmă ritos părintele Santiago.

– Lucrurile nu sunt atât de simple, cel puțin aici. Acest popor a suferit mult, spuse părintele Mikel.

– Și suferința le dă dreptul să provoace și mai multă suferință? întrebă Ovidio.

– Să fim serioși! Tu ai plecat de la Bilbao de multă vreme, dar nu se poate să fi uitat ce am pătimit aici! insistă părintele Mikel. Nu spun să nu facem nimic, bineînțeles că putem face ceva, dar nu ce spune Santiago.

– Tinerii ăștia trebuie să învețe să deosebească binele de rău. Nu putem fi complicii lor la rău, nu le putem spune că, dorind independența Țării Bascilor, sunt îndreptățiți să facă orice, numai ca să o obțină.

– Mie mi se par niște lași, spuse părintele Aguirre pe un ton sentențios. Trebuie să fii foarte laș ca, fiind într-un grup de cinci, să iei la bătaie un coleg și să-i tragi un pumn surorii acestuia. Ei sunt lași, dar

[1] În limba bască, „poliție".

și toți cei care se fac că nu văd ceea ce se întâmplă. Nu putem rămâne impasibili în fața răului.

Părintele Mikel nu-și putu ascunde o expresie de dezolare, dar tot nu se dădea bătut.

– Sigur că trebuie să acționăm. Mâine voi merge să-l văd pe directorul institutului. De asemenea, vreau să vorbesc cu profesorii și să merg în clasa acelor tineri; trebuie să vorbim cu ei și să le atragem atenția că fapta lor nu poate rămâne nepedepsită. Dar, dacă pierdem încrederea lor, va fi și mai rău. N-au prea multe repere despre ce e bine și ce e rău. Unul dintre ei are tatăl la pușcărie, celălalt, un frate; trebuie să te pui în pielea lor, insistă părintele Mikel.

– De ce e tatăl lui la pușcărie? întrebă Ovidio.

– Pentru un atentat. Făcea parte dintr-un comandou care a atacat o patrulă a Gărzii civile; au murit trei dintre ei.

– Adică stă la pușcărie pentru omor, spuse Ovidio pe un ton sentențios, fără urmă de compasiune în glas.

– A omorât pentru că el crede că această țară nu e liberă, pentru că el crede că este singura modalitate de a se recunoaște faptul că Euskadi[1] are niște drepturi. Nu-l scuz, se grăbi să nuanțeze părintele Mikel, îți explic doar cum se percep lucrurile aici.

– Și ca să câștige această libertate pun capăt vieții altora…, începu să spună Ovidio.

– A altora care reprezintă opresiunea, se grăbi să răspundă părintele Mikel.

– Unde punem limita? întrebă Ovidio cu asprime.

– Limita? Nu te înțeleg, răspunse părintele Mikel cu un glas alterat.

– Da, spune-mi, în ce circumstanțe putem justifica omorul, tortura, bătaia celui care nu gândește ca noi? Să zicem că aici au motive, dar în Irlanda? Nu-i putem uita nici pe ceceni, nici pe palestinieni, până și Bin Laden are motive ca să declare *Jihadul*[2] și…

– Nu trișa, Ovidio! spuse supărat părintele Mikel.

[1] Denumirea Țării Bascilor în limba bască (n.tr.)

[2] În arabă, „Războiul Sfânt", în care fiecare musulman trebuie să se angajeze pentru a apăra sau, eventual, pentru a extinde dominația islamului.

– Trișez ? Nu, tu ești cel care trișezi față de tine însuți. Sunt la fel de basc ca și tine și când eram copil îi auzeam pe oamenii mari vorbind de o nouă patrie care va fi o Arcadie. Dar Arcadia nu există, nu existăm decât noi, oamenii, și suntem egali, nu contează unde ne-am născut, sau unde trăim. Oameni suntem, cu toate defectele și calitățile pe care le purtăm cu toții în noi, ființele omenești. Când îți pierzi mama, durerea este aceeași fie că te-ai născut aici, fie în China; când cineva te umilește, durerea umilinței ți se înfige în suflet fie că ești basc, fie scoțian. Dacă nu câștigi destul cât să-ți întreții familia, disperarea este aceeași aici sau la Sevastopol.

– Ai fost atât de mult timp plecat, încât…

– Am fost atât de mult timp plecat, încât am învățat că pământul nu e nimic fără oameni, că ceea ce contează sunt ființele omenești.

Părintele Aguirre și părintele Santiago ascultau în tăcere duelul verbal dintre Ovidio și Mikel. Amândoi își apărau pozițiile cu înflăcărare.

– Eu sunt împotriva violenței, Ovidio, te asigur, spun doar că datoria noastră este să știm unde ne exercităm ministerul, să înțelegem sentimentele oamenilor. Altminteri, nu putem face nimic pentru ei.

– Atunci, înțelege durerea acelui băiat ciomăgit și a surorii sale maltratate. Ce fel de patrie nouă se poate construi pe cadavrele celor care nu gândesc ca ei ? Știi ? Mi-ar plăcea să te însoțesc la institut să-i văd pe acei tineri.

– Atunci, vino; poate că așa vei vedea lucrurile în alt fel.

– Voi încerca, dar nu cred să pot, mâine plec.

– Unde ? vru să știe părintele Mikel.

– Știți că termin o lucrare pe care o aveam de făcut înainte de a veni aici și s-a dovedit a fi mai complicată decât credeam. Trebuie să merg la Roma și la Bruxelles, presupun că nu voi lipsi mai mult de o săptămână. Îmi pare rău, pentru că ce doresc eu mai mult este rutina acestei noi vieți, dar am un angajament și responsabilitatea de a termina ceea ce fac acum.

Nu l-au întrebat mai mult. Au vorbit în continuare generalități până când părintele Aguirre le-a propus să meargă la culcare.

12

Lorenzo Panetta îl primi pe Ovidio Sagardía la aeroport. La Bruxelles, ploua torențial și vântul făcea și mai dezagreabilă dimineața.

Ovidio telefonase de la Roma, propunând o întrevedere pentru schimb de impresii. Polițistul veteran acceptă imediat, nerăbdător să-l audă pe acest preot care, conform tuturor rapoartelor, era „starul" serviciului de informații al Vaticanului, deși, după cum se părea, hotărâse să se retragă.

Centrul de coordonare antiteroristă era situat într-un edificiu din apropierea sediului NATO și în el lucrau mai multe sute de persoane.

Colaborau cu el în mod permanent ofițeri de informații ai agențiilor europene și ale altor țări. Matthew Lucas era unul dintre aceștia.

Ovidio a fost surprins de marea cantitate de mijloace de care dispunea Centrul, care îi fusese arătat cu mândrie de către șeful acestuia, Hans Wein, și de Lorenzo Panetta însuși.

Când în cele din urmă se adunară în biroul lui Hans Wein, Matthew Lucas și Andrea Villasante li se alăturară.

– Spuneți-mi, ați ajuns la vreo concluzie în legătură cu această problemă? îl întrebă Hans Wein fără înconjur.

– Nu; sincer, nu. Am examinat cuvintele găsite pe resturile de hârtie, am făcut cu ele diferite combinații și am cerut un examen grafologic, dar presupun că și dumneavoastră veți fi făcut același lucru. Este evident că unele dintre aceste cuvinte au fost scrise de mâini diferite. N-am găsit o legătură posibilă între nici unul dintre ele și continui să mă întreb în legătură cu toate și cu fiecare în parte dintre cuvintele și frazele găsite. Nici împreună, nici separat nu par să aibă vreun sens.

– Nici noi n-am avansat prea mult, explică Hans Wein, ne-am împotmolit și noi. Singura speranță este ca numitul Karakoz să ne conducă la vreunul dintre șefii comandoului, dar va fi greu. Oamenii ăștia acționează în mod izolat, nu se cunosc unii pe alții, au autonomie ca să hotărască unde și când să dea lovitura.

– Dar există un cap care gândește, afirmă Lorenzo Panetta, de asta sunt sigur.

– Eu nu sunt atât de sigură, observă Andrea. Siguranța dumneavoastră se întemeiază tocmai pe faptul că nu aparțin de o organizație bine articulată.

– Îmi pare rău, Andrea, în această privință nu sunt de acord cu tine. Cred că există pe undeva unul sau mai multe capete. Nu spun că n-ar exista celule care să poată acționa în mod independent, dar marile atentate au o motivație specifică, nu sunt rodul hazardului.

– Mă rog, măcar într-o privință trebuie să fim în dezacord, răspunse ea zâmbind.

– După părerea mea, teroriștii din Frankfurt n-aveau intenția de a deveni martiri. Aveau alte planuri, probabil viitoare atentate. Chestiunea este că, dacă Andrea are dreptate și aceste grupuri sunt independente unele față de altele, planurile lor, oricare ar fi fost acestea, s-au dus odată cu ei pe lumea cealaltă. Dacă, dimpotrivă, Lorenzo are dreptate, atunci un alt grup poate să-l fi recuperat pe martor și să încerce să ducă mai departe aceste planuri, din care avem doar acele cuvinte rămase pe resturile de hârtii arse, despre care nu știm ce vor să însemne.

Ascultau atenți disertația lui Hans Wein, conștienți de dificultatea pe care o ridica.

– Mâine plec la Belgrad, îi informă Ovidio. Deși dumneavoastră aveți informații precise despre Karakoz, pe care sper că mi le puteți arăta, voi încerca să obțin ceva mai mult pe teren.

Matthew Lucas îl observă cu coada ochiului, plin de așteptări. Ce putea obține un preot pe care să nu-l fi putut racola deja serviciile de informații din țările occidentale, pe lângă sateliți și antenele de ascultări telefonice? Ovidio își dădu seama de privirea neîncrezătoare a americanului.

– Știți, domnule Lucas? Cu siguranță că aveți dreptate să gândiți ceea ce gândiți acum, dar există întotdeauna un amănunt rătăcit pe

care noi, preoții, îl putem aduce și poate că acest amănunt este important. Sau nu; se va vedea.

– Vă rog să nu credeți că sunt reticent! se scuză Matthew Lucas, îngrijorat că se dovedise a fi atât de transparent pentru acel iezuit.

– Bine, și acum aș vrea să aflu ce îmi puteți spune despre acest caz.

Lorenzo Panetta schimbă o privire rapidă cu Hans Wein și acesta, cu un gest aproape imperceptibil, îi arătă că el va fi acela care va face rezumatul situației.

– Continuăm să-l ținem pe Karakoz sub supraveghere zi și noapte; în mod curios, nu s-a mișcat din Belgrad de trei săptămâni. Dacă n-am ști cine este, aproape că am putea crede că e un negustor și un anodin tată de familie. Este extrem de grijuliu în conversațiile sale telefonice, se referă la tranzacții comerciale fără să specifice marfa și fără să dea nici un amănunt relevant. După atentatul de la Frankfurt, a devenit și mai precaut decât înainte, ca și cum ar bănui că este supravegheat. În orice caz, nu-l vom pierde din ochi, pentru că, la un moment dat, va trebui să facă o mișcare. Nu se poate ocupa de afacerea lui criminală stând pe scaun în birourile sale de la Belgrad sau de la Podgorica. Omul ăsta se plimbă fără probleme prin toate republicile fostei Iugoslavii. Karakoz este cea mai bună scrisoare de recomandare de care avem nevoie ca să ajungem la vreun șef al Cercului. Cât despre cuvinte, nici noi n-am reușit să le găsim sensul. Este imposibil de știut în ce context se aflau, dacă erau într-o scrisoare, într-un raport, într-un pliant turistic…, astfel că putem să greșim și să lucrăm în direcția contrară dacă vom fi obsedați de aceste cuvinte, dar nici nu renunțăm să le analizăm în continuare.

– Aveți informații că s-ar pregăti vreun alt atentat? întrebă Ovidio de-a dreptul.

– Cercul a declarat război Occidentului, astfel că, în orice moment și oriunde, putem fi luați prin surprindere; dar ca să răspund la întrebarea dumneavoastră, n-avem nici o informație precisă. Este ca și cum după Frankfurt ar fi hotărât să aștepte să slăbim măsurile de securitate. Atât Interpolul, cât și noi, precum și alte agenții își cercetează sursele obișnuite, dar, pentru moment, n-avem nimic care să ne atragă atenția. Cei răi s-or fi ascuns în bârlogurile lor, punând la cale următoarea lovitură.

– Presupun că veți trimite pe cineva la Saint-Pons…

– Da; de câteva zile acolo sunt niște oameni care observă, stând de vorbă cu unii și cu alții, dar Saint-Pons-de-Thomières este un sat liniștit unde nici măcar numărul imigranților nu este important; e greu de știut unde să cauți.

– Înseamnă că mergeți pe bâjbâite, spuse Ovidio pe un ton sentențios.

– Din nenorocire, da. De aceea nu v-am descurajat în legătură cu voiajul dumneavoastră în fosta Iugoslavie; este puțin probabil să vi se relateze ceva ce noi să nu fi aflat, dar nu se știe niciodată.

– Cred că voi da o raită și pe la Saint-Pons.

– Dumneavoastră veți hotărî, important este să știm ce anume faceți.

Noaptea pusese stăpânire peste Bruxelles. Femeia mergea cu un pas vioi, fără să privească în urmă. Era obosită de ziua de muncă intensă și nerăbdătoare să ajungă acasă ca să se poată odihni. Când intră în clădirea în care se afla micul ei apartament, portarul îi înmână un plic care fusese adus pentru ea în după-amiaza aceea. Aruncă o privire rapidă să vadă numele expeditorului, îi mulțumi portarului și se grăbi să ia ascensorul.

Ajunsă în apartament, fără măcar să-și scoată pardesiul, deschise plicul, care conținea o cartelă de telefon mobil ieftină. O montă în telefonul ei. Apoi, merse la bucătărie ca să bea un pahar cu apă, se uită la ceas, își puse un trening și niște adidași, se uită din nou la ceas și hotărî să aștepte câteva minute. Portarul urma să plece curând și ea prefera să iasă fără ca el să o vadă. N-avea nici o importanță dacă o vedea, dar se simțea mai în siguranță astfel.

Așezată pe canapea, nemișcată, închise ochii și își lăsă imaginația să-i rătăcească pe un traseu neprevăzut care se termina întotdeauna în același fel: ea cu el, pe plaja aceea, sau în cafeneaua aceea, sau în apartamentul de pe Costa del Sol[1] …, ea și el râzând, ea și el stând de vorbă până la ore târzii din noapte despre un viitor mai bun, ea și el visând, ea și el iubindu-se cu disperare.

Când a trecut un răstimp dictat de prudență, ieși din nou în stradă. Merse cu pași lenți, ca și cum s-ar fi plimbat. Apoi, se îndepărtă de casă ba alergând, ba mergând cu pas vioi și, când depăși câteva străzi, scoase

[1] În spaniolă, „Coasta Soarelui", porțiune a litoralului mediteraneean, între Estepona și Málaga.

mobilul din buzunarul pantalonului și formă un număr. Câteva secunde se temu că nimeni nu-i va răspunde la apel, apoi auzi limpede vocea lui. Nu slăbi pasul, ci continuă să meargă în timp ce vorbea.

– Nu e nici o noutate, nu se știe nimic, nici un indiciu, doar explozivul vândut de prietenul tău. De aceea este supravegheat zi și noapte, ei cred că, dacă îl urmăresc pe el, vor ajunge la capătul firului.

De la celălalt telefon, i se puse o întrebare la care ea a răspuns.

Conversația n-a durat mai mult de două minute, timp suficient cât să-i dea toate informațiile de care avea nevoie. Apoi vârî din nou mobilul în buzunar și se întoarse acasă. Acolo scoase cartela din telefon și o rupse în două bucăți pe care le aruncă în vasul de toaletă. Se temea că într-o zi se va înfunda, dar era mai sigur decât să arunce cartela într-o ladă de gunoi. Bruxelles era un oraș plin de spioni. Spioni din toate țările, de la toate agențiile, neavând încredere unii într-alții, supraveghindu-i pe prieteni și pe dușmani.

Îi era somn; a doua zi, ceasul deșteptător va suna la șase și jumătate dimineața, așa că hotărî să facă un duș înainte de a se vârî în pat.

Era pe punctul de a se culca atunci când soneria telefonului o făcu să tresară. Îl apucă îngrijorată, vorbi două minute și, când îl închise, oftă epuizată. În noaptea aceea avea să doarmă mai puțin decât prevăzuse. După zece minute ieși din nou din apartament.

Matthew Lucas intră în restaurant cu Ovidio Sagardía. Hans Wein îi încredințase sarcina de a-l invita pe preot la cină, iar acesta acceptase cu mare plăcere.

Wein se considera ateu, dar simțea o ciudată fascinație pentru Biserica catolică, pentru mașinăria ei care fusese în stare să supraviețuiască două mii de ani. În plus, vizita sa la Vatican îl impresionase, iar Sagardía nu era un preot ca toți ceilalți: era un analist din serviciul de informații în slujba Bisericii, chiar dacă acel departament din Vatican era denumit în mod eufemistic Departamentul de analiză a politicii externe.

Chelnerul le arătă o masă goală în fundul restaurantului. Spre surprinderea amândurora, la masa de alături se întâlniră cu Mireille Béziers.

– Măi să fie, asta chiar că e o coincidență! spuse tânăra.

– Bună seara, răspunse Matthew Lucas pe un ton sec.

Ovidio Sagardía o salută cu o înclinare a capului. Nu-i fusese prezentată această tânără, dar o văzuse prin Centru.

Mireille nu făcu gestul de a le prezenta bărbatul cu care lua cina, și nici ei nu îl salutară. Și Matthew Lucas, și Mireille erau vizibil stânjeniți, dar ar fi fost o impolitețe să ceară să li se dea o altă masă.

În vreme ce examinau lista de bucate, atât Matthew Lucas cât și preotul îi observau cu coada ochiului pe Mireille și pe însoțitorul acesteia, un bărbat brunet, chipeș, cu trăsături inconfundabile: era maghrebian, putea fi la fel de bine din Maroc sau din Algeria. Nu era greu de observat că bărbatul avea o anumită poziție socială: se vedea după înfățișarea lui, mai cu seamă după mâinile fine și îngrijite, după îmbrăcămintea pe care o purta, chiar și după maniere.

Mireille și bărbatul vorbeau în arabă și se observa că se simțeau în largul lor unul cu celălalt.

Ovidio Sagardía și Matthew Lucas au discutat generalități; preotul își dăduse seama de antipatia americanului față de fata aceea și se întreba care să fie motivul.

Însoțitorul lui Mireille ceru nota de plată și înmână un card de credit American Express Gold. Odată semnată chitanța, lăsă un bacșiș gras pe masă. Ea îi salută pe preot și pe Matthew Lucas cu un gest al mâinii; însoțitorul ei nici măcar nu-i privi.

– Scuzați-mă dacă sunt indiscret, dar cine este tânăra aceea? Mi s-a părut că am văzut-o în Centru, îl întrebă Ovidio pe Matthew Lucas.

– Se numește Mireille Béziers. Unchiul ei este un militar important din NATO și a plasat-o pe nepoata lui în Centru.

– Văd că nu vă e foarte simpatică.

– Nu-mi plac oamenii cu pile.

– Poate că are o anumită calitate, răspunse râzând Ovidio Sagardía.

– Eu nu-i găsesc nici una. Ceea ce nu știu este cine poate fi bărbatul acela.

– Nici asta n-aveți de ce să o știți.

– Este maghrebian.

– Da.

– Departamentul nostru se îndeletnicește cu investigarea terorismului islamic.

– Și ce legătură are asta cu omul acela?

– Păi… e ciudat să vezi pe cineva din Centru cu un maghrebian.

– Dumneavoastră nu cunoașteți nici unul?

Matthew își dădu seama că preotul îi interpreta greșit vorbele și se înfurie în sinea lui că a dat naștere acestei confuzii.

– Ba da, mulți.

– Atunci? Aveți încredere în toți cei care nu sunt occidentali?

– Tatăl meu este evreu din New Jersey, iar mama mea aparține Bisericii Episcopaliene[1]. Vă asigur că n-am prejudecăți rasiale, nici religioase.

– Una dintre problemele ființelor omenești, ale tuturor, fără excepție, este neîncrederea față de cei care sunt diferiți de noi. Nu-i înțelegem și ne simțim stânjeniți, temători.

– Vă asigur că nu e cazul meu, dar în această profesie devii puțin paranoic și sfârșești prin a nu avea încredere în nimeni. Purtăm o bătălie împotriva unui dușman invizibil.

– Știu, dar modalitatea de a o câștiga nu este aceea de a-i trata ca delincvenți pe toți cei care nu sunt ca noi.

Matthew se înroși, simțind în același timp o iritare față de preotul care îl trata ca pe un copil.

– Și cum ați trăit contradicția de a avea un tată evreu și o mamă episcopaliană? îl întrebă deodată Ovidio.

– În realitate, n-am trăit nici o contradicție. Tatăl meu nu mergea niciodată la sinagogă, nici mama mea la biserică. Am trăit fără religie. Când am împlinit șaisprezece ani, părinții mei ne-au trimis pe sora mea și pe mine la Ierusalim în casa unor unchi; acolo am înțeles ce înseamnă să fii evreu douăzeci și patru de ore pe zi. Am rămas în Israel mai mult decât prevăzuseră părinții mei, până la vârsta de optsprezece ani, și m-am îndrăgostit nebunește de o beduină israeliană.

– O beduină israeliană?

– Da, știți bine că în Israel există palestinieni și arabi cu cetățenie israeliană. Părinții Sairei sunt beduini, dar din când în când se instalau aproape de Ierusalim și munceau la ferma unchilor mei, mă rog, fermă e mult spus: trei mii de metri pătrați de teren pe care îl cultivau.

[1] Biserică de confesiune anglicană stabilită în alte țări decât Anglia, în special în Statele Unite ale Americii. (n.tr.)

– Nu trebuie să-mi povestiți nimic, Matthew, nu vă judec.

– Cred că m-am exprimat greșit când m-am referit la bărbatul care o însoțea pe domnișoara Béziers și vreau să vă spun că nu sunt antiarab, nici antimusulman, nici antinimic. Dar lăsați-mă să vă spun povestea Sairei. A fost marea mea iubire timp de doi ani, de la șaisprezece la optsprezece ani; eram hotărât să mă însor cu ea, ceea ce nu era deloc pe gustul tatălui ei și îl îngrijora și pe unchiul meu. A trebuit să mă întorc la New Jersey ca să merg la universitate, dar Saira și cu mine ne-am jurat unul altuia că vom aștepta cât va fi nevoie și că până la urmă vom avea câștig de cauză și ne vom căsători.

– Și ce s-a întâmplat?

– Vă puteți imagina. Am intrat la Harvard, apoi în armată și, când m-am întors la Ierusalim, Saira avea o căsnicie fericită și doi copii minunați. Sfârșitul poveștii.

– Poveste cu care vreți să-mi demonstrați că n-aveți prejudecăți. Vă spun din nou că nu era nevoie. Dar lăsați-mă să vă spun că aveți prejudecăți, le aveți în privința acelei fete, Mireille. Nu vă place, vă enervează și gândiți rău despre ea până acolo încât îi căutați nod în papură pentru că ați văzut-o luând cina cu un bărbat cu înfățișare de maghrebian.

Matthew Lucas își plecă ochii stânjenit. Preotul tocmai îi trăsese o mustruluială, dar și-o câștigase pe bună dreptate. Se simți ca un prost pentru că se justificase față de preot povestindu-i despre Saira.

Ovidio își dădu seama de starea de spirit a lui Matthew și hotărî să-l scoată din încurcătură, așa că schimbă subiectul conversației întrebându-l ce părere are despre atentatul de la Frankfurt.

Au stat de vorbă o bună bucată de vreme până când privirile iritate ale chelnerului îi făcură să se ridice în picioare și să considere cina încheiată.

A doua zi, preotul trebuia să zboare la Belgrad, dar în forul său interior călătoria i se părea inutilă și hotărî să-și schimbe planurile; se va întoarce la Roma, la Vatican, și odată ajuns acolo se va gândi dacă merită sau nu osteneala să meargă la Belgrad, pentru că, dacă mergea, nu o putea face sub adevărata lui identitate.

13

Milan Karakoz ieși din biroul său înconjurat de duzina de bodyguarzi cărora le încredința zilnic propria sa viață. Luptase cot la cot cu bărbații aceia, ucigând mai mulți oameni decât își putea aminti. Și-ar da viața pentru el, așa cum și el și-ar da-o pentru ei; erau uniți prin sângele pe care îl vărsaseră împreună.

– Acasă, îi porunci el șoferului care porni imediat motorul luxosului Mercedes blindat.

Karakoz aprinse o țigară și rămase tăcut. Lângă el, Dușan, locotenentul său, citea un mesaj pe care cineva tocmai i-l trimisese pe telefonul mobil.

– Ar trebui să ne mișcăm, spuse el, închizând capacul mobilului.

– Știi că acum nu trebuie să o facem, altfel s-ar năpusti asupra noastră ca hienele. Suntem supravegheați la orice oră; îți citesc chiar și mesajele în același timp cu tine.

– Presupun că le va fi greu să descifreze: „Bunicuța ta vrea să te vadă, îi e dor de tine".

– Nu e foarte original.

– Nu, dar nici nu e ușor să o găsească pe bunicuța mea. Poate că ar trebui să merg eu…

– Nu! Tu ești la fel de cunoscut ca și mine; e de notorietate că ce știu eu știi și tu, ar fi o prostie să te duci undeva. Dar va trebui să trimitem pe cineva care să nu trezească bănuieli.

– La cine te-ai gândit?

– La Borislav.

– Măi să fie, asta chiar că e o surpriză!

– N-ar trebui să fie pentru tine.

– Nu e pregătit.

– Pentru ce vreau eu, este. E vorba să se ducă la Londra, să meargă la locul prevăzut, să culeagă informația și să se întoarcă.

– Cu ce pretext?

– Cu cel mai simplu: să o viziteze pe sora lui care trăiește acolo în exil.

– Te încrezi prea mult în Borislav.

– Nimeni nu-l asociază cu mine.

– Nu știm asta.

– Ba da, asta chiar că o știm. Ocupă-te să organizezi totul. Dă-i instrucțiuni foarte simple, nu-l speria.

– Nu-i va fi ușor să găsească un motiv ca să obțină o învoire de la spital.

– Motivul este foarte simplu: sora lui vrea să-l vadă, nu s-au văzut de pe vremea blestematului de război, așa că l-a invitat la Londra și el nu poate și nici nu vrea să refuze invitația. Știi? N-am vrut niciodată ca acest tânăr să se apropie de noi; preferam să-l țin în rezervă ca să-l folosesc într-un moment ca acesta. Nimeni nu-l va bănui.

– De acord. Când vrei să plece?

– De îndată ce organizezi totul, dar lasă-i timp ca să anunțe la spital. Nimeni n-ar înțelege dacă ar lăsa totul baltă. Pregătește invitația din partea surorii lui ca să o poată arăta.

– El dorește cu înflăcărare să lucreze cu tine.

– Asta e o bună ocazie pentru început. Avem nevoie de informații directe.

Mașina se opri în fața unei clădiri care în mod evident fusese restaurată. Doi oameni străjuiau intrarea și la fiecare capăt al străzii se vedeau de asemenea bodyguarzi atenți la sosirea șefului lor.

Karakoz se dădu jos din mașină, urmat de Dușan. Casa lui ocupa toată clădirea de trei etaje. La parter, în afară de un birou, de un salon de primire și de zona de servicii, fuseseră amenajate două încăperi pentru bodyguarzi. La cele două niveluri superioare locuia familia Karakoz: mama lui, o bătrână care trecuse deja de optzeci de ani; o mătușă văduvă, tot de vârsta mamei sale, precum și soția și cei patru copii ai lor.

Nevasta lui Karakoz îi ieși în întâmpinare puțin cam tulburată.

– Milan, vreau să vorbesc cu tine, mi s-a întâmplat ceva foarte ciudat la piață.

Karakoz și Dușan intrară în alertă și o urmară amândoi pe femeie pe scări în sus până la bucătărie, unde în momentul acela mama și mătușa lui Karakoz găteau.

– Să-ți explic, azi-dimineață am fost la piață; fii liniștit, ca întotdeauna, m-a însoțit Branko. Era lume multă, așa cum e de obicei joia; când eram deja pe punctul de a pleca, o femeie s-a ciocnit de mine, nu mă întreba cum era pentru că aproape că n-am avut timp să o văd, în fine, s-a scuzat și a mers mai departe, dar, când am ajuns acasă și am deschis coșul de cumpărături, am găsit acest plic. Probabil că femeia a fost cea care mi l-a băgat în coș. Nu l-am deschis.

Dușan întinse mâna și examină cu grijă plicul înainte de a i-l da lui Karakoz.

Plicul era de mărime normală și înăuntru se ghiceau mai multe file.

Karakoz îl deschise și zâmbi.

– Nu-i nimic, nu-ți face griji, este un prieten care a găsit un mijloc destul de ingenios de a lua legătura cu mine.

Soția lui îi întoarse zâmbetul și începu să trăncănească despre cât de scumpă era viața și câte eforturi făcea ea ca să facă economii. Milan Karakoz o ascultă câteva minute și apoi ieși din bucătărie, după ce le sărută pe mama și pe mătușa lui și le lăudă bucatele.

Odată ajuns în biroul de la parter, începu să citească atent misiva. Dușan aștepta ca șeful său să termine, observând de la fereastră strada păzită de bodyguarzi.

Când Karakoz termină de citit, îi întinse scrisoarea lui Dușan pentru ca acesta să o citească la rândul lui.

– Nu se știe nimic, afirmă Dușan.

– Nu, nu se știe nimic, așa că pentru moment prietenii noștri pot sta liniștiți și noi, de asemenea. E incredibilă povestea despre cuvintele pe care le-au salvat printre resturile de hârtii arse și, chiar dacă cu greu vor putea trage o concluzie, trebuie să fim cu băgare de seamă.

– Presupun că prietenii noștri vor schimba unele planuri, cugetă Dușan.

– Asta deja nu mai este treaba noastră, dar trebuie să recunoaștem că de data asta ne-au suflat informațiile de sub nas. Bine, o să vedem cu ce îi vom putea lua prin surprindere.

– Nu mai e nevoie să-l trimiți pe Borislav la Londra.

– Nu, nu mai e nevoie, putem lăsa această călătorie pentru altă dată; dar trebuie să ne mișcăm, nu putem sta în continuare cu brațele încrucișate.

– Suntem supravegheați. În scrisoare ni se amintește că cei din Centrul antiterorist de la Bruxelles țin sub control toate comunicațiile noastre și că sunt o mulțime de sateliți se învârt deasupra capetelor noastre, așa că să fim prudenți.

– Dușan, lasă-mă să fiu eu cel care hotărăște ce se poate face și ce nu. Iată ceea ce vom face: mergem în Cecenia. Avem o afacere de care trebuie să ne ocupăm. Pregătește totul.

Karakoz îi întoarse spatele locotenentului său și se porni să caute distrat niște hârtii într-un fișet. Dușan ieși din încăpere fără să mai spună vreun cuvânt. Știa că nu se discută cu șeful său.

Rămas singur, Karakoz se așeză la masa de scris și deschise computerul. N-avea încredere în aparat și nu păstra niciodată informații importante în fișierele computerului, dar nici nu se putea lipsi de tehnologia secolului al XXI-lea. A lucrat puțin, dar nu se concentra, pe deasupra îl preocupa faptul că cineva se putuse apropia de soția lui cu atâta ușurință, chiar dacă persoana care o făcuse lucra în mod evident pentru Cerc; dar, chiar și așa, trebuia să sporească măsurile de siguranță în jurul familiei sale.

Karakoz își spuse că trebuia să înceapă să fie mai prudent; simpatia lui personală pentru Cerc îi putea aduce probleme, iar el era om de afaceri. Chiar și așa, dorea cu înflăcărare ca Cercul să le provoace creștinilor cât mai multe pagube cu putință; o meritau pentru că făceau pe atotputernicii, dar, în plus, asta însemna afaceri, vânzări de material, de la explozivi la arme de toate calibrele.

Pentru moment, nu trebuia să mai întârzie călătoria în Cecenia, deși, dacă se gândea bine, putea să lase această treabă pe seama lui Dușan și să se concentreze asupra comenzii pe care o primise din partea Cercului prin scrisoarea pe care soția lui o primise la piață. În mo-

mentul acela, nu dispunea în totalitate de armele care i se cereau, dar nici nu era vreo problemă să facă rost de ele. În republicile foste sovietice se putea cumpăra orice, chiar și o ogivă nucleară.

Neliniștit, începu să se plimbe prin birou dintr-o parte într-alta, oprindu-se din când în când lângă fereastra mare ca să privească strada.

Rănile orașului începeau să se cicatrizeze: comunitatea internațională se străduia să șteargă urmele războiului, iar populația zâmbea și trăia din nou liniștită.

Se gândi din nou la Sarajevo. Înainte de război, trăise acolo o lungă perioadă de timp, dar acum devenise capitala Bosniei. Revenise în oraș sub o falsă identitate ca să vândă arme.

Nu era surprinzător să vezi multe femei cu văl, inclusiv fete tinere, cu toate că locuitorii din Sarajevo știau că fuseseră salvați nu de către brigăzile fraților musulmani care veniseră să lupte, ci pentru că Occidentul, Uniunea Europeană și Statele Unite împiedicaseră ducerea până la capăt a purificării etnice organizate de sârbi și de croați. Dacă Occidentul n-ar fi intervenit, s-ar fi isprăvit cu acei musulmani. Dar lui îi era totuna; acum, mulți dintre ei erau cei mai buni clienți ai lui. Așa că faptul de a nu fi fost anihilați fusese providențial.

Chiar și așa, Karakoz se gândi că sârbii nu le datorau nimic creștinilor; cel puțin el nu se simțea îndatorat față de ei: lăsaseră sârbii să fie zdrobiți, nu le păsa că aceștia mureau, tot interesul lor se concentra pe evitarea uciderii bosniacilor. Dar asta ținea deja de trecut, își spuse el, acum era om de afaceri și afacerea lui era moartea celorlalți, îi era totuna cine murea și de ce. Și avea un client foarte special, care nu discuta niciodată prețul, fie al armelor, fie al asasinilor plătiți. Dar această ultimă comandă se dovedea a fi mai complicată decât și-a putut închipui.

Se așeză din nou la masa de scris. Simțea o anume jenă în stomac care se datora acelei scrisori pe care i-o predase soția lui. Cercul îl anunța că numele său apăruse printre hârtiile găsite la Frankfurt. Idioții ăia nu-și făcuseră bine treaba. Cum a fost cu putință să nu se fi asigurat să nu rămână nici o rămășiță din documentele arse?

Interpolul era pe urmele lui de ani de zile, iar de câteva luni, și Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene pusese ochii pe

el. Da, trebuia să aibă grijă, dar nu putea rămâne inactiv; în plus, oamenii lui și-ar pierde respectul pentru el dacă ar vedea că îi este frică.

*

Monseniorul Pelizzoli n-a fost surprins de faptul că Ovidio s-a întors la Vatican. De cum l-a sunat de la aeroportul Fiumicino cerând permisiunea de a rămâne câteva zile la Roma și de a lucra în vechiul său birou, episcopul înțelesese că iezuitul hotărâse să facă față provocării de a desluși cazul; dar, cu siguranță, se gândi el, o fi ceva mai mult, căci Ovidio trecea printr-o criză care nu știa cum se va termina.

Când preotul intră în biroul său, îl primi ca și cum s-ar fi despărțit cu o zi înainte. Ovidio îi explică amănuntele călătoriei sale la Bruxelles și hotărârea sa de a nu călători la Belgrad.

– N-are rost să mă prezint la Belgrad să întreb de Karakoz. Dacă merg, trebuie să o fac în mod clandestin. Altminteri, singurul lucru pe care îl voi face va fi să pierd timpul.

– În mod clandestin? Explică-te, îi ceru uimit episcopul.

– Da, poate că aș obține niște informații despre Karakoz dacă rămân o vreme la Belgrad și reușesc să trec neobservat; dar chiar și așa, nu sunt deloc sigur că ceea ce aș putea obține merită osteneala. Interpolul și Centrul au mijloace adecvate ca să fie pe urmele personajului; de fapt, știu când se mișcă și unde merge, astfel că am renunțat la ideea de a merge la Belgrad.

Pe episcop nu-l surprinse raționamentul lui Ovidio Sagardía; la urma urmelor, era iezuit, iar iezuiții fuseseră avanpostul Bisericii în locurile cele mai îndepărtate; mai mult decât atât, mulți trăiseră în clandestinitate în strădania lor de a răspândi și de a apăra Evanghelia. Se gândi la iezuitul Miguel Agustín care în anii douăzeci ai secolului trecut trăise în Mexicul anticlerical sub diferite înfățișări: cerșetor, măturător, șofer… Alt iezuit, Edmond Campion, predicase clandestin în Anglia Reformei, pe la anul 1581.

– Și ce propui? întrebă episcopul, întrerupându-i firul gândurilor.

– Cred că ar trebui să rămân câteva zile; la Bilbao, nu dispun de suficiente mijloace ca să caut mobilurile acestui caz.

– Tu hotărăști, Ovidio, fă ce crezi necesar. L-ai anunțat pe părintele Aguirre?

– Nu, încă nu l-am anunțat; am venit direct de la aeroport.

– Bine, dar să nu uiți să o faci. Unde o să stai?

– Încă nu știu.

– Poți rămâne aici…

– Mă voi gândi mai târziu. Acum aș vrea să caut în arhivele noastre și la centrul nostru de documentare… nu mi se pare că acele cuvinte salvate din foc corespund modului islamiștilor de a gândi, dar presupun că părintele Domenico știe acest lucru mai bine decât mine.

– La ce anume te gândești?

– Că e ceva ciudat în toate astea, ceva ce până în acest moment nu reușim să vedem, deși se află sub nasul nostru.

– Spune-mi ce crezi că este.

– Nu știu! Dar frazele acelea… am recitit Coranul, am căutat unele texte ale gânditorilor arabi, și acesta nu e stilul lor, felul lor de a se exprima.

– Dar la Centrul antiterorist n-au nici cea mai mică îndoială că atentatul de la Frankfurt este opera Cercului. Domnul Panetta și domnul Lucas au spus-o foarte clar și, de altfel, Cercul a revendicat atentatul. O face întotdeauna.

– Nici eu n-am îndoieli că a fost Cercul, dar… nu știu, intuiesc că e mai mult decât atât, mult mai mult. De aceea vă cer permisiunea să rămân o vreme, sper că nu mult, pentru că n-o să vă vină să credeți, dar mi-e dor de viața pe care am început-o la Bilbao. Iar colegii mei sunt extraordinari.

– Fă ce crezi că e mai bine ca să duci la bun sfârșit sarcina pe care ți-am încredințat-o, fiul meu. Nu-ți fixa termene, să nu te preseze timpul.

– Sper să nu trebuiască să rămân prea multe zile.

– Bine, îl voi chema pe Domenico.

– Vă mulțumesc.

– Continui să ai reticențe în privința lui Domenico?

– Absolut deloc, știți că îl apreciez, dar avem modalități de lucru diferite.

– Da, le aveți. Un iezuit și un dominican…, dar amândoi la fel de eficienți în slujba Bisericii.

Pe Ovidio Sagardía îl costase timp și răbdare ca să ajungă să se înțeleagă cu Domenico Gabrielli, un om pe cât de precaut și de suspicios,

pe atât de meticulos și de obsedat de muncă. După părerea sa, lui Domenico îi lipsea imaginația; iar Domenico se gândea că lui Ovidio tocmai asta era ceea ce îi prisosea: imaginația.

– Monseniore, pot să-mi ocup vechiul meu birou?

– Mă tem că nu. Am reamenajat secția, dar voi spune să ți se caute un loc adecvat ca să lucrezi cât timp vei fi aici.

– Vă mulțumesc, răspunse Ovidio pe un ton sec și oarecum sâcâit. În realitate, îl deranja faptul că biroul său încetase să mai fie al lui.

– Nu fi contrariat din pricina biroului.

– Nu, absolut deloc.

– Hai, să fim serioși, pe mine nu mă poți înșela! Ai plecat, iar noi trebuie să mergem mai departe.

– Înțeleg, monseniore, înțeleg.

– M-aș bucura să fie așa. Și acum, la treabă!

Episcopul dădu dispoziție să fie chemat Domenico. Știa că trebuie să-l sprijine pe iezuit în fața dominicanului, mai ales pentru că acesta nu-l înțelegea pe Ovidio și, cu atât mai puțin, îi putea intui criza. Pentru Domenico, nu se cădea ca un preot să aibă ezitări, căci pentru el nu era nimic mai presus decât slujirea Bisericii; din acest motiv, se simțea un privilegiat și îi mulțumea în fiecare zi lui Dumnezeu pentru că îi pusese în inimă dorința de a se face preot. Se simțea privilegiat și pentru că își îndeplinea funcția la Vatican, la acel al treilea etaj unde se analiza tot ce se petrecea în lume și efectele pe care le-ar fi putut avea aceste evenimente asupra Bisericii.

Timp de o oră, episcopul a moderat întâlnirea dintre Ovidio și Domenico; le ceru apoi să-și unească eforturile pentru că era important ceea ce era în joc.

Când rămaseră singuri, Ovidio observă în privirea lui Domenico faptul că acesta nu reușea să înțeleagă de ce se întorsese. De fapt, nici el nu știa; în ultimul timp, se lăsa prea tare mânat de impulsuri, cu toate că influența părintelui Aguirre fusese hotărâtoare. Maestrul său îl așezase în fața unei realități pe care el încerca să o ocolească și în această realitate se afla rezolvarea problemei în suspensie care avea legătură cu un atentat al teroriștilor islamici la Frankfurt.

14

Tânărul mergea cu pași grăbiți pe una din străzile în pantă care duc în inima cartierului Albaicín. Înalt, musculos, cu părul creț și ochi negri ca tăciunele, încerca să treacă neobservat, temându-se să nu-l recunoască cineva. De aceea alesese noaptea ca să se apropie de casa familiei Amir. Spera ca Mohamed să fie acolo și era liniștit să știe că la ora aceea Darwish, capul familiei, muncea pe șantier. Îi era teamă de Darwish pentru că își amintea că, în trecut, le reproșa comportamentul atât lui, cât și propriului său fiu. De fapt, Darwish a făcut tot ce a putut ca să rupă prietenia lui cu Mohamed; de aceea îl trimisese pe fiul său la Frankfurt.

Ali aflase de întoarcerea lui Mohamed de la un prieten care mergea în continuare pe la Palatul Roșu și care îl auzise pe Paco povestind că revenise „micul maur german". Firește că fusese surprins când Omar i-a trimis vorbă că dorea să-l vadă de urgență. Nu era ușor să-l vadă pe Omar; era o mare onoare, pentru că era cel mai mare reprezentant al Cercului în Spania și nu vorbea niciodată cu simplii *mujahedini* ca el.

Îi datora lui Omar schimbarea destinului său, la fel ca atâția alții pe care acesta îi salvase de la mizeria morală în care trăiau. El dăduse un sens vieții lor, aducându-le aminte de existența lui Allah Atotputernicul și de cuvintele lui Mahomed, Profetul.

Lumea se putea schimba, dar musulmanii trebuiau să se unească toți ca unul, într-o singură comunitate, ca să se confrunte cu dușmanul creștin, slab și descumpănit.

Astfel că Ali încetase să mai fie o „cămilă" ocazională, ca să devină un luptător dispus să ucidă și să moară.

La început, Omar îi încredințase vreo două misiuni fără importanță, constând în a face pe curierul pentru diferitele celule ale grupului. Apoi, într-o zi, îl întrebase până unde ar fi dispus să meargă; răspunsul lui l-a satisfăcut, pentru că l-a trimis în Maroc să colaboreze cu alți frați la aruncarea în aer a unui hotel din Tánger frecventat de străini. Operațiunea a fost un succes; au murit cincisprezece turiști: opt spanioli, doi americani, trei britanici și un cuplu de francezi căsătoriți de curând.

Poliția nu reușise să dea de ei și nu era de mirare, dat fiind că Omar gândise totul până în cel mai mic amănunt. Acum, Omar îi cerea să iasă la lumină și să se reîntâlnească cu vechiul său tovarăș, Mohamed Amir.

Când ajunse în poarta casei, privi la dreapta și la stânga ca să vadă dacă îl observă cineva. Apăsă apoi cu putere pe sonerie, auzi niște pași și se deschise poarta.

Mohamed îl privi pe tânărul al cărui chip își pierdea conturul în penumbră, dar nu zăbovi mai mult de o secundă până să-l recunoască pe vechiul său prieten.

– Ali!

Cei doi tineri se aruncară unul în brațele celuilalt copleșiți de emoție. Împărtășiseră atâtea lucruri împreună de când familiile lor emigraseră din Maroc căutând de lucru în Spania! Au mers împreună la școală și tot împreună au visat ce vor face când vor fi mari. Au fumat prima lor țigară de foi pe ascuns în toaletele școlii și tot împreună au început să vândă hașiș cu amănuntul și să fumeze departe de privirea părinților.

Casa lui Ali, situată cu două străzi mai sus, era pustie de aproape trei ani de când părinții lui se întorseseră în satul lor natal după ani de muncă și de făcut economii. Tatăl lui deschisese acolo o frizerie unde muncea fericit, ajutat de frații mai mici ai lui Ali. Surorile lui primiseră oferte avantajoase de căsătorie și, cu toate că erau niște copile, cea mai mare având șaptesprezece ani, iar cea mică cincisprezece, își întemeiaseră deja propriile lor familii.

– Intră, intră… Am întrebat de tine, dar n-au știut să-mi spună pe unde umbli… Cum ai aflat că sunt aici?

– Prin Paco; mă rog, printr-un prieten care merge în continuare pe acolo. Mi s-a spus că te-ai însurat… nu-mi vine să cred!

– Da, m-am însurat cu sora lui Hassan al-Jari. A fost prima soție a vărului meu Yussuf.

– Știu că a murit ca un erou.

– Așa este. Pentru mine a fost o mare onoare că Hassan mi-a încredințat-o pe sora lui. Acum, am doi copii. Dar intră, îi voi spune mamei mele și Fátimei să ne pregătească ceva de mâncare; trebuie să vorbim.

– Da, Mohamed, pentru asta am venit.

Se instalară în camera de zi și vorbiră despre copilărie, în vreme ce femeile le serveau cina. Când au terminat de mâncat și au rămas singuri, Ali începu să-i spună lui Mohamed motivul vizitei sale.

– Omar mi-a povestit despre atentatul de la Frankfurt. Te felicit și mă bucur că ești în viață.

– Nu mi-ar fi păsat dacă muream, îl asigură Mohamed, făcând pe grozavul.

– Știu, nici mie nu-mi pasă dacă mor.

– Dar… Omar… Îl cunoști? Știi cine este?

– Da, sunt membru al Cercului. Omar m-a salvat.

– Cum a fost?

– Am stat la închisoare. M-au prins într-o operațiune antidrog. Acolo erau și alți deținuți musulmani. Unul dintre ei ne vorbea despre sensul vieții și al morții, despre cum nu trebuia să ne irosim timpul când se purta o bătălie, care putea fi hotărâtoare, între musulmani și creștini. Acum putem într-adevăr să învingem.

– De ce era acolo omul acela?

– Era acuzat că a ascuns la el acasă un membru al organizației noastre și că numele său apărea în agenda altor *mujahedini* arestați în alte părți ale lumii. Niște câini turbați! Dar îi mulțumesc lui Allah că l-am cunoscut. El mi-a deschis ochii către lumină și acum, ca și tine, știu care este sensul vieții.

Ali îi povesti amănunțit că omul acela îi dăduse o adresă din Granada unde, când a ieșit de la închisoare, a fost primit și ajutat să devină un luptător al lui Allah. Nu l-a scutit nici de amănuntele atentatului de

la Tánger și cei doi simțiră din nou că se restabilesc, mai solide decât oricând, vechile lor legături de prietenie. Viața îi făcuse să devină aceleași fel de oameni.

– L-aș putea cunoaște pe Omar? Hassan mi-a spus că nu trebuie să încerc să intru în legătură cu el, decât dacă el mă cheamă. M-a anunțat că asta s-ar putea întâmpla în orice moment, pentru că trebuia terminată o operațiune care fusese zădărnicită prin moartea lui Yussuf și a fraților de la Frankfurt.

– El vrea să te vadă. Hassan i-a trimis vorbă că vii și ce anume se așteaptă din partea ta. Nu-i spune că ți-am zis, dar cred că Omar are o misiune pentru tine și e posibil ca și eu să particip, dar nu știu despre ce e vorba.

– O misiune? Tonul vocii lui Mohamed avea o urmă de alarmă. Încă nu-și revenise din stresul atentatului de la Frankfurt.

– Da, așa cred. Dar Omar va fi cel care ți-o va spune. Trebuie să mergi să-l vezi.

– Când?

– Peste două zile o să vin să te caut. Va trebui să fii pregătit.

– Dar la ce oră? Unde o să mergem?

– Încă nu știu. Omar se mișcă de colo-colo.

– Presupun că are o acoperire.

– Bineînțeles! Este proprietarul mai multor agenții de voiaj. Călătorește, nu numai prin toată provincia, ci prin toată Andaluzia. Omar e în legătură permanentă cu Hassan și este călăuza noastră, toți îi dăm ascultare.

– Știu; am auzit vorbindu-se despre el în Germania, dar nu mi-am imaginat niciodată că o să ajung să-l cunosc.

– Păi, o să-l cunoști… Îmi vine mai greu să ți-o spun, dar Omar este îngrijorat de sora ta Laila.

Mohamed deveni încordat, venele de la tâmpla dreaptă începură să-i zvâcnească, provocându-i o durere bruscă de cap.

– Ce îl poate îngrijora pe un om ca Omar la o femeie neînsemnată ca Laila?

– Sora ta nu ține seamă de reguli, nu se comportă… iartă-mă că ți-o spun, prietene, dar nu se comportă ca o bună musulmană. Le strică pe

femeile din comunitatea noastră, se întrunește cu ele și le vorbește despre Coran, conduce rugăciunile… Știi că acest lucru este interzis. Pe deasupra, pare creștină, se îmbracă la fel ca femeile creștine, merge în niște locuri unde o bună musulmană nu s-ar duce niciodată.

– Sora mea e foarte tânără și e plină de bunăvoință.

– Sora ta provoacă scandal, trebuie să renunțe la ceea ce face, trebuie să renunțe. Mohamed, știu cât de mult o iubești pe Laila, dar te avertizez, dacă nu reușești să o faci să-și abandoneze activitățile, Omar va trebui să ia o hotărâre care va fi tristă pentru toți. Vorbește cu tatăl tău, el este șeful casei tale, el va ști cum să acționeze, deși mulți dintre oamenii noștri îl consideră răspunzător pentru răul comportament al Lailei.

– Problema o vom rezolva în familie, replică Mohamed.

– Ar fi mai bine să fie așa, pentru că, altminteri…, nu cred ca Laila să aibă prea multe posibilități să continue ceea ce face.

Vorbiră încă o vreme despre vechile timpuri, despre copilăria și adolescența lor pe străzile singuratice din Albaicín. Păstrau intactă afecțiunea unuia pentru celălalt, dar nu mai erau liberi să se ajute așa cum o făcuseră cu vreme în urmă.

Îșiluau la revedere în poartă când o văzură sosind pe Laila.

– Ali! Ce surpriză!

– Bună, Laila.

– E multă vreme de când nu te-am mai văzut în această casă; credeam că ai plecat din Granada.

– Așa a fost.

– Mă bucur să te văd, pleci deja?

– Da, am venit doar să-i fac o vizită lui Mohamed.

Îșiluă la revedere de la ea în fugă și se pierdu cu pași repezi în umbra cartierului Albaicín.

Laila intră în casă urmată de fratele ei. Nu-și mai vorbeau din ziua în care o lovise. De fapt, prezența lui Mohamed alungase liniștea din casă. Tatăl ei părea să-l venereze pe fiul său, iar în ochii mamei lor se citea teama. Cât despre Fátima, se mișca prin casă ca o umbră, iar fiii ei păreau terorizați. Nu se comportau ca toți copiii: nu alergau, nu strigau, nu cântau.

– Să mergem în sufragerie, trebuie să vorbesc cu tine.

Mâinile fratelui ei o împinseră de la spate spre odaie; simți un val de furie, dar reuși să se stăpânească, pentru că dacă ar protesta, ar fi și mai rău.

– Am fost răbdător cu tine, ți-am dat șansa să te îndrepți, dar persiști în atitudinea ta și asta înseamnă că trebuie să iau măsuri care nu-ți vor plăcea.

– Mă amenințI, Mohamed ? întrebă Laila în șoaptă.

– Te avertizez, dându-ți o ultimă șansă. Nu provoca nenorocirea ta și a familiei noastre.

În tonul vocii lui Mohamed, în afară de iritare, era și o urmă de zbucium pe care Laila îl percepu cu uimire.

– Ți-am spus-o în ziua aceea și ți-o repet și azi : sunt cetățeană spaniolă, majoră și n-ai nici o putere asupra mea. Nu-mi poți face nimic, Mohamed. Respectă-mă, așa cum și eu te respect pe tine. Nu fac nimic de care ar trebui să mă rușinez și care ar putea face de rușine familia noastră.

– Insiști să te întâlnești cu femeile acelea, să conduci rugăciunile, să interpretezi Coranul. Trebuie să încetezi cu toate astea.

– Nu fac nimic rău, o să-ți demonstrez. Aș vrea ca mâine să mă însoțești acasă la o persoană foarte deosebită, un bărbat sfânt care-ți va putea spune că sunt o bună musulmană. După ce îl vei asculta, poate că nu o să mai gândești în continuare la fel. Știi, Mohamed ? Nu o să mă las covârșită de fanatism, nici măcar de al tău. Te rog, însoțește-mă mâine.

Mohamed își ațintI privirea în ochii surorii sale ezitând dacă să o lovească încă o dată sau nu. Se simțea neputincios față de încăpățânarea Lailei, care era sigur că avea să le aducă o mare nenorocire. Cu toate acestea, deveni curios să afle unde voia să-l ducă sora lui.

Nu-i răspunse și, ca să nu o plesnească, ieși din cameră. Laila, care văzuse oglindită violența în privirea fratelui său, oftă ușurată. Plecă în odaia ei, știind că în seara aceea scăpase ca prin urechile acului de o altă bătaie.

15

Prin perdelușele de la fereastră, Carmen și Paula îl observau pe tânărul care supraveghea de pe trotuarul din față poarta clădirii unde își aveau cabinetul de avocatură. Laila era cu un grup de femei, de fiecare dată mai numeros, care veneau să cunoască, entuziasmate, interpretarea dată de ea Coranului.

Intuiau că omul acela avea să le facă necazuri și, chiar dacă nu îndrăzneau să o spună cu voce tare, se temeau că i s-ar putea întâmpla ceva Lailei.

– Ăla nu este Mohamed? întrebă Paula, arătând spre celălalt capăt al străzii unde tocmai apăruse fratele Lailei.

– Seamănă, dar nu știu. E atâta vreme de când nu l-am văzut…, răspunse Carmen.

Prietenele se priviră fără să rostească un cuvânt când văzură că tânărul care părea să fie fratele Lailei și omul de pe trotuarul din față se priveau ca și cum s-ar fi recunoscut, dar fără să scoată o vorbă. Apoi, Mohamed intră pe poartă și nu trecură nici două minute când auziră soneria de la ușă.

– Probabil că el este, exclamă Carmen, mă duc să deschid.

Mohamed se arătă circumspect față de cele două prietene ale surorii sale. Răspundea monosilabic la flecăreala celor două avocate, care îi cerură să aștepte în biroul uneia dintre ele până o anunțau pe Laila.

– Este o excelentă avocată, comentă Paula, majoritatea femeilor care vin la cabinet vor ca ea să se ocupe de procesele lor și, cum Laila a câștigat mai multe, clientele o recomandă unele altora.

– Azi, tribunalul tocmai ne-a notificat un alt proces câștigat de Laila, spuse Carmen. O poveste cumplită, de violență casnică. Soțul o bătea pe soția lui în fața copiilor, aceștia au suferit nespus de mult văzând-o pe mama lor plângând disperată din pricina loviturilor. El nega totul, dar sora ta e ca o furnicuță, a reușit să demonstreze că în casa aceea era un infern.

În cele din urmă, ușa biroului lui Carmen se deschise și apăru sora lui. Laila îl privi uimită, neștiind ce să facă, nici ce să spună. Mohamed se ridică din fotoliul pe care ședea și încercă să zâmbească, mai mult din obligație, decât pentru că ar fi vrut să o facă.

– Am venit să te caut; ieri mi-ai vorbit despre o persoană pe care aș dori să o cunosc, nu știu dacă ai timp acum.

– Da… sigur că da… tocmai am terminat reuniunea cu femeile și n-am nici o întâlnire prevăzută. Aveam de gând să mai lucrez puțin înainte de a veni acasă, dar pot continua mâine.

– Atunci, să mergem, răspunse Mohamed cu o anume bruschețe.

Își luară la revedere de la Carmen și de la Paula și ieșiră în tăcere, stânjeniți unul față de celălalt. Mohamed îl căută din priviri pe tânărul maghrebian, dar nu mai era acolo. Nu a știut de ce, dar s-a simțit ușurat.

– Cine este acel om sfânt? vru să știe Mohamed.

– De fapt, îl cunoști, dar probabil că nu-ți amintești de el.

– Cine este? insistă Mohamed.

– Jalil al-Basari.

– Nu-l cunosc.

– Este din Fez, dar trăiește de mai mulți ani la Granada. Când eram mici, tatăl nostru îl invita câteodată la noi acasă. Venea uneori să o vadă pe fiica lui, care e măritată cu un spaniol. Când a rămas văduv, a părăsit orașul Fez și a venit să trăiască în casa fiicei sale.

– Și tu crezi că eu cunosc astfel de oameni!

– Sunt oameni cumsecade. Jalil este învățător, preda într-o școală coranică. Este un *alim* respectat în Maroc și aici, de asemenea. Vorbește despre pace, despre înțelegere între oameni, predică respectul între toate ființele umane și apără drepturile pe care le avem noi, femeile.

– Nu cred că merită osteneala să mă duci să-l cunosc pe acel Jalil. Dacă asta este ceea ce gândește, nu e unul dintre ai noștri.

– Nu-l cunoști, nu-l judeca încă. Ai încredere în mine, o să vezi cum, doar auzindu-l, îți vei simți inima reconfortată și vei crede și mai mult în Milostivul.

– Unde locuiește omul acela?

– Aproape de aici, în centru.

– Și de ce nu locuiește în cartierul Albaicín?

– Ți-am spus deja că locuiește în casa fiicei sale. Ea predă ore la școala publică unde sunt mulți copii din țara noastră; îi învață să vorbească spaniola și îi învață obiceiurile de aici, încearcă să întindă punți între cele două lumi. Este o femeie foarte amabilă și e întotdeauna bine dispusă.

– Și soțul ei cu ce se ocupă?

– Are o prăvălie în care vinde cafea, ceai și mirodenii; e un om bun la suflet și respectuos cu soția lui. Au trei copii mici, o să vezi.

Mohamed o urmă pe Laila până ajunseră la o clădire unde putu zări prăvălia ginerelui lui Jalil, un local spațios plin de lumină unde, pe mai multe șiruri de rafturi, se vedeau diferite tipuri de cafea, ceai, marmelade, miere și mirodenii.

Laila intră în prăvălie și îl salută veselă pe Carlos, ginerele lui Jalil. Bărbatul îi strânse mâna lui Mohamed și le ceru să treacă în spatele prăvăliei, unde în momentul acela era soția lui, Salima, pregătindu-i un ceai tatălui ei, bunul Jalil.

Salima o îmbrățișă afectuos pe Laila, în vreme ce îl observa curioasă pe Mohamed.

– V-am vorbit deja de fratele meu; am dorit să-l cunoașteți.

Privirea lui Jalil era pierdută în gol, dar mișca din cap înspre Laila. Pe Mohamed îl impresionă înfățișarea elegantă a bătrânului, care era îmbrăcat cu o impecabilă *djellaba* albă din lână fină, la fel de albă ca și părul său. Îi observă și mâinile cu degete lungi și zâmbetul plin de beatitudine.

– Așadar, tu ești Mohamed, afirmă Jalil. Laila ne-a vorbit mult despre tine.

Mohamed rămase tăcut, fascinat de bătrânul acela cu înfățișare elegantă, în ciuda faptului că era modest îmbrăcat.

– Este o onoare să vă cunosc, reuși el să spună.

Bătrânul zâmbi. Putea simți tulburarea tânărului în momentul acela.

– Vino, așază-te lângă mine. Veți bea o ceașcă de ceai cu noi. Salima, fata mea, îi poți servi cu ceai pe prietenii noștri?

– Da, tată, pregătesc acum ceștile. Nu vreți să gustați din dulciurile făcute de mine?

– Cu ce te ocupi, Mohamed? îl întrebă Jalil, știind că tânărul nu se aștepta la o întrebare atât de directă.

– Acum sunt în vacanță, dar am studiat Turismul și am lucrat în Germania.

– Ai de gând să rămâi mai multă vreme?

– Depinde… poate că va trebui să plec, dar de fapt nu știu.

– Am înțeles, spuse bătrânul, concentrându-se să bea ceaiul.

Laila observa stânjeneala fratelui său, dar hotărî să nu facă nimic ca să-i ușureze situația. Știa că nu se simte în largul lui în fața lui Jalil și că a fost surprins să o vadă pe Salima îmbrăcată ca o occidentală, cu pantaloni și fără un batic care să-i acopere părul.

– Mâine o să vină la tine o femeie din partea mea, îi spuse Salima Lailei, este mama a două fete de la școală; am reușit să o conving că nu mai poate continua să îndure în tăcere ca soțul ei să o maltrateze.

Salima îl privi cu coada ochiului pe Mohamed care se foia stânjenit pe scaun. Dar hotărî să continue discuția.

– E o fată tânără, n-are nici treizeci de ani. Nu e zi în care să nu apară cu vreo lovitură pe față, dar ieri, în afară de un ochi învinețit, avea și un braț rupt. Copilele sunt terorizate pentru că sunt martorele violenței tatălui lor față de mamă. Mă tem că într-o zi lucrurile vor merge și mai departe. Vezi dacă o poți ajuta.

– Știi bine că totul depinde de ea, dacă vrea să facă plângere pentru rele tratamente. Ca urmare, îi putem face rost de un domiciliu provizoriu ca să stea împreună cu alte femei maltratate, până se aranjează situația ei legală. Eu nu pot face nimic pentru ea dacă ea nu vrea.

– Știu, știu… dar ascult-o. Nu e ușor pentru nici o femeie să facă pasul ăsta, să-ți denunți soțul este întotdeauna cumplit. Mi-e atât de milă de ele să le văd suferind și să știu că le așteaptă infernul până la moarte…

– O să fac tot ce pot.

Jalil și Mohamed ascultau în tăcere conversația femeilor. Pe Mohamed îl enerva faptul că bătrânul nu intervenea ca să le mustre pe Salima și pe Laila pentru ceea ce își propuneau să facă.

– Tu ce părere ai despre soțul care își maltratează soția? îl întrebă pe neașteptate Jalil pe Mohamed.

– Cred că nimeni n-are dreptul să se amestece în treburile unei familii și, cu atât mai puțin, să o sfătuiască pe o soție să-și denunțe soțul. Coranul spune cum trebuie să fie pedepsită soția când comite o greșeală. Firește că pedeapsa trebuie să fie proporțională cu greșeala comisă. Nu mi-ar plăcea ca sora mea să intervină într-o problemă particulară a unei bune familii musulmane.

– De unde ai scos-o că perechea despre care vorbesc este musulmană? replică Salima. Pentru informarea ta, amândoi sunt spanioli, de aici, din Granada, și sunt creștini.

– Chiar și așa, nu cred că cineva trebuie să se amestece în treburile lor. Dacă o bate, știe el de ce o face.

– Și ție ți se pare drept? vru să știe Jalil.

– Bineînțeles că da! O să punem cumva în discuție Cartea Sfântă?

– Te-am întrebat dacă consideri dreaptă maltratarea altei ființe umane, indiferent din ce cauză, insistă bătrânul.

– Este scris în Coran…

– Te rog, Mohamed, lasă în pace Coranul! Noi, oamenii, n-am încetat să facem grozăvii în numele Coranului și al Bibliei! Căutăm scuze în textele sacre ca să justificăm ceea ce nu e justificabil.

Tonul vocii lui Jalil al-Basari era plin de energie, dar și de căldură, părea chiar că schițează un zâmbet șugubăț care îl irită peste măsură pe Mohamed.

– Sora mea mi-a spus că sunteți un om sfânt, un *alim* respectat și dau peste un bătrân care pune sub semnul întrebării Sfântul Coran.

– Crezi că am pus sub semnul întrebării Sfântul Coran? Spune-mi de ce crezi asta?

– N-am venit acasă la dumneavoastră ca să ne certăm. Vă mulțumesc pentru ospitalitate, dar acum trebuie să plecăm, afirmă Mohamed, privind-o pe sora lui.

– De ce anume fugi, Mohamed? întrebă din nou bătrânul Jalil.

– Fug? Eu nu fug de nimic! În tonul vocii lui Mohamed erau note de isterie și de frică.

– Atunci, termină-ți ceaiul și nu te grăbi să scapi de o conversație cu un bătrân.

Mohamed lăsă capul în jos, resemnat. Omul acela îl descumpănea; se gândi că sub înfățișarea sa venerabilă se ascundea un lup viclean, hotărât să-și înfigă colții în el de îndată ce n-ar fi cu băgare de seamă.

– Să lăsăm Coranul și să vorbim despre bine și despre rău. Eu nu cred că vreo ființă umană are dreptul să umilească, să tortureze, să facă orice fel de rău, oricare ar fi acesta, altei ființe umane. Din nefericire, sunt prea multe ocaziile în care noi, oamenii, ne comportăm ca niște adevărate fiare cu ceilalți oameni și totul pentru că aceștia nu gândesc ca noi, pentru că nu împărtășesc același crez și se roagă într-un mod diferit sau nu se roagă deloc, pentru că doresc să trăiască într-un mod diferit de cel în care credem noi că trebuie să trăiască… În sfârșit, sunt multe lucrurile care ne enervează și ne despart de ceilalți și, cu toate acestea, nici unul dintre ele nu este cu adevărat un motiv care să justifice faptul că facem rău. Să zicem că tu ucizi pentru că ai pretenția de a pedepsi o ofensă a dușmanilor tăi, sau îți maltratezi soția pentru că nu a fost vrednică, sau minți ca să nu te simți umilit în fața comunității. Oricare dintre aceste fapte sunt rele în esența lor. Important este să dominăm răul pe care-l purtăm înlăuntru, să luptăm împotriva lui de-a lungul vieții, încercând să facem în așa fel încât să nu ne conducă demonii, ci noi să fim aceia care să-i supunem. Nu, Mohamed, nu se justifică faptul ca un bărbat să-și maltrateze soția, nici fiul, nici câinele, nici o floare. Crezi că Allah se bucură odată cu tine dacă o snopești în bătaie pe soția ta? Va simți mai degrabă compasiune pentru suferința ei și nimic pentru mânia ta.

Jalil al-Basari rămase tăcut în vreme ce dădea peste cap ceașca de ceai. Salima îi observa cu coada ochiului pe Mohamed și pe Laila și putu citi în ochii prietenei sale disperarea care pusese stăpânire pe ea.

– Trebuie să sosească niște prieteni pentru rugăciunea de seară. Puteți rămâne? întrebă Salima ca să rupă tăcerea ce se instalase între ei.

– Am niște treburi de făcut, se scuză Mohamed.

– Atunci, eu o să mai rămân puțin, afirmă Laila.

– Nu! Tu vii cu mine.

– Nu, mai rămân puțin aici, îmi place să-l ascult pe Jalil, mereu învăț câte ceva.

– Nu-ți face griji. Dacă se face târziu, soțul meu și cu mine o vom conduce pe Laila acasă.

– Sora mea trebuie să vină cu mine acum.

– Nu, rămân.

Lui Mohamed îi ardea din nou fața. Simțea că mânia îl măcina pe dinlăuntru, dar nu voia să se manifeste dinaintea acelor străini.

– Trebuie să-mi dai ascultare, Laila, e mai bine să ne întoarcem împreună, dacă întârzii va trebui să te așteptăm cu cina.

Scuza i se păru ridicolă chiar și lui, dar nu-i trecuse altceva prin minte ca să încerce să o facă pe sora lui să-l însoțească. Ceea ce era într-adevăr hotărât era că Laila avea să cunoască rigorile curelei pentru că îl pusese în această situație. Când vor ajunge acasă o va biciui și conștiința lui, își spuse el, nu va avea de suferit pentru lacrimile și durerea surorii sale.

– Mi-ar plăcea să rămâneți amândoi, interveni Jalil; cred că te vei putea simți la largul tău stând de vorbă și rugându-te cu noi. Nu-ți va face rău.

– Bine… Mohamed nu găsea noi scuze.

– E hotărât, rămâneți; prietenii noștri probabil că nu vor întârzia să sosească.

Nu trecură mai mult de câteva minute până când Carlos, soțul Salimei, intră în încăperea din spatele prăvăliei ca să-i anunțe că au sosit credincioșii.

Cu grijă și delicatețe, Salima și Laila îl ajutară pe Jalil să se ridice în picioare și pe o scară interioară urcară la etajul care le servea drept locuință.

Mohamed fu surprins să constate că sora lui îi cunoștea pe toți cei care alcătuiau acel grup de credincioși și fu scandalizat de naturalețea cu care se tratau între ei bărbații și femeile, după judecata lui, fără rezerve, fără pudoare. Avea chef să le reproșeze unora dintre femei faptul

că nu purtau părul acoperit cu văl și că, după îmbrăcăminte, păreau să fie creștine, și nu musulmane, dar hotărî să tacă, pentru că se simțea rătăcit în acel grup.

Se așezară pe pernele dispuse pe podea în jurul lui Jalil, care ocupa un scaun jos. La dreapta lui Jalil, femeile, la stânga lui, bărbații.

– Ce părere aveți dacă azi vom reflecta asupra violenței? întrebă Jalil.

Murmurul de încuviințare îl făcu să zâmbească pe bătrân.

– Înainte de a sosi voi, vorbeam despre dreptul soțului de a o pedepsi fizic pe soție. Prietenul nostru Mohamed crede că nouă, bărbaților, ne-a fost dat acest drept în Sfântul Coran.

Un bărbat care avea probabil mai mult sau mai puțin vârsta lui Jalil ridică mâna.

– Fără îndoială, prietenul nostru Mohamed cunoaște bine Coranul. De exemplu în *Sûra*[1] 4, *Āyāt*[2] 34, se spune: „Bărbații sunt protectorii femeilor, pentru că Allah i-a hărăzit pe unii cu calități deosebite față de alții și pentru că ei cheltuiesc din avuțiile lor pentru întreținerea lor, iar femeile cinstite arată supunere și păzesc [cinstea lor], chiar și în taină, ceea ce protejează Allah. Dacă vă temeți de infidelitatea lor, atunci, sfătuiți-le și lăsați-le singure în culcușul lor și bateți-le! Dacă ele vă dau ascultare, atunci, nu căutați pricină împotriva lor! Căci Allah este Falnic și Măreț!“

Mohamed îl privi cu recunoștință pe bărbatul acela care tocmai recitase din memorie acel verset din Coran care nu lăsa loc de îndoială asupra autorității bărbatului de a-și pedepsi soția. Simți o ușurare constatând că în acel grup ciudat nu se comportau toți ca niște necredincioși.

– Credincioșii creștini și credincioșii evrei se îndepărtează de multă vreme de la litera Bibliei; o consideră drept Carte Sfântă inspirată de Dumnezeu, dar ei spun că atunci când Dumnezeu a inspirat Cartea, a făcut-o ținând seamă de cum era lumea pe vremea aceea. Astfel că ei rămân cu spiritul Cărții, nu cu litera ei și nu pentru că n-ar fi buni credincioși, ci pentru că ei cred că Dumnezeu a vrut ca lumea să se

[1] Capitol din Coran.
[2] Verset din Coran.

schimbe de la o zi la alta, de la un an la altul, de la un secol la altul. Lucrul cel mai important este credința în Dumnezeu, nu dacă profetul Ilie s-a înălțat la cer într-un car de foc.

Această intervenție a lui Carlos, soțul Salimei, îl lăsă năucit pe Mohamed. Era un necredincios.

– Vreți să spuneți că nu trebuie să urmăm învățăturile Sfântului Coran? întrebă Mohamed.

– Vreau să spun că spiritul Sfântului Coran este cel care trebuie să ne călăuzească. Putem citi în *Sûra* 49, *Āyāt* 16: „[Tu spune-le:] Oare voi vreți să-L învățați pe Allah despre credința voastră, în timp ce Allah știe ce anume se află în ceruri și pe pământ? Într-adevăr, Allah este Atotștiutor!". Și spune mai departe: „[Într-adevăr], Allah cunoaște tainele din ceruri și de pe pământ și Allah vede faptele voastre!"

Toți cei prezenți îl ascultau pe bărbat cu atenție. Nimeni n-a replicat, conștienți că seara aceea avea un nou protagonist: pe Mohamed.

Jalil nu-i putea vedea, dar părea să știe unde se află fiecare și, adresându-i-se lui Mohamed, îi spuse:

– Allah este milostiv. În *Sûra* 53, *Āyāt* 32, se spune: „Cât privește pe cei care se feresc de păcate mari și de fapte de rușine – în afară de cele întâmplătoare –, Domnul Tău este darnic în privința iertării lor. El vă cunoaște pe voi de când v-a creat din pământ și de când v-a plămădit în pântecele mamelor voastre. Deci, să nu credeți în puritatea sufletelor voastre! Căci, El știe cine anume se poartă cu evlavie!"

– Mă simt reconfortat când ascult Sfântul Coran, spuse un tânăr plin de entuziasm. Chiar știind că Allah vede tot și știe tot, mă gândesc la milostivirea lui și de aceea îi aștept iertarea pentru toate greșelile pe care le-aș putea săvârși.

– Da, dar nu e vorba doar să faci ceea ce nu se cuvine, sublinie Jalil, și apoi să aștepți milostivirea lui Allah; El așteaptă mai mult din partea noastră.

Tânărul își lăsă capul în jos rușinat că se lăsase dus de entuziasm, deși era convins că mila lui Dumnezeu va atinge tot ce va face în viață.

Mohamed își drese vocea înainte de a se hotărî să vorbească. Bătrânii aceia cunoșteau Sfântul Coran mai bine decât el, dar în timpul

petrecut în Pakistan, la școala coranică la care îl trimisese Hassan, dedicase textului sfânt multe ore de studiu, atât de multe, încât știa că Jalil și prietenul său scoteau acele citate din context, interpretându-le, după părerea lui, într-o manieră prea puțin ortodoxă. Hotărî să riște și să facă paradă de cunoștințele sale din Coran.

– „Am pregătit un rug aprins pentru necredincioșii care nu au crezut în Allah și în Profetul său", recită el închizându-și ochii pe jumătate. „Împărăția cerurilor și a Pământului aparține lui Allah; el iartă pe cine voiește și aplică pedeapsa divină cui dorește. El este Îngăduitor și Milostiv."

– Tocmai ai amintit tu însuți: este îngăduitor și milostiv, îi răspunse Jalil, În *Sûra* 4, *Āyāt* 40, se spune: „Allah nu face nedreptate nici cât atârnă un atom, iar binefacerea o mărește și dă, din partea Sa, o răsplată mare". Așa este Allah, așa ni se spune în Sfântul Coran că este. Atotputernicul ne poate pedepsi când vrea, cum vrea, pe noi și pe necredincioși, toate ființele de pe Pământ, dar Coranul nu încetează să ne amintească îngăduința și mila lui Allah față de noi, bieții păcătoși. Mă bucur că tu cunoști bine Coranul, Mohamed; acum, e important să-l interpretezi bine și să știi să simți îngăduința și mila lui Allah față de oameni.

– Cu alte cuvinte, în cele din urmă, reduceți Sfântul Coran la îngăduința și mila lui Allah ? întrebă sfidător Mohamed.

Jalil rămase tăcut doar o secundă, apoi, înainte de a răspunde, își ațintи asupra lui privirea goală.

– Să fim îngăduitori și milostivi cu semenii noștri este o sarcină titanică pentru noi, bieții muritori. De câte ori nu ne enervăm și nu le maltratăm cu vorba și cu fapta pe ființele noastre iubite ! O facem pentru că nu suntem în stare să fim îngăduitori față de greșelile lor și cu atât mai puțin milostivi. Privește în inima ta și întreabă-te de câte ori ai fost milostiv cu ceilalți. Cu siguranță că răspunsul nu-ți va plăcea. Nici mie nu-mi place, când îmi pun această întrebare.

– „Cel care săvârșește o faptă rea sau își chinuiește propriul său suflet, dar apoi se roagă lui Allah pentru iertare, acela va găsi pe Allah Iertător și Milostiv !", recită cu voce tare un alt bătrân.

Noaptea învăluise orașul când Jalil declară încheiată reuniunea. Mohamed fu surprins să vadă că era aproape ora zece. Mama lui și Fátima or fi îngrijorate. Le spusese că merge să o caute pe Laila și de atunci au trecut aproape cinci ore.

Sora lui își luă la revedere cu afecțiune de la acel grup eterogen; Mohamed își dădu seama că toți o apreciază.

Ieșiră din casă în tăcere și tot în tăcere merseră pe jos până în Albaicín.

Mohamed avea niște sentimente contradictorii. Pe de o parte, se simțise bine printre oamenii aceia, pe de alta, se gândea că era un grup de naivi, dispuși să vadă iertarea în fiecare rând din Coran. Nesocoteau tot ceea ce nu era în concordanță cu dorințele lor de îngăduință și milostivire.

Când au ajuns acasă, le-au găsit pe mama lor și pe Fátima în camera de zi așteptându-i cu o expresie de îngrijorare pe chip. Mama lui se îndreptă cu pași iuți spre Laila și oftă ușurată constatând că fiica ei nu fusese supusă nici unei violențe; apoi îi zâmbi fiului său și îi invită să poftească la masă.

Laila se scuză spunând că e obosită și că a doua zi trebuia să se trezească dis-de-dimineață pentru că avea prima oră de curs la opt. Mohamed nu-i acordă nici o atenție surorii sale și se îndreptă spre odaia în care Fátima întinsese masa de seară.

Mâncă în tăcere, singur, în vreme ce soția lui îl servea cu capul plecat.

O privi cu coada ochiului și gândi că nu-i găsește în continuare nici un farmec, cu toate că se culcase cu ea de vreo două ori cu singurul scop ca ea să nu se poată plânge rudelor ei că soțul său o neglijase. Hassan nu i-ar ierta o asemenea ofensă.

Formele Fátimei erau ascunse de *djellaba*, dar el știa că trupul soției sale nu era atrăgător și că părul, acoperit cu *hijab*-ul, era de o banală culoare castaniu-închis și aspru la pipăit.

Ar trebui să se culce din nou cu Fátima și pentru asta păstra într-un sertar o tabacheră plină cu hașiș. Doar cu capul plin de aburii drogului se simțea în stare să o facă. Spera ca Fátima să rămână însărcinată și, cu această scuză, să se îndepărteze de ea pentru o vreme, dar

până în acel moment nu ghicea la ea nici un simptom care l-ar fi putut înștiința că a conceput un fiu.

Tocmai termina de mâncat o rodie când mama lui intră în camera de zi și se așeză în fața lui.

– Azi după-amiază a venit Ali și a întrebat de tine.

– Și ce a zis?

– Că va reveni mâine. Fiule, nu-mi place prietenul tău.

– Păi, după câte știu, ești prietenă cu mama lui sau cel puțin erați prietene când mergeam la școală.

– Din nefericire, mama lui nu mai este aici. Dar nu-mi pasă de familia lui; îmi pasă de tine și nu vreau să intri în bucluc. Dacă umbli cu Ali, o să sfârșești rău.

– De ce?

– E înhăitat cu oameni periculoși, nu sunt ca noi.

– Și cum suntem noi?

– Tu te-ai schimbat. Nu știu ce ți-au făcut la Frankfurt și în Pakistan, dar nu mai ești același.

– Sunt bărbat, mamă.

– Da, un bărbat pe care mă tem că alții îl manevrează de parcă ar fi un copilaș.

– Mă manevrează? Tonul vocii lui Mohamed se ridicase și în privire i se oglindea o mânie reținută. Sunt bărbat, mamă. Un bărbat cu familie și cu dorința de a face din această lume un loc mai bun, unde noi, musulmanii, să nu mai fim cetățeni de mâna a doua, unde să fim tratați cu respect. Trebuie să-i pedepsim pe necredincioși și asta vom face. Allah ne va răsplăti pentru această faptă.

– Și cine a spus că trebuie să pedepsim pe cineva? De ce nu suntem în stare să trăim unii cu alții în pace? Pământul este al tuturor, este loc pentru toți. Să-l lăsăm pe fiecare să se roage la Dumnezeul său așa cum a fost învățat de copil.

– Mamă, cum poți vorbi așa!

– Pentru că sunt bătrână și am văzut prea multă suferință în jurul meu.

– Nimeni nu-ți va face rău, ai încredere în mine.

– Nu mă tem pentru mine, ci pentru tine. Stai departe de Ali.

– De ce-ți faci griji din pricina lui Ali?

– Umblă cu cei mai răi dintre ai noștri, cu oameni care propovăduiesc ura. Este manipulat ca o marionetă și același lucru vor dori să-l facă și cu tine. Îți vor spune că ești *mujahedin,* că trebuie să îndeplinești o misiune sfântă, dar va fi o minciună, nu vor dori decât să mori pentru ei.

– Orice mamă s-ar simți mândră ca fiul ei să devină martir.

– Eu, Mohamed, mă mulțumesc să fii în viață. Nu vreau mai mult.

– Nu vorbești ca o bună musulmană! Chiar nu-ți dai seama ce se petrece în lume?

– Ba da, îmi dau seama că există oameni înverșunați să distrugă alți oameni, dar ei nu se plasează în prima linie a bătăliei, ci vă trimit acolo pe voi, pe fiii noștri. Vă ademenesc cu vorbe care vă umplu inima, dar îți jur că nu știu de ce muriți.

Mohamed se ridică brusc și ieși furios din încăpere. Nu voia să se certe cu mama lui. Ce știa ea?! Era o femeie ignorantă care cu greu învățase să scrie și să citească. Nimic din ce ar spune n-avea valoare, pentru că ea nu înțelegea ce se petrece în jurul ei. Era o femeie cumsecade, nimic mai mult.

16

De dimineață, când Laila ieșea din casă, fu surprinsă să-l întâlnească pe Ali care, în momentul acela, se pregătea să sune la ușă.

– Bună dimineața.

– E acasă fratele tău?

– Da, dar nu știu dacă s-a trezit; așteaptă să o chem pe mama.

Laila intră din nou cu pas grăbit, căutând-o pe mama ei în bucătărie.

– Ali e la poartă. Vine să-l caute pe Mohamed.

– La ora asta?

– Da, anunță-l.

– Nu-mi place…

– Nici mie, mamă, dar nu putem face nimic. Fratele meu este bărbat și el este cel care trebuie să-și decidă soarta.

– Nu, încă nu e bărbat, e un copil.

Femeia o privi pe fiica sa cu îngrijorare și ieși apoi din bucătărie ca să-l anunțe pe fiul ei. Neliniștea îi strângea ca într-un clește capul pieptului.

Ali îl aștepta pe Mohamed în camera de zi. Era nervos din pricina întârzierii prietenului său. Instrucțiunile lui Omar erau precise și nu admiteau amânare. Când în sfârșit apăru Mohamed, îi ceru să-l urmeze fără alte explicații.

– M-ai făcut să aștept, îi reproșă el.

– Dormeam, dar m-am grăbit, am stat doar un minut la duș și nici măcar nu mi-am băut cafeaua.

Coborâră cu pași iuți pe străduțele înguste din Albaicín; cu toate insistențele lui Mohamed pentru ca Ali să-i spună unde mergeau, acesta păstra tăcerea.

Ajunși în centrul Granadei, Ali îl conduse pe malul râului, în vreme ce privea întruna îndărăt.

– La ce te uiți? îl întrebă Mohamed, enervat.

Nu primi răspuns pentru că în momentul acela o mașină de teren se opri lângă ei și Ali îl împinse pe prietenul său înăuntru. La volan era un bărbat de vârstă mijlocie, cu părul negru și mustață retezată, care nici măcar nu-i salută. Nici Ali nu spuse nimic, astfel că Mohamed hotărî să facă același lucru.

Lăsară orașul în urmă, îndreptându-se spre autostrada care face legătura dintre Granada și coastă. Omul conducea cu îndemânare și viteză. Nu trecuseră două ore când au ajuns în dreptul unei porți de fier, care se deschise făcând loc unui drum la capătul căruia se vedea o imensă vilă cu o arhitectură modernă.

Doi bărbați se apropiară de mașină, așteptând ca vizitatorii să coboare. Unul dintre ei îl îmbrățișă pe Ali cu afecțiune; apoi îi conduse înăuntrul casei.

Salonul era mare, cu o masă joasă la mijloc, în jurul căreia erau dispuse trei canapele și mai multe scaune.

– Așteptați aici, le spuse bărbatul.

Ali și Mohamed rămaseră în picioare, fără să îndrăznească să ia loc.

– Asta este casa lui Omar? întrebă Mohamed cu o voce abia auzită.

– Așa este, e casa mea.

Mohamed tresări. Nu-l văzuse intrând pe bărbatul care tocmai îi răspundea și nici măcar nu știa cum de îl putuse auzi.

– Fii binevenit, Mohamed, Allah fie cu tine.

– Mulțumesc, răspunse el buimăcit.

– Ai întârziat, Ali, spuse Omar pe un ton de reproș.

Ali nu încercă să se justifice, ci își plecă ochii rușinat.

– Înțeleg că n-ați putut ajunge mai devreme. Luați loc, n-am mult timp la dispoziție.

Cei doi tineri îi dădură ascultare acelui bărbat de vârstă nedefinită: putea să aibă la fel de bine patruzeci sau cincizeci de ani. Înalt, cu o ținută seniorială, părul negru înspicat cu fire albe și ochii mai negri decât noaptea.

Se vedea că era obișnuit să comande fără ca nimeni să îndrăznească să-l contrazică.

O femeie de acum bătrână, îmbrăcată cu *djellaba* și cu părul acoperit de *hijab*, intră în salon cu o tavă pe care erau trei cești de cafea și o farfurie cu dulciuri.

Omar așteptă ca bătrâna să iasă și apoi continuă să vorbească.

– Vreau să faceți parte dintr-un grup care să ducă la bun sfârșit o misiune care va da lovitura definitivă necredincioșilor. După aceea, ne vor cere îndurare și puterea lumii va fi pentru totdeauna în mâinile noastre, ale credincioșilor. Vărul tău Yussuf urma să se ocupe de această misiune. Ți-a vorbit despre ea ?

– Nu, afirmă Mohamed, Yussuf era discret; dar eu știam că pune ceva la cale. Își petrecea ziua studiind hârtii, câteodată era sunat la telefon și evita ca noi să auzim conversația. Pleca în călătorie fără să zică unde… dar nu ne-a spus niciodată nimic, nici mie, nici celorlalți din comandou.

– Yussuf se bucura de toată încrederea mea și a lui Hassan. Acum voi veți fi aceia care veți duce misiunea la capăt. Nu va fi ușor și, în cazul în care veți fi arestați, va trebui să vă sacrificați viața ca să nu vorbiți; oamenii care vor participa alături de voi și-au luat deja acest angajament.

Ali și Mohamed îi jurară lui Omar că erau dispuși să-și dea viața și că pentru ei nu era bucurie mai mare decât să se întâlnească cu Allah în Paradis.

– Dacă veți cădea în mâinile necredincioșilor, e mai bine să vă luați viața cu propriile voastre mâini, pentru că, dacă veți ieși nevătămați, vă vom lua-o noi și nu va fi nici o onoare pentru voi, nici pentru familiile voastre. Va trebui să purtați permanent asupra voastră o pastilă.

– O pastilă ? întrebă surprins Mohamed.

– Da, o pastilă. Ultima soluție, dacă nu puteți muri în luptă, ca niște războinici.

– La Frankfurt aveam centuri încărcate cu explozibili ca să ne aruncăm în aer în cazul în care poliția ar fi încercat să ne aresteze. Asta este ceea ce au făcut Yussuf și tovarășii noștri, ceea ce și eu ar fi trebuit să fac dacă vărul meu nu mi-ar fi poruncit să distrug hârtiile.

– Nu te mai scuza pentru că n-ai murit la Frankfurt. Allah hotărâse că trebuia să trăiești. Poate că vei muri în această misiune sau poate că

nu. Centurile cu explozibili sunt o posibilitate pe care o avem mereu la îndemână, dar această misiune este deosebită. Vor fi momente când veți acționa pe față, momente periculoase în care nu veți putea merge cu centurile cu explozibili. Știu că moartea provocată de înghițirea unei pastile vi se poate părea mai puțin eroică, dar nu putem risca.

Mohamed și Ali încuviințară fără să-și ascundă dezamăgirea. Cei curajoși, se gândeau ei, nu mor înghițind o pastilă, dar nu-l puteau contrazice pe Omar, care știa mai multe decât ei.

– Acum vă voi da amănunte despre această misiune. Ascultați.

Timp de două ore care nu se mai sfârșeau, le explică ce se aștepta de la ei. Mohamed și Ali îl urmăreau extaziați.

– Îi vom lovi unde îi doare mai mult: în trei dintre sanctuarele lor cele mai venerate. Este vorba de distrugerea celei mai sacre dintre relicvele creștinilor: crucea pe care zic ei că a fost răstignit Isus Hristos. Există sute de bucăți din această cruce. Noi vom distruge sanctuarul unde se găsește bucata cea mai mare din lemn, la Santo Toribio, în Cantabria. Santo Toribio este unul din locurile în care creștinii celebrează Anul Sfânt[1]. Doar Ierusalimul, Roma și Santiago de Compostela împart acest privilegiu. Și noi avem șansa ca în acest an Anul Sfânt să fie celebrat acolo, în Cantabria, unde vor fi mii de pelerini din toată lumea adorând bucata aceea de lemn. Vom distruge și relicva care se află în bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma și vom distruge Sfântul Mormânt de la Ierusalim. Nu vor putea trece cu vederea acest afront; ziarele, radiourile, televiziunile, când vor da știrea, vor trezi conștiința adormită a creștinilor; nici chiar cei care-și spun laici, agnostici sau atei nu vor putea trece cu vederea afrontul. Tragedia lor va fi că nu vor ști ce să facă și nu vor face nimic. Se vor ridica imediat glasuri chemând la calm, la înțelegerea dintre musulmani și creștini, vor spune că e opera unor nebuni și a unor fanatici, dar important e că își

[1] Privilegiu acordat de papalitate mai întâi catedralei din Compostela pentru a atrage pelerinii la mormântul Apostolului Iacov (în spaniolă Santiago) în anii în care ziua de 25 iulie, când se comemorează martiriul său, cade într-o duminică. Papa acordă indulgență deplină și iertarea tuturor păcatelor celor care vin în pelerinaj în decursul Anului Sfânt. Mai târziu, acest privilegiu a fost extins și asupra lăcașurilor care adăpostesc porțiuni din Sfânta Cruce. (n.tr.)

vor lăsa capul în jos și nu se vor mai confrunta cu noi pentru că le e frică de noi, foarte frică.

Ochii lui Omar străluceau de emoție. Savura cu anticipație momentul în care relicvele vor sări în aer, făcute bucăți. Bău puțină apă înainte de a continua.

– Cu secole în urmă, ne-au decimat purtând crucea drept stindard; acum, noi vom distruge o parte din această cruce. După aceea, Europa va fi a noastră; va fi doar o chestiune de timp.

Nu, nu puteau da greș. Dacă totul ieșea bine, Occidentul va fi rănit de moarte și va cădea ca un fruct putred.

Mohamed zâmbea în sinea lui, mândru de a-i fi urmat mult admiratului său văr Yussuf la conducerea comandoului care trebuia să realizeze această misiune.

– Tu vei îndruma acțiunea, dar Salim al-Bashir va fi cel care va coordona amănuntele, care va organiza grupul, infrastructura, căile de salvare… Lui va trebui să-i ceri mijloacele de care vei avea nevoie. Toți veți fi ca unul, el va fi capul, iar voi, membrele. Ne bucurăm de un avantaj: vom avea cunoștință despre unele lucruri pe care creștinii le-ar putea descoperi despre noi.

– Cum? întrebă Ali, curios.

– Asta, prietene, nu ți-o pot spune și nici tu nu trebuie să mă întrebi.

– Dar nu va fi periculos ca același comandou să se ocupe de cele trei atentate?

– Asta e o chestiune care îl privește pe Salim al-Bashir.

– Când îl vom cunoaște? vru să știe Mohamed.

– Curând. Va veni în Spania, dar acum pregătește unele amănunte ale misiunii. El va lua legătura cu voi; trebuie să fiți pregătiți să plecați imediat. În ceea ce privește familiile voastre, să știți că sunt familiile noastre și că le vom ocroti dacă vi se întâmplă ceva. Apropo, Mohamed, știu că ai probleme cu sora ta…

Mohamed își lăsă capul în jos speriat. Uitase de Laila, entuziasmat cum era de a-și asuma o bună parte din responsabilitatea acestei misiuni. Acum însă trebuia să facă față acestei probleme.

– Sora mea e foarte tânără. E plină de bune intenții; dar nu vă faceți griji, voi rezolva problema.

– Știu că pentru tine a însemnat o mare neplăcere să constați că sora ta a luat-o razna, dar trebuie să înțelegi că nu putem face excepții. Ori se comportă corect, ori, în caz contrar, vom adopta o hotărâre care va servi drept exemplu și altor femei.

– Ea este spaniolă…, bâigui Mohamed.

– Și eu, răspunse sec Omar, dar pentru noi nu există altă lege decât Sfântul Coran. Nu-ți voi cere să o pedepsești dacă nu te simți în stare să o faci, dar dacă nu o faci tu… atunci, poate că mă înșel în privința ta și că nu ești omul potrivit pentru cea mai importantă misiune pe care Cercul o va duce la bun sfârșit. Pentru această misiune am nevoie de oameni care să fie loiali numai față de noi.

– Nu e nevoie să intervii, o să mă ocup eu, îl asigură Mohamed.

– Așa să fie. Acum, începeți să lucrați. O să vi-l prezint pe Hakim, care va face și el parte din comandou. Are experiență, ca și Salim, în acest gen de acțiuni. Hakim a luptat în Bosnia și a fost câteva luni în Irak. Înainte, a participat la aruncarea în aer a unui autobuz la Paris și a făcut parte și din comandoul care a pus bomba la consulatul danez de la Viena. Este expert în explozibili, a fost bine instruit în Afganistan. E un tip grozav, rece, cu nervi de oțel. Singura lui problemă este că nu vorbește deloc bine englezește. În această treabă, ești avantajat față de toți ceilalți, Mohamed; știu că vorbești limba germană aproape la perfecție și că stăpânești engleza. Ali vorbește doar araba și spaniola, dar va fi îndeajuns.

– Și Salim?

– Salim este extraordinar. E profesor la o prestigioasă universitate din Regatul Unit, este cetățean britanic. De fapt, s-a născut la Londra, dar este sirian de origine. E un om în afara oricărei suspiciuni. Articolele sale din presă cheamă la moderație și apără ideea conform căreia este posibilă înțelegerea dintre comunități. Toată lumea este încântată de el: colegii lui de la universitate, ziarele, guvernele europene. Este un om impecabil, fără alt trecut decât studiul.

– Atunci, n-a participat niciodată la vreo acțiune? întrebă Mohamed.

– Dimpotrivă! Toate cele la care a participat au avut succes, pentru că le-a pregătit minuțios. V-am spus deja că Salim este creierul, să țineți seama de asta. Voi sunteți obișnuiți să acționați, iar el, să gândească.

– Nu suntem prea puțini, dată fiind anvergura misiunii ? îndrăzni Ali să spună timid.

– Nu veți fi singuri. Vor fi mai mulți membri ai Cercului gata să vă ajute de câte ori veți avea nevoie, dar să nu uitați : pentru ca această operațiune să iasă bine, condiția este tăcerea, nu trebuie să existe nici o scurgere de informații. De aceea e mai bine să nu fie prea multă lume amestecată. În principiu, e mai mult decât suficient câți sunteți. Salim al-Bashir a studiat toate amănuntele, el este cel care a hotărât. El este cel care are oamenii de legătură ce ne sunt atât de utili.

– Eu îl cunosc pe Hakim, afirmă Ali.

– Știu, v-a ajutat în acțiunea de la Tánger.

– Este un om amabil.

– Este eficient, răspunse Omar, și asta este ceea ce contează.

– Știu că este un fiu bun, care are grijă mereu de tatăl și de frații lui, și că soția lui a murit în timpul nașterii primului lor copil și că el nu s-a mai recăsătorit, insistă Ali, în ciuda frunții încruntate a lui Omar.

– Viața lui particulară nu ne privește. Hakim se bucură de sprijinul și de încrederea mea. Știu că este omul indicat pentru această misiune și acesta e singurul lucru care contează. Ah, era să uit ! Mohamed, ți-am vorbit de sora ta și nu l-am menționat pe Jalil. Știu că ea te-a dus să-l cunoști, că ai participat la o reuniune a lor. Stai departe de Jalil, nu e de-ai noștri ; este un bătrân naiv care crede că lumea poate fi condusă cu vorba bună și cu rugăciuni.

Mohamed se simțea despuiat în fața lui Omar. Cum era cu putință ca acesta să știe de vizita lui în casa lui Jalil ? Deodată, își aminti de tânărul acela care stătea în fața edificiului în care era biroul Lailei. Probabil că era o iscoadă a lui Omar și simți un brusc atac de panică. Nimic nu-i scăpa omului pe care-l avea acum în față și își dădu seama că Laila era cu adevărat în primejdie.

– Acel Jalil este un om bun. Nu cred să facă rău cuiva, răspunse el cu teamă.

– Este un om nesuferit. Se încăpățânează să predice pacea, uitând că dușmanul nostru este puternic și că trebuie să-l nimicim, că doar atunci vom putea să vorbim despre pace și să fim mărinimoși.

– Nu cred ca Jalil să prezinte vreun pericol, îndrăzni să replice Mohamed.

– Nu este periculos, pentru că nu-i vom permite să fie, așa că nu-l mai frecventa. Nu acasă la el trebuie să mergi să te rogi. La Granada, vei găsi moschei ca să o faci și imami dispuși să-ți călăuzească spiritul și să te ajute să urmezi drumul ales.

Omar îl privi stăruitor și Mohamed a înțeles că nu-i dădea un sfat, ci o poruncă.

Deodată, o copilă năvăli în salon, urmată de bătrâna care le servise cafeaua.

– Tată! Tată! E adevărat că o să mă lași să merg în excursie cu școala? Mama spune că nu, dar eu vreau să merg, te rog! de data asta.

– Rania! Ce fel de maniere sunt astea?

În ciuda supărării din vocea lui Omar, Mohamed putu vedea că acelui om de neînduplecat i se îmblânzise privirea. Era sigur că fetița îndrăznise să-l întrerupă pe tatăl său pentru că știa că nu o va pedepsi pentru asta. Copila n-avea mai mult de zece ani și avea părul acoperit cu *hijab*. Era îmbrăcată în uniforma de școală, iar fusta gri îi ajungea aproape până la glezne.

– Îmi pare rău, tată, îmi pare rău.

Rania își lăsă capul în jos ca și cum s-ar fi căit că l-a deranjat pe tatăl ei, dar ridică imediat bărbia și, zâmbind, îl întrebă:

– O să mă lași? Este o excursie prin capitală, vom merge la Alhambra.

– Dar tu cunoști deja Alhambra, răspunse Omar.

– Așa e, dar n-am fost niciodată cu prietenele mele și o să ne distrăm bine.

– O să mai vorbim. Acum, du-te la mama ta.

Copila nu insistă și ieși urmată de bătrână, care avea să o mustre pentru comportamentul ei.

– E fiica mea cea mică, scuzați-o.

Nici Ali, nici Mohamed nu îndrăzniră să spună ceva. Asistaseră în tăcere la scenă și se întrebau dacă până la urmă Omar avea să-i permită Raniei să meargă în excursie.

– Trăind aici, partea proastă este că trebuie să luptăm încontinuu împotriva influenței obiceiurilor creștine, care le înnebunesc pe femeile și pe fiicele noastre. Într-o zi, ei vor ajunge să trăiască în conformitate cu normele noastre, dar până în momentul acela… în fine, să continuăm. Despre ce vorbeam ? Ah, da, despre Jalil.

– Nu-ți face griji, îl voi evita pe bătrân, încuviință Mohamed.

– Așa trebuie să faci. Bine, vă sunt clare lucrurile ? Dacă este așa, e momentul să-l vedeți pe Hakim.

– E aici ? întrebă Ali.

– Nu, nu e aici, dar veți fi conduși acolo unde se află. Trăiește într-un sat de pe munte, un sat care e al nostru, am cumpărat pe rând toate casele și deja n-au mai rămas creștini. Hakim vă așteaptă cu masa de prânz.

Omar se ridică și își luă la revedere de la cei doi bărbați. Mohamed nu știa de ce, dar îl simți deodată preocupat. Poate că fata care a dat buzna îl supărase mai mult decât lăsase să se vadă.

Se îmbrățișară și se sărutară în poarta casei unde automobilul de teren îi aștepta ca să-i ducă până acasă la Hakim.

Mergeau deja de o oră. Mohamed își spuse că, atunci când vor sosi, va fi trecut deja ora mesei. Îi era foame, dar nu-i spuse nimic lui Ali, pentru că prietenul său, căzut pe gânduri, tăcea privind peisajul. Nici șoferul nu spunea nimic, așa că înțelese că ceea ce se aștepta de la el era să-și țină gura.

Mașina părăsi șoseaua principală și o luă pe un drum neasfaltat. În depărtare se zărea un munte, iar la poalele lui erau răspândite mai multe case zugrăvite cu var. Au mai mers încă aproape o jumătate de oră până să ajungă și, când erau deja acolo, Mohamed fu surprins să dea deodată peste o mică livadă.

Satul era mic, n-avea mai mult de cincizeci de case și era înconjurat de grădini din care răzbătea o mireasmă intensă de fructe și de flori de portocal.

În mijlocul satului, la umbra mai multor smochini, era un bazin de o mărime considerabilă. Nu se vedea suflet de om, ceea ce nu era de mirare, dat fiind că era trecut de ora trei după-amiază.

Șoferul opri mașina în fața unei case situate în afara satului. Pe când așteptau să li se deschidă, Mohamed observă că, în partea din spate a casei era o grădină.

Un bărbat de statură mijlocie și cu ținută atletică le deschise poarta. Barba îi acoperea mare parte din figura pe care ieșeau în evidență un nas coroiat și niște ochi căprui.

– Bine ați venit, poftiți, vă așteptam.

Interiorul era în penumbră; bărbatul, care se mișca vioi, îi conduse până la o încăpere care dădea într-o galerie din care se ajungea în grădină. În fața galeriei, o mică fântână împrăștia mai multe șuvoaie de apă producând o senzație de răcoare.

– Luați loc, ni se va aduce ceva de mâncare.

Mohamed și Ali îi dădură ascultare și se instalară pe canapea, în vreme ce Hakim se așeza alături pe un fotoliu.

Intră un tânăr îmbrăcat cu o *djellaba* lungă. Purta barbă ca Hakim și lui Mohamed i se păru că-i găsește o anume asemănare cu acesta.

– Fratele meu Ahmed, spuse Hakim în chip de prezentare.

Ahmed ducea o tavă cu o cană cu apă. O puse pe masă și ieși fără să spună nimic.

– Este fratele meu mai mic. A studiat la Universitatea din Granada și cred că o cunoaște pe sora ta.

Mohamed se foi stânjenit pe canapea; nu-i plăcea să i se amintească de Laila, astfel că nu-i răspunse lui Hakim și își concentră atenția asupra paharului cu apă pe care se pregătea să-l bea.

– Ahmed a găsit calea cea dreaptă, la fel ca și alți tineri. Înainte, nu voia să-și plece urechea la argumentele noastre, era sigur că creștinii îl considerau un egal al lor. Îi apăra cu vehemență pe prietenii săi granadini, îi plăcea să meargă la universitate, ambianța aceea de libertate, până când a înțeles că nu va fi niciodată unul de-al lor, ci doar un „maur“ mai mult, așa cum suntem numiți noi cu dispreț.

O femeie, îmbrăcată și ea în *djellaba* și purtând *hijab*, intră în cameră, urmată de Ahmed. Duceau împreună două tăvi cu mai multe farfurii cu salată, brânză, *humus*[1], curmale și portocale. Nu rostiră nici o vorbă: pe cât de repede intraseră, pe atât de repede ieșiră din încăpere.

[1] Fel de mâncare tipic marocan (n.tr.)

– Este sora mea mai mare, văduvă ca și mine, astfel că se ocupă de casa mea. Are doi copii mici care locuiesc și ei aici.

Ali și Mohamed ascultau în tăcere explicațiile lui Hakim despre situația sa familială.

Hakim îi îndemnă să mănânce și, cât timp au stat la masă, au discutat subiecte neimportante. Până când sora lui Hakim nu le-a servit cafeaua, acesta nu a început să vorbească despre operațiune.

– Omar v-a explicat în amănunt în ce constă misiunea?

– Da, răspunseră la unison Mohamed și Ali.

– Și sunteți pregătiți? E mai bine să vă gândiți serios, pentru că nu va fi ușor. E posibil ca vreunul dintre noi să-și piardă viața în această acțiune…

– Dacă mor, sper să fiu în Paradis cu Allah, spuse Ali pe un ton categoric.

– Ce contează dacă mori? Importantă este misiunea, adăugă Mohamed plin de entuziasm.

– Este o onoare să mori, dar morți, nu vom servi la nimic; important este să îndeplinim misiunea. Așa că încercați să trăiți până în ultima zi; după aceea, nu mai contează. Așadar, vreau să vă pregătiți temeinic, așa că veți veni aici în fiecare zi. Vreau să fiți în formă bună și, în plus, trebuie să învățați să mânuiți cu ușurință explozibili, vă asigur că nu e lesne. Planul este acesta: la opt fix, veți ajunge la mine acasă pentru antrenament; vom pune la punct treptat toate amănuntele, vom studia temeinic locurile, Santo Toribio, bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma, biserica Sfântului Mormânt. Aceste ultime două atentate, în principiu, vor fi duse la bun sfârșit de alți frați, dar trebuie să fim pregătiți în caz că ne revine nouă această onoare. Am fost combătuți cu crucea, este simbolul lor; așadar, noi vom distruge acest simbol pentru totdeauna. Să așteptăm ca Salim al-Bashir să ne comunice faptul că a sosit momentul.

– Oamenii din sat nu se vor mira de prezența noastră? vru să știe Ali.

– Satul este al nostru și toți cei care trăim aici facem parte din Cerc. Prezența femeilor și a copiilor dă satului aspectul de normalitate. Autoritățile nu ne deranjează: plătim impozitele și aici nu sunt încăierări și nici scandaluri. Muncim și ne rugăm în moschee, suntem cetățeni

exemplari. Într-o anumită împrejurare, televiziunea a făcut niște reportaje despre această oază, care e dată drept exemplu pentru împământenirea musulmanilor în Spania. Tu, Mohamed, spune familiei tale că ai găsit de lucru aici. Avem o cooperativă care comercializează produse din livezile noastre; spune-le că ne vei da o mână de ajutor în contabilitate. Tu, Ali, nu trebuie să dai explicații nimănui, părinții tăi sunt în Maroc, iar fratele tău este unul de-al nostru.

– Eu am încredere în familia mea, interveni Mohamed.

– Tatăl tău este un om cumsecade, iar mama ta, o femeie exemplară, dar nu fac parte din Cerc, replică Hakim.

– Tatăl meu știe despre povestea de la Frankfurt.

– Știe deja prea mult. Nu-i poți spune nimic despre această misiune. Soția ta este sora lui Hassan și știe că nu trebuie să te întrebe nimic și nu o va face. Cât despre sora ta… ți s-o fi spus că n-avem încredere în ea.

– Laila nu face nimic rău, îi luă apărarea Mohamed.

– Nu este o bună musulmană. Crede că poate interpreta Coranul după cum îi convine și se sprijină pe bătrânul Jalil ca să se justifice. Nu, Mohamed, n-avem încredere în Laila. În orice caz, în Cerc, nimeni nu știe nimic despre ceea ce fac ceilalți și suntem obligați să păstrăm tăcerea.

Mohamed nu vru să-l contrazică pe Hakim; se gândi că îi lipseau argumentele ca să o facă.

Penumbra înserării cuprinsese cerul când Mohamed și Ali lăsară în urmă satul lui Hakim. Drumul de întoarcere l-au făcut tot în tăcere, nici unul dintre cei doi neîndrăznind să comenteze nimic în fața șoferului care îi transporta în automobilul de teren înapoi la Granada.

17

Salim al-Bashir savură vinul care strălucea precum rubinul prin delicata cupă de cristal.

– Excelent, spuse el privindu-l pe bărbatul care, așezat în fața lui, îl observa amuzat.

– Știu, e un Château-Pétrus din ’82, o recoltă excelentă.

– Da. Știu că așa este.

Un chelner luă farfuriile de pe masă și le anunță deserturile, specialitatea casei. Salim să lăsă ispitit de o *mousse*[1] de ciocolată, în vreme ce însoțitorul său ceru cafea și un pahar de calvados.

– Și acum să vorbim despre afaceri.

Salim al-Bashir își aținti privirea asupra bărbatului. Îi era simpatic, de fapt se gândea că, în ciuda deosebirilor aparente, amândoi aveau multe lucruri în comun.

Interlocutorul său era mai bătrân decât el; de vârstă nedefinită, putea să aibă la fel de bine șaizeci sau șaptezeci de ani. Înalt, cu o constituție solidă, cu părul alb și o privire verde și tăioasă în care se putea citi, pe lângă hotărâre, și duritate. Își spuse că Raymond de la Pallisières este evident un aristocrat.

– Nu vă faceți griji, lucrurile merg bine. Astăzi mi s-a comunicat că echipa este deja alcătuită. Oameni cu experiență.

– Ca la Frankfurt?

Salim îl privi stăruitor înainte de a răspunde.

– Sunt oameni pregătiți și, mai cu seamă, credincioși cauzei…

[1] În franceză, „spumă“.

– Cărei cauze? întrebă râzând bărbatul mai în vârstă.

– Cum, cărei cauze? Ei se supun ordinelor și cred că vor schimba lumea, la fel ca dumneavoastră și ca mine.

– Dumneavoastră credeți că veți schimba lumea?

– De fapt, o schimbăm deja. Priviți-i pe liderii dumneavoastră umblând ca nebuni după noi, preocupați să nu ne jignească, crezând că suntem niște copii care putem fi satisfăcuți dându-ni-se dreptate. Sunt niște proști, cât se poate de proști, îi disprețuiesc. Occidentul este condamnat din pricina prostiei lor.

– Occidentul este condamnat pentru că a pierdut perspectiva, pentru că vrea să-și smulgă rădăcinile, pentru că nu are valori, pentru că predominantă este lozinca „scapă cine poate" … Odată cu căderea Zidului, a început sfârșitul Occidentului.

– Știți? Nu vă înțeleg. Câteodată, parcă ați deplânge faptul că… Mă rog, în esență, suntem de acord. În plus, dumneavoastră vreți să-i umiliți pe oamenii voștri, ca și noi, nu-i așa?

– Da, vreau să-i umilesc… vreau să fac un rău specific, să răspund talionic: ochi pentru ochi și dinte pentru dinte, nimic mai mult.

– Vi se pare puțin?

– Mi se pare îndeajuns. Dar să vorbim despre afaceri: nimeni nu se îndoiește de dumneavoastră?

– Dar de dumneavoastră?

– De ce ar trebui să se îndoiască? Sunt un membru respectabil al comunității mele, un om în afara oricărei suspiciuni.

– Și eu, de asemenea, și în plus sunt musulman, drept pentru care au mai multă grijă; se tem să nu mă jignească și să-i acuz de rasism sau de ceva mai rău.

– Și studenții dumneavoastră?

– Studenții mei mă iubesc; încearcă să fie corecți din punct de vedere politic. Îmi veți spune într-o zi cum m-ați găsit?

– Îmi veți repeta aceeași întrebare de fiecare dată când ne vom vedea?

– De securitatea mea depind mulți dintre frații mei și, dacă ați fost în stare să dați de mine, alte persoane, care nu sunt la fel de amabile ca dumneavoastră, ar putea de asemenea să mă găsească.

– Sunteți o persoană publică, un profesor care mergeți dintr-un loc într-altul vorbind despre Cruciade din punctul de vedere al arabilor. Nu e greu să fiți găsit.

– Profesorul nu e greu de găsit, dar de mine, cel care sunt în realitate, este greu de dat.

– Secretul dumneavoastră este în siguranță.

– Poate că așa e, altminteri…

– De ce aveți nevoie?

– Am adus o listă detaliată cu toate cele necesare. Și bani, vom avea nevoie de o sumă importantă. Un milion de euro.

– Sunteți nebun, Salim! V-am avansat deja alte sume.

– Nu, nu sunt nebun, conte; ceea ce vrem dumneavoastră și cu mine este dificil și riscant. Organizarea, ducerea acțiunii la bun sfârșit va costa, dar în plus trebuie să țin seamă de posibilitatea ca vreunul din oamenii mei să fie ucis și familia lui să aibă nevoie de ajutor.

– Această treabă ne interesează pe amândoi și știți deja ce părere au asociații mei…

– Noi ne punem viețile în joc și vă asigur că acestea costă peste un milion de euro.

– Vom suporta cheltuielile pe din două, Salim, așa trebuie să fie. Asociații mei nu sunt proști, nu vă încredeți în propria dumneavoastră propagandă, Salim, nu comiteți greșeala de a ne subestima.

Salim al-Bashir susținu privirea verde și înghețată a contelui d'Amis și înțelese că acesta nu va da îndărăt nici un pas, așa că acceptă.

– În regulă, așa va fi.

– Când veți avea tot planul pus la punct, vreau să mă sunați. Trebuie să ne coordonăm și, înainte de a face ceva, vreau să cunosc toate detaliile și să fiu sigur că totul poate ieși bine.

– Va trebui să învățați să aveți încredere. Eu am încredere în dumneavoastră pentru că știu cum sunteți, spuse Salim așteptând să vadă reacția bărbatului.

– Sunteți sigur? Aveți noroc, pentru că eu nu reușesc să știu cine sunt. Bine, acum, să punem capăt acestei minunate întâlniri. Mâine trebuie să mă scol dis-de-dimineață. Rămâneți la Paris?

– Da, trebuie să văd o persoană care este absolut necesară pentru operațiune; voi rămâne pentru sfârșitul de săptămână. Luni, trebuie să fiu la Londra, am primul curs la ora nouă, iar după-amiază țin o conferință la sediul unui ONG care militează pentru înțelegerea dintre Orient și Occident.

– Atunci, să ne odihnim. Vreți să vă duc într-un anumit loc?

– Nu, prefer să merg pe jos; nu e frig și îmi place să mă plimb prin Paris.

Salim ceru nota de plată și *le maître*[1] i-o înmână imediat, dar n-a plătit el, ci însoțitorul său, fapt pentru care Salim se bucură. Facturile la restaurantul Apicius erau întotdeauna piperate, dar merita să plătească oricât pentru acel cap de vițel cu sos picant, din care ieșea în evidență aroma de capere și arpagic.

Cei doi bărbați se despărțiră în ușa restaurantului cu o strângere puternică de mâini. O mașină neagră îl aștepta pe însoțitorul lui Salim, care se pierdu de îndată în noaptea din Paris.

Salim o luă pe bulevardul de Villiers. Avea o cameră rezervată la hotelul Lutèce, în bulevardul Raspail, pe malul stâng al Senei. Cu siguranță că ea o fi ajuns.

În vreme ce se plimba, nu-și putea lua gândul de la bărbatul cu care împărțise cina: contele d'Amis era un nobil în vârstă, distant și sever. Prezentările le făcuse un alt profesor, când el participa la Paris la un congres despre Evul Mediu. Colegul său i-a cerut să-l însoțească la cină; lua masa cu un aristocrat interesat de istoria medievală. A acceptat; n-a putut refuza să ia cina la restaurantul La Tour d'Argent.

S-au făcut înțeleși unul de către celălalt, până când, în cele din urmă, după alte multe întâlniri, contele hotărâse să i se destăinuie pentru ca planul care acum era în curs de desfășurare să fie dus la bun sfârșit. Cum de aflase D'Amis că acel profesor respectabil era unul dintre conducătorii Cercului din Europa, era ceva ce contele nu voise niciodată să-i dezvăluie. Cert este că el era în continuare îngrijorat, conștient de faptul că exista o breșă în securitatea sa și a organizației, oricât îl

[1] În franceză, *maître [d'hôtel]*, „chelnerul-șef".

asigura Raymond d'Amis că secretul său era în siguranță, că lui puțin îi păsa dacă erau aruncate în aer toate capitalele țărilor din Europa, pentru că îi ura pe conducătorii acestora pentru slăbiciunea și lipsa lor de curaj. Rataseră ocazia de a stăpâni lumea; acum erau răspunzători pentru decadența acesteia: n-au decât să facă față problemei; lui nu-i păsa, spunea el, era bătrân și era mai aproape de moarte decât de viață.

Salim credea că ajunsese să-l cunoască bine, dar uneori era ceva care-i scăpa. Nu reușea să înțeleagă acea privire de om chinuit pe care o avea uneori prietenul său francez.

Poate că avea o legătură cu acea fiică rebelă pe care nu o cunoștea. Viitoarea contesă d'Amis trăia în Statele Unite, nevrând să știe de tatăl ei.

Barul hotelului Lutèce era plin de lume și, cu toate că avea poftă să bea ceva, se îndreptă spre recepție ca să ceară cheia de la cameră.

– Aveți un mesaj, domnule al-Bashir.

Recepționerul îi înmânã un plic închis pe care Salim nici măcar nu-l privi. Îi mulțumi și merse spre ascensor. Urcă în camera lui și acolo rupse plicul. Înăuntru nu era decât un număr: „507". Ieși din nou din cameră și se opri la a doua ușă după a sa, bătând ușor în ea. Ușa se întredeschise și silueta ei învăluită într-un halat de mătase gri, îi ridică moralul.

– Intră, am avut noroc. Am întrebat dacă mi se poate da o cameră la acest etaj, spunând că ultima oară am locuit într-una minunată, și cel de la recepție a fost foarte amabil.

– Nu trebuie să te faci observată, protestă Salim.

– Crezi că mă fac observată dacă spun că mi-ar plăcea să mi se dea o cameră la etajul al cincilea?

– Știi de-acum că trebuie să fii cât mai puțin vizibil, ca nimeni să nu te observe și este o greșeală să ceri o cameră la un anumit etaj.

– Ce importanță are? Așa suntem mai aproape.

Femeia se lipi de trupul lui Salim, dar acesta o dădu deoparte cu blândețe.

– Nu-mi oferi ceva de băut? îi ceru el.

– Ba da, sigur că da, ce preferi, șampanie sau whisky ?

– Suntem în Franța, așa că să închinăm cu șampanie. Doamna mea, aveam chef să vă văd, îi spuse el pe un ton șugubăț.

– Nu mă mir, răspunse ea continuând pe același ton.

Salim o privi stăruitor, ezitând dacă să o întrebe sau nu despre noutățile pe care le-ar putea avea de la Centrul de coordonare antiteroristă, dar își dădu seama că, dacă o făcea, i-ar provoca neliniște. Va aștepta până a doua zi.

18

Raymond d'Amis se găsea în apartamentul său situat în Île-de-la Cité. Se învârtea prin birou gândindu-se la cina sa cu Salim. Recunoștea că era inteligent și minuțios, dar se temea că excesul de încredere în sine însuși ar putea face ca operațiunea să eșueze.

Majordomul intră în birou ca să-l întrebe dacă avea nevoie de el sau se putea retrage.

– Culcați-vă; voi mai rămâne puțin să citesc.

– Da, domnule conte, noapte bună.

Când rămase singur, Raymond dădu peste cap paharul de calvados și găsi în agendă un număr de telefon. Căută într-un sertar un plic în care păstra mai multe cartele de mobil și vârî una în propriul său aparat. Oftă. Nu-i plăcea omul cu care urma să vorbească, știa că interesele acestuia erau diferite de ale sale, dar și că răzbunarea ar fi fost imposibilă fără el. Îl căutase, îi propusese un plan ca să-și poată duce răzbunarea până la capăt, îi dăduse numele lui Salim și-i explicase cum poate să-l întâlnească. De fapt, individul acela îl manipula de luni de zile, trăgând niște sfori invizibile ca să ducă la îndeplinire un plan din care el voia doar răzbunarea.

– Bună seara, Mijlocitorule.

Bărbatul care îi răspunse rosti doar o frază.

Îndată ce închise telefonul, își puse haina și se îndreptă aproape în vârful picioarelor spre ușă: nu voia să-l trezească pe majordom. Ieși în stradă și o porni pe malul Senei. Nu-i plăcea să se plimbe noaptea, dar așa îi indicase interlocutorul său.

O mașină se opri lângă el. Se deschise portiera și o voce îl invită să intre.

– Bună seara, conte.

– Bună seara.

– A fost satisfăcătoare cina dumneavoastră cu Salim al-Bashir?

– Da, ca întotdeauna.

În vreme ce mașina dădea raite prin Paris, contele îi relata acelui bărbat, pe care îl numea Mijlocitorul, amănuntele conversației sale cu Salim. Răspunse la toate întrebările acestuia și ascultă toate ordinele pe care i le dădu.

– Acum vom pune în aplicare cea de a doua parte a planului. Peste câteva zile, va lua legătura cu dumneavoastră o sârboaică numită Ylena. Are motive personale să-i urască pe musulmani.

– Cum va lua legătura cu mine?

– Veți lua o cameră într-un hotel, dumneavoastră hotărâți dacă aici, în Paris, la Toulouse, pe Coasta de Azur sau unde vă convine. Ea se va caza în același hotel și va veni în camera dumneavoastră. Nimeni nu vă va vedea împreună, veți putea sta de vorbă departe de privirile și urechile indiscrete. Ylena va fi șefa celuilalt comandou. Dumneavoastră aveți instrucțiunile pentru ea; trebuie doar să i le dați și să o ajutați să le înțeleagă. Karakoz este cel care ne-a înlesnit legătura. N-a fost ușor să găsim un grup care să facă tot ce dorim. Știți deja că eu cred că numai banii nu sunt de-ajuns pentru ca lucrurile să iasă bine; trebuie să ai un motiv așa cum aveți dumneavoastră, ca Salim sau ca Ylena. Bineînțeles că Salim nu trebuie să cunoască existența Ylenei, nici ea pe cea a lui Salim. Amândoi sunt doar niște piese ale unui puzzle.

– La fel ca și mine, murmură Raymond d'Amis.

– Toți facem parte din puzzle. Dumneavoastră aveți un motiv diferit de al Ylenei și al lui Salim.

– Și dumneavoastră?

– Eu mijlocesc afacerile. Nu e greu de înțeles. Reprezint un club foarte select de persoane care se gândesc la viitor și care, pentru a edifica acest viitor prosper, trebuie să miște unele piese, să provoace o confruntare, să înlăture câțiva dușmani… este pentru binele omenirii, dar

pentru a obține binele, uneori trebuie să faci puțin rău. Dar din ceea ce se va întâmpla, vom câștiga cu toții, chiar dacă la început va fi haos și confuzie; noul răsare doar din cenușă.

– Iar dumneavoastră faceți cu putință ca dorințele domnilor din acel club select să fie duse la îndeplinire.

– Negociez în numele lor. Caut persoane ca dumneavoastră, oameni care au un motiv să facă anumite lucruri și îi ajut să le facă. Dumneavoastră visați să distrugeți Crucea; bine, o veți distruge. Salim vrea să lovească Occidentul acolo unde crede el că îl va durea mai mult; și el își va vedea dorința îndeplinită. Din motive diferite, doriți același lucru. Misiunea mea era să vă întâlnesc și să vă fac să lucrați împreună. Este simplu: lucrurile sunt mai ușoare dacă oamenii au un motiv, mai ales atunci când e vorba să ucidă. Nu-mi plac asasinii profesioniști: ucid fără motiv, doar pentru bani, așa că nu sunt dispuși să se sacrifice. Dar dumneavoastră ați fi în stare să muriți pentru ceea ce doriți: să vedeți distrusă Crucea, iar Salim, de asemenea; asta este ceea ce vă face să fiți niște oameni speciali.

– Asta este ceea ce ne face să fim mai manevrabili pentru dumneavoastră.

– Spuneți-i cum doriți. Important este planul, iar planul este perfect. Crucea detestată de dumneavoastră, care se păstrează în Spania, la Roma și la Ierusalim vor fi făcute praf, nu se va putea găsi nici măcar o așchie. Imediat după ce se va întâmpla asta, va intra în acțiune Ylena la Istanbul, făcând să sară în aer pavilionul de la Topkapî[1] unde se păstrează relicvele Profetului. Spada lui Mahomed, părul din barba lui, mantia…, totul va sări în aer. Ah! Imaginați-vă ce se va întâmpla. Musulmanii din toată lumea vor cere răzbunare și chiar în Istanbul vor începe atacurile față de comunitatea creștină… Da, vom realiza confruntarea dintre creștini și musulmani. Mai întâi, vom distruge mai multe relicve creștine, apoi pe cele ale Profetului… Nimeni nu va putea pune stavilă urii dintre cele două comunități, oricât de mult s-ar strădui politicienii occidentali. Vor chema la calm, dar nimeni

[1] Reședință a sultanilor până în secolul al XIX-lea, astăzi muzeu (n.tr.)

nu-i va lua în seamă. Vă amintiți acele caricaturi ale lui Mahomed pe care le-a publicat ziarul danez *Jyllands-Posten*? Au fost manifestații și morți din pricina acelui afront; așa că imaginați-vă ce se va întâmpla când milioane de musulmani vor afla că „au fost aruncate în aer" cele mai prețuite relicve ale Profetului lor.

– Da, dar să nu credeți că reacția Occidentului va fi aceeași. Creștinii nu se vor revolta, doar se vor lamenta. În Europa, deja nimeni nu mai crede în nimic, uneori mă gândesc că cea mai bună răzbunare este faptul că acești contemporani ai mei renegă Crucea fără ca să le-o ceară cineva.

– Nu fiți naiv, nu vor putea trece cu vederea atentatele din Spania, din Italia și din Israel, săvârșite, pe deasupra, de fanatici islamiști.

– Să sperăm că planul lui Salim al-Bashir n-are lacune.

– Planul lui nu va avea lacune, prietene, vom face în așa fel încât să se știe cine a stat în spatele atentatelor: Cercul se va face simțit peste tot.

– Ylena va fi arestată?

– Asta depinde de îndemânarea ei. Cel mai probabil este că nu va supraviețui. Și dacă va fi prinsă, trebuie să se sinucidă.

– Și dacă nu o face?

– Ea știe ce i se va întâmpla dacă va fi prinsă în viață. Va prefera să moară, decât să-și petreacă restul zilelor într-o închisoare turcă, pentru că a distrus nici mai mult nici mai puțin decât relicvele lui Mahomed.

– Ne poate denunța.

– Pe cine?

– Pe mine.

– Imposibil, nimeni nu vă va fi văzut vreodată cu ea, și oricât s-ar cerceta, tot ce s-ar putea afla ar fi că ați fost, împreună cu alte sute de persoane, oaspeți în același hotel. De aceea vă sfătuiesc să căutați unul mare, unde să intre și să iasă multă lume. Poate că ar fi mai bine să o vedeți aici, la Paris, sau pe Coasta de Azur…

– Karakoz o cunoaște pe Ylena?

– Dumneavoastră nu-i puteți vorbi despre Karakoz. Dar o cunoaște și știe că nu vrea decât răzbunare. A reușit să intre în legătură cu ea prin niște prieteni comuni. Mai întâi, a verificat dacă mai tră-

iește și dacă se află în același sat; mai târziu, prin niște legături, a făcut în așa fel încât să verifice până unde ar fi în stare să meargă. Karakoz a organizat totul de la distanță. Fata așteaptă de câteva luni acest moment. O vor însoți doi dintre frații ei și un văr.

– Cum e cu putință ca acest Karakoz să aibă legături cu oameni ai Cercului, el fiind sârb?

– Karakoz este sârb bosniac și are legături peste tot, spuse Mijlocitorul, se mișcă prin fosta Iugoslavie ca la el acasă și prin țările arabe, de asemenea. Nimeni nu-i pune întrebări, pentru că plătește bine, de aceea are buni informatori; în plus, produsele pe care le vinde sunt de cea mai bună calitate, garantate. Pe piața armelor, cel mai bun este Karakoz, de asta recurg toți la magazinul lui universal.

– Karakoz cunoaște existența noastră a tuturor și dumneavoastră aveți încredere în el…

– Prietene, Karakoz este om de afaceri și știe că discreția și tăcerea sunt baza prosperității sale. El vinde arme la toată lumea, nu-l interesează cine va fi ucis.

– Voi cumpăra direct de la Karakoz armele pentru Ylena?

– Da. Dumneavoastră aveți deja numărul de telefon al omului lui Karakoz din Paris; i se spune Iugoslavul. Dar să nu uitați că Salim nu trebuie să știe de existența Ylenei, nici Ylena de cea a lui Salim. E mai bine ca fiecare comandou să acționeze în mod separat și ca nimeni să nu poată face legătura între ele. Dacă Salim ar ști ce ne propunem, ar încerca să ne împiedice; dumneavoastră știți că e un fanatic. Pentru el, relicvele lui Mahomed sunt sacre.

– Da, e un fanatic căruia îi place vinul bun.

– Toți avem contradicții… Cât despre Ylena, încă nu știe care este obiectivul; dumneavoastră i-l veți descrie amănunțit, îi veți da bani, îi veți spune de unde să ridice armele. De îndată ce îi veți plăti Iugoslavului, el vă va înmâna documentele false pentru Ylena și pentru comandou și va face în așa fel încât să i se livreze armele chiar la Istanbul. În următoarele zile vă voi prezenta planul detailat pentru Ylena, hotelul în care trebuie să se cazeze la Istanbul, cum să ajungă până acolo, cum să pătrundă la Topkapî… în sfârșit, toate amănuntele.

– Mă veți suna dumneavoastră?

– Da, peste vreo două zile.

– Catarii erau împotriva violenței, îi răspunse contele pe un ton supărat, dar uneori este singura alternativă.

– Mi-e indiferent în ce credeți dumneavoastră, la cine se roagă Salim sau pe mâna cui se lasă Ylena. Dumneavoastră toți veți ucide în numele lui Dumnezeu. Mă rog, atitudinea dumneavoastră este foarte prozaică, dar nu ne interesează nici pe mine, nici pe cei pe care-i reprezint. Obiectivul nostru este altul: trebuie să agităm lumea, trebuie să redefinim frontierele, trebuie să punem în funcțiune fabrici.

– Dumneavoastră dirijați orchestra.

– Așa este. Vă voi lăsa aici, sunteți aproape de casă.

Raymond se dădu jos din mașină, scârbit. Niciodată nu-i plăcuse omul acela, exista în el o anumită vulgaritate, în ciuda costumelor sale cu o croială impecabilă. Tonul vocii îi trăda originea, dar, cu toate acestea, avea nevoie de el. Pe când mergea pe jos spre casă, se gândi cum se introdusese în viața lui.

Se prezentase la castel fără un anunț prealabil. A spus că îi cunoaște pe vechii prieteni ai tatălui său, patrioți germani care au trebuit să se ascundă după război.

Nu l-a luat pe departe și i-a arătat o ediție de lux a acelei cronici a lui fray Julián.

– Dumneavoastră veți răzbuna sângele celor nevinovați; tatăl dumneavoastră a murit fără să o poată face.

Contele l-a ascultat extaziat, în vreme ce îi expunea planul. Un plan simplu, pentru care era nevoie doar de bani și să crezi în cauza aceea, iar el avea ambele calități. De la această conversație, trecuse aproape un an; de atunci, bărbatul începuse să organizeze tot dispozitivul, cu precizie și răbdare, făcând în așa fel încât toți cei care urmau să participe să se întâlnească, iar punctul de întâlnire era el, Raymond, conte d'Amis, a cărui viață fusese dedicată de la naștere cauzei sacre a catarilor. El nu avea curajul de a fi ca *perfecții*, dar era măcar un *credente*, așa cum fuseseră mulți dintre strămoșii săi.

Era ultimul din stirpea lui, deși avea o fiică, Catherine. Dar fusese crescută de soția lui, iar el nu o cunoștea, astfel că doar cu greu l-ar putea înțelege.

Nici soția lui nu l-a înțeles. Nancy era americancă. Atunci când s-au cunoscut, ea locuia cu părinții ei pe Riviera franceză.

Tatăl lui Nancy era poet și pictor, iar mama ei ținea o galerie de pictură. Ea era fiică unică și mai mult decât răzgâiată, neavând nici un țel în viață.

Raymond n-ar fi trebuit niciodată să se însoare cu ea, dar s-a îndrăgostit. Tatăl lui i-a atras atenția că făcea o greșeală, că fata aceea nu era ca ei. A avut dreptate. Dar a așteptat ca tatăl lui să moară ca să se însoare. Poate că era prea în vârstă pentru căsnicie, era pe punctul de a împlini patruzeci de ani și a comis prima sa mare greșeală.

L-a părăsit la aproape un an după căsătorie, când el i s-a destăinuit și i-a explicat misiunea sacră căreia i se dedicase. Nancy s-a înfuriat și i-a cerut să-i scoată din viața lor pe toți prietenii lui, pe acei tineri care, ca și el, luptau pentru o cauză, erau patrioți ai unei lumi diferite de a ei, alcătuite din oameni superiori.

Era însărcinată când a plecat de la castel, spunându-i că e nebun și că din cauza copilului pe care îl purta în pântece, n-avea să-l denunțe, dar l-a amenințat că va povesti tot dacă se apropia de ea sau dacă își cerea copilul ce urma să se nască.

El s-a ținut de cuvânt și ea, de asemenea: nu s-au mai revăzut; a aflat că avusese o fată, Catherine, și în fiecare lună trimitea prin avocatul său o sumă de bani pentru întreținere. Știa că mamă și fiică trăiau în cartierul Village din New York, unde Nancy deschisese o mică galerie de artă. Ea nu-i permisese să o cunoască pe fiica lui și când el a implorat-o prin avocat, Nancy i-a telefonat amenințându-l.

Ultima știre pe care a avut-o despre ea a fost că era foarte bolnavă.

19

Ovidio era de câteva zile la Roma și avea senzația că nu plecase niciodată din oraș. Nu mai ocupa același loc în birou și toți știau că lucrează provizoriu; cu toate acestea, el se cufundase din nou în muncă, de parcă nu plecase niciodată.

– E ca și cum ai căuta un ac într-un car cu fân.

Ovidio își ridică privirea de pe computer la sosirea lui Domenico, persoană cu care împărțea povara și responsabilitatea investigației.

– Da, știu, nici eu nu reușesc să dau un sens nici unuia dintre aceste cuvinte, pot însemna atâtea lucruri… Ai vorbit cu Bruxelles-ul?

– Acum o clipă m-a sunat Lorenzo Panetta, se pare că s-a mișcat Karakoz; îmi trimite raportul prin e-mail, presupun că-l vom avea dintr-un moment într-altul!

– Atâta timp cât nu există un mandat de arestare… De fapt, este urmărit de ani de zile și n-a fost arestat niciodată; se preferă să se știe cu cine are relații, cui vinde, cine îi furnizează armele. Dar Karakoz este extrem de grijuliu și, după cum relatează Panetta, conversațiile lui telefonice sunt lipsite de substanță, la fel ca și cele ale locotenentului său, un anume Dușan. După cât se pare, acționează prin curieri, dă ordine și primește comenzi prin intermediul acoliților răspândiți în toată lumea: ei îi transmit ceea ce se dorește a se cumpăra de la el, iar el le furnizează. În majoritatea ocaziilor, nu-i vede pe adevărații cumpărători. Lui îi este totuna. Și dacă cineva vrea să-l vadă, el spune unde, dar locul său preferat este Belgradul. Acolo se simte în siguranță și protejat, este orașul lui, apare și dispare din el cum poftește și, după cum se vede, e dificil să i se urmărească traseul.

– Karakoz continuă să fie singurul indiciu solid pe care-l avem, capătul ghemului…

– Da, chestiunea este dacă greșim sau ne pripim atunci când vom trage de acest capăt. Să nu uit, Lorenzo Panetta mi-a spus că sosește astă-seară la Roma; vine să petreacă sfârșitul de săptămână și ar vrea să ne vadă. Mi-am permis să-l invit la cină la mine acasă. Bineînțeles, contez pe tine pentru cină, cred că ne vom simți mai bine și vom vorbi mai liniștiți. Îți convine?

Ovidio acceptă imediat, surprins de atitudinea lui Domenico, care i se părea schimbat; acum se arăta mai puțin șovăitor și lipsit de încredere față de el. Ceea ce nu știa era de ce și își spuse că poate fusese și vina lui că nu se înțelesese cu dominicanul.

Lorenzo Panetta se văzuse obligat să accepte invitația preotului. În calitatea sa de director adjunct al Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene era responsabil cu relațiile profesionale cu Vaticanul.

Era obosit. Își promitea un sfârșit de săptămână departe de încordarea din Centru, dar va trebui să-și prelungească ziua de lucru cu câteva ore, pentru că cina aceea asta era, lucru peste program.

Era curios să afle cum o fi casa acelui preot, situată în incinta Cetății Vaticanului. Și-o imagina sobră, cu mobile greoaie, și plină de tablouri cu fecioare și cu sfinți.

Îi deschise ușa însuși Domenico și prima surpriză a fost să-l vadă îmbrăcat în blugi și o cămașă cu carouri.

– Dacă mi-ați fi spus că această cină e atât de neprotocolară, vă asigur că aș fi venit fără cravată, dar de fapt vin direct de la aeroport.

Domenico Gabrielli râse satisfăcut pentru că îl luase prin surprindere pe acel polițist având faima de a fi unul dintre cei mai buni anchetatori europeni.

– Poftiți. Ovidio n-a sosit încă, dar nu va întârzia.

– Ovidio?

– Părintele Sagardía, dar nu e nevoie să folosim aceste formule de adresare, nu credeți? Îmi puteți spune Domenico, cred că ne vom simți mai bine dacă vom renunța la formalism.

Cea de a doua surpriză a fost decorarea casei. De fapt, aproape că nu erau mobile, iar pereții erau goi. Salonul, funcțional și modern. Părea că ar fi cumpărat fotoliul, masa și scaunele dintr-un magazin cu decorațiuni minimaliste.

Cea de a treia surpriză au fost florile: erau mai multe vaze minuscule și transparente cu câte o margaretă, una singură; nu încăpeau mai multe.

Ovidio nu întârzie să sosească și nici el nu-și putu ascunde surpriza pe care i-o producea casa lui Domenico.

Acesta se dovedi a fi un excelent bucătar. Pastele erau delicioase, iar escalopurile cu lămâie au fost foarte lăudate de către invitați.

– Îmi pare rău că n-am avut timp să pregătesc un desert bun, se scuză cu falsă modestie Domenico, în vreme ce punea pe masă un platou cu rondele de ananas.

– Dar știți să faceți și deserturi? întrebă Lorenzo Panetta.

– Nu este ceea ce îmi reușește cel mai bine, dar, dacă am timp, sunt în stare să fac niște tarte bună cu piersici.

Până când nu s-a servit cafeaua și un pahar de *grappa*[1], cei trei bărbați n-au intrat în subiect.

– Dumneavoastră ați citit mesajul electronic pe care vi l-am trimis azi-dimineață și nu e mult de adăugat. Am interceptat o convorbire a unui delincvent cunoscut sub numele de Iugoslavul, un tip făcând parte din drojdia societății pariziene. Este sârb ca și Karakoz, dar a ajuns la Paris cu ani de zile înainte de începutul războiului, a făcut pe bodyguardul și pe bătăușul în cluburile pentru celibatari și, într-o bună zi, a făcut saltul la marile afaceri ale lui Karakoz. Are chiar un birou care se ocupă de import și export.

– Și, mai precis, ce au vorbit Karakoz și omul acela? vru să știe Domenico.

– Aveți totul în raport. Iugoslavul l-a sunat pe Karakoz ca să-i spună că „bătrânul" a intrat în legătură cu el, că dorea o altă comandă, dar care să fie predată în Serbia și pe care o va plăti în numerar. Iugoslavul însuși se va duce să încaseze banii. Karakoz i-a dat sarcina de a o

[1] În italiană, „rachiu".

supraveghea pe fata care avea să-l viziteze pe bătrân. Asta e tot. Astfel că avem oameni care îl urmăresc pe Iugoslav zi și noapte, la fel ca și pe Karakoz.

– Noi n-am avansat mult. De fapt n-am avansat deloc, recunoscu Ovidio.

– După cum știți, bănuim că grupul de comandou sinucigaș de la Frankfurt avea și o altă misiune și poate că tocmai pregăteau un alt atentat, problema este când, unde… este exasperant, acele cuvinte salvate de pe hârtiile arse n-au nici un fel de semnificație. Unele cuvinte provin din pagini de carte și, dacă ar fi așa, de ce ar arde o carte? Dar ceea ce mă îngrijorează realmente este faptul… în sfârșit… bănuiesc că numitul Karakoz a devenit atât de precaut pentru că știe că suntem pe urmele lui.

– Ce spuneți? întrebă Domenico, uluit.

– Întotdeauna a fost prudent, pentru că știe că e un personaj cunoscut ca un cal breaz de toate agențiile de securitate, astfel că face tot ce poate ca să nu atragă atenția; iar după atentatul de la Frankfurt a devenit foarte suspicios și conversațiile lui sunt și mai anodine decât erau înainte. E clar că și-a sporit măsurile de siguranță.

Ovidio și Domenico rămaseră tăcuți, cântărind vorbele lui Panetta. De fapt, nu le spusese ceea ce gândea și nici de ce anume se temea realmente: că ar fi existat undeva o scurgere de informații și că numitul Karakoz fusese pus în gardă că era urmărit îndeaproape.

Panetta stătuse în cumpănă dacă să le spună sau nu și optase pentru a se abține; nu comentase acest lucru nici măcar cu Hans Wein, dar se gândea să o facă lunea următoare, la birou. Wein lipsea de câteva zile din Bruxelles și n-a vrut să-i spună ceea ce bănuia la telefon, și nici prin poșta electronică.

– Și de ce credeți că acest Karakoz se gândește că e urmărit cu mai multă atenție decât înainte? întrebă Ovidio, suspicios.

– N-am spus că numitul Karakoz nu știe nimic, am spus că a devenit mai suspicios după atentatul de la Frankfurt. Armele și explozibilii pe care le-a utilizat comandoul el le-a vândut.

– Continuați să credeți că Biserica vă poate ajuta? vru să știe Ovidio.

– Să vă explic, nu e normal să se găsească hârtii în care să se vorbească despre sfinți, despre crucea de la Roma… Așa că este evident că,

dacă va fi un atentat, nu trebuie exclusă ideea că Biserica ar putea fi obiectivul.

– Dar aceasta nu este în logica fanaticilor islamiști. Nu sunt proști și țările arabe nu sunt interesate ca fanatismul islamic să lovească într-o instituție ca Biserica. Vă spun sincer, nu cred ca Biserica să fie obiectivul.

– Aveți dreptate, nu este în logica acelor oameni, nu le convine, dar, chiar și așa, nu excludeți această posibilitate, răspunse Panetta.

– Am discutat această chestiune la biroul de la Vatican și, sincer, am exclus-o. Din partea lor, ar fi o eroare strategică de o asemenea magnitudine, încât nici cei mai fanatici n-ar fi în stare să o comită. În plus, domnule Panetta, vă amintesc că acele cuvinte sunt răzlețe, doar niște cuvinte care au fost găsite printre resturile de hârtie arsă, nu știm la ce se referă. Este foarte riscant să ne hazardăm în ideea că Biserica poate fi obiectul unui atentat islamist, insistă Domenico.

– Lucrez de mulți ani în acest domeniu și vă asigur că, oricât de mult ne-am strădui să urmăm logica teroriștilor, este greu să o facem; ei au propria lor logică. Uneori, spunem nu, nu vor face una sau alta pentru că le-ar dăuna în fața opiniei publice, dar o fac. Credeți-mă, teroriștii vor fi mereu în stare să ne ia prin surprindere. S-a gândit cineva că ar fi capabili să arunce în aer Turnurile Gemene? Sau să pună bombe în două trenuri din Madrid când Spania a înclinat întotdeauna în favoarea cauzei arabe și a fost țara unde au ieșit în stradă cei mai mulți manifestanți împotriva războiului din Irak? Când ei comit atentate, căutăm să înțelegem motivul, elaborăm teorii în această privință. Dar ei ne-o iau întotdeauna înainte, iar noi căutăm după aceea logica faptelor săvârșite de ei.

– Chiar și așa, eu aș exclude această posibilitate, insistă Domenico.

– Oare n-au existat atentate împotriva sinagogilor? le reaminti Panetta.

– Ba da, au existat…, șopti Ovidio.

– Bine, atunci, din prudență, nu vom exclude nimic. Acum ne vom concentra asupra Iugoslavului, vom vedea ce va produce această pistă, cine este „bătrânul" acela despre care vorbește, dacă există într-adevăr

vreun „bătrân“, dar trebuie să așteptăm să facă vreo mișcare. Vă voi ține la curent.

Lorenzo Panetta își luă la revedere de la cei doi preoți după ce i-a mulțumit dominicanului pentru masă. Nu se gândise niciodată că va fi invitat la o cină în incinta Vaticanului și, cu atât mai puțin, să se întâlnească cu doi preoți despre care la o primă vedere, după aspectul lor, nimeni n-ar fi spus că erau așa ceva.

– Mai bea o *grappa* înainte de a pleca, îl invită Domenico pe Ovidio, în vreme ce îi umplea paharul minuscul cu lichid transparent.

– Crezi într-adevăr că nebunii ăia din Cerc nu sunt în stare să atenteze împotriva Bisericii ?

– N-ar obține nici un beneficiu. Noi condamnăm invadarea Irakului și îi cerem în mod constant Israelului să respecte drepturile poporului palestinian, papa întreține un dialog deschis cu imami și doctori în legea musulmană… ce sens are să-și piardă bunăvoința Bisericii ? Nu vor face nimic împotriva noastră. Nu din motive morale, ci pur și simplu pentru că nu le convine.

Domenico vorbea cu o asemenea siguranță și fermitate, încât Ovidio nu se simți în stare să-l combată. Seara decursese mult mai bine decât se așteptase și n-avea chef să o strice cu una dintre acele discuții în care se angrenau amândoi și care îi lăsa epuizați și indispuși.

La miezul nopții, își luă la revedere de la dominican; era obosit și avea nevoie să se gândească, să se regăsească pe sine însuși.

20

Pentru Salim al-Bashir sfârșitul de săptămână la Paris s-a dovedit a fi rodnic. Întâlnirea lui cu femeia aceea nu numai că fusese agreabilă pe plan personal, dar îl și liniștise: Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene nu știa nimic, nici despre el, nici despre Cerc. Umblau pe bâjbâite, dar erau pe urmele lui Karakoz, convinși că prin acesta vor ajunge la celălalt capăt a ghemului. Dar Cercul îl anunțase deja pe Karakoz și acesta știa să se îngrijească de interesele sale, astfel că își va fi luat măsurile necesare ca să se protejeze.

Cercul avea încredere în Karakoz pentru că era abil și inteligent și, mai ales, pentru că n-avea altă credință decât banul. Nu a greșit niciodată față de ei; bineînțeles că și ei l-au plătit fără să se tocmească, pentru că nici Karakoz nu admitea tocmeala.

Din tot ceea ce îi povestise, singurul lucru care îl îngrijora a fost o frază pe care a scăpat-o într-o doară: „Știi", îi spusese ea zilele trecute l-am găsit pe Panetta verificând toate dosarele personalului din departament, nu știu ce căuta. Poate că n-are încredere în cineva.

Nu a vrut să o alarmeze, dat fiind că ea nu dăduse importanță faptului, dar lui i s-a părut într-adevăr neliniștitor. Dacă era greu pentru Centrul de coordonare antiteroristă să dea de Cerc, n-ar fi imposibil să sfârșească prin a bănui vreo scurgere de informații și atunci ar ajunge la ea. Asta presupunea un risc pe care nu și-l putea permite, așa că sosise momentul să se debaraseze de femeie.

Încă mai examina cele trei atentate care urmau să fie înfăptuite. Deplasarea unor oameni care aveau să fie căutați de poliția din aproape

toată lumea putea fi foarte complicată, dar le era din ce în ce mai ușor să se miște prin Europa: milioane de frați trăiau acum printre proștii aceia de occidentali plini de bunăvoință care credeau în naivele lui îndemnuri la pace și la alianța dintre civilizații.

În orice caz, trebuiau să acționeze cât mai curând, deoarece aveau avantajul că Centrul de coordonare antiteroristă nu știa nimic.

Femeia îi promisese să-l sune dacă se întâmpla ceva nou. Știa că o va face, de fapt ar face orice i-ar cere. Deodată, îi trecu o idee prin minte și zâmbi; găsise soluția pentru această problemă: o putea folosi ca bombă umană împotriva unuia dintre obiective. Era o manieră frumoasă de a-și încheia relația și de a rezolva problema. N-ar fi prima femeie occidentală dispusă să moară în numele islamului. Tocmai găsise soluția pentru două probleme, ceea ce îi dădea o mare satisfacție.

În curând, se va întâlni la Granada cu comandoul. Omar aranjese ca în oraș să aibă loc un seminar despre cele trei religii monoteiste și era invitat să participe. Prezența lui la manifestări de genul acesta era obișnuită, astfel că n-ar mira pe nimeni călătoria sa la Granada. În momentul acela, va fi luat deja o hotărâre fermă.

După cum îi spusese Omar, Mohamed, Ali și Hakim erau deja în Nordul Spaniei, la Santo Toribio, amestecați printre sutele de pelerini care în zilele acelea vizitau sanctuarul ca să dobândească indulgența papală din Anul Sfânt.

În ceea ce privește atentatul de la Roma…, da, îi făcea plăcere să o prefacă pe amanta sa într-o bombă umană. Și-o imagina cu părul acoperit cu *hijab* strigând că se jertfește în numele lui Allah. Râse în sinea lui satisfăcut de acea idee macabră; la urma urmelor, îi era grețos de devotată.

Soneria telefonului îl făcu să tresară. O secundă mai târziu, râse din nou, de data aceasta fără rezerve: Departamentul de științe politice al Universității Harvard îl invita să țină o conferință despre o posibilă alianță între occidentali și musulmani. Acceptă încântat. Retribuția va fi excelentă și, în plus, îi va spori prestigiul academic. Îl vor asculta nici mai mult nici mai puțin decât viitorii conducători ai lumii, care se formau la Harvard… Le va spune ce doreau să audă, nu erau în stare să înțeleagă altceva. Americanilor și europenilor din

elitele intelectuale le repugna să creadă că diferendele nu se puteau rezolva vorbind, cedând; nu voiau să aibă probleme și erau dispuși la orice sacrificiu, numai să le evite. Erau ca niște copii.

*

Raymond mângâia *Cronica lui fray Julián* de parcă ar fi avut nevoie ca aceasta să-i dea puteri pentru ceea ce se pregătea să facă. O lăsă apoi pe masă și ieși din *suite*[1], uitându-se instinctiv la ceas: era două după-amiază. Spera ca în momentul acela să nu fie multă lume pe culoar: se temea că o cameristă sau oricare alt oaspete l-ar putea vedea îndreptându-se spre altă cameră.

Alesese hotelul Crillon pentru întâlnirea sa cu Ylena. Ca să-și justifice șederea în hotel având un apartament în Paris, comandase zugrăvirea și redecorarea băilor. Mijlocitorul insista mereu pe lângă el că nu trebuie să lase lucruri făcute pe jumătate. Nu-i fusese ușor să aleagă hotelul, dar până la urmă hotărî că n-avea să-și sacrifice propria comoditate pentru o întâlnire pe furiș. În aceeași dimineață, Mijlocitorul îi telefonase ca să-i spună un simplu număr, cel de la camera Ylenei.

Îl surprinse înfățișarea femeii. Prea înaltă, prea blondă, cu ochi prea albaștri, prea frapantă pentru o misiune în care era nevoie să fie aproape invizibilă, ca nimeni să nu o observe.

Avea probabil între douăzeci și trei și douăzeci și cinci de ani și pe chipul ei se citea mânia.

– Aveți deja instrucțiunile pentru mine? îl întrebă ea de îndată ce se salutară.

– O parte. Îmi permiteți să intru și să iau loc?

O simțea încordată, stânjenită, dorind să termine cât mai curând.

– E mai bine să vă relaxați; aici nu ne poate vedea și auzi nimeni și ceea ce avem de discutat nu se poate face în grabă.

Îi arătă un scaun și se așeză în fața lui. Îi despărți o masă rotundă.

– Peste câteva zile vă voi înmâna patru bilete de avion, pentru dumneavoastră și tovarășii dumneavoastră, dar înainte de asta am nevoie de fotografii ca să vi se facă pașapoartele.

[1] În franceză, „apartament“ într-un hotel de lux.

– Le-am adus. S-a produs o schimbare: vor veni fratele, verișoara și vărul meu.

– Și de ce această schimbare? întrebă Raymond alarmat.

– Pentru că verișoara mea a suferit la fel ca și mine, răspunse ea privindu-l cu mânie.

– Și celălalt frate al dumneavoastră?

– Rămâne să aibă grijă de mama mea. Am rămas doar trei din șapte frați. Au fost uciși în război, ca și tatăl meu. Cineva trebuie să supraviețuiască, așa am hotărât.

– Și verișoara dumneavoastră, câți ani are?

– Este mai mare decât mine.

– V-am întrebat câți ani are.

– Patruzeci. Și-a pierdut soțul și fiica cea mică. Ylena oftă cu nerăbdare. Încă nu mi-ați explicat misiunea.

– Ce vi s-a spus?

– Că în sfârșit mă voi putea răzbuna pe brigada musulmană. Nimănui nu i-a păsat ce ne-au făcut nouă, sârbilor, nimănui.

– Răzbunarea dumneavoastră nu se va îndrepta exact împotriva acelor oameni.

– Știu, dar vreau ca musulmani ca ei să plângă așa cum am plâns eu.

– Nu e simplu, dar vom izbândi. Este vorba de a le da musulmanilor o lovitură din care nu-și vor mai putea reveni: distrugerea relicvelor lui Mahomed.

– Relicve? Musulmanii au relicve? întrebă Ylena, nevenindu-i să creadă.

– Da. În palatul sultanilor de la Istanbul, numit Topkapî, un sultan a poruncit să se construiască un pavilion, cunoscut sub numele de Pavilionul Mantiei Sacre; acolo se păstrează capa lui Mahomed, sigiliul, spada, câteva fire de păr din barba sa. Se păstrează, de asemenea, un stindard din lână neagră. Așa cum creștinii luptau împotriva musulmanilor purtând crucea pe care a murit Isus, tot așa, în momente de dificultate, turcii scoteau stindardul Profetului în procesiune pe străzile Istanbulului.

– Și cum le vom distruge? întrebă Ylena.

– Cu o bombă, firește. Fratele și verii dumneavoastră vor trebui să meargă la Istanbul ca turiști, cât despre dumneavoastră… e greu să treceți neobservată; e mai bine să mergeți când va sosi momentul atentatului, dar căutați să vă îmbrăcați discret și să nu faceți nimic care să atragă atenția. Să nu mergeți toți patru împreună la Topkapî, e mai bine să o faceți separat, dar dumneavoastră să nu mergeți singură, ați atrage atenția.

– Ce pașaport voi avea?

– Bosniac. Veți trece drept bosniaci din Sarajevo, e mai bine.

– Sunt sârboaică bosniacă și cunosc bine orașul Sarajevo.

– Secretul e să se modifice unele lucruri, dar nu toate. Dacă ați vrea să treceți drept englezoaică sau suedeză, cu siguranță că n-ați avea probleme din pricina înfățișării dumneavoastră, dar, de îndată ce ați vorbi, s-ar observa că nu sunteți nici una, nici alta. Sunteți bosniacă și sunteți în vacanță, simplu ca bună ziua.

– Și bomba?

– Bomba o veți duce într-un scaun cu rotile. Veți trece drept invalidă. Va fi singurul mod de a înșela măsurile de securitate, dar trebuie să știți că veți scăpa cu viață doar cu mare greutate.

– Unde vom plasa ceilalți explozibili?

– Tot în scaun. Mi s-a spus că prietenii dumneavoastră vor ști să o facă și că frații și vărul dumneavoastră au luptat în război.

– Așa este.

– Bine, atunci vor ascunde explozivul în scaun, pe șezut, într-un braț, unde le va veni mai ușor. Vor trebui să-l plaseze la Istanbul. Ar fi absurd să riscați să treceți granița cu un scaun încărcat cu explozibile.

– Și armele le vom primi tot la Istanbul?

– Da, la fel ca și explozivul. Ori fratele, ori verișoara dumneavoastră, e totuna, va împinge scaunul. Sunteți o turistă invalidă, o victimă a războiului, a bombardamentelor. Nu puteți umbla, așa că mergeți într-un scaun de invalid. Dar insist că trebuie să vă ascundeți înfățișarea. E greu să nu fiți remarcată și trebuie să treceți drept o bosniacă oarecare. V-ați putea vopsi părul într-o nuanță mai închisă la culoare sau să-l acoperiți cu un *hijab*…

– Am adus deja fotografiile pentru pașapoarte, spuse Ylena.

– Este vorba de siguranța dumneavoastră; și credeți-mă dacă vă spun că o fată ca dumneavoastră atrage atenția mult mai mult decât vă puteți imagina.

– De acord, o voi face, îmi voi schimba culoarea părului.

– Îmbrăcămintea pe care o veți purta va fi anostă, nimic frapant. Să aveți picioarele acoperite cu un pled, amintiți-vă că asta vă va face să treceți drept invalidă. Dacă mă gândesc bine, este mai potrivit să existe încă o femeie în comandou, este mai credibil ca o musulmană să nu călătorească însoțită numai de bărbați. Chiar și așa… cum nu era prevăzut, trebuie să consult pe cineva.

– Pe cine?

– Asta nu vă privește. Să nu credeți că o operațiune de acest calibru se improvizează sau poate fi organizată de o singură persoană.

– Nu, asta o știu deja.

– V-am spus că mi se pare mai bine să fie încă o femeie. Dați-mi fotografiile.

Ylena îi înmânã un plic în care păstra fotografiile pentru pașapoarte.

Raymond observă pe îndelete chipurile rudelor Ylenei, verii și fratele ei. Verișoara ei avea o figură plăcută, dar nu se compara cu frumusețea Ylenei; nu le va atrage atenția bărbaților.

– Când îmi veți da pașapoartele și banii?

– Mai întâi, voi cere avizul în privința schimbărilor; apoi, ne vom revedea. Dar am nevoie să-mi dați o nouă fotografie de-a dumneavoastră. Ați putea să vă vopsiți părul chiar azi, să vă faceți o fotografie și să mi-o dați astă-seară sau cel mai târziu mâine de dimineață?

– Da. O voi face eu însămi. Voi cumpăra vopsea și în două ore îmi voi schimba culoarea părului.

– Ați putea merge la un coafor…

– Dumneavoastră singur ați insistat să nu atrag atenția.

– Aveți dreptate, dar dacă vă puteți cumpăra o pălărie, ceva care să vă ascundă părul, atunci când veți cere nota de plată și veți părăsi hotelul…

– Suntem în Paris. Pe cine poate mira faptul că o femeie își schimbă culoarea părului?

– E ciudat ca o persoană cu o culoare de păr ca a dumneavoastră să și-l vopsească. Orice femeie ar face tot ce i-ar sta în putință, numai să aibă această culoare. Dar, în sfârșit, nu mi se pare că trebuie să ne mai pierdem timpul cu părul dumneavoastră. Acționați în consecință, vă voi da bani ca să faceți aceste mici cumpărături.

Ylena acceptă cele două sute de euro pe care i i-a dat Raymond. Deschise apoi ușa camerei ca să verifice că nu era nimeni pe culoar și îi făcu semn să iasă.

El nu se simți în siguranță până când nu reveni în apartament și își turnă un calvados. Avea mai multe ore la dispoziție înainte de a se întâlni din nou cu Ylena, așa că se va duce să vadă mersul lucrărilor din apartamentul său, dar mai întâi îl sună pe Mijlocitor ca să-i comunice schimbările din plan.

21

Hans Wein îl asculta îngrijorat pe Lorenzo Panetta. Dacă bănuielile lui Panetta se confirmau, ar însemna o lovitură dură pentru prestigiul Centrului și ar pune sub semnul îndoielii eficiența acestuia în comparație cu alte agenții de informații.

– După părerea mea, argumenta Panetta, ar trebui să fie cercetați din nou toți membrii Centrului, inclusiv noi. Nu poate rămâne nici o îndoială. Prefer să mi se spună că m-am înșelat și că văd năluci acolo unde nu sunt decât pereți.

– Dar bănuiești pe cineva? îl întrebă direct șeful său.

– Nu, sincer nu. Am cerut rapoartele de securitate despre toți membrii departamentului și n-am fost în stare să găsesc nici urmă de bănuială în curriculum-ul nimănui dintre cei care lucrează aici. Dar asta nu înseamnă nimic, doar că eu pot să mă fi înșelat. Măcar de-ar fi așa!

– Ai verificat și dosarul lui Mireille Béziers?

– Bineînțeles că da, și n-am găsit nimic extraordinar. Să nu ne lăsăm duși de prejudecăți; știu că Matthew a fost surprins să o vadă cinând cu un tânăr cu înfățișare de maghrebian, dar asta nu înseamnă nimic, Mireille a trăit în mai multe țări arabe; în plus, nu putem să ne lăsăm conduși de paranoia și să vedem un terorist în spatele fiecărui musulman. Dacă fata ar fi avut ceva de ascuns, nu s-ar fi dus să ia cina în restaurantul cel mai frecventat din Bruxelles.

– Știi că ce se ascunde cel mai bine este ceea ce se află la vedere, îi replică Wein.

– Știu, dar, sincer, nu cred ca Mireille să lucreze pentru Cerc.

– Tu însuți ai spus că trebuie să trecem din nou cu toții prin filtrele de securitate, protestă Hans Wein.

– Bineînțeles, și Mireille nu va face excepție.

– Ți-e simpatică fata.

– Cred că este inteligentă și hotărâtă. Are doar o problemă: că e prea entuziastă.

– În meseria noastră, excesul de entuziasm poate fi o catastrofă. În orice caz, am cerut deja la Personal să i se găsească un loc liber în altă parte; peste o vreme dictată de prudență îi voi semna transferul.

– De ce peste o vreme dictată de prudență și nu imediat?

– Pentru că nu vreau să am probleme cu unchiul ei, care ar suna la jumătate din Comisia Europeană ca să protesteze pentru felul în care este tratată iubita lui nepoată. Presupun că peste o săptămână sau două va fi transferată.

Lorenzo râse. Hans Wein era un tip transparent, căruia îi venea greu să-și ascundă sentimentele, chiar dacă se arăta întotdeauna moderat în manifestări.

– După părerea mea, ar trebui să ceri imediat un control de securitate.

– Îi voi spune Laurei să facă demersurile necesare.

– Nu, nici măcar Laura nu trebuie să știe.

– Te rog, Lorenzo! Am tot atâta încredere în Laura câtă am și în tine!

– Atunci, să n-ai încredere în nimeni, nici măcar în mine, până când Securitatea nu-ți va spune că o poți face. Și eu am încredere în Laura, dar controalele de securitate trebuie să fie făcute fără ca nimeni să știe că este cercetat, așa că va trebui să nu i-o spui nici măcar ei.

– De acord, vom face cum spui tu.

Lorenzo Panetta dădea să intre în biroul său când Matthew Lucas năvăli în încăpere precipitându-se; îi făcu un semn să se apropie.

– Ce se întâmplă, Matthew?

– Șeful este?

– Da, firește.

– Am interceptat o convorbire între Iugoslav și un număr de telefon mobil; era Dușan, locotenentul lui Karakoz. Am putut obține

numărul; bineînțeles, este vorba de una dintre acele cartele care se cumpără în orice magazin cu obiecte de telefonie, dar îi luăm urma.

– Să mergem să-l vedem pe Wein! răspunse Panetta. Este prima veste bună pe care o avem după atentatul de la Frankfurt.

Matthew le relată în puține cuvinte directorului și directorului adjunct al Centrului tot ce se referea la convorbirea aceea.

Iugoslavul primise apelul de la un bărbat. Vocea, explica Matthew, părea să aparțină unui om în vârstă; conversația a fost scurtă: „Ea a venit, am fotografiile, am nevoie de o parte din comandă la destinație. Vă voi trimite lista și fotografiile. Au avut loc câteva schimbări. Totul trebuie să fie gata peste două săptămâni".

Iugoslavul a protestat pentru lipsa de timp, spunând că va face tot posibilul, dar fără să-i garanteze nimic. Convorbirea a avut loc în raza Parisului, dar n-au putut determina zona.

Cât despre conversația cu Dușan, Iugoslavul s-a plâns de timpul scurt de care va dispune pentru comandă și de dificultățile cu „afurisitul de scaun".

– Ce o fi vrut să spună prin „afurisitul de scaun"? întrebă Hans Wein cu voce tare.

– Orice ar fi, continuă Matthew, asta înseamnă că numitul Karakoz are o altă comandă de onorat prin omul său din Paris. Ceea ce nu știu este pentru cine și pentru ce. Laboratorul confirmă că vocea bărbatului aparține unui francez de vârstă înaintată; este o voce cultivată, nu a vreunei gorile din drojdia societății.

Laura White, asistenta lui Hans Wein, bătu ușor la ușă înainte de a intra.

– Șefu', vă sună comisarul de la Interne, puteți vorbi?

– Da, fă-mi legătura.

Asistenta lui Wein îi privi curioasă pentru că vedea reflectată încordarea pe chipurile celor trei bărbați, dar nu întrebă nimic. Hans Wein nu suporta curiozitatea și lipsa de discreție.

Matthew și Lorenzo ieșiră din birou ca să-i permită lui Wein să vorbească liniștit.

– Poate am dat de ceva sau poate nu e nimic, spuse Matthew.

Lorenzo Panetta îi făcu un semn ca să nu facă nici un comentariu, ceea ce nu-i scăpă privirii perspicace a Laurei.

Când intrară din nou în biroul lui Wein, Lorenzo, se simți obligat să-i explice lui Matthew motivul gestului său.

– Poate fi doar presimțirea unui fost polițist, dar după atentatul de la Frankfurt, Karakoz a devenit foarte prudent, mult mai prudent decât era în mod obișnuit, ca și cum ar ști că suntem pe urmele lui.

– Bine, răspunse americanul, e normal să fie bănuitor. Este vârât în toate rahaturile și știe că există o grămadă de servicii de securitate care doresc să-l înhațe, nu-i așa?

– Ba da, dar… în sfârșit, o s-o spun de-a dreptul: e posibil să avem o scurgere de informații, explică Panetta.

– Ce? Asta nu e cu putință! protestă Matthew. Toți suntem supuși la verificări periodice de securitate.

– Da, și am cerut să fim supuși încă unui control; singurul lucru pe care-l avem de făcut este să fim mai prudenți. Până când Securitatea nu-și va termina treaba, toate noutățile acestui caz nu vor ieși din această încăpere, replică tăios Hans Wein.

– Aveam de gând să-i cer doamnei doctor Villasante să asculte înregistrarea ca să-și spună părerea în legătură cu vocea acelui bărbat necunoscut, spuse Matthew.

– Atunci, va trebui să mai așteptăm ca să i-o dăm. E totuna dacă Andrea va asculta această înregistrare acum sau peste trei zile. În orice caz, nu putem face nimic. Trebuie să așteptăm în continuare ca Iugoslavul, Karakoz și oricare dintre prietenii acestuia să facă o nouă mișcare și pentru asta cel mai bine este ca noi să nu întreprindem nimic. Vom fi în alertă, și nimic mai mult, iar pe dumneavoastră, Matthew, vă rog să fiți discret. N-aș vrea ca acest Centru să devină ținta batjocorii celorlalte agenții.

– Nu vă faceți griji, știu să păstrez secretele, replică Matthew ironic, dar permiteți-mi să vă spun că nu vă împărtășesc presimțirea. Nu-mi imaginez pe nimeni din Centru lăsând să se scurgă informații, în afară de…

– Vă gândiți la Mireille? sări Lorenzo. Nu fiți nedrept cu ea!

– Nu sunt, dar poate că fără să fi avut intenția a făcut vreun comentariu în prezența unuia dintre prietenii ei arabi, care la rândul lor pot avea alți prieteni. În sfârșit…, Mireille Béziers mi se pare singurul punct slab din acest serviciu.

– Nu vreau să devin apărătorul ei, n-am de ce, protestă Lorenzo Panetta. Dar mă revoltă prejudecățile și nedreptățile. În orice caz, va fi cercetată și, pentru liniștea dumneavoastră, aflați că e prevăzut transferul ei peste o perioadă scurtă de timp.

– Asta chiar că mi se pare o veste bună. Fata asta nu se potrivește aici.

– Da, nu e foarte populară între oamenii serviciului. E ciudat, nu reușesc să înțeleg de ce irită pe toată lumea, spuse Panetta mai mult pentru sine decât pentru interlocutorii săi.

– Și cu toate astea, aveți încredere în ea, răspunse Matthew Lucas.

– Da, văd că are chef de muncă, este inteligentă și imaginativă și, dacă ar fi lăsată, ar putea fi eficientă.

– Una din presimțirile dumneavoastră? îl ironiză Matthew.

– Da, o presimțire de bătrân dulău maidanez.

În scurtul timp liber de care dispuneau la amiază, merseră la barul de zi al Centrului.

Andrea o invită pe Mireille să ia loc alături de unele dintre femeile din departament. Nu era doar Laura White, asistenta șefului, ci și Diana Parker, mâna ei dreaptă.

Mireille acceptă resemnată. Andrea Villasante era o femeie rece, nu o văzuse niciodată zâmbind, dar recunoștea că încerca să o integreze în echipă, oricât de greu i-ar fi venit să-și ascundă puțina simpatie pe care o simțea față de ea.

– Ceva se mișcă, observă Laura White.

– Ce? întrebă sec Andrea.

– Nu știu, dar i-am văzut pe șefu' și pe Panetta îngrijorați și mai prudenți decât de obicei, se hazardă Laura. Nu știu ce au de gând, dar vor ca nimeni să nu afle.

– Poate că sunt presupunerile tale, aici sfârșim cu toții prin a deveni paranoici, prin a studia gesturile celui pe care-l avem în față, spuse Diana.

– Nu mi se pare că ar fi un subiect de conversație potrivit faptului că șeful este îngrijorat de ceva sau că ar ascunde ceva, le-o reteză scurt Andrea. Aici, fiecare trebuie să ne facem datoria.

Laura se înroși, conștientă că făcuse o gafă, tocmai ea care făcuse din tăcere și din discreție cea mai mare calitate a ei.

– Nu mă judeca greșit, Andrea, era doar un comentariu banal, se apără Laura.

– Nimic din ceea ce se spune aici nu este banal și, cu atât mai puțin, ceva care se referă la directorul și la directorul adjunct al acestui organism. Nu-mi plac speculațiile și nici comentariile.

Tăcură cu toatele, conștiente de proasta dispoziție a Andreei. Cel mai rău lucru care se putea întâmpla era ca aceasta să-i povestească lui Hans Wein despre indiscreția Laurei și singurul mod de a nu o stârni pe Andreea era să nu protesteze și nici să nu spună nimic.

Matthew Lucas se apropie de ele cu o ceașcă de cafea în mână.

– Pot să iau loc? întrebă el și, înainte de a auzi răspunsul, se și așezase.

Mireille nu putu evita o expresie de neplăcere. Americanul făcea tot posibilul ca să fie dată afară din departament și criticile lui găsiseră terenul fertil în cugetul lui Hans Wein. Așa că ea considera că în atribuțiile ei de serviciu nu intra să-și petreacă jumătatea de oră de pauză cu omul acela, drept pentru care se ridică în picioare ca să plece. De altfel, avea ceva de făcut.

– Mă duc afară să fumez o țigară, spuse ea în loc de salut.

O văzură ieșind ca și cum s-ar fi grăbit. Nici Matthew nu-și ascunsese stânjeneala pe care i-o provoca apropierea de Mireille.

– Este o bună colegă, afirmă Diana Parker, ațintindu-și privirea albastră asupra lui Matthew. Chiar dacă ție nu-ți place.

– Mie n-are de ce să-mi placă; singurul lucru care ni se cere acelora dintre noi care ne ocupăm cu această treabă este eficiența, nimic mai mult, răspunse Matthew.

– Nu-mi place să se vorbească nici de bine, nici de rău despre persoanele din departament, le-o tăie din nou, sec, Andrea, ridicându-se și părăsind grupul care încă nu-și terminase cafeaua.

– Ce o fi cu ea azi?! se întrebă Laura.

– E iritată de câteva zile, admise Diana, de când a venit din weekend... dar e o persoană extraordinară.

Nimeni nu răspunse. Dădură cafeaua peste cap și se întoarseră la birou.

Panetta îl aștepta nerăbdător pe Matthew.

– Unde ați fost? întrebă directorul adjunct al Centrului.

– Să beau o cafea..., s-a întâmplat ceva? întrebă Matthew surprins.

– Poftiți în biroul meu.

Femeile îi observau cu coada ochiului pe Panetta și pe Matthew. Era evident că se întâmpla ceva despre care șefii nu voiau să afle restul departamentului.

Matthew așteptă ca Lorenzo Panetta să-i spună ce se întâmpla. Italianul își aprinse o țigară, în ciuda privirii reprobatoare a lui Matthew.

– Nu mă priviți de parcă aș fi un delincvent, îi reproșă Panetta, în vreme ce deschidea fereastra ca să aerisească biroul, mi se pare culmea să nu poți fuma o țigară.

– Știți că vă face rău, dar nu numai dumneavoastră, ci și nouă, ca fumători pasivi. E vorba despre drepturi, al dumneavoastră și al celorlalți.

Panetta îl privi pe Matthew supărat, apoi stinse țigara pe care tocmai o aprinsese și oftă resemnat.

– Oamenii noștri i-au urmărit pe doi dintre oamenii Iugoslavului. Știți unde au fost acei doi îngerași? Ei bine, nici mai mult, nici mai puțin decât la hotelul Crillon, unul dintre hotelurile cele mai luxoase din Paris și probabil din lume.

– Ce făceau acolo?

– Aparent, nimic. Au stat jos aproape de recepție, au băut vreo două pahare la bar, s-au plimbat discret prin hol și sunt tot acolo, sau cel puțin erau acolo acum două ore.

– Și de ce au fost urmăriți acei doi bărbați?

– Pentru că știm că sunt oamenii de cea mai mare încredere ai Iugoslavului. E ciudat… Aș vrea să știu ce fac la Crillon…

– Ori protejează, ori urmăresc pe cineva care locuiește acolo, deduse Matthew.

– Da, probabil că e vorba de unul dintre aceste lucruri. Sau că Iugoslavul va veni la Crillon ca să se întâlnească cu cineva; și atunci, ei verifică terenul, să fie degajat.

– Nu și-au dat seama că sunt urmăriți?

– Nu, pentru moment, nu; lucrăm cu echipe bune, avem peste treizeci de persoane cu ochii pe Iugoslav.

– Presupun că doi bătăuși atrag destul de mult atenția într-un hotel ca acela, spuse Matthew, îngrijorat.

– Mă rog, nu merg descheiați la cămașă, nici arătându-și bicepșii. Caută să treacă neobservați.

– Și acum…

– Acum, așteptăm. Putem fi în fața unei piste. Convorbirile interceptate, acei doi bărbați la Crillon… vom vedea dacă ne apropiem sau nu de Karakoz.

– Și de Cerc, acesta este principalul nostru obiectiv.

– Ca să ajungem la Cerc, trebuie să tragem de capul ghemului dinspre Karakoz. Poate că este singura breșă în securitatea acelor fanatici.

22

Era aproape nouă când Raymond bătu din nou la ușa de la camera Ylenei. De data aceasta, se întâlnise cu o cameristă la ieșirea din apartamentul său, dar femeia nu-i acordă atenție. El intră în ascensor și apăsă pe butonul pentru etajul al treilea, unde se afla camera Ylenei. O pereche aștepta liftul, așa că nu îndrăzni să iasă și merse mai departe, până în holul de la parter. Odată ajuns acolo, merse la bar și ceru un calvados. Nu-i plăcea să bea singur în public, dar nu voia să-l vadă nimeni la etajul al treilea.

Ylena îl va aștepta. După ce dădu paharul pe gât, ieși din hotel fără o țintă anume, ignorând insistența portarului de a-i chema șoferul. Umblă aproape o oră înainte de a se întoarce.

Acum, avu noroc și urcă singur în lift; apăsă din nou pe butonul corespunzător etajului unde era apartamentul său, dar după ce urcă un etaj, apăsă pe butonul pentru etajul al treilea, temându-se că se va întâlni din nou cu vreun oaspete și că acesta îl va împiedica să ajungă la camera Ylenei. Își spuse că norocul era de partea sa pentru că nu se întâlni cu nimeni pe culoar. Ea deschise ușa imediat.

– Vă așteptam, îi reproșă ea nerăbdătoare.

– N-am putut veni mai devreme, răspunse el în vreme ce examina transformarea femeii.

Părul Ylenei era acum blond-închis și nu-i mai cădea pe spate, pentru că și-l tăiase până în dreptul urechilor. Tunsoarea nu putea fi mai nereușită; se vedea cât de colo că fusese opera ei. Dar rezultatul era cel care conta și acum Ylena devenise mai puțin frapantă, mai vulgară,

în ciuda acelor imenși ochi albaștri care exprimau în continuare o mânie stăpânită cu greu.

– Aveți aici fotografiile. E vreo problemă din pricina schimbărilor?

– Nu, nu este. Acceptăm să meargă verișoara dumneavoastră în locul fratelui dumneavoastră.

– Când îmi veți da pașapoartele și banii?

– Peste câteva zile, cel mult trei sau patru.

– Și armele și explozibilii?

– V-am mai spus înainte. Pe astea le veți primi la Istanbul.

– Ce trebuie să fac până când îmi veți da pașapoartele?

– Ar trebui să vă întoarceți printre ai dumneavoastră. Vă vom chema când va fi totul gata.

– Și nu atrag atenția dacă voi călători atât de mult?

– Este un risc pe care trebuie să ni-l asumăm, pentru că, dacă rămâneți aici fără să aveți nimic de făcut, veți atrage de asemenea atenția. În orice caz, astea sunt instrucțiunile și trebuie să le îndepliniți fără a crâcni. În această operațiune este de vitală importanță să nu aveți idei proprii.

– Ce vreți să spuneți?

– Că totul a fost studiat până în cel mai mic amănunt și că nu trebuie să introducem nici o schimbare și nici o noutate, decât numai dacă ar fi strict necesar. Se va lua legătura cu dumneavoastră, vi se va înlesni călătoria și vi se va fixa locul de întâlnire; până atunci, începeți să studiați împreună cu rudele dumneavoastră planul operațiunii.

Raymond îi înmână un plic mare de culoare maro. Un plic obișnuit, care nu atrăgea atenția.

– Înăuntru este un plan al Istanbulului, o carte cu principalele monumente și locuri de interes turistic, precum și un pliant cu orarele de vizitare a palatului Topkapî, a Sfintei Sofia, a moscheilor… Am inclus și modul de a ajunge dintr-un loc într-altul al orașului în autobuz. După cum veți vedea, totul e foarte simplu, dar trebuie să studiați temeinic. În carte, veți găsi o istorie amănunțită a palatului Topkapî și ce se poate vizita, firește că se dau informații precise despre pavilionul în care se găsesc relicvele Profetului. Și sunt două fotografii cu modul în

care sunt dispuse vitrinele. Desigur că fratele și vărul dumneavoastră vor trebui să înceapă să se gândească în ce loc din scaun vor plasa explozivul. Și încă ceva: sunteți în continuare dispusă să vă sacrificați viața?

Ylena îl privi fără urmă de surpriză, ca și cum ar fi răspuns până acum la această întrebare de o mie de ori.

– Credeam că v-am mai spus-o înainte. Să nu vă îndoiți, răspunsul este da. Același pe care i l-am dat și bărbatului care m-a pus în legătură cu dumneavoastră.

Apoi, spre surprinderea lui Raymond, se așeză și îl invită cu un gest să facă același lucru. Și așa, față în față, Ylena îi explică de ce nu-i păsa dacă moare.

– Eu aveam doisprezece ani când în satul meu a sosit un detașament de musulmani. Am fost printre primele violate: eram în casa unei mătuși, în afara satului și, când i-am văzut, am luat-o la goană să anunț că veneau musulmanii. Dar ei m-au prins înainte de a ajunge în sat; unul dintre camioane s-a oprit brusc lângă mine și s-au dat jos mai mulți bărbați. Cel care comanda m-a privit de sus în jos și eu am tremurat de frică, pentru că privirea aceea m-a dezbrăcat. M-a împins pe marginea drumului și m-a trântit la pământ; apoi s-a descheiat la șliț și s-a aruncat deasupra mea. La început, am rămas liniștită, fără să reacționez. Eram înspăimântată, dar am simțit o durere ascuțită între picioare și atunci m-am apărat, am început să dau din picioare, să țip, i-am zgâriat fața. El a început să mă lovească, nu știu câte palme și câți pumni mi-a tras, a fost un moment în care mi-era greu să văd, pentru că îmi curgea sângele pe toată fața. M-a violat cu cruzime și apoi mi-a tras un picior în pântece. Dar, după el, m-au violat ceilalți bărbați din camion, cred că au fost douăzeci sau douăzeci și cinci, nu știu. Mi-am pierdut cunoștința de mai multe ori; atunci îmi aruncau apă pe față ca să mă trezesc și să știu ce îmi făceau. Mă dureau măruntaiele, de parcă m-ar fi ars pe dinăuntru.

Raymond o asculta îngrozit. Vocea Ylenei era vlăguită; părea că povestește ceva banal. Ceea ce îl surprindea cel mai mult era rigiditatea de pe chipul ei, care nu-și schimba expresia.

– M-au găsit a doua zi. Nu puteam nici să vorbesc, nici să merg, nici să plâng. Eram inconștientă, în comă, mai mult moartă decât vie.

Sângele se făcuse crustă în jurul meu. M-au dus la spital și acolo au reușit să mă readucă la viață. Au trebuit să mă opereze și să-mi scoată tot. Bestiile alea… mi-au distrus uterul, ovarele… și, în plus, m-au mutilat. Da, după tot ce mi-au făcut, m-au mutilat, pentru cazul în care într-o zi aș fi reușit să mă refac și mi-ar mai fi rămas dorința de a avea un bărbat în preajmă. Știți? Cel mai rău a fost faptul că nu i-a păsat nimănui. Masacrul pe care l-au săvârșit în satul meu, violurile… toate astea nu s-au spus la știri, noi eram sârbi bosniaci și în războiul acela ne revenise rolul celor răi. Când oamenii noștri distrugeau vreun sat și le violau pe femeile lor, totul devenea știre internațională, dar, dacă sârboaicele erau violate, nu-i păsa nimănui, toată lumea era de partea bosniacilor. Ei și-au organizat bine propaganda și au beneficiat de ajutorul acelor brigăzi musulmane de voluntari din toate țările islamice. Ei păreau să fie singurele victime. Noi eram creștini, dar creștinilor din restul lumii nu părea să le pese de ceea ce ne făceau musulmanii, îi apărau tot pe ei, protestau împotriva a ceea ce li se întâmpla lor. Nici măcar puternica Biserică de la Roma n-a făcut nimic eficient… V-am mai spus că aproape toată familia mea a fost ucisă de acei mercenari, iar eu… eu sunt doar un rest de femeie fără viitor, care n-am nimic de oferit, pentru că nu-mi pot oferi nici măcar mie însămi ceva. Nu-mi pasă dacă voi muri. De fapt, m-au ucis în ziua aceea, așa că mi-e totuna dacă voi sări în aer la Istanbul în același timp cu toate acele relicve. Măcar le înapoiez prin asta ceva din răul pe care ni l-au făcut. Nu mă mai întrebați dacă sunt gata să mor, nu mai insistați. Să știți că eu sunt deja moartă.

Raymond se ridică de pe scaun fără să-și arate vreo emoție. De fapt, nu-i era deloc milă de femeia aceea. Era doar un instrument în plus în răzbunarea lui, pentru el, creștinii ori musulmanii erau totuna; erau o parte din prețul pe care trebuia să-l plătească, cel pe care îl stabilise Mijlocitorul: Crucea în schimbul relicvelor lui Mahomed și apoi marea confruntare. Din aceasta va câștiga Mijlocitorul. Iar el, Raymond, voia doar să vadă Roma umilită și în felul acesta să-i răzbune pe acei nevinovați care au udat Occitania cu sângele lor.

– Nu ieșiți din hotel până mâine. Luați un taxi ca să mergeți la gară. Iar noi vom lua legătura cu dumneavoastră.

Când ajunse la el în apartament, își turnă un pahar de calvados și apoi căută telefonul mobil în care introduse o cartelă nouă.

– Bună seara.

Mijlocitorul îi răspunse de la celălalt capăt al liniei. Era mulțumit de mersul planului. Raymond de la Pallisière, cel de al douăzeci și treilea conte d'Amis, tocmai primise ordinul să nu se miște din Paris până când el nu-l va suna.

Unul dintre polițiștii francezi detașați la Centrul de coordonare antiteroristă sesiză privirea pe care cei doi oameni ai Iugoslavului i-o adresară femeii care în momentul acela plătea nota hotelului.

Era ora unsprezece dimineața și holul hotelului era plin de lume, oaspeți care voiau să-și achite contravaloarea facturii și alții noi care soseau.

Polițistul se prefăcea de aproape o oră că citește ziarul și își bea cafeaua, exact același lucru pe care părea să-l facă unul din oamenii Iugoslavului, pe când celălalt era aproape de ușa de la intrare, într-un loc de unde putea vedea pe oricine intra sau ieșea din hotel.

Privirea omului Iugoslavului poposi câteva clipe asupra Ylenei, dar își întoarse imediat ochii și se concentră din nou asupra ziarului. Polițistul o observă pe femeie și se gândi că e atrăgătoare, dar, în afara ochilor albaștri care ieșeau în evidență pe fața ovală, nu văzu la ea nimic deosebit. Femeia părea nelalocul ei în hotelul acela. Nu purta bijuterii, nici nu era îmbrăcată cu prea mult gust: niște pantaloni negri, un jerseu de mătase neagră, un șal care nu părea să fie de marcă înfășurat la gât; de umăr, îi atârna o geantă neagră și care nu etala nici una dintre acele mărci prohibitive pentru muritorii de rând ca el.

Se gândi că fata petrecuse poate noaptea cu cineva, dar respinse imediat ideea văzând-o plătind nota în numerar. Nici asta nu era normal: cine plătește în numerar în ziua de azi și, mai cu seamă, într-un hotel precum Crillon? Poate că se înșela și era o simplă turistă dar, pentru orice eventualitate, șuieră în transmițătorul pe care-l avea ascuns și al cărui microfon părea să fie o nevinovată insignă de pe reverul hainei.

– Poate că nu e nimic, dar va ieși o femeie de aproximativ un metru optzeci înălțime, părul blond-închis și ochi albaștri, e îmbrăcată

în negru și subiectul a privit-o. Nu știu, dar nu pare o clientă obișnuită a hotelului.

– E frumoasă? îi răspunse ironic unul din colegii lui care așteptau afară. Poate că individul are fler și i-a plăcut femeia, continuă el.

– E posibil, fiți atenți la reacția celuilalt subiect.

Ylena ieși din hotel purtând, în afară de geantă, o valiză mică de culoare neagră. Un comisionar o însoți la ușă stăruind să i-o ducă. Portarul se oferi să-i oprească un taxi, ceea ce ea acceptă imediat. Două minute mai târziu, se pierdea în traficul din Paris.

Omul Iugoslavului care supraveghea ușa nu se mișcă, nici nu o privi pe Ylena. Colegul său din interiorul hotelului tocmai îl suna pe mobil.

– Nu te uita, aici e cineva din partea concurenței. Tocmai mi-am dat seama.

Un minut mai târziu polițistul care rămăsese în hotel auzi vocea colegului său.

– Alarmă falsă. Am văzut-o ieșind pe fată; nu era rea, dar tipul nici n-a privit-o și nici n-a urmărit-o.

– De ce nu trimiteți pe unul de-ai noștri să o urmărească?

– Auzi, spune-mi tu de ce! Eu îți spun că nici nu s-a uitat la ea și te asigur că am cercetat zona; pe aici nu mai sunt oameni de-ai Iugoslavului. Nu ne face să ne pierdem timpul și nu-l pierde nici tu. Caută să nu-ți scape subiectul, pentru că asta chiar că ar fi o problemă.

Polițistul încuviință fără tragere de inimă. Ceva îi spunea că omul Iugoslavului o privise într-un fel special pe femeia aceea și că acest interes n-avea nimic de-a face cu înfățișarea tinerei. Dar hotărî să se supună. Dacă subiectul își lua tălpășița, cel care va avea probleme va fi el.

23

– Aici a trăit Beato de Liébana[1] în secolul al VIII-lea. Dumneavoastră, fără îndoială, îi cunoașteți cu toții *Comentariile la Apocalipsa Sfântului Ioan*. Beato a fost un călugăr foarte ieșit din comun care a îndrăznit chiar să polemizeze cu arhiepiscopul de Toledo și al întregii Spanii care apăra doctrina adopționistă[2]. Dar importante sunt textele pe care le-a scris, care încă de pe atunci s-au bucurat de o mare răspândire și au fost ilustrate cu minunate miniaturi. Beato a scris, de asemenea, un imn în care, pentru prima dată, se susținea faptul că Santiago cel Mare[3] propovăduise în Spania; acest imn a fost într-adevăr premonitoriu, pentru că, aproape imediat după aceea, la Compostela, a fost găsit mormântul Apostolului și…

– Atunci, de ce se numește această mănăstire a Sfântului Toribio, în loc să fie închinată lui Beato ? întrebă o femeie întrerupând explicațiile ghidei, care o privi agasată la rândul ei, pentru că nu era prima dată că o întrerupea.

– Tocmai aveam de gând să vă explic acum. Această mănăstire a fost întemeiată în epoca vizigotă. Pe atunci, se numea a Sfântului Martin de Tours[4]. Tradiția ne-a lăsat moștenire două legende: una se referă la episcopul de Palencia, Toribio, care în secolul al VI-lea cutreiera

[1] Călugăr spaniol, originar din Asturias (n.tr.)

[2] Erezie apărută în Spania în secolul al VIII-lea, conform căreia Hristos-omul ar fi doar fiul adoptiv al lui Dumnezeu Tatăl în urma botezului. (n.tr.)

[3] Santiago este numele consacrat în spaniolă pentru Apostolul Iacov, fiul lui Zevedeu și frate al Sfântului Ioan Evanghelistul. Este considerat patronul spiritual al Spaniei. (n.tr.)

[4] Episcop între anii 371 și 397 al orașului Tours, vechea capitală a regiunii Touraine din Franța. (n.tr.)

aceste meleaguri încercând să-i convertească pe păgâni; cealaltă se referă la faptul că Sfântul Toribio de Astorga, renumit pentru că a combătut erezia priscilianistă[1], a fost și pe el aici, și tot el a fost cel care în secolul al V-lea peregrinase prin Țara Sfântă și a adus numeroase relicve; este posibil ca printre ele să se găsească cea mai mare bucată din Adevărata Cruce. În secolul al XI-lea, călugării din abație urmau regula sfântului Benedict și printre comorile mănăstirii se aflau și moaștele sfântului Toribio și…

– Și putem vedea bucata din Crucea lui Hristos? o întrerupse femeia din nou pe ghidă spre disperarea acesteia.

– Da, firește. Dumneavoastră veți dobândi indulgența papală tocmai pentru că aici se află cea mai mare bucată din Cruce. Există dovezi că din cele mai vechi timpuri veneau la mănăstire oameni de pretutindeni ca să se închine la Cruce și să se roage la sfântul Toribio, care are faimă de sfânt făcător de multe minuni. Când vom intra în mănăstire, îi veți putea admira mormântul sub o efigie policromă din mijlocul bisericii. Papa Iuliu al II-lea[2] a fost cel care a dat în anul 1512 bula prin care se instituia indulgența de o săptămână pentru cei care veneau la mănăstire în anii în care sărbătoarea Sfântului Toribio cădea într-o duminică. Mănăstirea se află de asemenea pe ruta așa-numitului Drum Francez, care-i duce pe pelerini până la Compostela. Ah! Și o curiozitate: știm că cel puțin din secolul al XVI-lea veneau multe familii cu persoane bolnave, bolnavi mintali, pentru că tradiția dădea asigurări că Lignum Crucis[3] era în stare să-i vindece pe posedații de diavol și…

– Dar, atunci, indulgența papală se poate dobândi doar pentru o săptămână? o întrebă pe ghidă alt pelerin.

– Nu, nu, asta voiam să vă explic. Papa Paul al VI-lea[4] a extins indulgența săptămânală la toate zilele din an care pornesc de la sărbătoarea Sfântului Toribio într-o duminică pe tot anul următor. Astfel că

[1] Referitoare la priscilianism, doctrină eretică aparținând spaniolului Prisciliano, decapitat în anul 385.

[2] Pe numele său adevărat Giuliano Della Rovere (1443-1513), papă între anii 1503-1513 (n.tr.)

[3] În latină, „Lemnul Crucii" (n.tr.)

[4] Giovanni Battista Montini (1897-1978), papă între 1963-1978 (n.tr.)

episcopul deschide Poarta Iertării și, începând din acel moment, toți pelerinii care ajung în decursul anului aflat sub ocrotirea Sfântului din Liébana se vor putea bucura de indulgență deplină pentru iertarea păcatelor lor. Este ceea ce veți obține și dumneavoastră de îndată ce, odată ajunși, vă veți spovedi, veți asculta liturghia și vă veți împărtăși. Ierusalimul, Roma, Compostela și Caravaca, în provincia Murcia, au și ele acest privilegiu.

– Atunci, mănăstirea, din ce secol este? vru să știe un alt pelerin.

– Actuala biserică a început să fie construită la mijlocul secolului al XIII-lea și este în stil gotic mănăstiresc cu influență cisterciană[1]. Dar încă se mai păstrează vestigii ale vechii construcții romanice. În secolul al XVII-lea, s-au făcut lucrări de extindere la mănăstire și de atunci datează minunata galerie pe care o veți putea admira. Și veți fi interesați să aflați că acea capelă în care se păstrează Lignum Crucis este în stil baroc și că a fost ridicată cu aportul „indienilor", adică emigranții din Cantabria care s-au îmbogățit în America de Sud. Veți vedea, este spectaculoasă, atât prin frumusețe, cât și prin sobrietate. Fragmentul din Cruce este păstrat într-o carcasă de argint aurită realizată de orfevrieri în anul 1778.

Mohamed și Ali ascultau atent explicațiile ghidei. Autobuzul turistic lăsase în urmă satul Potes și urca pe coasta care ducea la mănăstire.

– Acum veți vedea muntele Viorna, pe al cărui versant se află mănăstirea Santo Toribio. Apropo, am uitat să vă spun că aceste văi au reprezentat un refugiu sigur pentru creștinii care fugeau de ocupația arabă.

Călătoriseră cu trenul de la Granada la Madrid și de acolo la Santander. Se înscriseseră în excursia la Santo Toribio printr-o agenție de voiaj, ca niște turiști oarecare. Căutând să treacă neobservați, se îmbrăcaseră fără stridențe. Purtau blugi, cămăși curate și călcate, adidași și aveau părul îngrijit. Firește că mulți pelerini îi priviseră cu neîncredere și curiozitate. „Sunt mauri"; – auzeau ei că se șoptește în

[1] Ordin religios derivat din cel al Benedictinilor, întemeiat în 1098 de Robert de Molesmes, abatele mănăstirii din Cîteaux (*Císter*, în spaniolă, de unde și numele Ordinului), în apropiere de Dijon. Se caracterizează prin revenirea strictă la regulile Sfântului Benedict, printr-o mare austeritate și practicarea de către călugări a îndeletnicirilor manuale. (n.tr.)

spatele lor – „oare pe ăștia de ce îi interesează Santo Toribio ?“. Ei căutau să fie amabili cu toți membrii grupului de excursioniști, ajutându-le pe doamnele mai în vârstă să urce și să coboare din autobuz, oferindu-se să le cumpere apă când se opreau să facă un popas. O femeie nu-și putu învinge curiozitatea și îi întrebă de ce merg la Santo Toribio.

– Vreți să dobândiți indulgența papală ? îi întrebă ea cu suspiciune.

– Nu, doamnă, dar călătorim prin Cantabria și nu putem să nu ne oprim ca să cunoaștem sanctuarul. Să știți că pentru musulmani, Isus este un mare profet. Evreii au fost cei care l-au răstignit…, aminti Ali, și răspunsul păru să o satisfacă pe femeie care, din momentul acela, le zâmbea afectuoasă.

– Ne place atât de mult Cantabria, încât vom reveni cu familiile noastre, sublinie Mohamed.

Priveliștea locului unde se ridica mănăstirea Santo Toribio le păru spectaculoasă. Pe versantul muntelui, acoperit de copaci și de verdele naturii, stâncile străluceau sub soarele blând al amiezii.

Când coborâră din autobuz, ghida le arătă Poarta Iertării.

Pe ei i-a mirat absența paznicilor, a polițiștilor și a oricărui corp de securitate care să protejeze mănăstirea. Se plimbară în jurul mănăstirii Santo Toribio, urcară pe stânci ca să o contemple și apoi coborâră din nou. Nimeni nu părea să-i bage în seamă. Intrară și ieșiră din biserică de mai multe ori, observară cu grijă capela Lignum Crucis, unde pelerinii se înghesuiau, rugându-se cu voce tare.

Începu slujba și toți cei care erau acolo urmăreau cu devoțiune cuvintele preotului, convinși că păcatele lor vor fi șterse dintr-o trăsătură de condei odată trecută Poarta Iertării și după ce s-au spovedit și împărtășit.

Nimeni nu împiedica apropierea de capela Lignum Crucis, protejată de un grilaj ; dimpotrivă, oricine se putea prosterna pe treptele care conduceau la mica incintă unde era expusă relicva… oricine ar fi putut arunca în aer capela aceea dacă nu ezita să se jertfească, așa cum erau dispuși să facă atât Ali, cât și Mohamed. Pe ei îi aștepta Allah în Paradis și Paradisul lor era mai dătător de satisfacții decât Raiul creștinilor.

Au numărat în gând pașii făcuți de la Poarta Iertării până la capelă, au studiat celelalte căi de acces și au făcut rost de mai multe cărți despre locul acela, din mica prăvălie a mănăstirii. Acum știau deja că misiunea aceea nu numai că era realizabilă, ci și că nu ridica nici cea mai mică problemă. În acel loc îndepărtat din Cantabria, pe acele meleaguri, la umbra masivului Picos de Europa[1], nimeni nu părea să suspecteze pe nimeni; nici călugării, nici autoritățile locale nu se așteptau ca cineva să fie în stare să distrugă acel loc și cu atât mai puțin să distrugă în mii de bucățele Lignum Crucis.

Salim era un geniu pentru că alesese Santo Toribio. Cum era cu putință ca acești creștini să fie atât de proști încât să lase fără protecție mănăstirea unde spuneau ei că se păstrează cea mai mare bucată din Crucea pe care fusese răstignit profetul Isa[2]? Să termini cu Lignum Crucis era o sarcină pentru copii; oricine ar fi putut să o facă. Nici măcar nu se cerea curaj: doar o bună încărcătură de dinamită și mănăstirea aceea ar zbura până în înaltul cerului.

Mohamed trase concluzia că singurii vinovați pentru distrugerea Crucii lor aveau să fie creștinii, pentru că n-au protejat-o cum s-ar fi cuvenit.

Când slujba s-a terminat, au făcut același lucru ca și ceilalți pelerini: fotografii ale mănăstirii, ale capelei Lignum Crucis, ale mormântului sfântului Toribio, ale priveliștii… zeci de fotografii care le vor servi ca să-și fixeze mai bine obiectivul. Erau nerăbdători să se întoarcă și să-i povestească lui Omar, dar mai ales să-l cunoască pe Salim, care peste câteva zile va fi la Granada și promisese că se întâlni cu ei. Îl vor liniști: Lignum Crucis va înceta să mai existe.

„Ce ar fi în stare să facă pelerinii aceia împreună cu care își petrecuseră ziua?“ se gândiră Ali și Mohamed. Au râs pentru că știau că toți creștinii se vor lamenta când se va întâmpla acest lucru, dar că nu vor face niciodată nimic.

Occidentul nu voia să aibă probleme și modul de a nu le avea era să privească în altă parte; acesta era marele avantaj al Cercului.

---

[1] În spaniolă, „Piscurile Europei“, masiv muntos în Nordul Spaniei, între provinciile Oviedo, Santander și León.

[2] Numele în arabă al lui Isus Hristos.

24

Raymond dormea când l-a trezit telefonul mobil. Vocea precipitată a avocatului său de la New York îl făcu să tresară. La început, nu înțelegea ce-i spune, apoi rămase tăcut, neștiind ce să răspundă, în vreme ce omul său de încredere îi repeta vestea.

– Soția dumneavoastră a murit ieri. Mi s-a comunicat că era internată de ceva vreme într-un spital din Cleveland, luptând cu un cancer de pancreas. Îmi pare rău că v-am trezit ca să vă dau această veste. Am aflat acum câteva clipe; eram într-o călătorie și avocatul soției dumneavoastră nu m-a putut găsi mai devreme. Având în vedere cele întâmplate, am hotărât să nu mai aștept până mâine… Vreți să-mi dați vreo instrucțiune?

Nu știa ce să-i spună. Se uita la ceas; era ora două și, de altfel, ce instrucțiuni îi putea da? Nu se putea prezenta la Cleveland. În ce calitate? Era tatăl unei fiice pe care nu o cunoștea, care nu dorise niciodată să știe nimic despre el. Dacă se ducea, risca să fie dat afară… nu… de fapt, nu știa ce să spună.

– Conte, mă auziți? Ați înțeles ce v-am spus?

– Da, da… v-am auzit; de fapt, n-am nici o instrucțiune să vă dau… poate să vorbiți cu fiica mea și să-i spuneți că sunt la dispoziția ei pentru orice ar avea nevoie… da, asta ar fi cel mai bine, sunați-o și vorbiți cu ea. Nu mă veți deranja dacă mă veți suna încă o dată în cazul că ar apărea ceva nou.

Se ridică din pat și își puse halatul de mătase pe care îl lăsase pe un scaun din apropiere. Se duse apoi în salon, deschise mobila-bar și

scoase sticla de calvados. În ciuda orei, avea nevoie de un pahar ca să facă față gândului că este văduvul unei femei pe care nu o mai văzuse de aproape treizeci de ani. Cu toate acestea, vestea căzuse ca o bombă, cu siguranță pentru că Nancy făcea parte din visurile lui cele mai ascunse și din momentul cel mai plenar al vieții sale, când s-a simțit îndrăgostit pentru prima și ultima dată.

Pentru o clipă, simți impulsul de a o suna pe Catherine, dar, dacă fiica sa avea doar pe jumătate firea mamei ei, îi va închide telefonul și va refuza să vorbească cu el. Era deja o femeie în toată firea, care cu ani în urmă îi spusese foarte clar avocatului său că nu avea nici cea mai mică dorință de a-și cunoaște tatăl și nici de a întreține vreo relație cu el; iar cu ocazia majoratului, Catherine hotărâse că, fiind adultă din punct de vedere legal, nu avea de ce să depindă de nimeni și, cu atât mai puțin, de tatăl ei, drept pentru care îi solicitase să întrerupă trimiterile lunare de bani.

Avocatul nu a reușit să o convingă de contrariu. De atunci, Catherine a refuzat să întrețină orice legătură cu el. Nici Nancy, la rândul ei, nu a mai vorbit cu avocatul. Mamă și fiică au tăiat slaba legătură care le unea cu el.

Bău dintr-o înghițitură paharul de calvados și își turnă altul. Nu știa ce să facă. Poate că ar trebui să meargă la New York și să aștepte ca fiica sa să se întoarcă de la Cleveland. Poate că în aceste circumstanțe, Catherine îi va accepta compania.

Nu reveni în pat, ci așteptă telefonul avocatului său; acesta sună peste o oră.

– Conte, am reușit să vorbesc cu avocatul fiicei dumneavoastră; îmi pare rău, mi-a spus că ea nu vrea să știe nimic de dumneavoastră. Mi-a recomandat să vă spun că e mai bine să nu încercați să mai luați legătura cu ea. Îmi pare rău că vă dau aceste vești proaste.

– Nu vă faceți griji, de fapt… nu-mi spuneți nimic nou, dar… când va fi înmormântată Nancy?

– Mâine, la prima oră, îi vor incinera trupul la Cleveland. Acolo a locuit în ultimii trei ani tratându-și boala. Avocatul fiicei dumneavoastră nu mi-a dat multe detalii, dar cred că am înțeles că ea se va

întoarce în curând la New York, unde, după cum știți, au ținut deschisă galeria de artă.

Da, o știa bine. Ani de zile comandase cumpărarea de tablouri de la galerie, ca un mijloc de a se asigura că Nancy și fiica lor aveau suficiente venituri ca să trăiască; multe din operele acelea le-a dăruit treptat, iar altele încă se mai păstrau ambalate în pivnițele castelului. Nu-i plăcea arta modernă.

Raymond oftă simțindu-se învins, dar, chiar și așa, era ceva în el care se revolta. Pentru prima dată în viața lui nu suporta situația de a nu putea face nimic.

Ceasul arăta ora trei și jumătate. A doua zi, trebuia să se întâlnească cu Iugoslavul ca să termine de stabilit comanda pentru atentatul de la Istanbul. Întâlnirea va fi la fel precum cea cu Ylena: bărbatul va rezerva o cameră la hotelul Crilllon și acolo, departe de ochii indiscreți, în afară de concretizarea valorii economice a operațiunii și a formei de plată, vor vorbi despre plan. Iugoslavul îi comunicase deja că șeful său Karakoz prefera să fie plătit în numerar, sau prin transfer bancar în Elveția sau în Luxemburg, unde avea adrese fiscale pe numele unor avocați pe care îi plătea cu generozitate.

În cele din urmă, luă o hotărâre despre care știa că e greșită: va anula întâlnirea cu Iugoslavul și va merge la New York. Mijlocitorul va trebui să înțeleagă că nimeni nu rămâne văduv în fiecare zi și că poate aceea era ocazia de a se apropia de Catherine, oricât de mult s-ar fi opus aceasta.

Căută mobilul și formă numărul de acasă al Iugoslavului.

Vocea bărbatului părea că vine de dincolo de mormânt, împleticită, cu mânia celui care fusese trezit dintr-un somn adânc.

– Mâine nu ne vom putea vedea, afirmă Raymond fără alt preambul.

– Dar cine naiba sunteți? Ce spuneți? strigă Iugoslavul.

– Trebuia să ne vedem mâine la Crillon, dar nu va fi cu putință. Trebuie să călătoresc la New York, vă voi suna când mă voi întoarce.

– Ce spuneți? E imposibil! Trebuie să ne vedem mâine dacă vreți ca operațiunea să meargă mai departe. Ce joc e ăsta? Auziți, nu e momentul să vă dați jos din barcă. Iugoslavul era mai supărat pentru că fusese trezit din somn, decât pentru schimbarea planurilor.

– Trebuie să plec într-o călătorie, v-am mai spus, soția mea a murit, se scuză Raymond pe un ton jalnic.

– Șefului meu nu-i va plăcea…

– Nu-mi pasă ce-i place șefului dumneavoastră. Și el are nevastă, așa că îmi va înțelege situația.

– Când vă veți întoarce?

– Nu știu, cel mult peste trei sau patru zile; lucrați la ce era prevăzut. De fapt, cu mine trebuie să vă înțelegeți doar asupra detaliilor.

– Cu dumneavoastră trebuie să ne înțelegem asupra plății, nuanță Iugoslavul, iar acesta nu e un detaliu neînsemnat.

– Puteți aștepta câteva zile; de fapt, marfa va mai avea nevoie de timp ca să fie folosită, așa că nu se va produce nici o întârziere.

– Noi încasăm în avans.

– Veți încasa până la ultimul dolar, vă asigur.

– Să n-aveți nici cea mai mică îndoială că așa va fi. Dacă nu, luați-vă rămas-bun de la castel și de la tot ce apreciați.

– Nu mă amenințați!

– Ah, am uitat că vorbesc cu un conte adevărat! Să vă ia dracu' și să știți că o să opresc operațiunea până când vă veți îndeplini partea dumneavoastră! Noi nu lucrăm gratis și nici nu acordăm credit nimănui!

– Vă voi suna la întoarcere.

Raymond întrerupse convorbirea; se simțea epuizat după discuția cu omul acela. Formă apoi un alt număr, cel de la castelul d'Amis.

Majordomul, care avea aparatul chiar pe noptiera de lângă pat, nu întârzie să răspundă.

– Castelul d'Amis.

– Bună seara sau bună dimineața, Edward.

– Bună seara, domnule. Ce se întâmplă? întrebă el alarmat.

– Nimic, nimic, Edward, nu-ți face griji, doar că trebuie să plec într-o călătorie pentru ceva neprevăzut. Plec la New York cu primul avion în care găsesc loc liber. Voi lipsi câteva zile, nu știu câte, patru, cinci, cel mult o săptămână. Ocupă-te de tot.

– Bineînțeles, domnule conte. Unde vă găsesc în cazul în care ar trebui să comunic cu dumneavoastră? vru să știe eficientul majordom.

– Mă voi instala la hotelul Plaza, ca întotdeauna, dar mă poți găsi sunând pe mobil; ar fi cel mai bine, dar voi suna eu, nu-ți face griji. E de așteptat ca, în aceste zile cât nu voi fi în țară, să nu se întâmple nimic. Până peste două săptămâni, nu vom avea oaspeți la castel, așa că în principiu nu trebuie să-ți faci griji pentru nimic.

– Sunt la dispoziția dumneavoastră ca întotdeauna, domnule conte.

– Bine, te voi suna, Edward.

– Să vă odihniți, domnule.

– Mulțumesc, noapte bună.

Când închise telefonul își spuse că măcar în privința lui Edward putea fi liniștit. Majordomul n-avea nevoie de ajutor ca să conducă viața la castel în absența lui. Își turnă din nou un pahar de calvados și luă telefonul, care era lângă mobila-bar, ca să ceară la recepția hotelului să i se rezerve un bilet clasa întâi pentru primul avion cu destinația New York.

Hotărî apoi să-l sune pe Mijlocitor și căută din nou mobilul; exact în momentul acela își dădu seama că folosise telefonul mai mult timp decât cel permis dacă voia ca apelurile să nu fie urmărite. Vorbise peste măsură de mult cu Iugoslavul și apoi sunase la castel. Simți o sudoare rece străbătându-i spinarea. Ce făcuse? Era improbabil ca să-l urmărească cineva sau să-l bănuiască, dar Mijlocitorul se arătase întotdeauna mai rigid în privința adoptării măsurilor extreme de securitate, iar el tocmai omisese unele dintre cele mai elementare.

Șocul veștii morții lui Nancy adăugat paharelor de calvados îi buimăcise mintea mai mult decât era dispus să recunoască.

Încercă să se liniștească spunându-și că din conversația cu Iugoslavul nu se putea desprinde nimic care ar ridica suspiciuni; cât despre cea cu majordomul, nu avea nici o importanță. Nu, nu voia să se comporte ca un paranoic; încălcase una dintre măsurile de siguranță, dar nu atât de grav încât să-i pună în pericol planul de răzbunare. Singurul lucru pe care ar fi trebuit să-l facă era să schimbe cartela la telefonul mobil, cum făcea după fiecare apel către Mijlocitor, și să nu-i fi telefonat în noaptea aceea, ci a doua zi de pe aeroport ca să-l anunțe că pleacă la New York.

Zece minute mai târziu îl sună recepționerul de la Crillon ca să-i confirme că avea bilet de avion pentru a doua zi la ora douăsprezece.

Se simți cuprins de euforie pentru simplul fapt de a ști că era deja pornit la drum și ceru să fie trezit la opt. Mai avea încă timp să tragă un pui de somn și să încerce să împrăștie efectele alcoolului.

*

Lorenzo Panetta intră fără să bată la ușă în biroul lui Hans Wein. Directorul Centrului de coordonare antiteroristă nu a putut evita să-l privească cu un anume reproș pentru întrerupere.

– Am pus mâna pe el!

– Știu, tocmai am vorbit cu Parisul și îmi trimit chiar acum un e-mail.

– Și eu am vorbit cu ei, am deja transcrierea conversației acelui conte cu Iugoslavul și e de necrezut. Au vorbit îndeajuns cât să se poată localiza apelul.

– Ceea ce nu știu este unde ne vor conduce toate astea, spuse Wein. Karakoz are mulți clienți și ne-am trezit că printre aceștia, în afara Cercului, este și un conte francez, ceea ce ne pune pe o pistă care nu este cea pe care o căutam.

– Dar trebuie să o urmărim…, replică Panetta.

– Noi căutăm legătura dintre Karakoz și Cerc pentru ca, plecând de acolo, să putem face ceva împotriva acestui grup de fanatici. Nu urmărim nici un conte, chiar dacă are relații cu un om al lui Karakoz. Trebuie să-mi consult superiorii înainte de a trage mai departe de acest fir.

– Pentru Dumnezeu, Wein, este primul lucru pe care-l avem după mult timp!

– N-avem nimic! Doar o conversație între un aristocrat și un traficant de arme, dar, după câte știu eu, nici unul dintre cei doi nu aparține Cercului și nu suntem autorizați să-l cercetăm pe acest cetățean francez.

– Știi că în cursul oricărei anchete dai peste alți delincvenți și alte delicte, uneori în legătură cu ceea ce se caută, alteori, nu, dar e vorba tot de delincvenți.

– Interceptările sunt autorizate ca să ajungem la Cerc prin Karakoz. Știu că îndeplinirea strictă a regulilor produce uneori întârzieri; dar nu vom face nimic din ceea ce nu suntem autorizați.

– Nu propun contrariul, Wein, cred pur și simplu că nu trebuie să excludem o nouă pistă, oricât de mult ar părea că ne îndepărtează de Cerc. Cere toate aprobările necesare, dar obține să putem trage și de acest fir. Dacă nu conduce nicăieri, îl abandonăm, și să se ocupe poliția din Paris, dar măcar să încercăm.

Matthew Lucas își vârî capul pe ușa biroului lui Wein, cerând permisiunea să intre.

– Intră, Matthew, îmi închipui că ai fost deja informat, îi spuse directorul Centrului.

– Da, e minunat și de necrezut!

– Trebuie să fim prudenți, replică Wein.

– Da, bineînțeles, dar este o pistă importantă, insistă Matthew.

– Care nu știm dacă ne conduce acolo unde vrem să ajungem, sau ne poate distrage atenția ducându-ne în altă parte, care nu intră în sfera noastră de acțiune. Suntem un centru de coordonare împotriva terorismului, nu poliție, și tare mă tem că acea convorbire a contelui cu Iugoslavul n-are nici o legătură cu ceea ce căutăm noi.

Matthew Lucas rămase tăcut căutând cu privirea sprijinul lui Lorenzo Panetta, care părea distrat.

– Bine, dar în orice caz vom urmări această pistă, reiteră americanul.

– O vom face dacă ni se va da permisiunea. Trebuie să-i informez pe superiorii mei. După ce o voi face, o să vă spun ce putem și ce nu putem face.

Când ieșiră din biroul lui Wein, Lorenzo îi făcu un semn lui Matthew să-l însoțească în biroul lui.

– Ce spun șefii dumneavoastră? îl întrebă Lorenzo.

– Îmi închipui că nu vor cere permisiunea ca să meargă mai departe cu interceptările. După câte știu, francezii sunt cât se poate de dispuși să continue. Sunt primii surprinși de a fi dat peste un respectabil aristocrat vorbind cu un delincvent de cea mai joasă speță.

– Mă veți ține la curent? îi ceru Lorenzo.

– Bineînțeles, dar sper ca Wein să obțină permisiunea șefilor săi. Ar fi absurd să nu urmărim această pistă și să nu vedem unde conduce. Apropo, mi se va trimite un *dossier* despre acest conte.

– Și eu l-am cerut, presupun că îl am deja în computer.

– Atunci, oamenii Iugoslavului care supravegheau hotelul Crillon o făceau din pricina acestui conte…, spuse Matthew.

– Așa se pare. Cu toate acestea, toate informațiile indică faptul că Cercul pregătește un nou atentat și știm că armele le cumpără de la Karakoz. Ori au schimbat prăvălia, ori…

– Nu știu, nici eu nu-mi explic ce face un aristocrat francez stând de vorbă cu un traficant de arme. De altfel, acest conte l-a sunat pe Iugoslav la numărul său privat și din conversație se deduce că pun la cale ceva nemaipomenit. Cred că trebuie să-l supraveghem, să nu-l pierdem din vedere.

– Bine, în acest moment zboară la New York și acolo vă asigur că francezii nu-l vor pierde din ochi nici o clipă. Cât despre telefoanele de la castel, francezii le vor controla și noi, de asemenea. Apropo, aveți deja raportul de securitate despre oamenii din acest departament?

– Nu, încă nu. Suntem cercetați din nou și se verifică toate datele; vor mai trece vreo două zile până ni se va spune ceva.

– Crezi că doamna doctor Villasante ar putea asculta înregistrarea convorbirii dintre Iugoslav și conte?

– Da, ar fi interesant să cunoaștem opinia Andreei, dar trebuie să așteptăm ca Hans Wein să-și consulte șefii; până atunci, putem doar să așteptăm.

– Bine, în cazul meu voi căuta să fac ceva mai mult. Voi cere laboratorului nostru să studieze această înregistrare și voi compara vocea contelui cu o altă înregistrare pe care o avem cu Iugoslavul. Vă amintiți că a vorbit cu un bărbat cu voce de persoană în vârstă care se referea la un scaun? Poate că e același…

– Fir'ar să fie! Mie ar fi trebuit să-mi treacă prin cap!

25

Salim al-Bashir zâmbea satisfăcut de aplauzele publicului care asista la conferința sa. Cucerise toată asistența spunându-i ce voia să audă: că era posibilă conviețuirea pașnică între musulmani, creștini și evrei; că islamul era o religie pașnică și că nu trebuiau să fie confundați cei care profesau această religie cu cei care puneau bombe sau deturnau avioane; că era intolerabil ca ziarele occidentale să-i califice pe autorii acestor acte drept „teroriști islamici": „Oare atunci când un creștin asasinează pe cineva, jurnaliștii îl califică drept asasin creștin? Nu, nu o fac, îl califică drept simplu asasin, dar în Occident există prejudecăți față de islam. Da, așa este, oricât de greu le-ar veni multora să recunoască, și de aceea ne jignesc atunci când, pentru a explica faptul că cineva a săvârșit un act de violență, se adaugă religia subiectului întotdeauna când acesta profesează credința islamului. Eu le cer jurnaliștilor să mediteze în această privință".

Pledase, de asemenea, pentru respectul „față de cultura și normele noastre, pe care nu încercăm să le impunem nimănui. Atunci, de ce vă temeți că soțiile și fiicele noastre aleg să poarte *hijab*-ul? Pe cine jignim că nu mâncăm carne de porc și că cerem ca în școli copiii noștri să fie respectați și să nu fie obligați să mănânce ceea ce este împotriva religiei noastre? Conviețuirea este posibilă începând de la respect, respectul pentru deosebire, pentru că dacă nu se respectă deosebirea, copiii noștri vor sfârși prin a se simți de nicăieri și vor crește dezorientați, mânioși și umiliți pentru că vor trebui să ascundă ceea ce sunt. Instituțiile Statului trebuie să ajute comunitatea musulmană să trăiască în pace, conform

obiceiurilor și culturii sale, înlesnindu-ne posibilitatea de a ne educa fiii ca buni musulmani. Împreună putem combate violența, doar că există un secret: respectul și toleranța, pentru că, din nefericire, Occidentul se consideră tolerant și așa este față de sine însuși, dar nu față de ceilalți. Fiecare să se roage la Dumnezeu așa cum vrea să se roage și să nu fie persecutat din acest motiv, așa cum suntem noi, musulmanii".

Îi căută privirea lui Omar, șeful Cercului din Spania, care trecea drept om de afaceri, operator turistic și unul dintre șefii cei mai respectați ai comunității musulmane din peninsulă. Schimbară o privire încărcată de ironie: acolo se aflau membri marcanți ai politicii și culturii spaniole, aplaudându-l pe el, șeful operațiunilor teroriste ale Cercului, pe care îl considerau un respectabil profesor. Era foarte ușor să tratezi cu occidentalii: trebuia doar să le spui să nu-și facă griji pentru nimic, că viața lor nu avea de ce să se schimbe, că puteau rămâne în continuare cufundați în cultura lor hedonistă fără să se preocupe de ceea ce se întâmpla în jurul lor, atenți doar la ei înșiși.

Occidentalii nu voiau să aibă probleme; de aceea erau dispuși să-l creadă pe cel care le-ar spune că nu le vor avea. Și asta era ceea ce el le explica acum: să-i lase pe musulmani să facă orice, că dacă o făceau, nu se va întâmpla nimic… în vreme ce ei continuau să se extindă ca o pată de ulei până când vor acoperi totul, până când catedralele din întreaga Europă vor deveni moschei. La urma urmelor, era o destinație mai demnă decât aceea pe care necredincioșii o dădeau unora dintre bisericile lor, pe care le transformau în restaurante, până și în discoteci, cum se întâmplă deja în Anglia… Meritau să piardă totul pentru că nu se respectau pe ei înșiși, pentru că nu credeau în nimic.

Dumnezeu, spuneau toți guru din cultura occidentală, e un lucru din trecut, al fanaticilor, al oamenilor care nu și-au potrivit ceasul la ora Istoriei și care invitau la viață și la distracție, la consum și la nimic altceva. De aceea îi vor învinge. Era ușor să distrugi o societate care nu crede în nimic.

Când coborî de pe estrada de unde își ținuse conferința, Salim al-Bashir se văzu înconjurat și salută o parte din publicul numeros care îl aplaudase cu câteva minute în urmă. Apoi se îndreptă spre o

sală alăturată unde îl aștepta un mare grup de jurnaliști care au repetat aceleași întrebări pe care i le puneau mereu alți jurnaliști de-a lungul și de-a latul lumii. Toți voiau să știe ce crede el despre Cerc. L-au întrebat, de asemenea, despre ultimul atentat săvârșit de acest grup la Frankfurt și despre comunicatele acestei organizații revendicând al-Ándalus. Întrebările despre situația din Orientul Apropiat, despre drama poporului palestinian, despre consecințele războiului Statelor Unite împotriva Irakului au încheiat evenimentul.

Nu putu părăsi decât după o oră salonul oficial însoțit de Omar și de alți frați din Cerc, care treceau drept niște pașnici oameni de afaceri.

Așezat lângă Omar, care conducea o mașină de teren, cei doi bărbați rămaseră aproape tăcuți până când ieșiră din Granada, siguri deja că nu sunt observați.

– Ai avut mare succes, îl felicită Omar.

– Mulțumesc; ți-am mai spus că secretul este să le spui ceea ce vor să audă.

– Presa te va ridica în slăvi. I-am auzit pe unii jurnaliști făcând comentarii pozitive despre conferința ta.

– Da, presupun că le vor face cu toții; până acum, le-au făcut întotdeauna.

– Vom merge la mine acasă, acolo vom lua cina cu câțiva dintre oamenii noștri. Îi vei cunoaște pe Mohamed și pe Ali, care așteaptă instrucțiuni de la tine.

– Da, planul este simplu. Are mai mult efect dacă atentatele vor avea loc în aceeași zi și la aceeași oră.

– Tu ești șeful operațiunilor, dar cred că pe creștini i-ar speria mai tare dacă atentatele ar fi în zile consecutive; când încă nu și-au revenit după unul, să fie loviți de un altul.

– Știi, Omar? Dacă s-a renunțat la această idee a fost pentru că, odată ce se produce un atentat, toate serviciile antiteroriste intră în stare de alertă. Și dacă până cu o zi înainte sunt relaxați făcându-și treaba ca pe o rutină, din momentul în care se produce un atentat, sporesc măsurile de securitate în aeroporturi, pe căile ferate și în toate locuirile susceptibile de a fi atacate. Umplu străzile cu polițiști și cu soldați, îi strâng

cu ușa pe informatori; în plus, oricine are înfățișare de arab devine suspect și vreunul dintre ai noștri poate fi arestat într-un control de rutină, astfel că e mai bine să lovești în trei locuri în același timp.

Fără să-și ia ochii de pe șosea, Omar încuviință explicațiile șefului de operațiuni ale Cercului.

– Încă ceva, cine era fata aceea din primele rânduri și care atunci când a venit rândul întrebărilor mi-a pus mai multe? Era maghrebiană și nu purta *hijab*-ul care să-i acopere părul.

– Se numește Laila Amir; este sora lui Mohamed, ți-am vorbit despre ea. Femeia asta ne creează o grămadă de probleme.

– M-a pus în încurcătură când m-a întrebat dacă nu cred că Profetul a greșit atunci când a afirmat că femeile trebuie să fie subordonate bărbatului, iar adulterinele să fie biciuite și lapidate…

– Ai știut să o faci să tacă spunându-i că e o conferință în care se vorbește despre politică, nu despre teologie, dar că ai putea vorbi cu mare plăcere despre aceste teme cu altă ocazie.

– Da, dar ar fi putut să-mi strice conferința. Din fericire, publicul era de partea mea și au văzut în ea o provocatoare. Trebuie să faci ceva cu femeia asta și cât mai repede.

– I-am dat un ultimatum lui Mohamed.

– Dacă n-a fost în stare să rezolve problema cu sora lui, cum vom putea avea încredere în el?

– Hassan mi l-a recomandat. Este sigur că e omul potrivit și că, atunci când se va ivi ocazia, va accepta să-și dea viața pentru succesul misiunii.

– Nu mă interesează dacă moare sau nu, ceea ce mă interesează este dacă e în stare să ucidă.

– Este, pentru asta nu-ți face griji, dar trebuie să înțelegi că nu e ușor să-ți ucizi sora.

– Astea sunt regulile noastre. Nu va fi prima femeie care moare pentru că a provocat dezonoarea familiei sale.

– Ar fi o greșeală să o facă acum. Laila este foarte cunoscută în Granada, a devenit un simbol pentru ceea ce poate fi o musulmană integrată și emancipată. Dacă ar fi găsită moartă, ar avea loc o anchetă

care acum nu ne convine. Ți-am mai spus că e avocată, lucrează într-un cabinet cu alți avocați; vor cere o anchetă.

– Rezolvă problema de îndată ce poți.

Casa lui Omar era supravegheată în mod discret de către oameni ai Cercului care treceau drept servitori, țărani, grădinari, până și portari. Șeful organizației din Spania știa că nu-și poate permite nici cea mai mică greșeală, pentru că securitatea oaspetelui său era primordială.

Salim salută familia lui Omar înainte de a se așeza la masă ca să prezideze acea cină la care participau doar bărbați.

Unii asistaseră la conferință și îi aduseră lui Salim mari laude; alții îl priveau recunoscători că aveau ocazia să-l aibă atât de aproape. Salim al-Bashir era un mit pentru toți luptătorii din Cerc.

Salim nu le vorbi despre operațiunea care era în curs de desfășurare, oricât de mult ar fi dorit toți să afle când îi va lovi din nou Cercul pe creștini. El le reamintea că dacă Cercul devenise o fortăreață aproape inexpugnabilă era pentru că nimeni nu știa mai mult decât strictul necesar.

Mohamed Amir și Ali, la fel ca și Hakim, îl ascultau în tăcere și se simțeau importanți știindu-se aleși pentru următoarea misiune. La sfârșitul cinei, în vreme ce oamenii își luau rămas-bun de la Salim, Omar le făcu un semn celor trei să rămână.

În biroul acestuia, cu ferestrele închise și doi oameni păzind ușa, Salim al-Bashir le explică amănuntele atentatelor.

– Mohamed, te vei ocupa de mănăstirea din Santo Toribio, aici, în Spania. Am citit raportul pe care l-ai făcut; mă bucur să aflu că Ali și cu tine ați inspectat temeinic terenul, dar recunosc că mă îngrijorează excesul vostru de încredere.

– Am spus adevărul. Nu există nici o măsură de securitate, cel puțin nu era când am vizitat noi mănăstirea. Lucrul de care vom avea nevoie va fi o puternică încărcătură explozivă ca să aruncăm în aer grilajul care protejează capela și capela însăși în care se păstrează acea bucată din Cruce. Când am fost noi, Crucea putea fi văzută prin grilaj, dar ni s-a spus că se celebrează slujbe solemne când este expusă,

pentru ca toți pelerinii să o poată vedea. Dar trebuie să ținem seamă de problema pe care o reprezintă grilajul, astfel că explozivul trebuie să fie în stare să-l distrugă.

– Veți avea explozivul, dar din ceea ce ați descris în raport va fi greu să lăsați încărcătura și să puteți scăpa.

Mohamed și Ali rămaseră tăcuți, temându-se de ce ar putea să le spună Salim în continuare.

– Dacă lăsați o geantă abandonată printre pelerini chiar în fața capelei, chiar dacă ar fi sute dintre ei înghesuiți ca să vadă acea bucată de lemn, tot ar putea cineva să-și dea seama; chiar dacă, să zicem, vor adopta vreun anume tip de măsură de securitate și nu vor lăsa să se intre în mănăstire cu rucsacuri… Nu, nu putem risca, am putea suferi un eșec.

– Putem încerca, bâigui Ali.

Salim văzuse schițându-se o strâmbătură de neliniște pe chipul lui Mohamed; nervozitatea lui Ali era evidentă.

– Știi de ce au succes operațiunile noastre? Îți voi spune eu: pentru că noi nu riscăm; nu încercăm niște lucruri, noi le facem. Nu contează sacrificiul pe care va trebui să-l facem. Mă mândresc că știu să aleg oamenii pentru misiunile noastre, călăuzit de sfatul unor bărbați înțelepți ca Hassan sau ca Omar. Să se fi înșelat oare când au spus despre voi că sunteți adevărați *mujahedini*?

Cei doi tineri, rușinați, lăsară capul în jos. Dacă nu îndeplineau poruncile lui Salim vor fi considerați niște lași, poate chiar trădători, și vor pierde încrederea șefilor lor, ceea ce le-ar putea atrage moartea. În orice caz, se știau deja condamnați.

– Dacă nu sunteți oamenii care credem că sunteți, e mai bine să plecați acum. Vă asigur că Cercul are oameni viteji care doresc să vă ia locul.

Salim rămase tăcut, în vreme ce Omar îi privea mânios pe cei doi tineri; părea pe punctul de a-i lovi. Cel care a vorbit a fost Hakim, de-acum luptător veteran al Cercului, omul care se oțelise în atentate în Maroc și care acum era șeful satului Caños Blancos[1].

[1] În spaniolă, Olanele Albe.

– O vom face, nu te teme, pregătim atentatul de săptămâni întregi. Vom ști să ducem la bun sfârșit ceea ce se așteaptă din partea noastră.

– Nu, Hakim, pe tine te vreau altundeva. V-am spus deja că atentatele vor fi toate în aceeași zi și, dacă e posibil, la aceeași oră. Mohamed și Ali se vor ocupa de Santo Toribio, alte persoane, despre care nu trebuie să știți cine sunt, vor fi răspunzătoare de atacarea bazilicii Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma, iar tu, Hakim, va trebui să distrugi relicvele care se păstrează în biserica Sfântului Mormânt de la Ierusalim. Este partea cea mai dificilă a operațiunii, unde riscăm cel mai mult. Acolo nu putem face greșeli. Vreau să călătorești la Ierusalim cât mai degrabă; am adus dosarul cu toată documentația despre Sfântul Mormânt. Acolo te așteaptă frații din Cerc care te vor ajuta să distrugi locul acela. Le-am putea cere *fedayinilor*[1] palestinieni să ne ajute și să facă ei această treabă în numele nostru, dar noi trebuie să o facem, trebuie să poarte amprenta noastră, doar a noastră. Acolo vei avea arme, explozibili și ajutorul de care vei avea nevoie, dar va trebui să o faci tu. Este partea cea mai riscantă a misiunii. Evreii nu sunt atât de încrezători ca spaniolii și italienii, așa că au iscoade peste tot. Evreii nu-și pot permite să fie acuzați de comunitatea internațională că nu sunt în stare să apere relicvele creștine. Aceasta ar reactiva polemica în legătură cu transformarea Ierusalimului în oraș internațional, idee pe care o refuză din toate puterile. Dacă distrugem relicvele care sunt în custodia lor în biserica Sfântului Mormânt, vom reuși ca unii dintre prietenii noștri jurnaliști occidentali să prezinte fapta ca pe o nouă asasinare a lui Isus, de care vor fi vinovați evreii, care au permis ca Sfântul Mormânt să fie aruncat în aer. Europenii sunt atât de antisemiți, încât vor fi încântați să-i poată critica o dată mai mult. Și nu pentru că le-ar păsa, fiindcă nu mai cred în nimic, ci pur și simplu, ca să-i poată acuza pe sioniști. Nu mai e nevoie să-ți spun ce aștept de la tine, Hakim.

– Nu trebuie să-mi ceri nimic, voi face ceea ce am de făcut.

Fermitatea lui Hakim îi făcu pe Mohamed și pe Ali să se simtă și mai rușinați. Ajunseseră să-l cunoască bine pe Hakim datorită vremii

[1] În arabă, „cei care se sacrifică". Opozanți palestinieni care întreprind acțiuni de gherilă.

îndelungate pe care o petreceau în Caños Blancos. Îi erau devotați pentru integritatea și curajul lui și îl considerau un șef drept, a cărui autoritate nimeni nu o discuta în sat.

– Fratele tău te poate înlocui ca șef în Caños Blancos.

– Este o onoare pe care i-o încredințezi familiei mele ca să rămână în continuare în fruntea satului.

Salim al-Bashir își ațintì privirea asupra lui Mohamed și a lui Ali, așteptând ca acei doi tineri să spună ceva. Mohamed a fost cel care a vorbit primul.

– Nu va rămâne nimic din Santo Toribio, îl asigură Mohamed, poți avea încredere în noi.

– O putem face, adăugă Ali, încercând să imprime fermitate vocii sale.

– Bine, vă voi face rost de exploziv. Nu vreau ca Omar să-l cumpere de la furnizorii obișnuiți; vi-l voi trimite peste câteva zile. Omar, agenția ta are prevăzută organizarea vreunei călătorii pentru ca pelerinii andaluzi să dobândească indulgența papală la Santo Toribio?

– Aștept doar să-mi spui data. Am nevoie de timp ca să fac publicitatea și anunțurile în parohii oferind călătorii la Santo Toribio pentru dobândirea indulgenței. Am două autocare rezervate pentru asta.

– Mohamed și Ali vor merge într-unul din aceste autocare. Ca niște simpli pelerini, la fel cum au făcut când au fost să examineze terenul. E mai sigur ca explozivul să meargă cu ei într-un autocar plin cu pelerini, care va trece neobservat. Iar în ceea ce privește explozibili, cel mai bine este să le aducem cu unul dintre autocarele tale de pe linia Parisului.

– Știi că am unul singur care merge la Paris o dată pe săptămână.

– N-avem nevoie de mai mult.

– Am putea profita de călătoria unui grup de pensionari care vor petrece acolo opt zile; șoferul va fi unul dintre oamenii noștri; la întoarcere, va aduce încărcătura explozivă.

– Bine, acum vom încheia aceste amănunte. Important este ca Mohamed și Ali să știe ce au de făcut, ce așteptăm din partea lor. Hakim, tu știi cum trebuie să se ajusteze încărcăturile de explozibili pe corp; arată-le înainte de a pleca.

– Când va trebui să fiu la Ierusalim? Aș vrea să-mi aranjez afacerile înainte de misiune.

– Vei avea timp, dar nu trebuie să-ți ia peste zece sau cincisprezece zile, cel mult.

– Va fi de ajuns.

Salim îi făcu un semn lui Omar pe care acesta îl interpretă ca trebuind să îi concedieze pe cei trei tineri, astfel că se ridică în picioare spunându-le că reuniunea se încheiase și că în curând aveau să primească instrucțiunile pentru a porni misiunea.

Hakim, Mohamed și Ali ieșiră din încăpere în tăcere, fiecare adâncit în propriile sale gânduri.

– O vor face? îl întrebă Salim pe Omar de cum rămaseră singuri.

– Da, nu-ți face griji.

– N-am îndoieli în privința lui Hakim, dar Mohamed și Ali… nu știu, parcă n-ar avea destulă credință.

– Nu e ușor să te hotărăști să mori. Sunt tineri și se gândeau că au toată viața înainte. Voi suna la Frankfurt și voi vorbi cu Hassan; la urma urmelor, Mohamed este acum cumnatul lui, nu va fi de prisos să-i reamintească obligațiile față de noi.

– Fă-o și acum spune-mi, când vor călători bătrânii aceia la Paris?

– Peste patru zile.

– Atunci, prietene, voi avea totul pregătit pentru ca la întoarcere să aducă explozivul. Trebuie să recunosc că agenția ta de voiaj este un excelent paravan. Putem transporta orice avem poftă aproape prin toată lumea fără ca poliția să bănuiască nimic. Cine să suspecteze un autocar cu bătrâni care merg să petreacă o săptămână la Paris?

– N-ai spus cine va face treaba la Roma, întrebă Omar, curios.

Salim râse în vreme ce se ridica în picioare.

– Chiar și pentru tine va fi o surpriză. Dar îți va plăcea, o să vezi cum îți va plăcea surpriza. Și acum, prietene, aș dori să mă odihnesc. Am mult de lucru, mâine trebuie să fiu la Roma.

Omar îl însoți pe Salim până în odaia pe care i-o pregătiseră ca să se odihnească. Ferestrele erau întredeschise și parfumul de flori de portocal părea să impregneze totul.

– Ce noroc ai să trăiești la Granada! îi spuse Salim înainte de a închide ușa.

A doua zi, la douăsprezece de dimineață, Salim îl sună de la aeroportul din Granada pe unul dintre locotenenții săi ca să-i dea dispoziția de a lua legătura cu Karakoz. Trebuia să aibă pregătit materialul peste o săptămână, nici o zi mai târziu. Apoi aștepta nerăbdător plecarea avionului său cu destinația Roma și escală la Madrid. Ea îl va aștepta la hotel. A fost foarte bucuroasă când a sunat-o ca să-i propună să petreacă sfârșitul de săptămână la Roma. Se uită la ceas și se gândi că încă mai avea timp să-i telefoneze contelui; la urma urmelor, el plătea o parte din operațiune. Mobilul contelui nu răspundea și hotărî să-l sune la castel. Știa că nu e o imprudență: relațiile cu el erau publice și pe amândoi îi unea pasiunea pentru istorie. Raymond fusese să asculte unele din conferințele sale și nu și-au ascuns niciodată întâlnirile în cele mai bune restaurante pariziene.

– Castelul d'Amis.

Zâmbi auzind vocea pițigăiată a majordomului.

– Bună ziua, Edward, sunt profesorul al-Bashir, contele se află la castel? Aș vrea să vorbesc cu el.

– Îmi pare rău, domnule profesor, contele este într-o călătorie, se va întoarce peste câteva zile.

Salim rămase tăcut câteva secunde. Raymond nu-i spusese că avea de gând să călătorească și asta îl îngrijoră.

– A plecat într-o călătorie? Fir'ar să fie, vroiam să vorbesc urgent cu el și nu răspunde la mobil!

– Poate că domnul conte îl are închis din cauza diferenței de fus orar.

– Aha! Și pot întreba unde se află?

Acum, Edward a fost cel care rămase tăcut neștiind dacă trebuia să dea această informație, dar se hotărî să-i spună, fiindcă profesorul era un prieten foarte apreciat al contelui.

– Este la New York; domnului conte i s-a întâmplat o nenorocire: soția sa a murit.

– Cât de rău îmi pare, știți când se va întoarce?

– Nu, domnule, dar a spus că nu va lipsi mult. Este posibil ca atunci când domnul conte va fi sosit, contesa să fi fost deja înmormântată. Totul a fost foarte neașteptat.

– Firește, înțeleg. În sfârșit, voi insista pe mobil, dar, dacă sună, înștiințați-l că trebuie să vorbesc urgent cu el și, bineînțeles, transmiteți-i condoleanțele mele.

– De bună seamă, așa voi face.

Salim închise telefonul, contrariat. Spera ca moartea contesei, la care Raymond nu se referise niciodată, să nu-i întârzie planurile care erau deja în curs de desfășurare. Cu siguranță, contele nu era un sentimental care ar avea nevoie să-și verse amarul întrerupându-și activitățile, pentru că, altminteri, operațiunea ar fi compromisă și așa ceva nu era dispus să permită să se întâmple. Se gândi că asocierea lui cu contele d'Amis era una ciudată. De fapt, se întreba în continuare cum de fusese acesta în stare să dea de el, dar în orice caz aveau un dușman comun: Crucea. Raymond îl căutase ca să facă ceea ce el nu se simțea în stare să facă: să-i pedepsească pe catolici. Și îi vor pedepsi, sigur că îi vor pedepsi, dar din motive diferite. În plus, contele plătea toată operațiunea, chiar dacă, de fapt, credea că acoperă doar o parte. Scosese deja din buzunar sume importante ca să pună în mișcare această acțiune și pe Salim îl amuza faptul că domnul conte d'Amis urma să finanțeze o operațiune a Cercului.

Vocea metalică din difuzoare anunța zborul lui. Salim își spuse că avea să se bucure de un splendid sfârșit de săptămână cu femeia aceea care îi era atât de loială.

26

Vinerea, la amiază, sute de angajați ai Centrului de coordonare antiteroristă din Bruxelles părăseau în grabă clădirea, nerăbdători să înceapă sfârșitul de săptămână.

Andrea Villasante intră în biroul lui Hans Wein.

– Aveți nevoie de mine în acest sfârșit de săptămână? îl întrebă ea.

– Nu, Andrea. Odihniți-vă, eu o să mai rămân puțin să lucrez, dar sper să mă pot odihni și eu.

– Dacă nu vă deranjează, aș dori să plec puțin mai devreme.

– Mergeți, de altfel e aproape ora de plecare.

– Adevărul e că…

– Nu-mi dați explicații! o întrerupse Hans Wein. Dumneavoastră munciți fără să vă pese de orar, așa că nu trebuie să vă scuzați dacă plecați cu o jumătate de oră mai devreme. Profitați de sfârșitul de săptămână, o să ne vedem luni.

De îndată ce a ieșit din biroul lui Wein, Andrea se îndreptă spre locul unde ședea Laura White.

– Sâmbăta asta nu voi putea veni la partida de squash; îmi pare rău, va trebui să-ți găsești altă parteneră.

– Nu-ți face griji, Andrea; chiar acum aveam de gând să-ți spun că nu pot juca și că va trebui să o lăsăm pentru săptămâna viitoare.

– Ce ocupate sunteți amândouă! spuse ironică Diana Parker, adjuncta Andreei.

– Mă rog, nu așa de ocupată ca tine, care n-ai timp niciodată să vii să joci squash cu noi, răspunse Laura.

– Nu sunt ocupată, doar că mie nu-mi place să vin la clubul vostru, parcă aș fi la serviciu. Prefer să rămân acasă, unde vă place să vă invit la cină. În vreme ce voi faceți mișcare, eu mă îndeletnicesc cu gătitul; fiecare se relaxează cum i se pare mai bine.

Mireille le asculta fără să spună o vorbă. Se întreba dacă și ea va deveni o fată bătrână singuratică, fără alt orizont decât munca și având vreo relație sporadică cu alt funcționar ca și ea. Numai gândul ăsta o deprima. Nu, nu voia să ajungă ca Laura White sau Andrea Villasante, nici ca Diana Parker, toate trei devotate trup și suflet muncii, nemaiavând timp pentru viața personală. Sau cel puțin asta era ceea ce credea despre ele, pentru că nu aveau alt subiect de conversație decât munca; chiar și Diana, mult mai prietenoasă decât Andrea și decât Laura, părea și ea obsedată de profesie.

A sperat ca nimeni să nu-i ceară să rămână să lucreze tocmai în acest sfârșit de săptămână, cu toate că era greu să o facă cineva pentru că, de fapt, aproape că nu mai apelau la ea.

Când Lorenzo Panetta se pregătea să intre în biroul lui Wein, văzu că Laura își punea ochelarii în poșetă și își elibera masa de lucru.

– Pleci?

– Încă nu, dar sper să mă odihnesc în acest sfârșit de săptămână.

– Fă-o, ai o mină obosită.

Panetta intră în biroul lui Wein, care tocmai închidea telefonul.

– Am fost sunat de la Paris, spuse Wein.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Lorenzo cu nerăbdare.

– Ai avut dreptate, a fost un succes faptul că am păstrat controlul telefonic al castelului d'Amis, dar și eu am procedat bine când le-am cerut permisiunea superiorilor noștri; altminteri, am fi putut intra într-un conflict.

– Da, presupun că da, dar spune-mi, ce s-a întâmplat?

– Nu-ți imaginezi cu cine este prieten contele.

– Nu, dar dacă numitul conte are relații cu Iugoslavul, poate fi prieten cu oricine.

– Chiar acum mi se va transmite raportul și transcrierea convorbirii. Îți spune ceva numele de Salim al-Bashir?

– Nu, nu-mi spune nimic, cred… Ar trebui să-mi spună?

– Nici eu nu știam cine este, dar tocmai mi s-a spus. Este un reputat profesor de istorie care trăiește în Anglia. Are publicate mai multe cărți despre Cruciade și, după cât se pare, se bucură de un mare prestigiu internațional. Este consultat chiar și de conducători politici ca să trateze chestiunea înțelegerii dintre musulmani și occidentali.

– Înțeleg, și este prieten cu contele?

– Da, după cât se pare.

Cei doi bărbați se priviră așteptând parcă să vadă cine va fi primul care va exprima un gând incorect din punct de vedere politic. Panetta se hotărî să fie el acela, dat fiind că îl cunoștea bine pe Hans Wein și teama acestuia de a fi interpretat în mod greșit.

– Așadar, avem un conte francez care are relații cu un traficant de arme și, în același timp, este prieten cu un profesor al cărui nume de familie este Bashir. Interesant, nu-i așa? Mai cu seamă pentru că sunt doi oameni „curați", în afara oricărei suspiciuni.

– Ai ceva nou în legătură cu contele? vru să știe, la rândul său, Hans Wein.

– Da, acum două ore mi s-a trimis biografia lui completă. Strașnic personaj! Demn moștenitor al tatălui său. Uite, ai aici hârtiile, totul e foarte ciudat. Prezidează o fundație care se numește Memoria Catară, iar tatăl său a fost filonazist. După cât se pare, a căutat Graalul cu ajutorul anumitor personaje din Germania lui Hitler și în timpul ocupației, castelul său a fost vizitat de un anume lider nazist. Pentru căutarea Graalului a avut la dispoziție profesori germani și grupuri de tineri naziști. Chiar și Biserica a ajuns să fie îngrijorată. Aici se află totul, îi spuse el șefului său arătându-i hârtiile, e interesant să le citești.

– Oamenii de la Paris își fac bine treaba, afirmă Hans Wein.

– Și americanii, de asemenea. Matthew Lucas tocmai mi-a remis un raport despre tot ce a făcut contele de la sosirea sa la New York; în plus, laboratoarele lor au confirmat că în înregistrarea aceea contele era cel care a vorbit cu Iugoslavul despre acel misterios scaun.

– Cred că îți voi cere ca în acest sfârșit de săptămână să rămânem să lucrăm, începu să spună Wein.

– Da, și eu cred că trebuie să rămânem.

– Cui îi mai spunem să rămână?

– Nimănui.

– Dar, de ce? Te rog, Lorenzo, nu există nici o scurgere de informații! Securitatea a confirmat că tot personalul este curat.

– Știu, și mă bucur, dar… Două secretare sunt suficiente; cred că ne vom putea descurca fără să le cerem oamenilor să rămână.

– Nu sunt de acord… ai putea măcar să-i ceri Laurei. Andrea mi-a spus că azi vrea să plece mai devreme, dar i-am putea spune Dianei să ne ajute.

– Te rog, Hans! Nu e nevoie ca tot departamentul să fie de serviciu. Cred că o putem scoate la capăt și singuri.

– Bine, vom face cum spui, dar e ultima dată când nu dispunem de oamenii din departament.

– Hans, sunt sigur că scurgerile de informații pleacă de la nucleul nostru. Nici măcar nu spun că este din rea intenție, dar instinctul meu…

– Instinctul tău! Lorenzo, să lucrăm cu fapte, nu cu presimțiri. Bine, lasă-mi hârtiile și cheamă-l pe Matthew dacă poate veni după prânz.

Laura White bătu la ușă înainte de a intra. O însoțea Andrea Villasante.

– Ce se întâmplă? întrebă direct spanioloaica. Vă văd mergând de colo-colo. E vreo știre nouă?

– Nu! spuseră cei doi bărbați la unison.

– Nu e nici o noutate, se grăbi să spună Panetta.

– Andrea, profită de sfârșitul de săptămână, adăugă Hans Wein.

– De acord, am venit să vă spun că plec. Ne vedem luni.

O văzură ieșind, întrebându-se curioși unde-și va petrece sfârșitul de săptămână. Andrea era o femeie extrem de discretă, căreia nu i se cunoșteau aventuri amoroase la Bruxelles și care își dedica muncii tot timpul. Lorenzo se gândi că, de fapt, femeia aceea sobră și eficientă e o enigmă.

Laura White îi observa pe Hans Wein și pe Lorenzo Panetta, încercând să afle ce gândesc cei doi bărbați.

– N-aveți de ce să mi-o spuneți, dar intuiesc că se întâmplă ceva.

– Hai, Laura, nu fi suspicioasă! răspunse Panetta. Revizuim niște hârtii, treburi de rutină.

– Atunci, n-aveți nevoie nici de mine…

– Ai un plan minunat pentru sfârșitul de săptămână? o întrebă Lorenzo, zâmbind.

– Chiar așa, în acest sfârșit de săptămână am de gând să fiu fericită.

– Atunci, dă-i drumul! Nu-ți face griji.

Laura spera ca Hans Wein să considere încheiată ziua ei de lucru.

– Duceți-vă liniștită și odihniți-vă, îi recomandă superiorul ei.

Nu ieșise bine Laura pe ușa biroului, când Diana Parker, asistenta Andreei Villasante, se ivi în cadrul ușii.

– Voi pleca puțin mai devreme, vă deranjează?

– Nu, bineînțeles că nu, răspunse Hans Wein; de fapt, mai sunt doar zece minute până când începe weekendul.

– N-aveți nevoie de mine, nu-i așa?

– Nu, nu vă faceți griji; nu e nici un motiv ca să rămâneți să lucrați mai mult decât e nevoie, afirmă Wein.

– Și Mireille pleacă… în sfârșit, fata nu îndrăznește să intre aici, dar m-am oferit să v-o spun în numele ei. Nu cred că doriți să rămână, spuse Diana cu un zâmbet ironic.

– Bineînțeles că domnișoara Béziers poate pleca deja, răspunse Wein.

– De acord, plecăm, petrecere frumoasă la sfârșit de săptămână.

Când Diana Parker ieși, Laura îi privi din nou cu neîncredere, intuind că cei doi bărbați puneau ceva la cale.

– Aveți numărul meu de mobil…, dar vă avertizez: voi admite apeluri doar dacă izbucnește al treilea război mondial.

Hans Wein rămase tăcut, gânditor, când Laura ieși din birou. Și Lorenzo părea cufundat în gânduri.

– E ciudat, după cum se pare, toate femeile din departament au planuri pasionante pentru sfârșitul de săptămână. În cazul Dianei, nu mă mir, nici în al Laurei, dar Andrea…, șopti Lorenzo mai mult pentru sine decât așteptând ca Hans Wein să-i răspundă.

– Mă rog, nu e treaba noastră ce fac și nici nu e atât de ciudat ca doamna Villasante să aibă ceva de făcut la sfârșit de săptămână. Poate că pleacă la Madrid să-și vadă familia.

– E posibil; dar…, în sfârșit, mă duc la mine în birou.

– Ah! Așteaptă, nu pleca, îmi intră acum în computer transcrierea convorbirii acelui Bashir cu majordomul de la castel…

Cei doi bărbați studiară vreme îndelungată dosarele referitoare la ultimele evenimente și amândoi păstrară o tăcere prudentă în legătură cu impresiile lor cele mai intime. Au tras de firul lui Karakoz și au dat peste personaje nebănuite.

Hans Wein ajunse la concluzia că Lorenzo trebuia să ia imediat legătura cu Vaticanul. La urma urmelor, în trecut Biserica fusese îngrijorată de activitățile ezoterice ale unui conte d'Amis; poate că știau ceva care ar putea să-i ajute sau, în orice caz, să le completeze informațiile pe care le aveau despre acea familie aristocratică.

Lorenzo Panetta se duse în biroul său ca de acolo să sune la departamentul de Analiză al Vaticanului, deși era trecut de ora trei și nu credea să poată găsi pe cineva la ora aceea. A avut o mare surpriză când îi răspunse părintele Ovidio.

Îi explică pe scurt ultima informație obținută, promițându-i să-i trimită un e-mail urgent cu informații mai precise. Părintele Ovidio îl asigură că va vorbi imediat cu episcopul Pelizzoli și că vor lua legătura cu el dacă găseau într-adevăr ceva în arhivele lor referitor la contele d'Amis.

– Trebuie să aveți ceva pentru că, după spusele anchetatorilor francezi, în arhivele lor figurează faptul că Vaticanul le-a solicitat informații și o colaborare discretă.

– De îndată ce voi vorbi cu episcopul, vă voi suna, dar spuneți-mi: ce legătură are asta cu atentatul de la Frankfurt?

– Nu știu; de fapt, poate că nici una, dar este singurul lucru pe care-l avem. Am tras încetul cu încetul de capătul firului lui Karakoz și asta este peste ce am dat.

– Un conte care prezidează o fundație despre catari…, șopti Ovidio.

– Mă rog, de fapt catarii au devenit o reclamă turistică pentru regiune, nici asta nu e atât de ciudat.

– Vă voi suna de îndată ce pot vorbi cu episcopul.

Ovidio rămase pe gânduri fără să știe foarte bine ce să facă. Trebuia să-l sune pe monseniorul Pelizzoli, dar, la ora aceea, episcopul

lua masa la ambasada Spaniei, iar el ezita dacă să-l deranjeze sau să aștepte să se încheie prânzul.

Până să ia o hotărâre, îl sună pe mobil pe Domenico, care plecase cu o jumătate de oră mai devreme să ia masa.

– Ești foarte departe? îl întrebă pe dominican.

– Încă n-am ieșit din Vatican, de ce?

– Am vești de la prietenii noștri de la Bruxelles, și sunt foarte ciudate.

– În mai puțin de cinci minute ajung acolo.

Monseniorul Pelizzoli citea cu atenție raportul pe care Ovidio i-l pusese în mapă. Tocmai se întorsese de la prânzul cu ambasadorul spaniol la Sfântul Scaun și îi găsise pe Ovidio și pe Domenico îngrijorați și încordați din pricina raportului trimis de Centrul de coordonare antiteroristă.

– Fă-mi legătura cu părintele Aguirre, îi cedru el secretarului său.

Două minute mai târziu, auzi la celălalt capăt al firului vocea energică a lui Ignacio Aguirre. Nu pierdu timpul cu formalitățile.

– Ignacio, trebuie să vii imediat. Cercetând atentatul de la Frankfurt, Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene a dat peste Raymond de la Pallisière, conte d'Amis.

Se lăsă o tăcere la capătul firului. Monseniorul Pelizzoli știa că vestea i-a atras atenția bătrânului său maestru. Dintr-odată, Ignacio Aguirre se întâlnea cu un trecut despre care știa că n-avea să fie niciodată pe deplin îngropat.

– Nu, nu înseamnă că acest conte are vreo legătură cu atentatul, dar se urmărea pista unui traficant de arme care avea telefonul interceptat și… în sfârșit, e complicat să-ți explic și, mai ales, la telefon. Îți pot cere să vii cât mai curând? Da, Ovidio se ocupă în continuare de acest caz… Îți mulțumesc, secretarul meu va avea grijă să găsești un bilet electronic la aeroport. Îți voi trimite o mașină la Fiumicino. Vom lua cina împreună astă-seară, dar mă tem că va fi la birou.

După ce îi dădu instrucțiuni secretarului său, îi ceru să-i cheme pe părintele Ovidio și pe părintele Domenico. Cei doi preoți intrară în birou cu o expresie îngrijorată. Episcopul nu umblă cu ocolișuri.

– Părintele Ignacio Aguirre va sosi la Roma chiar astă-seară și v-a coordona rezolvarea acestui caz; amândoi veți lucra la ordinele sale.

Stupoarea se oglindi pe chipul celor doi preoți. Ovidio a fost cel care a îndrăznit să întrebe de ce.

– Pentru că părintele Aguirre îl cunoaște pe contele d'Amis de foarte mulți ani. Biserica a fost îngrijorată la un moment dat de activitățile tatălui actualului conte. Căuta Graalul și comoara catarilor. În sfârșit, era o perioadă dificilă, după cel de al Doilea Război Mondial. Se pare că însuși Himmler a fost implicat în povestea aceea. Nu există un expert în catari mai mare decât părintele Aguirre, dar, mai cu seamă, nu există nimeni care să știe mai multe decât el despre această familie, pe care, de altfel, a cunoscut-o bine. Chiar acum îl voi suna pe Lorenzo Panetta la Bruxelles; cred că îi putem ajuta, dar nu știu foarte bine în ce fel.

Când Lorenzo Panetta intră în biroul lui Hans Wein, acesta își dădu seama că se întâmpla ceva important.

– Hans, n-o să-ți vină să crezi, dar la Vatican au informații și, încă multe, despre contele d'Amis. Există un bătrân iezuit care chiar îl cunoaște și care a fost cu mai multe ocazii la castelul acestuia. Episcopul Pelizzoli mi-a spus că acel conte este un fanatic și că de îndată ce va ajunge acest iezuit, un anume părinte Aguirre, ne vor suna. S-au oferit chiar să ni-l trimită pe acest preot la Bruxelles dacă vom considera că e oportun.

– Când poți vorbi cu acest iezuit?

– După cât se pare, trăiește în Spania, la Bilbao, dar a pornit deja la drum spre Roma; cred că diseară vom putea vorbi cu el.

– Dacă ceea ce îți relatează este important, fă-l să vină.

– Da, bineînțeles. Doamne, Dumnezeule, cum se complică totul!

– Liniștește-te, Lorenzo, poate că n-avem nimic. Rapoartele despre acel Salim al-Bashir îl descriu ca pe o chintesență a cetățeanului cumsecade; în plus, are cetățenie britanică.

– De ceva vreme citesc unele din declarațiile și conferințele acestui profesor și știi ce-mi atrage cel mai mult atenția? Că n-a condamnat niciodată un atentat. Deplânge faptul că nu există punți de înțelegere între musulmani și occidentali și că Occidentul nu are sensibilitate față de musulmani; cere să se stabilească aceste punți ca să se evite și mai multe

nenorociri, și nu mai știu câte alte fraze găunoase, dar nici o singură vorbă de compătimire pentru victimele atentatelor comise de Cerc. Doar explicații – de ce se întâmplă ceea ce se întâmplă. Nu-mi place acest Salim al-Bashir. Nu știu de ce, dar nu-mi place deloc.

– Ar fi mai bine să nu o spui cu voce tare, pentru că trece drept omul-cheie în relațiile europenilor cu musulmanii și este considerat un moderat.

– Am cerut la Roma să fie urmărit în mod discret câtă vreme e acolo; apoi vom cere și la Londra…

– Renunță la această cerere! Nu-l putem urmări, n-a făcut nimic, nu e suspectat de nimic. Una este contele d'Amis, care are relații cu Iugoslavul, și altceva un profesor specialist în Cruciade care îl sună pe un conte care prezidează o fundație despre catari.

– Dar…

– Lorenzo, pentru Dumnezeu, nu-i putem cerceta pe toți cetățenii care au relații cu contele! Sau cel puțin nu o putem face dacă nu suntem siguri că e ceva mai mult la mijloc.

– E ceva mai mult decât se pare.

– E posibil, nu spun că nu e așa, dar nu vreau să fim acuzați că avem prejudecăți. Trebuie mai întâi să vorbesc cu ofițerul britanic de legătură și să fie ei cei care vor decide.

– Ce mai aștepți ca să o faci? întrebă Lorenzo, stăpânindu-și cu greu supărarea.

– Să fie găsit. Este vineri după-amiază și a plecat în weekend.

– Splendid! Răii își fac de cap și nici nu știu că la sfârșit de săptămână încetăm să mai fim cu ochii pe ei.

Ieși din birou furios și aproape că se ciocni cu Matthew Lucas care sosea în momentul acela.

– Lorenzo, aduc mai multe vești despre conte și fiica sa. Ea are o fire cam dură. Am fotografii ale amândurora, separat, firește, pentru că ea a refuzat să-l vadă; am și o copie a transcrierilor convorbirilor lui în Statele Unite.

Se întoarseră în biroul lui Wein. Lorenzo nu-și putea stăpâni un anume sentiment de ciudă față de șeful său pentru că, după părerea lui,

acesta era excesiv de scrupulos față de norme. Nici el n-ar fi încălcat vreodată legea ca să-i urmărească pe delincvenți, dar riscase luând anumite decizii, ceea ce Wein refuza să facă. Ca să acționeze, avea nevoie de aprobări scrise și ștampilate; altminteri, prefera să rămână cu brațele încrucișate, ceea ce uneori însemna să se piardă un timp prețios.

Matthew le făcu un rezumat al raportului pe care li l-a înmânat.

– Contele d'Amis n-a reușit să o vadă pe fiica lui. E o femeie de vreo treizeci de ani care a trăit în umbra mamei sale, proprietara unei galerii de artă foarte cunoscute la New York.

– Asta o știm deja, spuneți-ne ce a făcut la New York, îl întrerupse Panetta nerăbdător.

– A stat cea mai mare parte a timpului la hotel, unde s-a întâlnit de trei ori cu avocatul său, un om care conduce unul dintre cabinetele cele mai prestigioase și mai scumpe din oraș. Dar, cu toate acestea, n-a reușit să o convingă să vină să-l vadă pe tatăl ei. Numita Catherine s-a dovedit a fi de neînduplecat. În raport, veți găsi transcrierea unei convorbiri dintre Catherine și propriul ei avocat spunând că tatăl ei este un „porc de nazist" și că numai gândul la el îi provoacă greață.

– Cu cine a mai vorbit contele? întrebă Hans Wein.

– Cu nimeni, doar cu avocatul său; a sunat de două ori la castel, dar asta o știți deja pentru că aveți transcrierile.

– Da, conversații normale, de rutină, ca să afle cine l-a căutat la telefon, nimic mai mult, răspunse Wein.

– În aceste momente, contele își face bagajele, are rezervat un zbor în cursul dimineții pentru Paris. Se întoarce înfrânt. În raport, e numărul zborului.

– Bine. Vom anunța centrul de la Paris ca să-l urmărească de cum ajunge la aeroport, vom vedea dacă se întâlnește până la urmă cu Iugoslavul…, îi asigură Hans Wein cu un anumit entuziasm.

– Presupun că ați solicitat la centrul din Roma să fie pe urmele acelui Salim al-Bashir, vru să știe Matthew.

– Tocmai am revocat această solicitare, răspunse Panetta fără să-și ascundă resentimentul, șeful nu autorizează această urmărire.

– Dar, de ce? întrebă Matthew.

– Pentru că Salim al-Bashir este un cetățean britanic ireproșabil pe care nu-l putem pune sub supraveghere pentru simplul fapt de a-l fi sunat pe contele d'Amis. Vă amintesc că în ultimele două zile contele a fost sunat de mai multe persoane: un notar din Carcassonne, directorul unui ziar local, bancherul său de la Paris, un ilustru om de afaceri occitan…, în sfârșit, oameni obișnuiți. Nu putem deveni paranoici considerându-i suspecți pe toți cei care au relații cu contele. Salim al-Bashir este specialist în Cruciade și contele prezidează o fundație care se numește Memoria Catară. Știm în plus că asistă la conferințe și congrese despre Cruciade, mai ales la cele referitoare la catari; imaginează-ți că trebuie să începem să-i cercetăm pe toți profesorii și experții care au avut sau care au relații cu el pe această temă…

– Dar n-ar fi de prisos să-l cercetăm pe acel Bashir…, protestă Matthew.

– Îmi pare rău, Matthew, cred că ai prejudecăți. Dacă ar fi american, mi-ai cere să-l cercetez? răspunse Hans Wein.

Matthew Lucas se simți jignit de cuvintele directorului Centrului de coordonare antiteroristă.

– Sper că nu greșiți, Wein; dacă se întâmplă ceva, dumneavoastră veți purta răspunderea. Dacă dumneavoastră credeți că prejudecățile îmi umbresc munca, puteți cere agenției mele să mă elibereze din funcția de ofițer de legătură cu acest Centru.

– Haideți, să nu exagerăm! le-o tăie Lorenzo Panetta. Trebuie să știți că nu sunteți singurul care face aceste aprecieri! Și eu cred că trebuie să-l urmărim pe Salim al-Bashir; mi se pare o greșeală că nu o facem.

Hans Wein îi privi pe amândoi. Îl îngrijora atitudinea lui Panetta și a lui Matthew, dar era sigur că el acționează corect, în conformitate cu normele.

– Nu doream să te jignesc, Matthew… mă rog, cel mai bine ar fi să-l găsim o dată pentru totdeauna pe ofițerul de legătură al MI 6[1] și britanicii să fie cei care să decidă. La urma urmelor, Salim al-Bashir

[1] Departamentul 6 din Military Intelligence, Serviciul secret de contraspionaj al armatei britanice, având responsabilități în străinătate, spre deosebire de MI 5, care acționează pe teritoriul național.

este supus al Majestății Sale. Dar, mai întâi, voi vorbi cu superiorii noștri. Nu vreau surprize și nici reproșuri dacă ceva iese prost. Al-Bashir este, după cum se pare, un personaj influent și ar ieși cu scandal dacă s-ar ști că l-am supravegheat. Dar până când nu voi avea toate aprobările nu vom face nimic, iar cu ofițerul de legătură al MI 6 vreau să vorbesc eu, așa că așteptați să vă dau ordinul.

Matthew Lucas și Lorenzo Panetta ieșiră foarte indispuși din biroul directorului Centrului. Cei doi oameni simțeau că se pierde un timp prețios și că Salim al-Bashir putea fi o pistă care să-i conducă într-un loc pe care nici unul dintre cei doi nu îndrăznea să și-l imagineze.

– Știți ce cred că ar trebui să facem? întrebă Matthew.

– Aveți grijă cu ideile care nu sunt corecte din punct de vedere politic, răspunse italianul.

– Ar trebui să avem pe cineva la castel. Nu știu, poate că am reuși să-l mituim pe majordom sau pe vreunul dintre servitori.

– După câte știu, oamenii de la Paris încearcă acum să obțină informații direct de la sursă, dar cu siguranță că contele își plătește foarte bine personalul: nimeni nu vrea să vorbească, nici locuitorii din zonă nu se arată prea dornici să colaboreze. Pentru ei, contele este un fel de zeu; familia D'Amis i-a protejat întotdeauna pe localnici și aceștia nu înțeleg rațiunea pentru care și-ar încălca loialitatea față de conte.

– Chiar și așa, ar trebui să încercăm, insistă Matthew.

– Bine, lasă-mă să mă gândesc cum să facem.

– Ați cerut într-adevăr la Roma să nu fie urmărit acel Bashir?

– Într-adevăr, am cerut-o.

– Mare păcat…

– Chiar așa…

27

Salim al-Bashir era în brațele amantei sale.

Femeia sosise la Roma cu o oră înaintea lui și se instalase în hotelul pe care el i-l indicase, Bernini Bristol, un edificiu situat în centrul orașului, care, fără îndoială, cunoscuse vremuri mai bune.

La fel ca și în alte ocazii, rezervaseră camere separate. Salim se arăta foarte strict cu măsurile de securitate: niciodată nu intrau sau nu ieșeau împreună din hotelurile la care stăteau, și luau întotdeauna prânzul sau cina în restaurante mici și puțin frecventate în care cineva cu greu i-ar fi putut recunoaște.

– O să-mi spui de ce această grabă ca să vin la Roma? îl întrebă ea mângâindu-l pe frunte.

– Aveam chef să te văd.

Zâmbi satisfăcută de răspuns. Îl iubea pe Salim mai mult decât pe oricine pe lume, viața ei căpătase un sens de când erau împreună; înainte de a-l cunoaște, era o fată bătrână care se simțea din ce în ce mai nelalocul ei lucrând în Centru, unde toate eforturile erau îndreptate spre combaterea terorismului islamic. Oricât de mult ar fi încercat să o ascundă, oamenii din Centru n-aveau încredere în musulmani. Pentru ei, toți erau niște potențiali teroriști. Puțin le păsa de ceea ce se întâmpla în Palestina, de mizeria din Pakistan sau de cât de mult umileau occidentalii țările islamice încercând să le facă să înțeleagă că le sunt superiori. De fapt, meritau să fie pedepsiți. Da, Occidentul merita o pedeapsă, Salim avea dreptate.

El îi propuse să iasă la plimbare și să mănânce ceva, iar ea acceptă recunoscătoare, doar ca să fie alături de el.

Ieși prima din hotel și o luă pe jos înspre la piazza de Spagna, așa cum îi indicase Salim; zece minute mai târziu, ajunse și el și se îndreptară spre L'Antica Enoteca[1] din via de la Croce[2]. Aici, comandară două pahare de vin alb și o farfurie cu brânzeturi și cârnați; era prea târziu să mănânce de prânz și prea devreme pentru cină.

– Cum merg treburile pe la Centru? o întrebă el, mângâind-o pe mână.

– Ca întotdeauna, nu sunt multe noutăți. Sunt în continuare obsedați de Karakoz, ei cred că, mergând pe acest fir, vor ajunge la Cerc.

– Și au aflat ceva nou?

– Nu, de fapt, nu. Ți-am spus deja că au interceptat telefoanele și că au dat peste numerele unora dintre oamenii Cercului, dar fără rezultat.

– Și despre atentatul de la Frankfurt, ce spun?

– Continuă să fie obsedați să găsească un sens cuvintelor de pe bucățile de hârtie, dar a fost în zadar. Ți-am povestit deja la Paris că au cerut ajutorul Vaticanului, dar și preoții sunt descumpăniți.

– Nu li s-a părut curios că pleci din țară la sfârșit de săptămână?

– Cred că în acest weekend toată lumea va fi în străinătate. Noi, funcționarii, fugim din Bruxelles la sfârșit de săptămână.

– Mai bine așa. Nu vreau să ai necazuri.

– Nu mi-ar păsa, răspunse ea privindu-l cu pasiune.

– Dar mie, da; am nevoie de tine.

– E prima dată când îmi spui așa ceva…

– Încă n-ai aflat că te iubesc, îi zâmbi el.

– Da, presupun că da…

– Hai să ne plimbăm, e o după-amiază splendidă și vreau să te duc într-un loc foarte special.

Merseră pe jos vreme îndelungată, fără măcar să-i spună unde se duceau. O strângea de mână și i-o sărută de fiecare dată când îl întreba.

Deodată, el se opri în fața porții unei biserici.

– Vino, să intrăm, o invită el, trăgând-o înăuntru.

[1] În italiană, Anticul Depozit de Vinuri Vechi (n.tr.)
[2] În italiană, Calea Crucii.

– Într-o biserică? Ești nebun! Ce să facem aici?

– Știi cum se numește această bazilică? continuă Salim să vorbească fără să ia în seamă uimirea care se desena pe chipul femeii.

– Este o bazilică?

– Da, bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim. A fost construită la porunca împăratului Constantin[1] pentru ca mama sa, sfânta Elena, să păstreze relicvele pe care le adusese de la Ierusalim.

– Păi, nu pare chiar atât de veche…

– A fost restaurată de-a lungul secolelor: în Evul Mediu și ulterior, în secolul al XVIII-lea. Și o să vezi că, între coloanele antice, sunt intercalate unele în stil baroc.

– Cum de știi atât de multe despre această bazilică? întrebă ea mirată.

Salim zâmbi și, apucând-o de mână, o trase înăuntru.

Femeia îi șopti că, într-adevăr, era impresionantă, în vreme ce el i-o arăta de parcă ar fi fost a lui.

– Unde sunt relicvele? vru ea să știe.

– Vom merge acum să le vedem; sunt într-o capelă care a fost construită în 1930. Se ajunge pe scara aceea, la stânga corului.

Coborâră treptele în tăcere și Salim îi arătă comorile păstrate acolo.

– Sunt trei fragmente din Adevărata Cruce, iar aici sunt doi spini din coroana lui Hristos, iar aceea e o bucată de burete; ah! și traversa crucii…

Ea râse încetișor, strângându-l de mână ca să-l scoată din gândurile în care se adâncise.

– Doar nu-ți închipui că toate aceste lucruri sunt autentice? Cum să fie spinii din coroană?!

– Taci și privește. Acolo se află unul dintre arginții pe care i-a primit Iuda pentru a-l fi trădat pe Isus, și acela este degetul Sfântului Toma care a atins rana profetului Isaia. Sub paviment au pus pământ de pe Golgota.

– Ce absurd! Ăsta e un basm pentru copii proști. Nimeni cu o judecată sănătoasă nu poate crede că vreunul dintre aceste lucruri este

[1] Constantin cel Mare (280-337), împărat roman. Prin Edictul de Toleranță de la Milano din anul 313, a autorizat libera practică a creștinismului. A fost întemeietorul orașului Constantinopol, devenit în anul 330 capitala Imperiului Roman de Răsărit, transformat într-o monarhie de drept divin, centralizată, bazată pe o societate ierarhizată. (n.tr.)

autentic. N-o să-ți povestesc eu ție ce a însemnat negoțul cu relicve de-a lungul secolelor. Și ca să vedem asta am făcut plimbarea? Nu te înțeleg! Doar nu crezi că mă interesează relicvele, știi bine că sunt atee.

– Nu spune asta! o somă Salim, punându-i un deget pe buze, ca și cum în felul acesta ar fi putut evita vorbele ei.

– Mă rog, adevărul e că nu sunt atee, se scuză ea, dar am abandonat religia de ani de zile.

Urcară din nou la parter. Ea nu îndrăzni să rupă tăcerea pe care Salim o așternuse între ei. Când ieșiră din bazilică începea să se lase întunericul.

Femeia, văzând chipul crispat al lui Salim, începu să fie îngrijorată. Îi răspundea la întrebări în monosilabic și o lăsase de mână.

O porniră pe jos spre centrul orașului și ea începu să simtă panica. Nu știa ce se întâmplă, care este cauza indispoziției lui Salim, dar admitea într-adevăr că vizitarea acelei bazilici îi despărțise fără să știe de ce.

Când ajunseră aproape de hotel, Salim îi ceru să intre el primul.

– Urc imediat la tine în cameră, spuse ea.

– Nu; dacă nu te deranjează, aș vrea să rămân singur. Ne vedem mâine.

– Dar de ce? strigă ea. Ce se întâmplă? Ce am făcut? Spune-mi!

– Hai, liniștește-te și, mai ales, nu țipa, nu atrage atenția. Simt nevoia să fiu singur, asta e tot.

– Și pentru asta mi-ai cerut să vin la Roma? Spune-mi ce-i cu tine, te rog!

– Trebuie să mă respecți, nu-mi poți impune prezența ta. Vreau să fiu singur, ți-am mai spus că vom vorbi mâine.

Ea îl apucă de braț, dar el se desprinse cu o mișcare bruscă, îndreptându-se spre hotel și lăsând-o în stradă cu ochii plini de lacrimi.

Salim urcă în cameră, fiind sigur că ea n-o să accepte și că mai devreme sau mai târziu o să bată la ușă și o să-l roage să o lase să intre. O cunoștea ca pe buzunarul său și știa că depinde de el, că ar face orice i-ar cere, dar ca să-i pretindă să se sinucidă avea nevoie de tact și de o pregătire prealabilă.

Două ore mai târziu, auzi niște ciocănituri timide în ușă; se duse să deschidă, știind că era ea.

Avea ochii roșii, iar chipul ei oglindea o adâncă tulburare. Părea pierdută și fragilă, pustiită.

El nu spuse nimic, dar ținu ușa deschisă, privind-o cu indiferență.

– Lasă-mă să intru, te rog, îl imploră ea.

– De ce nu accepți că nu vreau să stau cu tine, șopti el.

Ea începu să plângă acoperindu-și fața cu mâinile.

– Vrei să ne vadă toată lumea? Asta e dorința ta? o întrebă el supărat.

– Te rog, lasă-mă să intru! Am nevoie să înțeleg…

Salim îi întoarse spatele lăsând-o în prag, dar fără să închidă ușa. Ca un câine bătut, femeia intră, închise ușa cu grijă și îl urmă în cameră.

– Pentru numele lui Dumnezeu, spune-mi ce am făcut de te-am supărat atât de mult!

Salim se așeză pe marginea patului și o privi cu răceală, ceea ce făcu să-i înghețe și mai tare sufletul.

– Te rog, Salim…! Femeia căzuse în genunchi dinaintea lui, încercând să-i îmbrățișeze picioarele, dar el o respinse.

Ea începu să plângă cu sughițuri, iar el nu se mișcă privindu-i deznădejdea, știind că era distrusă și, cu fiecare clipă care trecea, mai împuținată, mai lipsită de voință.

Nu păru să se lase înduioșat de ea decât după ce o umili și își arătă disprețul timp de două ore.

– Vrei să știi ce se întâmplă? Bine, îți voi spune.

Femeia îl privi recunoscătoare. Îl iubea nespus de mult, știa că n-ar putea trăi fără el.

– Tu nu crezi în nimic, ești ca toate femeile care se culcă cu oricine, căutând plăcerea.

– Nu, nu! Știi că te iubesc, gemu era.

– Nu, nu mă iubești, ești o necredincioasă, nu crezi în nimic, nu respecți nimic. Azi mi-am dat seama că nu-ți găsești loc în viața mea. Dacă nu respecți credințele poporului tău, cum le vei respecta pe ale mele și cum mă vei respecta pe mine? Islamul este cel mai important, cel mai sfânt din viața mea. În sfârșit, a sosit momentul să încheiem această relație.

– Nu! Țipătul femeii a fost sfâșietor. Încercă din nou să-l îmbrățișeze, dar el se desprinse, lăsând-o întinsă pe jos, scâncind ca un animal rănit.

– Voi face tot ce-mi ceri, dar, te rog, nu mă lăsa! Voi face tot ce dorești! Voi crede în ceea ce crezi și tu! Cere-mi orice dorești, dar nu mă lăsa!

El zâmbi în sinea lui. O disprețuia, o disprețuia pe femeia aceea trântită la picioarele lui, implorându-l să facă orice ar fi dorit cu ea. Era o târfă, o stricată oarecare, cum erau toate occidentalele pe care le-a cunoscut, indiferent dacă erau căsătorite sau celibatare.

– Vreau o femeie pe care să o respect, iar eu să fiu respectat pentru ceea ce este ea. Vreau alături de mine o bună musulmană, o soție leală și fidelă care să-mi dea ascultare, care să fie dispusă la cele mai mari sacrificii pentru mine. Vreau o femeie care nu este ca tine și cum tu nu vei putea fi niciodată.

– Voi fi cum vrei tu! Îți jur că îți voi da ascultare, voi face tot ce îmi ceri, tot ce îmi ceri…! Nu pot suporta gândul să te pierd, nu pot! Gemea și plângea neconsolată.

– Peste câteva zile mă vei fi uitat și vei fi în patul altcuiva.

– Nu! Nu! Pe tine te iubesc! Ești singurul bărbat pe care l-am iubit! Te rog… te rog…!

O lăsă să plângă și să-l implore încă o bucată de vreme până când glasul femeii începu să se stingă și ochii deveniră două linii roșii pe chipul umflat.

– Ridică-te.

Dar ea nu răspunse și nici nu se mișcă de pe jos unde rămăsese așezată, îmbrățișându-și genunchii cu brațele, ca și cum ar fi dorit să se apere de o nenorocire.

– Ascultă-mă! îi porunci el cu o voce aspră.

Încercă să se ridice în picioare, dar aproape că nu mai avea putere. Era epuizată și se simțea mai mult moartă decât vie.

– Nu cred în tine, dar… El o privi cu coada ochiului ca să vadă efectul ultimelor cuvinte și putu să observe o sclipire în ochii ei. Dacă vrei să fii cu mine, va trebui să te schimbi și să fii dispusă să sacrifici totul. Totul înseamnă totul.

– O voi face, bâigui ea.

– Ești sigură că vei fi în stare să te schimbi?

– Voi face orice, numai să fiu cu tine.

– Vreau să te convertești la adevărata credință, să fii o bună musulmană.

Nici măcar nu se miră auzind cererea, o acceptă imediat cu supunere, așa cum el știa că ea avea să o facă.

– Voi fi o bună musulmană, mă voi converti. Nu te iubesc decât pe tine.

– Dacă ești hotărâtă… atunci…, bine, poate că…

– Te rog, Salim, nu mă lăsa, știi că voi face tot ce dorești!

– Doresc alături de mine o bună musulmană, o femeie curajoasă care să-mi împărtășească lupta și credința. Doresc o femeie care să creadă ca și mine că Occidentul trebuie să capituleze cu orice preț în fața islamului. Doresc o femeie care să mă ajute să reușesc acest lucru.

– Te voi ajuta, cred ce crezi și tu.

Simți din nou un val de dispreț față de ea. Cum a fost posibil să fi reușit să-i înfrângă atât de ușor voința? Femeia aceea era o marionetă de care începea să-i fie scârbă.

– Dacă spui adevărul, vom fi împreună; în caz contrar…

– Spun adevărul, o știi bine, afirmă ea cu o voce care de abia putea fi auzită.

O ajută să se ridice în picioare și o însoți până la baie.

– Spală-te pe față. Voi suna la room-service ca să aducă un ceai de tei; ai nevoie de așa ceva.

Când ieși din baie, camerista adusese deja ceaiul, pe care îl bău sub privirea atentă a lui Salim.

Se simțea ca o zdreanță, rușinată că își arătase cu atâta disperare dependența față de el.

Putea citi în ochii lui Salim cât de mult o disprețuia și se gândi că încă nu știa de ce viața ei suferise acea întorsătură neașteptată.

Salim fusese întotdeauna atent și se purta ca un cavaler, o răsfățase, făcând-o să se simtă de parcă ar fi fost o prințesă medievală… și deodată… deodată părea un altul, un bărbat care o speria, dar își spuse că, în ciuda tuturor acestor lucruri, va face orice numai să rămână în continuare cu el, chiar dacă ar trebui să-și pună *hijab*-ul și să renunțe la viața ei profesională și să se rupă de lume pentru restul vieții ca să se dedice lui; orice, numai să nu-l piardă.

– Ți-e foame? o întrebă Salim.

– Nu, nu mi-e foame.

– Mie, da. Voi ieși să mănânc ceva; du-te în camera ta, te voi suna la întoarcere.

Ar fi vrut să protesteze, dar ochii lui Salim străluceau amenințători, așa că își lăsă capul în jos și termină de băut ceaiul.

Ajunsă la ea în odaie, se trânti pe pat începând să aștepte ca el să o sune. Camerista îi pusese cămașa de noapte lângă pernă; ea se gândi câte iluzii își făcuse când cumpărase acel obiect de mătase de la magazinul Perla ca să-i pară atrăgătoare lui Salim. Acum cămașa aceea de noapte devenise un obiect de îmbrăcăminte inutil, nu-l va mai putea purta în fața lui; de fapt, trebuia să învețe ce dorea de la ea.

Aștepta nerăbdătoare cu privirea fixă pe ceas în vreme ce secundele i se păreau nesfârșite. Salim nu o sună decât trei ore mai târziu, când ea aproape că nici nu mai spera să o facă.

Îi porunci să urce în camera lui; ea se ridică din pat și se îndreptă spre baie, îngrozindu-se de imaginea pe care i-o restituia oglinda.

Avea chipul roșu și umflat. În numai o după-amiază părea să fi îmbătrânit. Nu, oglinda nu-i arăta o femeie atrăgătoare și veselă, cum credea ea că fusese, ci o femeie învinsă. Cu gesturi rapide, își puse pe față un strat subțire de machiaj și își acoperi ușor genele cu rimel. Nu îndrăzni să-și vopsească buzele cum făcea întotdeauna, pentru că nu știa cum va reacționa Salim, noul Salim. Apoi își puse o bluză curată și se pregăti să se întâlnească cu bărbatul pe care-l iubea mai mult decât propria sa viață.

Salim deschise ușa, invitând-o să intre cu o strâmbătură, care voia să pară un zâmbet, la care ea răspunse recunoscătoare.

– Ai reflectat? o întrebă Salim.

Nu a știut ce să răspundă. Se temea că orice ar spune îl va supăra din nou, așa că de abia șopti un „da".

– Mă bucur că este așa. Sper să înțelegi că femeia care este cu mine nu poate fi o stricată ordinară. Ceea ce aștept din partea ta este să știi să te comporți ca o femeie decentă, ca și cum ai fi o bună musulmană.

– O voi face, voi face tot ce îmi ceri. Nu te voi dezamăgi.

– Asta aștept… altminteri…

Ea tremură, văzând mânia ivindu-se pe chipul lui.

– Știi că voi face orice dorești, îi repetă ea.

– În acest caz, a sosit momentul să-ți asumi lupta mea ca fiind și a ta, să înțelegi de ce fac ceea ce fac, să-mi împărtășești suferințele și visurile, să te sacrifici așa cum o fac eu. Ești dispusă?

– Da.

– Chiar dacă te-ar putea costa viața?

Simți un fior la întrebarea lui Salim, înțelegând că nu este una retorică. Nu i-a fost greu să răspundă, pentru că își spuse că n-ar fi în stare să trăiască fără el.

– Viața mea este a ta, Salim, ar trebui să o știi deja. Până acum, am făcut tot ce mi-ai cerut: i-am trădat pe șefii mei, i-am înșelat pe prietenii mei și sunt dispusă să fac mult mai mult, tot ce îmi ceri.

– Culcă-te și odihnește-te, îi porunci Salim în vreme ce începea să-și scoată hainele ca să se bage în pat.

28

Când intră în biroul episcopului Pelizzoli, lui Ignacio Aguirre nu-i scăpă privirea încărcată de reproșuri a lui Ovidio.

Ignacio ținea în mână, în afara unei serviete doldora, vechea sa ediție a cărții *Cronica lui fray Julián.*

– Știi, Ignacio, îi spuse episcopul Pelizzoli. Am senzația că acum ești pe cale să închei un ciclu.

– Da, așa se pare. Profesorul Arnaud a crezut că, într-o bună zi, va trebui să mă înfrunt cu familia D'Amis.

– Profesorul Arnaud? întrebă curios părintele Domenico, acela care, la fel ca și Ovidio Sagardía, nu reușea să înțeleagă despre ce vorbeau episcopul și bătrânul iezuit.

– Profesorul Arnaud a fost un istoric, specialist în perioada aceea din istoria Franței în care s-a extins erezia catară. Tatăl actualului conte d'Amis i-a cerut profesorului Arnaud să-i autentifice cronica lui fray Julián. Profesorul a lucrat la editarea acesteia și a avut o relație profesională cu acel conte în virtutea căreia a putut observa că unele personaje filonaziste germane călătoreau dus-întors, înaintea și în timpul războiului. Contele n-a avut niciodată încredere în el și nici el în conte, dar chiar și așa, profesorul a văzut și a auzit multe lucruri la castel.

– Nu pot să cred că acea cronică a lui fray Julián are vreo legătură cu atentatul de la Frankfurt! exclamă Ovidio.

– Cu siguranță că nu, dar că trăgând de firul lui Karakoz s-a ajuns la contele d'Amis, care este un personaj cel puțin ciudat, afirmă episcopul.

– Și profesorul acela Arnaud, unde este? vru să știe părintele Domenico.

– E mort. A murit de durere.

– De durere? Curiozitatea lui Domenico sporea din ce în ce mai mult.

– A suferit mai mult decât putea suporta. Și-a pierdut soția, asasinată în Germania nazistă. Era evreică. La scurt timp după sfârșitul războiului, singurul lor fiu, David, a murit în Israel într-o confruntare cu un grup de arabi. În aceeași zi, profesorul a murit și el.

– În aceeași zi cu fiul său! exclamă îndurerat Ovidio.

– Fizic, i-a supraviețuit o vreme, dar, în ziua în care și-a îngropat fiul, a murit și el.

Cei doi preoți își dădură seama că moartea profesorului aceluia îl marcase pentru totdeauna pe Ignacio Aguirre și, acum, prin Raymond d'Amis, trecutul își făcea din nou simțită prezența în viața iezuitului.

Părintele Aguirre se așeză în fața episcopului Pelizzoli și începu să citească documentația pe care acesta i-o pregătise. Episcopul și cei doi preoți păstrau tăcerea, așteptând ca el să spună ceva.

După aproape o oră, când termină de citit, își înălță capul și vorbi adresându-i-se episcopului.

– Luigi, s-ar putea ca eu să fiu mai de folos la Bruxelles.

– Așa crezi?

– Da, ar trebui să fiu alături de restul echipei care investighează.

– Îl vom suna pe directorul Centrului de coordonare antiteroristă. E mai bine să vorbești cu el și să hotărăști după aceea. Din partea mea, nu există nici un inconvenient ca să faci ceea ce crezi că e necesar. Secretarul de stat mi-a dat ordine categorice ca să colaborăm cât putem.

Un minut mai târziu, Ignacio Aguirre vorbea cu Hans Wein. Bătrânul iezuit ascultă ultimele noutăți și se oferi să plece imediat la Bruxelles. Putea zbura cu primul avion de a doua zi. Wein acceptă oferta.

Părintele Aguirre își aținti privirea obosită și adâncă asupra episcopului Pelizzoli.

– Ei bine, întrebă episcopul, care este prima ta concluzie?

– Luigi, nu exclude posibilitatea ca D'Amis să fie în stare să intre în cârdășie cu vreun grup criminal ca să aducă prejudicii Bisericii.

E posibil ca acele cuvinte de pe hârtiile arse la Frankfurt să aibă o semnificație mai clară, acum când știm că la mijloc se află contele.

– Ce vrei să spui? întrebă episcopul, speriat.

– După părerea mea, comandoul de la Frankfurt ar fi putut pregăti un alt atentat. După cum mi-ați spus voi, cuvintele acelea provin de pe hârtii diferite… dar, pentru mine, fiind D'Amis la mijloc, acum au o altă semnificație.

– Dar nu există nici un indiciu că acel conte ar avea vreo legătură cu atentatul de la Frankfurt! De fapt, ceea ce se știe este că are relații cu Karakoz, afirmă episcopul, îngrijorat.

– Și ce poate dori un aristocrat francez de la un traficant de arme? Ceea ce spuneți voi despre acest Karakoz este nu numai că vinde arme, dar și că închiriază mercenari pentru orice fel de treburi. Știm de asemenea că numitul Karakoz vinde arme Cercului, cu alte cuvinte există o conexiune, oricât de slabă ar părea, între D'Amis și teroriștii Cercului.

Episcopul îl privi uimit pe Ignacio Aguirre. Cu toate că bătrânul iezuit fusese maestrul său și tot ce știa învățase de la acesta, continuau să-l uimească vioiciunea sa mentală, capacitatea sa nelimitată de a pune în legătură elemente aparent contradictorii, pentru a căuta coerență în interiorul haosului. Nu îndrăznea să creadă că Aguirre ar fi putut avea dreptate, dar ar fi pentru prima dată când s-ar înșela în soluționarea unui caz.

– În ceea ce privește acele cuvinte care au fost salvate din foc… Știu, sunt cuvinte răzlețe, dar, de exemplu, numele „Lotario" poate avea acum un sens.

– De ce? întrebă Ovidio.

– Pentru contele d'Amis are sens. Lotario dei Conti[1] a fost ales papă cu numele de Inocențiu al III-lea și el a fost acela care a inițiat cruciada împotriva albigenzilor.

– Dar nu există nici o dovadă că acest cuvânt s-ar referi la papa Inocențiu al III-lea, protestă Domenico.

[1] Inocențiu al III-lea, papă între anii 1198-1216. (n.tr.)

– Nu, nu există, dar „sânge“ … nu crezi că poate fi sângele celor nevinovați? Fray Julián scria în cronica sa că, într-o zi, cineva va răzbuna sângele celor nevinovați.

– Fray Julián! Pentru Dumnezeu, dumneavoastră sunteți obsedat de cronica aceea! exclamă supărat Ovidio. Nu veți fi crezând că are vreo legătură cu atentatul de la Frankfurt?

– Nu știu, dar de ce excluzi atât de repede această idee? Eu îl cunosc pe Raymond de la Pallisière. A fost crescut în ură.

– „Va curge sângele din inima Sfântului…“, șopti părintele Domenico.

– Asta poate însemna un atentat într-un anumit loc. Apoi, avem cuvântul „cruce“ …, dacă urau ceva catarii, aceasta era crucea, continuă părintele Aguirre.

– Nu mai există catari, părinte, afirmă Domenico.

– Sigur că nu mai există catari, dar asta o știm noi. Raymond de la Pallisière se crede apărătorul acelei erezii și e convins că lui îi revine misiunea de a răzbuna sângele vărsat. Nu știu dacă ai călătorit în Occitania, dar, dacă ai fi făcut-o, ai fi văzut că acești catari au devenit o reclamă turistică. Au existat comunități de hipioți care trăiau în zona aceea și care credeau cu înverșunare că modul lor de viață era similar cu cel al catarilor. Au existat, de asemenea, grupuri ezoterice care s-au dus să măsoare presupuse vibrații cosmice în castelele din regiune. Au existat chiar și niște secte care i-au îndemnat pe adepții lor la sinucidere ca să atingă perfecțiunea și să ajungă la Dumnezeu. S-au scris cărți care susțineau ideea că moștenirea lăsată de catari nu este alta decât aceea a descendenților lui Isus, ca să nu mai vorbim de faptul că n-au încetat săpăturile în căutarea tezaurului de la Montségur… Și în zona aceea din Franța poți auzi multă lume vorbind despre trecutul glorios al trubadurilor și al doamnelor nobile nimicit de rege și de Biserică. Până și ființa cea mai umilă se crede descendentul vreunui cavaler sau trubadur. Catarii nu există, dar sunt persoane care se încăpățânează să se considere descendenți, discipoli ai acestora… Raymond de la Pallisière este descendentul unei familii în care au existat *perfecți*. Tatăl lui a căutat comoara catarilor ajutat de naziști, convinși că

această comoară era un anumit obiect care i-ar conferi putere absolută celui care l-ar avea. Profesorul Arnaud râdea de ei și n-a vrut niciodată să acorde o prea mare atenție acelor comentarii pe care le auzea la castel, dar a avut inspirația de a scrie tot ce auzea pe niște foi răzlețe. Contele l-a educat pe Raymond astfel încât acesta să aibă un singur scop în viață: recuperarea comorii catare, și, poate, răzbunarea sângelui celor nevinovați. Raymond a trăit într-un mediu opresiv, în care totul s-a învârtit în jurul acestei nebunii. Când l-am cunoscut, era un tânăr care își dorea cu ardoare să fie cineva, să se afirme în ochii părintelui său. Conform notelor profesorului Arnaud, credea că tatăl său înființase o societate secretă ca să protejeze moștenirea catară și să caute tezaurul acestora. După cum părea, era o asociație culturală în care, la început, profesorul Arnaud a fost invitat să activeze, dar când contele și-a dat seama că interesul acestuia pentru catari era doar academic, a încercat să facă în așa fel încât el să nu afle mai mult decât s-ar fi cuvenit despre activitățile lor.

– Dumneavoastră vorbiți de sângele celor nevinovați…, spuse părintele Domenico.

– Da, s-a vărsat mult sânge. Să nu crezi că judec Biserica, este alcătuită din oameni, iar istoria ei trebuie înțeleasă în contextul fiecărei epoci. Asta nu justifică erorile, doar le explică. Crezi că cineva trebuie să moară pentru că are convingerea că există un Dumnezeu al binelui și un Dumnezeu al răului? Catarii credeau că lumea era creația Dumnezeului celui rău…

– Iertați-mă, părinte, dar obsesia dumneavoastră pentru cronica lui fray Julián vă face să amestecați elemente eterogene. Nu știu de ce contele d'Amis are relații cu oamenii lui Karakoz, dar de aici până la a sugera că ar putea organiza un atentat împreună cu Cercul… vă rog să nu o luați ca pe o lipsă de respect, dar după părerea mea, asta e o aberație.

Ovidio Sagardía înghiți în sec după ce își spuse opinia sa în mod răspicat. Nu se simțea în largul său confruntându-se cu omul pe care îl admira cel mai mult și căruia îi datora întreaga sa carieră ecleziastică, dar pentru prima dată îl vedea pe părintele Aguirre ca pe un bătrân incapabil să analizeze cu rigoare și detașare ceea ce se întâmpla.

Simplul fapt de a se fi lovit de Raymond d'Amis îl făcuse să argumenteze posibilitatea unui atentat organizat pe jumătate de conte și pe jumătate de Cerc. La Bruxelles va fi luat drept un bătrân excentric sau ceva și mai rău.

– Înțeleg că nu-mi împărtășești bănuielile și bine faci vorbindu-mi sincer, dar tare mă tem, Ovidio, că, oricât de aberant ți s-ar putea părea ceea ce am spus, am dreptate. Îl cunosc pe Raymond de la Pallisière și știu de ce e în stare.

– Îl cunoașteți? Dumneavoastră ați spus că l-ați văzut de vreo două ori și asta, cu cât timp în urmă? Cu șaizeci de ani? răspunse Ovidio, sfidător.

– Nu-ți imaginezi în ce mediu a crescut, nici cum era tatăl lui… de altfel, am hârtiile profesorului Arnaud; sunt note răzlețe, impresiile sale despre ceea ce auzea și vedea ceva la castel… nu, nu greșesc.

Pentru prima dată, discipolul se simțea superior maestrului său, astfel că Ovidio îi replică din nou părintelui Aguirre.

– Cercul nu s-ar încrede niciodată în cineva care n-ar fi musulman. Dacă e greu să ajungi la ei este tocmai pentru că n-au încredere în nimeni. De altfel, de ce ar avea nevoie de acest conte? Până acum au comis atentatele ei singuri și din nefericire au avut succes, așa că de ce să se alieze cu un străin?

– Nu am răspunsuri la toate întrebările, doar o teorie, care cred că este corectă, oricât de aberantă ți s-ar părea.

– Chiar așa de simplu? Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene își stoarce creierii de săptămâni întregi căutând o pistă solidă și, deodată, dumneavoastră… mă rog, veniți dumneavoastră și considerați că acest caz e rezolvat, că domnul conte d'Amis este complicele Cercului. Vorbele lui Ovidio erau pline de indignare.

– Da, într-adevăr, și știi de ce s-au aliat? Ei bine, ca să atenteze împotriva Bisericii, afirmă părintele Aguirre susținând privirea sfidătoare a lui Ovidio.

– Dar este o absurditate! exclamă părintele Domenico.

– Bine, să nu mai pierdem timpul cu discuțiile, interveni episcopul. Rolul nostru este acela de a ajuta Centrul de coordonare antiteroristă

de la Bruxelles cu informațiile de care dispunem. Și pe mine mă surprinde ipoteza părintelui Aguirre; nu pot să cred că Cercul este interesat să atace Biserica, dar…

Bătrânul iezuit îi privi, fără să lase impresia că ar fi contrariat.

– Luigi, mi-ai cerut să vin și iată-mă aici; îmi pare rău că nu-ți plac concluziile mele.

– Nu este asta, nu este asta. Nu e vorba despre ce mi-ar plăcea mie, ci despre ceea ce poate fi real… sincer, Ignacio, nu sunt în stare să-ți urmăresc raționamentul ca să ajung la concluzia la care ai ajuns tu. Eu nu văd lucrurile atât de clar, admise episcopul.

– Bine, n-aveți de ce să mă luați în seamă, poate că mă înșel; în orice caz, lasă-mă să-mi expun concluziile la Bruxelles. Cu siguranță că vor gândi ca voi, că sunt un bătrân rupt de realitate, obsedat de trecut. Măcar de-ați avea dreptate! De la Bruxelles mă voi întoarce direct la Bilbao.

– E deja târziu; e mai bine să mergem să ne odihnim. Nu știu ce ne așteaptă mâine. Și acum, aș dori să merg cu părintele Aguirre să luăm cina, dat fiind că mâine pleacă în călătorie.

29

Lorenzo Panetta ținea în mână o ceașcă de cafea din care bea cu sorbituri mici, în vreme ce recapitula ultimele evenimente.

– Să sperăm că iezuitul acela care-l cunoaște pe contele d'Amis o să ne relateze ceva într-adevăr substanțial.

Hans Wein se freca la ochi, ascultându-l pe Lorenzo Panetta și, la fel ca Matthew Lucas, făcea eforturi ca să nu caște. Nu se odihniseră de douăzeci și patru de ore, urmărind cu înfrigurare informațiile care soseau întruna la Centru.

– Și părintele Ovidio ? vru să știe Matthew.

– Nu, va veni părintele Ovidio, ci un alt spaniol, un iezuit care, după cum se pare, a condus vreme de mulți ani Departamentul de analiză al Vaticanului.

– Și îl cunoaște pe contele d'Amis… șopti Matthew Lucas.

– Da, așa se pare, să vedem ce o să ne relateze când va sosi. Vine direct la Centru. Nunțiatura a trimis o mașină să-l ia de la aeroport. Apropo, în ultimul e-mail trimis de la Paris ni se spune că domnul conte este la hotelul Crillon de când a aterizat și că, până în acest moment, n-a vorbit cu nimeni, explică Lorenzo.

Câteva ciocănituri seci în ușă îi alertară pe cei trei bărbați.

Hans Wein își aranjă cravata în mod instinctiv, în vreme ce Panetta și Matthew Lucas își ațintea privirea asupra ușii, dar fără să li se miște un mușchi.

O secundă după ce Hans Wein a spus „poftiți !", intră țeapăn și cu pas ferm un bătrân cu înfățișare distinsă.

– Sunt părintele Aguirre, se prezentă el într-o engleză corectă.

– Poftiți, poftiți. Vă așteptam, spuse Wein, ridicându-se ca să-i strângă mâna preotului și să-l invite să ia loc.

– Lorenzo Panetta, directorul adjunct al Centrului, și Matthew Lucas, ofițerul nostru de legătură cu Agenția antiteroristă a Statelor Unite, îi prezentă Wein pe cei doi bărbați.

Își strânseră mâinile și pe Matthew îl surprinse fermitatea preotului.

– O cafea? propuse Lorenzo Panetta.

– Dacă e posibil, vă mulțumesc, răspunse Ignacio Aguirre.

– Sigur că da; chiar dacă e duminică, Centrul tot mai funcționează, chiar și numai pe jumătate.

Lorenzo ieși din birou și îi ceru unei secretare să facă tot ce-i stă în putință ca să-i aducă preotului o cafea care să poată fi băută.

Ignacio Aguirre nu pierdu timpul cu divagații și, la fel cum făcuse la întâlnirea cu episcopul Luigi Pelizzoli, își expuse și aici teoria fără ocolișuri.

– Domnilor, cred că este posibilă o alianță între contele d'Amis și Cerc pentru a ataca Biserica. Cred că Biserica va fi obiectul următorului atentat al Cercului.

Cei trei specialiști în antiterorism îl priviră cu stupoare.

Afirmația preotului îi șocase.

– Pe ce vă bazați ca să faceți această afirmație? întrebă directorul Centrului.

– Îl cunosc pe Raymond d'Amis și știu că a fost educat astfel încât să urască Biserica. Se consideră apărătorul esenței doctrinei catare.

– Nu voi discuta cu dumneavoastră posibilitatea ca domnul conte d'Amis, din orice fel de motive, să dorească să atace Biserica, dar veți fi de acord cu mine că nu este probabil ca Cercul să aibă aceleași motive ca ale contelui, spuse Matthew Lucas.

– Asta este ceea ce trebuie să aflăm: dacă Cercul are vreo relație cu contele, sau dacă pur și simplu și Cercul și contele cumpără arme și informații de la aceeași persoană, de la Karakoz. La Roma mi s-a spus că a fost interceptată o convorbire a contelui cu un profesor britanic, sirian de origine, nu-i așa?

– Ba da și, după câte ce știm, Salim al-Bashir este în afara oricărei bănuieli. Este un profesor cu un prestigiu recunoscut și care trece drept un islamist moderat, cu relații importante. Tocmai am primit un raport de la britanici și ei n-au găsit nici un motiv ca să-l suspecteze pe Bashir; mai mult decât atât, guvernul Grațioasei Sale Majestăți obișnuiește să-l consulte când se ivește orice conflict cu comunitatea musulmană, spuse Hans Wein, privindu-i cu coada ochiului pe Lorenzo și pe Matthew.

– Totuși, eu n-aș exclude nimic a priori, răspunse părintele Aguirre.

– Iertați-mă, dar raportul colegilor noștri britanici nu lasă loc îndoielilor, afirmă sâcâit Hans Wein.

– Dumneavoastră aveți mai multă experiență, dar, dacă eu aș fi acela care ar trebui să caute căpetenia sau căpeteniile Cercului, n-aș face-o la periferiile orașelor; acolo veți găsi doar carne de tun.

Lorenzo Panetta și Matthew Lucas îl observau surprinși și cu o anumită admirație pe bătrânul iezuit în confruntarea sa plină de tact cu directorul Centrului de coordonare antiteroristă.

– Pentru dumneavoastră nu este suficient raportul serviciului de informații britanic ? întrebă Lorenzo.

– Vă rog, nu mă interpretați greșit, sugerez doar că n-ar trebui să excludeți atât de repede pista Salim al-Bashir.

– Profesorul Bashir nu constituie nici o pistă. Tonul lui Wein trăda supărarea.

– Bine, nu sunt eu acela care să spună cum trebuie să vă orientați munca. Vă voi explica tot ce știu despre Raymond de la Pallisière.

Cei trei bărbați au ascultat în tăcere și fără să întrerupă relatarea părintelui Aguirre, care nu a uitat nici un amănunt legat de ciudata sa relație cu familia D'Amis. Când a terminat, a deschis o veche mapă de piele neagră și a scos niște cărți pe care i le-a înmânat fiecăruia dintre ei.

– Aceasta este *Cronica lui fray Julián*; dacă dispuneți de ceva timp ca să o citiți, poate că îl veți înțelege mai bine pe conte. În afară de faptul că este o lucrare frumoasă, care merită în orice caz să fie citită, este o adevărată lecție despre ororile pe care le provoacă fanatismul, oricare ar fi simbolul acestuia.

– În acest caz, fanatismul catolic, șopti Matthew Lucas.

– Într-adevăr, domnule Lucas, ca preot, nu mă simt mândru de această pagină din istoria noastră. Întotdeauna m-am gândit că dacă există ceva pe care Atotputernicul nu le-o va ierta oamenilor este faptul că ucid în numele său. O credință nu se poate impune prin forță și prin vărsare de sânge. La credință trebuie să se ajungă prin rațiune.

– Credeți că e cu putință ca rațiunea să se împace cu credința? întrebă Lorenzo Panetta, fără să-și ascundă curiozitatea și scepticismul.

– Vă asigur că aceasta este calea, cea mai bună cale de a ajunge la Dumnezeu.

– Bine, să nu discutăm despre teologie, îl întrerupse Hans Wein. Ceea ce ne-ați relatat este o informație complementară, dar valoroasă, ca să știm cu ce probleme ne confruntăm.

Vreme de încă o oră, preotul le explică celor trei bărbați tot ce știa despre Raymond de la Pallisière și tatăl acestuia, precedentul conte d'Amis. Le vorbi despre notele profesorului Arnaud, pe care ajunsese să le știe aproape pe dinafară, și despre tot ce se arhivase treptat la Vatican în legătură cu neocatarismul, care părea că începe să reînvie în actuala Occitanie.

Hans Wein, la fel ca și Lorenzo Panetta și Matthew Lucas, l-au ascultat fără să-l întrerupă, încercând să deslușească vreo pistă reală în cuvintele preotului, dar oricât de pasionantă li s-ar fi părut relatarea, nu reușeau să găsească motivul pentru care Cercul s-ar fi aliat cu aristocratul pentru a comite un atentat.

Iezuitul putea vedea scepticismul reflectându-se pe chipul celor trei bărbați, dar, cu toate acestea, nu renunța. Obligația lui era să le spună ceea ce gândește; după aceea, ei vor hotărî dacă erau doar ideile unui bătrân nebun, sau dacă aveau vreun sâmbure de adevăr.

– Permiteți-mi să vă întreb: aveți vreun informator la castel?

– Cei care muncesc la castel îi sunt pe deplin loiali contelui și întâmpinăm multe dificultăți ca să obținem informații din interior, îi răspunse Lorenzo Panetta.

– E de importanță vitală să reușiți să aflați ce se întâmplă în castelul d'Amis.

– Am încercat, dar până acum cu un succes neînsemnat, admise Panetta.

– Vă mulțumim mult pentru informațiile pe care ni le-ați dat, spuse Hans Wein. Veți rămâne la Bruxelles?

– Doar dacă dumneavoastră credeți că vă pot fi de folos.

Hans Wein n-a știut ce să răspundă. De fapt, ceea ce auzise i se părea prea fantastic. Dar el era un înalt funcționar, un om politic, cum îi plăcea lui Panetta să-i reproșeze, și, în consecință, nu uita că preotul acela, care reprezenta Vaticanul, încercase să-i convingă că următorul atentat al Cercului va fi împotriva Bisericii. Așa că nu-l putea concedia așa, dintr-odată.

– Am dori să ne bizuim pe colaborarea dumneavoastră. Trebuie să analizăm tot ce ne-ați spus și să le împărtășim ipoteza dumneavoastră colegilor noștri francezi care sunt pe teren, urmărindu-i pe contele d'Amis și pe omul lui Karakoz. Și dacă îmi permiteți, aș vrea să vă invit la masă și să vorbim în continuare despre ceea ce ne-ați relatat.

– Sunt la dispoziția dumneavoastră.

Luni dimineața, la ora șapte fix, obosit și cu cearcăne, Hans Wein ținea prima ședință din săptămâna aceea cu Lorenzo Panetta.

După prânzul cu părintele Aguirre se reîntorsese la birou, unde a rămas până noaptea târziu în așteptarea evenimentelor. În cele din urmă, atât el, cât și Panetta și Matthew Lucas, au hotărât să se ducă să se odihnească, știind că săptămâna care avea să înceapă promitea să fie complicată. Și acum erau aici, citind primele mesaje electronice trimise de reprezentanții Centrului de la Paris.

Restul echipei nu începu să vină decât de la opt. Prima a fost Laura White, asistenta lui Wein.

Lui Lorenzo i-a atras atenția încordarea care i se citea pe față. Și ea avea cearcăne și era mai palidă decât de obicei, pentru că nu se machiase. Femeia nu arăta bine. Lorenzo se gândi că poate era bolnavă.

– Cum a fost sfârșitul de săptămână? o întrebă el curios, în ciuda privirii reprobatoare a lui Hans Wein, care considera un amestec neîngăduit în viața privată a colaboratorilor săi să li se pună acestora întrebări despre treburi particulare.

– Bine, mulțumesc. Aveți nevoie de mine?

– Nu, mulțumesc, Laura, rezolvăm chestiuni de rutină, răspunse Wein.

Laura ieși fără să spună nimic.

– E ciudată, comentă Lorenzo.

– Nu știu de ce spui asta, eu văd că e ca de obicei, i-o tăie Wein.

Raportul francezilor menționa faptul că domnul conte călătorise la castelul d'Amis, fără ca pentru moment să fi luat legătura cu Iugoslavul.

Nu se deranjase să dea curs vreunuia dintre numeroasele apeluri primite în timpul scurtei sale absențe, inclusiv aceluia al profesorului Salim al-Bashir. Încercase doar să vorbească cu fiica sa. O sunase la apartamentul ei de la New York, dar nu i-a răspuns nimeni. Apoi, i-a telefonat avocatului, care i-a explicat pe un ton obosit că domnișoara De la Pallisière nu va vorbi cu el, așa cum i-o mai repetase în ultimele trei zile. De altfel, clienta sa plecase într-o călătorie și el nu știa când se va întoarce.

– Fiica se arată intransigentă, spuse Lorenzo pe un ton sentențios, nu va vorbi cu tatăl ei.

Primiseră și un raport despre ultimele mișcări ale lui Karakoz și, după cum se părea, traficantul se evaporase într-una din vechile foste republici sovietice, unde se dusese ca să se aprovizioneze cu arme.

Până la zece, Matthew Lucas încă nu sosise.

– Bună ziua, să-mi spuneți și mie ce se întâmplă cu femeile din Centru, spuse el în chip de salut.

Hans Wein îl privi agasat: detesta acest gen de comentarii. Dar Lorenzo îi zâmbi curios.

– Laura de abia m-a salutat, m-am întâlnit pe drum cu Andrea Villasante și e cătrănită rău de tot; până și Diana Parker, asistenta Andreei, a evitat să-mi dea bună-ziua și pare supărată. Nu mai zic nimic de Mireille Béziers, pentru că această domnișoară nici măcar nu salută, dar nici ea nu arată bine. Cearcănele îi ajung… în sfârșit, după cum se vede, doamnele n-au avut un weekend reușit.

– Aveți vreo noutate? îl întrebă Hans Wein, supărat de spusele americanului.

– Nici una.

– Nici noi, spuse Panetta, presupun că va trebui să așteptăm.

– Cred că ar trebui să insistăm să ne infiltrăm la castel. Trebuie doar să-l găsim pe acela care ar pretinde un preț pentru informații, afirmă Matthew.

– Sunt de părerea dumneavoastră; preotul ne-a făcut chiar ieri aceeași sugestie, dar oamenii de la Paris insistă că nu e chip, a fost răspunsul lui Lorenzo.

– Și dacă am introduce pe cineva? insistă Matthew.

– Vă rog, să fim chibzuiți! îl întrerupse Hans Wein.

În momentul acela, Laura White intră în birou.

– Tocmai a sosit de la Personal. Și îi întinse lui Hans Wein o hârtie.

– Perfect! Se pare că măcar o dată oamenii ăștia își fac bine treaba. O transferă pe domnișoara Béziers! Hans Wein nu-și ascundea satisfacția pe care i-o producea vestea.

– Vrei să-i spun să vină să te vadă? întrebă Laura.

– Nu, nu, prefer să fie Lorenzo cel care să-i explice că a fost mutată la Departamentul de relații instituționale. Acolo se va simți mai bine; la urma urmelor, e fiica unui diplomat.

Lorenzo Panetta îl privi indispus pe șeful său. Nu credea că el ar trebui să fie acela care să o disponibilizeze pe Laura, dar așa era Hans Wein.

Mireille stătea pe scaun vorbind la telefon când Lorenzo se apropie de masa ei. Observă că Matthew Lucas a avut dreptate. Fata arăta rău și părul ei negru întotdeauna lucios părea spălăcit, lipsit de viață. Fu curios să vadă dacă într-adevăr observațiile lui Matthew în legătură cu Andrea Villasante și cu Diana Parker corespundeau și ele cu realitatea și fu surprins să vadă chipul Andreei. Nu numai că părea contrariată, dar gesturile ei denotau oboseala; părea absentă. Nici Diana Parker nu avea o înfățișare mai bună și se întrebă ce or fi făcut la sfârșit de săptămână ca să apară toate în starea aceea.

– Mireille, aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră. Mergem să bem o cafea?

Mireille încuviință, ridicându-se fără să protesteze, și îl urmă ca și cum n-ar fi simțit nici un interes pentru ce i-ar fi putut spune.

În barul de zi nu era multă lume la acea oră a dimineții, dar chiar și așa Lorenzo alese un colț unde să poată vorbi în liniște cu Mireille.

Comandară două cafele și Lorenzo își dădu seama că Mireille era distrată, cu gândul departe.

– Vă preocupă ceva?

– Nu, de ce?

– Nu știu, așa mi s-a părut.

– Nu vă faceți griji pentru mine și spuneți-mi cărui fapt datorez onoarea ca directorul adjunct al Centrului să mă invite la o cafea.

Lui Lorenzo nu-i scăpă amărăciunea din vorbele tinerei și se întrebă ce putea să i se fi întâmplat. Hotărî să nu umble cu ocolișuri.

– Mireille, ați fost transferată la Departamentul de relații instituționale.

– Ah, da? Bine, atunci toată lumea e mulțumită, nu-i așa?

Îi atrase atenția faptul că Mireille nu părea surprinsă, dar mai ales că accepta fără o vorbă să fie trimisă la un departament în care o femeie ca ea cu greu ar primi o misiune pe măsura capacității sale.

– Să fii funcționar are avantaje și inconveniente și se întâmplă deseori să fii transferat.

– Vă rog, nu vă deranjați să-mi dați explicații absurde! Hans Wein nu mă suportă și s-a lipsit de mine, punct. Mulțumesc pentru cafea.

Mireille se ridică în picioare, dar Lorenzo, fără să știe foarte bine de ce, îi ceru să nu plece.

– Aveți să-mi spuneți ceva în plus?

– Știți? Nu vă recunosc…

– De fapt, nu mă cunoașteți.

– Aveți dreptate, nu vă cunosc, dar, cu toate acestea, credeam că nu sunteți dintre cele care își plâng singure de milă. Vă credeam mai fermă.

– Ce ați sperat? Să vă mulțumesc că m-ați disponibilizat? Știu că sunt o bună analistă, că sunt în stare să muncesc bine și nu numai într-un birou, dar nimeni nu s-a preocupat să constate acest lucru. De ce ar fi trebuit să o faceți? Dumneavoastră alcătuiați un grup compact, bine închegat, iar pe mine m-ați primit ca pe o intrusă.

– Luați loc, vă rog.

Ea ezită câteva clipe, dar apoi se instală privindu-l stăruitor în așteptarea celor ce avea de gând să-i spună. Lorenzo Panetta ezita și el,

dar ezitările lui n-aveau nimic de-a face cu ceea ce și-ar fi putut imagina Mireille.

Au stat de vorbă mai bine de o oră. La început, Lorenzo a fost cel care vorbea, iar ea asculta, apoi a fost ea cea care a vorbit. Când s-au întors în birou, Panetta nu putea ascunde faptul că era îngrijorat, iar Mireille era mai încordată decât înainte de a fi vorbit cu el.

– Trebuie să iei masa cu preotul, îl anunță Hans Wein fără să-l întrebe de Mireille, ia-l și pe Matthew cu tine. Și povestiți-i tot ce e nou, chiar dacă în realitate nu e nimic nou.

Lorenzo încuviință distrat și îl caută pe Matthew Lucas, care era cufundat într-o conversație cu Andrea Villasante.

– Aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră.

– Sigur că da, imediat. Ce se întâmplă?

Lorenzo nu-i răspunse.

30

Raymond de la Pallisière se refugiase în tăcere și în apatie, iar credinciosul său majordom Edward devenise apărătorul stării lui de spirit, nepermițând nimănui să-l deranjeze.

Contele se întorsese de două zile și își petrecea timpul stând în bibliotecă și cufundat în propriile sale gânduri. Asociații și prietenii săi de la fundația Memoria Catară încercaseră fără succes să-l vadă, dar el nu răspunsese nici altor apeluri. Dar când auzi soneria mobilului pe care îl ținea în buzunarul hainei, contele nu avu încotro și trebui să se adune și să răspundă.

– Da…

– Am tot materialul pregătit. Presupun că locul de predare este cel stabilit și că de data asta nu vor mai fi amânări.

Vocea Iugoslavului a fost ca o zguduitură care îl obliga să revină la realitate.

– Da, totul trebuie să fie așa cum a fost prevăzut.

– Atunci, să-i dăm drumul; știți de-acum că, pentru a se efectua predarea, trebuie să trimiteți partea stabilită.

– Ne-am înțeles că asta va fi după ce văd materialul.

– Materialul este de cea mai bună calitate, iar riscul de a-l preda la destinație este foarte mare, astfel că preferăm să încasăm în avans.

– Ați primit deja o sumă în cont.

– Acum vrem întreaga sumă.

– Nu, nu veți primi întreaga sumă până când materialul nu va fi la destinație. Vă voi trimite o parte, dar nu tot.

– Și documentele?

– Peste trei sau patru zile voi fi la Paris. Vă voi suna.

– Bine, dar e deja timpul să încheiem această afacere; noi ne-am îndeplinit partea noastră.

– Asta o vom vedea la predare.

Se gândi să o sune pe Ylena, dar hotărî că o va face a doua zi când va sosi la Paris. Ylena probabil că aștepta telefonul lui. Trebuia să ia legătura și cu Mijlocitorul, dar nu de pe mobilul de la care vorbea cu Iugoslavul; va trebui să pună altă cartelă și să schimbe locul. Nu putea comite greșeli. Știa că Mijlocitorul n-ar șovăi să-l ucidă. Hotărî să-l sune de la hotelul Crillon, ca și pe Ylena.

Încă mai avea mobilul în mână când majordomul intră în bibliotecă având o expresie îngrijorată.

– Iertați-mă că vă deranjez, domnule, dar avocatul dumneavoastră de la New York este la telefon. I-am spus că aveți o reuniune, în cazul în care nu doriți să vorbiți cu el.

Lui Raymond îi tremurau mâinile și simți o sudoare rece pe spinare. Dacă avocatul său îl suna, nu puteau fi decât vești proaste. Dar ce era mai rău trecuse deja: niciodată nu va uita umilința la care l-a supus fiica sa atunci când a refuzat să-l vadă, trimițându-i mesajul că i se făcea greață când se gândea că tatăl ei era nazist și că nu va vorbi niciodată cu el.

Îi făcu semn lui Edward să-l lase singur și își drese vocea în vreme ce se îndrepta spre biroul său ca să vorbească fără martori.

Zăbovi câteva secunde până să ridice telefonul, temându-se de ceea ce ar putea auzi.

– Bună seara, domnule Smith.

– Bună ziua, scuzați, bună seara, domnule conte. Am vești de la fiica dumneavoastră.

Simți alt fior. Tot ce se referea la Catherine îl făcea să-și simtă nervii întinși ca niște coarde de vioară.

– Tocmai mi-a telefonat avocatul fiicei dumneavoastră ca să-mi comunice din partea ei că peste câteva zile va călători în Franța.

Raymond era în continuare tăcut, copleșit de tot ce îi spunea avocatul său.

– Mă auziți? întrebă avocatul.

– Sigur că da.

– Bine, după cât se pare, fiica dumneavoastră dorește să colinde locurile în care a trăit mama ei; o călătorie sentimentală. A hotărât să includă în itinerariul ei și castelul… Vrea să știe dacă poate veni, dar avocatul ei mi-a dat clar de înțeles că aceasta nu înseamnă o reconciliere, va fi doar o vizită.

– Fiica mea poate veni când dorește, castelul este casa ei, într-o zi va fi al ei. Va dori oare să mă vadă?

– Avocatul ei mi-a spus că da, că e dispusă să vă vadă, dar a precizat că nu s-a schimbat nimic în privința opiniei pe care o are despre dumneavoastră.

– Când va ajunge în Franța?

– După cât se pare, poimâine aterizează la Paris, nu știu dacă va merge direct la castel sau își va începe periplul sentimental din alt loc, asta nu a spus-o.

– Comunicați-i avocatului ei că fiica mea poate vizita castelul când dorește.

– Bine, așa voi face… sper ca totul să meargă bine…

– Bună seara, *mister* Smith.

Avocatul închise telefonul și îl privi nervos pe bărbatul din fața lui care îl observa și care nu pierduse nici un singur cuvânt din cele rostite.

Raymond nu știa ce să simtă. Căuta înlăuntrul său bucuria, dar nu o găsea. Îi era teamă de Catherine, îi era teamă de întâlnirea cu fiica sa, cu toate că, aici, la castel, el se simțea în siguranță.

Dorea cu înflăcărare să o vadă, pentru că fiica sa Catherine era doar un vis. Nu știa cum arată, nici ce culoare de ochi sau de păr are. O fi semănând cu soția lui, sau cu el?

Îl îngrijora faptul că sosea în momentul acela, exact când operațiunea intrase în faza finală. El trebuia să meargă la Paris și să se întâlnească din nou cu Ylena. Trebuia să-l sune, de asemenea, pe Mijlocitor, misteriosul domn care trăgea de sforile vieții sale și de ale atâtor altora, ca și cum ar fi fost niște marionete. Dar și el se folosea de Mijlocitor, grație acestuia va putea înfăptui răzbunarea pe care tatăl său nu

o dusese la capăt. Da, va fi el, cel de al douăzeci și treilea conte d'Amis, cel care va răzbuna sângele celor nevinovați vărsând alt sânge, pe cel al călăilor acestora, chiar dacă aceasta se va întâmpla după multe secole. Biserica nu și-a cerut iertare pentru blestemata de cruciadă împotriva catarilor.

Căută numărul de telefon al lui Bashir. Trebuiau să se vadă, să hotărască data la care vor face să curgă sângele creștinătății.

Salim al-Bashir se afla în acele momente la Londra, luând cina cu un grup de intelectuali care disertau despre alianța dintre civilizații. Convorbirea a fost scurtă și aparent lipsită de importanță. Au stabilit să se vadă la Paris la sfârșit de săptămână, vor lua masa împreună la restaurantul L'Ambroisie, în la place des Vosges, unde foie-gras-ul[1] de rață îndopată cu piper cenușiu devenise unul din felurile de mâncare preferate ale lui Salim.

*

Hans Wein citea raportul cu ultimele convorbiri ale contelui d'Amis și, cu toate că nu se arăta atât de însuflețit cum păreau să fie Lorenzo Panetta și Matthew Lucas, recunoștea faptul că acest caz părea să se complice.

Părintele Aguirre era tot la Bruxelles și susținea în continuare teoria sa conform căreia contele d'Amis și Cercul se uniseră ca să lovească în Biserică. Wein credea că observă cum ceea ce spunea iezuitul câștigase teren în mintea adjunctului său, Panetta, și a lui Matthew Lucas, ofițerul de legătură cu americanii. Cu toate acestea, lui nu-i venea să creadă că această alianță e posibilă, Cercul neavând nevoie de nici un conte francez ca să pună o bombă; din nefericire, o demonstra mult prea des.

– Vei cere acum să se intercepteze convorbirile acelui Salim al-Bashir ? insistă Lorenzo.

– Prietenii noștri britanici știu despre ce e vorba și ar considera urmărirea acelui om drept un adevărat scandal. Este prieten cu trei miniștri din guvern și a fost primit chiar și de persoane din anturajul regal ca

[1] În franceză, „pate de ficat".

să i se cunoască opinia despre situația și solicitările musulmanilor din Regatul Unit. Britanicii nu vor să audă vorbindu-se despre hăituirea lui Salim al-Bashir.

– Ei bine, se înșală. Cum pot refuza acest lucru? se plânse Lorenzo Panetta. Chiar nu acordă nici o importanță prieteniei sale cu contele?

– Ei spun că Bashir n-are de ce să știe că domnul conte are relații cu Iugoslavul și întreabă dacă avem de gând să interceptăm telefoanele tuturor persoanelor pe care le cunoaște contele. Nu, nu o putem face fără încuviințarea britanicilor.

– Care, în mod ciudat, au devenit foarte scrupuloși cu formalitățile.

– Nu vor să aibă probleme cu musulmanii; au și așa destule.

Laura White anunță sosirea părintelui Aguirre. Pe Lorenzo îl mira schimbarea petrecută cu Laura în ultimele zile. Părea nervoasă. Bineînțeles că nici Andrea Villasante nu era în momentele ei cele mai bune. Spanioloaica se certa cu toată lumea și își pierduse stăpânirea de sine pe care i-o admirau cu toții. Se întrebă ce li s-o fi putut întâmpla acestor două femei. Îi atrăgea atenția și faptul că se produsese o anumită răcire a relațiilor dintre ele. Înainte, le vedea mergând împreună să joace squash sau să viziteze vreo expoziție; acum căutau să se evite și cu atât mai puțin să-și dea întâlnire.

Salutul părintelui Aguirre îl readuse la realitate. Preotul credea că a găsit o pistă într-una din frazele rămase pe hârtiile de la Frankfurt.

Hans Wein nu-și punea prea multe speranțe în descoperirile preotului, mai ales pentru că se temea de speculațiile pe care acesta le făcea în privința cazului.

Ignacio Aguirre își dădea seama de reticențele directorului Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, dar nu le lua în seamă. Era prea frământat de ceea ce se putea întâmpla ca să-și mai facă griji că ar fi putut fi luat drept un bătrân nebun.

– Cred că o frază aparține unui text al lui Otto Rahn, afirmă preotul.

– Care? întrebă curios Lorenzo Panetta.

– „Cerul nostru nu este deschis pentru fărădelegi…"; ceea ce urmează este: „ale unei rase inferioare, nici bastarzilor, nici sclavilor. Este deschis numai arienilor. Numele lor înseamnă că sunt seniori nobili".

Atât Wein, cât și Panetta îl priveau uimiți. Dar Ignacio Aguirre continuă să vorbească fără să se oprească.

– De fapt, această frază este continuarea unui paragraf anterior: „Nu avem nevoie de Dumnezeul de la Roma, îl avem deja pe al nostru".

– Aceste fraze sunt ale lui Otto Rahn?

– Așa gândea acest personaj, răspunse părintele Aguirre; am putut găsi aceste texte grație notelor profesorului Arnaud.

– Și ce sens are ca texte din Otto Rahn să se afle în mâinile comandoului islamist care a comis atentatul de la Frankfurt? întrebă indispus Hans Wein.

– Nu știu. Poate că, fiind în legătură cu contele d'Amis, acesta le furniza pseudoliteratură despre catari, sau poate că vreun membru al comandoului să fi avut un anume interes pentru această erezie, tocmai pentru că în spatele ei se afla contele.

– E o absurditate! exclamă supărat Wein. Dumneavoastră încercați să ne convingeți că în spatele Cercului se află contele d'Amis!

– Nu, eu n-am această pretenție. Cercul este alcătuit din islamiști fanatici care au declarat război Occidentului; ceea ce spun eu este că poate exista o confluență de interese între conte și Cerc, în acest caz, pentru a lovi în Biserică. Altă frază este la fel de semnificativă: „Imperfecțiunea nu poate proveni…". Ceea ce urmează este: „din perfecțiune"; este una din frazele lui Rahn din cartea sa *Cruciada împotriva Graalului*, analizată de profesorul Arnaud, pentru că explică esența gândirii catarilor. Înțeleg dificultatea dumneavoastră de a-mi accepta opinia, dar nu o excludeți. Mă tem că am dreptate. Există o relație clară și evidentă între Raymond de la Pallisière și Cerc și poate că acest profesor Salim al-Bashir să nu fie atât de nevinovat cum pretindeți dumneavoastră cu toții.

– Scuzați-mă, părinte, dar uneori cred că pentru dumneavoastră cronica lui fray Julián și relația cu defunctul profesor Arnaud au devenit o obsesie. Vă asigur că noi toți am citit această cronică; fără îndoială, este emoționantă, dar îmi vine greu să cred că ceea ce spune un călugăr cu peste șapte secole în urmă poate dezlănțui azi un atac terorist împotriva Bisericii.

– Vă înțeleg reticențele, domnule Wein, dar obligația mea este aceea de a vă spune ce gândesc, ce cred că se va întâmpla. Pentru mine, este evident faptul că va avea loc un atac împotriva Bisericii. Din nenorocire, nu găsesc sensul celorlalte cuvinte: „crucea de la Roma", „va curge sângele din inima Sfântului…", din nou „cruce" … Dar să n-aveți nici cea mai mică îndoială că e vorba de locul unde se va săvârși atentatul. În ceea ce privește *Cronica lui fray Julián*, trebuie să recunosc că mi-a marcat viața mult mai mult decât am putut bănui prima dată când am avut cartea în mâini, dar vă asigur că, în numeroșii mei ani de slujire a Bisericii, nu m-am înșelat niciodată și nici nu i-am înșelat pe alții, numai ca să-mi pun în valoare ipotezele.

– Bine, să continuăm investigația; nu vom da uitării recomandările dumneavoastră, îl asigură în silă Hans Wein.

– Cred că prezența mea vă incomodează, îi replică Ignacio Aguirre, și vă înțeleg: dumneavoastră vă așteptați ca lucrurile să fie așa cum credeți că trebuie să fie pentru că încercați să gândiți cu logica teroriștilor, dar vă asigur că aceștia vă vor surprinde întotdeauna. Aparent, nu are sens ca printre hârtiile arse ale unui comandou islamist să iasă la iveală fraze din Otto Rahn. Cât despre catari…, înțeleg că vă e greu să credeți că un aristocrat francez ar vrea să se răzbune pe Biserică la șapte secole după căderea fortăreței Montségur, dar așa este. Actualul conte d'Amis a fost educat în spiritul răzbunării; pentru el, catarii nu aparțin de trecut, ci fac parte din prezentul lui; eu sunt convins de acest lucru.

– Lipsește o verigă, spuse Lorenzo Panetta.

– Da, în mod aparent, admise iezuitul, și aici nu putem decât să facem speculații. Dumneavoastră știți mai bine decât mine că există interese mai presus de guverne și de instituții. Cine știe dacă nu cumva aceasta este veriga.

– Nu înțeleg unde vreți să ajungeți.

– Ba înțelegeți, dar nu vă place. Ne putem întreba de ce s-a hotărât înlăturarea șahului[1] și instaurarea unui regim religios în Iran, sau

[1] Mohammad Reza Aryamehr Pahlavi (1919-1980), șahinșah al Iranului între anii 1941 și 1979, când este instaurată republica islamică condusă de ayatollahul Khomeyni (1900-1989) (n.tr.)

de ce Bin Laden a fost omul Occidentului…, de ce se întâmplă anumite lucruri în lume care, din nefericire, nu sunt rodul întâmplării, ci al calculelor interesate ale anumitor oameni. Vreau să spun că, oricât de absurd vi s-ar putea părea faptul că domnul conte d'Amis și Cercul se vor uni ca să lovească în Biserică, să fiți siguri că o vor face. Plec la Roma; vreau să expun în fața superiorilor mei concluziile la care am ajuns. Biserica trebuie să fie pregătită pentru ceea ce va veni peste noi; acum problema e să aflăm unde vom fi loviți și, domnilor, sarcina dumneavoastră ar trebui să fie aceea de a afla acest lucru.

Conversația cu părintele Aguirre îl lăsă pe Hans Wein într-o proastă dispoziție, iar pe Lorenzo Panetta, căzut pe gânduri. Acesta din urmă nu îndrăznea să spună în fața șefului său că, după părerea lui, preotul avea dreptate. Dar în cazul acela, Panetta era convins deja că-i va fi greu să colaboreze cu Wein. Îi purta afecțiune și respect, dar șeful lui era prea scrupulos ca funcționar ca să-și permită măcar să se gândească la ceva care nu era în manualul de instrucțiuni. Iar el se temea că prezicerea părintelui Aguirre va deveni realitate și că un grup de fanatici va atenta împotriva Bisericii. Dar unde, când, cum? Era încredințat că va obține informații din interiorul castelului, chiar dacă până în momentul acela dăduseră greș toate încercările de a determina pe cineva din preajma contelui să-l trădeze. Dar el era dispus să joace o carte despre care nu-i spusese nimic lui Hans Wein.

Trebuia să vorbească cu Matthew Lucas. Avea încredere în american, îl știa suficient de nonconformist ca să-și riște cariera dacă ar fi nevoie.

Matthew va avea întotdeauna probleme pentru că era incapabil să fie corect din punct de vedere politic.

*

Hakim se plimba prin Ierusalim cu o oarecare teamă. Said, omul lui de legătură din partea Cercului la Ierusalim, îl însoțea peste tot; era negustor în orașul vechi, având o prăvălie de suvenire aproape de Poarta Damascului, și care îl asigura că auzise vorbindu-se de Caños Blancos, micul sat ce părea atârnat pe versantul munților Alpujarra din

regiunea granadină și al cărui șef fusese el până când a fost desemnat pentru această misiune.

Omar, șeful din Spania al comandourilor Cercului, avea încredere în el, ca și Salim al-Bashir, și îi ceruse să-și sacrifice viața, știind că nu le va înșela așteptările. Fratele său va prelua conducerea satului Caños Blancos; era pregătit să fie șef și apărător al acelui refugiu sigur al Cercului din Spania.

Îl îngrijorau Mohamed și Ali. Ajunsese să-i cunoască bine câtă vreme stătuseră împreună ca să-și pregătească partea lor din misiune. Cei doi tineri erau plini de bunăvoință, dar le lipsea credința, credința adevărată în necesitatea sacrificiului. Putuse vedea zbuciumul din ochii lor atunci când le amintea că vor trebui să moară pentru ca misiunea să fie un succes.

Mohamed Amir îl asigura că dorea cu înflăcărare să devină un martir ca vărul său Yussuf, dar în realitate dorea să trăiască.

Yussuf a fost o figură importantă a Cercului, un om care a studiat la universitate, un intelectual neliniștit și curios, care citea tot timpul. Salim spunea că moartea lui Yussuf a fost pentru el ca și cum și-ar fi pierdut mâna dreaptă. Dar Yussuf s-a încăpățânat să participe la atentatul de la Frankfurt pentru că era orașul lui și credea că nu era nimeni mai potrivit decât el ca să asigure succesul misiunii.

Caños Blancos i se părea lui Hakim locul de pe Pământ cel mai asemănător Paradisului. Iubea Granada, pământul acela despre care știa că într-o zi va aparține din nou de *umma*[1] musulmană.

Să ajungă la Ierusalim se dovedise a fi mult mai simplu decât prevăzuse. A sosit acolo ca turist aflat într-un grup de excursioniști granadini care aleseseră agenția de voiaj a lui Omar ca să le organizeze pelerinajul în Țara Sfântă. Încercase să se piardă printre ei, să fie un turist oarecare și reușise. Un cuplu de vârstă înaintată părea să-l fi simpatizat și, la aeroport, singurul lucru pe care l-au putut observa ochii atenți ai polițiștilor israelieni a fost apartenența lui la acel grup de turiști.

[1] Termen coranic în limba arabă care denumește comunitatea bazată pe principii religioase în care toți musulmanii devin „frați" între ei, indiferent de statutul lor social. (n.tr.)

Faptul că avea un pașaport spaniol îi fusese de mare ajutor, chiar dacă înfățișarea lui nu lăsa loc îndoielilor; deși funcționarii israelieni de la imigrări îl interogaseră despre motivele vizitei sale, credea că i-a descumpănit când le-a spus că este primarul unui sat granadin și că voiaja cu un grup de prieteni și cunoscuți.

Said îl asigura că nu trebuiau să slăbească vigilența, dat fiind că puteau fi urmăriți. Firește că el, la rândul său, organizase o contrasupraveghere ca să detecteze dacă oamenii securității israeliene fuseseră mai suspicioși decât era normal față de acel turist și, până în momentul acela, nu sesizaseră să fi fost supravegheat. Chiar și așa, de trei zile, vizita orașul ca simplu turist împreună cu restul pelerinilor.

Știa că nu putea da greș. Salim al-Bashir îi încredințase partea cea mai dificilă a planului. Era acolo în capitala sfântă, pângărită de prezența evreilor, și a lui va fi onoarea de a distruge relicvele păstrate în biserica Sfântului Mormânt.

Vizitase biserica, încercând să pară un turist oarecare. Firește, călugării ortodocși care păzeau lăcașul nu păreau să fi fost suspicioși față de prezența lui; poate că îl luaseră drept un arab creștin. Se plimbase și pe la Bethlehem, incluzând în itinerariul său bazilica Nașterii Domnului și îi ceruse lui Said să-i arate mormintele patriarhilor.

Said îl întrebase de câte persoane va avea nevoie ca să-și ducă planul la bun sfârșit și se mirase de răspunsul său: de nimeni, prefera să o facă singur. Va purta o centură încărcată cu explozibili pe care o va detona chiar în momentul în care se va apropia de locul unde se păstra bucata aceea de lemn despre care se spune că face parte din crucea pe care a murit Isus.

Nu era nevoie să moară nimeni altcineva decât el, de ce să sacrifice și alte vieți? În plus, până în momentul acela, Cercul era invizibil pentru Mossad[1] și pentru organizația Shin Bet[2] și așa trebuia să rămână în continuare. Organizațiile palestiniene erau uneori infiltrate de dușmanul detestat, dar Cercul rămăsese opac pentru privirea evreilor.

[1] Serviciul israelian de informații (n.tr.)
[2] Serviciul de Securitate Generală al Israelului (n.tr.)

Hakim se gândea la apropierea Lumii de Apoi. Își spunea că în curând avea să fie în Paradis și simțea o oarecare teamă față de trecerea de la viață la moarte. Era sigur de existența lui Allah, pentru El avea să-și sacrifice viața, pentru El se lupta de atâția ani de zile, ascunzându-se, distrugându-i pe dușmani, nu ezita să-și rișteviața, dar, cu toate acestea, se trezea noaptea cu un gust acru în gură și cu o durere în stomac. Una era să participi la o misiune știind că poți muri și altceva, foarte diferit, să stabilești o dată pentru ultima zi din viața ta. Va fi un martir și Cercul îi va cinsti familia; asta era ceea ce îi dădea puteri ca să continue.

Înainte de a pleca cu avionul la Ierusalim, Omar, șeful Cercului din Spania, îi încredințase o altă misiune: să stea de vorbă cu tatăl lui Mohamed Amir și să-i poruncească să rezolve problema fiicei sale. Laila îl jignise pe Salim al-Bashir arătându-se impertinentă la conferința pe care Salim o ținuse la Granada. Laila nu mai avea nici o limită în lipsa ei de modestie și câțiva frați musulmani veniseră la Omar să i se plângă de influența acesteia asupra soțiilor, fiicelor și surorilor lor. Stricata aia trebuia făcută să tacă și aceasta era obligația familiei ei. Nu i-o vor cere lui Mohamed, dat fiind că el avea, împreună cu Ali, o altă misiune, aceea de a arunca în aer mănăstirea de la Santo Toribio; de altfel, Omar se îndoia că Mohamed ar avea destulă tărie ca să pună capăt vieții propriei sale surori.

Astfel că Hakim vorbise cu tatăl Lailei și al lui Mohamed fără să se lase mișcat de protestele bărbatului. Trebuia să spele onoarea familiei, era o rușine pentru comunitate ca fiica sa să se comporte de parcă n-ar fi fost musulmană; nu era decât o singură soluție: Laila trebuia să moară. Îl somase pe tatăl ei să-și îndeplinească datoria și să o ucidă pe fiica lui fără să-i spună nimic fiului său. Nu trebuia să-l distragă pe Mohamed de la misiunea lui; la urma urmelor, el era capul familiei, dar se spunea că soția lui îl domină și că aceasta o proteja cu zel pe fiică.

Said îl întrerupse dându-i un cot ușor.

– E posibil să fim urmăriți. L-am văzut de trei ori pe același bărbat aproape de noi.

– Pe cine?

– Să ne oprim să bem un ceai și o să-ți pot arăta care este individul.

Așa făcură și în vreme ce își beau ceaiul aburind cu aromă de mirodenii, Said îi făcu un semn, arătându-i-l pe bărbatul pe care-l bănuia. Părea un turist inofensiv; nu avea mai mult de treizeci de ani și purta un rucsac în spate, un cercel în ureche, niște blugi rupți în genunchi și pantofi sport.

Oamenii lui Said le vor spune mai târziu ceva mai mult despre tânărul acela, dar ei hotărâră să-și întrerupă plimbarea și să se îndrepte spre hotelul Sheraton, unde Hakim era cazat cu restul pelerinilor granadini.

Hakim își spuse că e obosit și că văzuse deja tot ce avea nevoie. Acum, nu mai rămânea decât ca Salim al-Bashir să fixeze data pentru misiune. Nu știa dacă va mai trebui să se întoarcă la Granada sau o va duce imediat la bun sfârșit. În ceea ce privește explozibilii, nu erau probleme: oamenii din Cerc aveau un întreg arsenal; dacă prisosea ceva în Orientul Apropiat, acestea erau armele ucigătoare.

31

Recepționerul de la Crillon se arătă încântat să-l revadă pe contele d'Amis, căruia îi oferi imediat apartamentul pe care îl ocupase data trecută.

Contele îi dădu un bacșiș generos și, urmat de băiatul care îi căra bagajele, se îndreptă spre ascensor.

Odată instalat, coborî din nou în hol ca să iasă din hotel și să se piardă în forfota orașului. Merse pe jos înspre muzeul Luvru fără o țintă anume; va intra într-o cafenea și de acolo îl va suna pe Mijlocitor. Nu trebuia să țină linia ocupată mai mult de trei minute, acesta era răstimpul-limită ca să nu poată fi localizată convorbirea. De altfel, în bagaje avea mai multe cartele pentru mobilul său pe care le utiliza o singură dată pentru fiecare apel.

Intră într-o cafenea și ceru un ceai, căutând din priviri telefonul care se afla în spatele localului.

Se temea că Mijlocitorul îi va reproșa neașteptata lui absență, dar era dispus să se certe cu el ca să-și păstreze o oarecare autonomie față de acesta. Răspunse la telefon la primul semnal al soneriei.

– V-ați întors deja? Bine, știu că veți lua masa cu bunul nostru prieten. A sosit momentul, nu trebuie să întârziați mai mult. Avem nevoie cât de curând de un revulsiv.

Raymond simți o ușurare pentru faptul că nu primise nici un reproș.

– Și fata?

– Va lua legătura cu dumneavoastră mâine. Pentru momentul acela, va trebui să aveți deja în mână documentația. Stabiliți de-acum data cu Salim. Este important să se acționeze coordonat.

– Iugoslavul cere mai mulți bani.

– Ah! Sunt niște nesătui.

– Atunci, ce trebuie să fac?

– Banii nu sunt o problemă, dar nici nu trebuie irosiți. Dacă operațiunea va fi un succes, patronii mei nu mă vor întreba cât am cheltuit; în caz contrar, va trebui să răspund de fiecare bănuț…, dar faceți ce credeți că trebuie să faceți; nu putem arunca operațiunea în ultimul moment pe apa sâmbetei din pricina lăcomiei lui Karakoz.

– Vă voi vedea?

– Cât de curând. Acum faceți ce e de făcut.

Va trebui să aștepte ca Ylena să ia legătura cu el; își închipuia că tânăra se va caza din nou la hotel ca data trecută și îl surprindea liniștea Mijlocitorului care nu părea să fi fost îngrijorat de absența lui. Era sigur că avea informații precise despre toate mișcările lui și asta îi provoca o anumită stare de neliniște.

Hotărî să o pornească spre la place Vendôme și să-și arunce ochii asupra magazinelor din zonă; putea intra în hotelul Ritz și să-l sune de la bar pe Iugoslav, dar se gândi că era poate mai bine să aștepte ca acesta să ia legătura cu el. Iugoslavul știa cum să-l găsească. Vreunul din oamenii lui o fi stând la pândă în hotelul Crillon ca să-l informeze despre sosirea lui. Avea nevoie de documentele pentru Ylena și pentru comandoul acesteia, printre ele carduri de credit falsificate, în ciuda faptului că ordinele Mijlocitorului erau categorice: să caute să nu lase indicii, iar un card de credit, oricât de fals ar fi fost, era un indiciu. Va trebui, de asemenea, să meargă la bancă pentru a scoate o sumă pe care să i-o înmâneze fetei.

De când ieșise din hotel, șase bărbați și două femei îl urmăreau pe contele d'Amis, fără ca el să-și dea seama. Toți aceștia lucrau pentru Centrul de coordonare antiteroristă și colaborau cu *la Sûreté*[1].

Ordinul era să-l urmărească zi și noapte, căutând să nu-i atragă atenția. Esențial era să afle cu cine se întâlnea, cu cine vorbea și, mai ales, ce afacere avea cu Iugoslavul, omul lui Karakoz în Franța.

[1] *La Sûreté [Nationale]*, în franceză Siguranța [Națională], direcție generală din Ministerul de Interne, responsabilă de Poliția Națională.

Lorenzo Panetta îi ceruse lui Hans Wein să-i permită să se deplaseze la Paris ca să coordoneze operațiunea pe teren; vrând-nevrând, șeful său a fost de acord, dar i-a amintit că e un înalt funcționar, nu un polițist.

Oricât de mult insistase Wein să-l facă să uite de profesor, Panetta credea că întâlnirea contelui cu Bashir le-ar putea dezvălui vreo pistă. Și de aceea, dincolo de recomandările șefului său, Lorenzo avea propriul său plan de acțiune. Era sigur că se aflau mai aproape de Cerc decât fuseseră vreodată, iar Matthew Lucas gândea la fel ca el. Americanul călătorise și el la Paris; îi va fi de mare ajutor. Într-adevăr, reușise să plaseze doi membri ai echipei sale la una din mesele de la restaurantul L'Ambroisie, după ce s-a asigurat că vor fi aproape de cea rezervată de contele d'Amis.

Ca de obicei, nu era nici o masă liberă la restaurantul La Tour d'Argent, dar a insistat, spunând cine este, și a obținut una. Cu câteva minute înainte de a se îndrepta spre L'Ambroisie, primise un telefon de la Salim propunându-i să schimbe restaurantul.

Cu o jumătate de oră mai devreme, amanta lui Bashir i-a spus la telefon că Lorenzo Panetta se deplasase la Paris și că, atât directorul Hans Wein cât și Panetta însuși păstrau o riguroasă tăcere în legătură cu desfășurarea investigațiilor asupra atentatului de la Frankfurt, părând să nu se mai încreadă în nimeni. Putuse totuși să-l audă pe Panetta spunând că omul „său" era la Paris. Îl asigură că va face tot ce-i stă în putință ca să afle mai mult și că, bineînțeles, era sigură că nu se știa nimic despre el și că ei erau în continuare derutați, negăsind nici un indiciu despre Cerc, îndârjiți cum erau să tragă de firul lui Karakoz, dar Salim hotărî că era mai bine să-și schimbe locurile de întâlnire, inclusiv cea cu contele.

Când Raymond intră în restaurant, Salim al-Bashir îl aștepta la o masă situată într-un colț.

Cei doi bărbați își strânseră mâinile și hotărâră să comande prânzul înainte de a sta de vorbă.

– Cărui fapt i se datorează schimbarea restaurantului? Am crezut că L'Ambroisie este una dintre preferințele dumneavoastră.

– E mai bine să fim precauți, răspunse Salim.

– Vă temeți că cineva ne suspectează?

– Sunt convins că nu există nici un serviciu de informații din lume care să știe ce punem la cale. Dar, din când în când, este mai bine să facem astfel de schimbări, pentru orice eventualitate.

– Dragul meu prieten, aș vrea să știu dacă oamenii dumneavoastră sunt pregătiți, întrebă Raymond, luând drept bună explicația lui Salim.

– Sunt pregătiți. Peste zece zile vom fi în plină Săptămână Mare. Nu comemorează creștinii moartea lui Hristos în Vinerea Mare?

– Ba da.

– În ziua aceea vom distruge resturile crucii, ale acelei cruci pe care dumneavoastră o urâți atât de mult.

Raymond îl privi pe bărbat cu admirație. Nu-și dăduse seama că erau în preajma Săptămânii Mari pentru că trăise întotdeauna în afara oricărui eveniment religios și viața lui nu fusese niciodată marcată de sărbătorile creștine. La castel, nu se sărbătorise niciodată Crăciunul și, cu atât mai puțin, nu fuseseră în așteptarea Săptămânii Patimilor.

– Foarte potrivit. Dar spuneți-mi, am o curiozitate: ce vor zice șefii dumneavoastră despre aceste atentate? Nu cu multă vreme în urmă, un grup de învățați musulmani s-a întâlnit cu papa și au vorbit despre necesitatea de a aprofunda dialogul dintre religiile monoteiste.

– Așa este, dar noi suntem în război, într-un război împotriva necredincioșilor care nu vor să se convertească la adevărata credință. Necredincioșii trebuie să știe că nu au altă alternativă decât ori să se convertească, ori să moară. Creștinii au asasinat mii de musulmani în numele crucii.

– Asta a fost în timpul Cruciadelor…, spuse râzând Raymond.

– Nu, au continuat să ne ucidă, invadându-ne, disprețuindu-ne. Cruciadele, dragă prietene, nu s-au încheiat; doar că acum creștinii nu mai vin călare, ci cu avioane încărcate cu bombe care ne distrug satele. Unii dintre învățații noștri vorbesc despre pace; sunt oameni buni, dar naivi; dar, printre noi, avem și trădători care s-au occidentalizat, care au uitat adevărata credință, precum și cine sunt ei. Aceștia vor muri și ei.

Salim al-Bashir dădu peste cap paharul cu vin de Burgundia, în vreme ce Raymond îl privea gândindu-se că profesorul acela era imaginea

perfectă a imigrantului asimilat. Nimeni nu ar spune că bărbatul acela, cu un costum impecabil, cumpărat în eleganta și exclusivista stradă londoneză Savile Row, nu este o copie perfectă a celui mai distins gentleman britanic. Dacă revoluția islamistă va triumfa într-o bună zi, Salim al-Bashir s-ar adapta cu greu la austeritatea pe care o predică. Va renunța oare să bea la masă vin de Burgundia?

– Și acum, prietene, trebuie să vorbim despre bani, spuse Bashir pe un ton îndurerat.

– Cred că ați primit deja în totalitate suma convenită.

– Nu, v-am spus deja la ultima noastră întâlnire că nu e suficient. Oamenii mei vor muri, lasă în urmă o familie și familia este foarte importantă pentru noi. Mamele, soțiile, copiii și frații martirilor noștri trebuie să fie sprijiniți astfel încât la durerea pricinuită de pierderea suferită să nu li se adauge lipsurile materiale.

– Veți primi ce mi-ați cerut dacă totul iese bine.

– Nu; dumneavoastră îmi veți da înainte ca operațiunea să fie dusă la bun sfârșit.

– Operațiunea este a amândurora, așa am convenit.

– Noi n-avem nevoie de dumneavoastră, dumneavoastră sunteți cel care aveți nevoie de noi.

Raymond nu răspunse. Bashir avea dreptate. El singur n-ar fi putut niciodată să-și ducă răzbunarea la bun sfârșit. Mijlocitorul fusese acela care se gândise cum să profite de amândoi, de Bashir și de el. Cercul primise o bună injecție de fonduri, iar o parte cu siguranță că rămăsese în vreunul din conturile ultrasecrete ale lui Bashir sau ale unor oameni ca el. Se gândi la el însuși, la felul în care savurase deja în visurile sale dulceața răzbunării. Da, îi va da bani; la urma urmelor, grosul operațiunii le revenea acelor oameni misterioși pe care îi reprezenta Mijlocitorul.

Cercul acționa unde și când dorea el, Bashir avea dreptate, el era acela care avea nevoie de Cerc, el și Mijlocitorul, care dorea cu înflăcărare să vadă în titlurile din ziare că Cercul atentase împotriva Bisericii și, ca răspuns, un grup ultracatolic distrusese relicvele lui Mohamed care se aflau la Topkapî, palatul sultanilor otomani.

Mijlocitorul lăsase să se înțeleagă foarte clar: oamenii pe care-i reprezenta aveau nevoie de o ciocnire violentă între musulmani și occidentali și nimic nu era mai violent decât distrugerea relicvelor atât de prețuite ale celor două religii: rămășițele crucii pe care fusese răstignit Isus și capa, sigiliul, spadele, un dinte și firele de păr din barba Profetului.

– Veți primi ce mi-ați cerut, acceptă Raymond.

Salim al-Bashir zâmbi. Nu se îndoise nici o clipă că aristocratul avea să acopere suma pe care i-o solicitase. Se afla în mâinile lui.

– Conte, peste zece zile răzbunarea dumneavoastră va ajunge la apogeu.

– Asta sper.

– Noi nu comitem greșeli, de aceea suntem dispuși să murim.

Lorenzo Panetta și echipa de la Centrul de coordonare antiteroristă au fost surprinși de schimbarea restaurantului. Tot ce au mai putut face a fost ca cei doi oameni ai lor să găsească o masă ca să ia prânzul la restaurantul La Tour d'Argent, dar departe de contele d'Amis și de Bashir și fără să fi avut timp să instaleze microfoane pentru a auzi conversația dintre cei doi. Singurul lucru pe care l-au putut face a fost să-i observe mâncând prietenește pe conte și pe Salim al-Bashir și vorbind cu voce joasă, dar conversațiile altor comeseni de la mesele din preajmă, zgomotul făcut de acel du-te-vino al chelnerilor și faptul de a nu fi suficient de aproape i-au împiedicat să-i audă. Nu-l putură informa de nimic pe Lorenzo Panetta, care-i aștepta nerăbdător la sediul Centrului din Paris.

Raymond se întoarse la hotel imediat după ce se termină prânzul. Nu-și dădu seama că e urmărit, nici că în holul hotelului îl observau cei doi oameni ai Iugoslavului. Nu trecuseră nici cinci minute de când a intrat în apartament când a auzit dese ciocănituri seci în ușă. Deschise imediat și dădu peste un bărbat înalt, cu părul blond-închis și ochi de culoarea oțelului, îmbrăcat într-un costum de bună calitate; cu toate acestea, ceva din înfățișarea lui îi spunea că omul acela nu este un domn.

Bărbatul intră înainte ca Raymond să-l fi invitat să poftească înăuntru.

– Vă aduc comanda. Deschise o servietă-diplomat din care scoase un plic gros pe care îl puse pe masă.

Raymond deschise plicul; în el erau pașapoartele falsificate pentru Ylena și rudele sale, precum și carduri de credit și alte documente de identitate.

– Sunt autentice, îl asigură bărbatul.

Nu-i răspunse, ci se asigură că era tot ce ceruse.

– Scaunul este gata.

– Unde este?

– La Istanbul, bineînțeles. Vor trebui să-l ia de la această adresă, împreună cu o cameră video și cu restul materialului.

– Unde ați plasat explozibilii? întrebă Raymond, fără să-și ascundă curiozitatea pe care o resimțea.

– Asta, prietene, li se va spune la Istanbul oamenilor dumneavoastră; eu sunt doar un curier. Bărbatul scoase un hohot de râs care lăsă să se vadă un șir de dinți îngălbeniți.

Raymond îl privi cu dispreț. Omul acela era doar un bătăuș, unul oarecare dintre cei care lucrau pentru Iugoslav și pentru Karakoz. După accent, se vedea că e din sudul Franței. Un mercenar, un om devotat afacerilor cu moartea.

– Poate că va trebui să vorbesc cu șeful dumneavoastră.

– De-acum știți cum să-l întâlniți, dar să nu vă vină ideea să-l sunați acasă, telefonul acela nu e sigur, să nu faceți greșeli. În privința banilor…

– Îi veți primi pe canalele obișnuite.

– A crescut prețul, știți asta; comanda dumneavoastră s-a dovedit a fi mai complicată decât ne așteptam.

– Mai întâi vom verifica restul mărfii, apoi vom vorbi despre această modificare a prețului; acum, dacă-mi permiteți, aștept o altă vizită.

– Fata? Nu e la Paris.

– Dumneavoastră cum de știți asta?

– Ne ocupăm de securitatea dumneavoastră la Paris și avem grijă să nu faceți nici o greșeală. Până mâine, nu va lua legătura cu dumneavoastră. E frumoasă, deși părul închis la culoare nu-i șade bine.

– Trebuie să dau un telefon, bună ziua.

Când rămase singur, oftă ușurat. Îi repugna să trebuiască să trateze cu bătăuși. Căută sticla de calvados și își turnă un pahar generos. Zece zile, își spuse el, peste zece zile va fi săvârșită răzbunarea; așa îl asigurase Bashir.

După prânz, Salim al-Bashir hotărâse să-și ia un răgaz plimbându-se prin Paris. Îi plăcea orașul acela mai mult decât oricare altul și se gândea cum avea să se schimbe atunci când, într-o zi, va fi pe deplin musulman.

Plimbarea îl ajuta să-și pună ordine în idei și în momentul acela avea nevoie să se gândească la ultimele amănunte ale celor trei atentate. Avea încredere mai cu seamă în Hakim. Știa că acesta se va sacrifica fără să clipească. Un atentat în centrul vechi al orașului Ierusalim, la biserica Sfântului Mormânt, va zgudui întreaga lume.

Cercul reușise să fie de nepătruns și, în Israel, asta era o adevărată faptă de vitejie. Cheia era independența în momentul acțiunii, fiecare comandou era autonom. Știa că se puteau bizui pe ajutorul altor organizații care operau în teritoriile ocupate, dar în Cerc preferau să se încreadă în propriile lor forțe. Hakim se va jertfi sub ochii sutelor de turiști, provocând moartea multora dintre ei și distrugând locul unde creștinii păstrau resturile Crucii.

Nu-l neliniștea nici aruncarea în aer a bazilicii Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma. Se gândi la femeia cu care întreținuse o relație intimă în ultimii ani, pentru că îi servise drept ochi și urechi în Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Era sigur că, mai devreme sau mai târziu, va fi descoperită, deoarece ea însăși îi spusese că în ultimele săptămâni ancheta asupra atentatului de la Frankfurt devenise un subiect secret pentru toți membrii Centrului. Hans Wein, directorul, și Lorenzo Panetta, adjunctul acestuia, dispuneau în continuare de personal, dar fără să le împărtășească informațiile pe care le aveau. Era sigură că nu avansaseră, dar mutenia lui Wein era semn că bănuiau că au o cârtiță printre ei.

Încă nu se hotărâse dacă să-i ceară direct să se jertfească sau să o păcălească, deși această ultimă soluție ar fi dificilă, pentru că cel mai

sigur pentru garantarea succesului operațiunii era ca ea să poarte centura încărcată cu explozibili. Trebuia să se gândească ce-i va spune, dar nu se îndoia că femeia ar face orice pentru el. Poate, își spuse el, ca să nu o sperie, cel mai bine ar fi să-i încredințeze o geantă încărcată cu explozibili și să-i ceară să o plaseze în capela în care se păstrează relicvele. Firește, înainte ca ea să poată depune geanta și să iasă, el va acționa detonatorul și ar face-o să sară în aer împreună cu cele trei bucăți din Adevărata Cruce, bara transversală, spinii din coroană și relicvele păstrate acolo.

Cât despre Mohamed Amir și prietenul său Ali, Omar îl asigura că erau gata și că puteau avea încredere în ei. Vor muri dacă trebuiau să moară.

Bashir se gândi că era absolut obligatoriu să moară toți. Era mijlocul de a nu lăsa urme.

Fără îndoială, locul cel mai ușor de atacat era mănăstirea aceea de la Santo Toribio, ascunsă în munții din Cantabria. Era lipsită de orice protecție, ca și cum călugării care aveau în custodie Lignum Crucis ar fi crezut că nimeni și nimic nu ar fi în stare să le atace lăcașul.

Savură cu anticipație șocul pe care îl vor produce în lume cele trei atentate. După explozii, Occidentul nu va avea altă soluție decât să accepte că a pierdut războiul, iar conducătorii săi, chiar și cei mai naivi, nu vor mai putea continua să refuze să vadă realitatea. Și țările-surori vor trebui să accepte că nu va mai exista cale de întoarcere, iar liderii cei mai moderați, începând din momentul acela, nu vor mai putea face aranjamente cu prietenii lor din Occident, cu care unii aveau afaceri dubioase, iar alții vorbeau despre alianța dintre civilizații. Va izbucni al treilea război mondial, iar ei îl vor câștiga.

Aleșii lui Allah.

32

Ignacio Aguirre aștepta să fie primit de Lorenzo Panetta. Sosise la Paris în urmă cu o oră.

La Roma, stătuse exact cât să se vadă între patru ochi cu episcopul Pelizzoli, responsabil al departamentului de Analiză al Vaticanului.

Conversația a fost îndelungată. Ceea ce a spus bătrânul iezuit i-a sporit și mai mult îngrijorarea lui Pelizzoli și a autorităților de la Vatican în legătură cu posibilitatea producerii unui atentat împotriva Bisericii.

Nici părintele Ovidio Sagardía, nici părintele Domenico Gabrielli n-au fost invitați să participe la deliberările părintelui Aguirre cu episcopul și cu alți responsabili ai Curiei papale.

Cu toate acestea, Ovidio a căutat ocazia să rămână câteva minute singur cu omul care fusese pentru el mai mult decât un părinte.

Înainte de a pleca spre Paris, stătuse de vorbă cu părintele Aguirre.

– Părinte, dacă aveți un minut…, a spus Ovidio cu umilință.

Preotul a consimțit, dar fără entuziasm. Ceea ce i s-ar fi putut întâmpla lui Ovidio care, deși îi venea greu să o accepte, îl decepționase, era cea mai neînsemnată dintre preocupările lui în momentul acela.

– Spune-mi, a răspuns el pe un ton sec.

– Vreau să vă cer iertare. Știu că v-am decepționat, că am greșit atunci când nu trebuia și nici nu aveam voie să greșesc. Dumneavoastră ați sperat ca eu să fiu la înălțimea unor împrejurări ca aceasta, pentru asta m-ați făcut să mă pregătesc de-a lungul acestor ani și mi-ați înlesnit toate ocaziile. Știu că am păcătuit prin ingratitudine și că am pus problemele mele personale înaintea datoriei mele față de Biserică. Îmi pare rău, vă rog să mă iertați.

Părintele Aguirre s-a simțit reconfortat de atitudinea lui Ovidio și l-a emoționat amărăciunea acestuia.

Depusese atâtea strădanii ca să facă din tânărul acela un om folositor Bisericii, încât poate că omisese faptul că Ovidio era doar o ființă umană, ca și el.

– N-ai de ce să-mi ceri iertare. Mă bucur că ai reanalizat lucrurile. Acum, trebuie să plec, vom vorbi altă dată.

– Nu voi fi liniștit dacă nu știu că m-ați iertat…

– Ovidio, n-am ce să-ți iert, important este că ți-ai dat seama de faptul că trebuie să slujești acolo unde Biserica are nevoie de tine. Rămâi în pace, fiul meu, și ajută cât poți în aceste momente dificile.

– Părinte..., a fost într-adevăr cronica lui fray Julián cea care a dezlănțuit toate acestea?

– Pentru Dumnezeu, ce lucruri spui! Nu, să nu aruncăm vina asupra acelui biet călugăr.

– Dar el dorea răzbunare… în cronica lui cere ca cineva să răzbune sângele celor nevinovați.

– Să nu ne pierdem și noi mințile. Fray Julián a suferit pentru că i se revolta conștiința față de impunerea credinței în Dumnezeu prin vărsare de sânge. Te rog, Ovidio, pune-te în pielea acelui bun călugăr, dar mai ales nu uita că este o poveste din secolul al XIII-lea. Pe fray Julián îl durea sufletul și simțea că vărsarea de sânge nu putea rămâne nepedepsită. Văd că ai început să iei în serios cronica lui fray Julián...

– Iertați-mă, părinte, întotdeauna m-am gândit că… în sfârșit, interesul dumneavoastră pentru cronica aceea mi s-a părut o excentricitate, o obsesie. Niciodată n-am bănuit că avea să devină într-o bună zi o pistă pentru o treabă atât de cumplită ca aceasta.

– Vom vorbi despre toate astea la întoarcerea mea. Acum, trebuie să plec.

– Plecați din Roma?

– Mă duc la Paris.

– La Paris?

– Da, monseniorul Pelizzoli vă va informa despre ceea ce va crede el că trebuie să știți despre felul cum stau lucrurile.

Iezuitul se gândea la Ovidio în vreme ce îl urma pe funcționarul care-l conducea în biroul în care Panetta își instalase cartierul general la Paris. Nu fu surprins să-l găsească acolo pe Matthew Lucas, care părea să se înțeleagă bine cu Panetta.

– Mă bucur că sunteți aici, părinte, îi spuse Lorenzo Panetta în chip de salut. Hans Wein m-a anunțat de sosirea dumneavoastră.

– După cum puteți presupune, suntem foarte îngrijorați; nu știu dacă vă pot fi de vreun folos… în orice caz, am obținut permisiunea de a fi cu dumneavoastră și de a urmări îndeaproape operațiunea.

– Sfaturile și experiența dumneavoastră ne vor fi foarte utile, îl asigură Panetta. Și acum, părinte, aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră, nu știu dacă sub secretul confesiunii, pentru că ceea ce vă voi spune nu trebuie să o știe nimeni…

*

Lui Raymond nu-i era foame și nici nu avea chef să iasă. Hotărî să rămână să se odihnească în apartamentul său de la Crillon. De câtăva vreme, încerca să citească, dar era incapabil să se concentreze și hotărî să aprindă televizorul.

Telefonul îl făcu să tresară. Fu uimit să-l audă pe șeful recepției hotelului spunându-i:

– Domnule conte, iertați-mă că vă deranjez, dar o doamnă care spune că este fiica dumneavoastră dorește să vă vorbească.

Rămase mut, neștiind ce să spună. Zăbovi câteva clipe până să reacționeze. Nu putea fi adevărat că fiica sa Catherine era acolo și cu atât mai puțin că dorea să vorbească cu el.

– Nu v-am înțeles, reuși el să spună.

– Fiica dumneavoastră este aici și cere să vă anunțăm. Doriți să urce în apartament, sau preferați să vă aștepte aici?

Nu știa ce să răspundă. Îi era cu neputință să accepte că fiica sa Catherine era în momentul acela atât de aproape de el și simți că-i tremură picioarele.

– Domnule conte…, insista recepționerul pentru un răspuns.

– Întrebați-o pe fiica mea dacă preferă să urce aici, sau să mă aștepte în hol.

O secundă mai târziu recepționerul îl anunța că un comisionar o conducea pe fiica sa la el.

Lui Raymond îi era frică. Simțea că o sudoare rece îi străbătea spinarea. Îi era teamă de Catherine, despre care știa doar cât de mult îl urăște. Visase să o cunoască, să o îmbrățișeze, dar știa că era un vis care nu se va împlini niciodată, pentru că fiica sa refuzase întotdeauna să se întâlnească cu el și făcuse public, prin avocatul ei, disprețul față de el, ultima dată cu mai puțin de o săptămână în urmă. Acum, în două zile, părea să se fi răzgândit, mai întâi venind în Franța, deși era o călătorie sentimentală în căutarea urmelor din trecutul mamei sale, și apoi cerând să vină la castel, iar acum prezentându-se pe neașteptate la Crillon.

Câteva ciocănituri în ușă îi anunțară sosirea Catherinei. Se apropie cu pași șovăitori să deschidă și rămase nemișcat când o văzu în fața lui pe femeia aceea cu chip ascuțit, păr șaten cu reflexe de mahon și niște imenși ochi negri. Comisionarul îi observă curios, așteptând bacșiș din partea contelui.

Catherine intră fără să rostească o vorbă; părea sigură pe ea, iar în privire nu i se citea nici urmă de emoție.

– Așadar, tu ești tatăl meu, îi spuse ea, privindu-l stăruitor în ochi.

– Da, murmură Raymond.

– Ești diferit de cum mi te-am închipuit.

El nu răspunse. Avea gura și gâtlejul uscate și se simțea într-o stare de inferioritate față de femeia aceea care își plimba privirea prin salon. Nici ea nu era cum și-o imaginase; nu semăna cu Nancy decât prin siguranța de sine pe care o emana.

– Cum ți-ai închipuit că sunt? vru el să știe.

– Presupun că… nu știu… cu înfățișare de monstru, dar mama spunea că erai foarte chipeș, presupun că de aceea s-a îndrăgostit și s-a măritat cu tine.

– Așadar, un monstru…, murmură el pe un ton jalnic.

– Pentru mine, asta ești, răspunse Catherine fără să șovăie.

– Ce dorești? o întrebă el cu o voce stinsă.

– Vreau să vizitez locurile unde au trăit mama și bunicii mei. Vreau să știu cum a fost viața lor aici. Aș vrea, de asemenea… Catherine își

mușcă buza înainte de a continua să vorbească, de parcă ar fi cumpănit ceea ce avea să spună; în sfârșit, aș vrea să știu cum de s-a putut îndrăgosti de tine.

– Ai fost foarte legată de mama ta, spuse Raymond.

– Era totul pentru mine. Când te-a părăsit, s-a devotat întru totul mie, a făcut tot ce i-a stat în putință ca să nu-mi lipsească tatăl. Nu mi-a înșelat niciodată așteptările, îi datorez tot ceea ce sunt.

– Mi-ar fi plăcut să te cunosc înainte, șopti Raymond, dar mama ta nu mi-a permis și, după aceea, nici tu n-ai vrut să știi nimic despre mine.

– Nu, n-am vrut. Pentru ce? Reprezinți tot ceea ce mama și cu mine detestăm.

– Și acum, de ce ai venit să mă vezi? Nu era nevoie, puteai să mergi la castel fără ca eu să fiu acolo.

Catherine rămase tăcută câteva secunde retrăgându-și privirea. Raymond o privea fascinat. I se părea de necrezut că femeia aceea era fiica lui. Și totuși era: se afla acolo disprețuindu-l, așa cum o făcuse dintotdeauna.

– Nu știu; nu știu de ce am venit, nu știu de ce sunt aici, mărturisi ea susținându-i privirea.

– Ți-e foame? o întrebă el pe neașteptate.

– Foame? Nu… nu știu…

– Unde stai la Paris?

– La hotel Meurice.

– Vrei să mergem să luăm cina?

– Să luăm cina?

– Da, putem merge să luăm cina și vom continua să stăm de vorbă.

Raymond o văzu ezitând; nici el nu știa de ce i-a propus să meargă să ia cina. Era deja ora opt și jumătate și, de altfel, lui nu-i era foame; dar avea nevoie să iasă, să respire aer proaspăt, să se afle pe un teren neutru.

– De acord, spuse ea, dar n-am chef să mă schimb.

El o privi cu atenție, dându-și seama că tânăra era îmbrăcată neprotocolar: blugi, un pulovăr de cașmir, cizme și o scurtă pe care o lăsase la intrare. Îmbrăcată în felul acela nu puteau merge în prea multe locuri, cel puțin nu în cele pe care le cunoștea el.

– E pentru prima dată că vii la Paris? o întrebă el pe fiica sa.

– Nu, am fost de mai multe ori. O călătorie de studii și apoi călătorii în interes de serviciu.

– Bine, atunci ai o idee despre locurile care ți-ar putea face plăcere.

– Putem merge la La Coupole. Este în bulevardul Montparnasse...

– De acord, vom merge acolo; este un loc care le place mult americanilor.

– Și ție, nu?

– N-am fost niciodată.

Catherine îl privi de parcă i s-ar fi părut imposibil ca un francez să nu fi luat acolo masa de prânz sau cina măcar o dată în viață.

N-au vorbit mult în timpul cinei, deși ea l-a întrebat curioasă de castel, iar el s-a interesat de studiile ei în artă și la despre ce se gândea să facă în viitor. Catherine se arătă evazivă în răspunsuri.

– Nu știu ce voi face cu viața mea. Mă simt foarte singură; pierderea mamei mele a fost lucrul cel mai cumplit care mi s-a întâmplat. Am nevoie de timp ca să-mi revin.

Raymond începea să creadă că, dacă acționa cu prudență, ar putea reuși să stabilească o relație cu fiica sa. O simțea pierdută, fragilă, epuizată de boala îndelungată a mamei sale, distrusă de moartea ei.

– Vorbește-mi despre mama ta, îi ceru el.

Dar Catherine s-a pus în gardă și ochii ei negri au strălucit mânioși.

– N-am ce să-ți povestesc despre mama, tocmai ție.

– Eu o iubeam, am iubit-o întotdeauna, răspunse Raymond.

– Dacă ai fi iubit-o, ai fi renunțat la nebuniile tale.

– Nebuniile mele? Care sunt nebuniile mele?

– Ești un nazist, un nebun care visează la o rasă superioară și, ceea ce este și mai rău, te crezi moștenitorul catarilor.

– Sunt moștenitorul unei vechi familii în care unii dintre membrii săi au murit pe rug din pricina intereselor unui rege și a fanatismului unui papă. Dacă știi ceva istorie, n-ar trebui să-mi spui că aș fi nebun.

– Știu tot, mama mi-a povestit toate aceste istorii absurde.

– Absurde? Istoria familiei noastre (da, Catherine, e și familia ta) nu e o istorie absurdă. Familia noastră a luptat ca să păstreze independența patriei sale și să nu facă parte din Coroana Franței. A avut loc o înțelegere

secretă între rege și papă, amândurora le convenea să termine cu regiunea Languedoc și…

– Te rog, nu-mi vorbi de regi și de papi! Suntem în secolul al XXI-lea! În ce secol trăiești tu? Dar, mai ales, cum poți fi nazist? Cum poți să crezi că există oameni superiori altora?

– Există oameni superiori altora, e un fapt evident.

– Toți suntem egali! spuse Catherine ridicând glasul.

– Nu, nu suntem egali. Eu nu sunt egal cu chelnerul care ne servește cina. Eu sunt contele d'Amis, iar el cunoaște cel mult numele bunicilor săi. Nici tu nu ești egală cu chelnerul. Oricât de americancă te-ai simți, într-o zi vei fi contesă d'Amis și, fie că îți va plăcea, fie că nu, vei moșteni ceva mai mult decât bani și pământuri, vei moșteni o istorie. Dar chiar și dacă n-ai fi viitoarea contesă d'Amis, tot nu ești asemeni chelnerului. Ai studiat într-o universitate bună, ai fost răsfățată de mică, nu ți-a lipsit nimic.

– Și eu am fost chelneriță. Vreme de doi ani am muncit în barul de zi al universității. Am servit multe răcoritoare și hotdog. Îmi amintesc de acești doi ani ca de cei mai distractivi din viața mea. Ce e rău în a fi chelner? În America, nu contează ce anume muncește cineva; să fi fost chelner, vânzător de ziare, măturător sau orice altceva este un motiv de mândrie. Chiar te crezi superior?

Tânăra începu să râdă. Pe Raymond îl durea râsul Catherinei și simți un resentiment față de defuncta sa soție pentru a fi făcut din fiica lui o femeie vulgară, în stare să se simtă egală cu tânărul acela, cu accent de cartier mărginaș al Parisului, care le servea cina.

– Ce ți-a povestit mama ta despre mine? vru să știe Raymond.

– Adevărul, mama nu mințea niciodată. Mi-a explicat că tatăl tău era un nebun care a făcut din tine un alt nebun.

– Nu sunt nebun, Catherine, vreau doar ce e mai bine pentru patria mea, pentru semenii mei. Sunt moștenitorul unei tradiții și am responsabilități față de prezent și față de viitor, tocmai pentru că sunt moștenitorul unui trecut. Poate că vei înțelege când vei fi contesă d'Amis.

– N-am nici cea mai mică intenție de a deveni contesă, îl asigură Catherine.

– Nu are importanță ce vrei tu, vei fi contesă când voi muri eu. E un lucru pe care nu îl poți schimba. Știi? Mă chinuie de ani de zile gândul de a ști că familia noastră se va stinge poate odată cu tine; că atâtea secole de responsabilități asumate se vor spulbera pentru că ești așa cum ești.

– Și cum sunt? Tu nu mă cunoști, replică ea mânioasă.

– Nu a fost greu să-mi imaginez cum te educa mama ta. Ani de zile am implorat-o să te lase să vii la castel ca să cunoști ceea ce va fi moștenirea ta, dar ea a refuzat. Și apoi, când ai devenit majoră, atitudinea ta de respingere a tot ce venea din partea mea.

– N-am nevoie de nimic de la tine. Mama mea avea de-ajuns și îi prisosea ca să ne întreținem amândouă. Cât timp am fost mică a acceptat banii pe care-i trimiteai, pentru că ea credea că n-avea dreptul să mă priveze de nimic, dar de fapt n-aveam nevoie de banii tăi.

Raymond oftă. Tânăra aceea care era fiica lui se dovedea a fi obositoare. Atât de directă, de dezinhibată, de sigură de sine, atât de diferită de cum o visase.

O conduse la hotelul Meurice fără să îndrăznească să o întrebe când se vor revedea.

– Și apropo, cum de știai că sunt la Crillon?

– Avocatul meu a luat legătura cu avocatul tău și, după cât se pare, acesta l-a informat că ești la Paris.

Se despărțiră fără măcar să-și dea mâna. Raymond simțea o puternică apăsare în piept, se temea că aceasta este prima și ultima dată că o vedea pe fiica sa.

33

Omar, șeful comandourilor Cercului din Spania, le dăduse întâlnire lui Mohamed Amir și lui Ali în satul Caños Blancos, în casa lui Hakim.

În drum spre Caños Blancos, cei doi tineri glumeau nervoși, conștienți de faptul că Omar avea să le comunice data și ultimele amănunte ale atentatului. Știau amândoi că se bucurau de ultimele zile din viața lor.

Mohamed se temea și de faptul că Omar avea să-i vorbească din nou despre Laila. Sora lui părea să fi devenit un coșmar pentru comunitatea musulmană și îl făceau pe el răspunzător pentru că nu era în stare să o facă să stea la locul ei.

„Dar care era locul ei?“ se întreba Mohamed. Era dificil pentru o femeie să nu se molipsească de modul de viață al altor femei ca și ea. Tatăl lor era moale, iar mama lor o proteja, lăsând-o să facă după capul ei, ținându-le piept soțului ei și lui însuși.

Pe Mohamed îl chinuia gândul că într-o zi, fără să vrea, o lovise pe mama lui. S-a întâmplat într-o seară când a auzit-o pe sora lui spunând că merge să ia cina acasă la un prieten, tânărul avocat cu care împărțea cabinetul de avocatură împreună cu prietenele sale.

I s-a părut scandalos ca sora lui să se ducă să ia cina singură cu un bărbat în casa acestuia; nu-i venea greu să-și imagineze ce s-ar putea întâmpla după cină. A observat că era îmbrăcată cu niște blugi negri și o bluză de mătase și că era machiată. A somat-o să nu plece, iar ea a refuzat; atunci când era pe punctul de a o lua la bătaie, mama lor s-a așezat între ei doi și a primit lovitura destinată surorii sale.

Mama lui l-a făcut „nebun“ și s-a plâns că are un fiu ca el. Din ziua aceea, de abia îi mai adresa câte un cuvânt; obișnuia să o audă repetându-i

tatălui său că fiul acela le va aduce nenorocirea. Tatăl lui o mustra fără multă convingere și îi cerea să încerce să o convingă pe Laila să nu provoace furia fratelui său. Dar mama lui îi răspundea că Laila e bună și prudentă și că va fi bucuria bătrâneții lor, în vreme ce Mohamed le provoca doar suferință.

Tatăl lui încerca să păstreze un echilibru dificil între ceea ce îi cerea el, fapt care ar fi adus-o pe Laila pe calea cea bună, și dorințele tinerei de a fi și de a acționa în continuare ca până la venirea fratelui ei.

Mohamed știa că până în momentul acela Laila nu îngăduise ca vreun tânăr să întreacă măsura față de ea, dar susținea ideea egalității dintre bărbați și femei și se revolta față de posibilitatea de a fi supusă oricărui bărbat. El îi ceruse tatălui său să o trimită în Maroc ca să o mărite, de bunăvoie sau împotriva voinței ei, dar acesta recunoscuse că nu avea puterea să o facă. Laila era cetățeană spaniolă prin decizie proprie și nici chiar el, care era tatăl ei, nu o putea obliga să ia un soț împotriva voinței sale.

Când ajunseră la *Caños Blancos*, Ali începu să râdă.

– Ce proști sunt! Caută Cercul peste tot și n-au aflat că satul ăsta îi aparține; până și pietrele sunt ale Cercului.

– Mai bine așa, răspunse Mohamed; acesta e un loc bun de refugiu.

– Cel mai amuzant este atunci când vin jurnaliștii ăia de la televiziune ca să arate cum se trăiește într-un sat musulman granadin în plin secol al XXI-lea și îi întreabă pe oameni ce părere au despre Cerc. Ce grețoși sunt! Cât de frică le este de noi! Nu știu ce să facă, numai să nu ne supere și să-i lăsăm în pace.

– Da, asta este aici, dar frații noștri sunt uciși în Irak, în Palestina, în Afganistan, răspunse Mohamed.

Fratele lui Hakim le deschise poarta casei și îi conduse imediat în încăperea în care îi aștepta Omar, care-i îmbrățișă în semn de bun-venit.

– Așadar, Salim al-Bashir mi-a transmis ultimele instrucțiuni. Atentatul va fi în Vinerea Mare, ziua în care Isus a fost răstignit. O idee genială.

– Este, într-adevăr, afirmă Ali entuziasmat.

– Vom distruge resturile Crucii exact la aniversarea crucificării. Va fi un eveniment mondial, spuse Omar în continuare; presupun că sunteți pregătiți.

– Suntem, răspunseră Mohamed și Ali la unison.

Omar le înmână fiecăruia câte o geantă și îi îmbrățișă din nou.

– Frații noștri din Cerc apreciază sacrificiul vostru. Numele voastre vor fi ținute minte peste timp. În fiecare geantă este o jumătate de milion de euro.

Mohamed și Ali îl priviră uimiți. De ce le dădea atâția bani dacă aveau să moară în mod inevitabil?

– Banii nu pot compensa pierderea unei vieți, dar pot fi de ajutor familiilor voastre, căci vor înceta să se mai bizuie pe sprijinul vostru. Vi-i dau în numerar pentru că e mai bine. Dacă tatăl tău, Mohamed, ar primi un transfer de jumătate de milion de euro, autoritățile ar bănui imediat și același lucru s-a întâmpla și cu familia ta, Ali.

– Dar… nu este nevoie… tatăl meu câștigă bine, răspunse Mohamed.

– Tatăl tău își va pierde cei doi copii și are nevoie să-i fie asigurată bătrânețea. În plus, uiți de soția ta? Ai o nevastă și doi copii. Ce se va întâmpla cu ei în lipsa ta? Cât despre familia ta, Ali, ei trăiesc ca vai de lume și banii ăștia îi vor ajuta să-și deschidă propria afacere în Maroc.

Lui Mohamed nu i-a scăpat afirmația lui Omar că tatăl său avea să-și piardă cei doi copii.

– Îți mulțumesc, afirmă Ali, familia mea vă va fi veșnic recunoscătoare.

– Nu-mi mulțumiți, Cercul nu-și abandonează niciodată oamenii. Și acum vom recapitula planul: cum veți merge la Santo Toribio și unde veți ascunde explozivul.

Planul lui Omar era simplu; de fapt, îl discutaseră deja cu alte ocazii. Vor merge în excursie cu alți pelerini. Norocul îi însoțea, pentru că un grup de catiheți, toți tineri, de vârsta lui Mohamed și a lui Ali, mergeau să dobândească indulgența papală la Santo Toribio. Firește, autocarele erau ale companiei lui Omar, iar șoferul unuia dintre vehicule era un frate din Cerc. Centurile cu explozibili vor merge în niște genți gata pregătite. Vor pleca joi dis-de-dimineață și vor dormi într-un hotel din Potes împreună cu restul pelerinilor. Dimineața, în Vinerea Mare, vor urca la douăsprezece, oră prevăzută pentru slujba religioasă; Mohamed și Ali vor trece neobservați în grupul de tineri.

Atunci, vor arunca în aer mănăstirea cu toate persoanele care vor fi înăuntru și, ce era cel mai important, nu va rămâne nici urmă din capela unde, într-o casetă de argint aurit călugării păstrau cu sfințenie bucata cea mai mare din Lignum Crucis pe care o conserva creștinătatea.

Omar zâmbea satisfăcut. În privirea lui nu era nici o îndoială că atentatul avea să fie dus la bun sfârșit.

– Știți de-acum că pe Salim al-Bashir îl preocupă în mod special misiunea voastră. Eu am încredere în voi, succesul vostru va fi deplin.

– Și Hakim ? întrebă Mohamed.

– E în continuare la Ierusalim, afirmă Omar. Și el a primit instrucțiuni. Fratele lui îl va înlocui ca șef al satului Caños Blancos. Se simte onorat să ocupe locul unui erou ca Hakim. Dacă astăzi sunt aici, este pentru că am venit să-i înmânez același ajutor ca și vouă.

Fratele lui Hakim intră în mica încăpere urmat de un tânăr pe care îl văzuseră în casă și cu alte ocazii. Tânărul așeză pe masă o tavă cu pahare aburinde de ceai aromatic și dulciuri făcute cu miere și migdale.

Omar dădu iama în ele, în vreme ce Mohamed și Ali își ascundeau cu greu nervozitatea.

Mohamed voia să găsească ocazia de a rămâne singur cu Omar ca să-l întrebe de Laila, dar cum se părea că întâmplarea n-avea să fie în favoarea lui, decise să-i ceară lui Omar să-i acorde câteva minute între patru ochi.

Fratele lui Hakim îl invită pe Ali să facă o plimbare ca să le permită lui Omar și lui Mohamed să stea de vorbă.

– Ce dorești ? îl întrebă Omar indispus.

– Ai zis mai înainte că părinții mei își vor pierde amândoi copiii…

– Așa este.

– Laila…

– Laila trebuie să moară; tatăl tău ar fi trebuit să rezolve această problemă, dar n-a făcut-o. Nu putem îngădui ca sora ta să-și continue activitățile. Exemplul ei le aduce prejudicii femeilor noastre, mai cu seamă celor mai tinere. Ți-am cerut să soluționezi problema.

– Da, dar după aceea mi-ai spus să nu fac nimic.

– E adevărat, tu nu trebuie să te pui în pericol. Ești menit unei misiuni care va aduce islamului o glorie și mai mare, zâmbi Omar binevoitor.

– Cine… cine o va face? îndrăzni Mohamed să întrebe.

– Onoarea familiilor trebuie să fie spălată în sânul propriei familii. O va face unul dintre verii tăi; va sosi peste două zile din Maroc.

Pe Mohamed îl zdruncină vestea. Tatăl său îl anunțase că fratele său mai mare i-l trimitea pe unul dintre fiii săi ca să-l ajute să-și găsească de lucru la Granada. Bineînțeles că va fi găzduit la ei acasă. Ceea ce nu știa tatăl lui era că tânărul acela venea să o ucidă pe fiica sa.

Mohamed se simțea neputincios pe măsură ce îl cuprindea furia. Furie față de Laila pe care o iubea, dar care, din pricina încăpățânării ei, era condamnată la moarte.

– E mai bine așa, spuse Omar în continuare, și nu-ți face griji, ne vom ocupa de vărul tău. Știm să fim generoși, deși acesta nu este un caz pe care ar trebui să-l rezolvăm noi. Acum, nu te mai gândi la asta. Ești un bun credincios, în curând vei fi în Paradis alături de Allah. Doar nu vei regreta povestea cu sora ta?

I-ar fi plăcut să aibă curajul să-i spună că da, că regretă că Laila va trebui să moară, că o iubește, că este sora lui, dar Mohamed își lăsă privirea în pământ și nu răspunse la întrebare.

– Când se va întâmpla? vru să știe, fără ca lui Omar să-i scape tonul încordat al vocii sale.

– Asta o va hotărî vărul tău. El va trebui să aleagă cel mai bun moment.

– Nu vreau să sufere, ceru Mohamed.

– Presupun că vărul tău va ști cum să o facă fără să provoace mai multă suferință decât ar fi necesar, răspunse Omar cu indiferență.

Nici Mohamed, nici Ali n-au vorbit mult pe traseul de întoarcere la Granada. Ali se gândea la ce să facă în ultimele sale zile de viață, iar Mohamed nu-și putea scoate din cap sentința de condamnare la moarte a Lailei.

34

Raymond se trezi devreme. De fapt, de abia reușise să doarmă gândindu-se la Catherine. Se temea că, odată satisfăcută curiozitatea acesteia, ea nu va mai dori să-l revadă și, acum, că o cunoscuse, el nu se simțea în stare să renunțe la a o avea în preajmă.

Conștient de faptul că e bătrân și că singurătatea îl însoțise din copilărie, dorea cu înflăcărare să-și împartă ultimii ani din viață cu cineva care să-i umple zilele de bucurie. Nu știa dacă fiica sa Catherine ar fi în stare să-i aducă fericirea, dar măcar era fiica lui și simplul fapt de a o avea la castel ar fi o binecuvântare pentru el.

Se gândi să o sune la hotelul Meurice și să o invite la masă, dar nu îndrăzni, temându-se de reacția Catherinei. De altfel, trebuia să aștepte vizita Ylenei, care putea sosi în orice clipă.

Îl sună la telefon pe credinciosul său majordom, care îl informă despre treburile zilnice de la castel, și îi ceru să-i pregătească apartamentul principal și să pună flori prin tot castelul. Dacă ea va veni la d'Amis, voia să simtă castelul ca pe căminul ei, să se îndrăgostească de locul acela în care au trăit generații întregi de D'Amis.

Nu încheiase convorbirea cu majordomul când auzi soneria.

Deschise crezând că poate fi Ylena și rămase fără să știe ce să facă atunci când se trezi cu Catherine.

– Ai luat micul-dejun ? îl întrebă ea în chip de salut.

– Da, foarte devreme, răspunse Raymond, neștiind ce atitudine să adopte față de fiica aceea hotărâtă să-l surprindă.

– Bine, dar putem bea încă o cafea, îți convine ? Mă inviți să intru, sau te deranjez ? întrebă ea, stând încă în pragul ușii.

– Intră, adevărul e că nu te așteptam, mărturisi Raymond.

– Nici eu nu speram să te văd azi și poate că nici în restul vieții mele, dar iată-mă aici.

O invită să ia loc în vreme ce comanda cafea la telefon.

– Ce ai de făcut azi? întrebă Catherine.

– Azi? Trebuie să văd o persoană. De îndată ce o voi vedea, s-ar putea să mă întorc la castel. Sunt puțin obosit; sunt de-acum în vârstă și nu mi-am revenit încă după călătoria în Statele Unite.

– Ar fi trebuit să te fi scutit de ea. I-am spus avocatului meu să-i spună avocatului tău că să nu-ți treacă prin minte să vii.

– Știu, dar am crezut că era de datoria mea să fiu alături de tine într-un moment ca acela.

– Cum ai putut să crezi că aș fi dorit să fii alături de mine când o înmormântam pe mama? Trebuia să fii nebun ca să fi gândit așa ceva! Tu ești ultima persoană pe care mama ar fi dorit-o să asiste la înmormântarea ei.

– Bine, eu am făcut ceea ce am crezut că e corect. Nici pentru mine nu a fost ușor să vin și să încerc să te văd. Au fost niște zile istovitoare și de mare suferință, îi mărturisi el.

– Suferință? E de necrezut că vorbești de suferință! Eu eram cea care suferea, care suferă pentru pierderea mamei mele, dar tu… Dacă ai fi iubit-o, ai fi renunțat la nebuniile tale, ai fi rupt cu nebunul de tatăl tău, ai fi încercat să ai viața ta proprie alături de ea, dar ai sacrificat-o, așa cum m-ai sacrificat și pe mine.

Tonul rece și crud al Catherinei îl făcu pe Raymond să amuțească. Se temea să mai spună ceva care ar contraria-o și care ar face-o să se ridice și să plece, lăsându-l singur.

– Poate că n-a fost o idee bună să vin, spuse ea ridicându-se și îndreptându-se spre ușă, confirmând astfel temerile tatălui său.

– Nu, te rog, nu pleca!

Raymond se ridicase, postându-se în fața ei cu vocea și expresia feței rugătoare.

– De fapt, sunt descumpănită, admise ea. Nu știu dacă fac bine, poate că a fost o idee proastă să te cunosc.

– Catherine, eu… în sfârșit, cred că ar trebui să ne acordăm o șansă, că tu ar trebui să-mi acorzi o șansă. Nu știu… să vorbim, să ne cunoaștem și dacă după aceea continui să crezi că sunt un monstru…, în sfârșit… n-ai nimic de pierdut.

– Nu știu dacă nu cumva o trădez pe mama, răspunse ea cu voce joasă.

– Să o trădezi? De ce?

– Ei nu i-ar plăcea să mă vadă cu tine, asta știu sigur.

– Te rog, Catherine, judecă-mă după ce mă vei cunoaște! Dar fă-o tu, după judecata ta proprie. Permite-mi să te dezamăgesc în mod direct.

– Da, presupun că așa va fi.

Niște ciocănituri seci în ușă întrerupseră conversația. Raymond se temu să nu fie Ylena.

Merse să deschidă ușa și, într-adevăr, se pomeni cu ea.

– Bună ziua, spuse ea intrând fără să aștepte să o invite, dar se opri pe loc când văzu o femeie așezată pe canapea cu o ceașcă de cafea în mână, privind-o curioasă. Se întoarse spre Raymond și îl interogă din ochi în legătură cu prezența acelei necunoscute.

– Dacă nu te deranjează, ne putem vedea peste puțin timp; acum am de lucru, îi ceru Raymond fiicei sale.

– Bine, o să ne vedem, răspunse Catherine indispusă.

– Trec să te iau de la hotel peste o oră?

– Nu.

Raymond se temu că ea va pleca și nu se va mai întoarce, astfel că hotărî să riște, fapt pe care știa că Mijlocitorul nu i-l va ierta dacă va ajunge să afle.

– De ce nu aștepți aici câtă vreme vorbesc cu această doamnă în birou?

– Bine, acceptă Catherine în silă.

Raymond îi făcu un semn Ylenei să-l însoțească în micul birou situat lângă salon și se felicită pentru faptul că acel apartament de la Crillon dispunea de atâta spațiu.

Când închise ușa și se simți la adăpost de privirea iscoditoare a fiice sale a trebuit să facă față frunții încruntate a Ylenei.

– Cine este? întrebă femeia.

– E fiica mea, nu vă faceți griji.

– Nimeni nu trebuia să mă vadă cu dumneavoastră.

– Eu nu știam când veți veni și ea s-a prezentat pe neașteptate. Nu credeți că e mai bine să ne purtăm firesc?

Ylena îl privi îngrijorată. Acea întâmplare neprevăzută o făcea să se simtă prost. Nu-i plăcuse fiica lui Raymond; se simțise cercetată de ea de sus și până jos.

Raymond îi înmână o mapă cu documentele de călătorie și banii pe care ea îi verifică minuțios.

– Ni s-au promis bani pentru familiile noastre.

– Aici aveți o parte; restul îl veți primi peste două zile, e totul aranjat. Veți găsi scaunul, armele și explozibilii la adresa scrisă pe plic. Acolo vi se va da tot materialul pregătit. Însoțitorii dumneavoastră sunt gata?

– Suntem gata cu toții.

– Bine, atunci nu mai avem nimic de vorbit. Să aveți noroc.

– Noroc? Știți că voi muri.

– Știu, dar veți muri împlinind o răzbunare; va fi o moarte dulce.

Ylena nu răspunse. Un zgomot ușor o alertă și privi spre ușa care despărțea biroul de salonul unde rămăsese Catherine. Raymond îi observă gestul și încercă să o liniștească.

– Nu vă faceți griji, nu ne aude nimeni.

– Sunteți sigur?

– Da, sunt sigur.

Când reveniră în salon, Catherine vorbea la telefonul mobil; părea adâncită într-o conversație cu o prietenă. Raymond simți o ușurare că era așa, iar Ylena de-abia o privi.

– Cine era fata asta? întrebă Catherine de îndată ce Ylena ieșise.

– Nu știam că ești curioasă, replică el, ocolind răspunsul.

– Nici nu sunt, doar că… în sfârșit, nu știu multe despre tine și am fost surprinsă să văd o fată atât de specială la aceste ore ale dimineții.

– Specială? Ce are special?

– Înfățișarea ei; e foarte frumoasă, chiar dacă n-are mult gust în alegerea hainelor.

– Ca să-ți satisfac curiozitatea, îți voi spune că lucrează la cabinetul avocatului meu și că mi-a adus niște documente pe care trebuia să le semnez. Mulțumită?

– Mă rog, de fapt mi-e totuna. Îmi pare rău că te-am întrebat, se scuză ea.

– Mă voi întoarce la castel, vrei să vii cu mine?

– La castel? Acum?

– Da, după semnarea acelor documente, nu-mi mai rămâne nimic de făcut la Paris, așa că mă întorc acasă. Tu voiai să cunoști castelul, nu-i așa?

– Da, dar… mă rog… nu știu dacă vreau să merg acum.

– Vei fi binevenită oricând vrei.

– Atunci, pleci?

– Da, numai dacă nu cumva vrei să rămân ca să fiu cu tine.

– Nu, n-am nevoie de tine pentru nimic.

– Atunci, mă întorc la castel, am obligații pentru care trebuie să răspund.

Catherine se ridică și își luă pardesiul, iar Raymond o privi cu amărăciune și cu teamă. Îi venea greu să o înțeleagă.

De când ieșise de la Crillon, doi oameni ai Iugoslavului o urmăreau pe Ylena fără ca aceasta să-și dea seama. Aveau ordin să nu o piardă din vedere și, mai cu seamă, să verifice dacă o urmărea cineva. Unul dintre bărbați părea stânjenit, nu înceta să privească din când în când în urmă.

– Ce se întâmplă? îl întrebă colegul său.

– Nu știu, dar cred că suntem urmăriți. Era o femeie foarte ciudată în holul hotelului…

– Ce prostii spui! Am fost atent la toți cei care intrau și ieșeau și n-am văzut pe nimeni suspect.

– Poate că ai dreptate.

– Munca asta reușește să ne facă să devenim paranoici.

– Mai bine să nu ne înșelăm, altminteri șeful o să ne toace mărunt.

Zece agenți ai Centrului antiterorist erau pe urmele celor doi oameni ai Iugoslavului și ale acelei femei înalte și zvelte care traversau cu pași grăbiți la place de la Concorde, trecând pe celălalt mal al Senei, unde se află Adunarea Națională. Erau în legătură permanentă cu Lorenzo Panetta, care îi somase să nu o piardă din ochi nici pe femeie,

nici pe cei doi bătăuși. O altă echipă de la centru se pusese în mișcare ca să-i susțină pe agenții care erau deja în stradă. Panetta și Matthew Lucas erau dispuși să cerceteze ce ascundea contele d'Amis; de altfel, erau din ce în ce mai convinși că părintele Aguirre avea dreptate și că – așa cum spunea iezuitul acela – contele avea de gând să încerce să-și înfăptuiască răzbunarea împotriva Bisericii, dar amândoi se temeau că poate urmărindu-l pe conte ar fi putut pierde pista Cercului. Poate că Hans Wein avea dreptate: cei răi obișnuiesc să se întâlnească la aceleași magazine universale de arme, astfel că numitul Karakoz ar putea servi foarte bine Cercul și pe conte, deopotrivă, dar Panetta hotărâse să se lase călăuzit de instinctul său, iar Matthew Lucas îl seconda. Spera să nu comită tocmai acum prima greșeală din cariera sa.

– Știm ceva de la sursa dumneavoastră? îl întrebă preotul pe Panetta.

– Ne relatează lucruri vagi, fără importanță, dar sper că la un moment dat ne va fi de folos, răspunse Panetta.

– Persoana aceea trece printr-un mare pericol; dacă domnul conte descoperă că este spionat, poate face orice, spuse iezuitul cu îngrijorare.

– Nu vă faceți griji; când cineva se vâră în așa ceva, știe ce riscă, interveni Matthew Lucas.

– Chiar și așa mă neliniștește să știu că cineva este în bârlogul lupului, insistă preotul.

– Este un risc pe care trebuie să mi-l asum, afirmă Panetta. Este de importanță vitală să știm ce demersuri face contele și asta o putem afla doar dacă ne relatează cineva dinăuntru.

– Și dacă află șeful dumneavoastră, ce va face? vru să știe preotul.

– Șeful meu știe aproape tot; știe că obținem informații din anturajul contelui, dar nu i-am precizat cum și nici de la cine. Când se va termina totul, îi voi spune chiar eu, îi voi explica tot ce am făcut, dar pentru moment este mai bine ca nimeni să nu știe mai mult decât e nevoie să știe. Dumneavoastră sunteți preot și puteți păstra un secret, iar Matthew…, cred că în aceste împrejurări, înțelege de ce am făcut-o.

Părintele Aguirre își aprinse o țigară Gauloise, căci se apucase din nou de fumat. Își reproșa slăbiciunea și se consola spunându-și că,

atunci când se va încheia coșmarul pe care-l trăia și se va putea întoarce în izolarea sa de la Bilbao, nu va mai aprinde niciodată o țigară.

Și Lorenzo Panetta fuma și amândoi se simțeau rușinați sub privirile reprobatoare ale tânărului Matthew Lucas. În dimineața aceea fumase o jumătate de pachet de Gauloises și își simțea gâtul uscat și aspru.

Așezați în fața unui panou cu monitoare pe care urmăreau traseul acelei fete ciudate pe străzile din Paris, bătrânul preot profita de momentele de tăcere ca să se roage.

– Știți, părinte? E greu de crezut ca în plin secol al XXI-lea un om să vrea să atenteze împotriva Bisericii pentru ceva care s-a petrecut în secolul al XIII-lea, chiar dacă acel fray Julián a lăsat ca sarcină răzbunarea sângelui catarilor.

Ignacio Aguirre cumpăni vorbele lui Matthew Lucas înainte de a-i răspunde. De fapt, se gândea la același lucru de ani de zile și mai cu seamă de când episcopul Pelizzoli i-a trimis vorbă chemându-l la Roma. Și cu cât încerca mai mult să dea răspuns la această întrebare, cu atât mai mult își dădea seama de interpretările greșite pe care le strânea cronica lui fray Julián.

– Fray Julián nu voia să curgă mai mult sânge și, în nici un caz, nu cerea răzbunare pentru cruciada împotriva catarilor. Nimic mai departe de adevăratul său gând.

– Părinte, cred că am citit deja de cel puțin șase ori cronica aceea, iar fraza finală este clară ca lumina zilei: „Într-o zi, cineva va răzbuna sângele celor nevinovați".

– Este ceea ce îl speria pe fray Julián: că după atâta sânge vărsat, cineva va crede că singurul răspuns trebuie să fie răzbunarea. Fray Julián era un om cu probleme de conștiință, un cleric care nu era de acord cu ceea ce făcea Biserica, dar care se simțea incapabil să o trădeze.

– De fapt, a trădat-o, observă Matthew.

– Nu, nu a trădat-o. A încercat să împace toate loialitățile și eu cred că a și reușit. El nu s-a îndepărtat de Biserică, nu a devenit catar, chiar dacă a încercat să-i salveze pe acei oameni care aveau o altă viziune, diferită de cea a creștinismului, să nu piară. I-a fost loial doñei María, recunoscător pentru tot ce făcuse pentru el și pentru că a vrut să fie la înălțimea a ceea ce credea că era obligația lui față de casa de Aínsa, oricât de

mult îl durea în adâncul ființei sale faptul că era bastard. Apărând-o pe doña María, a împlinit un angajament de loialitate față de tatăl său, chiar dacă nimeni nu i-a cerut să o facă. Pe fray Julián l-a îmbolnăvit conștiința: trăirea contradicției de a fi loial unor cauze atât de diferite. Era un om de bine, un om care detesta violența și, de asemenea, un om a cărui rațiune s-a lovit de fanatismul nemilos al lui fray Ferrer. Nu se poate separa ultima frază a Cronicii de restul vieții sale; de altfel, după părerea mea, asta este și interpretarea dată de profesorul Arnaud, care, în definitiv, a fost cel care ne-a lăsat moștenire studiul despre fray Julián; lucrul de care se temea acesta era ca, într-o zi, cineva să vrea să răzbune atât de multe morți și, de aceea, să verse și mai mult sânge.

– Faceți o interpretare foarte binevoitoare și interesată a cronicii acelui călugăr.

– Nu, Matthew, nu este așa. Dacă în afară de cronică ați citi toate adnotările profesorului Arnaud care o însoțesc, veți vedea că am dreptate. Și vă asigur că Ferdinand Arnaud nu era un om religios, nici măcar credincios.

– Ați ajuns să-l cunoașteți foarte bine, îl asigură Lorenzo Panetta intervenind în conversație.

– Ne-am văzut de două ori, dar au fost două împrejurări foarte speciale și, oricât de dificil ar părea, uneori cunoști mai bine un om cu care ai avut de-a face o oră decât pe cineva pe care-l vezi în fiecare zi.

După ce hoinări, Ylena coborî la metrou și luă un tren care oprea aproape de Gare de Lyon. Agenții care o urmăreau o văzură apropiindu-se de ghișeu, cumpărând un bilet și plătind în numerar. Unul dintre ei, după ce i-a arătat legitimația de polițist funcționarului de la căile ferate, reuși să afle că femeia cumpărase un bilet pentru Orient Express.

– Merge la Istanbul, îi spuse un casier care după aceea s-a gândit toată ziua dacă făcuse bine dezvăluindu-i tipului care îi arătase o legitimație de polițist destinația acelei femei cu privirea rătăcită.

Agenții îl informară nervoși pe Panetta și acesta dădu ordin ca măcar doi dintre ei să urce în tren și să nu o piardă din vedere. Vor cumpăra bilet de la controlor; să inventeze orice ar fi poftit ca să-și

justifice prezența în tren, dar se asigură că ei au înțeles că nu admitea scuze dacă le scăpa acea tânără misterioasă.

– Merge la Istanbul, le explică lui Matthew și părintelui Aguirre, care ascultau în tăcere ordinele lui Panetta.

– Voi suna chiar acum la mine la agenție; avem oameni acolo, îi asigură Matthew.

– Fă-o, eu îl voi suna pe Hans Wein. Cred că trebuie să deplasăm acolo o echipă, chiar dacă avem și noi oameni, dar toți ochii nu vor fi de-ajuns.

Vorbea cu Hans Wein ca să-i comunice ultimele noutăți, când un agent detașat la Crillon îl sună ca să-l anunțe că domnul conte părăsea hotelul. Panetta nu ezită nici o clipă ca să-i ordone să-l urmărească.

– Presupun că nu se va întâlni cu fata, dar trebuie să fie urmărit oriunde ar merge.

Părintele Aguirre aprinse o țigară și aspiră fumul ucigător care îi ardea gâtul. Lorenzo Panetta îl imită. Matthew Lucas ieși din încăpere, bodogănind cu voce joasă.

*

Femeia tresări când auzi vocea amantului său, deși pe numărul acela de mobil o putea suna doar el. Dar Salim nu o căutase niciodată în orele de serviciu și asta o alarmă.

– Ești ocupată?

– Da, șopti ea, înroșindu-se la față.

– Trebuie să ne vedem.

– Când?

– Acum.

– Acum? Unde ești? Nu știu dacă voi putea…

– Cât mai e până ieși în pauza de masă?

– Cincisprezece minute, dar de obicei mănânc în barul de zi al Centrului; nu dispunem de mult timp, doar o jumătate de oră, nu ne putem vedea mai târziu la mine acasă?

– La tine acasă, nu, poate fi supravegheată.

– Atunci…

– Ce aveai de gând să faci astă-seară?

– Să merg acasă.

– Fă ce ai făcut în alte ocazii: pregătește-te ca să ieși să alergi, faci în continuare jogging, nu-i așa?

– Da.

– Du-te în grădinile din la place du Petit Sablon, lângă casa ta; deși sunt mici, poți să alergi. Ne vedem acolo.

Simți o ușurare când auzi sunetul care indica faptul că el întrerupsese comunicarea. Privi în jurul său ca să vadă dacă o observa cineva, dar nimeni nu părea să o facă. Angajații Centrului se prefăceau că nu-i interesează viața celorlalți și că nu se amestecau în treburile lor, dar ea știa din proprie experiență că toți cunoșteau la perfecție viața colegilor. Iar ea era o persoană în mod special cunoscută și acum, mai mult decât oricând, avea nevoie să devină cât mai puțin vizibilă.

De-abia mâncă, dar nimeni nu a comentat lipsa ei de poftă de mâncare. Căută să nu pară nerăbdătoare să plece, dar, de cum sosi ora, își luă poșeta și părăsi biroul.

Își impuse să conducă încet până acasă. Odată ajunsă acolo, se schimbă cu calm, căutând un trening care să o avantajeze. Nu că ar fi avut multe speranțe să-l impresioneze, dar măcar va încerca. Așa că își refăcu machiajul, își puse un trening care i se părea ei că îi vine bine și ieși ca în atâtea alte seri să alerge prin împrejurimile casei, situate în cartierul acela elegant și discret numit Sablon, foarte aproape de la place Royale și de Muzeul de Artă Veche. În clădirea aceea, locuiau doi înalți funcționari NATO și, după cum bine știa, era supravegheată. De fapt, Bruxelles-ul era un oraș supravegheat zi și noapte și în care serviciile de spionaj și străine nu se pierdeau din ochi.

Trecu prin fața statuilor conților de Egmont[1] și de Hornes[2], victime cu secole în urmă ale Coroanei spaniole, și alergă în jurul grilajului parcului, un grilaj din fier forjat decorat cu stâlpi în stil gotic.

[1] Lamoral conte d'Egmont (1522-1568), Consilier de Stat în Flandra, a murit decapitat în urma participării sale la revolta din Țările de Jos împotriva lui Filip al II-lea. A inspirat tragedia lui Goethe cu același nume. (n.tr.)

[2] Philippe de Montmorency conte de Hornes sau Hoorne (1518 sau 1524-1568), Guvernator al provinciei Gueldre din Țările de Jos sub Carol al V-lea, a murit decapitat împreună cu contele d'Egmont din ordinul ducelui de Alba, pentru a fi participat la aceeași revoltă împotriva Coroanei spaniole. (n.tr.)

Parcul acela era mic, dar cu foarte multă vegetație, și la ora aceea era puțină lume.

Își lăsă privirea să rătăcească după el și nu întârzie să-l vadă plimbându-se distrat cu aerul cuiva care nu se grăbește și care se relaxează plimbându-se. Încercă să se comporte firesc îndreptându-se spre el.

– Riști foarte mult venind aici, îi spuse ea.

– Da, presupun că da, dar aveam nevoie să te văd.

– Se întâmplă ceva? întrebă ea alarmată.

– Vreau să ne căsătorim.

Ea simți că sângele îi năvălește în cap. Cererea în căsătorie a lui Salim o descumpănea. Cum de putea dori să se însoare cu ea după cele întâmplate la Roma? Acolo o disprețuise atât de mult, încât o făcuse să se simtă mai puțin decât nimic și acum, deodată, îi cerea să se mărite cu el.

– Dar, de ce? îndrăzni ea să-l întrebe.

– Nu știi de ce? Pentru că te iubesc. Îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat. Vreau să te schimbi, să fii ca mine, dar doresc să o faci pentru că mă iubești tot atât de mult cât te iubesc și eu pe tine.

În tonul înghețat al lui Salim nu era nici strop de romantism, dar ea crezu că el face un mare efort ca să se arate pocăit.

– Eu te iubesc, Salim, și bineînțeles că doresc să mă mărit cu tine.

– Atunci, o vom face cât mai curând.

– Ești nebun, știi că nu putem! Vei avea tot Centrul pe cap cercetându-te, iar eu nu-ți voi mai fi de nici un ajutor.

– Pentru moment, sunt în continuare un cetățean în afara oricărei suspiciuni. Vreau să ne căsătorim, am totul pregătit. O vom face la Roma peste o săptămână.

– La Roma…? spuse ea cu o voce îndurerată. La Roma trăise cea mai proastă zi din viața ei, crezuse că l-a pierdut, se simțise umilită, disprețuită.

– Da, la Roma, vreau să te despăgubesc pentru cele întâmplate. Nu te îmbrățișez pentru că nu știu dacă cineva nu ne poate vedea, dar trebuie să fii sigură de dragostea mea.

Oftă ușurată. Nu reușise să doarmă bine de când se întorsese de la Roma din acel fatidic sfârșit de săptămână, iar acum el îi cerea să devină soția lui, ceva ce nici măcar nu îndrăznise să viseze.

– Te iubesc, Salim, te iubesc mai mult decât propria mea viață și n-am crezut niciodată că aș putea deveni soția ta. Voi înceta să mai fiu așa cum sunt, voi deveni o bună musulmană, te voi urma oriunde ai merge. Nu suport să fiu fără tine.

– Atunci, m-ai iertat, spuse el privind-o intens.

– Poți face din mine ce dorești, Salim.

– Bine, organizează tot ca să fim la Roma peste o săptămână. Cere câteva zile de concediu pentru luna noastră de miere.

– Trebuie să anunț că mă mărit?

– Nu, o vei face la întoarcere. Vom hotărî împreună ce vom face după aceea. Acum, trebuie să ne gândim doar la nuntă.

– Salim, nu vreau să mergem la același hotel, îl imploră ea.

– Nu vom merge. Îți convine la Excelsior?

– Oricare, în afară de…

– Taci, nu-mi mai aminti. Mă voi revanșa, îți promit. Și acum, du-te, aleargă, gândește-te la noi. Îmi pare rău că nu te pot strânge în brațe.

Alergă fără nici o țintă, după ce traversă la rue de la Régence spre la place du Grand Sablon unde în momentul acela se aprindea fațada catedralei Notre-Dame-du- Sablon, o biserică gotico-flamandă care era una din mândriile orașului.

Când se întoarse în apartamentul ei, era extenuată; se întreba de ce nu se simțea fericită: dorea să se mărite cu Salim, știa că destinul ei era legat de bărbatul acela, dar cererea în căsătorie o mâhnise, fără ca aceasta să fi presupus nici măcar o clipă că ar pune sub semnul întrebării ideea de a se mărita cu el. O va face, de fapt, nu-și mai aparținea, o descoperise în noaptea aceea la Roma când el o făcuse să se simtă ceva mai rău decât o zdreanță; de atunci, nu reușise să-și recapete respectul față de sine; de aceea nu reușea să se simtă fericită nici chiar știind că el o iubește.

35

Mama lui gătise un cușcuș cu miel ajutată de tăcuta Fátima.

Tatăl lui îi ceruse Lailei ca în sâmbăta aceea să nu iasă din casă și să-i ureze bun-venit vărului ei, împreună cu restul familiei. Mohamed se temuse că sora lui va refuza, dar se părea că acceptase de bunăvoie să ia parte la acea cină în familie.

Mustafa a sosit pe la mijlocul după-amiezii având drept singur bagaj o valiză mică, în ciuda faptului că spunea că vrea să-și încerce norocul în Spania.

– Aici lucrurile nu sunt ușoare, îl asigură Mohamed, pe zi ce trece sunt mai severi în privința actelor; în plus, sunt niște rasiști, îi preferă pe sud-americani pentru că sunt creștini ca și ei.

Tatăl lui Mohamed îl asigură pe Mustafa că vor face tot posibilul ca să-l ajute și că putea rămâne să locuiască împreună cu ei cât timp va fi nevoie.

– Ești fiul fratelui meu, sânge din sângele meu, și asta este casa ta. Nu trăim în lux, dar avem oarece confort.

Mustafa i-a ținut de vorbă povestindu-le ultimele evenimente care avuseseră loc în familie: nunți, decese, nașteri, activități… amesteca totul, în vreme ce înfuleca din cușcușul servit de soția unchiului său.

– Și tu, Laila, mănânci întotdeauna cu bărbații? o întrebă pe neașteptate pe vara sa.

– Te simți cumva ofensat că m-am așezat să mănânc la masa mea proprie?

– Nu, dar… mă rog, văd că mama ta ne servește, așa cum fac bunele musulmane, și că o ajută cumnata ta, dar nici una dintre ele nu s-a așezat cu noi la masă.

Mohamed se foi stânjenit pe scaun, în vreme ce tatăl său simți privirea soției sale ațintită cu mânie asupra nepotului lui.

– Aici este Spania, Mustafa, răspunse Laila, iar eu sunt spaniolaică. Am naționalitatea de ani de zile. Aici nu există deosebiri între femei și bărbați, toți avem aceleași drepturi și îndatoriri. Nu mă deranjează să servesc cina; o fac cu mare plăcere, dar nu împărtășesc părerea că mama mea n-ar putea să se așeze cu noi la masă și nici Fátima. Ce e rău în a mânca împreună? Nu cumva crezi că pe Allah îl interesează ce facem noi?

– Tradiția este lege și trebuie să ne respectăm propriile noastre legi. Chiar dacă ți-ai schimbat cetățenia, ești tot Laila, fiica părinților tăi, marocană și musulmană, sau te-ai lepădat cumva și de credința noastră?

– Sunt credincioasă și pe zi ce trece simt că Allah îmi dă mai multă forță ca să trăiesc și să fac ceea ce fac.

– Și crezi tu că trebuie să rupi cu tradiția?

– Trebuie să intrăm în secolul al XXI-lea, Mustafa. Ceasul trebuie lăsat să meargă în continuare. Au făcut-o creștinii, au făcut-o evreii, nici noi nu putem să-l lăsăm să rămână mai departe în urmă. Spune-mi, Mustafa, dacă ai avea cancer, ai merge la spital? Ai permite să fii operat și să ți se facă un tratament din secolul în care trăim, sau ai prefera să ți se pună o cataplasmă și să ți se dea o fiertură de ierburi ca să te vindeci?

– Nu știu ce vrei să spui, răspunse Mustafa, indispus.

– Vreau să spun că, dacă ai avea o boală gravă, te-ai trata cu remedii din acest secol, nu te-ai încăpățâna să mori, pentru că în trecut se trata cu luări de sânge și cu cataplasme. Trebuie să ne adaptăm obiceiurile la lumea actuală și asta n-are nimic de-a face cu credința, nici cu mila. Eu sunt credincioasă, Mustafa, dar, dacă mă îmbolnăvesc, merg la medic, dacă vreau să merg într-o călătorie, o fac în avion, cu trenul, cu autobuzul, cu vaporul, cum ai făcut-o și tu; nu mă sui pe măgăruș ca să merg dintr-un loc într-altul. Dacă vreau să aflu ce se întâmplă în

Maroc, deschid televizorul, nu aștept ca o rudă să ne scrie spunându-ne ce se întâmplă acolo. Ca să știu de familie, folosesc telefonul, la fel ca și tine. Și nu lăsăm alimentele pe seama răcorii din timpul nopții, ci le păstrăm în frigider. Lumea s-a schimbat, Mustafa, ceasul nu s-a oprit, iar noi trebuie să ne adaptăm obiceiurile și normele la lumea în care trăim; trebuie să citim textele vechi cu alți ochi, fără a pierde esențialul, iar esențialul este că Allah există și că nu trebuie să uităm că este Cel Milostiv.

Au ascultat-o în tăcere. Mama ei, schițând un zâmbet plin de mândrie; Fátima, cu admirație; tatăl ei, cu afecțiune; Mohamed, cu uimire; până și Mustafa, chiar dacă a reacționat cu mare întârziere, părea impresionat de Laila.

– Te joci cu vorbele. Cine ești tu ca să interpretezi Legea? Ești oare mai înțeleaptă decât imamii și înțelepții noștri, care și-au dedicat toată viața studierii Coranului? Cauți scuze ca să-ți justifici comportamentul, nimic mai mult.

– Comportamentul meu? Ce știi tu de comportamentul meu? La ce te referi?

– Am fost uimit să te văd fără *hijab*… și că stai, aici, la masă cu bărbații; cât despre lucrurile pe care le spui…, caută să nu te audă nimeni, pentru că ai provoca scandal în comunitatea noastră.

– Se scandalizează cei care doresc să se scandalizeze, iar răul se cuibărește în ei, nu în vorbele mele. Eu spun doar că nu este incompatibilă credința cu democrația, cu libertatea și cu respectul pentru crezurile celorlalți. E o frază a lui Martin Luther King[1] care m-a emoționat întotdeauna și care spune așa: „Am fost în stare să zburăm ca păsările, să înotăm ca peștii, dar nu suntem în stare să trăim pur și simplu ca frații". Ei bine, eu cred că este posibil să trăim astfel, depinde de noi să nu fim atât de trufași încât să credem că pe fiecare dintre noi ne susține întreaga rațiune, așa încât să vrem să ne impunem celorlalți, încât să-i condamnăm și să-i combatem pe cei care se roagă, simt sau

[1] Pastor american de culoare (1929-1968), a luptat pentru integrarea negrilor în societate, organizând mari manifestații pacifiste. Premiul Nobel pentru Pace în 1964. A murit asasinat.

gândesc altfel decât noi. Să-l lăsăm pe fiecare să se roage la Dumnezeul său, să ne înzestrăm cu norme și cu legi pe care să le îndeplinim cu toții și care să facă posibilă conviețuirea pașnică și plină de respect și care să recunoască drepturile sacre pe care le avem ca persoane.

– Ajunge! strigă Mohamed, mai mișcat decât ar fi vrut să lase să se vadă. Vorbele surorii lui îi ajungeau în adâncul ființei sale și simțea o furie nemărginită față de ea, pentru că a fost în stare să-l facă să i se clatine credința.

Vreme de o secundă, Mohamed se lăsase cucerit de raționamentul Lailei; își spunea că jertfa lui nu va servi la nimic, că lumea nu va fi mai bună dacă vor distruge resturile crucii pe care murise Isus.

Laila îi zdruncinase conștiința, dar de-acum nu mai putea face cale întoarsă.

– Liniștește-te, Mohamed, îi ceru tatăl său, și tu, Laila, taci odată și nu ne face de râs în fața fiului fratelui meu. Mustafa vorbește în acord cu tradiția pe care toți trebuie să o respectăm. Și, acum, ar trebui să ne retragem, Mustafa o fi obosit după călătorie, iar mama voastră și Fátima trebuie să poată să stea jos să se odihnească și să îmbuce și ele ceva.

Mustafa încuviință și mulțumi, în vreme ce Mohamed îl conducea în cămăruța în care până în momentul acela îi instalaseră pe copiii Fátimei. Câtă vreme Mustafa va fi cu ei, copiii vor împărți odaia cu Fátima și cu Mohamed, ceea ce însemna o ușurare, pentru că în felul acesta va avea o altă scuză ca să nu se atingă de ea. Nu rămăsese însărcinată în ciuda tuturor încercărilor și el simțea pe zi ce trece o repulsie și mai mare față de trupul fleșcăit al soției sale, care, cu o privire indiferentă, îl lăsa să facă ce poftea, fără să scoată nici un sunet. Ea era la fel de departe ca el atunci când o poseda.

– Nevastă, când termini treaba, vino să te culci, se vede că ești obosită.

Fără să scoată o vorbă, femeia încuviință la porunca soțului ei, care ieșea din camera de zi înspre dormitor. Când rămaseră singure, le făcu semn Lailei și Fátimei să o urmeze în bucătărie.

– Laila, trebuie să ai grijă. Nu mi-a plăcut ce a zis vărul tău Mustafa.

– Mamă, nu trebuie să-ți faci griji, nu-mi poate face nimic.

– Ba poate, șopti Fátima.

Laila și mama ei o priviră așteptând să continue. Fátima își mușcă buza fără să se decidă să vorbească. Ajunsese să o aprecieze pe soacra ei, care n-a ridicat niciodată mâna asupra ei și se arăta amabilă și afectuoasă cu fiii ei. Cât despre Laila… o admira, i-ar fi plăcut să aibă curajul să fie ca ea. Până când a cunoscut-o, credea că obligația ei era să se subordoneze bărbaților, dar acum… nu; totuși, n-ar îndrăzni să se răzvrătească împotriva lui Mohamed, nici împotriva venerabilului imam Assan al-Jari, căruia avea onoarea de a-i fi fiică; dar faptul că nu era în stare să se răzvrătească nu însemna, după părerea ei, că Laila n-are dreptate în tot ce spune.

– Ce vrei să spui, Fátima? o întrebă Laila mai degrabă curioasă, decât îngrijorată.

– Sunt obiceiurile noastre… știi tu… se poate spăla onoarea familiei… putem fi ucise dacă pătăm onoarea familiei…, iar vărul tău…, nu știu…, iartă-mă, dar nu-mi place.

Laila scoase un hohot de râs și se apropie de Fátima ca să o îmbrățișeze. Îi era milă de cumnata ei, de femeia aceea lipsită de grație care se ascundea sub *djellaba*-le închise la culoare și cu *hijab*-ul acoperindu-i părul.

– Fátima, suntem în Spania, aici nu se întâmplă astfel de lucruri; nimeni nu o să mă omoare și, de altfel, eu n-am pătat onoarea familiei.

Dar mama ei se făcuse albă la față, cântărind vorbele nurorii sale. Pe ea o surprinsese graba fratelui soțului ei ca fiul său Mustafa să fie primit la ei în casă și o neliniștise să vadă cum îi căutase acesta pricină Lailei.

– Dar onoarea familiei o rezolvă de obicei rudele directe, tatăl, soțul, fratele…, spuse femeia, privind-o pe Fátima.

– Dar sunt situații în care, dacă este nevoie, se caută un alt membru al familiei. Pot exista părinți care nu se simt în stare să-și ucidă propria fiică și… cred că totuși Mohamed o iubește pe Laila. Uneori, m-am temut că el… dar nu… nu cred că ar fi în stare să o ucidă.

Soacra ei scoase un sunet jalnic, în vreme ce Laila o privea cu uimire. Fátima vorbea despre viața ei ca și cum nu i-ar fi aparținut, ca și cum să trăiască sau să moară ar fi depins de voința familiei sale.

– Fátima, eu lupt de ani de zile împotriva a tot ce spui tu. Nu putem accepta ca o adulterină să fie lapidată, sau ca unui hoț să i se taie

mâna dreaptă, sau ca o femeie să fie asasinată pentru a se spăla nu știu ce fel de ciudat concept al onoarei, sau ca o copilă să fie măritată cu un necunoscut.

– Ai grijă, Laila, nu te lăsa în această nădejde! îi ceru Fátima cu o voce rugătoare. Și ai grijă cu Mustafa, evită-l. Nu te vom lăsa singură, nici măcar noaptea n-ar trebui să rămâi singură. Zăvorăște bine ușa și nu te încrede în vărul tău.

Fátima se sperie când soacra ei se apropie de ea și o apucă de mâini, strângându-i-le cu putere, în vreme ce o silea să o privească în față.

– Ce știi, Fátima? Spune-ne! îi porunci ea.

– Nu știu nimic, vă asigur! Dacă aș ști ceva, să nu vă îndoiți că v-aș spune, nu vreau ca… nu vreau ca Laila să pățească nimic, dar mi-e frică.

Cele trei femei rămaseră tăcute, înspăimântate, iar Lailei, pentru prima dată, îi era și ei frică.

Mohamed îl ajuta pe vărul său să-și aranjeze puțina îmbrăcăminte pe care o avea în valiză.

– Mama ta nu trebuia să-i permită surorii tale să devină creștină, îi reproșă Mustafa lui Mohamed.

– Laila e așa cum e și nu e vina mamei mele. Aici e foarte diferit de satul în care trăiești tu, aici este obligatoriu ca fetele să meargă la școală și, din nefericire, li se vâră fel de fel de idei în cap. Părinții mei ne-au educat așa cum trebuie.

– Tu ești un bun musulman, cineva de care ne simțim mândri; dar sora ta… provoacă dezonoarea familiei noastre.

– Sora mea n-a făcut nimic reprobabil, o apără Mohamed.

– Să fim serioși, știi bine că așa e! Ceea ce a spus în seara asta este o blasfemie. Presupun că ții la ea, dar n-ar trebui să-ți pese de ce se va întâmpla; cu cât o vom rezolva mai repede, cu atât mai bine. Tu ar fi trebuit să o faci, dar mi s-a spus că ești un om important, că nu trebuie să ai probleme cu legea. Pentru asta există familia. Tatăl tău este moale, întotdeauna a fost așa, mi-a spus-o tatăl meu. E păcat, pentru că este fratele cel mare, dar de fapt la tatăl meu apelează familia ca să-și ceară dreptatea.

– Tatăl meu nu este moale, protestă Mohamed simțindu-se umilit.

– Sora ta ar trebui să fie deja moartă. Tu nu o poți face, dar el?

– Tu ai ucide-o pe propria ta fiică? Presupun că nu poți răspunde la această întrebare; ești încă tânăr și n-ai copii.

– Am trei surori cărora n-aș șovăi să le iau gâtul dacă s-ar comporta ca Laila. Dar asta nu se va întâmpla niciodată pentru că mama mea le-a educat bine și acum sunt deja măritate.

– Am crezut că surorile tale sunt mai mici decât tine.

– Și așa este. Cea mai mare are optsprezece ani, urmează una de șaisprezece, iar cea mică are paisprezece ani. Tatăl meu le-a aranjat logodna când erau încă niște copile și ele și-au acceptat soarta, așa cum se cuvine. De ce n-ați măritat-o pe Laila? Mama mea spune că, dacă ați fi trimis-o la noi, s-ar fi întors măritată. Mama mea nu o înțelege pe a ta.

– Bine. Te las să te odihnești.

Mohamed nu voia să continue discuția cu vărul său. Și el detesta tot ce făcea Laila, dar nu suporta reproșurile lui Mustafa împotriva surorii și a părinților săi.

– Nu-mi rămâne mult timp, poate o săptămână, îi atrase atenția vărul său.

– Nu te pripi, pentru că poate… Mohamed rămase tăcut, în vreme ce Mustafa aștepta să-și termine fraza.

– Voi face ceea ce am venit să fac, răspunse Mustafa.

Mohamed ieși din încăpere fără să-i răspundă.

36

Raymond de la Pallisière prezida reuniunea săptămânală a fundației Memoria Catară răspunzând la întrebările îngrijorate ale celor mai apropiați oameni ai săi. Toți aceștia împărtășeau cu el ura față de Biserică și încredințaseră bunei sale judecăți ducerea la bun sfârșit a unui plan care să-i dea Romei o lovitură, dar nici unul nu știa, nici nu dorea să știe, în ce va consta lovitura, deși erau nerăbdători să afle când se va întâmpla.

Toți rămaseră în tăcere când Edward, credinciosul majordom al contelui, intră cu pas grăbit în bibliotecă, unde se ținea reuniunea.

Edward se apropie de contele d'Amis și îi șopti ceva la ureche, tulburându-l pe aristocrat, pentru că toți cei prezenți îl văzură albindu-se la față.

– Domnilor…, vă rog să mă scuzați câteva minute, revin imediat.

Raymond părăsi biblioteca urmat de Edward. Majordomul încă nu-și revenise din uimire după ce un servitor îl anunțase că tocmai a sosit o domnișoară care aștepta în vestibul și care spunea că este fiica domnului conte.

Edward se duse imediat și dădu peste o femeie tânără cu o privire impertinentă, cu două valize Vuitton, și care insista ca tatăl ei să fie anunțat.

Contele sosise cu o zi înainte; nu îi spusese lui Edward că aștepta vizita cuiva și, cu atât mai puțin, a unei fiice care, după câte știa el, trăia în America și cu care nu avea relații.

Catherine aștepta în picioare și părea prost dispusă. Raymond se apropie de ea, întrebând-o din priviri.

– M-am hotărât să vin, spuse ea în chip de orice explicație pentru vizita ei inopinată.

– Ești bine-venită la castel.

– Mulțumesc.

– Edward, conduceți-o pe fiica mea Catherine în camera verde; trimiteți o cameristă să o ajute cu bagajele și cu orice ar avea nevoie.

– Nu voi rămâne mult timp…

– Rămâi cât dorești; acum, dacă îmi dai voie, am o reuniune cu niște membri ai comitetului fundației mele. Castelul e la dispoziția ta. Sper să nu zăbovesc prea mult.

– Nu vreau să deranjez.

– Nu deranjezi; și acum, scuză-mă.

Raymond a făcut cale întoarsă, simțindu-se în același timp și descumpănit, și bucuros de sosirea fiice sale. Va trebui să se obișnuiască cu firea imprevizibilă a Catherinei, în această privință semănând într-adevăr cu defuncta lui soție.

Catherine îl urmă pe Edward pe scări până la primul etaj, unde discretul majordom deschise o ușă care dădea într-o încăpere tapetată cu mătase de culoare verde-pal.

– Chiar acum vă voi trimite o cameristă să vă ajute la despachetat bagajele.

– Nu e nevoie; sunt în stare să-mi despachetez propria valiză.

– Chiar și așa o voi trimite în caz că ați avea nevoie de ceva…

– N-am nevoie de nimic. Mulțumesc.

Când Edward ieși din încăpere, Catherine oftă ușurată, privind de jur-împrejur.

Patul cu baldachin i se păru imens și îi plăcu secreterul lipit de perete și cele două fotolii mici tapițate într-un verde mai închis decât pereții. Văzu două uși și, curioasă, le deschise; una dădea spre o cameră de baie, iar cealaltă, spre un dressing.

Nu zăbovi mai mult de zece minute ca să-și desfacă valizele. Era nerăbdătoare să dea o raită prin castel.

Când ieși din încăpere, îl găsi pe Edward la câțiva pași de ușă.

– Domnișoara dorește ceva?

– Da, vreau să cunosc castelul, mi-l puteți arăta?

Majordomul zâmbi satisfăcut de cerere și se pregăti să devină ghidul acelei tinere care, într-o zi, avea să fie stăpâna locului.

– Bine, domnilor, nu-mi rămâne decât să vă anunț că peste câteva zile vom răzbuna suferința ce le-a fost provocată în trecut familiilor noastre. Va fi în Vinerea Mare; nici eu nu vă pot spune mai mult, nici dumneavoastră nu vă convine să știți mai mult.

Un domn în vârstă și având un pronunțat accent occitan ceru cuvântul.

– Doresc să vă felicit în numele nostru, al tuturor, pentru activitatea pe care o desfășurați. Familia D'Amis a fost flacăra vie care a împiedicat să se șteargă amintirea tuturor celor întâmplate pe pământul strămoșesc și ne-a ajutat să nu-i uităm pe martirii noștri. Dumneavoastră, la fel ca tatăl dumneavoastră, ați dovedit o generozitate fără margini.

În continuare, a vorbit un bărbat de vârstă mijlocie:

– Înțeleg că nu trebuie să ni se dea informații precise, dar n-ar fi cu putință să cunoaștem amploarea celor ce se vor întâmpla?

Raymond îi privi câteva clipe înainte de a răspunde. Nu, nu avea să le spună nici un cuvânt mai mult. Mijlocitorul îl călăuzise până în momentul acela, insistând asupra necesității de a păstra discreția. Nimeni nu trebuia să știe mai mult decât avea nevoie să știe, îi repeta el. Nici măcar oamenii și corporațiile pe care le reprezenta Mijlocitorul nu știau ce se va întâmpla și, cu atât mai puțin, când. Voiau rezultate, asta era ceea ce le garanta Mijlocitorul, după cum și el le garanta oamenilor acelora care simțeau ca și el că sosise ziua răzbunării.

– Pentru propria dumneavoastră securitate, precum și a mea, pentru succesul operațiunii, este mai bine să nu știți nimic. Doar să fiți atenți în Vinerea Mare, ziua în care creștinii comemorează crucificarea… nu trebuie să vă spun mai mult, domnilor.

În momentul acela, ușa se deschise și toți cei prezenți își îndreptară privirea spre silueta unei femei care se profila printre umbrele din cadrul ușii, în vreme ce auzeau glasul lui Edward care protesta.

– Domnișoară, v-am spus că acum nu se poate intra în bibliotecă!

Dar Catherine se instală în mijlocul marii încăperi zâmbindu-le celor prezenți, fără să-l privească pe tatăl ei.

– Iertați-mă! Îmi pare rău că v-am întrerupt…

Raymond o privi pe fiica sa și ea putu vedea în ochii lui verzi o sclipire de mânie.

– Domnilor, v-o prezint pe fiica mea. Catherine, acești domni sunt membrii comitetului fundației Memoria Catară.

Toți cei prezenți se ridicară imediat ca să o salute pe fiica contelui d'Amis. Toți știau de existența ei, unii chiar o cunoscuseră pe Nancy, fosta soție a lui Raymond de la Pallisière.

Catherine îi salută zâmbitoare și le repetă scuzele pentru a-i fi întrerupt în felul acela.

– Tocmai am sosit și… vă mărturisesc entuziasmul meu pentru acest loc. N-am putut rezista tentației de a intra când Edward mi-a spus că aici este biblioteca în care se află câteva portrete ale strămoșilor noștri… toate acestea sunt atât de noi pentru mine…

Au găsit-o încântătoare și l-au felicitat pe Raymond pentru prezența fiicei sale la castel, i-au spus chiar că era și vremea ca locul acela să fie privilegiat de o prezență feminină.

Nu a fost nevoie să anunțe încheierea reuniunii, de fapt era deja încheiată, și Raymond îi ceru lui Edward să le servească invitaților un aperitiv. Dată fiind ora, șapte și jumătate, majoritatea optă pentru un vin de Xeres.

Catherine s-a întreținut cu toți oaspeții, interesându-se de obiceiurile din regiune, minunându-se de tot ce îi povesteau, arătându-se avidă să învețe. Mânia lui Raymond se risipi, lăsând loc mândriei de a o avea drept fiică.

O jumătate de oră mai târziu, domnii aceia și-au luat la revedere, urându-i Catherinei o ședere fericită la castel și invitând-o să-i viziteze în compania tatălui ei.

Un bărbat bătrân, mult mai în vârstă decât contele, se apropie de acesta și îl îmbrățișă, apoi îi sărută mâna Catherinei.

– Azi e o zi fericită nu numai datorită veștilor bune pe care ni le-a dat tatăl dumneavoastră, ci și pentru că v-am cunoscut. Dragul meu prieten, vom vorbi în Vinerea Mare.

Raymond a fost tentat să o mustre pe Catherine că a întrerupt reuniunea, dar hotărî să nu o facă; se simțea prea mândru de faptul că bărbații aceia o cunoscuseră pe cea care avea să-i fie moștenitoare.

– Vorbești foarte bine franceza, spuse contele, unde ai învățat?

– Mama mea a insistat să o învăț, răspunse Catherine. Am avut o profesoară canadiană, madame Picard. Era foarte bună.

– Judecând după accentul tău, cu siguranță că așa trebuie să fi fost.

*

Hakim bea încetișor ceaiul parfumat pe care i-l oferise Said, șeful Cercului de la Ierusalim. Cei doi bărbați puneau la punct amănuntele atentatului.

– Ai viză pentru o lună. Pelerinii cu care ai venit vizitează muntele Sinai, afirmă Said.

– Nu crezi că evreii își vor da seama? Controlează tot.

– Nu mai sunt infailibili. Nu știu să lupte în umbră. Uite ce s-a întâmplat în Liban, au fost incapabili să învingă Hezbollah. Sunt pregătiți să lupte împotriva armatelor, să arunce bomba atomică, dar nu să lupte în umbră.

– Mossad-ul…

– Este un mit! Dovadă suntem noi: nu se știe nimic despre Cerc. Hai, liniștește-te!

– Nu trebuie să contăm pe asta.

– Și nici nu contăm. Avem oameni care ne urmăresc peste tot ca să afle dacă suntem supravegheați de Mossad sau de Shin Bet și n-au detectat pe nimeni. Ești protejat douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru, prietene.

– Nu mă preocupă viața mea, ci succesul operațiunii.

– Vei trăi până în ziua aceea și lumea întreagă se va minuna de fapta ta de vitejie. Frații noștri te vor binecuvânta.

– Nu pe mine trebuie să mă binecuvânteze, ci pe oamenii care știu să ne călăuzească.

– Și acum, prietene, să recapitulăm planul. E o șansă că fratele nostru Omar are o agenție de voiaj. Ordinele lui sunt clare: în dimineața

de vineri te vei alătura grupului de pelerini cu care ai sosit, ca să mergeți la slujbă la biserica Sfântului Mormânt. Nimeni nu te va băga în seamă; în ziua aceea, vor fi sute de pelerini din toată lumea, iar ghizii au bine organizată vizita grupurilor. Îți vei pune centura cu explozibili.

– Dar controalele?

– Crezi că un grup de pelerini îi va interesa pe soldații israelieni? Nici n-or să se uite la voi. Trebuie doar să ajungi până la locul unde se păstrează relicva și acolo…, de acolo vei merge în Paradis. Mânuirea centurii e simplă, trebuie doar să tragi de un inel.

– Dar relicva este foarte bine protejată, crezi că explozia o va distruge?

– Nu va rămâne nimic; ce păcat că nu vei putea vedea. Ah! Omar mi-a cerut să-ți spun că în aceste ultime zile trebuie să te alături vreuneia dintre excursiile grupului cu care ai venit. Când se vor întoarce din excursia în Sinai, vor trece în Iordania ca să meargă la Petra; trebuie să mergi cu ei.

– O să merg. Dar înainte, vreau să mă întorc la biserica Sfântului Mormânt, vreau să fac din nou traseul pe care va trebuie să-l străbat.

– Nu, nu vei merge. Nu e nimerit să o faci, cineva te-ar putea remarca. Am fost deja cu trei ocazii, cunoști traseul pe dinafară.

– Trebuie să mai merg o dată…

– Nu, Hakim, nu trebuie să forțăm norocul.

– Știi? Mi-e dor de satul meu.

– Satul tău?

– Caños Blancos… nicăieri n-am fost mai fericit decât acolo. De pe șosea, crezi că toate casele sunt agățate de stânci. Primăvara miroase a flori de portocali și a fructe și cerul este de un albastru-intens și toată ziua auzim clipocitul apei când cade în havuzuri. Cred că seamănă cel mai bine cu Paradisul.

Catherine se încăpățânase să conducă mașina, iar el fusese de acord de voie, de nevoie; se simțea însă mai în siguranță cu șoferul pe care îl avea de mulți ani.

Raymond era uimit de schimbarea care părea să se petreacă cu Catherine. Nu însemna că fiica lui s-ar fi arătat afectuoasă față de el, dar măcar nu mai era atât de neprietenoasă și de crispată ca la început și erau chiar și momente când o vedea relaxată și zâmbitoare.

El îi arătase fiecare ungher din castel și vizitaseră împrejurimile, dar marea vizită era cea din dimineața aceea, când se îndreptau spre Montségur.

Fiica lui nu înceta să pună întrebări despre fundația Memoria Catară; părea să aibă un brusc interes pentru trecut, mărturisi chiar că a fost entuziasmată de *Cronica lui fray Julián*, în ciuda faptului că se arătase reticentă să o citească atunci când el a insistat că era nevoie să o facă pentru a înțelege istoria familiei.

Dar în momentul acela, Raymond se gândea la Mijlocitor. Îl sunase de vreo două ori fără să primească răspuns și asta îl neliniștea. Îi telefonase și Iugoslavului ca să se asigure că Ylena a primit materialul așa cum i se dăduseră asigurări, dar nici cu acest apel nu a avut noroc: telefonul Iugoslavului nu răspundea.

– Nu mă asculți, ești distrat.

– Iartă-mă, ce spuneai?

– Te întrebam de profesorul acela care a scris istoria lui fray Julián.

– Profesorul Arnaud? Așadar, tatăl meu l-a angajat pentru că era unul dintre cei mai buni medieviști din Franța. Din nenorocire, relația cu profesorul nu a fost ușoară. Era însurat cu o evreică și această doamnă a dispărut într-o bună zi și asta l-a înnebunit.

– A dispărut? De ce?

– Nu știu, cred că a plecat într-o călătorie și nu s-a mai întors. El nu a acceptat că l-a părăsit. A devenit un om dificil. Tatăl meu dorea ca el să lucreze împreună cu o echipă de cercetători și cărturari nu numai francezi, dar el nu făcea decât să ridice obiecțiuni. Singurul lucru care îl interesa era cronica lui fray Julián.

– Și ce altceva ar fi trebuit să-l intereseze?

– Catherine, ți-am explicat deja: catarii păzeau un secret, un secret care încă nu a fost dezvăluit: Graalul.

– Te rog, astea sunt basme pentru copii! răspunse ea iritată.

– Asta e ceea ce crezi tu, dar undeva există un obiect cu o forță extraordinară și acela care îl posedă va deveni omul cel mai puternic din lume.

Catherine râse, dar el nu se supără. Știa că era inutil să o convingă pe fiica sa că acel obiect există. Ea respingea și existența comorii catarilor.

– Tu însuți ai spus că profesorul Arnaud era un mare medievist, iar în notele sale la cronica lui fray Julián exclude existența comorii ascunse. Profesorul Arnaud afirmă foarte clar că această comoară nu era altceva decât banii și giuvaierele pe care *credentes* le donau Bisericii și pe care le-au cheltuit treptat pentru nevoile lor.

– Există texte în care se afirmă contrariul. Profesorul Arnaud era un om de mare prestigiu, dar nu e singurul care a studiat istoria catarilor.

– Dar tatăl tău pe el l-a căutat.

– Bunicul tău avea nevoie de cineva a cărui autoritate să fie respectată de toți și care să autentifice teancul de documente numite *Cronica lui fray Julián.*

Era frig și Raymond se înfioră când se dădură jos din mașină. Catherine părea entuziasmată de vizită și fu surprinsă să găsească la poalele acelei stânci un grup de turiști care ascultau atenți explicațiile unui ghid.

– Montségur înseamnă „Muntele Sigur" și de fapt a opus rezistență mai mult decât se așteptau regele Franței și papa, spunea ghidul.

– Vii ? îl întrebă Catherine pe tatăl ei care mergea încet și nu părea prea entuziasmat de ideea de a urca în vârful acelui loc pe care îl cunoștea ca pe buzunarul său.

– Te voi însoți o bucată din traseu.

Lui Raymond îi plăcea să o vadă pe Catherine mergând de colo-colo, înfiorându-se în Tabăra celor Arși, făcându-și o fotografie lângă stela ridicată în amintirea acelor nefericiți.

Cădea o ploaie fină când peste două ore Catherine își încheia vizita.

– L-am auzit pe ghid spunând că acesta nu este adevăratul castel al catarilor, că în secolul al XIV-lea s-a construit o noua fortăreață.

– Au rămas vestigii ale vechiului castel: temelia, o parte din zidurile cioplite chiar în stânca muntelui.

– N-am încetat să mă gândesc la strămoașa ta, la doña María.

– Strămoașa noastră, Catherine.

– Înțelege că simt toate astea foarte departe de mine, de lumea mea. Această doña María era un adevărat caracter.

– Cred că tu ai moștenit-o, răspunse Raymond zâmbind.

– De ce spui asta ? Nici măcar nu sunt credincioasă și, cu atât mai puțin, o fanatică, precum strămoașa ta.

– Mie mi se pare că ai o fire la fel de aprigă ca și doña María. Bietul fray Julián trăia terorizat și toată familia se învârtea în jurul bătrânei doamne.

– Da… chiar și templierul… bietul om, s-a făcut templier ca să-i facă în ciudă mamei sale.

– Fernando… un cavaler viteaz. Cât despre pornirea de a face contrariul a ceea ce așteaptă de la noi cei mai în vârstă, asta e ceva vechi de când lumea; tu însăți te amuzi contrazicându-mă.

– Pe tine, dar părerile noastre nu coincid niciodată, dar cu mama era altfel. Era de ajuns să ne privim ca să știm ce gândim.

Raymond păru să tresară când a auzit soneria telefonului mobil. Pe Catherine o mira faptul că tatăl ei purta întotdeauna la îndemână trei aparate și nu reușise să-l facă să-i spună de ce.

– Da…

La celălalt capăt al firului, Raymond auzi glasul Iugoslavului.

Catherine se îndepărtă doi pași ca să-l lase să vorbească nestingherit, dar nu îndeajuns ca să nu audă conversația.

– Atunci, ea va ajunge la Istanbul fără vreo schimbare de program. Vreau să mă sunați de îndată ce ea și restul echipei vor fi ajuns… Bineînțeles că va primi suma convenită, dar vreau să știu că a ajuns fără probleme. Oamenii dumneavoastră trebuie să garanteze securitatea fetei până în Vinerea Mare și să evite orice incident… Firește că mă voi asigura că fata este bine… V-am spus că veți primi restul banilor în zilele următoare și să nu mă amenințați cu șeful dumneavoastră, că nu vă tolerez așa ceva… Mărginiți-vă să faceți ce v-am pus, pe dumneavoastră nu vă privește să știți mai mult decât știți, trebuie doar să o protejați până în Vinerea Mare; când, în ziua aceea, ea va ieși din hotel cu restul

echipei, lăsați-o, treaba dumneavoastră se va fi încheiat. Ceea ce mă preocupă este ca Ylena să facă rost de tot materialul…

Cu toate că Raymond d'Amis coborî glasul, erau momente în care părea iritat și de aceea Catherina auzea doar frânturi din conversație; își aprinsese o țigară și părea căzută pe gânduri când contele întrerupse convorbirea.

– Iartă-mă, afacerile mă urmăresc până și pe acest munte sacru.

– E vreo problemă? vru ea să știe.

– Nici una, nimic special, doar că oamenii nu muncesc în mod eficient și trebuie să repeți lucrurile ca să ia aminte. Ne întoarcem la castel?

– Da, și vreau să-ți mulțumesc că m-ai adus; a meritat osteneala.

Pe drumul de întoarcere la castelul d'Amis, Catherine conducea cu privirea ațintită pe șosea și părea distrată. Nici tatăl ei nu prea avea chef de vorbă. Soneria telefonului mobil îl făcu din nou pe conte să se schimbe la față; se simțea stânjenit să vorbească în fața ei.

– Salim, prietene, mă bucur să vă aud… Sunteți deja la Roma? Mă bucur că este așa; și cum merge operațiunea? Înțeleg, înțeleg, văd că aveți o dispoziție excelentă… și ceilalți prieteni ai dumneavoastră…? Bine, sper ca totul să iasă cum am prevăzut și să nu fie nici o greșeală… Îmi imaginez că dumneavoastră veți controla cele trei echipe… Mă rog, nu pot vorbi prea mult, sunt pe șosea… Cea de a doua plată o veți primi înainte de Vinerea Mare… Da, știu că mai sunt doar patru zile, dar nu vă faceți griji, familiile acelea nu vor fi abandonate… Aștept să mă sunați vinerea viitoare și, dacă totul iese bine, ne vom întâlni la Paris ca să sărbătorim.

– Văd că afacerile tale nu-ți lasă nici un moment liber, spuse Catherine când tatăl ei închise telefonul.

– Așa este; slavă Domnului că inventarea mobilului permite să nu fii nevoit să stai toată ziua în birou.

– Sigur n-ai probleme?

– De ce mă întrebi?

– Nu știu, poate din cauza tonului vocii tale, n-am putut evita să aud conversația…, afirmă ea.

– Nu, n-am probleme, dar operațiunile financiare mă preocupă întotdeauna până când ajung la bun sfârșit, mai cu seamă atunci când nu depind de mine.

– Pot să te ajut?

Oferta Catherinei îl surprinse. O observă pe fiica sa, care nu-și îndepărta ochii de pe șosea și simți o dorință enormă de a i se mărturisi, dar renunță. Catherine era ca Nancy, iar soția lui îl părăsise când a aflat ce avea de gând familia D'Amis: a fost mai ales oripilată să știe că ei căutau Graalul și credeau că aparțin unei rase superioare. Era sigur că și Catherine ar reacționa la fel ca Nancy, iar el n-ar suporta să-și piardă fiica acum, când de-abia o cunoscuse.

– N-am nevoie de ajutor, nu-ți face griji. Dacă aș avea nevoie, n-aș șovăi să ți-l cer, dar nu știu dacă te pricepi prea mult la operațiuni financiare.

– Încearcă să-mi acorzi încredere, răspunse ea pe un ton sfidător.

– Să-ți acord încredere? Afacerile n-au nici o legătură cu încrederea.

– Ei bine, eu cred că au. Dar n-are importanță; la urma urmelor, sunt o străină și nu pot pretinde să-mi povestești ce faci, din ce trăiești, cu ce te ocupi.

– Sunt contele d'Amis, administrez patrimoniul moștenit de la strămoșii mei: pământuri, valori financiare, investiții… Caut să nu risc prea mult, dar uneori este inevitabil și, când se întâmplă așa ceva, sunt neliniștit.

– Și așa ești acum.

– Da, acum sunt neliniștit; ți-am mai spus că îmi fac griji când lucrurile nu depind direct de ceea ce fac eu, pentru că responsabilitatea este a altora.

– Și acel Salim…?

– Este un bun prieten cu care fac niște afaceri, niște afaceri… delicate, dificile, care nici măcar nu depind direct de el; amândoi trebuie să ne încredem în ceea ce fac alții.

– De unde este Salim? Pare arab, nu-i așa?

– Este cetățean englez, dar sirian de origine. Un adevărat gentleman; îl vei cunoaște și vei fi încântată de el.

– Va veni la castel?

– Nu știu. De ce mă întrebi?

– Pentru că eu nu voi sta multă vreme.

– Când vei pleca? întrebă Raymond, simțind o puternică apăsare în piept și temându-se de răspuns.

– Nu știu, dar nici nu vreau să devin un musafir greu de suportat.

– Catherine, castelul este casa ta, într-o zi va fi al tău; nu ești musafir, ți-am mai spus-o.

– Știi? Sunt momente când nici eu nu știu ce să cred despre mine însămi. Să te cunosc, să fiu la castel, să vizitez locurile unde a trăit mama…, sunt derutată.

– Nu mă judeca în pripă. Dă-mi timp și acordă-ți și ție ca să afli dacă merită osteneala de a mă cunoaște.

Castelul era cufundat în tăcerea nopții când, epuizați, s-au întors din călătorie; doar Edward, majordomul, îl aștepta nerăbdător pe conte în cazul în care ar fi avut nevoie de ceva, dar nici Raymond, nici Catherine nu doreau altceva decât să se retragă în odăile lor și să se odihnească.

37

De zile întregi nu mai dormeau în pat. Lorenzo Panetta, Matthew Lucas și părintele Aguirre nu se mișcau de la reprezentanța din Paris a Centrului de coordonare antiteroristă.

În momentul acela, Panetta îl informa pe Hans Wein despre ultimul raport trimis de la Sarajevo de colegii lui Matthew Lucas din Agenția antiteroristă a Statelor Unite.

– Tocmai ți l-am trimis prin e-mail, dar voiam să știi că acest caz se complică. Fata se numește Ylena Milojevic și este sârboaică bosniacă. În timpul războiului, a fost violată și cei care au făcut-o aproape că erau să o omoare. A fost o patrulă a Brigăzilor Musulmane. Fata n-a avut prea mult noroc: în război și-a pierdut tatăl și un frate. Și acum vine lucrul cel mai surprinzător: oamenii lui Karakoz o urmăresc peste tot, dar ea pare să nu știe. Acum două zile, s-a prezentat la o adresă din Istanbul împreună cu un frate și doi veri, de acolo au ieșit cu niște bagaje pe care le-au încărcat într-o camionetă. Dar acum vine partea cea mai tare: tocmai a fost văzută într-un scaun cu rotile și îmbrăcată într-un fel special, cu *hijab*-ul acoperindu-i părul. S-au întâlnit cu vărul ei care, după cum se pare, îi aștepta acolo. Americanii ne sunt de mare ajutor, dar ar trebui să vorbești cu turcii. Este evident că femeia aceea are de gând să facă ceva în oraș. O sârboaică să se îmbrace precum o credincioasă musulmană…

Hans Wein îl asculta cu îngrijorare pe Lorenzo Panetta. Cazul acela se complica enorm și mai rău era că părea să nu aibă sens. Urmărind pista Karakoz, nimeriseră peste acel aristocrat francez care avea legături cu Iugoslavul, omul lui Karakoz la Paris, și, plecând de aici,

dăduseră peste acea femeie misterioasă. Bineînțeles că și mai misterioasă era ultima convorbire dintre contele d'Amis și ilustrul profesor Salim al-Bashir. Oricât de mult refuza să creadă că Bashir ar putea fi ceva mai mult decât părea, se temea că adjunctul său, Panetta, avea dreptate, căci ultima convorbire dintre contele d'Amis și profesor a fost ciudată. La ce fel de „operațiune" se referea și de ce trebuia să-i trimită bani? Și ce familii n-aveau să fie lăsate de izbeliște?

Panetta insista ca Salim al-Bashir să fie urmărit zi și noapte, dar el tot nu îndrăznea să ia această măsură, deși era din ce în ce mai înclinat să stea de vorbă cu britanicii.

– De acord, voi vorbi cu turcii, presupun că nu vor avea nici o problemă să colaboreze. Ah! Toți îți trimit gânduri bune și începe să-mi fie din ce în ce mai greu să-i țin pe oamenii noștri afară din joc. Laura White se simte jignită pentru ceea ce spune că e o lipsă de încredere, iar Andrea Villasante s-a proțăpit ieri în birou ca să-mi spună că, dacă n-am încredere în ea, o să-și prezinte demisia și o să ceară transferul la alt departament. Consideră o ofensă faptul că am scos-o din cazul de la Frankfurt. Nu crezi că exagerăm cu discreția? Securitatea n-a găsit nici o scurgere de informații, a cercetat din nou tot personalul. Și apropo, aici este o oază de liniște de când a plecat Mireille Béziers: fata aia ne enerva pe toți. Din fericire, nu m-am mai întâlnit cu ea nici măcar în lift.

– De ce nu uiți de Mireille, Hans? răspunse Panetta, indispus.

– Da, ai dreptate, am scăpat de ea, dar zilele trecute mi s-a spus că unchiul ei, generalul, este supărat pe departamentul nostru pentru că am disponibilizat-o. Mă rog, sper să-i treacă supărarea. Faptul că este general NATO nu este un motiv suficient ca noi să fim nevoiți să o suportăm pe nepoata lui.

– Știi, Hans? Cred că în fond nu ești mulțumit că ai disponibilizat-o pe Mireille. Ai fost nedrept și tu știi asta.

– Ce grozav apărător are în persoana ta!

– Eu am crezut întotdeauna că Mireille Béziers ne-ar putea fi de folos, că este o persoană valoroasă. Dacă dorești, hai să vorbim despre ce se întâmplă.

Lorenzo Panetta îi ceru insistent șefului său să considere în continuare acest caz ca fiind strict secret, amintindu-i că, de când erau la curent numai ei doi, ancheta avansase.

– Nu o să mă cert cu tine în privința lui Mireille Béziers, dar cred că n-ai fost drept față de ea, ți-am mai spus asta. Hans, știu că îți vine greu să nu-i povestești Laurei ceea ce facem; este asistenta ta și lucrează cu tine de ani de zile; și eu am cea mai bună părere despre ea, dar crede-mă că e mai bine așa. Ia în seamă ce-ți spun, este singurul lucru pe care ți-l cer, iar în ceea ce o privește pe Andrea…, mă rog, îmi închipui că e furioasă, dar trebuie să reziști la presiuni. Eu voi fi cel care îmi voi asuma răspunderea pentru că le-am ținut deoparte. Când se va încheia această poveste, voi cere iertare întregului departament și poate că va fi momentul să spun adio.

– Ce tot spui? întrebă Hans Wein, îngrijorat.

– O să mai vorbim, dar m-am săturat să trăiesc la Bruxelles; am chef să mă întorc la Roma; nu știu dacă ți-am spus, dar fiul meu cel mare mă va face bunic.

– Te felicit, dar vreau să știi că voi face imposibilul ca să rămâi. Ah! Și felicită-i pe oamenii noștri de la Paris; fac o treabă excelentă. Apropo, aici toată lumea pleacă în vacanță în Săptămâna Mare. Andrea a hotărât să-și ia toată săptămâna, presupun ca să ne fie clar faptul că e supărată, și i-a spus Dianei Parker că, dat fiind că ea nu va fi aici și că am exclus-o de la investigarea acestui caz, n-are rost să rămână de gardă. Laura pleacă și ea mâine. Avantajele faptului că Centrul se află la Bruxelles și că Belgia este o țară catolică.

Părintele Aguirre desena pe o hârtie pătrate mari cu numele celor care apăreau în anchetă: Karakoz, Iugoslavul, Raymond d'Amis, Salim al-Bashir, Ylena Milojevic.

Bătrânului iezuit îi era foarte clar faptul că toți aveau legătură cu același obiectiv: atentatul împotriva Bisericii, chiar dacă Ylena părea o piesă care nu se potrivea.

– Ce o fi vrând să facă la Istanbul? se întrebă Matthew Lucas cu voce tare.

– Nu știu, nimic bun, răspunse iezuitul. Femeia aceea probabil că îi urăște pe musulmani pentru ceea ce i s-a întâmplat și cu toate astea s-a îmbrăcat ca o credincioasă musulmană. Și vara ei și-a pus *hijab*-ul, iar fratele și vărul ei și-au lăsat barbă și și-au cumpărat îmbrăcăminte din bazarurile bosniace.

– Asta, părinte, nu se potrivește cu teoria dumneavoastră, spuse Matthew Lucas la rândul său.

– N-am găsit veriga, dar există pe undeva. Nu știu ce va face Ylena Milojevic la Istanbul, dar sunt sigur că va aduce prejudicii Bisericii, insistă părintele Aguirre.

– Bine, vom aștepta. Nu o vom pierde din vedere, îi asigură Panetta.

– Știm că ceea ce trebuie să se întâmple va fi în Vinerea Mare; „vineri" este un cuvânt pe care l-am găsit în hârtiile de la Frankfurt și reprezintă o zi specială pentru catolici. Ziua în care a fost răstignit Isus… Contele i-a amintit Iugoslavului că Ylena va acționa în Vinerea Mare, iar mai târziu a vorbit cu Salim al-Bashir tot despre Vinerea Mare și despre trei operațiuni prevăzute pentru ziua aceea… este evident că se pregătește o lovitură împotriva Bisericii. Această dată n-a fost aleasă întâmplător, mai ales că este amestecat Raymond de la Pallisière. El urăște crucea și tot ce înseamnă aceasta… în hârtiile de la Frankfurt apăreau cuvântul „cruce" și fraza „va curge sângele în inima Sfântului…", „sânge".

– Asta este ceea ce nu înțeleg! se plânse Matthew Lucas, de ce în hârtiile unui comandou islamist se vorbește de cruce, de sfinți și de crucea de la Roma... și mă aduce la disperare faptul că nu văd legătura cu fata aia care este la Istanbul.

– Veriga este Karakoz, afirmă Lorenzo Panetta.

– În afară de Karakoz și de contele d'Amis, există o altă verigă, pe care trebuie să o găsim, explică părintele Aguirre. Întrebarea este dacă acele operațiuni despre care vorbea contele cu Salim al-Bashir au vreo legătură cu fata aceea, sau sunt independente. Mă rog la Dumnezeu să putem evita o nenorocire. Am vorbit la prima oră cu episcopul Pelizzoli, ca să vorbească cu domnul Wein. Înțeleg ca domnul Wein să nu dorească să fie acuzat că are prejudecăți, dar trebuie să dea ordinul de urmărire a lui Salim al-Bashir.

– Va fi dificil să-l convingeți pe Hans Wein că Salim al-Bashir aparține Cercului, afirmă Matthew Lucas.

– Pot să greșesc, dar… da, cred că aparține Cercului. Cred, de asemenea, că Raymond de la Pallisière a intrat în cârdășie cu această organizație ca să se răzbune împotriva Bisericii, chiar dacă dumneavoastră sunteți convins că grupul n-are nevoie de conte, dar veți admite faptul că, dacă acesta plătește operațiunile, Cercul nu va refuza acești bani. Dumneavoastră înșivă afirmați că acele comandouri acționează independent unele de altele și că multe se autofinanțează. Pentru mine este clar că unul sau mai multe grupuri islamiste vor comite un atentat împotriva Bisericii și că probabil finanțarea acestui atentat cade în sarcina contelui d'Amis.

– Mă întreb cum de a reușit acest conte să intre în legătură cu ei, șopti Lorenzo Panetta.

– Acesta este un alt punct slab al teoriei dumneavoastră, îi spuse Matthew Lucas părintelui Aguirre, însușindu-și afirmația lui Panetta.

– Sunt liniștit să știu că veți preveni autoritățile turce, pentru că este evident faptul că va avea loc un atentat la Istanbul și că ziua aleasă este Vinerea Mare. N-am nici o îndoială că va exista și un al doilea atentat la Roma, care va fi imposibil de evitat dacă superiorii mei de la Vatican nu reușesc să-l convingă pe domnul Wein să-l urmărească pe profesorul al-Bashir. Cât despre ceilalți…, îi cer lui Dumnezeu să ne lumineze!

– Nu știu dacă Dumnezeu ne va lumina, dar sper ca sursa pe care am reușit să o infiltrăm la castel să fie în stare să facă lumină, afirmă Panetta.

– Dacă domnul conte ar ajunge să bănuiască faptul că o persoană din anturajul său îl spionează…, nu știu, domnule Panetta, dar uneori mă tem de ce s-ar putea întâmpla.

– N-a fost ușor să putem dispune de o persoană dinăuntru, dar trebuie să recunosc că până acum nu ne-a spus nimic ce să nu fi știut ca urmare a interceptării telefoanelor contelui.

– Dar această persoană este în mare primejdie, repetă preotul.

– Și-a asumat acest risc și va primi o recompensă pentru asta, explică Matthew Lucas.

– Haideți, Matthew, nu fiți atât de dur! Dumneavoastră știți că este periculos să fie în gura lupului și că asta poate însemna să-și riște

viața. Cât despre ce va primi ca recompensă…, important este să păstrăm în continuare secretul sursei noastre pentru propria sa siguranță, replică Lorenzo Panetta.

Istanbul

Hotelul ales pentru ședere era Etap Istanbul Oteli pe strada Mesturiyet Caddesi Tepebasi. Acolo, rezervase vărul Ylenei două camere; una o împărțeau cei doi bărbați, cealaltă, cele două femei. Toți patru erau încordați și nerăbdători, precum și convinși că nimeni și nimic nu-i va împiedica să-și pună în aplicare planul de răzbunare. Nu-și dăduseră seama că doi bărbați îi urmăreau îndeaproape, iar aceștia, la rândul lor, erau urmăriți de un cuplu. Hans Wein vorbise cu șeful spionajului turc, înștiințându-l de prezența acelui grup suspect care părea să aibă legătură cu Karakoz. Strânși într-una din camere, cei patru repetau ceea ce urmau să facă.

– Vom urca la Topkapî ca să te familiarizezi treptat cu locul acela, spuse vărul Ylenei.

– Nu știu dacă e o idee bună să ne asumăm acest risc. E mai bine să mergem vineri, așa cum este prevăzut. Nu-ți face griji, am memorat până la ultimul amănunt. Cele două zile cât am fost acolo îmi sunt de ajuns ca să știu cum trebuie să facem.

– Are dreptate, interveni vara sa, riscăm dacă urcăm cu scaunul, iar dacă mergem fără el și vreun paznic o recunoaște pe Ylena când vom reveni, va fi greu de explicat că a devenit paralitică în numai două zile.

– Ylena, ești sigură? Vocea fratelui ei exprima tristețe.

– Bineînțeles că sunt sigură! Nu-mi pasă dacă voi muri, știu că le vom da o lovitură nemaipomenită, le vom distruge relicvele sacre. Da, merită să mori pentru asta.

– Uneori, mă tem că totul este o cursă… nu înțeleg ce are de gând omul acela cu care te-ai întâlnit la Paris. Noi avem un motiv să facem ceea ce vom face, dar el?

– Și el are motivele lui, dar pe mine nu mă interesează. Ni s-a spus că ne poate ajuta și așa a fost. Cât timp am petrecut visând să le întoarcem

răul pe care ni l-au făcut ? Este ocazia noastră. Omul acela ne-a dat banii, ne-a făcut rost de armele și de materialul de care avem nevoie ; pe mine nu mă interesează de ce vrea să distrugem relicvele lui Mahomed, ceea ce mă interesează este de ce vrem noi să le distrugem.

Colonelul Halman, șeful contraspionajului turc, simți că îi tremură picioarele. Așadar, acel grup de tineri avea de gând să distrugă relicvele Profetului păstrate la Topkapî, palatul sultanilor.

Instalase microfoane în cele două camere pe care le ocupau tinerii. Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene îi informase despre prezența la Istanbul a unui grup care putea avea intenția de a săvârși un act terorist, iar informațiile s-au dovedit a fi adevărate și precise. Mai întâi, a fost alertat în legătură cu sosirea unuia dintre tineri, apoi a celor două femei și a celuilalt băiat.

El se instalase împreună cu mai mulți dintre oamenii săi în hotel, în camerele care se aflau lângă cele ale comandoului.

– Mă duc la cartierul general, îi spuse unuia dintre oamenii săi, șeful trebuie să afle ce pregătesc nebunii ăștia. Va trebui să vorbească la Bruxelles.

– Ar trebui să-i arestăm deja, îi răspunse unul dintre agenți.

– Nu, ordinul este să nu facem nimic ca să vedem dacă nu cumva iau legătura cu alți teroriști.

O oră mai târziu, Hans Wein primea transcrierea conversației susținute de Ylena Milojevic, fratele și verii ei. Directorul Centrului de coordonare antiteroristă nu-și putu stăpâni un fior și îi telefonă imediat lui Lorenzo Panetta.

– Îți trimit pe linia de siguranță transcrierea conversațiilor numitei Ylena. Poate că ar trebui să mergi la Istanbul. N-o să-ți vină să crezi, dar vor să arunce în aer relicvele lui Mahomed.

– Ce spui ? îl întrebă uimit Panetta.

– După cum se pare, în vechiul palat al sultanilor există un pavilion în care se păstrează relicvele lui Mahomed, de la fire de păr din barba lui, până la spade, o epistolă scrisă pe piele și, cel mai important, se pare că și mantia lui. Fata vrea să le facă zob, deși o va costa viața.

– Dumnezeule Sfinte! Asta ar dezlănțui o reacție necontrolată din partea islamiștilor fanatici. Nici nu vreau să mă gândesc la ceea ce ar fi în stare să facă!

– Îți poți închipui. Am avut noroc și… mă rog, recunosc că datorită ție și insistenței tale de a-l urmări pe acel bătrân conte francez. Acum știm în ce este amestecat Karakoz.

– Nu, nu știm, știm doar o parte, dar n-avem idee despre ce se va întâmpla la Roma. Îți amintesc că domnul conte a vorbit cu Salim al-Bashir referindu-se la trei operațiuni… Te rog, Hans, vorbește cu britanicii și cere-le și italienilor să-l urmărească pe Bashir.

Hans Wein rămase tăcut câteva clipe care i se părură o veșnicie lui Lorenzo Panetta.

– Voi vorbi și să decidă ei. Nu pot risca să ordon spionarea unui profesor reputat care dă consultații guvernului britanic. Îmi pare rău, dar nu o putem face fără permisiunea britanicilor.

– Atunci, nu mai pierde timpul! Sunt sigur că acest Bashir nu este ceea ce pare!

– Da, asta e teoria părintelui Aguirre. Presupun că va fi acolo, cu tine, dar nu te lăsa influențat de el, păstrează-ți mintea limpede. Vaticanul nu încetează să mă preseze să-i informez la fiecare oră. Iezuitul acela i-a convins că va avea loc un mare atentat împotriva Bisericii și, ce să vezi, singurul lucru pe care-l avem este un atentat împotriva islamului.

– Știi, Hans? Părintele Aguirre are dreptate. El ne-a spus că Ylena merge la Istanbul ca să comită un atentat și așa este. Cred că nu poți să-ți asumi responsabilitatea de a rămâne cu brațele încrucișate, pentru că dacă Salim al-Bashir face ceva la Roma…, în sfârșit, responsabilitatea va fi a ta.

– Vrei să spui că nu ești de acord cu felul în care conduc operațiunea?

– Vreau să spun că măcar o dată să încetezi de a mai acționa ca un om politic care se teme să nu comită o eroare și să-și facă praf cariera.

– Voi vorbi cu britanicii, iar tu ia legătura cu responsabilul turc al acestei operațiuni, un anume colonel Halman, răspunse Hans Wein, vădit indispus.

Lorenzo Panetta închise telefonul și aprinse o țigară înainte de a le explica lui Matthew Lucas și părintelui Aguirre ceea ce povestise Hans Wein.

– Ați avut dreptate, părinte: fata este la Istanbul ca să comită un atentat; după cât se pare, vrea să distrugă relicvele lui Mahomed care se păstrează în palat.

– La Topkapî, îl asigură iezuitul cu o expresie îngrijorată, și dacă reușește… lumea va sări în aer. Islamiștii radicali vor răspunde atacând biserici, vor face să curgă sânge nevinovat. Dumnezeule, cine a plănuit asta are de gând să provoace o confruntare între creștini și musulmani!

– Ar putea izbucni un război, afirmă Matthew Lucas; dacă se aprinde acest chibrit, rugul va fi imposibil de stins.

– Să-l ia naiba pe conte! Expresia lui Panetta era încărcată de mânie.

– Este răzbunarea lui împotriva Bisericii: să provoace un război, murmură părintele Aguirre.

– Hans vrea ca eu să merg la Istanbul, dar cred că e mai bine să rămân aici…

– Iar eu cred că agenția mea n-are de ce să urmeze ordinele lui Hans Wein și, deci, îl voi suna pe superiorul meu ca să-i recomand ca oamenii noștri de la Roma să nu-l piardă din ochi pe Salim al-Bashir.

– Matthew, asta nu o pot face fără noi; nu mi se pare momentul potrivit pentru a provoca un război între serviciile de informații. Vă amintesc că asta este o anchetă a Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene și că ne comportăm loial cu agenția dumneavoastră, dându-vă toate informațiile; de altfel, vă mulțumesc pentru ajutorul suplimentar pe care mi-l dați, dar vă cer din tot sufletul să nu faceți nici o mișcare fără Hans Wein.

– Dar și dumneavoastră faceți așa, răspunse Matthew Lucas, sfidător.

– Da, este adevărat, și îmi risc cariera, doar atât. Dar dacă oamenii dumneavoastră se implică în operațiune pe cont propriu, se va instala neîncrederea în relațiile dintre serviciile secrete europene și cele americane și aceste lucruri sunt greu de depășit.

– Cu toate acestea, tânărul Matthew are dreptate, interveni părintele Aguirre; șeful dumneavoastră, domnul Wein, se menține într-o atitudine foarte îndărătnică.

– Hans Wein este un excelent profesionist care nu dorește să comită erori, nici să încalce vreo regulă și așa și trebuie să se acționeze, îi luă apărarea Lorenzo Panetta.

După un minut, sună colonelul Halman de la contraspionajul turc.

Halman îl asigură că ținea comandoul sub control și că îi putea aresta în orice clipă. Panetta îi ceru să nu o facă, să mai aștepte până în ultima zi, până în ultimul moment.

– Dacă îi arestați acum, îi veți alerta pe cei care îi manipulează. Și tare ne temem că mai sunt și alte atentate în curs de desfășurare. Așa că să nu-i arestați, lăsați-i să se simtă în siguranță. Ce se aude cu oamenii lui Karakoz ?

Turcul îi povesti că se instalaseră la hotel și că păreau îngerii păzitori ai celor patru tineri; până în momentul acela nu păreau să-și fi dat seama că erau supravegheați la rândul lor.

– Aveți grijă, sunt profesioniști, nu vă luați după aparențe; și-ar putea da seama că sunt supravegheați.

Dar colonelul Halman îl asigură că agenții care erau la ordinele lui știau foarte bine cu cine aveau de-a face și vru să știe dacă va trebui să-i aresteze și pe oamenii lui Karakoz.

– Da, arestați-i, dar nu înainte de a vă spune eu.

38

Raymond de la Pallisière observa satisfăcut acel grup de turiști mai mare decât cu alte ocazii, datorită apropierii Săptămânii Patimilor.

De ani de zile, deschidea porțile castelului o zi pe săptămână. Școli, asociații ale persoanelor de vârsta a treia, turiști în trecere prin regiune obișnuiau să viziteze în grupuri organizate, însoțite de un ghid, unul dintre cele mai vechi și mai bine conservate castele din Occitania. În plus, această practică îi permitea să i se reducă impozitele, castelul fiind considerat monument național.

Catherine, lângă el, observa privirea satisfăcută a tatălui ei văzând expresiile de uimire ale vizitatorilor.

– Te simți foarte mândru de castel, nu-i așa ?

– Mă simt mândru de a fi cine sunt, de a reprezenta una dintre cele mai ilustre familii din Franța. Da, mă simt mândru de ceea ce am fost noi și sper să mă simt mândru și de ceea ce vom face. Tu, Catherine, ești moștenitoare a tot ce este aici și sper ca într-o zi să ajungi să iubești acest castel și acest pământ tot atât de mult ca mine.

Ea, mișcată de patima cu care contele rostise acele cuvinte, îl strânse de braț cu afecțiune; dar el nu părea să-și fi dat seama de gest și ea îl simți deodată încordat. Părea să fi văzut o fantomă. Catherine se uită în direcția în care l-a văzut privind pe tatăl ei, dar nu observă nimic special la acel grup de turiști.

– Ce se întâmplă ? îl întrebă ea intrigată.

Înainte ca el să fi putut răspunde, văzu că spre ei se îndrepta un bărbat de vârstă mijlocie, cu un zâmbet ironic schițat pe buze.

– Contele d'Amis ? întrebă omul.

– Da…, fu răspunsul șovăitor al lui Raymond de la Pallisière.

– Încântat să vă cunosc, deși de fapt ne cunoaștem: am fost prezentați unul altuia acum câteva luni la o conferință despre Cruciade, vă amintiți? Sunt un prieten al profesorului Beauvoir…

După expresia de pe chipul tatălui ei, Catherine se gândi că acesta nu știa cine este acel profesor pe nume Beauvoir.

– Ah, da! Încântat, când v-am văzut… în sfârșit… m-am gândit eu că vă cunosc… Vă place castelul?

– Este fastuos.

– Fiind prieten al profesorului Beauvoir, veți accepta să beți un ceai cu mine? Aș vrea să-mi spuneți ce mai face profesorul.

– Vă mulțumesc, accept cu plăcere.

– Însoțiți-mă, vă rog, spuse contele, pornind spre bibliotecă.

Catherine se simți dată la o parte. Tatăl ei făcuse abstracție de prezența ei, iar omul acela părea să-l fi iritat, deși nu lăsa să se vadă acest lucru.

– Îl voi chema pe Edward să ne aducă ceaiul, spuse ea.

Tatăl ei se opri brusc, în vreme ce bărbatul o privea curios.

– Nu e nevoie, îl voi chema eu… v-o prezint pe fiica mea Catherine. Stă pentru un timp, împreună cu mine, la castel.

Pe ea o surprinse faptul că-i dădea această explicație unei persoane aparent necunoscute care o privea de sus în jos, scrutând-o.

– Fiica dumneavoastră? Încântat, domnișoară…

– E o plăcere, domnule…

– Brown.

– Mă bucur că vă place castelul, domnule Brown.

– Catherine…, dacă nu te deranjează, aș dori să stau puțin de vorbă cu domnul Brown despre… despre prietenul nostru, profesorul Beauvoir. Nu te deranjează, nu-i așa? Ne vedem la masa de prânz.

Catherine încuviință și dispăru în grupul de turiști care ascultau explicațiile ghidului despre o tapiserie din secolul al XVII-lea prezentând o scenă de vânătoare.

Raymond și domnul Brown mergeau în continuare spre bibliotecă, dar credinciosul Edward, care părea să aibă instinctul special de a ști când avea nevoie contele de el, apăru brusc.

– Ah, Edward, ce bine că ați venit! Ați putea să ne serviți puțin ceai în bibliotecă? Sau preferați cafea, domnule Brown.

– Cafea, vă rog, cafea americană; dumneavoastră beți o cafea foarte tare.

– Prea bine, domnule, răspunse Edward, dispărând cu aceeași iuțeală cu care venise.

Ajunși în bibliotecă și odată închisă ușa, cei doi bărbați se priviră. În ochii lui Raymond se oglindea îngrijorarea, într-ai domnului Brown, ironia.

– Văd că v-am tras o bună sperietură, îmi pare rău, dar voiam să vorbesc cu dumneavoastră și în aceste ultime zile presimt că telefoanele nu sunt sigure.

– V-am sunat și eu, Mijlocitorule.

– Știu, știu, dar, vedeți dumneavoastră, oamenii pe care-i reprezint au interese foarte diverse și asta mă obligă să merg dintr-un loc într-altul. Și altceva, aveți o fiică foarte frumoasă; nu știam că e aici, credeam că trăiește în Statele Unite.

– Mama ei a murit și ea a venit să viziteze Franța.

– Rapoartele pe care le am eu despre dumneavoastră spuneau că soția și fiica dumneavoastră n-au relații cu dumneavoastră…

– Așa era, dar acum vă spun că soția mea a murit și Catherine a venit în Franța ca să cunoască locurile unde mama ei și-a trăit tinerețea; nu înseamnă că s-au aranjat lucrurile între noi, dar măcar ne vorbim.

– Emoționant.

– Ce se întâmplă, Mijlocitorule?

– Nu-mi mai spuneți așa, aici puteți să-mi spuneți domnul Brown.

– Dar nici acesta nu e numele dumneavoastră.

– Mie-mi place. Haideți, să discutăm despre treburile noastre. Mai sunt două zile până în Vinerea Mare, este totul pus la punct?

– Este. Comandourile vor face cele prevăzute. Cât despre Istanbul, fata a ajuns deja acolo. Oamenii Iugoslavului o supraveghează zi și noapte. N-am nici cea mai mică îndoială că va sări în aer împreună cu relicvele acelea.

Niște ciocănituri ușoare în ușă au fost de-ajuns pentru ca cei doi bărbați să rămână tăcuți. O servitoare aducea o tavă pe care o puse pe o măsuță joasă și ieși după ce se asigură că domnul conte nu mai avea nevoie de ea.

Raymond nu spuse nimic, dar a fost uimit că nu îi servea Edward, pe unde o fi umblând majordomul?

– La Centrul de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene e multă activitate, îl asigură omul care spunea că se numește Brown, dar, după câte știu, Hans Wein, directorul acestuia, a declarat cazul Frankfurt strict secret și nici măcar colaboratorii lui cei mai apropiați nu cunosc ultimele amănunte ale investigației. Asta mă neliniștește.

– De ce? Este imposibil să se facă legătura dintre povestea de la Frankfurt și noi.

– Da, e greu să se facă, dar să nu subestimați niciodată inteligența celorlalți. Întotdeauna putem uita o fereastră deschisă.

– Nu există ferestre deschise. Nu cred că o să vă enervați acum.

– Eu nu mă enervez, dumneavoastră ar trebui să o faceți în cazul în care ar ieși ceva prost.

– Nu va ieși nimic prost. Nu va rămâne nici o așchie din resturile Crucii care se păstrează la Santo Toribio; cât despre Sfântul Mormânt… n-am, de asemenea, nici o îndoială. Avantajul de a dispune de comandouri de islamiști fanatici este acela că sunt dispuși să moară, astfel că succesul operațiunilor este asigurat.

– Și Roma?

– Bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma va sări în aer și va fi făcută praf. Creștinii vor suferi pentru pierderea relicvelor lor, detestatele resturi ale Crucii…, oftă contele. De fapt vor pierde mai mult decât acele bucăți de lemn: în bazilica din Roma se mai păstrează și doi spini din coroana lui Hristos, un piron, o parte din panoul cu inscripția „INRI“[1], degetul sfântului Toma care a atins rănile lui Hristos… Superstiții, nimic altceva decât superstiții.

– Atentatele vor fi la aceeași oră?

[1] Inițialele cuvintelor latine *Iesus Nazarenus Rex Iudaeorum / Isus Nazarineanul Regele Iudeilor* (n.tr.)

– Nu, fiecare comandou va hotărî momentul cel mai potrivit. Important este succesul operațiunii. De altfel, va avea un efect mai mare dacă întâi sare în aer mănăstirea de la Santo Toribio sau Sfântul Mormânt și apoi bazilica din Roma. Vineri va fi zi de doliu pentru Creștinătate.

– Și pentru islam.

– Da, și pentru ei. Dumneavoastră veți obține ceea doriți: ca musulmanii și creștinii să se încaiere într-un război, iar eu voi savura răzbunarea văzând distruse acele resturi ale Crucii care înseamnă atât de mult pentru Vatican, cruce care a făcut atâta rău în trecut. Câte asasinate n-au fost săvârșite înălțând crucea!

– Bine, sper să aveți dreptate. Persoanele pe care le reprezint nu tolerează greșelile.

– Vă repet că nu va exista nici o greșeală. Vă voi suna vineri.

– Nu, conte, să nu mă mai sunați. Aceasta este ultima dată când ne vedem și când vorbim. Afacerea noastră s-a încheiat sau e pe punctul de a se încheia. Dumneavoastră veți realiza ceea ce v-ați propus, micul dumneavoastră plan de a vă răzbuna pentru ceva care s-a întâmplat cu opt secole în urmă.

– Iar dumneavoastră să provocați o confruntare între cele două religii.

– Ah, religia! Nici pe mine, nici pe cei pe care-i reprezint nu ne interesează religiile; este vorba despre afaceri, nimic mai mult. Dacă oamenii sunt atât de proști încât să se ucidă în numele lui Allah sau al lui Dumnezeu, pentru noi e totuna; pentru noi este pretextul de care avem nevoie pentru ca guvernele să meargă în direcția care ne convine nouă. Nimic mai mult.

– Atunci, nu vă voi mai vedea?

– Nu. Dacă sunt aici, este pentru că doream să mă asigur că totul merge bine, că nu există chestiuni neprevăzute de ultimă oră.

– Nu există, fiți liniștit.

– Bine, atunci plec.

– Doriți să rămâneți la masă?

– N-ar fi prudent, fiica dumneavoastră ar putea bănui ceva.

– Să bănuiască? Ce ar putea bănui?

– Cred că e mai perspicace decât credeți dumneavoastră.

– Ah, da? Și cum v-ați dat seama?

– După sclipirea din ochii ei.

Raymond de la Pallisière nu răspunse. Pe când se ridica să-și ia rămas-bun de la Mijlocitor, se gândi că va fi o ușurare să nu mai fie nevoit să aibă de-a face cu el. Omul acela avea un aer de vulgaritate care i-a displăcut întotdeauna.

Ieșiră din bibliotecă și se îndreptară spre curtea interioară a castelului. Un zgomot sec le atrase atenția. Ușa bibliotecii se închisese dintr-odată, ca și cum cineva ar fi ieșit de acolo în grabă. Mijlocitorul îl privi pe Raymond și acesta îi susținu privirea.

– Presupun că vântul o fi trântit ușa.

– Vântul? După cum am văzut, toate ferestrele erau închise.

– Nu fiți paranoic, nu era nimeni; biblioteca are doar o ușă.

– Dumneavoastră vă cunoașteți casa. Sper… sper ca totul să iasă bine, altminteri nu pe mine mă veți revedea, dar vă asigur că cei pe care-i reprezint au legături cu persoane pe care dumneavoastră ați prefera să nu le cunoașteți.

– Nu mă amenințați! Sunteți la mine acasă, cum îndrăzniți?

– Nu este o amenințare, conte, este un avertisment.

Raymond părea distrat în timpul mesei, iar Catherine nu părea nici ea să aibă prea mult chef de vorbă. Până la sfârșitul mesei nu-l anunță că avea să plece.

– Când te-ai decis? vru el să știe.

– Ți-am mai spus că n-aveam de gând să rămân multă vreme.

– Unde vei merge?

– Vreau să văd Coasta de Azur și apoi poate că voi merge în Italia.

– Nu pleca, te rog, mai rămâi puțin, o imploră contele.

Catherine părea mișcată de zbuciumul sufletesc al tatălui său, provocat de teama de a o pierde.

– Știi că intenția mea n-a fost niciodată aceea de a rămâne. Am viața mea la New York și nu pot abandona galeria; mama a muncit din greu pentru ca afacerea ei să devină importantă.

– Îmi dai voie să te însoțesc?

– Să mă însoțești? La New York?

– Acolo unde mergi. Sunt bătrân, n-am pe nimeni în afară de tine și peste câteva zile… ceea ce a dat un sens vieții mele va înceta să i-l mai dea.

– Și ce anume a dat sens vieții tale?

– Răzbunarea sângelui nevinovat.

Catherine se înfioră, își amintea acele vorbe din *Cronica lui fray Julián.* Îl privi pe Raymond și îi fu milă de el. Fusese educat în spirit vindicativ, conform acelor cuvinte care îndemnau la răzbunare. Și, cu toate acestea, ea nu credea ca fray Julián să fi cerut răzbunare; dimpotrivă, se temea că cineva ar putea dori să răzbune sângele vărsat, vărsând, la rândul său, și mai mult sânge.

– Ești nebun.

– Nu, nu sunt, tu știi că nu sunt.

– Nu pot rămâne.

– Rămâi măcar câteva zile, două, trei, așteaptă să se încheie Săptămâna Patimilor.

– De ce?

– Este singurul lucru pe care ți-l cer.

– De acord, consimți ea în vreme ce o străbătu un fior de neliniște.

Edward asculta conversația dintre tată și fiică pe când cerea să fie retrase tăvile de pe masă. Majordomul părea la fel de posomorât ca și contele. Catherine își încrucișă privirea cu a lui și în ochii amândurora apăru o sclipire sfidătoare.

39

Figura lui Panetta oglindea o încordare la fel de mare ca și cea care se desena pe chipul părintelui Aguirre și al comisarului Moretti. Cu două zile în urmă, miercuri noaptea, sursa lui Panetta de la castelul d'Amis îi telefonase, anunțându-l că în Vinerea Mare se vor comite trei atentate: unul în nordul Spaniei, în Cantabria, la mănăstirea Santo Toribio; altul, la biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim, iar al treilea, la Roma. Sursa lui l-a informat că i-a fost imposibil să afle locul exact în care teroriștii urmau să atace în capitala italiană. Riscase foarte mult spionând conversația dintre conte și un vizitator misterios care părea să aibă un mare ascendent asupra acestuia. După accent, părea englez, răspundea la numele de domnul Brown și vorbea de „cei pe care-i reprezenta" ca despre niște persoane care aveau să obțină venituri importante din confruntarea dintre islamiștii radicali și Occident.

Panetta i-a cerut interlocutorului său să găsească orice pretext și să plece de la castel, dar acesta i-a răspuns că nu poate, că, dacă ar pleca, domnul conte ar bănui ceva. Apoi a închis telefonul fără ca Panetta să știe de ce, lăsându-l pe acesta într-o stare de agitație pe care îi era greu să o stăpânească.

Din noaptea aceea de miercuri, Hans Wein, directorul Centrului european de coordonare antiteroristă, folosise toate mijloacele pe care le avea la dispoziție pentru ca, împreună cu polițiile din Spania, Italia și Israel, să caute prin toate cotloanele comandourile Cercului. Aveau doar două zile ca să încerce să-i aresteze.

Tot în noaptea aceea, Panetta a hotărât să se deplaseze la Roma, locul cel mai vulnerabil al operațiunii, dat fiind că nu știau unde își propuneau teroriștii să lovească. Părintele Aguirre a călătorit cu el.

Înainte de a merge la aeroport, Panetta vorbise personal cu Arturo García, reprezentantul la Madrid al Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, un spaniol cu foarte multă experiență în lupta împotriva ETA. Panetta i-a vorbit despre Salim al-Bashir și spaniolul l-a asigurat că va căuta orice urmă a personajului. Încă nu plecase spre aeroport când a primit un telefon de la polițistul spaniol.

– Profesorul dumneavoastră a fost de curând în Spania, la Granada, la o conferință despre alianța civilizațiilor. După cât se pare, Bashir venise invitat de un om de afaceri granadin de origine marocană, un anume Omar. Are mai multe agenții de voiaj și un parc de autocare. Trece drept un moderat și este un om bine văzut de autoritățile din țara mea.

– Este din Cerc! Sunt sigur! răspunse Panetta.

– Poate că aveți dreptate, poate că nu; în orice caz, am cerut autorizație judecătorească pentru ca să-i ascultăm telefoanele și să-l urmărim pas cu pas. N-avem mult timp, dar sper că urmărindu-l vom obține un rezultat. Forțele de securitate sunt deja în stare de alertă, studiind un plan de apărare a mănăstirii Santo Toribio. Întâmplarea face să fie An Sfânt și vin zilnic pelerini la mănăstire din toate colțurile Spaniei și ale Europei.

– Ați spus că Omar are agenții de voiaj?

– Da, are și aștept să mi se spună dacă a trimis vreun grup de turiști la Santo Toribio. De îndată ce aflu ceva, vă sun din nou.

– Plec la Roma, sunați-mă la reprezentanța Centrului de coordonare antiteroristă.

– La ora asta?

– Colegii noștri francezi au pus un avion la dispoziția Centrului.

– Asta da cooperare. Bine, vă voi ține la curent.

Hans Wein își luase sarcina de a vorbi cu israelienii, iar Matthew Lucas călătorise într-un avion particular până la Ierusalim ca să le explice toate amănuntele anchetei.

Dar în acea zbuciumată noapte de miercuri, Hans Wein îi repetase încă o dată lui Panetta că britanicii refuzau în continuare ca Salim al-Bashir să fie supravegheat oriunde s-ar afla.

– Au insistat că Bashir este un om de neatins și că, dacă îl deranjăm și acest lucru ajunge în presă, va izbucni un scandal mare cât toate zilele, explică Wein.

– Dar nu-ți dai seama că este creierul întregii operațiuni!? Salim al-Bashir este la Roma, el este cel care a organizat toate atentatele, chiar dacă vor fi fost finanțate de contele d'Amis, și știm că va avea loc un atentat și la Roma, te rog, acționează!

Dar Wein se arătase de neclintit: fără permisiunea britanicior nu o va face.

– Israelienii s-au pus deja pe treabă, dar orbecăie.

– Nu știm mai mult decât ți-am spus: atentatul va avea loc la Sfântul Mormânt.

– Da, le-am spus asta. Matthew Lucas le va da toate informațiile de care dispunem de îndată ce va sosi la Ierusalim, dar le-am trimis deja un memorandum. Sunt uluiți de povestea contelui și a catarilor…

– Măcar ei știu care este locul ales. Sper să poată evita ca sălbaticii din Cerc să pună la cale un masacru.

– Vor înconjura biserica Sfântului Mormânt, dar mi-au spus că nu o vor închide, vor să-i prindă pe teroriști. Au informații la fel de puține ca și noi despre Cerc. Comandourile sunt ca nălucile… în sfârșit… sper să fie în stare să evite o catastrofă. Am vorbit și cu ministrul spaniol de Interne.

– Eu tocmai am stat de vorbă cu reprezentantul nostru.

– Ministrul e surprins de faptul că Cercul a hotărât să atace Spania, nu înțelege acest lucru, deoarece guvernul său este marele promotor al alianței dintre civilizații.

– Sper că va fi luat în serios cu alianță sau fără aceasta, replică Panetta, dar ți-am mai spus că tocmai am vorbit cu omul nostru de la Madrid și mi-a confirmat că forțele de securitate sunt în stare de alertă maximă și că se vor desfășura prin toată zona unde se află mănăstirea de la Santo Toribio.

– După câte știu, acolo se păstrează bucata cea mai mare din Adevărata Cruce, răspunse Hans Wein.

– Da, dar este un loc foarte ascuns.

– Presupun că se gândesc că așa le va fi mai ușor.

– Problema este că vineri vor fi mii de pelerini, atât la Ierusalim, cât și la Santo Toribio… Sper ca acești nebuni să poată fi opriți.

– Știi, Lorenzo? Îmi tot frământ mintea cine ar putea fi acel misterios domn Brown despre care ți-a vorbit sursa ta, declară Hans Wein cu îngrijorare.

– Și eu mă gândesc tot timpul la asta. Cine să fie cei pe care-i reprezintă? De ce încearcă să provoace o ciocnire frontală între islam și Occident? răspunse Panetta.

– Afaceri?

– Asta este teoria părintelui Aguirre. Obișnuiește să spună că pe lume sunt mult mai multe lucruri decât cele care se văd. Nu știu, sunt la fel de derutat ca și tine.

La stăruința părintelui Aguirre, diplomația de la Vatican se pusese în legătură cu guvernul de la Londra, dar Foreign Office le-a spus doar vorbe bune. Experții în antiterorism vor fi cei care vor evalua situația și care vor acționa în consecință dacă vor socoti că e necesar.

Matthew Lucas, înainte de a călători la Ierusalim, le ceruse și el superiorilor săi să vorbească cu britanicii, dar aceștia n-au fost sensibili la argumentele invocate.

De fapt, guvernul Grațioasei Sale Majestăți se temea că se vor înteți criticile din pricina ultimelor decizii politice în privința imigranților musulmani. În urma atentatelor de la Londra din 7 iulie 2005, neîncrederea față de musulmani creștea, dar, în același timp, ziarele și intelectualii criticau și învinuiau guvernul pentru izbucnirile sale de xenofobie. Nu era dimineață în care prim-ministrul să nu citească la micul dejun vreun articol sau chiar vreun editorial criticându-l din acest motiv. De aceea, constituise un „comitet de înțelepți" care îl sfătuiau direct în legătură cu problemele imigranților islamici, iar președintele

acestui comitet era tocmai Salim al-Bashir, care fusese primit chiar de către regină, care îl invitase cu gentilețe la ceai.

Salim al-Bashir era un om ale cărui opinii erau transmise de rețelele de televiziune și ale cărui reflecții apăreau în ziarul *Times*. Influența lui nu se limita doar la Regatul Unit, ci se întindea pe jumătate din Europa, astfel că Foreign Office nu era dispus să facă o gafă doar pentru că Centrul antiterorist de la Bruxelles susținea că profesorul avea relații cu un conte ale cărui activități erau investigate.

Alegerile băteau la ușă și ultimul lucru de care avea nevoie prim-ministrul era un scandal și o acuzație de rasism; de aceea, Centrul antiterorist de la Bruxelles nu-și putea permite luxul de a greși în privința lui Salim al-Bashir.

În plus, serviciile secrete britanice se îndoiau de eficiența Centrului, o invenție a oamenilor politici care începuse să funcționeze cu nici doi ani în urmă și care până atunci, după părerea lor, oferea mai degrabă bunăvoință, decât rezultate.

40

Roma, Vinerea Mare, în zori

Lorenzo Panetta pierduse numărătoarea țigărilor pe care le fumase.

– Poate că vom reuși să oprim atentatele de la Ierusalim și de la Santo Toribio, dar n-avem idee unde vor avea loc la Roma și singura pistă este Bashir, spuse el fără să aștepte vreun răspuns.

Părintele Aguirre părea mai bătrân; ochii i se micșoraseră de oboseală, iar Panetta își dădea seama că, uneori, mâinile preotului tremurau, fapt imperceptibil pentru oricine dar nu și pentru un copoi ca el.

Îngrijorarea părintelui Aguirre era doar un palid reflex al celei care se înregistra în sferele înalte de la Vatican. Sfântul Scaun nu se îndoia de concluziile iezuitului: Biserica urma să fie lovită din pricina cârdășiei dintre un bătrân care dorea să răzbune moartea strămoșilor săi catari și un grup islamist dispus să provoace groaza și haosul în inima creștinătății.

Se întăriseră toate mijloacele de securitate din jurul Vaticanului, dar oricât de mult se încercase ca Sfântul Părinte să fie convins să-și anuleze participarea la slujbele liturgice din Vinerea Mare, acesta refuzase: va trece și el prin același pericol ca și ceilalți credincioși.

Ovidio Sagardía, împreună cu Domenico Gabrielli și episcopul Pelizzoli, încercau să coordoneze securitatea din jurul papei. Dacă i s-ar întâmpla ceva – deși nu voiau nici măcar să se gândească la una ca asta – Ovidio își spunea că nu și-ar ierta-o niciodată. Își reproșa orbirea și îi cerea lui Dumnezeu să-i lumineze. Unde, când, în ce moment

va lovi Cercul? Nici măcar bătrânul său maestru, părintele Aguirre, nu părea în stare să găsească firul de care să tragă ca să evite catastrofa.

– Nu te mai chinui, Sfântul Părinte va fi bine protejat, îl asigură părintele Domenico, întrerupându-i gândurile.

– Mă întreb de ce am fost atât de încăpățânat. Părintele Aguirre avea dreptate, dar mie mi se părea cu neputință ca cineva să poată organiza un atentat în numele a ceva ce s-a petrecut în secolul al XIII-lea. Acel conte este un demon.

– În fond, este un biet om. Ca și oamenii aceia din Cerc pe care șefii lor îi conving să se jertfească, răspunse Domenico.

– Câtă lipsă de rațiune!

– Să mergem, episcopul ne așteaptă în biroul său.

Ierusalim, Vinerea Mare, ora șapte dimineața

Hakim nu dormise toată noaptea. Voia să rămână foarte treaz în ceasurile care vor fi ultimele din viața sa.

Respinsese toate ofertele pe care i le-a făcut Said, șeful Cercului din Israel. Refuza să-și petreacă ultima noapte cu o prostituată care i-ar lăsa o senzație de scârbă și de pustiu, nici nu se lăsă convins să i se servească o cină specială; singurul lucru pe care îl dorea din tot sufletul era să rămână singur și, în pofida protestelor lui Said, reuși acest lucru.

Își petrecu noaptea așezat pe scaun și privind pe fereastră, desfătându-se cu schimbarea culorii cerului odată cu trecerea orelor: de la cenușiu la negru, apoi din nou un cenușiu stropit cu albul și roșul răsăritului de soare, până când albastrul puse din nou stăpânire pe firmament.

Se gândise la defuncta sa soție, singura femeie pe care o iubise. Își amintea când o văzuse prima oară, când el avea doisprezece ani, iar ea doar șapte. Părinții săi fuseseră de acord cu căsătoria lui cu fetița aceea care îi scosese limba și care îi spusese că e foarte urât.

Nu s-au mai văzut până când a împlinit șaisprezece ani. Era în ziua logodnei lor. A rămas mut când a văzut-o; i s-a părut cea mai frumoasă dintre femei. La început, ea și-a acceptat resemnată soarta, dar, după aceea, l-a iubit cu aceeași pasiune ca și el.

Anii trăiți alături de ea au fost cei mai fericiți din viața lui, iar cei doi fii pe care i-au avut erau mândria lui. Îi părea rău că nu și-a luat adio de la băieți, dar era mai bine așa. De când murise soția lui și el s-a dedicat trup și suflet Cercului, micuții locuiau cu părinții lui la Tánger. Nu le lipsea nimic, erau niște copii fericiți. Se vor simți mândri de el când li se va spune că tatăl lor murise cu numele lui Allah pe buze și întru gloria islamului.

În timpul nopții, se gândise, de asemenea, la Paradisul făgăduit celor care mureau luptând împotriva necredincioșilor și dorea să-l poată împărți cu soția lui. „Da, își spuse el, ea va fi acolo și ea era cea care va fi cu el, n-avea nevoie pentru nimic în lume de un alai de hurii."

Said intră în cameră de îndată ce clopotele uneia dintre numeroasele biserici din Ierusalim începură să bată de ora opt. Ducea o tavă cu cafea și o farfurie cu dulciuri, precum și un rucsac agățat de umăr.

– Măi să fie, te-ai trezit deja! La ce oră te-ai sculat? întrebă el, văzând că Hakim era îmbrăcat și pieptănat.

– N-am dormit, nu mi-a fost somn.

– Înțeleg.

Șeful Cercului a putut vedea pe chipul lui Hakim urmele nopții albe, dar a fost surprins să-l vadă liniștit, ca și cum în ziua aceea n-ar fi avut întâlnire cu moartea.

– Mi-ai adus centura? întrebă Hakim.

– Da, este în rucsac. Scoate-o cu grijă.

Hakim deschise rucsacul și scoase o centură încărcată cu explozibili. În rucsac era și un detonator pe care trebuia să-l potrivească pentru a face încărcătura să explodeze într-un moment precis. Privi centura înainte de a o lăsa cu grijă pe pat.

– Ia mai întâi micul-dejun, așa te vei relaxa.

– Da, mi-e foame.

– Un bărbat nu trebuie să moară cu stomacul gol, râse Said.

– Cel puțin eu nu voi muri așa. La ce oră vom pleca?

– Ghidul a fixat întâlnirea cu grupul tău la unsprezece; veți merge pe jos până la Sfântul Mormânt ca să asistați la slujba de la ora douăsprezece. Adu-ți aminte ce am plănuit: trebuie să te amesteci printre

pelerini. De fapt, pari spaniol, presupun că vremea atât de îndelungată pe care ai petrecut-o printre ei a îndepărtat deosebirile exterioare. Caută să stai de vorbă cu alți pelerini, alătură-te celor două băbuțe vorbărețe, du-te cu ele. Și… mă rog… tu vei ști să alegi momentul în care trebuie să apeși pe detonator, dar, dacă te trezești într-o încurcătură, nu ezita, nu contează că n-ai ajuns la locul unde se află relicvele.

– Dar obiectivul este… Hakim nu putu termina fraza pentru că îl întrerupse Said.

– Nu contează obiectivul; lumea va fi la fel de șocată și dacă biserica sare în aer, și dacă reușim să comitem un atentat în inima Ierusalimului. Toate pietrele din oraș sunt sfinte, așa că nu contează ce anume se distruge. Să nu pui operațiunea în pericol doar pentru că nu poți ajunge până la locul stabilit. Înțelegi?

– Nu-ți face griji, creștinii vor plânge.

– Da, trebuie să plângă pentru că i-au ajutat pe câinii de jidani să ne smulgă pământul nostru. A sosit momentul să le plătim toată umilința îndurată.

– Azi va fi o zi mare, răspunse Hakim.

Roma, Vinerea Mare, ora 8.00

La Roma, soarele a răsărit sub un cer noros. Salim al-Bashir părea să fie într-o dispoziție excelentă. Mâna îi alunecă într-o mângâiere pe trupul amantei sale, care părea să doarmă trântită cu fața în jos. Dar nu dormea. Femeia nu închisese ochii toată noaptea, temându-se de ziua ce avea să vină.

Când a ajuns la Roma, nu-și putea imagina ce-i va cere Salim. Au fost multe ocaziile în care ea îl asigurase că viața fără el n-ar avea sens pentru ea și că ar face orice i-ar cere. De fapt, de ani de zile își trăda țara, pe șefii ei, pe prietenii ei. Munca ei la Centrul antiterorist de la Bruxelles a avut doar un țel: să-l servească pe Salim. Avusese mare noroc că n-a fost descoperită. Acum, el îi cerea un act de vitejie.

– Nu ți se va întâmpla nimic, te asigur, dar trebuie să mă ajuți.

Planul, îi explică Salim, era simplu. Era vorba să plaseze un rucsac încărcat cu explozibili în bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim unde se

păstrau câteva relicve ale lui Hristos. Mai ales, a insistat amantul ei, trebuie distruse cele trei bucăți din Adevărata Cruce. Când ea l-a întrebat de ce dorea să distrugă acele relicve, el i-a explicat că o vor face pentru ca toți creștinii să înțeleagă că nu puteau continua să pângărească Țara Sfântă ajutându-i pe evrei să devină stăpânii acesteia.

– Sunt doar niște obiecte, nimic mai mult. Crezi într-adevăr că cei doi spini sau bucata de burete sunt autentice? Că dinarul de argint care se păstrează este unul dintre cei pe care i-a primit Iuda ca să-l trădeze pe Isus? Să fim serioși, nu fi naivă! Bisericile europene sunt pline de false relicve. Cât despre cele trei bucăți din Adevărata Cruce, sunt și ele false. Dacă s-ar pune la un loc toate bucățile care sunt răspândite în lume, te asigur că ar exista nu una, ci mai multe cruci.

Ea fusese educată în spiritul creștinismului și, cu toate că trecuseră mulți ani de când nu mai fusese la biserică și de când religia nu mai ocupa nici un loc în viața ei și se considera atee, în momentul acela simțea povara educației primite. În plus, îi era frică. Salim o înspăimânta și începea să se îndoiască de sentimentele lui.

– Hai, leneșo, scoală-te, azi e ziua cea mare. E foarte devreme, este ora opt, dar îți propun să luăm un mic-dejun copios înainte de a pleca.

Ea se întoarse încet, frecându-se la ochi de parcă s-ar fi trezit și îl privi, încercând să zâmbească. El o îmbrățișă cu forța și o sărută, spunându-i cât de mult o iubește, dar pentru ea cuvintele lui sunau găunos. Nu îndrăznea să se desprindă din îmbrățișare, temându-se de reacția lui. Rămase liniștită până când el o îndemnă să se ridice din pat.

– Voi cere să ni se aducă micul-dejun în cameră.

Simți o ușurare la desprinderea din îmbrățișare. În timp ce făcea duș, se gândea cum să evite să facă ceea ce îi ceruse. Dacă refuza, nu-l va mai revedea și nu era pregătită pentru asta; și dacă o făcea, s-ar fi trădat pe ea însăși, iar aceasta ar fi ultima trădare care îi mai rămânea de săvârșit.

Salim părea să aibă o dispoziție excelentă. O mângâia, o săruta și o strângea de mână, privind-o cu un aer complice.

– Așteaptă-mă, nu voi întârzia mult. Și aranjează-te, azi vreau să fii deosebit de frumoasă.

– Cum vrei tu.

Salim ieși din cameră, închizând ușa încet. Știa că un frate din Cerc îl aștepta într-o cafenea din apropierea hotelului. Acolo îi va înmâna o geantă în care se va afla o poșetă de damă încărcată cu material exploziv. Dar el va fi cel care va detona explozibilii; n-avea încredere că ea ar avea curajul să o facă. El o va însoți până la bazilică, apoi se va retrage la o anumită distanță și cinci minute mai târziu va apăsa pe butonul care o va face pe amanta lui să sară în aer împreună cu acele relicve. Lumea întreagă va fi uluită.

Intră în cafenea și îl zări în fundul sălii pe șeful comandourilor Cercului de la Roma. Bishara, de origine iordaniană, trecea drept un important om de afaceri, însurat cu o napolitană.

Cei doi bărbați se îmbrățișară cu afecțiune.

– Nu mă așteptam să vii tu, spuse Salim.

– Prietene, astăzi este o zi mare și ceea ce vei face este prea important ca să fie încredințat altcuiva. Ea este dispusă să moară?

– Nu știe, crede că trebuie doar să lase geanta în capela relicvelor și apoi să iasă. E mai bine așa, nu cred să aibă atâta tărie încât să-și sacrifice viața.

– Este o necredincioasă.

– Așa e, dar până acum ne-a fost de folos. În orice caz, trebuie să moară; cred că în Centrul antiterorist de la Bruxelles se bănuiește că au o scurgere de informații. Este o chestiune de timp ca să afle că este ea.

– Pentru tine va fi o mare pierdere?

– Nu, prietene, va fi o eliberare. Este o femeie sufocantă, incapabilă să mă înțeleagă. Tot ce a făcut a fost pentru mine, nu pentru că și-ar fi dat seama de importanța pe care o are lupta noastră. S-ar putea să mă însor în curând, poate că voi merge la Frankfurt și îi voi cere iubitului nostru imam Hassan să mi-o dea de nevastă pe sora sa Fátima. Ar fi o mare onoare pentru mine să fac parte din familia lui.

– Am crezut că Fátima, după martiriul lui Yussuf, soțul ei, s-a recăsătorit.

– Da, Hassan i-a încredințat-o lui Mohamed Amir, vărul lui Yussuf. Dar Mohamed va muri chiar azi.

Bishara se încruntă și apoi schiță un zâmbet larg, arătând un șir de dinți foarte albi.

– Așadar, va fi unul dintre martirii noștri… ești un om mare, Salim, luându-ți responsabilitatea pentru văduva sa.

– Și acum, dragă prietene, spune-mi dacă totul este pregătit așa cum ți-am cerut.

– Da, s-a montat dispozitivul urmând instrucțiunile tale, nu vei avea nici o problemă. De unde îl vei acționa?

– Am închiriat o mașină…

– Bună idee. Te vei întoarce la hotel?

– Nu, voi merge direct la aeroport, mă întorc la Londra.

– Da, va fi cel mai bine.

Se despărțiră cu afecțiune, siguri că peste câteva ore buletinele informative ale tuturor televiziunilor din lume își vor deschide edițiile anunțând nu numai atentatul de la Roma, dar și pe cele de la Ierusalim și Santo Toribio. Lumea întreagă va tremura de frică în fața Cercului, iar guvernele occidentale nu vor avea altă soluție decât să li se supună lor.

Salim hotărî să se întoarcă pe jos la hotel; avea nevoie să fie singur ca să reflecteze la cele ce aveau să se întâmple.

41

Granada, Vinerea Mare, în zori

Coșmarurile puseseră stăpânire pe somnul Lailei. Se trezi deodată lac de sudoare rece. Se uită la ceas: încă nu răsărise soarele; îi era imposibil să mai poată adormi. Se sculă din pat și își căută hainele în dulap. Va face un duș, va pregăti micul dejun pentru toată familia și apoi va merge să facă jogging; asta o va relaxa.

Se gândi la Mohamed. Fratele ei plecase de două zile fără să spună unde, dar se despărțise cu mult calm de părinții săi, chiar și cu ea fusese amabil.

„Ai grijă de tine", îi recomandase el, în vreme ce o îmbrățișa, de parcă n-aveau să se mai revadă niciodată.

Cumnata ei Fátima a asigurat-o că nu știe unde mergea soțul ei, Mohamed nu-i spunea niciodată nici ce făcea, nici încotro se îndrepta. Fátima i-a mărturisit că și pe ea a mirat-o despărțirea.

– Nu vreau să te sperii, dar… îmi amintește de ceea ce a făcut primul meu soț, Yussuf, când a plecat să… de-acum știi, făcea parte dintr-un comandou…

Laila nu înceta să se gândească la cuvintele Fátimei. L-or fi atras oare din nou radicalii ca să participe la vreun atentat? Nu îndrăznea să-i împărtășească mamei sale îngrijorarea, dar credea că fratele ei este în primejdie.

Când Ali a venit să-l ia pe Mohamed, acesta a vrut să vorbească între patru ochi cu vărul său Mustafa. Cei doi bărbați s-au închis în

odaia lui Mustafa, iar când au ieșit, chipul vărului său era roșu de mânie, iar cel al lui Mohamed, de neliniște.

Ea îl detesta din tot sufletul pe vărul ei Mustafa; de când venise la ei în casă dovedea cât de mult o disprețuia. O făcea pe mama ei să se rușineze, mustrând-o că i-a permis fiicei sale să se comporte ca o spanioloaică stricată. Uneori, chiar și tatăl ei părea indispus de discursurile interminabile ale lui Mustafa despre cum trebuie să se comporte o bună musulmană.

„Bine că pleacă", se gândi Laila, în vreme ce pregătea cafeaua. Mustafa îi anunțase că avea de gând să plece chiar în vinerea aceea, dat fiind că nu găsise o slujbă care să-i convină. Toți se simțeau ușurați de plecarea lui, dar au evitat să se manifeste.

Potes, Cantabria, ora șase dimineața

Mohamed se trezi prost dispus. Sforăiturile lui Ali îl împiedicau să doarmă liniștit. De două nopți, n-a închis ochii și lipsa somnului îl făcea să fie nervos.

Se sculă și privi pe fereastră, cerul părea să se lumineze.

– Scoală-te, Ali, e ora șase. La nouă trebuie să fim la micul dejun.

Ali se răsuci în pat, neluându-l în seamă. Dar Mohamed îi trase perna și Ali deschise ochii bombănind.

– Ești nebun! De ce vrei să te scoli dacă este încă noapte? Mai devreme de ora douăsprezece, nu trebuie să ajungem la Santo Toribio. Știi foarte bine, așa că lasă-mă să mă odihnesc puțin.

– Nu ne putem separa de grup.

– Ghidul a spus că vom pleca de la hotel, că e timp liber până la unsprezece și jumătate, dar că vom pleca de aici. Unde vrei să mergem acum? Eu n-am chef să fac turism.

– Peste câteva ore vom fi morți, spuse Mohamed pe un ton sentențios.

– Știu, de asta prefer să dorm și să nu mă gândesc. Am vorbit deja aseară până târziu. Ne-am angajat și nu e cale de întoarcere.

– N-am chef să mor.

– Nici eu, dar dacă nu ne aruncăm în aer, ne vor arunca ei pe noi. Crezi că Cercul ne-ar permite să trăim dacă îi trădăm? De altfel, printre noi nu există nici trădători, nici lași. Ne-am oferit voluntari pentru acest atentat.

– Eu nu m-am oferit voluntar, tu ai fost cel care m-ai prezentat lui Omar.

– Supraviețuitorul de la Frankfurt! Halal erou! Îți amintesc că ai fost trimis de la Frankfurt ca să te pui la ordinele lui Omar, pentru că ar fi trebuit să fii mort.

– Hassan mi-a încredințat-o pe sora lui ca să o iau de nevastă…

– Hassan și-a luat-o de pe cap pe Fátima, acum ea va depinde de familia ta, dar nu-i va lipsi nimic, Cercul este generos cu martirii, o știi bine.

– Nu-mi pasă de Fátima nici cât negru sub unghie! Ce vreau eu este să trăiesc!

– Taci din gură! Vrei să ne audă toată lumea? Ești nebun!

Mohamed se așeză pe marginea patului cu pumnii strânși, încercând să se stăpânească.

– Ție nu-ți pasă că vei muri?

– Știu pentru ce mor.

– Te-am întrebat dacă nu-ți pasă!

– Nu, nu-mi pasă. Voi merge în Paradis, familia mea îmi va cinsti memoria; cu prețul vieții mele, a lor va fi mai bună. Părinții mei trăiesc ca vai de lume; acum vor putea avea o bătrânețe liniștită. Eu le-am făcut numai probleme, se vor simți mândri când vor afla că am fost în stare să devin martir. Ei vor fi importanți, iar vecinii lor îi vor cinsti. Moartea mea aduce doar avantaje, Mohamed, la fel ca și a ta.

– Părinții mei n-au nevoie de bani, nici nu caută recunoștință din partea celorlalți. Nu cred că pe mama mea ar face-o fericită ca eu să devin martir.

– Mama ta… în sfârșit… ea s-a hispanizat mult.

– Nu spune nimic despre mama mea, ori te ucid!

– N-am spus nimic rău despre mama ta! Te rog, Mohamed, controlează-te sau vei reuși să faci să fim descoperiți!

– Cum poți fi atât de liniștit știind că vei muri?

– Dar de ce ți-e atât de frică de moarte? Eu sunt credincios, am luptat ca să fiu un bun credincios și știu că dincolo mă așteaptă Allah.

– Nu te-ai gândit niciodată că dincolo s-ar putea să nu fie nimic?

– Ce vrei să spui?

– Că nimeni nu s-a întors de dincolo ca să ne spună ce este după moarte.

– Asta e o blasfemie! Taci, nu vreau să te aud! Du-te și lasă-mă în pace, am nevoie să mă odihnesc.

Mohamed intră sub duș. Când ieși din baie, se enervă să-l audă pe Ali sforăind în continuare. Își puse niște blugi și un jerseu de lână și ieși din cameră. Se va duce să se plimbe prin Potes.

Satul acela înconjurat de munți i se părea un loc încântător. Cu o noapte înainte cumpărase o sticlă de rachiu ca să o bea cu Ali în cameră, dar acesta a refuzat să guste din alcool. Ali ajunsese să respecte conștiincios regulile islamului; în el nu mai era nici urmă din delincventul care fusese odată.

Nu era nimeni pe stradă, dar îi ajunse mirosul de pâine coaptă de curând care ieșea dintr-o brutărie care nu deschisese încă. Se gândi la Laila. Sora lui o fi dormind. Știa că Mustafa o va asasina chiar în ziua aceea. A fost tentat să sune la el acasă și să-i spună tatălui său ce avea de gând să facă vărul său și apoi să fugă. Dar încotro s-o apuce? Ali avea dreptate: Cercul îl va găsi și răul nu va fi că îl vor ucide; cel mai rău va fi că îl vor tortura până își va da ultima suflare.

Știa că nu mai avea cale de întoarcere.

Când reveni la hotel, fu mirat să vadă doi angajați ai Gărzii civile stând de vorbă cu responsabilul de la recepție. Căută să nu-i privească și urcă pe scară spre primul etaj, unde era camera lor.

– Ali, trezește-te, Garda civilă e jos.

Prietenul său se ridică sărind din pat, de data asta treaz de-a binelea.

– Te-au întrebat ceva? Ce făceau?

– Nu știu, stăteau de vorbă cu tipul de la recepție.

Ali privi pe fereastră, dar nu văzu nimic suspect.

– Doar știi că în fiecare sat există Gardă civilă; nu s-a întâmplat nimic. Dar mă îmbrac pentru orice eventualitate. Cine mai era în holul hotelului?

– Nimeni, e încă foarte devreme.

– Hai să ne liniștim. Nimeni nu știe de ce suntem aici și, de altfel, noi n-avem centurile cu explozibili, sunt în autocar, șoferul are sarcina să le țină în custodie până i le cerem. Iar în Cerc nu există trădători, așa că nimeni nu ne-a denunțat. Aici nu se întâmplă nimic, să ne liniștim.

– Dacă spui tu…

– Da, o spun eu. O să așteptăm.

Granada

– Laila, mă poți ajuta?

Laila tresări. Nu-l auzise pe Mustafa intrând în bucătărie. Vărul ei îi zâmbea cu falsă amabilitate.

– Ce dorești?

– M-ai putea ajuta să-mi împături cămășile?

– Mama ta nu te-a învățat să o faci? Ar fi trebuit.

Lui Mustafa îi îngheță zâmbetul și strânse pumnii, dar nu se clinti. Laila observă că făcea un efort ca să evite o ceartă și fu uimită.

– Te-am rugat doar să mă ajuți, nu cred că asta te jignește, răspunse el.

Hotărî să-l ajute. Cu cât valiza lui va fi făcută mai repede, cu atât va pleca mai curând și va înceta să o mai sufoce cu prezența lui.

– E foarte devreme, la ce oră pleacă autocarul tău spre Algeciras?

– La nouă, dar mie-mi place să ajung oriunde mai devreme.

Ieșiră din bucătărie înspre odăița pe care o ocupa Mustafa, situată alături de camera în care dormea Fátima cu copiii ei.

Hainele lui Mustafa erau pe pat și valiza deschisă. Laila se apropie de pat și luă o cămașă pe care începu să o împăturească. Se întoarse când auzi închizându-se ușa de la odaie și vru să țipe, dar nu mai avu timp. Mustafa îi astupă gura cu o mână, în vreme ce cu cealaltă îi înfigea

în gât un cuțit imens. Simți o durere ascuțită, o durere insuportabilă în locul pe unde i se scurgea viața, apoi întunericul morții puse stăpânire pe ea.

Fátima se trezi auzind un zgomot în încăperea de alături. Rămase liniștită, încercând să prindă vreun alt sunet, dar nu auzi nimic, decât pașii lui Mustafa. Ce o fi făcând tânărul la ora aceea atât de matinală? Își privi copiii și se liniști văzându-i dormind fără griji. Apoi se ridică din pat, își puse un halat și, cu grijă, încercând să nu facă zgomot, ieși pe culoar. Ușa de la odaia lui Mustafa era închisă, nu și cea de la camera Lailei. Se îndreptă cu teamă spre dormitorul cumnatei ei. Nu era nimeni. Merse apoi la bucătărie, unde găsi cafea pregătită de curând și o ceașcă pe jumătate goală.

O căută pe Laila prin toată casa, încercând să nu facă zgomot și să-i trezească pe socrii ei, dar Mustafa îi ieși în întâmpinare.

– Ce faci? o întrebă cu voce joasă, dar pe un ton mânios.

– O caut pe Laila.

– A ieșit, cred că s-a dus să alerge.

Fátima se liniști. Era ceva normal ca Laila să se scoale cu noaptea în cap și să plece să facă jogging, dar poate că era cam prea devreme.

– Ai nevoie de ceva? îl întrebă pe Mustafa.

– Nu, n-am nevoie de nimic, dar mă doare capul, cred că o să mă întorc în pat.

– La ce oră pleacă autocarul tău?

– La nouă, dar cred că o să iau altul care pleacă mai târziu. De altfel, sunt mai multe feriboturi și dacă nu mă îmbarc pe unul, o să plec cu altul. Acum mă duc să mai dorm, nu mă simt bine.

– Pot să-ți dau o aspirină sau să-ți fac un ceai, se oferi Fátima.

– Nu, nu vreau nimic și, dacă nu ți-e greu, caută ca nimeni să nu mă deranjeze până când nu mă trezesc.

– De acord.

Se întoarse neliniștită în camera ei. Era ceva în atitudinea lui Mustafa care o făcea neîncrezătoare și își aminti de cuvintele cu care Mohamed se despărțise de sora lui.

Se așează pe marginea patului, neștiind ce să facă, apoi se îmbrăcă la iuțeală și merse în bucătărie să o aștepte pe Laila. Nu va fi liniștită până când nu o va vedea întorcându-se acasă.

Madrid, Vinerea Mare, în zori

Antonio García, șeful reprezentanței din Madrid a Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene, îi telefonă lui Lorenzo Panetta.

– E posibil să fi găsit ceva. Am vorbit deja cu israelienii și cu americanii. Să vă explic despre ce este vorba, acum câteva zile, din Granada, a plecat un grup de pelerini cu destinația Iordania și Țara Sfântă. Excursia a fost comandată de o parohie granadină agenției lui Omar, omul care a organizat conferința lui Salim al-Bashir la Granada. Încă n-am făcut rost de lista completă a pelerinilor, dar sper să o am chiar în dimineața de astăzi. În orice caz, israelienii au deja datele și presupun că vor găsi imediat acest grup. Omar a mai trimis și două autocare cu pelerini la Santo Toribio. După câte știm, pelerinii sunt cazați la Potes, un sat la doi kilometri de Santo Toribio, și au prevăzut să urce la mănăstire pentru slujbă. Avem oameni peste tot, supraveghind. Am vorbit cu călugării și au pus Lignum Crucis la loc sigur. De fapt, cei doi călugări escortați de Garda civilă tocmai au ieșit din mănăstire cu relicvele cele mai importante. Dubiul pe care îl avem este dacă să împiedicăm accesul la Santo Toribio și să evităm astfel sosirea teroriștilor, sau să permitem ca pelerinii să sosească în continuare pentru a dobândi indulgența papală și să ne rugăm să fim în stare să-i găsim pe nelegiuiții aceia.

– Și ce veți face? întrebă Panetta.

– Asta este o decizie politică; este greu de asumat faptul că oamenii aceia ar putea reuși să provoace un măcel. Dacă nu suntem în stare să-i arestăm înainte, vă închipuiți ce s-ar întâmpla dacă opinia publică ar afla că am permis ca pelerinii să servească drept cobai?

– Dar asta înseamnă că teroriștii pot scăpa.

– Da, este o hotărâre greu de luat. Vă voi suna de acolo.

– Dumneavoastră mergeți la Santo Toribio?

– De fapt sunt deja pe drum: un elicopter al Gărzii civile este gata de decolare. Peste o oră voi fi pe teren.

Când termină de vorbit cu polițistul spaniol, Panetta îi telefonă lui Matthew Lucas.

– Știu, Lorenzo, avem toate informațiile, numitul Omar oferă acoperire teroriștilor din Cerc prin agenția sa de voiaj. Spaniolii au făcut o treabă bună, păcat că este puțin cam târziu.

– Haideți, Matthew, nu fiți nedrept! Oamenii ăia sunt greu de găsit, o știți bine. De cât timp încercăm noi să-i găsim?

– Aveți dreptate. Presupun că sunt așa de disperat pentru că suntem contra cronometru, o știu foarte bine. Israelienii au hotărât că vor permite ca pelerinii să ajungă până la Sfântul Mormânt. Vă puteți imagina cum este Ierusalimul în Săptămâna Mare, cu oameni din toată lumea care vin să se roage. După câte știu, au vorbit deja cu autoritățile ecleziastice care se ocupă de Sfântul Mormânt și a fost o mică încurcătură, pentru că aici sunt responsabili atât ortodocșii, cât și catolicii. Fapt este că e imposibil să se scoată relicvele, lăcașul în sine este o relicvă. Ideea este ca pelerinii să fie împiedicați să intre, fiind informați că biserica este plină. Ei nu vor fi uimiți, pentru că obișnuiesc să stea la cozi până și șase ore ca să intre, așa că s-au instalat puncte de control și bariere pe motiv că trebuie făcută ordine la intrare; presupun că va fi o coadă imensă. Între timp, soldații și serviciile secrete vor căuta printre pelerini. Măcar de-ar fi teroriștii în grupul de excursioniști ai lui Omar!

– Se știe deja în ce hotel stau?

– Poliția se ocupă de asta, nu cred că vor întârzia mult ca să afle.

– Să aibă noroc!

– Și dumneavoastră?

– Nimic, nu știu de unde să o pornim. Poate fi în bazilica Sfântul Petru sau în oricare altă biserică din Roma. Orbecăim.

– N-ați mai fost sunat de la castel? Sursa dumneavoastră nu știe nimic?

– Nu, n-am mai fost sunat și mă tem pentru ce ar putea păți sursa noastră dacă domnul conte ar descoperi că îl spionează.

– Îmi pare rău, cu adevărat. Sunați-mă dacă e vreo noutate.

– O voi face. Am vorbit și cu Hans Wein; e plin de nervi.

– Așa suntem cu toții.

– Nu înțeleg de ce s-a încăpățânat toată lumea să nu se facă nimic în privința lui Salim al-Bashir.

– Nici eu, dar mulțumită spaniolilor am obținut o pistă importantă, prietenul acela al lui Bashir, numitul Omar, poate fi unul dintre șefii Cercului.

– Vă voi suna, transmite-i părintelui Aguirre gândurile mele bune, presupun că e disperat.

– Ca noi toți. Singurii care au noroc sunt turcii. Țin comandoul sub control, știu unde, cum și când au de gând să acționeze. Trebuie doar să-i aresteze.

42

Istanbul, Vinerea Mare, ora 8.00

Ylena termina să-și pună *hijab*-ul pe cap. Și verișoara ei îl purta; fratele și vărul ei erau gata.

Ceruseră micul dejun în cameră. De fapt, aproape că nu ieșiseră din hotel; căutau să nu atragă prea mult atenția.

– Ești pregătită? o întrebă fratele ei.

– Sunt.

– Dacă tu vrei…

– Taci, îi porunci ea. Singurul lucru pe care-l vreau este răzbunarea. Te asigur că în momentul în care voi apăsa pe butonul detonatorului voi fi fericită. Voi sunteți pregătiți?

– Suntem.

– Tu încearcă să trăiești, e de ajuns dacă mor eu. N-aș vrea să-ți termini zilele într-o închisoare din Turcia.

– Știi că nu ne vor prinde vii.

– Este singurul lucru care mă preocupă. Porcii ăștia sunt în stare de orice.

Conversația Ylenei cu fratele ei era ascultată de colonelul Halman. Pentru o clipă, avu chef să năvălească din camera de alături în cea pe care o ocupau teroriștii și să-i întrebe cine era mai porc, el care n-a ucis niciodată cu sânge rece pe nimeni, sau ei care aveau de gând să provoace un măcel. Pentru că n-avea nici cea mai mică îndoială că, dacă și-ar putea atinge țelul, ar muri mulți nevinovați. Erau sute de turiști

din toată lumea care vizitau zilnic Topkapî, asta fără să mai socotească școlile care își aduceau elevii să viziteze vechiul palat al sultanilor.

Militarul turc hotărî să-l sune la telefon pe Panetta ca să-l anunțe că urma să procedeze la arestarea comandoului. N-avea rost să-i lase să meargă mai departe, dat fiind că n-au luat legătura cu nimeni, nici cu ei nu luase nimeni legătura. Cei doi oameni ai Iugoslavului care păreau să o supravegheze pe fată nu se întâlniseră nici ei cu vreo persoană.

Lorenzo Panetta ascultă explicațiile colonelului și îi ceru să nu-i aresteze.

– Lăsați-i să ajungă până la Topkapî; poate că acolo îi așteaptă vreun om de legătură. Nu cred că riscați prea mult.

– Ei bine, eu cred că într-adevăr riscăm. În aceste două zile n-au menționat unde țin ascunși explozibilii și poate că, dacă devin nervoși sau intuiesc ceva, hotărăsc să se arunce în aer, nu contează unde. N-ar trebui să ne asumăm acest risc.

– Haideți, colonele, este evident că explozibilii trebuie să fie în scaun, fata aia e perfect sănătoasă și, dacă până acum nu și-au dat seama că îi țineți sub control, n-au de ce să fie bănuitori. Vă rog să le permiteți să ajungă până la Topkapî… să ajungă chiar până la pavilionul unde se păstrează relicvele Profetului, poate că dacă au vreun om de legătură, acesta îi așteaptă acolo.

– Sunteți nebun! Cum credeți că voi permite să ajungă la pavilionul relicvelor noastre? Pentru nimic în lume nu voi accepta ca porcii ăia să se poată apropia de obiectele care i-au aparținut Profetului.

– Este vorba să calculați bine timpul; știu că nu este ușor, dar nici imposibil.

– Nu, nu o voi face. Îi voi lăsa să meargă la Topkapî, dar, înainte de a se putea îndrepta spre pavilionul în care păstrăm relicvele lui Mahomed, îi voi aresta și rugați-vă să nu se întâmple nimic. Facem tot ce ne cereți, dar nu cu prețul de a permite un măcel.

– Pentru Dumnezeu, nu vă cer să permiteți un măcel, doar să verificați dacă au complici!

– Eu voi hotărî momentul arestării, insistă colonelul Halman.

– Normal, dumneavoastră veți fi pe teren.

Când Panetta închise telefonul, împinse scrumiera, prost dispus.

– Ce susceptibil este Halman ăsta!

– Acceptă o mare responsabilitate, răspunse comisarul Moretti, reprezentantul din Roma al Centrului antiterorist, care asistase la convorbirea dintre Panetta și Halman.

– Toți ne asumăm o mare responsabilitate. Dar trebuie să profităm de toate conjuncturile; trebuie să aflăm dacă fata ia legătura cu cineva.

– Dacă n-a făcut-o până acum, este improbabil să o facă în ultimul moment. N-aș vrea să fiu în pielea lui Halman: dacă nu o arestează la timp, se va produce o catastrofă.

– Aveți dreptate. De altfel, noi trebuie să evităm ca aici să se petreacă o altă catastrofă și nu știu nici de unde să începem.

Ieșiră din cameră și se îndreptară spre ascensor unde o pereche aștepta să coboare în hol. Ylena nu le acordă prea mare atenție. Verișoara ei împingea scaunul, iar fratele și vărul ei le flancau.

Vărul ei se duse să caute mașina monovolum pe care o închiriaseră și, ajutați de portarul hotelului, o instalară pe Ylena în automobil.

Le-a luat mai mult de o jumătate de oră să ajungă, pentru că traficul din Istanbul era deosebit de aglomerat în dimineața aceea în care turiști de pretutindeni veniseră să viziteze orașul.

Ajunseră până în vârful colinei, explicându-le gărzilor care încercau să controleze traficul că duceau o invalidă.

Căutară un loc în care să parcheze în apropierea autocarelor din care coborau turiștii.

– Ești nervoasă? o întrebă pe Ylena verișoara ei.

– Nu, nu sunt nervoasă. Sunt fericită.

Și-au așteptat rândul la coadă, iar fratele ei cumpără biletele de intrare la Topkapî.

– Din fericire, nu pare să fie multă lume, spuse tânărul.

– Nu e nimic spectaculos, spuse Ylena.

– Nu, locul e frumos pentru că se vede marea, dar ca palat…, nu știu, de fapt sunt doar pavilioane.

– De unde au stăpânit o bună parte din lume, sublinie fratele ei.

Un grup de turiști italieni ascultau explicațiile ghidului, așteptându-și rândul să intre în palat.

– V-am spus deja că Topkapî a fost construit de sultanul Mehmet, dar fiecare sultan adăuga noi pavilioane. Topkapî a suferit patru incendii, iar din epoca lui Mehmet a rămas clădirea Tezaurului numită Raht Hazinezi, Pavilionul Faianțelor, Çinili Köşk, și zidurile interioare și exterioare. Palatul are trei zone, palatul interior, palatul exterior și haremul. Prima curte interioară, acolo unde staționează autocarele, a fost garnizoana ienicerilor.

Paznicii care controlau accesurile la Topkapî nu le-au acordat o atenție specială; le-au permis chiar să pătrundă în incintă fără să treacă prin detectorul de metale. Niște funcționari se certau cu ghizii grupurilor. Ghizii se plângeau că li s-a impus un traseu, în loc să fie lăsați să-și organizeze vizita în interiorul incintei așa cum făcuseră întotdeauna.

– Sunt foarte încrezători, afirmă vărul Ylenei odată ce trecuseră de primul control.

– N-au de ce să fie neîncrezători față de nimeni; suntem doar niște turiști, răspunse fratele Ylenei.

Nu au întâlnit nici un obstacol nici ca să treacă de a doua poartă, Bab U Selam, sau a Saluturilor, care a fost construită de Soliman Magnificul.

– Mergem direct la pavilionul relicvelor, îi porunci Ylena verișoarei sale, care continua să împingă scaunul.

– Nu, nu fi nerăbdătoare, mai întâi să ne plimbăm ca și cum am fi într-adevăr niște turiști, sugeră verișoara ei. Uite, putem începe cu haremul.

Ylena încuviință în silă. Simțea nevoia imperioasă de a-și îndeplini scopul: să provoace o rană islamului și nu vedea motivul pentru care trebuia să întârzie momentul răzbunării.

Intrară în harem și, ca și restul vizitatorilor, observară curioși acele despărțituri care fuseseră locuințele soțiilor sultanilor și ale copiilor lor.

Grupul de turiști italieni pe care îi întâlniseră la intrare ieșeau din harem glumind despre odalisce, în vreme ce fotografiau locul acela cu aparatele lor digitale. Alt grup de turiști, de data aceasta turci, în

majoritate bărbați, intră în harem. Pe Ylena o deranjau privirile compătimitoare pe care i le aruncau.

„Dacă ați ști ce voi face, v-ar fi teamă de mine, în loc să mă compătimiți", se gândea ea.

– De ce nu ieșim? întrebă ea nerăbdătoare.

Vara ei împinse scaunul spre ieșire, în vreme ce fratele ei îi cerea să nu se impacienteze.

– Nu te enerva.

– Nu mă enervez, vreau doar să termin odată cu toată povestea asta.

– Se pare că ești grăbită să mori, îi reproșă vărul ei.

Traversară Bab U Saadet, Poarta Fericirii, prin care odinioară putea trece doar sultanul și, apoi, se aflară lângă Arz Odasî, Sala de audiențe a marelui vizir.

– Aici veneau oameni din toată lumea să solicite favoruri de la marele vizir, iar acesta le studia și apoi hotăra dacă să le transmită sau nu sultanului, spuse fratele Ylenei.

– Ce importanță are ce făceau!? Tonul iritat al Ylenei îi îngrijoră.

– Hai, nu te supăra! Chiar tu ne-ai repetat că trebuie să fim precauți și să facem bine lucrurile. Și apoi, nu numai tu vei muri, e foarte probabil că vom muri și noi. Lasă-ne să ne bucurăm de aceste ultime minute, spuse fratele ei.

– Lăudându-i pe sultani!

– Respirând, Ylena, doar respirând, răspunse vărul ei.

Grupul de turiști turci cu ghidul lor în frunte ajunse unde erau ei. Ghidul explica fiecare colțișor din locul acela.

– Și acum, la dreapta, veți vedea alt pavilion, este Tezaurul și vechea reședință a lui Mehmet Cuceritorul; aici se păstrează unele dintre darurile primite de sultan. Iar la stânga acestei curți interioare… da, chiar acolo, spuse arătând spre altă poartă, sunt sălile unde se păstrează sfintele relicve. Începând din 1517, au început să sosească obiecte care au aparținut profetului Mahomed și care până în momentul acela se aflau la Mecca și la Cairo. Puteți vedea de la spade până la fire de păr din barba lui Mahomed, unul din dinții săi, stindardul, Mantia Sfântă…; aceste relicve au fost ținute întotdeauna departe de ochii

locuitorilor din oraș, dar stindardul făcea excepție, pentru că într-o anumită ocazie a fost scos în procesiune pe străzile orașului. În pavilionul în care sunt păstrate relicvele există lectori care citesc cu voce tare din Coran zi și noapte. Urmați-mă, acum avem norocul de a le putea contempla. Pentru musulmani, aceste relicve sunt la fel de importante cum sunt pentru catolici Sfântul Giulgiu de la Torino sau rămășițele din Sfânta Cruce care se găsesc în catedrale, biserici și bazilici din jumătate din Europa.

Ylena o privi pe verișoara ei și aceasta înțelese că nu trebuiau să mai zăbovească, așa că, deși simțea un nod în stomac, împinse scaunul spre intrarea în Pavilionul relicvelor.

Deodată, fără să știe de unde au ieșit, cei patru tineri s-au pomenit înconjurați de un grup de polițiști și soldați înarmați. Ylena privi de jur-împrejur și își dădu seama că nu erau turiști turci, ci polițiști în civil, și că pe esplanadă nu rămăsese nimeni, cu excepția lor.

Colonelul Halman începu să-și facă drum printre oamenii săi, profitând de descumpănirea celor patru tineri.

– Predați-vă! le ordonă militarul vorbind în engleză. Aventura voastră s-a încheiat, mâinile sus!

Fratele și vărul citiră în ochii Ylenei mânia și hotărârea. Apoi Ylena schiță un zâmbet șoptind „adio". După o secundă se produse explozia.

Prin fumul gros se puteau auzi țipete și gemete. Sirenele ambulanțelor izbucniră în incintă.

Când fumul se împrăștie, ceea ce se putea vedea pe esplanadă era dantesc. Bucăți de trupuri sfârtecate, ale tinerilor atentatori, dar și ale agenților care se găseau mai aproape de ei.

Confuzia pusese stăpânire pe locul acela. Printre țipete, se putea auzi glasul ferm al colonelului Halman încercând să stăpânească situația, deși era rănit.

– N-au ajuns la relicve, dar s-a năruit o parte din zidul de la intrarea în pavilion! striga polițistul.

În incintă, au început să sosească mai multe camioane ale armatei cu soldați care au luat poziție în interiorul palatului Topkapî, ajutând

în același timp la evacuarea turiștilor care fuseseră duși de către ghizii lor spre o a patra curte interioară, după ce primiseră instrucțiuni precise să nu se oprească nici în prima, nici în a doua curte interioară.

Toți au auzit explozia fără să știe de unde provine, dar deodată au văzut sosind grupuri de soldați care îi obligau să părăsească locul. În câteva minute, i-au evacuat pe vizitatori, tulburați de derută.

Când la Topkapî au rămas doar soldații, poliția și serviciile medicale care se deplasaseră la fața locului, colonelul Halman îi sună la telefon pe șefii săi ca să-i informeze despre rezultatul operațiunii și apoi pe Lorenzo Panetta.

– Au murit cei patru teroriști și zece din oamenii mei. În plus, am alți douăzeci de răniți, unii dintre ei în stare gravă.

– Îmi pare rău, cum s-a întâmplat? întrebă Panetta.

– Miza a fost foarte mare, ne-am asumat un risc enorm. Nu voiam să le permitem turiștilor să intre azi la Topkapî, dar ne-am gândit că teroriștii ar fi bănuit ceva dacă n-ar fi găsit o atmosferă de normalitate. Astfel că am permis să intre cu țârâita câteva grupuri, deviindu-le spre alte zone ale palatului suficient de îndepărtate ca să nu se afle în pericol. N-a fost ușor, ghizii au lansat tot felul de insulte grave pentru că nu înțelegeau de ce nu li se permite să organizeze vizita la Topkapî așa cum o făcuseră întotdeauna. Credeți-mă dacă vă spun că m-am rugat ca nici un turist să nu se rătăcească de grupul său. Teroriștii au fost tot timpul înconjurați, fără să știe, de un grup de polițiști și de soldați îmbrăcați civil, ca simpli turiști. Nimeni n-a luat legătura cu teroriștii; am făcut ce mi-ați cerut în ciuda riscurilor, am așteptat până în ultimul moment ca să văd dacă cineva lua legătura cu teroriștii, dacă aveau vreun complice; și am încercat să-i arestăm exact în momentul când urmau să intre în Pavilionul Sfintelor Relicve. Fata a activat probabil încărcătura de explozibili și… vă puteți imagina restul. Vor fi greu de identificat cadavrele.

– Și relicvele Profetului? întrebă îngrijorat Lorenzo Panetta.

– Intacte, n-au suferit nici o stricăciune. Allah fie lăudat pentru că le-a ocrotit.

– Și pentru că a împiedicat o și mai mare vărsare de sânge; vă imaginați, colonele, ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi reușit să distrugă acele relicve?

– Da, ar fi avut loc o baie de sânge.

– Îmi pare rău pentru oamenii dumneavoastră.

– Imaginați-vă ce înseamnă să vorbesc cu familiile lor…

– Ați putea păstra sub tăcere câteva ore informația despre cele întâmplate?

– Dumneavoastră îmi cereți imposibilul! Aici erau oameni, prea mulți oameni ca să se păstreze un secret. Turiști, ghizi, funcționari, soldați, polițiști… Nu, nu putem păstra informația sub tăcere multă vreme.

– Ce veți spune?

– Ce sugerați să spunem?

– Permiteți-mi să vorbesc cu directorul Centrului de coordonare antiteroristă de la Bruxelles și vă sun imediat.

– Șefii mei au vorbit deja cu șeful dumneavoastră.

– Dați-mi cinci minute.

Lorenzo își aprinse o țigară și trase fumul cât mai adânc în piept. Apoi îi relată pe scurt părintelui Aguirre și comisarului Moretti tot ce îi explicase colonelul Halman.

– Au avut mare curaj! Și-au pus viața în joc! Acest colonel Halman trebuie să fie un om ieșit din comun, exclamă comisarul Moretti.

– Da, a riscat mult și organizarea unei astfel de operațiuni este foarte dificilă. Dacă ar fi murit un singur turist, atât guvernul turc cât și noi ne-am fi văzut în mari dificultăți. Am fi fost acuzați că punem în pericol vieți nevinovate.

– Este ceea ce am făcut, afirmă Moretti.

– Este ceea ce facem de multe ori, crezând că astfel vom salva multe alte vieți, dar nu mă simt mândru de acest fapt.

Hans Wein era șocat și ușurat în același timp.

– Măcar povestea de la Istanbul n-a ieșit rău, îi spuse Wein lui Panetta.

– Au murit zece oameni, în afară de cei patru teroriști, și sunt de asemenea numeroși răniți, dar nu, n-a ieșit rău față de ceea ce s-ar fi putut întâmpla.

– Dacă nebunii ăia ar fi distrus relicvele lui Mohamed, ar fi fost și mai mulți morți. Îți imaginezi reacția islamiștilor fanatici?

– Să le fim recunoscători turcilor pentru sacrificiul lor, spuse Panetta.

– Ați avansat cât de cât?

– Nu, continuăm orbește și peste o oră Sfântul Părinte va conduce slujba liturgică din Vinerea Mare. Nu există nici un singur cotlon din Vatican care să nu fie protejat.

– Dar nu știm dacă vor ataca Vaticanul…, răspunse Hans Wein.

– Nu, nu știm, dar trebuie să-l protejăm pe papă. Ce se întâmplă cu israelienii?

– Am vorbit cu ei acum un minut și de asemenea cu Matthew Lucas. Au localizat grupul de turiști care a sosit în Israel prin agenția de voiaj a lui Omar. Israelienii le vor permite și ei să se apropie de Sfântul Mormânt. Totul este o nebunie…, se lamentă Wein.

– Nu m-am rugat niciodată în viața mea atât de mult, mărturisi Panetta.

– Turcii m-au consultat în legătură cu comunicatul oficial asupra faptelor. După părerea mea, este mai bine să se spună adevărul, afirmă Wein.

– Da, întotdeauna e mai bine să se spună adevărul, dar nu e nevoie să se spună chiar acum. Altminteri, le-am atrage atenția celorlalte comandouri care-și propun să înfăptuiască atentatele.

– De acord. Ce vrei să le spun turcilor?

– Că a fost o explozie, nu se știe dacă intenționată, și că au murit mai multe persoane.

– Nu e convingător. Nu e foarte surprinzător faptul că au murit doar soldați și polițiști?

– Dacă spunem că îi urmăreau, atunci vor ști că avem mai multe informații.

– Eu continui să nu găsesc nici o conexiune între acea Ylena și Cerc, se plânse Wein.

– Dar există; poate că nici ei nu știau că există, dar există, insistă Panetta.

– Bine, atunci, ce propui?

– Să se spună cât mai puțin posibil. Întotdeauna se poate recurge la binevenita frază „suntem în plină anchetă, în aceste momente se iau în calcul toate ipotezele, vă vom informa".

– În regulă, informații de mică importanță câtă vreme e posibil.

– Măcar timp de câteva ore. Știm că atentatele vor fi azi, să încercăm să câștigăm ziua.

– De acord.

Lorenzo Panetta știa că Hans Wein va vorbi cu guvernul turc, iar el, la rândul său, îi telefonă colonelului Halman.

– Colonele, spuneți cât mai puțin posibil: că se fac investigații, că în următoarele ore veți avea mai multe informații etc., etc., etc.

– Da, cunosc placa.

– Există și alte comandouri pregătite să acționeze, pe două dintre ele se pare că le avem localizate, al treilea… al treilea știm că va acționa la Roma, dar nu știm unde, nici când. Am nevoie de timp, nu îi putem alerta.

– Voi face tot ce pot.

– Mulțumesc.

43

Ierusalim, Vinerea Mare

Hakim s-a alăturat grupului de pelerini granadini cu care sosise în Israel. Parcurgeau de zece minute Via Crucis pe vechile străzi din Ierusalim. El mormăia printre dinți, de parcă ar fi spus și el rozariul, încercând să treacă neobservat.

Pe când mormăia rugăciunea, privea în dreapta și în stânga, încercând să-și dea seama dacă erau mai mulți soldați decât de obicei patrulând pe străzile din orașul Vechi. Erau mai mulți, admise Hakim, dar se gândi că era poate datorită marii afluențe de turiști care vizitau Israelul la acea dată.

Nu îi era frică, nimeni nu părea să-l bage în seamă. Mergând cu pelerinii, se simțea invizibil.

La fel ca și cei din grupul său, alte multe sute de pelerini se rugau la trecerea prin „stații", locurile acelea pe unde Hristos își purtase Crucea și se oprise să se odihnească. Zâmbi în sinea lui gândindu-se la Cruce. Creștinii nu-și vor reveni niciodată din lovitura pe care aveau să o primească. Aruncarea în aer a Sfântului Mormânt, distrugerea mănăstirii de la Santo Toribio unde se păstra cea mai mare bucată de lemn din câte existau și a bazilicii Sfintei Cruci de la Ierusalim din Roma… Nu, oamenii politici slabi de înger nu vor putea privi în altă parte ca să evite confruntarea, nu vor avea altă soluție decât să accepte că erau în război. Până atunci, europenii au refuzat să o admită, dar, după toate câte se vor întâmpla, nu vor mai putea ignora realitatea. Cercul va

isprăvi cu Occidentul; va sosi ziua în care drapelul cu semilună va flutura în toate capitalele din Europa, iar bisericile vor fi transformate în moschei.

Pierdut în gânduri, nu-și dădu seama că se apropiau de Sfântul Mormânt. Acolo, părea că erau mai multe controale decât în alte ocazii, oamenii protestau când erau controlați de sus până jos, fiind obligați să arate tot ce purtau în genți și în rucsacuri.

„Subiectul pare că își dă seama de situație", spunea un agent de securitate prin microfonul pe care îl purta ascuns în rever, dar al cărui sunet limpede ajunse în sala de operațiuni în care serviciile de informații și poliția israeliană lucrau de zile întregi ca să împiedice atentatul.

Matthew Lucas încerca să-și controleze nervozitatea. Nu făcea altceva decât să întrebe de ce nu-l arestau odată.

– Dacă își dă seama că este înconjurat, e în stare să se sinucidă în mijlocul mulțimii și va fi un masacru, îi răspunse colonelul Kauffmann, șeful Mossadului.

Dar nu părea să-l audă; putea vedea că oamenii care erau în sală aveau chipurile încordate și nu-și puteau ascunde frământarea pe care le-o pricinuia această situație.

Colonelul care conducea operațiunea îi dădu un ordin agentului care tocmai vorbise.

– Acum.

Matthew Lucas îl întrebă din priviri. Ce a vrut să spună prin „acum" ? Și se plânse cu voce joasă de atitudinea israelienilor; treceau drept cei mai buni aliați ai Statelor Unite, dar păreau să nu aibă încredere în nimeni; îl lăsaseră să asiste ca un spectator, fără să-i acorde atenție.

Mai erau cincizeci de metri până să ajungă la poarta Sfântului Mormânt. Hakim și restul grupului au trebuit să se oprească. Controalele provocau o coadă lungă care îi obliga să aștepte.

Hakim își dădu seama că va putea intra cu greu în biserică. Said îi spusese că evreii obișnuiau să adopte măsuri de securitate, dar căutând să nu-i deranjeze pe turiști. Privi în urmă să vadă dacă avea vreo cale de scăpare, dar înțelese că îi va fi imposibil să se întoarcă în mijlocul acelei mulțimi care împingea ca să ajungă la Sfântul Mormânt. Imediat se căi

că se gândise să scape. Nu o putea face, era acolo ca să moară și va muri. Dacă nu va putea ajunge la Sfântul Mormânt, măcar va distruge intrarea în biserică, pentru că de îndată ce va fi îndeajuns de aproape, de îndată ce soldații vor începe să percheziționeze grupul său, el va detona încărcătura. Mulți dintre pelerinii aceia vor muri împreună cu el.

Se simți dezolat, fiind conștient că nu putea reuși să atingă obiectivul stabilit. Omar va fi profund decepționat, iar Salim al-Bashir se va gândi că se înșelaseră încredințându-i o misiune pe care nu a fost în stare să o îndeplinească.

I-a urât mai mult decât oricând pe evrei pentru că l-au împiedicat să-și îndeplinească misiunea, în vreme ce privea disprețuitor oamenii aceia care nu încetau să se roage în jurul lui.

Deodată, simți că era apucat de brațe și că i le duceau la spate.

– Nu te mișca, auzi spunându-i-se într-o spaniolă perfectă.

Apoi, se simți târât din locul acela, în vreme ce pelerinii din grupul lui începeau să protesteze văzând că era luat pe sus.

– Subiectul e în mâinile noastre, spuse agentul la microfonul invizibil, în vreme ce Hakim era târât afară din mulțime, în drum spre Poarta Damascului.

În sala de operațiuni, au oftat ușurați. Nu localizaseră grupul de turiști decât în dimineața aceea, iar pe Hakim, doar în urmă cu o oră. A fost un miracol.

Hakim nu se putea mișca și simțea că lacrimile îi năpădeau ochii. Lacrimi de frustrare, de mânie și de durere.

Ieșiră prin Poarta Damascului, pe unde la ora aceea sute de persoane intrau și ieșeau din Orașul Sfânt. Acolo îi aștepta o mașină în care îl instalară, cu doi agenți de fiecare parte, în afară de cel care conducea și altul care mergea în față, amenințându-l cu pistolul.

– Bună treabă, le spuse omul cu pistolul celor doi bărbați care îl arestaseră pe Hakim și le ordonă după aceea să-i pună cătușele.

A fost o secundă, doar o secundă cât a avut Hakim o mână liberă, și n-a șovăit. A tras de detonatorul pe care îl purta în centură.

Mașina a explodat sărind în aer și luând cu ea nu numai viețile ocupanților ei: alte vehicule au fost atinse de explozie.

Haosul a pus stăpânire pe locul acela, cu toate că au început imediat să sosească mașinile poliției și ambulanțele.

În sala de operațiuni, a fost un moment de derută, dar colonelul Kauffmann s-a impus imediat, dând ordine în dreapta și în stânga, în vreme ce le cerea agenților care se aflau în preajma Porții Damascului să-l informeze fără întârziere.

Matthew Lucas putu să audă vocea întretăiată a unui agent care informa de la locul faptei: „Mașina a sărit în aer. Sunt morți și răniți, este oribil… Probabil că purta o centură cu explozibili și a reușit să o detoneze. Încă nu știm, laboratorul va confirma. Cred că sunt și turiști printre victime, dar sunt și palestinieni, și oameni de-ai noștri…".

– Se pare că am făcut ce era mai greu, să-l găsim pe omul acela și să-l arestăm, dar n-am fost în stare să evităm ceea ce ar fi trebuit să fie cel mai simplu, se plânse colonelul Kauffmann.

Matthew Lucas avea un nod în gât, dar a cerut permisiunea să se apropie de locul exploziei.

– Veniți cu mine, îi spuse colonelul, altfel nu vă veți putea apropia.

În drum spre Poarta Damascului, Matthew îl sună pe șeful său și apoi pe Lorenzo Panetta.

– N-a fost posibil să se evite oroarea. A avut loc o explozie și sunt morți, îi spuse el.

– Dumnezeule! Ce s-a întâmplat?

– Până azi-dimineață n-au fost identificați toți pelerinii veniți în excursia organizată de Omar. După cât se pare, subiectul se numea Hakim și avea pașaport spaniol. Șeful meu a vorbit cu Centrul antiterorist de la Madrid și comisarul García l-a sunat ca să-i spună că numitul Hakim avea cetățenie spaniolă, dar era de origine marocană. După cât se pare, era primarul unui sat din provincia Granada, Caños Blancos. Un om în afara oricărei suspiciuni. Autoritățile spaniole îl considerau un moderat, iar satul, un exemplu.

– Da, comisarul García a vorbit și cu mine. Hakim era un om lipsit de scrupule, răspunse Panetta.

– Hakim n-a stat la hotel împreună cu restul pelerinilor cu care a sosit în Israel și n-a participat la toate excursiile acestora. Nu știm

cine este omul lui de legătură, nici unde a fost cazat, nu l-am localizat până când nu s-a alăturat grupului, dar a sosit singur la hotelul unde stăteau și de acolo au plecat spre Sfântul Mormânt.

– Dar spune-mi ce s-a întâmplat!

– A fost arestat aproape de Sfântul Mormânt, au reușit să-l scoată dintre pelerini, dar, după cum se pare, a putut accesa detonatorul pe care-l purta asupra sa și a sărit în aer; mă rog, împreună cu el au murit polițiști și agenți israelieni, turiști, palestinieni… încă nu știm câți oameni au murit. Mă îndrept într-acolo.

– Și biserica?

– Biserica Sfântului Mormânt n-a fost afectată; de fapt, explozia s-a produs în afara zidurilor.

Lorenzo Panetta îi mulțumi în gând lui Dumnezeu. Îi părea rău de cei care muriseră, dar își spunea că ar fi putut fi mult mai mulți dacă teroristul n-ar fi fost arestat la timp.

Colonelul Kauffmann îi ceru lui Matthew Lucas telefonul.

– Domnule Panetta? Sunt colonelul Kauffmann. Vă asigur că am făcut tot ce ne-a stat în putință. Am lucrat contra cronometru și în pofida celor întâmplate se poate spune că am avut noroc. Dar, din nefericire, nu știm nimic despre legăturile acestui terorist în Israel și vă pot asigura că pentru noi ar fi fost de o importanță vitală, dat fiind că Cercul este singura organizație teroristă în care nu s-au infiltrat agenții noștri. Dacă dumneavoastră ne-ați fi înștiințat înainte despre ce se întâmplă, poate că am fi reușit să facem mai mult.

– Vă asigur, colonele, că mi-ar fi plăcut să vă pot spune ceva înainte, dar am lucrat cu ipoteze, fără certitudini și când am avut informații sigure, v-am înștiințat imediat.

– Prea târziu, domnule Panetta, prea târziu. Din nefericire, au murit mulți nevinovați.

– Toți morții sunt nevinovați, colonele.

– Nu, domnule Panetta, nu toți.

44

Vinerea Mare, castelul d'Amis, sudul Franței

Când Edward a venit, ca în fiecare dimineață, să-l trezească pe conte și să-i aducă tava cu micul-dejun, a fost surprins să-l găsească stând în fața televizorului.

Contele era deja îmbrăcat și părea neliniștit, dar n-a spus nimic care l-ar fi putut face pe Edward să ajungă la această concluzie. Era de mulți ani în slujba lui și majordomul putea citi pe chipul stăpânului castelului.

În orice alt moment, ar fi făcut vreun comentariu ca să încerce să afle după reacție ce anume îl preocupa pe contele d'Amis, dar Edward se gândi că și așa avea el destule pe cap cu propriile sale probleme.

Raymond de la Pallisière se închisese la el în birou. Îi ceru lui Edward să nu-l deranjeze nimeni, nici măcar fiica sa, dar majordomul știa că acest ordin nu va fi luat în seamă de Catherine. Fiica domnului conte era o femeie încăpățânată care nu se supunea regulilor. Simțea simpatie față de ea pentru că, de la sosirea ei, castelul parcă renăscuse, dar el nu-și făcea iluzii: când Catherine va deveni contesa d'Amis, îl va concedia.

Era aproape ora unsprezece când Catherine se prezentă în fața ușii de la biroul tatălui ei și, fără să ia în seamă avertismentele lui Edward, împinse ușa și intră.

– Ce se întâmplă? îl întrebă pe tatăl ei în chip de salut, privindu-l curioasă cum stătea în fața televizorului și cu un tranzistor lipit de ureche.

Contele făcu un gest de neplăcere la adresa fiicei sale care năvălise, dar o invită să ia loc.

– Ascult știrile.

– Ceva interesant?

– Tu nu te uiți niciodată la televizor?

– La CNN; rețelele europene aproape că nu informează despre Statele Unite, decât doar ca să spună că George Bush este un biet om înverșunat să facă rău.

– A fost o explozie la Istanbul și, după cât se pare, o alta la Ierusalim.

– Da? Ce fel de explozii?

– Nu sunt multe informații, se spune că la Istanbul explozia a putut fi provocată de o scurgere de gaze. Nu știu. Cât despre Ierusalim…

– Probabil că vreun terorist o fi hotărât să se jertfească. Este ceea ce se obișnuiește prin zona aceea, nu-i așa? îl întrerupse Catherine, fără să acorde prea multă importanță celor spuse de tatăl ei.

– Nu-ți pasă? o întrebă contele.

– Nu că nu-mi pasă, adevărul e că trăim într-o lume în care se întâmplă asemenea lucruri; cred că ne-am imunizat încetul cu încetul față de actele înspăimântătoare. Suntem în stare să ne uităm la buletinele informative în timp ce mâncăm și nimic nu ne afectează viața cotidiană. De câte ori n-ai văzut imagini ale unui atentat cu mulți morți și ai continuat să faci ce aveai prevăzut?

– E o cugetare foarte cinică, Catherine.

– O cugetare realistă. Dar spune-mi: ce te îngrijorează?

– Nimic, nimic în mod special.

Soneria telefonului mobil îl alertă pe Raymond. Privi ecranul și citi: NUMĂR PRIVAT. Se temea să nu fie Mijlocitorul. Lucrurile n-au ieșit cum plănuiseră.

– Catherine, te deranjează dacă mă lași singur câteva minute?

Ea se ridică ofensată și ieși fără să spună o vorbă.

– Da… Tonul vocii lui Raymond era încărcat de tensiune.

– Ce se întâmplă? îl auzi spunând pe Mijlocitor.

– Nu știu. Am încercat să iau legătura cu Iugoslavul ca să aflu ce s-a întâmplat la Istanbul, dar se pare că s-a evaporat. Nu răspunde la nici unul din telefoane.

– În buletinele de știri nu se menționează relicvele.

– Știu. Mă uit la CNN și prezentatorii fac speculații în legătură cu o explozie de gaze.

– Eu știu ceva mai mult decât dumneavoastră. Guvernul turc a hotărât să păstreze sub tăcere informația câteva ore la cererea Centrului de coordonare antiteroristă al Uniunii Europene. Au fost zece morți, toți soldați, în afară de fată și de cei care o însoțeau. Pavilionul Relicvelor aproape că n-a suferit pagube.

Raymond nu-l întrebă cum de știe toate astea. Oamenii pe care îi reprezenta Mijlocitorul aveau surse în toate guvernele din lume, astfel că nu le era greu să obțină informații de primă mână.

– Persoanele pe care le reprezint sunt foarte supărate, îl auzi spunând pe Mijlocitor. Dumneavoastră ați garantat succesul operațiunii.

– Nu știu ce s-a întâmplat.

– Ați vorbit cu prietenul dumneavoastră Bashir? La Ierusalim, un terorist s-a aruncat în aer la Poarta Damascului.

– Știu, tocmai am văzut la CNN.

– Poarta Damascului este departe de Sfântul Mormânt.

– Știu și asta.

– Așa că nici Bashir n-a îndeplinit cele prevăzute.

– Au mai rămas Santo Toribio și Roma, spuse Raymond.

– Deja nu mai contează. Ceea ce vroiam nu era ca niște teroriști să se sinucidă, ci să provocăm o confruntare între țările islamice producătoare de petrol și Occident. Ylena ar fi trebuit să distrugă relicvele lui Mahomed, acela era obiectivul; faptul că a murit n-are importanță. Cui îi pasă de încă un terorist mort? La fel ca și nenorocitul de la Ierusalim. S-a aruncat în aer, omorând mai mulți trecători. Și ce dacă? Astea sunt niște atentate obișnuite, lipsite de importanță. Mă tem, conte, că cineva a lăsat pe undeva o fereastră deschisă.

– Ce vreți să spuneți? Vocea lui Raymond denota nesiguranță.

– V-am atras atenția. Persoanele pe care le reprezint nu admit eșecurile.

– Operațiunile sunt bine organizate, vă repet că nu știu ce s-a întâmplat.

– Căutați să vorbiți cu Iugoslavul. La ora asta, probabil că are deja o idee despre ce anume a dat greș la Istanbul.

– Voi încerca din nou.

– Căutați să vă verificați ferestrele și să vedeți pe care dintre ele ați lăsat-o prost închisă. Ah! Și sunați-l pe prietenul dumneavoastră Bashir; va trebui să dea și el o explicație pentru acest eșec.

Mijlocitorul întrerupse convorbirea, fără să-i lase lui Raymond timp să replice. Acesta formă imediat numărul Iugoslavului, dar nici de data aceasta nu răspunse. Îl sună pe Salim, dar îi răspunse robotul cerându-i să lase un mesaj. Închise telefonul peste măsură de neliniștit.

Vinerea Mare, Santo Toribio, Potes

Arturo García le explica agenților din Poliția Națională și din Garda civilă ce știa despre cei doi tineri care, cu un etaj mai sus, așteptau momentul să se arunce în aer împreună cu bucata din Adevărata Cruce păstrată la Santo Toribio.

Reprezentantul din Spania al Centrului antiterorist se deplasase până în Cantabria, conștient de gravitatea situației. În convorbirea cu ministrul de Interne, acesta s-a arătat categoric: nu voia să-și asume nici un risc, nu-i păsa că teroriștii ar putea intra în legătură cu alții din zonă. Ceea ce trebuia evitat era atentatul, astfel că trebuiau să fie arestați imediat, împiedicându-i să se apropie de Santo Toribio.

O polițistă se îmbrăcase ca o cameristă din hotel. Pe hârtie, planul era simplu. Femeia va bate la ușă; va duce cu ea un cărucior cu cearșafuri și prosoape curate și, când i se va deschide, va intra și în urma ei vor fi restul efectivelor. Nu știau cum aveau să reacționeze teroriștii, dar era previzibil că vor încerca să se sinucidă, astfel că operațiunea comporta riscuri, iar cei care aveau să intre puteau muri.

Directorul hotelului, în ciuda nervozității, dăduse ascultare tuturor ordinelor poliției. Evacuaseră hotelul cu multă prudență, sunând în fiecare cameră și cerând oaspeților să vină la recepție pentru o chestiune importantă; odată ajunși acolo, erau conduși la ușa din spate, pe unde erau scoși și îndepărtați de locul acela.

Arturo García se mira că aveau atâta noroc. În orice moment, teroriștii puteau să coboare și să-și dea seama că se întâmplă ceva.

Lucraseră contra cronometru, știind că fiecare minut era prețios, și comisarul García nu răsuflase liniștit până când nu localizase cele două autocare ale agenției de voiaj a lui Omar. Dacă cineva avea de gând să comită un atentat la Santo Toribio, trebuia să fie ascuns în acel grup de pelerini. Două bătrâne speriate le-au vorbit despre „acei doi tineri atât de simpatici, cu înfățișare de mauri, dar care sunt buni creștini și au venit să dobândească indulgența papală".

Mohamed se învârtea prin cameră supărat pe Ali care încă se mai îmbrăca.

– Grăbește-te!

– Pentru ce? Este ora unsprezece, mai avem încă un ceas.

– Dacă nu te grăbești, plec.

– Fă ce vrei.

Dar Mohamed se așeză pe pat și își lăsă privirea să rătăcească pe fereastră.

– Satul ăsta e foarte liniștit. Uite, în ciuda orei, nu e nimeni pe stradă.

– Graba nu conduce nicăieri, răspunse Ali.

Mohamed își căută telefonul mobil și formă numărul de acasă. Îl chinuia gândul că vărul său Mustafa urma să o asasineze pe Laila.

A auzit vocea sumbră a tatălui său și a știut că Laila era deja moartă.

– Mohamed, fiule, unde ești? Trebuie să vii imediat, s-a întâmplat ceva îngrozitor.

În vreme ce tatăl lui îi vorbea, auzea pe fundal plânsul mamei sale și al Fátimei.

– Nu pot veni, trebuie să fac o treabă importantă.

– Fiule, sora ta… Mustafa a ucis-o pe Laila… zice că a fost spre binele nostru… Te rog, fiule, vino!

Mohamed simți că se sufocă. Ali îl observa în tăcere și în privirea lui putu citi durerea.

– Nu pot veni, tată, vă iubesc mult, spune-i și mamei mele… ea și cu mine… nu ne-am înțeles și știu că am făcut-o să sufere.

– Fiule, ce tot spui? Ce vrei să-mi spui? Te rog, Mohamed!

Vocea lui Mustafa se auzi poruncitoare. Îi luase telefonul din mână tatălui lui.

– N-ar fi trebuit să suni, îl auzi spunând pe vărul său.

– Ce i-ai făcut ? strigă Mohamed.

– Ceea ce tu n-ai îndrăznit să faci. Mulțumește-mi, domnule care te crezi important. Și dacă tot ai sunat, spune-le părinților tăi să înceteze cu smiorcăiala. Trebuie să plec, ei nu pot chema poliția până când nu voi fi în siguranță. Poruncește-le, sau va trebui să…

– Taci ! Să nu îndrăznești să te atingi de ei.

– Fă ce-ți spun !

Auzi din nou vocea întretăiată a tatălui său. Cât de mult îl ura pe Mustafa !

– Fiule… de ce ?

– Tată, faceți ce vă spune ; altminteri, o să vă facă rău.

– Fátima a găsit-o cu gâtul tăiat în camera lui… este oribil. Sora ta… Allah fie milostiv cu ea ! Biata mea fată ! Mama ta și-a pierdut mințile, nu ne lasă să ne apropiem de Laila, i-a îmbrățișat trupul și… E oribil, fiule, este oribil !

– Tată, ascultă-mă ! Spune-i lui Mustafa că poate pleca, că n-o să chemați poliția decât peste o vreme. Dați-i timp să fugă. Tată, dacă n-ar fi făcut-o el, ar fi făcut-o altul… Laila… Laila devenise o problemă, am avertizat-o, v-am avertizat și pe voi, dar n-ați vrut să mă ascultați… eu o iubeam.

Mohamed plângea deznădăjduit și Ali îi smulse telefonul din mână.

– Domnule Amir, faceți ce v-a cerut Mohamed, e mai bine pentru toți. Aveți încredere în înțelepciunea celor care conduc comunitatea noastră.

Apoi îi înapoie telefonul lui Mohamed și acesta ceru să vorbească cu soția sa Fátima.

– Fă-i să le vină mintea la cap, împiedic-o pe mama mea să cheme poliția. Mustafa trebuie să scape, tu știi asta.

– Nu era nevoie să o ucidă, o auzi spunând pe Fátima.

– Ce știi tu, femeie proastă ! Cum îndrăznești să-ți dai cu părerea în legătură cu ceea ce hotărăsc șefii noștri ? Întreabă-l pe fratele tău de ce trebuia Laila să moară, întreabă-l. El a fost cel care a hotărât acest lucru, strigă Mohamed.

Ali îi luă telefonul din mână și întrerupse convorbirea. Apoi îl sili să bea un pahar cu apă.

– N-ar fi trebuit să suni; tu știai că asta avea să se întâmple.

Niște ciocănituri puternice în ușă îi alertară pe cei doi tineri. Mohamed își șterse lacrimile cu dosul mâinii și Ali se apropie de ușă, întrebând cine este.

– Sunt camerista, trebuie să iau prosoapele murdare.

– Nu vom mai zăbovi mult, vom ieși peste câteva minute, răspunse Ali.

– În regulă, dar dacă nu vă deranjează să-mi dați prosoapele, v-aș fi recunoscătoare.

Ali deschise ușa și se pomeni în față cu o femeie de vârstă mijlocie care îi zâmbea cu amabilitate.

– Îmi pare rău că vă deranjez, pot intra în baie după prosoape?

Camerista împinse ușa fără să aștepte răspunsul și Ali se dădu la o parte ca să o lase să intre. Mohamed privea pe fereastră ca să evite ca femeia să-l vadă plângând. Un zgomot îl alertă și, când se întoarse, în cameră erau niște gărzi îmbrăcate în civil amenințându-i cu armele automate, în vreme ce altul îl trântise pe Ali la pământ și îi ținea mâinile la spate prinzându-le în cătușe.

Mohamed nu opuse rezistență. Încă nu-și pusese centura cu explozibili, astfel că nici măcar n-avea ocazia să se sinucidă. De fapt, simți un val de ușurare și lăsă să i se pună cătușele. În ziua aceea nu avea să moară, Allah nu dorea sacrificiul său. Îi salvase viața la Frankfurt și acum i-o salva din nou. Își jură că niciodată nu se va mai angaja să-și sacrifice viața.

Înconjurați de polițiști și de gărzile civile, ieșiră din hotel. Un bărbat deja în vârstă, îmbrăcat civil, îi privi curios înainte de a o întreba pe una dintre gărzi dacă au percheziționat camera și dacă au găsit explozibilii.

– Da, acești îngerași aveau două centuri pregătite pentru explozie. Le țineau într-o geantă în dulap; trebuiau doar să le activeze.

– Bună treabă.

– Merită să o spuneți și să o repetați, comisare. Nemernicii ăștia ar fi putut ucide mulți oameni nevinovați.

– Duceți-i la cazarmă. Îi vom interoga acolo înainte de a-i transporta la Madrid.

– La ordinele dumneavoastră, comisare.

Arturo García oftă ușurat în vreme ce îi telefona ministrului de Interne ca să-i explice rezultatul operațiunii, apoi îl sună pe Hans Wein la Bruxelles și, în cele din urmă, pe Lorenzo Panetta.

– Am scăpat ca prin minune mulțumită informatorului dumneavoastră. Felicitați-l din partea mea, fără informațiile lui ar fi fost imposibil să-i arestăm pe acești doi nemernici și să dăm de urma numitului Omar.

– Ce veți face cu Omar ? vru să știe Panetta.

– Nimic.

– Nimic ?

– Dumneavoastră știți cum e treaba asta, acum știm că numitul Omar face parte din Cerc, astfel că cel mai bun lucru este să-i dăm apă la moară, o să vedem noi ce o să facă, spuse Arturo García pe un ton sentențios.

– Vă voi cere să-i interogați cât mai degrabă pe deținuți; poate că știu ceva despre atentatul de la Roma.

– Nu vă faceți griji, asta am de gând să fac. Sper să ne spună ceva interesant, dar mai ales ca prin ei să putem trage de firul Cercului. Voi căuta să vă sun cât mai curând.

45

Părintele Aguirre părea cufundat în gânduri și de ceva vreme nu mai rostise nici un cuvânt. Lorenzo îl privi îngrijorat; chipul bătrânului preot părea ca de ceară și nu era greu de citit în ochii lui imensa suferință de care era cuprins.

– A mai rămas doar Roma. Din fericire, s-a putut acționa în așa fel încât să eșueze atentatul de la Santo Toribio, tocmai mi-a spus-o reprezentantul nostru în Spania, îl informă Panetta.

Comisarul Moretti îi trecu telefonul ca să vorbească cu Hans Wein.

– Hans, știu, tocmai am vorbit cu García; măcar spaniolii au scăpat de atentat și au salvat Adevărata Cruce. De fapt, până acum, nici o relicvă n-a suferit stricăciuni, nici bucata de Lignum Crucis de la Ierusalim, nici cea din Spania, nici chiar relicvele lui Mahomed.

Panetta asculta indicațiile pe care i le dădea Hans Wein. Șeful lui era la fel de zbuciumat ca și el, temându-se ca în orice clipă Cercul să nu comită un atentat la Roma.

– Dumnezeule, cum de nu mi-am dat seama mai înainte! Sunt un prost! exclamă deodată părintele Aguirre.

– Liniștiți-vă, părinte…, spuse comisarul Moretti, încercând să-l calmeze pe preot, care se ridicase în picioare cu ochii gata să-i iasă din orbite.

– Știu unde se va comite atentatul! îi asigură preotul.

Panetta și Moretti, împreună cu restul polițiștilor, rămaseră în așteptare, privindu-l pe părintele Aguirre care părea să-și fi pierdut mințile.

– Știu! Sigur că știu! Dumnezeule, cum de nu mi-am dat seama mai înainte!

Lorenzo Panetta și comisarul Moretti reușiră să-l convingă să se așeze.

– Raymond de la Pallisière urăște Crucea, simbolul detestat de catari, obsesia lui este să distrugă Crucea. Au vrut să facă asta cu bucata din Lignum Crucis care se păstrează la Ierusalim, cu cea de la Santo Toribio, cea mai mare din câte s-au conservat și vor încerca să distrugă și cele trei bucăți din Adevărata Cruce care se păstrează la Roma. Atentatul va avea loc în bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim. În această bazilică există o capelă, capela relicvelor, acolo se află trei bucăți din Crucea lui Hristos, precum și doi spini din coroană, o bucată din burete… da, acolo va fi, sunt sigur.

– Are logică! exclamă Panetta.

– Nu e timp de pierdut! spuse Moretti.

Salim al-Bashir mototoli hârtia pe care o avea în mână. Furia îi schimonosise chipul. Proasta aia va plăti scump ceea ce tocmai făcuse.

Cum putuse să creadă că îi va da ascultare? Lovi cu pumnul în perete și simți o durere ascuțită în încheieturile zdrelite ale degetelor.

Până în urmă cu o oră, se simțise bărbatul cel mai fericit din lume, dar acum…

Se uită cu atenție prin cameră, ștergând orice urmă a prezenței ei. Întotdeauna se arătase grijuliu când se întâlneau în hoteluri: rezervau camere separate și căutau ca nimeni să nu-i vadă mergând dintr-o cameră într-alta. Niciodată nu ieșeau și nici nu intrau în hotel în același timp. El impusese acele măsuri drastice de securitate ca să evite să fie văzuți împreună.

Cu o noapte înainte, o invitase să doarmă cu el în camera lui, iar ea venise cu o mică geantă de mână cu cămașa de noapte și trusa de toaletă. În dimineața aceea, când el plecase ca să-l întâlnească pe șeful Cercului de la Roma, ea rămăsese să se aranjeze.

La întoarcere, Salim nu a fost surprins să nu o găsească în cameră. Se gândi că ea s-a dus într-a ei ca să-și schimbe îmbrăcămintea și că se va întoarce dintr-un moment într-altul. O sună pe mobil, dar ea nu răspundea și el crezu că o fi fost în baie sau că o fi hotărât să coboare

în barul de zi ca să bea o cafea. Dar trecuseră aproape două ore și nici urmă de ea. Salim a înțeles atunci că femeia fugise. Căută în camera lui vreun indiciu al fugii și găsi în buzunarul hainei agățate în dulap scrisoarea aceea pe care acum o mototolea.

Dragă Salim, am luat cea mai dificilă hotărâre din viața mea: să mă despart de tine pentru totdeauna. Tu aveai dreptate, nu sunt femeia de care ai nevoie, nu sunt la înălțimea ta, nici a cauzei tale. De-a lungul acestor ani, am făcut tot ce mi-ai cerut și îți mărturisesc că am făcut-o fără remușcări. Dacă mi-ai fi cerut viața, ți-aș fi dat-o cu dragă inimă, dar nu pot să fac ceea ce dorești să fac; nu sunt în stare să distrug bucățile din Adevărata Cruce, nici relicvele din bazilica Sfintei Cruci, oricât mi-ai spune că sunt false. Nu am fost niciodată o bună creștină: de ani de zile mi-am pierdut credința și nu merg la biserică, dar nu pot să distrug toate valorile care au stat la baza educației mele. Nu, nu sunt în stare să distrug acele trei bucăți din Adevărata Cruce; ar fi ca și cum aș distruge esența persoanei mele, sufletul meu. Îmi imaginez că vei râde dacă îți voi vorbi despre suflet, dar nici eu nu credeam că îl am. Dar nu are importanță. Nu vreau să risc să fie morți sau răniți și tare mă îndoiesc că aș scăpa teafără. Cunosc pagubele pe care le poate face o bombă. Să fim sinceri, Salim, nu mi se pare că planul tău ar fi atât de inofensiv cum l-ai prezentat tu și, ceea ce e și mai rău, am descoperit că nu mai pot avea încredere în tine cum aveam în trecut. Dacă ți-aș îndeplini dorințele, nu aș putea suporta să trăiesc restul vieții cu această povară.

Vezi bine, eu care am făcut de toate, care mi-am trădat prietenii și pe mine însămi, nu sunt în stare să comit această ultimă ticăloșie, cea mai ușoară, după părerea ta.

Plec, Salim, și cred că această despărțire este cel mai bun lucru pentru amândoi. Nu îți voi face niciodată vreun rău, îți jur că voi încerca să te uit, ca să pot uita tot ce am făcut.

Nu știu dacă mă vei putea ierta, dar îmi rămâne speranța că o vei face. La urma urmelor, tu ești un om cu convingeri religioase.

Te iubesc.

Se întrebă pe unde o fi. Cel mai sigur era că a părăsit hotelul și că s-a întors la Bruxelles. Poate că o va găsi la aeroport.

Îi telefonă șefului Cercului de la Roma.

– Prietene, cățeaua a fugit. Operațiunea se anulează.

– Salim, ceva a ieșit prost, te-ai uitat la televizor?

– Nu, ce se întâmplă?

– Un om s-a sinucis la Ierusalim lângă Poarta Damascului. Au fost mai mulți morți.

– Lângă Poarta Damascului?

– Da.

– Dar…

– Știu, ceva s-a întâmplat. A mai fost și o ciudată explozie la Istanbul. După cum se pare, sunt morți și mai mulți răniți.

– Și în Spania?

– Încă nu știu nimic.

– Te voi suna de îndată ce ajung la Londra. Încearcă să afli ce s-a întâmplat. Poate că am fost trădați.

– Ai grijă de tine, prietene.

Închise valiza și părăsi camera, nu înainte de a arunca o ultimă privire, în cazul în care i-ar fi rămas ceva neobservat.

Plăti nota la recepție și ceru să i se aducă mașina pe care o lăsase în garaj. În aeroport, privi lista zborurilor spre Bruxelles; următorul avion pleca peste trei ore, ultimul decolase cu zece minute înainte de sosirea lui.

Căută un telefon public și sună pe cineva. Dădu adresa de la Bruxelles a femeii și un ordin: să fie eliminată.

Devenise periculoasă pentru el. Azi spunea că îl iubește, dar mâine?

Era dispus mai degrabă să moară decât să se lase prins de viu, pentru că împreună cu el putea să cadă toată rețeaua Cercului din Europa. O blestemă pe femeie pentru că îl pusese în pericol.

Ovidio Sagardía își ținea privirea ațintită asupra crucii care atârna pe pieptul papei. În momentul acela, vibrația telefonului îi atrase atenția asupra unui apel. Era părintele Aguirre.

Se dădu deoparte în spatele unei coloane ca să răspundă, dar fără să piardă din ochi silueta Papei, care în mijlocul bazilicii Sfântul Petru continua slujbele liturgice din Vinerea Mare.

– Vor atenta împotriva crucii, iar crucea de la Roma este în…

Ovidio încheie fraza:

– În bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim. Dumnezeule, dar era evident!

– Da, fiule, da, era evident, dar orbirea și teama nu ne-au lăsat să vedem ceea ce era sub ochii noștri. Raymond d'Amis urăște crucea, astfel că logica lui îl poate duce doar spre distrugerea resturilor din Adevărata Cruce.

– Și acum, ce se va întâmpla? întrebă Ovidio în șoaptă.

– Domnul Panetta și comisarul Moretti au adoptat deja măsurile de protecție a bazilicii Sfintei Cruci; ei înșiși au plecat într-acolo.

– Știu ce s-a întâmplat la Istanbul și la Ierusalim, spuse Ovidio.

– Au fost mulți morți, s-a vărsat mult sânge. Mă simt vinovat pentru că n-am fost în stare să evit acest lucru.

– Dar, părinte, mulțumită dumneavoastră Centrul antiterorist a luat în serios pista reprezentată de contele d'Amis!

– Sunt prea bătrân și nu mai gândesc atât de iute ca înainte.

– De îndată ce se va termina slujba, voi veni să vă văd.

– Nu, nu te mișca de acolo. Vin acum la Vatican.

Castelul d'Amis, sudul Franței

Raymond de la Pallisière plângea de furie. Tocmai vorbise cu Salim al-Bashir și nu încăpea nici o îndoială: operațiunea eșuase. Bucățile din Adevărata Cruce erau în continuare intacte la Roma, Ierusalim și Santo Toribio. Zeci de persoane muriseră și se estimau o sută de răniți la Ierusalim și Istanbul, dar ei nu-și atinseseră scopul.

Șeful Cercului bănuia că incidentul de la Istanbul nu era pur și simplu o explozie de gaze, iar Raymond știa că, dacă ar descoperi că el organizase un atentat împotriva relicvelor Profetului, ar da ordin să fie ucis.

Cât despre comandoul trimis la Santo Toribio, Bashir intuia că se întâmplase ceva cu el. Televiziunea și radioul nu informau că în acel colț din nordul Spaniei s-ar fi întâmplat ceva deosebit, dar era evident că se întâmplase ceva cu acest comandou, dat fiind că mănăstirea Santo Toribio era în continuare în picioare.

Bashir n-a vrut să-l sune pe Omar, prefera să aștepte. Șeful Cercului din Spania îl va suna pe el; dacă nu o făcea, era pentru că fusese arestat sau pentru că se întâmpla ceva grav.

– Nu știu ce anume a dat greș, dar voi afla, îi promise Bashir.

– Am cheltuit mulți bani, îi reproșă Raymond.

– Știu.

– Trebuie să-mi dați o explicație; lucrurile nu pot rămâne în felul acesta.

– Veți avea explicația când voi afla ce s-a întâmplat. Până atunci, va trebui să vă mulțumiți cu așteptarea.

– Vreau rezultate! strigă Raymond.

– Sunteți nebun! Acum singurul lucru pe care-l putem face este să stăm liniștiți, vreți să fim arestați cu toții? Presupun că mă sunați de pe o linie sigură…

– Folosesc o cartelă nouă de telefon mobil.

– Trebuie să avem grijă, poate că cineva ne-a trădat, oamenii mei sunt pregătiți…

În capul lui Raymond răsunau vorbele lui Salim al-Bashir: „Poate că cineva ne-a trădat…“ Dar cine? Nimeni nu cunoștea amănunte ale planului; membrii consiliului fundației Memoria Catară ignorau toate detaliile și l-au sunat toată dimineața alarmați de ceea ce vedeau la televizor.

Unul dintre mobilele sale sună și el îl apucă imediat. Vocea profundă a Mijlocitorului îl luă prin surprindere.

– Conte, unde este fiica dumneavoastră?

Pe Raymond îl miră întrebarea. De ce voia să știe unde este Catherine?

– De ce mă întrebați de fiica mea?

– Este o fată foarte specială, are darul ubicuității.

– Ce vreți să spuneți?

– Că e de trei săptămâni în California, în casa unei prietene, o pictoriță de mare succes. Acolo, fiica dumneavoastră își revine după depresia pricinuită de decesul mamei sale. Dar, cum e o fată foarte specială, e în același timp și în Franța, împreună cu dumneavoastră, vizitând locurile în care a trăit mama ei.

– Ce spuneți? Raymond simțea că de abia mai putea respira.

– V-am spus să aveți grijă cu ferestrele. Ne-ați expus pe toți, sunteți un prost. Dumneavoastră aveți răspunderea pentru tot acest fiasco. Prietenului dumneavoastră Bashir nu-i va plăcea să afle că au fost cu toții înșelați din pricina neglijenței dumneavoastră, pentru că v-ați comportat ca un biet bătrân sentimental. Bashir a pierdut oameni de preț și în Cerc greșelile nu se iartă. Iar dumneavoastră, conte, ați comis-o pe cea mai rea dintre toate.

– Chiar acum voi sta de vorbă cu Catherine…

– Nu fiți ridicol. Ce îi veți spune? Credeți că vă va povesti pentru cine lucrează? Fiecare om trebuie să știe când i-a venit sfârșitul, iar dumneavoastră, conte, ați ajuns la capăt. Bună ziua.

Contele d'Amis își turnă un pahar de calvados și îl bău dintr-o înghițitură. Apoi se așeză câteva clipe ca să-și pună ordine în gânduri. Nu avea nici o opțiune. Nici una.

Se ridică și se așeză în spatele mesei de birou și apăsă pe sonerie ca să vină Edward. Nu trecură nici două minute și majordomul bătu la ușă.

– Edward, anunțați-o pe fiica mea că doresc să vorbesc cu ea.

O văzu intrând zâmbitoare, fără nici o grijă. Nu, nu semăna cu Nancy și nici cu el, dar era veselă și frumoasă și zilele pe care le petrecuseră împreună fuseseră ca un dar.

– Doreai să mă vezi? Eram în camera mea recitind *Cronica lui fray Julián*; până la urmă, am sfârșit prin a fi obsedată de ea, aproape la fel de mult ca și tine, îi spuse ea, în vreme ce se așeza în fața lui.

Îi zâmbi, apoi deschise primul sertar al mesei de scris și scoase un revolver. Catherine îl privi uimită când o țintì, dar nu avu timp să se apere. O împușcă în cap de la mică distanță. Fata căzu pe jos cu fața scăldată în sânge.

Raymond o văzu prăbușindu-se, în vreme ce lacrimile îi încețoșau privirea. Apoi, își vârî revolverul în gură și trase.

Alarmat de răsunetul împușcăturilor, Edward intră în birou și țipătul lui sfâșietor se auzi în tot castelul.

46

Hans Wein îl asculta în liniște pe Lorenzo Panetta. Directorul Centrului antiterorist își ascundea cu greu indignarea.

Wein își chemase toată echipa la Centru ca să analizeze cele întâmplate și ultimul lucru la care se aștepta era să audă dezvăluirea lui Panetta.

Directorul adjunct al Centrului era vizibil afectat. În Vinerea Mare, în timpul nopții, suferise o criză de anxietate pe care la început o confundase cu un infarct.

Petrecuse toată ziua de vineri așteptând ca dintr-un moment într-altul Cercul să comită un atentat la Roma. Dar nu s-a întâmplat nimic. Poliția controlase bazilica Sfintei Cruci de la Ierusalim de sus și până jos, dar n-au găsit nimic suspect. Părintele Aguirre insista că dacă va avea loc un atentat, acolo va fi.

Panetta nu înceta să se întrebe ce se întâmplase, de ce renunțase Cercul să comită atentatul. Poate că eșecul atentatului de la Santo Toribio îi făcuse să se ascundă în bârlogurile lor.

Dar cel mai rău a fost când a primit telefonul reprezentantului la Paris al Centrului antiterorist, care-l informa despre sinuciderea contelui d'Amis și asasinarea fiicei sale. Panetta scoase un țipăt profund care îi înspăimântă pe toți cei care se aflau în preajma lui. Începu să transpire, pulsul i se acceleră și simți că aerul nu-i mai ajungea în plămâni. A fost dus la clinica Gemelli și acolo, după ce a fost examinat din cap până-n picioare și i s-au făcut mai multe analize, medicul de gardă a pus diagnosticul: criză de anxietate provocată de stres. Dar el știa ce i se întâmplă: durerea sufletească era insuportabilă. Era răspunzător pentru moartea cuiva: a tinerei Mireille Béziers.

La prima oră a dimineții de luni, luase avionul cu destinația Bruxelles, cu toate că Hans Wein îl somase să rămână la Roma și să se odihnească. Panetta știa că trebuia să se explice în fața șefului său, pentru că, altfel, cazul acela n-ar fi fost închis niciodată. Și acum era aici, în sediul Centrului antiterorist de la Bruxelles, făcând mărturisirea cea mai dificilă din viața lui în fața unui Hans Wein uluit și mânios.

– I-am cerut lui Mireille să se infiltreze la castel. Ea a ezitat, dar apoi a acceptat. Eu știam că, în ciuda riscurilor, dorea să-și demonstreze valoarea, pentru că se simțea tratată nedrept de către departament și pentru că era inteligentă și capabilă. Mi-a venit ideea să-i ia locul fiicei contelui. Acesta nu o cunoștea, nu o văzuse în viața lui. Matthew Lucas a făcut rost de informații exhaustive despre Catherine de la Pallisière și Mireille a asimilat acele informații ca să poată trece drept fiica domnului conte. A avut succes, l-a păcălit. Grație ei am aflat despre atentate și despre locul unde aveau să se producă: la Ierusalim, la Santo Toribio, la Istanbul și la Roma. Și-a pus viața în joc ca să salveze niște oameni nevinovați, ca să împiedice Cercul și pe Raymond să mai verse sânge nevinovat. Niciodată nu m-am gândit că ar putea să o descopere… mie… îmi pare rău, știu că sunt vinovat pentru moartea ei.

– Ești, într-adevăr. Nu aveai dreptul să organizezi o operațiune de infiltrare fără permisiunea mea și să mi-o ascunzi tot acest timp, făcându-mă să cred că sursa ta era un servitor de la castel. Ai pus-o în pericol și a fost ucisă. Da, ești responsabil pentru cele întâmplate.

– Fără Mireille, n-am fi putut împiedica atentatele, afirmă Panetta. Ea a fost cea care m-a sunat ca să mă înștiințeze despre locurile alese de conte pentru atentate. Niciodată n-am fi reușit să facem nimic fără informațiile ei. A fost ultima dată când am vorbit cu ea, n-a mai luat legătura cu mine. Mireille a salvat multe vieți.

– Este posibil, asta nu o vom ști niciodată.

– Haide, Wein, eu pot fi un mizerabil pentru că am sacrificat viața lui Mireille, dar nu încerca să minimalizezi valoarea sacrificiului ei!

În momentul acela, intră în birou Matthew Lucas cu ochii roșii de oboseală. De trei zile aproape că nu dormise deloc. Vestea morții lui Mireille îl șocase.

– Și tu m-ai înșelat, Matthew, îi reproșă Hans Wein.

– Da. Nu mi-a plăcut niciodată Mireille, dar am crezut că ideea lui Lorenzo de a o infiltra era o posibilitate pe care nu trebuia să o irosim, dar la care dumneavoastră v-ați fi opus. Îi puteți cere agenției mele să mă înlocuiască din funcția de agent de legătură cu Centrul antiterorist; înțeleg că așa trebuie să stea lucrurile pentru că s-a rupt încrederea dintre dumneavoastră și mine, afirmă cu aplomb Matthew Lucas.

– O voi face, să nu te îndoiești că o voi face. Cât despre tine, Lorenzo… cred că e o idee bună să te întorci la Roma, acum, că vei fi bunic. Nu mai am încredere în tine.

– Înțeleg, Hans, nu-ți reproșez nimic.

– Nu, nu poți să-mi reproșezi nimic. Bine, să recapitulăm, dar unde naiba sunt Laura White și Andrea Villasante? Am cerut să fie convocate la ședință…

Diana Parker, asistenta Andreei Villasante, intră în momentul acela în birou descompusă la față. Cei trei bărbați rămaseră în așteptare privind-o, neștiind ce să creadă.

– Este oribil! Oribil! spunea Diana printre sughițuri.

– Dar, ce se întâmplă? exclamă Hans Wein. Faceți-ne hatârul de a ne spune!

O secretară intră și ea în birou și, în urma ei, majoritatea membrilor serviciului. Toți erau șocați. În cele din urmă, Diana Parker fu în stare să vorbească.

– Sunt moarte! Dumnezeule, ce oroare!

Două minute mai târziu, un inspector de la poliția din Bruxelles ceru permisiunea de a vorbi cu Hans Wein.

– Cadavrele doamnei Laura White și al doamnei Andrea Villasante au fost găsite azi dimineață de o femeie care își scosese câinele la plimbare. Femeia care le-a găsit se plimba prin parc cu câinele și acesta a început să tragă de ea ducând-o acolo unde erau cadavrele. Medicul legist spune că moartea s-a produs probabil aseară, în jurul orei opt. S-au găsit două genți cu lucrurile personale ale celor două femei; după cum se pare, se întorceau după ce au jucat squash.

Rămaseră zguduiți. Deodată, în jurul lor, era numai moarte. Nu numai Mireille, ci și Laura și Andrea își pierduseră viața, dar de ce?

– Cum au murit? întrebă Hans Wein, încercând să nu-și piardă cumpătul, deși era profund afectat.

– Decapitate. Li s-a retezat beregata. Îmi pare rău, spuse inspectorul din poliția belgiană.

– Dumnezeule! exclamă Panetta.

– Poate că au încercat să se apere, una dintre ele chiar a încercat să fugă, dar asasinul… Asasinul a acționat ca un profesionist.

– Ce fel de profesionist? întrebă nervos Hans Wein.

– Borfașii nu acționează în felul acesta, domnule, răspunse inspectorul, tulburat.

Diana povesti că Andrea o sunase să o invite să li se alăture Laurei și ei ca să joace squash și apoi să ia cina împreună, dar că nu s-a dus pentru că se înțelesese cu o altă prietenă să meargă la cinema.

– Dacă m-aș fi dus, acum aș fi moartă! strigă ea speriată.

– A fost arestat cineva? întrebă Panetta extrem de impresionat.

– Încă nu. Aș vrea să știu dacă dumneavoastră vă puteți imagina mobilul asasinării acestor două doamne; nu știu, ceva legat de viața lor personală sau de munca lor… Inspectorul lăsă întrebarea în aer.

– N-ar putea fi un delincvent oarecare care să fi încercat să le jefuiască? întrebă Matthew Lucas la rândul său.

– Nu, nu, domnule, aveau în buzunar portofelele și toate cardurile de credit. Am făcut verificări la bănci; nimeni n-a încercat să scoată bani din conturile lor. Lucrul cel mai surprinzător este că n-am găsit nici o urmă, nimic care să ne ofere o pistă despre asasin sau asasini. Spuneți-mi, putea cineva să aibă un interes să le ucidă?

Hans Wein se ridică în picioare, stânjenit de întrebare.

– Nu, inspectore, erau două funcționare exemplare, niște persoane de toată încrederea și cu multă responsabilitate.

– Îmi pare rău că vă pun aceste întrebări, dar în spatele oricărui asasinat există un mobil și datoria mea este să-l găsesc ca să încerc să-l arestez pe asasin.

– Vă înțeleg, inspectore, faceți-vă treaba. Dar înțelegeți stupoarea și durerea noastră, erau persoane foarte iubite de noi toți. Laura White era asistenta mea personală; cât despre Andrea Villasante, fără

ea, acest departament n-ar fi putut funcționa… Dar ce se întâmplă? întrebă Wein cu voce tare când a plecat inspectorul. Toată povestea asta e o nebunie.

Când Diana Parker se liniști, putu să dea mai multe amănunte în legătură cu ultima ei conversație cu Andrea Villasante.

– Andrea fusese plecată în vacanță și Laura, de asemenea, dar, după cum se pare, amândouă s-au întors înainte de vreme. Andrea mi-a spus că tocmai o sunase Laura, că aveau nevoie să ardă niște calorii, să meargă să joace o partidă și dacă voiam să mă alătur lor…

– Hans, una dintre ele era informatoarea… afirmă Panetta.

– Informatoarea cui? Despre ce vorbești?

– Ți-am spus că eu credeam că avem o scurgere de informații, că nu era normal ca numitul Karakoz să fi devenit atât de grijuliu. De fapt, până când Mireille nu s-a infiltrat la castel, am orbecăit. Ea a fost cea care ne-a confirmat alianța contelui cu Cercul. Laura sau Andrea lucrau ori pentru Karakoz, ori pentru Cerc.

– Ai înnebunit! Știi că Securitatea a făcut verificări ale întregului personal din departament! Dar, în plus, le cunoșteam bine pe amândouă, erau niște femei excepționale, dedicate muncii lor, incapabile de o astfel de mârșăvie.

– Una dintre ele lăsa să se scurgă informațiile, insistă Panetta.

– Și de ce au fost ucise?

– Nu știu; ori pentru că cel pe care-l informa se temea să nu fie descoperit, ori pentru că încetase să mai aibă încredere în ea, ori dintr-o altă cauză. La Roma nu a mai fost comis atentatul despre care ne-a informat Mireille, iar spaniolii au pus mâna pe doi teroriști ai Cercului care mai devreme sau mai târziu vor spune ceva.

– Poate că Mireille Béziers s-a înșelat și n-a fost niciodată prevăzut un atentat la Roma. Cât despre cei doi teroriști arestați în Spania, sunt doi nenorociți, carne de tun; unul a fost un borfaș pe care l-au îndoctrinat în închisoare, iar celălalt, un student fiul unei familii bine integrate din Granada. Numitul Mohamed Amir este însurat cu sora unui influent imam de la Frankfurt. Apropo, sora lui a fost asasinată în aceeași zi, după cât se pare a fost vorba de un asasinat de onoare.

Fata se occidentalizase, era feministă și le ținea piept islamiștilor radicali. A asasinat-o un văr de-al lui, ca să spele onoarea familiei. Nu, ăia doi nu vor spune mult mai mult decât au povestit până acum. Am vorbit cu inspectorul García și nu speră ca ei să ciripească mai mult.

– Și eu am vorbit cu inspectorul. Pentru spanioli, nu e nici o îndoială că cei doi teroriști aparțin Cercului, ca și numitul Hakim care s-a detonat la Ierusalim. Și au o problemă cu satul acela, Caños Blancos, unde Hakim era primar. Poate că este o bază a Cercului, dar trebuie să acționeze cu grijă pentru ca ziarele să nu-i acuze de xenofobie, insistă Matthew Lucas.

– Hans, insist să iei în considerare ceea ce ți-am spus, interveni din nou Panetta.

– Nu voi permite să întinezi bunul nume al Laurei și al Andreei!

– Ceea ce vrei tu este să împiedici ca acest departament să fie pus în carantină din pricina unei probleme de securitate! afirmă Panetta.

– Ceea ce spui tu este doar o teorie. Îți ordon să-i respecți pe cei morți. Nu terfeli reputația a două femei nevinovate. Pentru mine este clar ce s-a întâmplat: le-a asasinat un delincvent, poate că a încercat să le jefuiască și ele au opus rezistență, iar delincventul nu a putut comite delictul pentru că în momentul acela a venit cineva, nu știu cine… Dar știu că nu voi împroșca cu noroi memoria lor și nici acest departament.

– Și eu le apreciam, Hans, dar aș vrea să știu care dintre ele a făcut-o și de ce.

47

Părintele Aguirre oficia slujba funerară pentru Mireille Béziers. Lorenzo Panetta îi ceruse să vină la Bruxelles ca să conducă ceremonia. Cu o zi înainte, se celebraseră alte funeralii pentru Andrea Villasante și Laura White, înainte ca sicriele cu rămășițele lor pământești să fie trimise în țările lor de baștină, Spania și Anglia. Dar Mireille Béziers avea parte de o slujbă funerară de o solemnitate deosebită. Tânăra era fiica unui ambasador; nepoata unui general NATO; cercul de prieteni ai familiei ajungea până în cele mai înalte sfere.

Bătrânul iezuit venise însoțit de preotul cel tânăr, Ovidio Sagardía.

Femeile din departament plângeau, iar bărbații cu greu reușeau să-și stăpânească lacrimile. Toți aveau un sentiment de vinovăție față de Mireille Béziers, o eroină, spunea părintele Aguirre, o femeie care nu șovăise să-și pună viața în primejdie ca să evite vărsarea de sânge nevinovat. O femeie curajoasă, generoasă.

Hans Wein asculta cuvintele părintelui Aguirre cu ochii ațintiți în pământ.

Mireille murise în exercițiul funcțiunii, în vreme ce Laura White și Andrea Villasante fuseseră asasinate nu se știa de către cine, dar oficial s-a spus că a fost vorba de un delincvent ordinar care încercase să le jefuiască atunci când se întorceau de la o partidă de squash.

Lui Hans Wein i se prezentau condoleanțe pentru moartea celor trei femei care lucraseră în departamentul său; dar privirile lui Lorenzo Panetta îl făceau să se simtă un mizerabil. Da, îi părea rău de pierderea Laurei și Andreei, dar nu o suportase niciodată pe Mireille

Béziers, care devenise o eroină și toți îl felicitau pentru că a avut-o în departamentul său pe acea femeie neînfricată.

A așteptat până când au plecat toți cei care au asistat la funeralii. Voia să vorbească cu Lorenzo Panetta, dar acesta pătrunsese în sacristie în căutarea părintelui Aguirre și a lui Ovidio Sagardía. Îl găsi acolo împreună cu Matthew Lucas.

– Am vrut să-mi iau la revedere. Știu că pleci mâine, reuși să spună Wein.

– Da, plec; ți-am lăsat un raport cu toate concluziile acestui caz. Sper să-ți fie de vreun folos, replică Panetta.

– L-am citit deja, mulțumesc.

– L-ai citit deja?

– Da… mă rog, îmi vine greu să împărtășesc una dintre afirmațiile pe care le faci.

Părintele Aguirre, Ovidio și Matthew îi observau stânjeniți, în tăcere. Cei doi preoți se schimbaseră deja și purtau costume de haine și cămăși cu guler preoțesc.

– Eu sunt de acord cu teza lui Lorenzo, interveni Matthew.

– Da, mă așteptam.

– Hans, datele sunt incontestabile: contele d'Amis voia să se răzbune pe biserică, distrugând simbolul cel mai de preț pentru creștini: Crucea, resturile de Lignum Crucis.

– Și ce-mi spui despre atentatul de la Istanbul? După câte știu eu, islamiștii nu le-au făcut nimic catarilor.

– Da, avem lacune, ne lipsesc niște verigi. Nu știm în continuare cine este domnul Brown; poate că el este veriga, conexiunea între atentatul de la Istanbul și cele de la Santo Toribio și Ierusalim. Am discutat mult cu părintele Aguirre; el crede că cineva îl dirija pe Raymond, cineva care dorea să provoace o confruntare între islam și Biserică, precum și între islam și Occident. De fapt, Mireille mi-a spus asta când mi-a vorbit despre acel domn Brown.

– Cu ce scop? întrebă Hans Wein, privindu-l pe părintele Aguirre.

– Domnule Wein, există oameni care ar trage foloase de pe urma acestei confruntări. Oameni pentru care lumea și ființele omenești

sunt doar oportunități pentru afaceri. Dacă ar fi fost distruse relicvele Profetului, islamiștii radicali ar fi ieșit în stradă și ar fi provocat o baie de sânge în toată lumea. Distrugerea bucăților rămase din Adevărata Cruce, care se păstrează la Santo Toribio, la Ierusalim și în bazilica Sfintei Cruci, ar fi indignat o mulțime de oameni. Cineva căuta să aprindă scânteia; voiau să provoace un război al religiilor și au fost cât pe-aici să reușească. Presupun că din această confruntare cineva ar fi făcut o afacere.

– Hans, tu însuți ai luat în considerare această posibilitate, ai spus că în spatele întregii povești ar putea exista niște „afaceri", afirmă Lorenzo Panetta. Contele d'Amis s-a aliat cu Cercul ca să-și atingă scopul, a finanțat operațiunile, a obținut armele prin intermediul lui Karakoz, a manipulat-o pe tânăra aceea, Ylena, biata de ea. Trebuie să accepți și că am avut o scurgere de informații.

– Da, spui asta de luni de zile, admise Hans Wein.

– Și acel cineva era sau Laura White, sau Andrea Villasante, spuse Panetta pe un ton sentențios.

– Asta nu o s-o cred niciodată! strigă Wein.

– De ce credeți că au fost ucise? întrebă Matthew Lucas.

– Spune-mi-o tu, Matthew, îi răspunse Hans Wein pe un ton sfidător.

– Au vrut să o omoare pe una dintre cele două, dar le-au găsit împreună și cel care le-a ucis n-a vrut să lase martori.

– Și de ce trebuia să fie ucisă sursa lor?

– Poate pentru că cel care primea informațiile se simțea în pericol de a fi descoperit, răspunse Lorenzo. Cu siguranță că ea i-a spus celui care o controla că impusesem cea mai mare confidențialitate în cazul Frankfurt. Sau poate că ea se săturase. Nu știu.

– Wein, n-ar trebui să renunțați la investigarea lui Salim al-Bashir, îi recomandă Matthew; cu omul acela nu e lucru curat.

– Până acum nu i s-a putut aduce nici o învinuire, absolut nici una.

– Cred, ca și Matthew, că Salim al-Bashir este unul dintre șefii Cercului. Ție îți va reveni sarcina să o dovedești, spuse Panetta.

– Știi că britanicii nici nu vor să audă de anchetarea lui Salim al-Bashir.

– Bine, a lor și a ta va fi responsabilitatea pentru atâta încăpățânare, a fost răspunsul lui Lorenzo.

– După cum bine știi, comisarul García ne asigură că cei doi teroriști arestați la Santo Toribio neagă că l-ar cunoaște pe Salim al-Bashir și declară că atentatul împotriva mănăstirii a fost ideea lor și a nimănui altcuiva.

– Da, îmi pot imagina ce spun ei, dar sper ca García, comisarul, să fie în stare, dacă i se lasă puțin timp la dispoziție, să obțină mai multe informații, nu numai despre acești doi teroriști, ci și despre numitul Omar, care în mod evident este un șef al organizației.

– Te voi ține la curent cu informațiile, spuse Hans Wein, întinzându-i mâna lui Lorenzo Panetta.

– Nu, nu o vei face, dar n-are importanță. Închei o etapă din viața mea.

– Să ai noroc.

– Mulțumesc, și eu îți doresc numai bine.

Hans Wein era pe punctul de a ieși din sacristie când un bărbat și o femeie se pregăteau să intre. Îi recunoscu imediat pe părinții lui Mireille Béziers. Mama, îmbrăcată în negru din cap până în picioare; pe chip i se vedeau urmele lacrimilor. Tatăl, înalt și uscățiv, suporta cu demnitate durerea provocată de pierderea fiicei sale.

– Am venit să vă mulțumim, părinte Aguirre, pentru cuvintele pe care le-ați rostit despre fiica mea, spuse mama lui Mireille.

– Nu trebuie să-mi mulțumiți. Îmi pare rău că nu sunt în stare să vă aduc mângâierea de care aveți nevoie, răspunse iezuitul.

Mama lui Mireille se instală în fața lui Hans Wein și a lui Lorenzo Panetta. Cei doi bărbați își plecară privirile.

– Acum, că nu ne aude nimeni și pentru că nu trebuie să jucăm nici un rol, vă voi spune ceva. Sunteți niște mizerabili, dumneavoastră mi-ați ucis fiica. Dumneavoastră, domnule Wein, o disprețuiați pe Mireille pentru că era tot ce dumneavoastră n-ați fost niciodată. Ce vă deranja? Că nu era o fată care să-și fi deschis drum prin cartierul mărginaș al unui oraș, ca dumneavoastră? Lui Mireille, nu i-a făcut nimeni nici un cadou. Era inteligentă și a obținut niște calificative excelente în școală

și la universitate. A învățat să vorbească mai multe limbi în mod curent și făcea tot ce-i stătea în putință pentru a întinde niște punți între Orient și Occident. Cei mai buni prieteni ai ei erau musulmani, de aceea condamna violența islamiștilor fanatici, de aceea voia să-i combată, spunea că ei întinează islamul. Dar dumneavoastră ați persecutat-o din primul moment când a ajuns în departamentul dumneavoastră, ați tratat-o ca pe o ciumată, i-ați pus eticheta de piloasă și v-ați permis să o disprețuiți. Ați umilit-o, dumneavoastră care sunteți un nimeni, care nu sunteți nimic. Știu cum ați ajuns în funcția dumneavoastră, domnule Wein, ați făcut-o plecându-vă grumazul dinaintea oamenilor politici, arătându-vă întotdeauna corect din punct de vedere politic, temându-vă că cineva își va da seama de impostura dumneavoastră.

– Vă rog, doamnă, nu vă faceți rău dumneavoastră însevă! spuse părintele Aguirre, impresionat de cuvintele acelei femei care nu-și stăpânea lacrimile.

– Nu, nu voi tăcea. Vreau să știți cât de mult vă disprețuiesc. Dumneavoastră, domnule Panetta, ați manipulat-o pe fiica mea, ați profitat de situația ei, de dorința ei de a demonstra că e o persoană pe deplin capabilă să fie acolo unde era. Nu v-a păsat că n-avea experiență ca agent operativ, nu v-a păsat de nimic. Ați manipulat-o în mod josnic, convingând-o că, dacă își făcea bine treaba, va reveni ca o eroină în departament și că nimeni nu îi va pune la îndoială acest drept. Dumneavoastră v-ați ocupat de acest lucru. Ați înșelat-o.

Femeia își ațintì privirea asupra lui Matthew Lucas, care părea să se fi făcut mic, în timp ce o asculta.

– Și dumneavoastră… nici dumneavoastră nu sunteți mai bun decât ei. Ați urât-o, nu-i așa? Mireille mi-a povestit ce mutră uimită ați făcut când v-ați întâlnit din întâmplare într-un restaurant. Cred că ați rămas șocat să o vedeți cu un tânăr cu înfățișare de maghrebian. Asta a făcut-o suspectă în ochii dumneavoastră, pentru că dumneavoastră sunteți incapabil să-i respectați pe cei care nu sunt ca dumneavoastră. Tânărul care era cu Mireille era foarte important pentru ea, cu siguranță că s-ar fi căsătorit dacă nu s-ar fi întâmplat ceea ce s-a întâmplat. Este francez, s-a născut la Montpellier, părinții lui sunt algerieni. Ahmed este

informatician, și foarte bun în meserie. Nici lui nu i-a făcut nimeni nici un cadou. A trebuit să-i demonstreze acestei societăți pline de prejudecăți și xenofobe cât valorează. Ce ați crezut despre fiica mea când ați văzut-o cu un tânăr cu trăsături de maghrebian? Îmi pot închipui.

Matthew își lăsă capul în jos, rușinat. Nu spuse nimic; știa că chiar dacă s-ar scuza, mama aceea tot nu l-ar ierta niciodată.

– Dumneavoastră cu toții ați ucis-o; sper că, dacă aveți o conștiință, să nu vă permită să trăiți în pace pentru restul zilelor dumneavoastră. Fiica mea era nevinovată. Dumneavoastră cu toții ați vărsat sângele ei nevinovat.

Tatăl lui Mireille o apucă de braț pe soția sa și o târî afară din sacristie, încercând, în același timp, să-i șteargă lacrimile.

– Să mergem, draga mea, oamenii ăștia sunt incapabili să simtă ceva!

Hans Wein respiră adânc. Era palid, cu brațele inerte; după un minut care li se păru celor prezenți o veșnicie, reuși să aibă o reacție și ieși din sacristie.

Bătrânul iezuit putea citi durerea și deznădejdea în ochii lui Panetta și ai lui Matthew Lucas.

– S-a vărsat mult sânge, dar dumneavoastră ați împiedicat să se verse și mai mult, le spuse el.

– Nu, părinte, mama lui Mireille are dreptate; tot ce a spus este adevărat. Și nu e nici o consolare să te gândești că ar fi putut fi și mai rău. Mireille e moartă, ca și polițiștii și soldații de la Istanbul, ca și oamenii obișnuiți care treceau prin Poarta Damascului de la Ierusalim… Au murit mulți oameni nevinovați. Contele voia să răzbune moartea acelor nevinovați care au murit arși pe rugurile Inchiziției și a sfârșit prin a provoca un măcel. E atât de absurd ca să vrea cineva să se răzbune pentru ceva ce s-a petrecut cu opt secole în urmă.

– Raymond d'Amis a fost și el o victimă. A trăit obsedat de cronica lui fray Julián, crezând că, dacă va duce la capăt o răzbunare pe care alții n-au putut să o săvârșească, își va onora în felul acesta familia și strămoșii. Nu vom ști niciodată tot ce s-a întâmplat cu adevărat.

– Ceea ce știu, părinte, este că o tânără de treizeci de ani care a fost plină de viață și de vise este moartă și că eu sunt vinovatul. Asta știu și, de asemenea, știu că afurisita aia de cronică a provocat mult rău.

– Nu, Lorenzo, să nu dăm vina pe fray Julián. Bietul călugăr a trăit chinuit de violența care exista în preajma lui și pe care o condamna, dar el n-a cerut niciodată răzbunare.

– Dar așa au interpretat totul conții D'Amis, insistă Lorenzo.

– Nu, așa a interpretat tatăl lui Raymond și de aceea a sădit în sufletul fiului său o ură furibundă față de Biserică. Raymond era slab de înger, un biet băiat obsedat de răzbunarea pe care credea el că o ceruse fray Julián. N-a știut să citească în sufletul călugărului, n-a știut să vadă că acesta detesta violența și că nu credea că apărarea vreunei cauze ar putea justifica vărsarea de sânge. Când l-am cunoscut eu pe Raymond, era un adolescent speriat, dornic să fie pe placul tatălui său, să fie la înălțimea pretențiilor acestuia. Și Raymond a fost o victimă.

Lorenzo se despărți de cei doi preoți și plecă fără să-l mai aștepte pe Matthew Lucas. În momentul acela începea o altă etapă a vieții lui, o viață care fusese și ea marcată de mărturia acelui călugăr care a trăit în Evul Mediu.

Trecuseră șase luni de la acea zi de vineri din Săptămâna Patimilor. Lorenzo Panetta mergea cu pași lenți spre mormântul pe care i-l indicase paznicul. Ducea în mână un volum legat cu măiestrie: *Cronica lui fray Julián*. Nu se despărțise de cartea aceea de șase luni, încercând să găsească mesaje secrete la fiecare pagină. Dar nu erau.

Părintele Aguirre îi recomandase să aibă tăria de a merge la acel mormânt pe care îl căuta acum în cimitirul din Montpellier.

Iezuitul îl sunase cu regularitate, ajutându-l să se elibereze de toată durerea sufletească și de sentimentul de vinovăție. Dar părintele Aguirre se îngrijise nu numai de sufletul îndurerat al lui Panetta. Înainte de a se întoarce la locul său de refugiu de la Bilbao, călătorise la Montpellier ca să stea de vorbă cu părinții lui Mireille, ca să încerce să le aline durerea, explicându-le amănunțit toate cele întâmplate. Le-a vorbit de *Cronica lui fray Julián*, de profesorul Arnaud, de Raymond… A petrecut ore întregi ascultând frământările mamei lui Mireille, căutând s-o consoleze și s-o îmbărbăteze. Părintele Aguirre îi spusese lui Lorenzo că trebuia să facă acel voiaj dacă dorea să redevină el însuși. De aceea se afla aici.

Mirosul florilor veștede și tăcerea din cimitir l-au speriat. A fost tentat să se întoarcă din drum, dar cuvintele părintelui Aguirre îi răsunau în minte și a mers mai departe.

O lespede simplă de marmură acoperea pământul unde se odihnea Mireille Béziers. Simți că lacrimile îi începeșau ochii; făcu un efort ca să le stăpânească și să nu se lase cuprins de emoție. Încercă să se roage, dar nu reuși să rostească nici un cuvânt. Era acolo pentru că avea nevoie să se întâlnească cu sine însuși în fața mormântului lui Mireille. Dar mai ales pentru că avea nevoie să-i ceară iertare. Se așeză pe un colț al lespezii și atunci văzu că purta pe ea o inscripție:

MIREILLE BÉZIERS.
ȘI-A DAT VIAȚA CA SĂ ÎMPIEDICE
VĂRSAREA DE SÂNGE NEVINOVAT

Nu-și putu stăpâni lacrimile pentru fata înmormântată acolo și plânse, așa cum nu o făcuse niciodată, pentru tot sângele vărsat al atâtor oameni nevinovați.

Rafael Ábalos – GRIMPOW

John L. Allen, jr. – OPUS DEI

Michael Baigent – DOSARELE ISUS

Carl Bernstein & Bob Woodward – TOŢI OAMENII PREŞEDINTELUI

Steve Berry – CAMERA DE CHIHLIMBAR
MOŞTENIREA TEMPLIERILOR

Jules Boucher – SIMBOLURILE FRANCMASONERIEI

Marlon Brando – CÂNTECE ÎNVĂŢATE DE LA MAMA

Dan Brown – ÎNGERI ŞI DEMONI

Susanna Clarke – JONATHAN STRANGE & MR NORRELL

Bill Clinton – VIAŢA MEA

John Darnton – SECRETUL LUI DARWIN

Jeffery Deaver – LUNA RECE

Juan Manuel de Prada – FURTUNA

Umberto Eco – ÎNAINTE CA RACUL

Laurence Gardner – TESTAMENTUL MAGDALENEI

Dinu C. Giurescu – FALSIFICATORII. „ALEGERILE“ DIN 1946

Mircea Goga – VETURIA GOGA, „PRIVIGHETOAREA LUI HITLER“

Jason Goodwin – COPACUL IENICERILOR

John Grisham – NEVINOVATUL

Efraim Halevy – Omul din umbră

John Twelve Hawks – Călătorul

Elizabeth Kostova – Colecţionarul de istorie

Filip Le Roy – Ultimul testament

Ruggero Marino – Cristofor Columb – Ultimul templier

David McCullough – 1776

Kathleen McGowan – Cea aşteptată

Julia Navarro – Confreria Sfântului Giulgiu

Andy McNab – Bezna

Kate Moss – Labirintul

Roberto Pazzi – Conclav

Michael Peinkofer – Frăţia runelor

L. Picknett & C. Prince – Misterul Sionului

Douglas Preston & Lincoln Child – Relicva

Craig Russell – Vulturul însângerat

Antoine de Saint-Exupéry – Micul prinţ

Boris von Smercek – Al doilea Graal

Margaret Starbird – Femeia cu vasul de alabastru

Alex Mihai Stoenescu – Din culisele luptei pentru putere 1989–1990.
Prima guvernare Petre Roman

Paul Sussman – Secretul templului

Pierre-André Taguieff – Iluminaţii

Philipp Vandenberg – Conjuraţia sixtină
A cincea evanghelie

Enrique de Vicente – Chei oculte în Codul lui da Vinci

Michael White – Echinox

De aceeași autoare

au mai apărut

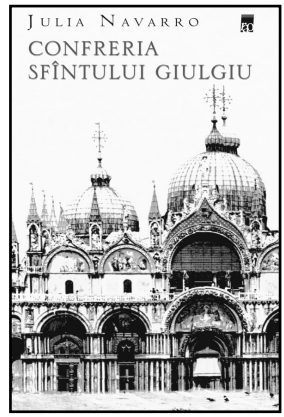

Confreria Sfântului Giulgiu

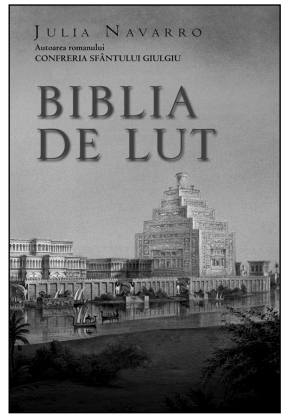

Biblia de Lut

clubul cărții rao

CLUBUL CĂRȚII RAO
are un regulament de funcționare mai modern,
mai eficient și mai adaptat nevoilor dumneavoastră,
care este pus la dispoziția membrilor odată cu fișa
de înscriere. Principala inovație o reprezintă
introducerea a TREI TIPURI DE CARDURI
care vă oferă mari reduceri de preț
în achiziționarea cărților.
Pentru detalii privind acest regulament
vă puteți informa din broșurile editurii noastre
sau scriindu-ne pe adresa:

C.P. 2-124, București;
e-mail: *club@raobooks.com*

sau accesând site-urile:
www.raobooks.com;
www.rao.ro

Tiparul executat de
R.A. „Monitorul Oficial“
București, România